

GÜMRÜK MEVZUATI

CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI

GÜMRÜK KANUNU

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

2009/15481 SAYILI KARAR

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

SERBEST BÖLGELER KANUNU

DIŞ TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU

UGM

Sayfa Düzeni ve
Yayına Hazırlayan : **Remzi AKÇİN**

Kapak Tasarım : **Remzi AKÇİN**

Basıldığı Yer :

Basıldığı Tarih :

Copyright © Ünsped Gümrük Müşavirliği ve Lojistik Hizmetler A.Ş.

* Bu kitap Ünsped Gümrük Müşavirliği ve Lojistik Hizmetler A.Ş. tarafından ücretsiz dağıtılmaktadır. Para ile satılamaz.

ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖN SÖZ

Gümrük müşavirliği mesleğinin en büyük sermayesi edinmiş olduğu bilgi birikimi ve mesleki deneyimidir. Bilgi birikimi, gümrük mevzuatına hakimiyeti ve karşılaştığı her bir olayın geniş mevzuat havuzunda yoğurulmasını değerlendirilmesini sağlar. Doğal olarak bunu başarmak için mevzuat bilgisinin iyi olması gerekir. Tartışılmaz derecede riskli bir yapıya sahip gümrük müşavirliği sektöründe bilgisi ve deneyimi güçlü olanlar ön plana çıkabilmektedir.

Birinci ve ikinci baskı önsözünde de belirttiğimiz üzere, bu anlayıştan yola çıkarak iç ve dış paydaşlarımızın başucu kitabı özelliği taşıyan bir derleme eseri yayınlamaya karar verdik. Mevzuatın seçiminde bir şiir titizliği sergiledik. Gümrük mevzuatının tamamını almanın imkansızlığını bilerek, en çok başvuru alan ve en az değişen mevzuatı kitabın bünyesine katacak şekilde bir seçim yaptık. Sonuçta, elinizdeki bu derleme ortaya çıktı. Amacımız uzun soluklu ve sürekli başvuru alan aynı zamanda kolay taşınabilir bir eser ortaya çıkarmaktı.

Hedefimiz gümrük mevzuatı bağlamında bir başucu kitabı ortaya koymaktı. Yaptığımız birinci baskı kısa zamanda tükendi, yoğun talep üzerine ikinci baskıyı yaptık. İkinci baskı da kısa zamanda tükendi ama talep hala devam ediyor. Bir başucu kitabı olduğunu ve hedefimize ulaştığımızı görmek bizi sevindirdi. Aradan geçen süreyi de dikkate alarak, gözden geçirilmiş ve güncellenmiş üçüncü baskının zamanının geldiğini anladık.

Ünsped Gümrük Müşavirliği olarak sürekli insana yatırım yapmanın ülkemize ve sektöre olan borcumuz olduğu bilincindeyiz. Bu bilinçle yolumuza devam ediyor, bünyemizde yer alan Ünsped Gelişim Akademisi (UGA) aracılığıyla sürekli olarak iç ve dış paydaşlarımızın eğitimine ve gelişimine katkı sağlıyoruz. Hedefimiz sorunları çözmek değil, sorunun ortaya çıkma olasılığını ortadan kaldırmak.

Bu süreçte bize desteklerini esirgemeyen, uluslararası ve ulusal deneyimlerinin ve uygulamanın içinde yoğrulmanın verdiği yetkinlikle olaylara apayrı bir pencereden bakan, kimsenin aklına gelmeyi ilk cümlede dile getiren kurucu başkanımız M. Haluk ÜNDEĞER'e teşekkürü borç biliyoruz. Ayrıca, bu çalışmayı başından beri yayıma hazır hale gelecek şekilde tepeden tırnağa hazırlayan ve güncelleyen Yönetim Kurulu Başkanı Remzi AKÇİN'e teşekkür ediyoruz.

İÇİNDEKİLER

CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

BİRİNCİ KISIM	20
CUMHURBAŞKANLIĞI MAKAMI	20
ALTINCI KISIM	21
BAKANLIKLAR	21
ONALTINCI BÖLÜM	21
TİCARET BAKANLIĞI	21
ONSEKİZİNCİ BÖLÜM	44
ORTAK HÜKÜMLER	44

GÜMRÜK KANUNU

BİRİNCİ KISIM	48
GENEL HÜKÜMLER	48
BİRİNCİ BÖLÜM	48
AMAÇ, KAPSAM VE TEMEL TANIMLAR	48
İKİNCİ BÖLÜM	52
GÜMRÜK MEVZUATI ÇERÇEVESİNDE KİŞİLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNE	52
İLİŞKİN ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER	52
<i>BİRİNCİ AYIRIM</i>	52
<i>Temsil Hakkı ve Yetkilendirilmiş Yükümlü</i>	52
<i>İKİNCİ AYIRIM</i>	53
<i>Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Kararlar</i>	53
<i>ÜÇÜNCÜ AYIRIM</i>	54

<i>Bilgi</i>	54
DÖRDÜNCÜ AYIRIM	55
<i>Diğer Hükümler</i>	55
İKİNCİ KISIM	57
GÜMRÜK VERGİLERİ İLE EŞYA TİCARETİ KONUSUNDA ÖNGÖRÜLEN DİĞER ÖNLEMLERİN UYGULANMASINA İLİŞKİN UNSURLAR	57
BİRİNCİ BÖLÜM	57
GÜMRÜK TARİFESİ VE EŞYANIN TARİFE POZİSYONLARINA AYRILMASI	57
İKİNCİ BÖLÜM	59
EŞYANIN MENŞEİ	59
<i>BİRİNCİ AYIRIM</i>	59
<i>Eşyanın Tercihli Olmayan Menşei</i>	59
<i>İKİNCİ AYIRIM</i>	60
<i>Eşyanın Tercihli Menşei</i>	60
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	60
EŞYANIN GÜMRÜK KIYMETİ	60
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	65
EŞYANIN AĞIRLIĞI VE KAPLARI	65
ÜÇÜNCÜ KISIM	66
TAŞITLARIN KONTROLÜ VE GÜMRÜK BÖLGESİNE GETİRİLEN EŞYA GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ BİR İŞLEM VEYA KULLANIMA TABİ TUTULANA KADAR UYGULANACAK HÜKÜMLER	66
BİRİNCİ BÖLÜM	66
TAŞITLARIN TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNE GİRİŞ VE ÇIKIŞI	66
İKİNCİ BÖLÜM	68
ÖZET BEYAN VE EŞYANIN TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNE GİRMESİ	68
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	70
EŞYANIN GÜMRÜĞE SUNULMASI	70
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	71
GÜMRÜĞE SUNULAN EŞYANIN BOŞALTIILMASI	71
BEŞİNCİ BÖLÜM	71
GÜMRÜĞE SUNULAN EŞYAYA GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ BİR İŞLEM VEYA KULLANIM BELİRLENMESİ ZORUNLULUĞU	71
ALTINCI BÖLÜM	71
EŞYANIN GEÇİCİ DEPOLANMASI	71
YEDİNCİ BÖLÜM	72
TRANSİT REJİMİ ALTINDA TAŞINAN EŞYAYA UYGULANACAK HÜKÜMLER	72
SEKİZİNCİ BÖLÜM	72
DİĞER HÜKÜMLER	72

DÖRDÜNCÜ KISIM	73
GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ İŞLEM VEYA KULLANIM	73
BİRİNCİ BÖLÜM	73
GENEL HÜKÜMLER	73
İKİNCİ BÖLÜM	74
GÜMRÜK REJİMLERİ	74
BİRİNCİ AYIRIM	75
<i>Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması</i>	75
İKİNCİ AYIRIM	80
<i>Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi</i>	80
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	81
<i>Şarh Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri</i>	81
DÖRDÜNCÜ AYIRIM	101
<i>İhracat Rejimi</i>	101
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	102
GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ DİĞER İŞLEM VEYA KULLANIM ŞEKİLLERİ	102
BİRİNCİ AYIRIM	102
<i>Serbest Bölgeler</i>	102
İKİNCİ AYIRIM	105
<i>Yeniden İhracat, İmha ve Terk</i>	105
BEŞİNCİ KISIM	106
TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNDEN ÇIKAN EŞYA	106
ALTINCI KISIM	107
ÖZELLİK GÖSTEREN FAALİYETLER	107
BİRİNCİ BÖLÜM	108
GÜMRÜK VERGİLERİNDEN MUAFİYET VE İSTİSNA	108
İKİNCİ BÖLÜM	110
GERİ GELEN EŞYA	110
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	111
DENİZ BALIKÇILIĞI ÜRÜNLERİ VE DENİZDEN ÇIKARTILAN DİĞER ÜRÜNLER	111
YEDİNCİ KISIM	111
SINIR TİCARETİ	111
SEKİZİNCİ KISIM	111
DİĞER GÜMRÜK İŞLEMLERİ	111
BİRİNCİ BÖLÜM	111
POSTA GÜMRÜK İŞLEMLERİ	111
İKİNCİ BÖLÜM	112
AKARYAKIT VE KUMANYA İLE İLGİLİ HÜKÜMLER	112

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	113
TASFİYE EDİLECEK EŞYAYA İLİŞKİN İŞLEMLER	113
DOKUZUNCU KISIM	115
GÜMRÜK YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	115
BİRİNCİ BÖLÜM	115
GÜMRÜK YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN DOĞMASI	115
İKİNCİ BÖLÜM.....	120
GÜMRÜK VERGİLERİNİN TAHAKKUKU, TEBLİĞİ VE ÖDENMESİ	120
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	122
TEMİNAT	122
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	124
GÜMRÜK YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN SONA ERMESİ	124
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	124
VERGİLERİN GERİ VERİLMESİ VEYA KALDIRILMASI.....	124
ONUNCU KISIM.....	126
DiĞER HÜKÜMLER.....	126
BİRİNCİ BÖLÜM	126
İŞLETMELERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ.	126
İKİNCİ BÖLÜM.....	128
ÇALIŞMA ZAMANLARI, GÜMRÜK PERSONELİNİN KIYAFETİ VE GÜMRÜK BAYRAĞI.....	128
<i>BİRİNCİ AYIRIM.....</i>	<i>128</i>
<i>Çalışma Zamanı ve Fazla Çalışma Ücreti</i>	<i>128</i>
<i>İKİNCİ AYIRIM.....</i>	<i>129</i>
<i>Gümrük Personelinin Kıyafeti ve Gümrük Bayrağı</i>	<i>129</i>
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	129
GÜMRÜKLERDE İŞ TAKİBİ VE GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ.....	129
ONBİRİNCİ KISIM.....	132
CEZALAR.....	132
BİRİNCİ BÖLÜM	132
GENEL HÜKÜMLER	132
İKİNCİ BÖLÜM.....	133
VERGİ KAYBINA NEDEN OLAN İŞLEMLERE UYGULANACAK CEZALAR	133
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	138
USULSÜZLÜKLERE İLİŞKİN CEZALAR	138
ONİKİNCİ KISIM	141
İTİRAZLAR	141
ONÜÇÜNCÜ KISIM	143
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER, GEÇİCİ MADDELER VE YÜRÜRLÜK.143	

BİRİNCİ BÖLÜM	143
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER	143
İKİNCİ BÖLÜM	143
GEÇİCİ MADDELER	143
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	147
YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME	147

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KİTAP	149
GENEL HÜKÜMLER	149
BİRİNCİ KISIM	149
AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR	149
İKİNCİ KISIM	151
KİŞİLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNE İLİŞKİN ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER	151
<i>BİRİNCİ BÖLÜM</i>	151
<i>Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü</i>	151
<i>İKİNCİ BÖLÜM</i>	151
<i>Onaylanmış Kişi Statüsü</i>	151
<i>ÜÇÜNCÜ BÖLÜM</i>	156
<i>Karar</i>	156
<i>DÖRDÜNCÜ BÖLÜM</i>	158
<i>Bilgi</i>	158
<i>BEŞİNCİ BÖLÜM</i>	159
<i>Süreler</i>	159
İKİNCİ KİTAP	159
GÜMRÜK VERGİLERİ İLE EŞYA TİCARETİ KONUSUNDA ÖNGÖRÜLEN DİĞER ÖNLEMLERİN UYGULANMASINA İLİŞKİN UNSURLAR	159
BİRİNCİ KISIM	159
GÜMRÜK TARİFESİ VE EŞYANIN TARİFE POZİSYONLARINA AYRILMASI	159
İKİNCİ KISIM	161
EŞYANIN MENŞEİ	161
<i>BİRİNCİ BÖLÜM</i>	161
<i>Eşyanın Menşenin Belirlenmesi</i>	161
<i>İKİNCİ BÖLÜM</i>	163
<i>Menşe Şahadetnamesi</i>	163
ÜÇÜNCÜ KISIM	165
EŞYANIN GÜMRÜK KIYMETİ	165

DÖRDÜNCÜ KISIM.....	174
EŞYANIN AĞIRLIĞI VE KAPLARI.....	174
ÜÇÜNCÜ KİTAP.....	175
GÜMRÜK BÖLGESİNE GETİRİLEN EŞYANIN GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ BİR İŞLEM VEYA KULLANIMA TABİ TUTULMASINA KADAR UYGULANACAK HÜKÜMLER... 175	
BİRİNCİ KISIM.....	175
ÖZET BEYAN.....	175
İKİNCİ KISIM.....	180
TAŞITLARIN KONTROLÜ, GÜMRÜKLÜ SAHALARIN GÖZETİMİ VE İŞLETMELERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	180
<i>BİRİNCİ BÖLÜM.....</i>	<i>180</i>
<i>Taşıtların Kontrolü.....</i>	<i>180</i>
<i>İKİNCİ BÖLÜM.....</i>	<i>186</i>
<i>Yolcu İşlemleri.....</i>	<i>186</i>
<i>ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....</i>	<i>186</i>
<i>Gümrüklü Sahaların Gözetimi ve İşletmelerin Yükümlülükleri.....</i>	<i>186</i>
ÜÇÜNCÜ KISIM.....	188
EŞYANIN TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNE GİRMESİ VE GÜMRÜĞE SUNULMASI.....	188
DÖRDÜNCÜ KISIM.....	188
GÜMRÜĞE SUNULAN EŞYANIN BOŞALTIKILMASI.....	188
BEŞİNCİ KISIM.....	189
GÜMRÜĞE SUNULAN EŞYAYA GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ BİR İŞLEM VEYA KULLANIM BELİRLENMESİ ZORUNLULUĞU.....	189
ALTINCI KISIM.....	190
EŞYANIN GEÇİCİ DEPOLANMASI.....	190
YEDİNCİ KISIM.....	197
DİĞER HÜKÜMLER.....	197
DÖRDÜNCÜ KİTAP.....	197
GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ İŞLEM VEYA KULLANIM.....	197
BİRİNCİ KISIM.....	197
GENEL HÜKÜMLER.....	197
İKİNCİ KISIM.....	198
FİKRİ VE SİNİAİ HAKLARIN KORUNMASI.....	198
ÜÇÜNCÜ KISIM.....	203
GÜMRÜK BEYANI VE GÜMRÜK REJİMLERİ.....	203
<i>BİRİNCİ BÖLÜM.....</i>	<i>203</i>
<i>Gümrük Beyanı.....</i>	<i>203</i>
<i>İKİNCİ BÖLÜM.....</i>	<i>239</i>
<i>Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi.....</i>	<i>239</i>

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	243
Transit Rejimi	243
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	258
Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri.....	258
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	296
İhracat Rejimi.....	296
DÖRDÜNCÜ KISIM.....	297
GÜMRÜKÇE ONAYLANMIŞ DİĞER İŞLEM VEYA KULLANIM ŞEKİLLERİ	297
BİRİNCİ BÖLÜM	298
Serbest Bölgeler	298
İKİNCİ BÖLÜM.....	302
Yeniden İhracat, İmha ve Terk	302
BEŞİNCİ KİTAP	303
TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNDEN ÇIKAN EŞYA.....	303
ALTINCI KİTAP.....	304
ÖZELLİK GÖSTEREN FAALİYETLER.....	304
BİRİNCİ KISIM.....	304
GÜMRÜK VERGİLERİNDEN MUAFİYET VE İSTISNA.....	304
BİRİNCİ BÖLÜM	304
Diplomatik Muafiyetler	304
İKİNCİ KISIM	307
GERİ GELEN EŞYA	307
BİRİNCİ BÖLÜM	307
Geçici Olarak Çıkan Taşıtlar ve Eşya	307
İKİNCİ BÖLÜM.....	307
Geri Gelen Eşya ve Taşıtlar.....	307
ÜÇÜNCÜ KISIM	310
DENİZ BALIKÇILIĞI ÜRÜNLERİ VE DENİZDEN ÇIKARTILAN DİĞER ÜRÜNLER	310
YEDİNCİ KİTAP	310
DİĞER GÜMRÜK İŞLEMLERİ	310
BİRİNCİ KISIM.....	310
POSTA GÜMRÜK İŞLEMLERİ	310
BİRİNCİ BÖLÜM	310
Posta Kolileri.....	310
KOLİLERİN AYRIMI	311
POSTA KOLİLERİNİN İHRACAT İŞLEMLERİ	312
İKİNCİ BÖLÜM.....	313
Posta Haberleşme Gönderileri.....	313

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	313
Ortak Hükümler ve Ceza.....	313
İKİNCİ KISIM	315
YAKIT VE KUMANYALARA İLİŞKİN GÜMRÜK İŞLEMLERİ.....	315
SEKİZİNCİ KİTAP	317
GÜMRÜK YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	317
BİRİNCİ KISIM.....	317
GÜMRÜK YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN DOĞMASI VE BAŞLAMASI.....	317
İKİNCİ KISIM	319
GÜMRÜK VERGİLERİNİN TAHAKKUKU, TEBLİĞİ, KAYDA GEÇİRİLMESİ VE ÖDENMESİ	319
ÜÇÜNCÜ KISIM	320
TEMİNAT	320
DÖRDÜNCÜ KISIM.....	322
VERGİLERİN VE PARA CEZALARININ GERİ VERİLMESİ VEYA KALDIRILMASI.....	322
DOKUZUNCU KİTAP	325
DiĞER HÜKÜMLER.....	325
BİRİNCİ KISIM.....	325
Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşletmelerinin Yükümlülükleri	325
<i>BİRİNCİ BÖLÜM</i>	<i>326</i>
<i>Geçici Depolama Yerleri</i>	<i>326</i>
<i>İKİNCİ BÖLÜM.....</i>	<i>331</i>
<i>Gümrük Antrepoları</i>	<i>331</i>
<i>ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....</i>	<i>349</i>
<i>Geçici Depolama Yeri ve Gümrük Antrepolarına İlişkin Ortak Hükümler</i>	<i>349</i>
İKİNCİ KISIM	352
GÜMRÜK MÜDÜRLÜKLERİ VE ÇALIŞMA ZAMANI	352
ÜÇÜNCÜ KISIM	353
GÜMRÜKLERDE İŞ TAKİBİ VE GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ İLE GÜMRÜK MÜŞAVİR YARDIMCILARI ..	353
DÖRDÜNCÜ KISIM.....	358
YETKİLENDİRİLMİŞ GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ	358
ONUNCU KİTAP	363
CEZALAR.....	363
BİRİNCİ KISIM.....	363
GENEL HÜKÜMLER	363
İKİNCİ KISIM	365
VERGİ KAYBINA NEDEN OLABİLECEK İŞLEMLERE UYGULANACAK CEZALAR.....	365
ÜÇÜNCÜ KISIM	365
USULSÜZLÜKLERE İLİŞKİN CEZALAR	365

ONBİRİNCİ KİTAP.....	366
İTİRAZLAR	366
ONİKİNCİ KİTAP	367
GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER.....	367

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR

BİRİNCİ KISIM	374
AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR.....	374
İKİNCİ KISIM.....	377
NİHAİ KULLANIMA KONU EŞYA İLE GÜMRÜK VERGİSİ ASKIYA ALINAN EŞYADAN KULLANIM AMACI TAYİN EDİLENLERİN İTHALATI.....	377
ÜÇÜNCÜ KISIM.....	378
EŞYANIN TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNE GETİRİLMEDEN SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞİNE İLİŞKİN ÖZEL ŞARTLAR.....	379
DÖRDÜNCÜ KISIM.....	380
İTHALAT VERGİLERİNDEN TAM MUAFİYET SURETİYLE GEÇİCİ İTHALAT REJİMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER VE ÖZEL ŞARTLAR İLE KISMİ MUAFİYET SURETİYLE GEÇİCİ İTHALAT REJİMİNDEN YARARLANDIRILMAYACAK EŞYA.....	380
BİRİNCİ BÖLÜM	380
İTHALAT VERGİLERİNDEN TAM MUAFİYET SURETİYLE GEÇİCİ İTHALAT REJİMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER VE ÖZEL ŞARTLAR İLE BUNA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR	380
<i>BİRİNCİ AYIRIM.....</i>	<i>380</i>
<i>Taşıma Araçları.....</i>	<i>380</i>
<i>İKİNCİ AYIRIM.....</i>	<i>383</i>
<i>Yolcular Tarafından İthal Edilen Kişisel ve Sportif Amaçlı Eşya, Gemi Adamlarının İhtiyaç Malzemesi.....</i>	<i>383</i>
<i>ÜÇÜNCÜ AYIRIM.....</i>	<i>383</i>
<i>Kriz Hali İçin Gönderilen Yardım Malzemesi, Tıbbi ve Cerrahi Teçhizat ile Laboratuvar Teçhizatı, Canlı Hayvanlar ve Bunlara Ait Teçhizat ve Sınır Bölgelerinde Kullanılan Teçhizat</i>	<i>383</i>
<i>DÖRDÜNCÜ AYIRIM</i>	<i>384</i>
<i>Ses, Görüntü veya Veri Taşıyan Eşya, Turistik Reklam Malzemesi, Mesleki Teçhizat, Pedagojik Materyal ve Bilimsel Malzeme.....</i>	<i>384</i>
<i>BEŞİNCİ AYIRIM.....</i>	<i>385</i>
<i>Ambalajlar, Özel Nitelikte Eşya, Numuneler, Üretim Araçları ve Parçaları</i>	<i>385</i>
<i>ALTINCI AYIRIM.....</i>	<i>386</i>
<i>Sergilenmek veya Satılmak Amacıyla Getirilen Eşya</i>	<i>386</i>
<i>YEDİNCİ AYIRIM</i>	<i>387</i>

<i>Yedek Parça, Aksesuar ve Ekipman, Ekonomik Etkisi Olmayan Özel Bir Durumda Getirilen Eşya</i>	387
İKİNCİ BÖLÜM	387
İTHALAT VERGİLERİNDEN TAM VE KİSMİ MUAFİYET SURETİYLE GEÇİCİ İTHALAT REJİMİNDEN YARARLANDIRILMAYACAK EŞYA	387
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	387
GEÇİCİ İTHALATTA TEMİNAT	387
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	388
GENEL HÜKÜMLER	388
BEŞİNCİ KISIM	388
GÜMRÜK VERGİLERİNDEN MUAFİYET VE İSTİSNA TANINACAK HALLER	388
BİRİNCİ BÖLÜM	388
ÖNEMLİ DEĞERİ OLMAYAN EŞYA	388
İKİNCİ BÖLÜM	389
GERÇEK KİŞİLER TARAFINDAN SERBEST DOLAŞIMA SOKULACAK ŞAHSİ EŞYA	389
<i>BİRİNCİ AYIRIM</i>	<i>389</i>
<i>Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait Kullanılmış Motorlu veya Motorsuz Özel Nakil Vasıtaları</i>	<i>389</i>
<i>İKİNCİ AYIRIM</i>	<i>390</i>
<i>Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait Kullanılmış Ev Eşyası</i>	<i>390</i>
<i>ÜÇÜNCÜ AYIRIM</i>	<i>391</i>
<i>Evlilik Nedeni ile Serbest Dolaşıma Giren Eşya</i>	<i>391</i>
<i>DÖRDÜNCÜ AYIRIM</i>	<i>391</i>
<i>Miras Yoluyla İntikal Eden Eşya</i>	<i>391</i>
<i>BEŞİNCİ AYIRIM</i>	<i>392</i>
<i>Türkiye'ye Öğrenim Amacıyla Gelen Öğrencilere İlişkin Eğitim Malzemeleri ve Ev Eşyası</i>	<i>392</i>
<i>ALTINCI AYIRIM</i>	<i>392</i>
<i>Türkiye Gümrük Bölgesinden Geçici Olarak Çıkan Gerçek Kişilerin Geri Getirdiği Kullanılmış Ev Eşyası</i>	<i>392</i>
<i>YEDİNCİ AYIRIM</i>	<i>393</i>
<i>Yerleşim Yeri Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında Bulunan Gerçek Kişilerin Türkiye'de Edindikleri Konutlarda Kullanmak Üzere Getirdikleri Ev Eşyası</i>	<i>393</i>
<i>SEKİZİNCİ AYIRIM</i>	<i>393</i>
<i>Kişisel Eşya</i>	<i>393</i>
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	393
SERBEST DOLAŞIMA SOKULACAK DİĞER EŞYA	393
<i>BİRİNCİ AYIRIM</i>	<i>393</i>

<i>Yolcular Tarafından Serbest Dolaşıma Sokulan Hediye Eşya ve Vergileri Ödenmek Suretiyle Yolcu Beraberinde veya Posta Yoluyla ya da Hızlı Kargo Taşımacılığı Yoluyla Serbest Dolaşıma Sokulacak Eşya</i>	393
İKİNCİ AYIRIM	395
<i>Şeref Nişanları veya Ödülleri</i>	395
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	396
<i>Uluslararası İlişkiler Çerçevesinde Alınan Hediyeler</i>	396
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	396
KAMU YARARINA FAALİYETLERDE BULUNULMAK AMACIYLA SERBEST DOLAŞIMA SOKULAN MALZEME VE EŞYA	396
BİRİNCİ AYIRIM	396
<i>Genel Amaçlarla İthal Edilen Eşya</i>	396
İKİNCİ AYIRIM	397
<i>Eğitim, Bilim ve Kültürel Amaçlı Eşya ile Bilimsel Alet ve Cihazlar</i>	397
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	398
<i>Tıbbi Teşhis, Tedavi ve Araştırma Yapılmasına Mahsus Alet ve Cihazlar</i>	398
DÖRDÜNCÜ AYIRIM	399
<i>Bilimsel Araştırma Amacına Yönelik Hayvanlar, Biyolojik veya Kimyasal Maddeler</i>	399
BEŞİNCİ AYIRIM	399
<i>İnsan Kaynaklı Tedavi Edici Maddeler ile Kan Grublama ve Doku Tipi Ayırma Belirteçleri</i>	399
<i>İlaç Özelliği Olan Ürünlerin Kalite Kontrolü Amacına Yönelik Maddeler</i>	400
YEDİNCİ AYIRIM	400
<i>Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinde Kullanılmak Üzere Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya</i>	400
BEŞİNCİ BÖLÜM	400
BİR TİCARİ FAALİYETİN YÜRÜTÜLMESİ İLE BAĞLANTILI İTHALAT	400
BİRİNCİ AYIRIM	400
<i>İşyeri Nakli Suretiyle Serbest Dolaşıma Sokulan Sermaye Malları ve Diğer Malzemeler</i>	400
İKİNCİ AYIRIM	401
<i>Türkiye Gümrük Bölgesindeki Çiftçilerin Komşu Ülkede Elde Ettikleri Ürünler</i>	401
ÜÇÜNCÜ AYIRIM	402
<i>Komşu Ülkelerdeki Çiftçilerin Türkiye Gümrük Bölgesindeki Toprak ve Ekinlerinin İşlenmesi Amacına Yönelik Ürünler</i>	402
DÖRDÜNCÜ AYIRIM	402
<i>Numuneler, Reklam Malzemeleri ve Ticari Fuarda Tüketilen Ürünler</i>	402
BEŞİNCİ AYIRIM	404
<i>İnceleme, Analiz veya Test Amaçlı Olarak Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya</i>	405

ALTINCI BÖLÜM	405
ULAŞTIRMACILIKTA KULLANILAN EŞYA	405
<i>BİRİNCİ AYIRIM</i>	405
<i>Taşıma Sırasında Eşyanın İstifi ve Korunması İçin Yardımcı Maddeler</i>	405
<i>İKİNCİ AYIRIM</i>	406
<i>Canlı Hayvanların Nakli Sırasında Gerekli Eşya</i>	406
<i>ÜÇÜNCÜ AYIRIM</i>	406
<i>Ulaşım Araçları ile Özel Konteynerlerde Mevcut Bulunan Akaryakıt ve Madeni Yağlar</i>	406
<i>DÖRDÜNCÜ AYIRIM</i>	407
<i>Deniz ve Hava Ulaştırıcılığında Kullanılan Eşya</i>	407
YEDİNCİ BÖLÜM	408
BİLGİ MATERYALİ İTHALATI	408
<i>BİRİNCİ AYIRIM</i>	408
<i>Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasına Yönelik Gönderilen Eşya</i>	408
<i>İKİNCİ AYIRIM</i>	408
<i>Turistik Reklamcılık Malzemeleri</i>	408
<i>ÜÇÜNCÜ AYIRIM</i>	408
<i>Ticari Değeri Olmayan Çeşitli Belge ve Diğer Eşya</i>	408
SEKİZİNCİ BÖLÜM	410
CENAZE VE CENAZE İLE İLGİLİ EŞYANIN SERBEST DOLAŞIMA SOKULMASI	410
<i>BİRİNCİ AYIRIM</i>	410
<i>Savaş Kurbanları Anıtları ile Mezarlıklar İçin Gelen Eşya</i>	410
<i>İKİNCİ AYIRIM</i>	410
<i>Tabutlar, Cenaze Kül Kapları ve Süsleme Niteliği Olan Cenaze Levazımatı</i>	410
DOKUZUNCU BÖLÜM	410
DiĞER EŞYA	410
<i>BİRİNCİ AYIRIM</i>	410
<i>Engellilerin Kullanımına Mahsus Eşya</i>	410
<i>İKİNCİ AYIRIM</i>	412
<i>Kriz Hallerinde Zarar Görenlere Gönderilen Eşya</i>	412
<i>ÜÇÜNCÜ AYIRIM</i>	412
<i>Uluslararası Spor Müsabakalarında Kullanılmak Üzere Getirilen Eczacılık Ürünleri</i>	412
ONUNCU BÖLÜM	412
ORTAK HÜKÜMLER	412
ALTINCI KISIM	414
GERİ GELEN EŞYA İÇİN İTHALAT VERGİLERİNDEN MUAFİYET TANINMASINA İLİŞKİN ÖZEL HALLER	414

YEDİNCİ KISIM	415
TEMİNAT ARANMAYACAK VE KISMİ TEMİNAT UYGULANACAK HALLER	415
SEKİZİNCİ KISIM	416
GÜMRÜK VERGİLERİNİN GERİ VERİLMESİ VEYA KALDIRILMASI	416
DOKUZUNCU KISIM	419
FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ TAHSİLİ	419
ONUNCU KISIM.....	420
POSTA İDARESİ YA DA HIZLI KARGO TAŞIMACILIĞI YAPAN ŞİRKETLERİN DOLAYLI TEMSİLCİ OLARAK YETKİLİ KILINMASINA İLİŞKİN ŞARTLAR.....	420
ONBİRİNCİ KISIM	422
DİĞER HÜKÜMLER.....	422
ONİKİNCİ KISIM	422
SON HÜKÜMLER.....	422

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM.....	426
AMAÇ VE TANIMLAR.....	426
İKİNCİ BÖLÜM	426
KAÇAKÇILIK FİİLLERİ.....	426
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	430
USÛL HÜKÜMLERİ.....	430
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	434
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER.....	434
BEŞİNCİ BÖLÜM	438
GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER.....	438

SERBEST BÖLGELER KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM	443
GENEL HÜKÜMLER	443
İKİNCİ BÖLÜM	444
SERBEST BÖLGENİN DÜZENLENMESİ	444
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	446
MAL VE HİZMETLER	446
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	447
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK, KALDIRILAN VE UYGULANMAYAN HÜKÜMLER, YÖNETMELİK	447

DIŞ TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN

DIŞ TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN.....	451
--	-----

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

BİRİNCİ KISIM	454
MÜKELLEFİYET	454
BİRİNCİ BÖLÜM	454
VERGİNİN KONUSU	454
İKİNCİ BÖLÜM	455
MÜKELLEF VE VERGİ SORUMLUSU	455
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	455
VERGİYİ DOĞURAN OLAY	455
İKİNCİ KISIM	455
İSTİSNALAR	455
BİRİNCİ BÖLÜM	455
İHRACAT İSTİSNASI.....	455
İKİNCİ BÖLÜM	457
ARAÇLAR, PETROL ARAMALARI VE TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLARDA İSTİSNA	457
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	460
TAŞIMACILIK İSTİSNASI	460
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	461
DİPLOMATİK İSTİSNALAR	461
BEŞİNCİ BÖLÜM	461
İTHALAT İSTİSNASI	461
ALTINCI BÖLÜM	461
SOSYAL VE ASKERİ AMAÇLI İSTİSNALARLA DİĞER İSTİSNALAR	461
YEDİNCİ BÖLÜM	466
İSTİSNADAN VAZGEÇME VE İSTİSNALARIN SINIRI.....	466
ÜÇÜNCÜ KISIM	467
MATRAH, NİSPET VE İNDİRİM	467
BİRİNCİ BÖLÜM	467
MATRAH	467
İKİNCİ BÖLÜM	469
ORAN	469

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM	471
KONU, TANIMLAR, VERGİYİ DOĞURAN OLAY, MÜKELLEF	471
İKİNCİ BÖLÜM	472
İSTİSNALAR	472
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	477
VERGİNİN MATRAHI, ORANI VEYA TUTARI	477
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	480
VERGİNİN BEYANI, TARHI VE ÖDENMESİ, VERGİNİN BELGELERDE GÖSTERİLMESİ, MATRAHTA, VERGİDE VE MÜKELLEFİYETTE DEĞİŞİKLİKLER	480
BEŞİNCİ BÖLÜM	480
GÜMRÜK İDARELERİNCE ALINAN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİNE İLİŞKİN HÜKÜMLER	480

CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

Sayısı: 1

Resmî Gazete Tarihi: 10/07/2018

BİRİNCİ KISIM CUMHURBAŞKANLIĞI MAKAMI

Cumhurbaşkanı

MADDE 1- (1) Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

(2) Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

(3) Cumhurbaşkanı, yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak belirterek astlarına devredebilir. Ancak devrettiği yetkiyi, gerek gördüğünde kendisi de doğrudan kullanabilir.

Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 2- (1) Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

Cumhurbaşkanı makamına ilişkin hizmetleri yürütmek,

(b) Cumhurbaşkanının resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,

(c) Cumhurbaşkanının tören, yurtiçi ve yurtdışı gezi işlerini düzenlemek ve yürütmek,

(ç) Cumhurbaşkanlığı makamının protokol, halkla ilişkiler ve kurumsal iletişim hizmetlerini bünyesindeki birimler aracılığıyla yürütmek,

(d) Cumhurbaşkanının Milli Saraylar ve Devlet Arşivlerine ilişkin talimat, iş ve işlemlerini yürütmek,

(e) Cumhurbaşkanı tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürüne yardımcı olmak üzere Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdür Yardımcıları görevlendirilebilir. Bunlar Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürü tarafından verilen görevleri yaparlar.

(3) İhtiyaç duyulan yerlerde Cumhurbaşkanlığı çalışma büroları açılabilir. Bu büroların faaliyetleri Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürünün sorumluluğu altında yürütülür.

(4) Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürüne büyükelçi unvanı verilir.

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve Danışmanı

MADDE 3- (1) Cumhurbaşkanı, kendisine danışmanlık ve verdiği diğer görevleri yapmak üzere Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve Cumhurbaşkanı Danışmanı atayabilir.

Özel temsilci

MADDE 4- (1) Cumhurbaşkanı, özel bilgi ve uzmanlık gerektiren konularda, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde özel bir görevi ifa etmek üzere özel temsilci görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirileceklere Büyükelçi unvanı verilebilir. Büyükelçilik unvanı özel temsilcilik görevi müddetince devam eder.

(2) Özel temsilcilerin giderleri Cumhurbaşkanlığı bütçesinden karşılanır. Bunlara ödenecek harcırah hakkında Cumhurbaşkanı Başdanışmanlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu

MADDE 4/A- (Ek: RG-15/5/2019-30775- CK-36)

(1) Millete ve devlete hizmeti geçmiş, bilgi ve birikim sahibi kişilerin bu kazanımlarından istifade edilebilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu oluşturulmuştur. Kurul üyeleri Cumhurbaşkanınca belirlenir. Kurulun çalışma usul ve esasları ile Kurul üyelerine yapılabilecek ödemeler Cumhurbaşkanınca belirlenir.

ALTINCI KISIM BAKANLIKLAR

ONALTINCI BÖLÜM

Ticaret Bakanlığı

Görev

MADDE 441 - (1) Ticaret Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) İç ve dış ticaret hizmetlerine ilişkin ana hedef ve politikaların belirlenmesine yardımcı olmak ve belirlenen dış ticaret politikasını geliştirmek amacıyla çalışmalar yapmak ve gerekli koordinasyonu sağlamak,

b) Ekonomik faaliyetlerin dış ticarete dönük yapılandırılması için gerekli tedbirleri almak, uygulamak ve bu tedbirlerin ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşlarca uygulanmasının ve koordinasyonunun sağlanması konusunda çalışmalar yürütmek,

c) **(Değişik: RG-7/7/2021-31534- CK-79)** Uluslararası hizmet ticaretinin ülke ekonomisi yararına geliştirilmesini ve desteklenmesini sağlamak, bu alana yönelik küresel gelişmeleri takip ederek sektörler ve ülkeler bazında gerekli çalışmaları yapmak ve yurtdışı müteahhitlik dâhil uluslararası hizmet ticaretine ilişkin politikaların uygulanmasında ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak ve gerekli her türlü tedbiri almak,

ç) Kamu kurum ve kuruluşlarına çeşitli mevzuatla verilmiş yetki ve görevlerin kullanımında iç ve dış ticarete dair politikaların uygulanmasına ilişkin esasları düzenlemek ve koordine etmek,

d) Gümrük politikasının hazırlanmasına yardımcı olmak ve uygulamak; gümrük hizmetlerinin süratli, etkili, verimli, belirlenmiş standartlara uygun şekilde yürütülmesini sağlamak ve denetlemek,

e) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, gümrük işlemleriyle ilgili diğer mevzuat ve uluslararası sözleşmelerin uygulanmasını sağlamak; gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma ilişkin iş ve işlemleri yürütmek; gümrük kontrolüne tabi kişi, eşya ve araçların muayene ve kontrolünü yapmak,

f) Gümrük tarifesini hazırlamak; gümrük vergileri ile gümrük idarelerince tahsil edilmesi gereken vergi, fon ve diğer malî yüklerin tahakkuk, tahsil, takip ve kontrolünü yapmak; ertelenmiş kontrol ve sonradan kontrol hizmetlerini yürütmek; ihtilaflı durumlarda uzlaşmaya ilişkin işlemleri düzenlemek ve yürütmek; gümrük işleriyle ilgili istatistikî bilgileri üretmek, toplamak, değerlendirmek ve açıklamak,

g) Geçici depolama yerleri, antrepolar, ambarlar, lojistik merkezleri, tasfiyelik eşya depoları, mağazalar ve satış reyonları açılması ve işletilmesine izin vermek, işletmek, işlettirmek ve denetlemek; gümrük mevzuatına göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tasfiye işlemlerini yürütmek,

ğ) Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak,

h) Kara ve demiryolu kapıları ile gümrük teşkilatı bulunan hava ve deniz limanlarında, serbest bölgeler, antrepolar ile gümrüklü yer ve sahalarda ve Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gümrük muhafaza görevlerini yerine getirmek,

ı) Gümrüklü yer ve sahalarda koordinasyonu sağlamak ve kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak,

i) Bakanlık hizmetlerine ilişkin olarak uluslararası kuruluşların ve Avrupa Birliğinin çalışmalarını takip etmek, Avrupa Birliğine uyum çalışmalarını yürütmek ve bu konularda görüş oluşturmak,

j) Bakanlığın sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak veya yaptırmak,

k) Ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarına ait hizmetleri, ilgili diğer bakanlıklarla işbirliği suretiyle yürütmek, Türkiye İhracatçılar Meclisi ve İhracatçı Birliklerine ilişkin çalışmaları yürütmek,

l) Evrensel kabul görmüş tüketici haklarının sağlanması ve korunmasına yönelik hukukî ve idarî tedbirleri almak, tüketicinin korunmasını sağlayıcı inceleme ve düzenlemeler yapmak,

m) Esnaf ve sanatkârlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politika, ilke ve hedeflerin ilgili kuruluşlarla işbirliği yapılarak belirlenmesi ve stratejiler geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapmak,

n) Şirketler, kooperatifler ve ticaret sicili memurlukları ile esnaf ve sanatkâr sicil kayıtlarıyla ilgili hizmetleri yürütmek ve bunları denetlemek,

o) Bakanlığın görev alanına giren konularda laboratuvarlar kurmak ve çalışmalarını yürütmek, ö) Gümrük müşaviri ve yardımcılarıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek,

p) Dünya ticaretinden alınan payın artırılmasını ve sürdürülebilir ihracat artışını

sağlamak üzere ihracatın pazar ve ürün çeşitliliğini genişletmeye yönelik gerekli tedbirleri almak ve buna yönelik destek yöntemlerini geliştirmek ve uygulamak,

r) İthalatın ülke ekonomisinin yararına gerçekleştirilmesi ve yerli sanayinin korunması ile ilgili gerekli tedbirleri almak ve ticaret politikası savunma araçlarını uygulamak,

s) Diğer kurum ve kuruluşların iç ve dış ticaret politikasını etkileyen faaliyet, temas ve düzenlemelerinin, genel ticaret politikasına uygunluğunu sağlamak, ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği halinde söz konusu faaliyet, temas ve düzenlemelerin koordinasyonunu ve yürütülmesini temin etmek,

ş) Türkiye Cumhuriyetinin yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlarla olan ikili, bölgesel ve çok taraflı ticarî ve ekonomik ilişkilerini düzenlemek, yürütmek ve bu konularda ilgili mevzuatı çerçevesinde anlaşmalar yapmak, uluslararası kuruluşların Bakanlığın yetki ve görev alanına giren konulardaki çalışmalarını takip etmek ve bu konularda görüş oluşturmak,

t) Ülke kalkınmasında yabancı sermayeden beklenen katkıları sağlamak ve yönlendirmek amacıyla gerekli tedbirleri almak,

u) Dış ticarete konu ürünlerin güvenli, mevzuata ve standartlara uygun olmasını sağlamak, bu amaçla ithalatta ve ihracatta denetim yapmak ve yaptırmak, ticarete teknik engellerin önlenmesine ilişkin çalışmalar yürütmek,

ü) **(Ek: RG-10/1/2019-30651- CK-27)** Ülkemizin ticaret ve gümrük hizmetlerine ilişkin ana politikalarının etkinliğinin artırılması ve ekonomik faaliyetlerin dış ticarete dönük yapılandırılması için kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla teknoloji ve girişimcilik odaklı proje, bilimsel çalışma ve eğitim alanında işbirliği faaliyetlerini yürütmek,

v) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

Teşkilat

MADDE 442 - (1) Ticaret Bakanlığı; merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluşur.

Hizmet birimleri

MADDE 443 - (Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

a) İhracat Genel Müdürlüğü,

b) İthalat Genel Müdürlüğü,

c) İç Ticaret Genel Müdürlüğü,

ç) Gümrükler Genel Müdürlüğü,

d) Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü,

e) **(Değişik: RG-7/7/2021-31534- CK-79)** Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğü,

f) **(Değişik: RG-7/7/2021-31534- CK-79)** Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü,

g) Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü,

ğ) Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü,

h) Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü,

ı) **(Değişik: RG-7/7/2021-31534- CK-79)** Ticaret Araştırmaları ve Risk

Değerlendirme Genel Müdürlüğü

i) Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü,

j) (Mülga: RG-7/7/2021-31534- CK-79)

k) Personel Genel Müdürlüğü,

l) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,

m) (Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79) Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü,

n) (Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79) Destek Hizmetleri, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü,

o) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı,

ö) Strateji Geliştirme Başkanlığı,

p) (Mülga: RG-7/7/2021-31534- CK-79)

r) (Mülga: RG-7/7/2021-31534- CK-79)

s) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,

ş) Özel Kalem Müdürlüğü.

İhracat Genel Müdürlüğü

MADDE 444- (Başlığı ile birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651-CK-27)

(1) İhracat Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) İhracatın kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünde ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini, desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlamak,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarına çeşitli mevzuatla verilmiş yetkilerin kullanımında ihracata ilişkin politikaların uygulanmasına dair esasları düzenlemek, uygulamalarla ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonu temin etmek ve anılan kurumların ihracata ilişkin yeni düzenlemeleri ile ilgili görüş bildirmek,

c) İhracatın geliştirilmesi ve yönlendirilmesine ilişkin madde ve ülke bazında gerekli tedbirleri almak ve düzenlemeleri yapmak, ihracatın madde ve ülke bazında geliştirilmesi imkânlarını ve bu imkânlardan azami döviz gelirleri sağlama yollarını araştırmak ve önerilerde bulunmak, ihracatçıları bu konularda eğitmek, (...)

ç) Ülke ihracatında veya dünya ithalatında öne çıkan pazarları düzenli olarak izlemek; bu pazarları ihracatçılara duyurmak, ihraç potansiyeli arz eden ürün ve ürün gruplarını tespit etmek ve ihracatı bu alanlara yönlendirmek amacı ile gerekli düzenlemeleri yapmak ve oluşumları sağlamak,

d) İhracat Rejimi Kararı da dâhil olmak üzere, ihracata dair mevzuatı hazırlamak ve uygulamak, ihracatın desteklenmesi ve yönlendirilmesi konularında gerekli tedbirleri hazırlamak, uygulamak, uygulamayı takip etmek ve değerlendirmek,

e) İhracata konu tarım ürünlerinin destekleme alım fiyatlarının belirlenmesine yönelik hazırlıkları yapmak ve destekleme stoklarının ihracat yoluyla değerlendirilmesine ilişkin esasları tespit etmek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,

f) İhracata yönelik krediler ve diğer Devlet destekleri ile ilgili olarak madde ve ülke politikalarına ilişkin esasların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak ve ilgili birim ve kuruluşlara iletmek,

g) Bağlı muamele ve off-set gibi karşılıklı ticaret uygulamalarının usul ve esaslarını

belirlemek,

ğ) Türkiye İhracatçılar Meclisi ve İhracatçı Birlikleri ile ilgili mevzuatı hazırlamak ve yayımlamak, Türkiye İhracatçılar Meclisi ve İhracatçı Birliklerinin çalışmalarına yardımcı olmak, çalışmalarını izlemek ve denetlemek, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik Devlet destekleri ile Dahilde İşleme Rejimi konularında Türkiye İhracatçılar Meclisi, İhracatçı Birlikleri ve ilgili diğer kurum ve kuruluşları görevlendirmek,

h) Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik Devlet destekleri ile Dahilde İşleme Rejimi konularında uygulama stratejileri belirlemek,

ı) Ülke ihracatının geliştirilmesini teminen yurtiçinde ve yurtdışında ticaret ve alım heyetlerini ve yurtdışı fuar ve sergi düzenlenmesine ilişkin esasları belirlemek, yurtdışı fuar ve sergiler düzenlemek veya düzenlettirmek,

i) (Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79) Mal ihracatının geliştirilmesi, Türk malı almasının yurtdışı pazarlarda güçlendirilmesi ve ihraç pazarlarımızın çeşitlendirilmesi amacıyla tanıtım faaliyetlerini yürütmek, bu kapsamda uluslararası EXPO, fuar, kongre, konferans, seminer, sergi, reklam kampanyaları ve benzeri faaliyetleri organize etmek, tanıtıma yönelik diğer kurum ve kuruluşlarla ilgili çalışmaları takip ve koordine etmek,

j) (Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79) Uluslararası EXPO, fuar, kongre, sergi, konferans, ticaret ve alım heyeti, tanıtım organizasyonu ve benzeri programlara yönelik sponsorluk, reklam, tanıtım, danışmanlık, organizasyon ve benzeri faaliyetlere ilişkin destek programlarını hazırlamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak,

k) Sınır ve kıyı ticareti ile ilgili düzenlemeleri yapmak, kalkınma planları ve yıllık programlardaki ilke, hedef ve politikalar yönünden ihracatın; ihracat ve ithalat politikalarının hedefleri de gözetilerek teşvik ve yönlendirilmesi konularında öngörülen ihracatı teşvik tedbirlerini hazırlamak, uygulamak, uygulamayı takip etmek ve değerlendirerek gerekli tedbirleri almak, ihracatı teşvik kararları ve bu kararlara istinaden ilgili mevzuatı düzenlemek, ihracat projelerini değerlendirerek uygun görülenleri İhracatı Teşvik Belgesine bağlamak, uygulamada çıkan ihtilaflarda ilgili kuruluşlara görüş vermek, ihracatı teşvik belgesi şart ve niteliklerine aykırı davranışlara gerekli müeyyideleri uygulamak,

l) İhracatın desteklenmesine ve ihraç ürünlerinin ülke ve pazarlarının çeşitlendirilmesini sağlamaya yönelik markalaşma ve kümeleşme faaliyetleri, Ar-Ge ve teknoloji geliştirme, elektronik ticaret, yurtdışı pazarlara giriş, yurtiçi ve yurtdışı uluslararası fuarlara katılım, organizasyon ve benzeri her türlü destek programlarını hazırlamak, uygulamak, diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak,

m) İhracatın desteklenmesi amacıyla, uluslararası uygulamalar da dikkate alınarak dahilde işleme ve hariçte işleme rejimlerine ilişkin dış ticaret politikalarının belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak,

n) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Kalkınma planı ve programlarına uygun olarak ihracatın teşviki ve döviz gelirlerinin artırılması amacıyla ihracatın kalkınma planı ve yıllık programlar dairesinde geliştirilmesi ve düzenlenmesi için alınması gerekli tedbirler Cumhurbaşkanınca belirlenir.

İthalat Genel Müdürlüğü

MADDE 445- (Başlı ile birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651-CK-27)

(1) İthalat Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) İthalatın uluslararası anlaşmalar ile kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen ilke, hedef ve politikalar çerçevesinde yürütülmesini sağlamak,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarına çeşitli mevzuatla verilmiş yetkilerin kullanımında ithalat ile ilgili politikaların uygulanmasına dair esasları düzenlemek ve bu kurumların ithalata ilişkin düzenlemeleri ile ilgili görüş bildirmek,

c) İthalat Rejimi Kararı da dâhil olmak üzere ithalata dair mevzuatı hazırlamak, madde politikalarını teklif etmek, uygulamak, ithalatla ilgili izinleri ve belgeleri vermek, gelişmeleri takip etmek ve ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak,

ç) İthalatı iç piyasa ve sanayinin ihtiyaçlarını iç ve dış ekonomik gelişmeleri dikkate alarak izlemek ve ithal mallarına uygulanacak mali yüklerle ilişkin hazırlıkları yürütmek ve uygulanmasını sağlamak,

d) İthal malların dünya piyasalarına uygun olarak ithalini sağlayıcı tedbirleri almak, uygulamak ve izlemek,

e) Dampinge karşı vergi, sübvansiyona karşı telafi edici vergi ve korunma önlemi gibi ticaret politikası savunma araçları ile ilgili mevzuatı hazırlamak, uygulamak, mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek, ticaret politikası savunma araçlarının etkisini incelemek ve ticaret politikası savunma araçlarının etkisiz kılınmasına ilişkin girişimleri araştırmak, tespit etmek ve gerekli tedbirleri almak,

f) **(Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79)** Ülkemiz ihraç ürünlerine karşı uygulanan dampinge karşı vergi, sübvansiyona karşı telafi edici vergi ve korunma önlemi gibi kısıtlayıcı tedbirlerin ortadan kaldırılmasına veya iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu kapsamda firma, sektör kuruluşları ve kurumlar nezdinde gerekli koordinasyon çalışmalarını yapmak,

g) İthalat ile ilgili politikaları izlemek, ithalatın her aşamasında gerekli görülecek incelemeleri ve denetimleri yapmak, yaptırmak, önlemleri almak ve bu hususlarla ilgili düzenlemeler yapmak,

ğ) Ticaret politikası savunma araçları ile ilgili ikili ve çok taraflı istişareleri yürütmek ve Dünya Ticaret Örgütü ve diğer ülke uygulamalarını takip etmek, bu uygulamalar nedeniyle ortaya çıkan anlaşmazlıklarda Türkiye'nin menfaatlerini ilgili uluslararası platformlarda savunmak üzere gerekli önlemleri almak,

h) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

İç Ticaret Genel Müdürlüğü

MADDE 446 - (1) İç Ticaret Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Ticarete ilişkin politikaların oluşturulmasına yardımcı olmak, ticari faaliyetleri teşvik etmek, gerekli düzenlemeleri yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak,

b) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat gereğince Bakanlıkça yapılması gereken işlemleri yürütmek,

c) Kuruluşuna izin verilecek anonim şirketler ile genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisi bulunacak anonim şirketleri belirlemek ve bunların işlemlerini yürütmek,

ç) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile odalar ve borsalarla ilgili mevzuat ve uygulamalara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek ve bunlarla ilgili düzenlemeler yapmak,

d) Sebze ve meyveler ile yeterli arz ve talep derinliği bulunan diğer malların

ticaretini düzenlemek, toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir yapıya kavuşturulmasını ve işletilmesini sağlamak ve bu konularda mevzuatla verilen görevleri yapmak,

e) Depolamaya uygun temel ve işlenmiş tarım ürünlerinin ticaretine ilişkin düzenlemeler yapmak, lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığının teşvik edilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarda bulunmak ve lisanslı depoculuk, ürün ihtisas borsacılığı ve umumi mağazacılığa ilişkin mevzuatla verilen görevleri yapmak,

f) Elektronik ticarete yönelik düzenlemeler yapmak, bu konuda mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek, elektronik ticaretin gelişimine ilişkin çalışmalar yapmak ve gerekli tedbirleri almak,

g) İlgili Kanun kapsamında, esnaf ve sanatkâr işletmelerinin ticari faaliyetlerini ilgilendiren hususlarda ilgili Genel Müdürlükle işbirliği içinde hareket etmek suretiyle perakende ticarete yönelik düzenlemeler yapmak, perakende ticarete ilişkin mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek, perakende sektörünün sağlıklı bir şekilde büyümesi ve gelişmesine yönelik çalışmalar yapmak ve gerekli tedbirleri almak,

ğ) Sergi, panayır ve tanıtım günleri gibi organizasyonların düzenlenmesine izin vermek ve bu organizasyonların düzenlenmesi ile faaliyetlerine yönelik düzenlemeler yapmak,

h) Yurt içi fuarlara ilişkin düzenlemeler yapmak,

ı) Merkezi Sicil Kayıt Sistemini, Hal Kayıt Sistemini ve Perakende Bilgi Sistemini kurmak, işletmek, bu sistemlerin diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları nezdinde tutulan kayıt sistemleriyle bağlanmasına ilişkin çalışmalar yapmak ve gerektiğinde bu sistemleri söz konusu kurum ve kuruluşların erişimine açmak ve bu sistemlerce üretilen istatistiki bilgileri derlemek ve yayımlamak,

i) Lüzumu halinde, ticari faaliyetlere ya da bu ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik düzenlemeler yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak,

j) **(Ek: RG-6/2/2021-31387- CK-70)** Salgın hastalık ve doğal afet dönemlerinde yaşanan ekonomik durgunlukların ticari işletmeler üzerindeki etkilerinin azaltılması amacıyla teşvik ve destekler vermek,

k) Görev ve yetki alanına giren konularda gerekli inceleme ve araştırmaları yapmak veya yaptırmak,

l) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Gümrükler Genel Müdürlüğü

MADDE 447- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651-CK-27)

(1) Gümrükler Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Gümrük mevzuatı ve anlaşmalarına uygun olarak uygulamaların gerçekleşmesini sağlamak,

b) Ulusal ve uluslararası mevzuat hükümlerine göre TIR, Transit ve Konteyner işlemlerini yürütmek,

c) Türk Gümrük Tarife Cetvelini, eşyanın menşei, gümrük kıymetini, gümrük rejim ve formalitelerini taraf olunan anlaşmalara ve uluslararası uygulamalara uygun olarak düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak,

ç) Gümrük vergileri ile gümrüklerce tahsil edilen diğer vergi, fon ve mali yükleri

tahakkuk ettirmek ve tahsil etmek, eksik veya fazla tahsilat ve tecil ile ilgili işlemleri yapmak, (...) vergi ve cezalarla ilgili geri verme ve kaldırma işlemlerini yürütmek,

d) Dahilde işleme, hariçte işleme, gümrük kontrolü altında işleme, geçici ithalat ve antrepo gümrük rejimleriyle ilgili taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar ve gümrük mevzuatı çerçevesinde düzenleme yapmak, izin vermek ve uygulamanın yürütülmesini sağlamak,

e) Serbest dolaşıma giriş, ihracat, yeniden ihracat, imha, gümrüğe terk işlemlerinin uygulanmasını sağlamak ve serbest bölgeler, lojistik dış ticaret bölgeleri, dış ticaret merkezlerindeki gümrük işlemlerini yürütmek,

f) Gümrük rejimleri ve işlemlerinin kolaylaştırılmasına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve bunlarla ilgili işlemleri yürütmek,

g) Diğer birimlerden iletilen risk değerlendirmesi sonuçlarına ve ilgili rejim gereklerine göre eşyanın muayene işlemlerini yürütmek,

ğ) Gümrük rejimleri ve gümrükçe onaylanmış işlem ve kullanımların elektronik ortamda yürütülmesine ilişkin politika geliştirmek, düzenleme yapmak, bunları uygulamak,

h) Gümrüksüz satış mağazaları ile ilgili işlemleri yürütmek,

ı) Geri gelen eşya ile ilgili ihracat rejimi kararlarının uygulanmasını sağlamak, çift kullanımlı eşya ve ihracat kontrollerine ilişkin görevleri yapmak,

i) Dış ticaret mevzuatı ve sair mevzuatın gümrükle ilgili hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak,

j) Sınır ve kıyı ticareti ve münasebetleri ile sınır ticaret merkezlerinden yapılacak ticarete ilişkin gümrük işlemlerinin yapılmasını sağlamak,

k) Yolcu beraberli, posta ve hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen ve giden eşya ile bunlarla ilgili elektronik ticarete konu eşyanın gümrük işlemlerinin yürütülmesini sağlamak,

l) **(Değişik: RG-7/7/2021-31534- CK-79)** Bakanlıkça açılıp işletilecekler hariç olmak üzere; geçici depolama yerleri ve antrepoların açılıp işletilmesine ilişkin tüm işlemleri yapmak,

m) Gümrük muafiyetine ilişkin işlemleri yapmak,

n) Basitleştirilmiş usul uygulamalarına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve işlemleri yürütmek,

o) Teşvik mevzuatının gümrük işlemleriyle ilgili hükümlerinin yürütülmesini sağlamak,

ö) **(Değişik: RG-7/7/2021-31534- CK-79)** Gümrük laboratuvarları kurmak, bunların işleyişleri hakkında politikalar geliştirmek, bunları uygulamak; tahlil metotlarını hazırlamak ve çalışmalarını düzenlemek,

p) **(Mülga: RG-7/7/2021-31534- CK-79)**

r) Gümrüklerce alınan vergi, ceza ve benzeri mali yüklerle ilişkin uzlaşma usul ve esaslarını belirlemek ve uygulamayı yürütmek,

s) Taşra gümrük idarelerinin kuruluş ve işleyişi hakkında politikalar geliştirmek, bunları uygulamak ve bu alanda eşgüdümü sağlamak,

ş) **(Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79)** Gümrük müşaviri ve yardımcılarını ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,

t) (Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79) Gümrük işlemlerine ait yazılı veya elektronik ortamdaki belgelerin, kanuni süreler içinde muhafaza edilmesini ve bu sürelerden sonra usulüne göre imha edilmesini sağlamak,

u) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

MADDE 448- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlığın görev alanına giren konularda; serbest ticaret anlaşmaları, tercihli ticaret anlaşmaları, ticari, sınai, teknik ve gümrük işbirliği anlaşmaları ve ortaklık anlaşmaları başta olmak üzere, mal ve hizmet ticareti, yatırımlar, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ile kamu alımlarına ilişkin ikili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı ekonomik ve ticari her türlü anlaşmayı, gerektiğinde yurtdışında da koordinasyon sağlayarak ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği halinde hazırlamak, müzakerelerini yürütmek, imzalamak, uygulanması ile ilgili mevzuatı hazırlamak, yürürlüğe koymak ve uygulanmalarını izlemek ve sağlamak,

b) Uluslararası ikili ticari ve ekonomik işbirliği faaliyetlerini Karma Ekonomik Komisyonu, Ortak Komite, Ortaklık Konseyi ve benzeri platformlar vasıtasıyla, ilgili kurumlarla koordinasyon halinde yürütmek, izlemek ve gerekli tedbirleri almak, ülkemizin zikredilen nitelikte anlaşması bulunmayan ülkelerle ticari, ekonomik ve gümrük işbirliğini geliştirmek üzere gerekli tedbirleri almak ve anlaşmaları imzalamak,

c) Türkiye'nin ticari ve ekonomik konularda bölgesel ve çok taraflı örgütlerle ilişkilerinde koordinasyonu ve işbirliğini sağlamak, ticari, ekonomik ve gümrük anlaşmaları ile ortak program ve projeleri hazırlamak, müzakere etmek ve uygulanmasını sağlamak,

ç) Dünya Ticaret Örgütü ve Dünya Gümrük Örgütüne üyeliklerimiz çerçevesinde hak ve yükümlülüklerimizin takibini yapmak, ülke pozisyonunu belirlemek ve bu örgütler bünyesindeki müzakerelerde ülkemizi temsil etmek,

d) Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda Avrupa Birliği ile ilişkilerin, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda yürütülmesini sağlamak,

e) Avrupa Birliğine yönelik olarak Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalar çerçevesinde, ekonomik ve ticari ilişkilerde kısa, orta ve uzun vadede uygulanacak politikaların saptanması için gerekli çalışmaları yapmak ve bu konularda uygulama ile ilgili tedbirlerin alınmasını sağlamak ve öneriler hazırlamak,

f) Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, Gümrük Birliği başta olmak üzere, Avrupa Birliği ile müzakerelere ilişkin gerekli hazırlıkları yapmak, Avrupa Birliği organları ile gerekli temas ve toplantıları yapmak, alınan kararlarla alakalı olarak gerekli uygulama çalışmalarını yerine getirmek, ortaklık organların çalışmalarının koordinasyonunu sağlamak,

g) Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda Avrupa Birliği ile Türkiye arasında akdedilen anlaşmalar ile anlaşmaların ek ve protokollerinde yer alan hususların takibi ve uygulanmasını sağlamak, bu alanlarda Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarını koordine etmek, Bakanlığın Avrupa Birliği kaynaklı program ve projelerini hazırlamak, yürütmek ve gerekli koordinasyonu

sağlamak,

ğ) Türkiye'nin gümrüklerle ilgili uluslararası anlaşma, protokol ve sözleşmelere katılımına dair Bakanlık görüşünü hazırlamak, koordinasyonunu yapmak, müzakere etmek ve uygulanmasını sağlamak,

h) Avrupa Birliği ile hizmet ticareti alanında yapılan müzakerelere ilişkin politikaların genel dış ticaret politikası ile uyumlu şekilde saptanması için gerekli çalışmaları yürütmek, müzakereleri yapmak ve gerektiğinde anlaşmalar hazırlamak,

ı) Başta Avrupa Birliği ile Türkiye arasındaki Gümrük Birliği olmak üzere ikili, çoklu ve çok taraflı ticari ve ekonomik anlaşmalara ilişkin pazara giriş çalışmaları yapmak, bu anlaşmaların etkilerini değerlendirmek üzere gerektiğinde diğer kuruluşlarla ortak araştırmalar yapmak ve bu konulardaki önerileri değerlendirmek,

i) Bakanlığın görev alanına giren konular ile ilgili olarak uluslararası kuruluşlar nezdinde çalışmalara katılmak ve gerektiğinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak,

j) Bakanlığın faaliyet alanına giren konulara ilişkin uluslararası örgütler ve ikili, çoklu ve çok taraflı anlaşmalar nezdinde ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklarda, Türkiye aleyhine açılacak veya Türkiye'nin açabileceği davalarda, ülkemiz menfaatlerini ilgili uluslararası platformlarda savunmak üzere gerekli önlemleri almak, ülkemizi temsil etmek, ihraç ürünlerimize veya ülkemizin hizmet ihracatına yönelik kısıtlayıcı tedbirlerin kaldırılmasına veya iyileştirilmesine yönelik çalışmalarda bulunmak ve bu alanlarda gerektiğinde hizmet alımı yapmak ve koordinasyonu sağlamak,

k) Uluslararası mal ve hizmet ticareti ile uluslararası yatırımlar konusunda Türk şirketlerinin yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar karşısındaki hak ve menfaatlerinin korunmasına yönelik tedbirler almak ve gerektiğinde bunların hukuki yöntemlerle korunmasına destek sağlamak,

l) Bakanlığın görev alanına giren dış temaslarla ilgili protokol faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,

m) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğü

MADDE 449- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-7/7/2021-31534- CK-79/)

(1) Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Uluslararası hizmet ticaretinin ülke ekonomisi yararına geliştirilmesini ve desteklenmesini sağlamak, bu alana yönelik küresel gelişmeleri takip ederek sektörler ve ülkeler bazında gerekli çalışmaları yapmak ve yurtdışı müteahhitlik dâhil uluslararası hizmet ticaretine ilişkin politikaların uygulanmasında ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak ve gerekli her türlü tedbiri almak,

b) Uluslararası hizmet ticaretine yönelik Devlet destekleri de dâhil ilgili mevzuatı hazırlamak, uygulamak, teşvik belgelerini düzenlemek, ilgili sektör ve ülke politikalarına ilişkin esasların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak, diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak, uygulamayı takip etmek ve değerlendirerek gerekli tedbirleri almak, uygulamada çıkan ihtilaflarda ilgili kurum ve kuruluşlara görüş vermek, teşvik belgesi şart ve niteliklerine aykırı davranışlara gerekli müeyyideleri uygulamak,

c) Uluslararası hizmet ticaretine ilişkin hizmet sektörleri kapsamında öne çıkan pazarları izlemek, bu pazarlarla ilgili ihracatçıları bilgilendirmek, ihracatçıları

potansiyel hizmet alanlarına ve pazarlara yönlendirmek üzere gerekli düzenlemeleri yapmak, hizmet ihracatçılarına yönelik olarak pazar ve sektör fırsatları konusunda eğitimler düzenlemek,

ç) Uluslararası hizmet ticaretinin geliştirilmesini teminen yurtiçinde ve yurtdışında ticaret ve alım heyetleri ile yurtdışı fuar ve sergi düzenlenmesine ilişkin esasları belirlemek,

d) Yurtdışı pazarlarda Türkiye'nin hizmet ihracatına yönelik bilgi düzeyinin ve algının güçlendirilmesi ve pazarlarımızın çeşitlendirilmesi amacıyla düzenlenen uluslararası EXPO, fuar, sergi, ticaret ve alım heyeti, kongre, konferans, tanıtım organizasyonu, festival, seminer ve benzeri organizasyonlarda hizmet sektörlerinin tanıtılmasına yönelik yapılacak faaliyetleri planlamak ve organize etmek, tanıtıma yönelik diğer kurum ve kuruluşlarla ilgili çalışmalarını takip ve koordine etmek,

e) Uluslararası hizmet ticaretinin geliştirilmesi amacıyla uluslararası EXPO, fuar, sergi, ticaret ve alım heyeti, kongre, konferans, tanıtım organizasyonu, festival, seminer ve benzeri programları düzenlemek veya düzenlettirmek; bu programlara yönelik sponsorluk, reklam, tanıtım, danışmanlık, organizasyon ve benzeri faaliyetlere ilişkin destek programlarını hazırlamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak,

f) Yurtdışı müteahhitlik ile teknik müşavirlik hizmetlerinin geliştirilmesini sağlamak, ilgili kurum ve kuruluşları koordine etmek, bu kapsamda gerekli mevzuatı ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamak,

g) Yurtdışında lojistik merkezlerinin kurulması, yönetilmesi, işletilmesi ile ilgili ilke ve politikaların tespiti konusunda çalışmalar yapmak, araştırma, planlama ve koordinasyon faaliyetlerini yürütmek, destek programlarını hazırlamak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,

ğ) Dış pazarlarda uluslararası hizmet ticareti ile ilgili olarak karşılaşılan sorunlar ile diğer ülkelerde hizmet ihracatımıza karşı uygulanan kısıtlayıcı tedbirler ve diğer ticaret engellerinin tespitine yönelik çalışmalar yapmak, bu engellere ilişkin olarak özel sektör ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını bilgilendirmek, söz konusu engellerin ortadan kaldırılmasına veya iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak ve bu amaçla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,

h) Uluslararası hizmet ticaretinin desteklenmesine ve hizmetlerin ülke ve pazarlarının çeşitlendirilmesini sağlamaya yönelik markalaşma ve kümelenme faaliyetleri, Ar-Ge ve teknoloji geliştirme, yurtdışı pazarlara giriş, uluslararası fuarlara katılım ve benzeri her türlü destek programlarını hazırlamak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,

ı) Uluslararası hizmet ticaretine ilişkin olarak firma ve sektör kuruluşlarının yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar karşısındaki hak ve menfaatlerini korumak,

ii) Yurtdışında yapılacak yatırımların planlanması, izlenmesi ve yönlendirilmesine yönelik olarak gerekli tedbirleri almak, sektör ve ülkeler bazında çalışmalar yapmak ve bu alanda gerekli mevzuat ile destek programlarını hazırlamak, uygulamak, diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak,

j) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(1) Uluslararası ticarete konu olan hizmet sektörleri, yurtdışı yatırımlar ile yurtdışı lojistik merkezlerin düzenlenmesi, geliştirilmesi ve desteklenmesine ilişkin tedbirler Cumhurbaşkanınca belirlenir.

Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü

MADDE 450- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-7/7/2021-31534- CK-79)

(1) Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kalkınma planları ve yıllık programlar çerçevesinde yurtiçi ve yurtdışında serbest bölgeler, lojistik serbest bölgeleri, ihtisas serbest bölgeleri ve özel bölgelerin kurulması, yönetilmesi, işletilmesi ve desteklenmesi ile ilgili ilke ve politikaların tespiti konusunda çalışmalar yapmak, araştırma, planlama ve koordinasyon faaliyetlerini yürütmek,

b) 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ve buna ilişkin mevzuat çerçevesinde düzenlemeler yapmak, bunları uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,

c) Serbest bölgelerin sevk ve idaresi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve yürütülmesini sağlamak,

ç) Serbest bölgelerde yapılabilecek üretim, alım-satım, depolama, kiralama, montaj-demontaj, bakım-onarım, kıyı bankacılığı, bankacılık, sigortacılık, finansal kiralama ve diğer faaliyet konularını belirlemek,

d) Serbest bölgelerde faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere faaliyet ruhsatı vermek, bunların süresini uzatmak veya bunları iptal etmek,

e) Serbest bölgelerin elektrik, su, doğalgaz ve benzeri altyapı yatırımlarının yapılması ve işletilmesi ile serbest bölge hizmetlerinin görülmesine ilişkin işletme sözleşmelerini akdetmek, feshetmek, bu sözleşmelerin süresini belirlemek ve uzatmak,

f) Serbest bölge arazi, bina ve tesislerinin kiralanması veya sair suretle kullanıma verilmesi ile yıkım ve yeniden inşasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulamak,

g) Serbest bölge işleticileri ile serbest bölgelerde faaliyette bulunacak firmalara diğer kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanan Devlet desteklerinin dışında, serbest bölge destek programlarını hazırlamak, uygulamak ve diğer kurum ve kuruluşlar eliyle uygulanmasını sağlamak,

ğ) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

MADDE 451- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, buraların takip ve muhafazasını sağlamak, gerektiğinde müdahalede bulunarak durumu adli mercilere intikal ettirmek,

b) Deniz ve hava limanlarıyla kara sınırlarındaki gümrük kapılarında ve diğer gümrüklü yer ve sahalarda giriş ve çıkış yapan kişi, eşya ve taşıtların muhafazası ile gümrüğe sevk edilmesini sağlamak ve gümrük işlemleri bitirilmeden buralardan çıkmalarını önlemek,

c) Yatlara ilişkin işlemlerin yürütülmesini sağlamak,

ç) Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığın önlenmesi, izlenmesi ve soruşturması,

d) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde kişi, eşya ve taşıtların kaçakçılıkla

mücadele kapsamında takibini yapmak,

e) Kaçakçılıkla mücadele için bilimsel yöntemler de kullanmak suretiyle bilgi toplayarak gerekli araştırma, soruşturma ve operasyonları yapmak, taşra teşkilatının yapacağı operasyonları koordine etmek, gerektiğinde taşra teşkilatı ile müşterek operasyon yapmak,

f) Kaçakçılıkla mücadele amacıyla ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, bilgi değişiminde bulunmak, protokoller hazırlamak ve uygulamak, gerektiğinde müşterek operasyonlar yapmak,

g) Kaçakçılıkla etkin mücadele etmek amacıyla ulusal ve uluslararası bilgi akışına dayalı veri tabanları oluşturmak, verileri işlemek, değerlendirmek ve risk analizi çerçevesinde kullanılabilir nitelikte olanları Gümrükler Genel Müdürlüğüne ve Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğüne iletmek,

ğ) Adli kolluğa ilişkin olarak kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile verilen görevleri yapmak,

h) **(Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79)** Gümrükler muhafaza kriminal laboratuvar müdürlüklerini kurmak, çalışma usul ve esaslarını belirlemek,

ı) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü

MADDE 452- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Tüketicinin korunmasına ilişkin politikalar oluşturulması amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, yurtiçi ve yurtdışındaki kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve gerekli koordinasyonu sağlamak,

b) Tüketicilerin, sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, kayıplarını giderici tedbirleri almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak,

c) Tüketicilerin tüketim maddeleri yönünden çevresel tehlikelerden korunabilmesi amacıyla alınacak tedbirlerin belirlenmesinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği yapmak,

ç) Piyasaya sunulan mal ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla yönelik kalite denetimi yapmak, yaptırmak, kalite kontrol sistemleri kurmak, ilgili kurum ve kuruluşlara standart tespitine ilişkin görüş ve önerilerde bulunmak,

d) Tüketicileri aydınlatıcı ve eğitici tedbirleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirmek ve tüketicinin korunması konusundaki politikaların oluşturulmasında bunların gönüllü örgütlenmeleri yoluyla temsil edilmelerini sağlamak,

e) Bakanlığın sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak, bu ürünlerde ihtiyaç halinde gerekli düzenlemeleri yapmak veya Bakan onayı ile standartları zorunlu uygulamaya koymak, ülke ekonomisinin gerektirdiği özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmak,

f) Tüketici sorunlarının çözümüne ilişkin olarak kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile verilen görevleri yapmak,

g) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

MADDE 453- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Esnaf ve sanatkârlara ilişkin politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak,

b) Esnaf ve sanatkârlara ilişkin politikaların belirlenmesi, istatistikler ve analizler üretilmesi ve paylaşılması, değerlendirmeler yapılması ve raporlar hazırlanması amacıyla bu işletmelere ait yatırım, üretim, pazarlama, teşvik, mali durum, Ar-Ge, istihdam, enerji ve benzeri ekonomik faaliyet bilgi ve verileri ile esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarına ait bilgileri, belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında almak suretiyle bilgi sistemi oluşturmak ve bu sistemce üretilen istatistikî bilgileri derlemek ve yayımlamak,

c) Esnaf ve sanatkârların sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri geliştirmek ve ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunmak, rekabet güçlerinin artırılması, araştırma, geliştirme ve yenilikçilik yeteneklerinin geliştirilmesi, pazarlama, hammadde ve tezgâh temini amaçlarıyla teşvik ve destekler vermek ve bu konulara yönelik düzenlemeler yapmak,

ç) Perakende ticarete ilişkin mevzuat çerçevesinde esnaf ve sanatkâr işletmelerinin ticari faaliyetine yönelik çalışmalar ve düzenlemeler yapmak ve gerekli tedbirleri almak,

d) İç ve dış pazar imkânlarını araştırmak, kredi ve finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalar ve bu konularda düzenlemeler yapmak,

e) Esnaf ve sanatkârlar ile istihdam ettikleri personele yönelik eğitim faaliyetlerini desteklemek,

f) Esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarının kuruluş, işleyiş ve siciline ilişkin işleri yürütmek,

g) Kooperatifçiliğe ilişkin politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak,

ğ) Kooperatifçilikle ilgili Ar-Ge çalışmaları yapmak, kooperatif bilgi ve denetim sistemini kurmak ve işletmek,

h) Kooperatifçiliğin geliştirilmesi için gerekli tedbirleri almak ve uygulanmasını sağlamak, yayın, tanıtım ve eğitim faaliyetlerinde bulunmak,

ı) Kooperatiflerin amaçlarını gerçekleştirmek için hazırlayacakları projeleri desteklemek ve teşvik etmek, teşvik ve desteklere yönelik düzenlemeler yapmak,

i) Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst birlikleri, yapı kooperatifleri ve üst birlikleri hariç olmak üzere, tarım satış kooperatifleri ve birlikleri ile genel hükümlere tabi kooperatif ve birliklerin kuruluşuna, işleyişine ve denetlenmesine yönelik düzenlemeler yapmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak, kooperatifleri ve üst kuruluşlarını denetlemek veya denettirmek,

j) Kooperatifler için örnek ana sözleşmeler hazırlamak ve yürürlükte olan ana sözleşmeleri ihtiyaçlar doğrultusunda güncellemek,

k) Kooperatiflere ve üst kuruluşlarına yol göstermek ve çalışmalarında yardımcı olmak, yeni alanlarda kooperatif girişimlerinin geliştirilmesine yönelik özendirici ve destekleyici çalışmalar yürütmek, bireysel tasarrufların uygun kooperatif girişimcilik modelleri ile ekonomiye kazandırılmasını sağlamak,

l) Tarım satış kooperatifleri ve birlikleri tarafından kullanılan ürün alım kredilerine ve kadın girişimi üretim ve işletme kooperatiflerince kullanılan kredilere faiz desteği sağlamak ve bu kredilerin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetlemek,

m) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü

MADDE 454- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-7/7/2021-31534- CK-79)

(1) Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Türkiye ve dünya ticareti ve ekonomisiyle ilgili güncel gelişmeleri izlemek, değerlendirmek, derlenmiş bilgi ve istatistikleri kullanarak ticaret politikalarının belirlenmesine katkı sağlamak üzere araştırma ve analizler yapmak, bu amaçla ikili ve çok taraflı ilişkilerdeki gelişmeleri analiz etmek, gerekli hallerde bunları yayımlamak, Türkiye'nin ticari ve ekonomik gelişimi ile ilgili tahmin ve analizler yaparak projeksiyonlar oluşturmak,

b) Bakanlığın politika araçlarına yönelik olarak etki analizleri gerçekleştirmek, bu kapsamda Bakanlığın iç ve dış ticaret politikaları, gümrük iş ve işlemleri, mal ve hizmet ihracatına yönelik sağladığı destekler, ithalata yönelik dinamik uygulama ve politikaları, tüketicinin korunması, piyasa gözetimi ve ürün güvenliğine ilişkin uygulamaları ve ülkemizin akdettiği, müzakere ettiği yahut müzakeresini değerlendirdiği ikili, bölgesel, çoklu ya da çok taraflı anlaşmalarla ilgili olarak her aşamada ilgili birimlerle koordinasyon içerisinde veriler toplamak, istatistiki bilgiler üretmek ve değerlendirmek, bu veri ve bilgiler temelinde periyodik raporlar hazırlamak,

c) Bakanlığın faaliyet alanlarına giren konularda veriler toplamak, araştırmalar yapmak, istatistiki bilgiler üretmek, değerlendirmek ve bakanlık faaliyetlerine ilişkin istatistikleri açıklamak, bu konularda gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,

ç) Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, kalkınma planları, yıllık programlar, izleme kararları ve icra planlarının oluşturulmasına katkı sağlamak, uygulanmasını izlemek ve bu alanda koordinasyonu sağlamak,

d) Türkiye'nin ticari ve ekonomik yapısını sektörel bazda analiz ederek; iç ve dış ticaretin gelişimini sağlayacak politika önerileri oluşturmak, sektör ve ürün bilgilerini içeren raporlar hazırlamak,

e) Yurtdışı teşkilatında sürekli görevli Bakanlık temsilcilerinin faaliyet ve programlarını takip etmek, etkin ve verimli çalışmalarını sağlamaya yönelik gerekli tedbirleri belirlemek, yurtdışı teşkilatı ile Bakanlık arasında hızlı bilgi paylaşımını ve koordinasyonu sağlamak ve raporlamak,

f) Risk analizi ölçütlerini belirlemek, risk yönetimi ile ilgili koordinasyonu sağlamak, risk analizi konusunda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla gerekli bilgi değişimi ve işbirliğini sağlamak,

g) Gümrük işlemleriyle ilgili verileri risk analizine tabi tutmak, analiz sonuçlarını değerlendirmek ve bunları ilgili birimlere aktarmak,

ğ) Risk değerlendirme amaçlı olarak, Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, araştırma model teknikleri ile istatistiki araçlar ve diğer analiz yöntemleriyle etki-değerlendirme analizleri yapmak,

h) Risk analizine ilişkin verileri de kullanarak sonradan kontrol işlemleriyle ilgili verileri toplamak, değerlendirmek, sonradan kontrol plan ve programını yapmak, arşivlemek, ilgili birimlere aktarmak ve bu birimler arasında koordinasyonu sağlamak, ilgili birimlerden iletilen sonradan kontrol sonuçlarına göre gerekli işlemleri yapmak,

i) Gümrük gelirlerinin tahsil seyrini araştırmak ve bütçe tahminlerine esas olacak bilgileri toplamak,

j) Gümrüklerce ve diğer Bakanlık birimlerince tahsil edilen vergi, fon ve mali yükler yönünden gerçek ve tüzel kişilere ilişkin her türlü bilgi ve belgenin kontrol ve denetimini yapmak,

k) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü

MADDE 455- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Dış ticaret politikası, genel ekonomik hedefler, insan sağlığı ve güvenliği ile kamu yararı doğrultusunda ürün güvenliği politikalarının ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde hazırlanmasını sağlamaya ve ticarete teknik engellerin önlenmesine ilişkin çalışmalar yapmak,

b) Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararını hazırlamak ve uygulamak, yapılacak işlemleri, uygulama usul ve esaslarını belirlemek, mevzuatın diğer bakanlık ve kuruluşlara verdiği yetkiler çerçevesinde yayımlanan teknik mevzuatı ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak dış ticaret alanında uygulamak,

c) İhraç ürünlerinin kalitesini, rekabet gücünü ve dış pazarlarda itibarını arttırmaya ve karşılaştığı teknik engellerin kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapmak ve ihracatçıları bilgilendirmek,

ç) Dış ticarete konu ürünlere ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlamak, teknik düzenlemelere uygunluk denetimi yapmak veya yaptırmak, teknik mevzuatı bulunmayan dış ticarete konu ürünlere ihtiyaç halinde teknik düzenlemeler hazırlamak,

d) Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyumu koordine etmek ve buna ilişkin müzakereleri yürütmek, ürün güvenliği, teknik düzenlemeler, teknik engeller ve uygunluk değerlendirmesine ilişkin üst mevzuatı uyumlaştırmak ve uygulamaları izlemek,

e) Piyasa gözetimi ve denetimini ulusal düzeyde koordine etmek, etkinliğini artırmak için ilgili kurumlarla işbirliği halinde temel stratejiler ve eylem planları geliştirmek, uygulamaları izlemek ve piyasa gözetimi ile ithalat denetimleri arasında uyumu sağlamak,

f) Teknik düzenlemeler, standardizasyon ve kalite konusundaki ikili, bölgesel ve çok taraflı uluslararası çalışmaları koordine etmek, gerektiğinde istişarelerde bulunmak, ulusal teknik düzenlemelerin ve denetimlerin uluslararası yükümlülüklerle uygunluğunu gözetmek,

g) Ticaret Denetmenleri ile Bakanlık Laboratuvar Müdürlüklerinin görevlerini koordine etmek ve etkin çalışmalarını sağlamak,

ğ) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü

MADDE 456- (Mülga: RG-7/7/2021-31534- CK-79)**Personel Genel Müdürlüğü****MADDE 457- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)**

(1) Personel Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlığın personel politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak,

b) Atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek,

c) Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek; eğitim faaliyetleri ile ilgili dokümantasyon, yayım ve arşiv hizmetlerini yürütmek,

ç) Ülkemizin ticaret ve gümrük hizmetlerine ilişkin ana politikalarının etkinliğinin artırılması ve ekonomik faaliyetlerin dış ticarete dönük yapılandırılması için kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla teknoloji ve girişimcilik odaklı proje, bilimsel çalışma ve eğitim alanında işbirliği faaliyetlerini yürütmek,

d) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü**MADDE 458- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)**

(1) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak,

b) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(2)(Mülga: RG-7/7/2021-31534- CK-79)**Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü****MADDE 458/A- (Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79)**

(1) Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlık projelerinin Bakanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Bakanlık otomasyon stratejilerini belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek,

b) Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek,

c) Bakanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak,

ç) Bakanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve ilgili birimlerle işbirliği içinde veri tabanları oluşturmak,

d) Bakanlık birimlerince ülke çapında işletilen bilgi işlem sistemlerinin sürekli çalışır halde tutulmasını sağlamak,

e) Bakanlığın bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak,

f) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Destek Hizmetleri, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü

MADDE 458/B- (Ek: RG-7/7/2021-31534- CK-79)

(1) Destek Hizmetleri, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Bakanlığın kiralama ve satın alma işlerini yürütmek; temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak,

b) Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek,

c) Bakanlığın ihtiyaç duyduğu taşınmazların temin edilmesi, projelendirilmesi ve inşa edilmesine yönelik iş ve işlemleri yürütmek, protokoller hazırlamak ve bunların yürürlük sürecinin takibini sağlamak,

ç) 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde sınır kapıları ve gümrük tesislerine ilişkin yatırım ve hizmetlerin yap-işlet-devret modeliyle yaptırılmasına yönelik iş ve işlemleri yürütmek, yap-işlet-devret sözleşmeleri kapsamında alınan Bakanlık payının kullanımına yönelik işlemleri yapmak veya yaptırmak,

d) Sosyal tesislere ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,

e) Bakanlığın genel evrak, arşiv, iş sağlığı ve iş güvenliği faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,

f) Döner sermaye işletmelerini idari ve mali yönden yönetmek,

g) 4458 sayılı Kanuna göre tasfiye edilecek hale gelen eşyanın tasfiyesini yapmak, tasfiyelik eşyanın satışa sunulmasından önce özelliklerine göre bakımı, tamiri ve ambalajlamasını yapmak veya yaptırmak,

ğ) Tasfiyelik eşya için depolar, mağazalar ve satış reyonları açılmasına ve işletilmesine ilişkin ilke ve standartları belirlemek, bu yerleri açmak, işletmek, işlettiirmek ve denetlemek,

h) Gümrük idaresinin ihtiyaç duyduğu her türlü mührün ve Bakanlığın görev alanına giren konulara ilişkin bilgi ve belgelerin matbu veya elektronik ortamda alınmasını, satışını veya bedelsiz dağıtımını yapmak veya yaptırmak,

ı) Laboratuvarlarda yapılan tahlillerin ücretlerini tahsil etmek ve bu laboratuvarların faaliyetleri için ihtiyaç duyulan tüm giderleri karşılamak,

i) Kaçak zannı ile yakalanan eşya ve aracın muhafazası için konulduğu kamu veya özel depolama yeri ve antrepolar için ücret tarifesi belirlemek,

j) Bakanlıkça açılıp işletilecek geçici depolama yerleri ve antrepolara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,

k) Gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda yükleme, boşaltma, nakletme, elleçleme, ambarlama, tartım ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak,

l) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

MADDE 459- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak inceleme,

denetim ve soruşturma yapmak,

b) Bakanlık teşkilatının denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde inceleme, denetim ve soruşturma yapmak,

c) Özel anlaşmalara dayalı olarak Bakanlığa verilmiş görevlere ilişkin konularda ilgili merciler, gerçek ve tüzel kişiler nezdinde inceleme, denetim ve soruşturma yapmak,

ç) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun faaliyet göstermesini sağlamak üzere çalışma yapmak ve gerekli teklifleri hazırlamak,

d) Mevzuatın Bakanlığa tanıdığı inceleme, denetim ve soruşturma yetkilerini kullanmak,

e) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı; Başkan, Başkan Yardımcıları, Grup Başkanları ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesine göre istihdam edilen Ticaret Müfettişlerinden oluşur.

(3) (Mülga: RG-7/7/2021-31534- CK-79)

(4) Başkanlığa verilen görevlerin yerine getirilmesinde, uzmanlaşma ve işbölümünün sağlanması amacıyla doğrudan Başkanlığa bağlı olmak ve çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenmek üzere grup başkanlıkları kurulur.

Strateji Geliştirme Başkanlığı

MADDE 460- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Strateji Geliştirme Başkanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak,

b) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

MADDE 461- (Mülga: RG-7/7/2021-31534- CK-79)

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 462 - (Mülga: RG-7/7/2021-31534- CK-79)

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

MADDE 463- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenen usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak,

b) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak,

c) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 464- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Özel Kalem Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Bakanın çalışma programını düzenlemek,
- b) Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek,
- c) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Taşra teşkilatı

MADDE 465- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651-CK-27/92 md.)

(1) (Değişik: RG-23/12/2021-31698- CK-89) Bakanlık taşra teşkilatı bu bölüme ekli (I) sayılı Cetvelde gösterilen gümrük ve dış ticaret bölge müdürlükleri ile her ilde kurulan ticaret il müdürlükleri ve 3218 sayılı Kanuna göre tespit edilen serbest bölgelerde bakanlık tarafından kurulan serbest bölge müdürlüklerinden oluşur. Taşra teşkilatının birimleri ile çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(2) Serbest bölge müdürlükleri doğrudan Bakanlığa bağlıdır.

Yurtdışı teşkilatı

MADDE 466- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Bakanlık yurtdışı teşkilatı kurmaya yetkilidir.

Döner sermaye işletmesi

MADDE 467- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Bakanlık, bu Bölümde sayılan görevleri yerine getirmek ve ihracatın geliştirilmesi ve ithalatın yönlendirilmesi kapsamında yapılacak faaliyetler, dış ticarete ürün denetimleriyle ilgili faaliyetler, dış ticarete ürün denetimlerine yönelik uygunluk değerlendirmesi faaliyetleri, ürün denetimlerinde ihtiyaç duyulan laboratuvarların kurulması ve mevcutların geliştirilmesi faaliyetleri, ürün denetimlerinde numune alımı ve analizi masrafları ile dış ticaret denetimleri kapsamında alınan ve firmalarca belli süreler dâhilinde geri alınmayan numunelerin satışını yapma, dış ticaretin geliştirilmesine ilişkin kurs, konferans, toplantı, seminer, envanter, projelendirme, uygulama, araştırma, geliştirme, yayın, rehberlik, danışmanlık, yönetim, işletme, yurtdışı teşkilatının geliştirilmesi ve benzeri hizmetleri yapmak, yaptırmak veya bunlara katılmak, gümrük denetimleri kapsamında alınan ve firmalarca belli süreler dâhilinde geri alınmayan numunelerin satışını yapmak üzere gerekli olan yerlerde ve sayıda döner sermaye işletmesi kurabilir.

(2) Döner sermaye işletmesine tahsis olunan sermaye ihtiyaç duyulması halinde Cumhurbaşkanı tarafından beş katına kadar artırılabilir. Döner sermaye faaliyetlerinden elde edilen kârlar, ödenmiş sermayeye tahsis edilen tutara ulaşıncaya kadar sermayeye eklenir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra, yılsonu kârı hesap dönemini izleyen Nisan ayının sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılır.

(3) Tahsis edilen sermaye; aynı yardımlar, döner sermaye faaliyetlerinde kullanılmak üzere işletmeye verilen mallar ile döner sermaye faaliyetlerinden elde edilecek kârlardan oluşur. Bağış ve yardımlar sermaye limitine bakılmaksızın sermayeye ilave edilir.

(4) İşletmenin giderleri; birinci fıkrada belirtilen iş ve faaliyetlerin gerektirdiği

harcamalar ile döner sermaye işletmelerinde istihdam edilen personele yapılacak ödemelerden oluşur. Döner sermayeden bunlar dışında herhangi bir harcama yapılamaz.

(5) Mali yılın bitiminden başlayarak iki ay içinde hazırlanacak bilanço ve ekleri ile bütün gelir ve gider belgeleri Sayıştaya, bilanço ve eklerinin birer örneği de aynı süre içinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir.

(6) Bakanlık hizmetleri için döner sermayeden temin edilen taşınmazlar, tapuda Hazine adına tescil edilerek Bakanlık adına tahsis edilir.

(7) Döner sermaye işletmesinin faaliyet alanları, çalışma usul ve esasları, giderleri, işletilmesi ile hesap usullerine ilişkin hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine çıkarılan yönetmelikle tespit edilir.

Kadrolar

MADDE 468- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651- CK-27)

(1) Kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar Genel

Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine göre düzenlenir.

Uzman istihdamı

MADDE 469- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651-CK-27)

(1) Bakanlık merkez teşkilatında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesine göre Ticaret Uzmanı ve Ticaret Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir.

(2) Ticaret Uzmanı ve Ticaret Uzman Yardımcısı, mali ve sosyal hak ve yardımlar ile diğer özlük hakları bakımından 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 30 uncu maddesi uyarınca

Adalet Uzmanı ve Adalet Uzman Yardımcısına denktir.

Denetmen istihdamı

MADDE 470- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-10/1/2019-30651-CK-27)

(1) Bakanlık taşra teşkilatında 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesi uyarınca Ticaret Denetmeni ve Ticaret Denetmen Yardımcısı istihdam edilebilir.

(2) Ticaret Denetmeni ve Ticaret Denetmen Yardımcısı, mali ve sosyal hak ve yardımlar ile diğer özlük hakları bakımından 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 30 uncu maddesi uyarınca Ürün Denetmeni ve Ürün Denetmen Yardımcısına denktir.

(3) Görevlerin yerine getirilmesinde, uzmanlaşma ve işbölümünün sağlanması amacıyla çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenmek üzere grup başkanlıkları kurulabilir.

Uzman istihdamı

MADDE 471- (Mülga: RG-10/1/2019-30651-CK-27)

Denetmen istihdamı

MADDE 472 - (Mülga: RG-10/1/2019-30651-CK-27)

Çalışma Grupları

MADDE 473 – (1) Bakanlık, görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda

bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımı ile geçici çalışma grupları oluşturabilir.

(I) SAYILI CETVEL

(Ek: RG-23/12/2021-31698- CK-89)

SIRA NO	BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNÜN ADI	BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNÜN MERKEZİ	BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE BAĞLI İLLER
1	İSTANBUL GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	İSTANBUL	İSTANBUL
2	ULUDAĞ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	BURSA	BURSA, BALIKESİR, BİLECİK, ESKİŞEHİR, KÜTAHYA, YALOVA
3	TRAKYA GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	EDİRNE	EDİRNE, KIRKLARELİ
4	BATI MARMARA GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	TEKİRDAĞ	TEKİRDAĞ, ÇANAKKALE
5	DOĞU MARMARA GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	KOCAELİ	KOCAELİ, BOLU, DÜZCE, SAKARYA, ZONGULDAK, BARTIN, KARABÜK
6	EGE GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	İZMİR	İZMİR, MANİSA, AYDIN
7	PAMUKKALE GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	DENİZLİ	DENİZLİ, AFYONKARAHİSAR, UŞAK, MUĞLA
8	BATI AKDENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	ANTALYA	ANTALYA, BURDUR, ISPARTA
9	ORTA AKDENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	MERSİN	MERSİN, ADANA
10	DOĞU AKDENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	HATAY	HATAY, OSMANİYE

11	ORTA ANADOLU GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	ANKARA	ANKARA, KONYA, KIRIKKALE, KARAMAN, AKSARAY, NEVŞEHİR, KAYSERİ, ÇANKIRI, KIRŞEHİR, YOZGAT, NİĞDE
12	ORTA KARADENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	SAMSUN	SAMSUN, ÇORUM, ORDU, AMASYA, TOKAT, KASTAMONU, SİNOP
13	DOĞU KARADENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	TRABZON	TRABZON, GİRESUN, ERZİNCAN, GÜMÜŞHANE, BAYBURT
14	KAÇKAR GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	ARTVİN	ARTVİN, RİZE, ARDAHAN
15	GÜRBULAK GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	AĞRI	AĞRI, ERZURUM, KARS, İĞDIR
16	DOĞU ANADOLU GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	VAN	VAN, BİTLİS, MUŞ, HAKKARİ
17	FIRAT GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	MALATYA	MALATYA, KAHRAMANMARAŞ, SİVAS, ELAZIĞ, TUNCELİ, BİNGÖL
18	GAP GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	GAZİANTEP	GAZİANTEP, KİLİS, ŞANLIURFA, ADIYAMAN
19	İPEKYOLU GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	ŞIRNAK	ŞIRNAK, BATMAN, ŞİRT, MARDİN, DİYARBAKIR

ONSEKİZİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Bakanlar

MADDE 503 - (1) Bakan, bakanlık kuruluşunun en üst amiri olup, bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumlu, bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlar, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı amacıyla, bakanlık hizmetlerini mevzuata, Cumhurbaşkanının genel siyasetine, Cumhurbaşkanı karar ve talimatlarına, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle, bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevli ve Cumhurbaşkanı karşı sorumludur.

(3) (Ek: RG-28/12/2018-30639- CK.-24) Cumhurbaşkanı Yardımcılığı ve Bakanlığa atanmaların varsa emeklilik veya yaşlılık aylıkları kesilmez. Ayrıca bu görevlere atanmadan önce veya atandıktan sonra emeklilik ya da yaşlılık aylığına hak kazananlara, talep etmeleri halinde mevcut görevleriyle ilişkileri kesilmeden emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanır.

Bakan Yardımcıları

MADDE 504 - (1) Bakan Yardımcıları, bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup bakanlık hizmetlerini bakan adına ve bakanın direktif ve emirleri yönünde, bakanlığın amaç ve politikalarına, kalkınma planlarına ve yıllık programlara, stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine, mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla bakanlık teftiş kurulu hariç bakanlık kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar.

(2) Bakan Yardımcıları yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(3) Bakan yardımcısı kadroları atama işlemi yapıldığı anda herhangi bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilerek Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır.

(4) (Ek: RG-13/9/2018-30534- CK-17) Bakan Yardımcısı kadrosuna atanmaların varsa emeklilik veya yaşlılık aylıkları kesilmez. (Ek cümle: RG-28/12/2018-30639- CK.-24) Ayrıca bu kadroya atanmadan önce veya atandıktan sonra emeklilik ya da yaşlılık aylığına hak kazananlara, talep etmeleri halinde mevcut görevleriyle ilişkileri kesilmeden emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanır.

Bakan Müşavirliği

MADDE 505 - (1) Bakanlıklarda sayısı onbeşi geçmemek üzere Bakan Müşaviri istihdam edilebilir. (Ek cümle: RG-15/7/2018-30479- CK-4) Bakan Müşavirlerinin kadroları atama işlemi gerçekleşince hiçbir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve ilgili bakanlığa ait kadro cetvelinin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır.

Yetki devri

MADDE 506 - (1) Bakan ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak kaydıyla, yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

Koordinasyon ve işbirliği

MADDE 507 - (1) Bakanlık, hizmet ve görevleriyle ilgili konularda, diğer bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Düzenleme görev ve yetkisi

MADDE 508 - (1) Bakanlık görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapabilir.

Bakanlıkların temel kuruluşları ve hiyerarşik kademeler

MADDE 509 - (1) Bakanlıklar, merkez teşkilatı ile ihtiyaca göre kurulan taşra ve yurtdışı teşkilatından ve bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlardan meydana gelir.

(2) Bakanlık merkez teşkilatı, bakanlığın sorumlu olduğu hizmetlerin yürütülmesi, bu hizmetlerle ilgili amaç ve politika tayini, planlama, kaynakları düzenleme ve sağlama, koordinasyon, gözetim ve takip, idareyi geliştirme ve denetim gibi görevleri yerine getirmek üzere gerekli birimlerden meydana gelir.

(3) Bakanlığın kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek ve yürütmekte oldukları hizmetleri vatandaşlara sunmakla görevli bakanlık taşra teşkilatı, ihtiyaca göre aşağıdaki kuruluşların tamamından veya birkaçından meydana gelecek şekilde düzenlenir.

- a) İl valisine bağlı il kuruluşları,
- b) Kaymakama bağlı ilçe kuruluşları,
- c) Doğrudan merkeze bağlı taşra kuruluşları.

(4) Bakanlık merkez, taşra teşkilatları ile bağlı ve ilgili kuruluşların hiyerarşik kademeleri; hizmetin özelliklerinden kaynaklanan farklılıklar dikkate alınmak kaydıyla aşağıdaki şekilde düzenlenir.

- a) Bakanlık merkez teşkilatında:
 - 1) Bakan Yardımcılığı,
 - 2) Bakan Yardımcılığına bağlı Genel Müdürlük, Kurul Başkanlığı veya Daire Başkanlığı,
 - 3) Genel Müdürlük veya Kurul Başkanlığına bağlı Daire Başkanlığı,
- b) Bağlı kuruluşlarda:
 - 1) Genel Müdürlük,
 - 2) Daire Başkanlığı,
 - 3) İhtiyaca göre kurulacak Şube Müdürlüğü,
- c) Taşra teşkilatı bölge kuruluşlarında:
 - 1) Bölge Müdürlüğü,
 - 2) Şube Müdürlüğü veya Başmühendislik,
 - 3) Şeflik veya Mühendislik,
- ç) Taşra teşkilatı il kuruluşlarında:

- 1) Vali,
- 2) İl Müdürlüğü,
- 3) Şube Müdürlüğü,
- 4) Şeflik,
- d) Taşra teşkilatı ilçe kuruluşlarında:

- 1) Kaymakam,
- 2) İlçe Müdürlüğü,
- 3) İhtiyaç bulunan ilçelerde Şube Müdürlüğü,
- 4) Şeflik.

Yurtdışı teşkilatı

MADDE 510 - (1) Yurtdışı Teşkilatı; kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışında devamlı veya geçici görev yapan, dış temsilcilik niteliği taşıyan veya taşımayan bütün kuruluşlardır.

(2) Dış temsilcilik; diplomatik temsilciliklerle konsolosluklardır.

(3) Diplomatik temsilcilik; büyükelçilik, daimi temsilcilik, temsilcilik, elçilik, ortaelçilik, büyükelçilik ve elçilik büroları ve daimi maslahatgüzarlıklarıdır.

(4) Konsolosluk; başkonsolosluk, konsolosluk, muavin konsolosluk, konsolosluk ajanlığı ve büyükelçilik konsolosluk şubeleri ile fahri başkonsolosluk ve fahri konsolosluklardır.

(5) İhtisas birimleri; dış temsilciliklerin bünyesinde çalışan ve Dışişleri Bakanlığı dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına mensup memur ve diğer görevlilerden meydana gelen birimlerdir.

(6) Dış temsilcilik niteliği taşımayan yurtdışı teşkilatı; kamu kurum ve kuruluşlarının dış temsilcilik veya ihtisas birimi niteliğini taşımayan yurtdışı teşkilatıdır.

(7) Misyon şefi; diplomatik temsilciliklerin, büyükelçi, daimi temsilci, temsilci, elçi, ortaelçi, maslahatgüzar unvanlarından birini taşıyan en üst yöneticisidir.

(8) Konsolosluk şefi; konsoloslukların, başkonsolos, konsolos, muavin konsolos, konsolosluk ajanı, fahri başkonsolos, fahri konsolos unvanlarından birini taşıyan en üst yöneticisidir.

Bütçe türü

MADDE 520- (1) Bakanlıklar 10/12/2013 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I) sayılı cetvelde yer alır.

Yönetmelikler

MADDE 537 – (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 538 – (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 539 – (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerini Cumhurbaşkanlığı yürütür.

GÜMRÜK KANUNU

Sayısı: 4458

Kabul Tarihi: 27.10.1999

Resmi Gazete Tarihi: 04.11.1999

Resmi Gazete Sayısı: 23866

UGM

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam ve Temel Tanımlar

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine giren ve çıkan eşyaya ve taşıt araçlarına uygulanacak gümrük kurallarını belirlemektir.

Yönetmelik Maddeleri 01-03

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi, Türkiye Cumhuriyeti topraklarını kapsar. Türkiye kara suları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgesine dahildir.

Bu Kanunda geçen Türkiye Gümrük Bölgesi ve Gümrük Bölgesi kavramları Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini ifade eder.

Yönetmelik Maddeleri 01-03

MADDE 3- Bu Kanunda geçen;

1. “Müsteşarlık” deyimi, Gümrük Müsteşarlığını;

2. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) a) “Gümrük idaresi veya idareleri” deyimi, gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını;

b) “Giriş gümrük idaresi” deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği ve risk analizine dayalı giriş kontrolüne tabi tutularak geciktirilmeksizin sevk işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresini;

c) “İthalat gümrük idaresi” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine getirildiği gümrük idaresini;

d) “İhracat gümrük idaresi” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşyanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine getirildiği gümrük idaresini;

e) “Çıkış gümrük idaresi” deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden önce sunulmasının gerekli olduğu ve çıkış işlemlerinin tamamlanması ile ilgili gümrük kontrolleri ve risk analizine dayalı kontrollere tabi tutulduğu gümrük idaresini;

3. “Kişi” deyimi, gerçek ve tüzel kişiler ile hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını;

4. “Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde yerleşik kişi” deyimi,

a) Bu bölgede yerleşim yeri olan bütün gerçek kişileri;

b) Bu bölgede kayıtlı işyeri, kanuni iş merkezi veya şubesi bulunan bütün tüzel kişi veya kişiler ortaklığını;

5. “Karar” deyimi, bağlayıcı tarife ve menşee bilgileri de dahil olmak üzere, gümrük idaresinin, gümrük mevzuatı ile ilgili olarak belirli bir konuda bir veya daha fazla kişi üzerinde hukuki sonuç doğuracak idari tasarrufunu;

6. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) a) “Serbest dolaşımda bulunan eşya” deyimi, 18 inci madde hükümlerine göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmayan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde, yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı;

b) “Serbest dolaşımda bulunmayan eşya” deyimi, serbest dolaşımda bulunan eşya dışında kalan eşya ile transit hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesini fiilen terk eden eşyayı;

7. “Gümrük statüsü” deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş olup olmadığı yönünden durumunu;

8. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) a) “Gümrük vergileri” deyimi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

b) “Gümrük yükümlülüğü” deyimi, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu;

9. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) “İthalat vergileri” deyimi,

a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

10. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) “İhracat vergileri” deyimi,

a) Eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

11. “Yükümlü” deyimi, gümrük yükümlülüğünü yerine getirmekle sorumlu bütün kişileri;

12. “Gümrük gözetimi” deyimi, gümrük mevzuatına ve gereken hallerde gümrük gözetimi altındaki eşyaya uygulanacak diğer hükümlere uyulmasını sağlamak üzere gümrük idareleri tarafından genel olarak uygulanan işlemleri;

13. “Gümrük kontrolü” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları; (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

14. “Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması” deyimi, eşyanın,

- a) Bir gümrük rejimine tabi tutulmasını,
- b) Bir serbest bölgeye girmesini,
- c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracını,
- d) İmhasını,
- e) Gümrüğe terk edilmesini;

15. “Gümrük rejimi” deyimi,

- a) Serbest dolaşıma giriş rejimini,
- b) Transit rejimini,
- c) Gümrük antrepo rejimini,
- d) Dahilde işleme rejimini,
- e) Gümrük kontrolü altında işleme rejimini,
- f) Geçici ithalat rejimini,
- g) Hariçte işleme rejimini,
- h) İhracat rejimini;

16. “Gümrük beyanı” deyimi, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulmasını;

17. “Beyan sahibi” deyimi, kendi adına beyanda bulunan kişiyi veya adına beyanda bulunulan kişiyi;

18. “Eşyanın gümrüğe sunulması” deyimi, eşyanın gümrük idaresine ya da gümrükçe tayin edilen veya uygun görülen herhangi bir yere getirilmesi üzerine, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, gümrük idarelerine yapılan bildirimini;

19. “Eşyanın teslimi” deyimi, eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejimi ile öngörülen amaçlar doğrultusunda gümrük idareleri tarafından ilgisine teslimini;

20. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) a) “Rejim hak sahibi” deyimi, kendi adına ve hesabına gümrük beyanını yapan veya hesabına gümrük beyanı yapılan kişi veya bu kişilere ait bir gümrük rejimi ile ilgili hakların ve yükümlülüklerin devredildiği kişiyi;

b) “Asıl sorumlu” deyimi, transit rejiminde rejim hak sahibini;

21. “İzin hak sahibi” deyimi, kendisine bir izin verilen kişiyi;

22. “Elleçleme” deyimi, gümrük gözetimi altındaki eşyanın asli niteliklerini değiştirmeden istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, büyük kaplardan küçük kaplara aktarılması, kapların yenilenmesi veya tamiri, havalandırılması, kalburlanması, karıştırılması ve benzeri işlemleri;

23. “Eşya” deyimi, her türlü madde, ürün ve değeri;

24. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) “Risk” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ve diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımına ve serbest dolaşımında bulunmayan eşyaya ilişkin olarak,

a) Ulusal ya da uluslararası düzeyde alınmış önlemlerin doğru bir şekilde uygulanmasını engelleyen,

b) Ülkenin mali çıkarlarını tehlikeye düşüren,

c) Ülkenin güvenlik ve emniyetine, kamu güvenliği ve kamu sağlığına, çevreye veya tüketicilere yönelik tehdit oluşturan,

bir olayın ortaya çıkma ihtimalini;

25. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) “Risk yönetimi” deyimi, riskin sistematik olarak tanımlanması ve riskin en aza indirilmesi için gerekli olan tüm önlemlerin uygulanması amacıyla ulusal ve uluslararası kaynak ve stratejilere dayanılarak veri ve bilgi toplanmasını, risk analizi ve değerlendirilmesini, alınacak önlemlerin belirlenmesini ve uygulanmasını, bu sürecin işleyiş ve sonuçlarının düzenli olarak izlenmesi ve gözden geçirilmesini;

26. “Gümrüklenmiş değer” deyimi, Uluslararası Kıymet Sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını; (Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)

İfade eder.

Yönetmelik Maddeleri 01-03

MADDE 4- Gümrük idareleriyle muhatap olan kişiler Cumhurbaşkanlığı kararnamele ile bunlara ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuat hükümlerine uymak; gümrük idarelerinin gerek bu Kanunda gerek diğer mevzuat hükümlerine göre yapacağı gözetim ve kontrollere tabi olmak; bu idarelerin kendi adına veya başka idareler nam veya hesabına tahsil edeceği her tür vergi, resim, harç ve ücretleri ödemek veya bunları teminata bağlamak; mevzuat hükümlerinin uymayı zorunlu kıldığı her tür işlemleri yerine getirmekle sorumludurlar. (Değişik: 02/07/2018-KHK-700)

İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük Mevzuatı Çerçevesinde Kişilerin Hak ve Yükümlülüklerine İlişkin Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ AYIRIM

Temsil Hakkı ve Yetkilendirilmiş Yükümlü

MADDE 5- Bütün kişiler, gümrük mevzuatı ile öngörülen tasarrufları ve işlemleri gerçekleştirmek üzere gümrük idarelerindeki işleri için bir temsilci tayin edebilirler.

Transit taşımacılık yapan veya arızı olarak beyanda bulunan kişiler hariç olmak üzere, temsilci Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bulunan kişilerdir.

Temsil, doğrudan veya dolaylı olabilir. Temsilci, doğrudan temsil durumunda başkasının adına ve hesabına hareket eder. Dolaylı temsil durumunda ise kendi adına, ancak başkasının hesabına hareket eder. Temsilci, temsil edilen kişi namına hareket ettiğini beyan etmek, temsilin doğrudan veya dolaylı olduğunu belirtmek ve sahip olduğu temsil yetki belgesini gümrük idarelerine ibraz etmek zorundadır.

Bir başka kişi adına veya hesabına hareket ettiğini beyan etmeyen ya da bir temsil yetkisine sahip olmadığı halde, başka bir kişi adına ya da hesabına hareket ettiğini beyan eden kişi, kendi adına ve kendi hesabına hareket ediyordur sayılır.

225 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen kişiler gümrük idarelerinde dolaylı temsilci olarak iş takip edebilirler.

Yönetmelik Maddeleri 04-21

MADDE 5/A- (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Müsteşarlık, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de almak suretiyle Türkiye Gümrük Bölgesinde ekonomik faaliyette bulunan yerleşik kişilere ikinci fıkrada yer alan şartları taşımaları halinde yetkilendirilmiş yükümlü statüsü tanır. Yetkilendirilmiş yükümlüler, kolaylaştırılmış emniyet ve güvenlikle ilgili gümrük kontrollerinden veya gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan faydalanır.

2. Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün tanınması için gereken şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) 4 üncü maddede belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesinde ciddi ihlallerde bulunmamak,

b) Gümrük kontrollerinin doğru biçimde yapılabilmesine imkân veren ticari kayıtları düzenli bir şekilde tutma yeterliliğine sahip bulunmak,

c) Müsteşarlıkça gerek görülen hallerde, mali yeterliliğe sahip olduğunu kanıtlamak,

d) Uygun emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunmak.

3. İkinci fıkrada belirtilen şartlar ile aşağıdaki hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir:

a) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün verilmesi,

b) Basitleştirmelerden faydalanma izninin verilmesi,

c) Bu statü ve izinlerin hangi gümrük idarelerince verileceğinin belirlenmesi,

- d) Risk yönetimi düzenlemeleri dikkate alınarak, emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerinde tanınacak kolaylıkların türü ve kapsamının belirlenmesi,
- e) İlgili kurum ve kuruluşlardan gerektiğinde görüş alınması ve bilgi talebinde bulunulması,
- f) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün geçici olarak geri alınması veya iptali.
- Yönetmelik Maddeleri 04-21*

İKİNCİ AYIRIM

Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Kararlar

MADDE 6- 1. Gümrük idarelerinin gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin bir karar vermesini talep eden her kişi, kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgeleri söz konusu idarelere ibraz etmek zorundadır.

2. Karar alınması talebinin yazılı olarak yapılması gerekir. Gümrük idareleri, söz konusu talebe ilişkin başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde karar alırlar. Verilen kararlar başvuru sahibine yazılı olarak tebliğ edilir.

Ancak, gümrük idareleri tarafından bu süreye uyulması mümkün değilse, belirtilen süre aşılabılır. Bu durumda, söz konusu idareler, yukarıda belirlenen sürenin dolmasından önce başvuru sahibine süre aşımını haklı kılan ler ile talep hakkında karar vermek için gerekli gördükleri ek süreyi de belirterek bilgi verirler.

3. Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatabı kişinin aleyhine olarak verilen yazılı kararlar, Onikinci Kısımda belirtilen şekilde itiraz yolu açık olmak üzere li olarak alınır ve bu hususlar kararda belirtilir.

4. Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır. (**Değişik:** 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 27-29, 586

MADDE 7- 1. Gümrük idaresinin ilgilinin lehine olan kararları aşağıdaki hallerin bir arada bulunması durumunda iptal edilir.

- a) Kararın yanlış veya eksik bilgilere dayanılarak verilmesi halinde,
- b) Başvuru sahibinin bu yanlışlık veya eksikliği bilmesi veya bilmesi gerektiği hallerde,
- c) Kararın doğru veya tam bilgilere dayanılarak verilmesinin mümkün olmamasının tespiti halinde.

2. Aşağıdaki hallerde ise ilgilinin lehine olan karar değiştirilir veya iptal edilebilir.

a) Karara esas teşkil eden bir veya birden fazla koşulun gerçekleşmemiş veya gerçekleşemez olması,

b) Lehine olan bir kararda öngörülen bir yükümlülüğe ilgilinin uymaması halinde.

3. Kararın iptali, muhatabına tebliğ edilir.

4. 1 inci fıkra hükümlerine göre kararın iptal işlemi iptal kararının verildiği tarihten, 2 nci fıkra hükümlerine göre verilen iptal veya değiştirme kararı tebliğ tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Bununla birlikte, karar muhatabının yasal çıkarlarının gerektirdiği istisnai hallerde, kararın iptalinin veya değiştirilmesinin yürürlük tarihi yönetmelikle belirlenen koşullar altında ertelenebilir.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Bilgi

MADDE 8- 1. Kişiler gümrük idarelerinden gümrük mevzuatının uygulanması hakkında bilgi talep edebilirler.

(Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

2. Bilgiler, talep edene ücretsiz olarak verilir. Bununla birlikte, özellikle eşyanın kimyevi tahlili veya ekspertizi ya da talep edene geri gönderilmesi nedeniyle gümrük idarelerince yapılan masraflar, talepte bulunan tarafından karşılanır.

Yönetmelik Maddeleri 30

MADDE 9- 1. Yazılı talep üzerine Müsteşarlık veya yetkilendirdiği gümrük idaresi tarafından bağlayıcı tarife veya bağlayıcı menşe bilgileri verilir.

2. Bağlayıcı tarife veya bağlayıcı menşe bilgisi, gümrük idarelerini, hak sahibine karşı sadece eşyanın tarife pozisyonu konusunda veya eşyanın menşeinin tespiti konusunda ve yalnızca bilginin verildiği tarihten sonra tamamlanacak gümrük işlemlerine konu olan eşya için bağlar.

Bağlayıcı menşe bilgisinin verilmesinde, 17 ila 22 nci maddelerde yer alan eşyanın menşeinin belirlenmesine ilişkin hükümler esas alınır.

3. Bilgi alan kişi;

a) Bağlayıcı tarife bilgisi için, beyan edilecek eşya ile verilen bilgide tanımlanan eşya arasında her bakımdan uygunluk bulunduğunu,

b) Bağlayıcı menşe bilgisi için, beyan edilecek eşya ve menşe kazanımı gerektiren durumu ile verilen bilgide tanımlanan eşya ve menşe kazanımı gerektiren durumunun her bakımdan uygun bulunduğunu,

Kanıtlamak zorundadır.

4. Bağlayıcı tarife bilgisi veriliş tarihinden itibaren altı yıl; bağlayıcı menşe bilgisi veriliş tarihinden itibaren üç yıl geçerlidir. Talep edenin verdiği yanlış veya eksik bilgiye dayanan bağlayıcı bilgi iptal edilir.

5. Bağlayıcı tarife bilgisi aşağıdaki durumlarda geçerliliğini kaybeder:

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinde değişiklik yapılması ve verilen bilginin söz konusu değişiklikle getirilen hükümlere uymaması,

b) Dünya Gümrük Örgütünün uymakla yükümlü bulunduğumuz nomanklatür, izahname, tarife pozisyonlarına ilişkin kararlarındaki bir değişikliğe uymaması,

c) Bağlayıcı tarife bilgisinin iptal edildiğinin veya değiştirildiğinin bilgi verilen kişiye tebliğ edilmesi.

Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde bağlayıcı tarife bilgisinin geçerliliğini kaybetme tarihi, söz konusu değişikliklerin Resmi Gazetede yayımı tarihidir.

6. Bağlayıcı menşe bilgisi aşağıdaki durumlarda geçerliliğini kaybeder:

a) Menşe kurallarında bir mevzuat düzenlemesi veya bir uluslararası anlaşma gereğince değişiklik yapılması ve verilen bilginin söz konusu değişiklikle getirilen hükümlere uymaması,

b) Dünya Ticaret Örgütünün uymakla yükümlü bulunduğumuz Menşe Kuralları Anlaşmasına ve bu anlaşmaya ilişkin izahname ve kararlardaki bir değişikliğe uymaması,

c) Bağlayıcı menşe bilgisinin iptal edildiğinin veya değiştirildiğinin bilgi verilen kişiye tebliğ edilmesi.

Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde bağlayıcı menşe bilgisinin geçerliliğini kaybetme tarihi, söz konusu değişikliklerin Resmi Gazetede yayımı tarihidir. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

7. 5 ve 6 ncı fıkra hükümleri uyarınca geçerliliğini kaybeden bağlayıcı tarife veya menşe bilgisinin hak sahibi, söz konusu bağlayıcı bilgiye dayanarak ve bu bilginin geçerliliğini kaybetmesinden önce, ilgili eşyanın alımı veya satımı üstüne bağlayıcı sözleşmeler yaptığı takdirde, geçerliliğini kaybeden tarife veya menşe bilgisini, söz konusu yayımın ya da tebligatın yapıldığı tarihten itibaren altı aylık bir süre boyunca kullanabilir. Ancak, gümrük işlemleri sırasında söz konusu ürünler için bir ithalat, ihracat ya da ön izin belgesinin gümrüğe verilmesi halinde, bu belgenin geçerlilik süresi esas alınır. Bu fıkra hükümlerine istisna getirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

8. Bağlayıcı tarife veya menşe bilgisine ilişkin 7 nci fıkra hükümleri ancak aşağıdaki amaçlarla kullanılabilir.

a) İthalat ya da ihracat vergilerinin belirlenmesi,

b) Tarım politikası kapsamında ihracat vergi iadeleri ile ithalata ya da ihracata verilen diğer bütün ödemelerin hesaplanması,

c) Belgelerin, söz konusu tarife veya menşe bilgisine istinaden verilmiş olması koşuluyla, eşyaya ait gümrük beyannamesinin tescili için gümrük işlemlerinin yürütülmesi sırasında verilen ithalat, ihracat ya da ön izin belgesinin kullanımı.

Yönetmelik Maddeleri 28-29, 580/A

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Diğer Hükümler

MADDE 10- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. a) Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatta yer alan; izin süreleri, teminat uygulamaları, gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna uygulamaları ile beyanın düzeltilmesine ilişkin ortaya çıkan sorunları ve tereddütleri incelemek suretiyle gidermeye Müsteşarlığın önerisi ile bağlı bulunduğu Bakan yetkilidir.

b) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinde kriz bölgelerinde kullanılmak üzere yurt dışından gelecek araç, gereç, makine, teçhizat ve benzeri malzemelerin, giriş kayıtları tutulmak ve gümrük ile ilgili mevzuat gereğince yerine getirilmesi gereken işlemler sonradan yapılmak üzere, yurda girişine izin vermeye; bu şekilde yurda giren her türlü araç, gereç, makine ve teçhizatın tekrar yurt dışına çıkarılmalarına veya ihtiyaçlara ve

günün şartlarına uygun olarak serbest dolaşıma girişine karar vermeye Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

c) Müsteşarlık, gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanması için gerekli gördüğü bütün önlemleri alır. Bu çerçevede, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gerekli gördüğü bir kısım tespit işlemlerinin, belirleyeceği niteliklere sahip gümrük müşavirleri eliyle yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

2. Gümrük mevzuatının öngördüğü uygulamaların, hangi hallerde ve hangi koşullar altında basitleştirileceğine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 31, 140-168, 438-443, 493-498, 574

MADDE 10/A- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Gümrük idareleri, mevzuatın belirlediği şartlar çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, aktarma ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gerekli görülen gümrük kontrollerini yerine getirir. Uluslararası bir anlaşmanın öngörmesi halinde, mevzuatın doğru bir şekilde uygulanmasına yönelik gümrük kontrolleri başka bir ülkede de yürütülebilir.

2. Ani ve rastgele yapılanlar dışındaki gümrük kontrolleri; risklerin tespiti ve risk derecesinin ölçülmesi ile ulusal ve gerekli görüldüğü takdirde uluslararası düzeyde riskleri değerlendirerek gerekli önlemleri oluşturmak amacıyla bilgisayarlı veri işleme tekniklerini kullanan risk analizi esas alınarak yapılır.

3. Müsteşarlık, risk yönetimi çerçevesini oluşturur ve risk kriterleri ile öncelikli kontrol alanlarını belirler. Bu amaçla, risk kriterlerinin tespitine yönelik olarak gümrük işlemleri, gümrük kabahatleri ve kaçakçılık fiillerine ilişkin verileri toplamaya, saklamaya ve işlemeye yetkilidir. Verilerin toplanması, saklanması ve işlenmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

4. Gümrük idareleri dışındaki yetkili kurumlar tarafından gerçekleştirilecek kontroller, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 19 uncu maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla gümrük idarelerinin koordinasyonunda ve mümkün olduğu ölçüde aynı yer ve zamanda yapılır.

5. Bu maddede öngörülen kontroller kapsamında, gümrük idareleri ile diğer yetkili kurumlar, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, aktarma ve nihai kullanımı ile serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumu ile ilgili alınan bilgileri riskin en az düzeye indirilebilmesi için kendi aralarında paylaşabilirler.

6. 12 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gizli bilgilerin diğer ülkelerin gümrük idarelerine ve güvenlik güçleri gibi diğer kurumlarına iletilmesine sadece uluslararası bir anlaşma çerçevesinde izin verilebilir.

Yönetmelik Maddeleri 180-203

MADDE 11- Gümrük işlemleriyle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili bulunan kişiler, Gümrük Müsteşarlığının veya gümrük idarelerinin talebi üzerine gümrük işlemleri ile sınırlı olmak kaydıyla belirlenen süreler içinde gerekli bütün belge ve bilgileri vermek ve her türlü yardımı sağlamakla yükümlüdür.

Kendilerinden bu konularda bilgi istenilen kişiler, özel kanunlarda yazılı gizlilik hükümlerini ileri sürerek bilgi vermekten kaçınamazlar.

MADDE 12- 1. Gümrük idareleri ve diğer yetkili kurumlar gizli nitelikteki veya gizlilik esasına göre elde edilen bütün bilgileri saklamak zorundadır. Bu bilgileri veren kişinin veya makamın açık izni olmaksızın söz konusu bilgiler açıklanamaz. Şu kadar ki, gümrük idareleri verilerin korunmasına ilişkin yasal hükümler veya yargı kararlarının gereği olarak söz konusu bilgileri ilgili mercilere verirler.

2. Gümrük işlemleri nedeniyle elde edilen gizli nitelikteki bilgilerin toplanması, kullanılması, saklanması, saklanma süresi ve üçüncü kişilere verilmesine ilişkin hükümler yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 30, 49

MADDE 13- İlgili kişiler, 11 inci maddede belirtilen belge ve bilgileri gümrük kontrolü amacıyla beş yıl süre ile saklamak zorundadırlar.

Belge saklama süresi;

a) (b) bendinde öngörülen haller dışında, serbest dolaşıma girmek veya ihraç edilmek üzere beyan edilen eşya ile ilgili olarak, serbest dolaşıma giriş veya ihracat beyanlarına ilişkin belgelerin tescil edildiği yılın;

b) Nihai kullanımları nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergisi ile Türkiye'de serbest dolaşıma giren eşya için, gümrük gözetimine tabi olmalarının sona erdiği yılın;

c) Başka bir gümrük rejimine tabi tutulan eşya için, söz konusu gümrük rejiminin sona erdiği yılın;

d) Serbest bölgeye konulan eşya için, buralardan çıktıkları yılın;

Sonundan itibaren işlemeye başlar.

Yönetmelik Maddeleri 63, 318

MADDE 14- 1. Bu Kanunda belirtilen süreler, tarih veya vadeler, aksine özel bir hüküm bulunmadıkça uzatılamaz veya ertelenemez. Süre, tarih veya vadelerin bitim tarihinin resmi tatil gününe rastlaması halinde, bu süreler ilk işgününün resmi çalışma saatleri sonunda biter.

2. Süre hafta veya ay olarak belli edilmiş ise; başladığı güne son hafta veya ayda tekabül eden günün mesai saati bitiminde sona erer. Sürenin bittiği ayda tekabül eden bir gün yoksa süre o ayın son gününün mesai saati bitiminde sona erer.

3. Bu Kanuna göre gümrük idaresine yapılacak yazılı başvurular posta ile taahhütlü olarak gönderilebilir. Bu takdirde başvurunun postaya verildiği tarih gümrük idaresine verilme tarihi yerine geçer. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 31, 76

İKİNCİ KISIM

Gümrük Vergileri ile Eşya Ticareti Konusunda Öngörülen Diğer Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Unsurlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

MADDE 15- 1. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.

2. Eşya ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş diğer önlemler, gerektiği takdirde, söz konusu eşyanın tarife pozisyonuna göre uygulanır.

3. Gümrük Tarifesi:

a) Cumhurbaşkanınca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini,

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri,

c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;

- Gümrük vergi oranlarını,

- Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini, (**Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.**)

d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,

e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,

f) İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını,

g) Yukarıdakilerin dışında kalan diğer tarife uygulamalarını,

Kapsar.

4. Sabit oranlı vergilendirmeye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, 3 üncü fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyan eşyanın ithalinde, beyan sahibi (c) bendinde belirtilen tarife yerine (d), (e) ve (f) bentleri hükümlerinin uygulanmasını isteyebilir. Gerekli koşulların yerine getirilmesi halinde, söz konusu talep gümrük işlemlerinin tamamlanmasından veya eşyanın tesliminden sonra da yapılabilir.

5. Bu maddenin 3 üncü fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen belirli bir ithalat hacmi ile sınırlandırılmış tarife uygulamaları;

a) Tarife kotalarının söz konusu olduğu durumlarda, tespit edilen ithalat hacmi sınırına ulaşıldığında,

b) Tarife tavanlarının söz konusu olduğu durumlarda ise Cumhurbaşkanı Kararı ile,

Sona erer.

6. Eşyanın tarife pozisyonunun belirlenmesi deyiminden, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, söz konusu eşyanın girdiği;

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin veya 3 üncü fıkranın (b) bendinde öngörülen diğer cetvelin alt açılımlarının,

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarifesine dayanan ya da bu tarife cetveline alt açılımlar ekleyen ve özel alanlara ait eşya ticaretine ilişkin tarife dışı önlemlerin uygulanması amacıyla Cumhurbaşkanı Kararı ile oluşturulan bir diğer cetvelin alt açılımlarının,

Belirlenmesi anlaşılır.

7. Gümrük Tarife Cetveli, izahnamesi ve eşya fihristi, Müsteşarlıkça hazırlanır ve Resmi Gazetede yayımlanır. Bu şekilde yayımlanan metinler idari ve kazai uygulamalarda esas tutulur.

Yönetmelik Maddeleri 32, 431

MADDE 16-1. Mahiyeti ve nihai kullanım şekli siyle, bazı eşyanın yararlanabileceği tercihli tarife uygulaması, Cumhurbaşkanınca belirlenen şartlara tabidir.

Bir izin gerektiğinde 80 ve 81 inci madde hükümleri uygulanır.

2. 1 inci fıkrada sözü edilen tercihli tarife uygulaması ifadesi, tarife kotaları kapsamında olsa dahi, ithalat vergilerinde bir indirim veya şartlı muafiyet uygulaması anlamına gelir.

Yönetmelik Maddeleri 207-211

İKİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Menşei

BİRİNCİ AYIRIM

Eşyanın Tercihli Olmayan Menşei

MADDE 17- Eşyanın tercihli olmayan menşei;

a) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde öngörülen uygulamalar hariç olmak üzere, Türk Gümrük Tarifesinin uygulanması,

b) Eşya ticaretine ilişkin tarife önlemleri dışında, Cumhurbaşkanlığı Kararı ile oluşturulan önlemlerin uygulanması,

c) Menşe şahadetnamelerinin hazırlanması ve verilmesi,

Amaçları ile bu Kanunun 18 ila 21 inci maddelerindeki hükümler çerçevesinde belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 33-42

MADDE 18-1. Tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen eşya, o ülke menşelidir.

2. Tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen eşya ifadesinden;

a) O ülkede çıkartılan madencilik ürünleri,

b) O ülkede toplanan bitkisel ürünler,

c) O ülkede doğan ve yetiştirilen canlı hayvanlar,

d) O ülkede yetiştirilen canlı hayvanlardan elde edilen ürünler,

e) O ülkede tutulan ve avlanan balıkçılık ve avcılık ürünleri,

f) O ülkede kayıtlı veya tescilli olup, o ülkenin bandırasını taşıyan araçlar tarafından herhangi bir ülkenin kara suları dışındaki denizlerden çıkartılan av ürünleri ve diğer deniz ürünleri,

g) Söz konusu ülkede kayıtlı ya da tescilli olan ve ülkenin bandırasını taşıyan, fabrika gemilerde (f) bendinde öngörülen ürünlerden elde edilen eşya,

h) O ülkenin kara suları dışındaki denizlerin dibinden ya da deniz dibindeki toprağın altından münhasır işletme hakkına sahip olarak o ülke tarafından çıkartılan ürünler,

ı) Sadece hammadde elde etmek için o ülkede toplanan, imalat işlemlerinden veya kullanım kalıntılarından elde edilen atık ve artıklar,

j) Yukarıdaki bentlerde sayılan eşyadan üretimin herhangi bir aşamasında elde edilen eşya ile bunların türevlerinden elde edilen eşya,

Anlaşılır.

3. 2 nci fıkranın uygulanmasında ülke ifadesi o ülkenin kara sularını da kapsar.

Yönetmelik Maddeleri 36, 319

MADDE 19- Üretimi birden fazla ülkede gerçekleştirilen eşyanın bir ülke menşeli sayılabilmesi için, o ülkede yeni bir ürün imal edilmesi veya imalatın önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin o ülkede bu amaçla donatılmış işletmelerde yapılması gerekir.

Yönetmelik Maddeleri 410

MADDE 20- Esas amacının, Türkiye tarafından belirli ülkelerin eşyasına uygulanan hükümleri aşmak olduğu tespit edilen veya yapılan araştırma sonucunda hakkında bu yönde bir kanaat oluşan bir işçilik veya işleme üretilmiş eşya, 19 uncu maddeye dayanılarak o ülke menşeli sayılmaz.

MADDE 21- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

1. Menşe şahadetnamesi aranacak haller ile menşe şahadetnamelerinin şekli ve içereceği bilgilere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

2. Menşe şahadetnamesinin ibrazına rağmen ciddi bir şüphe durumunda, ek kanıtları isteme konusunda gümrük idareleri yetkilidir.

Yönetmelik Maddeleri 38-42, 205

İKİNCİ AYIRIM

Eşyanın Tercihli Menşei

MADDE 22- 15 inci maddede belirtilen tercihli tarife uygulamalarından yararlandırılmak istenen eşyanın tercihli menşe kuralları;

a) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen anlaşmalar kapsamı eşya için bu anlaşmalar ile,

b) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (e) bendinde belirtilen tercihli tarife uygulamalarından yararlanan eşya için Cumhurbaşkanı Kararı ile,

Belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eşyanın Gümrük Kıymeti

MADDE 23- Eşyanın gümrük kıymeti, Gümrük Tarifesinin ve eşya ticaretine ilişkin belirli konularda getirilen tarife dışı düzenlemelerin uygulanması amacıyla, bu bölümde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymettir.

Yönetmelik Maddeleri 43-57

MADDE 24- 1. İthal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir. Satış bedeli, Türkiye'ye ihraç amacıyla yapılan satışta 27 ve 28 inci maddelere göre gerekli düzeltmelerin de yapıldığı, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır.

Şu kadar ki, eşyanın satış bedelinin gümrük kıymetine esas alınabilmesi, aşağıdaki koşullara bağlıdır:

a) Eşyanın alıcısı tarafından elden çıkartılması veya kullanımı;

- Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı ve bunların yetkili kıldığı merciler tarafından konulmuş olan,

- Eşyanın tekrar satılabileceği coğrafi bölgeyi sınırlayan,

- Eşyanın kıymetini önemli bir ölçüde etkilemeyen,

Kısıtlamalar dışında, hiçbir kısıtlamaya tabi olmamalıdır.

b) Satış veya fiyat, kıymeti belirlenmekte olan eşya bakımından, kıymeti tespit edilemez bir koşul veya edim konusu olmamalıdır.

c) Eşyanın alıcı tarafından tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hasılanın bir bölümünün doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal etmesi halinde, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına 27 nci madde hükümlerine göre ilave yapılabilir.

d) Alıcı ve satıcı arasında bir ilişki bulunmamalı; ilişkinin varlığı durumunda ise, satış bedeli bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine göre gümrük kıymeti olarak kabul edilebilir nitelikte olmalıdır.

2. a) Yukarıdaki fıkra hükümlerini uygulayarak satış bedelinin belirlenmesinde, alıcı ile satıcı arasında bir ilişkinin varlığı, satış bedelinin reddedilmesi için tek başına yeterli bir neden oluşturmaz. Böyle durumlarda, satışa ilişkin koşullar incelenerek, bu ilişkinin fiyatı etkilemediği belirlenirse, satış bedeli kabul edilir. Gümrük idaresi, beyan sahibi veya diğer kaynaklardan elde ettiği bilgilere dayanarak, söz konusu ilişkinin fiyatı etkilediği kanısına varırsa, bu hususları beyan sahibine yazılı olarak bildirir. Süresi içinde verilmek şartıyla beyan sahibinin cevap hakkı saklıdır.

b) Birbirleri ile ilişkisi bulunan kişiler arasındaki bir satışta, beyan sahibi satış bedelinin aynı veya yakın bir tarihte gerçekleşen aşağıda yer alan emsal kıymetlerden birine çok yakın olduğunu ispatlarsa, bu satış bedeli kabul edilerek, eşyanın kıymeti 1 inci fıkra hükümlerine göre belirlenir.

- Türkiye'ye ihraç amacıyla satılan aynı veya benzer eşyanın birbiriyle hiçbir ilişkisi bulunmayan satıcılar ve alıcılar arasında satışındaki satış bedeli,

- Aynı veya benzer eşyanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (c) bendi hükümlerine göre belirlenen gümrük kıymeti,

- Aynı veya benzer eşyanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (d) bendi hükümlerine göre belirlenen gümrük kıymeti.

Yukarıdaki emsal kıymetlerle yapılan kıyaslama sırasında, ticari düzeye, miktara, 27 nci maddede sayılan unsurlara ve alıcı ile satıcı arasında ilişki bulunmayan satışlarda, satıcının üstlendiği, ancak satıcı ile alıcı arasında ilişki bulunan durumlarda satıcının üstlenmediği giderlere ilişkin ispatlanmış farklılıklar dikkate alınır.

c) (b) bendinde sayılan kıymetler, beyan sahibinin girişimi ile ve yalnız kıyaslama amacıyla kullanılır. (b) bendi hükümlerine dayanarak eşyanın satış bedelinin yerini alacak bir kıymet tespit edilemez.

3. a) Fiilen ödenen veya ödenecek fiyat, ithal eşyası için alıcının, satıcıya veya satıcı yararına yaptığı veya yapması gereken ödemelerin toplamıdır. Bu fiyat, ithal eşyasının satış koşulu olarak, alıcının satıcıya veya satıcının bir yükümlülüğünü karşılamak üzere üçüncü bir kişiye yaptığı veya yapacağı tüm ödemeleri kapsar. Ödemeler, para transferi şeklinde olabileceği gibi, akreditif veya ciro edilebilir bir kıymetli evrak kullanılarak ya da doğrudan veya dolaylı yapılabilir.

b) 27 nci maddeye göre yapılan ilaveler dışında, alıcının pazarlama dahil kendi hesabına yaptığı faaliyetler, satıcı yararına veya satıcı ile yapılan bir anlaşma yoluyla da olsa, satıcıya yapılan dolaylı bir ödeme olarak değerlendirilmez. Bu tür işlemlere ilişkin giderler, ithal eşyasının gümrük kıymetinin tespiti sırasında fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

Yönetmelik Maddeleri 45, 53, 55

MADDE 25- 1. 24 üncü madde hükümlerine göre belirlenemeyen gümrük kıymeti, bu maddenin 2 nci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinin sıra halinde uygulanmasıyla belirlenir. Eşyanın gümrük kıymeti bir üst bent hükümlerine göre belirlenebildiği sürece bir alt bent hükümleri uygulanamaz. Ancak, beyan sahibinin yazılı talebinin gümrük idaresince uygun bulunması şartıyla (c) ve (d) bentlerinin uygulama sırası değiştirilebilir.

2. Bu madde hükümleri gereğince, gümrük kıymeti aşağıdaki yöntemlere göre belirlenir:

a) Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen aynı eşyanın satış bedeli,

b) Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen benzer eşyanın satış bedeli,

c) İthal eşyasının veya aynı ya da benzer eşyanın Türkiye içinde satıcılardan müstakil kişilere yapılan en büyük miktardaki satışına ait birim fiyata dayalı kıymet,

d) İthal eşyasının üretiminde kullanılan malzeme ve imalat veya diğer imal işlemlerinin bedel veya kıymetleri ile Türkiye'ye ihraç edilmek üzere ihraç ülkesindeki üreticiler tarafından üretilen, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutad olan kâr ve genel giderlere eşit bir tutar ve 27 nci maddenin 1 inci fıkrasının (e) bendinde sayılan diğer bedel veya kıymetler toplamından oluşan hesaplanmış kıymet.

3. 2 nci fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 46-50

MADDE 26- 1. 24 ve 25 inci madde hükümlerine göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti;

a) 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmanın,

b) 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin,

c) Bu bölüm hükümlerinin,

Prensip ve genel hükümlerine uygun yöntemlerle ve Türkiye'de mevcut veriler esas alınarak belirlenir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine göre gümrük kıymetinin belirlenmesinde;

a) Türkiye'de üretilen eşyanın Türkiye içindeki satış fiyatı,

b) Gümrük idaresinin iki alternatif kıymetten yüksek olanının kabul etmesini öngören bir sistem,

c) Eşyanın ihraç ülkesindeki iç piyasa fiyatı,

d) Aynı veya benzer eşyanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (d) bendi hükümlerine göre hesaplanmış kıymeti dışındaki maliyet bedeli,

e) Türkiye'den başka bir ülkeye ihraç edilen eşyanın fiyatı,

f) Asgari gümrük kıymetleri,

g) Keyfi veya fiktif kıymetler,

Esas alınmaz.

Yönetmelik Maddeleri 50

MADDE 27- 1. 24 üncü madde hükümlerine göre gümrük kıymeti belirlenirken, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına aşağıdaki ilaveler yapılır:

a) Aşağıdaki unsurların eşyanın fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına dahil edilmemiş, ancak alıcı tarafından üstlenilen bölümü;

i) Satın alma komisyonları dışındaki komisyonlar ve tellâliye,

ii) Gümrük işlemleri sırasında söz konusu eşya ile tek eşya muamelesi gören kapların maliyeti,

iii) İşçilik ve malzeme giderleri dahil ambalaj bedeli;

b) İthal eşyasının üretiminde ve ihraç amacıyla satışında kullanılmak üzere, alıcı tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, bedelsiz veya düşük bedelle sağlanan, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş olan aşağıda sayılan mal ve hizmetlerin kıymetinden verilecek uygun miktardaki pay;

i) İthal eşyasına katılan malzeme, aksam, parça ve benzerleri,

ii) İthal eşyasının üretimi sırasında kullanılan araç, gereç, kalıp ve benzeri aletler,

iii) İthal eşyasının üretimi sırasında tüketilen maddeler,

iv) İthal eşyasının üretimi için gereken ve Türkiye dışında gerçekleştirilen mühendislik, geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları, plan ve taslak hazırlama hizmetleri;

c) Kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu gereği, alıcının doğrudan veya dolaylı olarak ödemesi gereken, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş olan royalti ve lisans ücretleri;

d) İthal eşyasının tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hâsılanın, doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden kısmı;

e) 28 inci maddenin (a) bendi hükmü saklı kalmak üzere, ithal eşyası için Türkiye'deki giriş liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri ile eşyanın giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme ve elleçleme giderleri. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

2. Bu maddeye göre fiilen ödenen veya ödenecek fiyata yapılacak ilaveler için nesnel ve ölçülebilir veriler esas alınır.

3. Gümrük kıymetinin belirlenmesinde, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata bu maddede öngörülenler dışında hiçbir ilave yapılamaz.

4. Bu bölümde geçen satın alma komisyonları ifadesinden; ithalatçının temsilcisine kıymeti belirlenecek eşyanın satın alınmasında yurtdışında verdiği temsil hizmeti karşılığında ödediği ücret anlaşılır.

5. İthal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesi sırasında;

a) Türkiye'de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler ,

b) Türkiye'ye ihraç amacıyla satışında bir satış koşulu olmaması kaydıyla, dağıtım veya tekrar satış hakları için alıcının yaptığı ödemeler,

1 inci fıkranın (c) bendi kapsamında değerlendirilmez ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

Yönetmelik Maddeleri 51, 56

MADDE 28- İthal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatından ayırt edilebilmeleri koşuluyla aşağıdaki giderler gümrük kıymetine dahil edilmez:

a) Eşyanın, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerine giriş yerine varışından sonra yapılan nakliye ve sigorta giderleri,

b) Sınai tesis, makina veya teçhizat gibi, ithal eşyası için ithalattan sonra yapılan inşa, kurma, montaj, bakım veya teknik yardıma ilişkin giderler,

c) İthal eşyasının satışıyla ilgili olarak bir finansman anlaşması uyarınca alıcı tarafından üstlenilen faiz giderleri;

d) İthal eşyasının Türkiye'de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler;

e) Satın alma komisyonları;

f) Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye'de ödenecek ithalat vergileri.

(c) bendinde belirtilen hallerde, finansmanın satıcı veya bir başka kişi tarafından sağlanmış olmasına bakılmaz. Ancak, finansman anlaşmasının yazılı olarak yapılmış olması ve gerektiğinde alıcının;

- Eşyanın, fiilen ödenen veya ödenecek fiyat olarak beyan edilen fiyattan satıldığını,

- Söz konusu faiz oranının, finansmanın sağlandığı ülkede o tarihte bu tür bir işlem için geçerli olan faiz oranı seviyesini aşmadığını,

Kanıtlanması şarttır.

Yönetmelik Maddeleri 52

MADDE 29- Bilgisayarlarda kullanılmak üzere, veri veya komutlar yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin tespitine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 54

MADDE 30- Eşyanın gümrük vergisine esas alınacak kıymetinin Türk Lirası olarak beyanı zorunludur. Fatura veya diğer belgelerde yazılı yabancı paralar, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan T.C. Merkez Bankası döviz satış kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilir.

Yönetmelik Maddeleri 57, 267

MADDE 31- 1. Bu bölüm hükümleri, gümrükçe onaylanmış bir başka işlem veya kullanıma tabi tutulduktan sonra serbest dolaşıma giren eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesine ilişkin özel hükümleri etkilemez.

2. 24, 25 ve 26 ncı maddelere istisna olarak, genellikle konsinye şekilde teslim edilen çabuk bozulabilir eşyanın gümrük kıymeti, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince basitleştirilmiş usullere göre belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 53, 375

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eşyanın Ağırlığı ve Kapları

MADDE 32- 1. Gümrük Tarifesinde ağırlık esasına göre vergiye tabi eşyada, vergiye esas ağırlıklar ile bazı pozisyon ve alt pozisyonların kapsamının belirlenmesine esas alınan ağırlıklar;

- a) Brüt ağırlığa atıfta bulunulan hallerde, eşyanın kendi ağırlığı ile tüm ambalaj maddeleri ve kapların ağırlıkları toplamı,
- b) Net ağırlığa veya sadece ağırlığa atıfta bulunulan hallerde, eşyanın kendi ağırlığı,

Olarak değerlendirilir.

2. Brüt ağırlığı üzerinden vergiye tabi eşya ambalajsız geldiği takdirde, söz konusu eşya bulunduğu haldeki ağırlığı üzerinden vergiye tabi tutulur.

3. Değişik vergi oranlarına ve aynı zamanda brüt ağırlıkları üzerinden vergiye tabi eşyanın aynı ambalaj içinde gelmesi halinde, eşya, net ağırlıkları üzerinden tartılır ve ambalaj ağırlığı orantılı olarak net ağırlıklara ilave edilir.

4. Beyan edilen ölçü birimi ile vergilendirmeye esas alınan ölçü biriminin farklı olması halinde, bunların birbirlerine dönüştürülmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

5. Eşyanın ambalajlarının;

- a) Alışılabilen ve bilinen maddelerden olmaması veya gereğinden farklı bir şekilde yapılması,
- b) Ait oldukları eşyanın faturasında kıymetlerinin ayrı gösterilmesi ve aynı zamanda bağımsız bir ticari eşya niteliğinde olması,
- c) İthalat vergilerinden kaçınma amacıyla ambalaj olarak getirilmesi,

Hallerinde, bunlar ayrı olarak beyan edilir ve girdikleri tarife pozisyonlarına göre vergiye tabi tutulur.

Ancak, yukarıdaki gibi kendi tarifeleri üzerinden vergiye tabi ambalaj maddelerinin vergi oranı, içindeki eşyanın gümrük vergi oranından düşük veya buna eşit bulunduğu takdirde, ambalaj maddelerinin gümrük vergisi eşyanın tabi bulunduğu vergi oranları üzerinden ve eşya ile birlikte hesaplanır.

6. Ağırlık üzerinden vergiye tabi eşyanın alışılabilen ambalaj niteliğinde olmayan kutu, kılıf ve mahfazalarının gümrük vergi oranları, içindeki eşyanın vergi oranından daha yüksek bulunduğu takdirde, kendilerine ait tarife pozisyonlarına göre vergiye tabi tutulur.

Kıymet üzerinden vergiye tabi eşyanın kutu, kılıf ve mahfazaları, başlı başına bir ticari eşya niteliğinde olmaması ve kıymetinin eşyanın kıymetine dahil bulunması şartıyla gümrük vergisine tabi tutulmaz.

7. Ağırlıkları üzerinden gümrük vergisine tabi eşyanın örnekleme yöntemiyle yapılan gümrük muayenesi sırasında:

a) Kapların yalnız bir kaçının tartılması sonucunda beyana göre fazlalık saptanırsa, aynı cins ve türden eşyanın tartılmamış kaplarına da bu fazlalığın ortalaması esas alınarak ilaveler yapılır. Beyan sahibi, bu şekilde yapılan işlemi kabul etmez ise gümrük idaresi tarafından bütün kaplar tartılır.

b) Tartılan kaplarda beyana göre eksiklik saptanırsa bunun eşyanın doğal özelliklerinden veya hasara uğramasından veya noksan gönderildiğinden veya çalınmasından ileri geldiğinin kanıtlanması halinde, ithalat vergileri bulunan miktar üzerinden hesaplanır.

Ancak, bu gibi durumlarda gümrük idaresinin veya beyan sahibinin bütün kapları tarttırmak hakları saklıdır.

Yönetmelik Maddeleri 58-59, 192

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taşıtların Kontrolü ve Gümrük Bölgesine Getirilen Eşya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulana Kadar Uygulanacak Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine Giriş ve Çıkışı

MADDE 33- Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış, gümrük kaplarından yapılır. Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur. Giriş ve çıkış kapıları ile bunları birbirine bağlayan yollar ve hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesinde inebilecekleri gümrük işlemi yapılan havalimanları ilgili kamu kuruluşlarının görüşleri alınarak, Müsteşarlıkça tespit edilerek Resmi Gazetede yayımlanır.

Genel hizmete açık demiryolları gümrük yolu sayılır.

MADDE 34- 1. Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya çıkan taşıtlar gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, gümrük idareleri tarafından denetlenir.

2. Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların denetlenmesi bitmeden veya ilgili gümrük idaresinin izni alınmadan söz konusu taşıtlara yük ve yolcu alınıp verilemez ve taşıt yoluna devam edemez; trenlerin vagon değiştirmek veya eklemek suretiyle tertipleri değiştirilemez.

Türkiye Gümrük Bölgesi dışından, demiryolundan başka kara taşıtları ile ancak sınırdaki yetkili bir gümrük idaresine eşya getirilebilir. Sınırdaki yetkili olmayan bir gümrük idaresine gelen eşya gümrük gözetimi altında yetkili bir gümrük idaresine götürülmediği takdirde geri çevrilir.

Türkiye Gümrük Bölgesine yürütülerek getirilecek hayvanlar, sağlık kontrolü yapılabilen gümrük kaplarından girebilir.

3. a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki limanlardan gelen gemiler, Gümrük Bölgesine girmelerinden itibaren beklenmeyen haller veya mücbir sebep olmadıkça ya da gümrük kontrolü gerektirmedikçe, gidecekleri limana göre mutata olan rotayı değiştiremez, yolda duramaz başka gemilerle temas edemez ve gümrük idaresi bulunmayan yerlere yanaşamazlar. Gümrük memurları gemiyi, yükünü ve bunlara ait gerekli tüm defter, belge ve kayıtları denetlemeye, gerektiğinde ambarları ve eşya bulunan diğer yerleri mühür altına almaya yetkilidir.

Yabancı limanlardan gelip Türk limanlarına veya nehirlerine girecek olan gemiler, gümrük denetlemesi yapılmak üzere belirli yerlerde durur veya yol keserler.

Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye'den yabancı limanlara giden gemilerin geliş ve gidişlerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya işleten veya acentası tarafından ilgili gümrük idarelerine bilgi verilir.

Gemi adamları ve yolcuları ile gemilere girip çıkacak görevli ve görevsiz kimseler Türkiye'ye ancak yetkili gümrük idarelerinden giriş ve çıkış yapabilirler.

b) Türkiye limanları arasında düzenli sefer yapan ve acentası bulunan gemiler serbest dolaşımda olmayan eşya alırlar veya yolda yabancı limana uğrarlarsa (a) fıkrası hükümlerine tabi tutulurlar. Bu tür gemiler ile bunların yolcu ve yüklerinin denetleme ve gümrük işlemlerinde kolaylık sağlayacak usul ve esaslar koymaya Müsteşarlık yetkilidir.

c) (b) fıkrası dışında kalan gemilerin Türkiye limanları arasındaki sefer ve taşımaları gümrük gözetimine tabi tutulabilir. Bu tür gemiler, Müsteşarlıkça belirlenecek şartlar ve verilecek izin çerçevesinde serbest dolaşımda olmayan eşyayı Türkiye limanları arasında transit suretiyle taşıyabilirler.

d) (c) fıkrasında yazılı taşımalar ile Türkiye karasuları ve iç sularında seyreden her türlü taşıtlar üzerinde gümrükçe yapılacak gözetim ve kontrole ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

4. Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den gidecek olan hava araçları yetkili gümrük idaresi bulunan havalimanlarına inebilir veya bu havalimanlarından kalkabilirler. Bu hava araçları gümrük gözetimine tabidir. Özel bir izin ile gelen ve giden hava gemilerinin kaptan pilotları verilen talimata uygun olarak hareket ederler.

5. Türk ve yabancı donanmasına mensup harp gemileri ile Türk Hava Kuvvetlerine mensup hava harp gemileri ve Cumhurbaşkanının izni ile gelen yabancı devletlerin hava harp gemileri, içlerinde eşya bulunmaması halinde gümrük gözetimine tabi değildir.

Yönetmelik Maddeleri 71-72, 72Ç, 72G

MADDE 35- Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış ile gümrük idarelerindeki her türlü gümrük işlemleri normal çalışma saatleri içinde yapılır.

Ancak;

a) Demiryolu katarları ve düzenli sefer yapan deniz, nehir, kara ve hava taşıtları gece ve gündüzün her saatinde Gümrük Bölgesine girip çıkabilirler. Düzensiz seferli olan ve yolcu getiren deniz, nehir, kara ve hava taşıtları da aynı şekilde Gümrük Bölgesine girip çıkabilirler.

b) İşletme teşkilatı bulunan limanlarda, gemiler gece ve gündüzün her saatinde yük ve yolcu alıp çıkarabilirler.

c) Zorlayıcı sebeplerle çalışma saatleri dışında gümrük idaresi olan bir limana girmek veya bu limandan ayrılmak zorunda kalan gemilerin yük alıp verme istekleri de gümrük idarelerince kabul edilir. Yolcu ve turist taşıyan her türlü gemi mesai saatleri dışında gümrük idaresi bulunan bir limana girip çıkabilir.

Yönetmelik Maddeleri 560

İKİNCİ BÖLÜM

Özet Beyan ve Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi

MADDE 35/A- (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için özet beyan verilir.

2. Özet beyan, giriş gümrük idaresine verilir. Giriş gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

3. Özet beyan, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce verilir.

4. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce özet beyanın ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

Yönetmelik Maddeleri 60-71

MADDE 35/B- (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Özet beyanın şekli ve içeriği; öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.

3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren veya eşyanın gümrük bölgesine taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla özet beyan;

a) Dördüncü fıkrada belirtilen kişiler adına hareket eden kişi,

b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,

c) Dördüncü fıkra ile (a) ve (b) bentlerinde belirtilen kişilerin temsilcisi,

tarafından, yönetmelik ile belirlenen şartlar uyarınca verilebilir.

6. Dördüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
 - b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
 - c) Eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden,
- sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

Yönetmelik Maddeleri 63-66

MADDE 35/C- (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Giriş gümrük idaresi, 35/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasına göre belirlenecek süre sona ermeden önce gümrük beyannamesi verilen eşya için özet beyan verilmesinden vazgeçebilir. Bu durumda, gümrük beyannamesi, 35/B maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gerekli asgari bilgileri içerir ve 61 inci madde uyarınca tescil edilinceye kadar özet beyan statüsüne sahiptir. Giriş gümrük idaresine gerekli bilgileri derhal iletebildiği veya elektronik ortamda erişimini sağladığı hallerde, gümrük beyannamesinin giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

2. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 70-76

MADDE 36- 1. Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya, girişinden itibaren gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak gümrük idareleri tarafından denetlenir.

2. Söz konusu eşya gümrük statüleri belirleninceye, serbest dolaşımda olmayan eşya ise 77 nci maddenin 1 inci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, gümrük statüleri değişinceye ya da serbest bölgeye girinceye yahut 163 ve 164 üncü maddeler gereğince yeniden ihraç veya imha edilinceye kadar gümrüğün gözetimi altında kalır.

Yönetmelik Maddeleri 73-74

MADDE 37- 1. Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya, getiren kişi tarafından gecikmeksizin Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun olarak;

- a) Belirlenen bir gümrük idaresine veya gümrükçe uygun görülen herhangi bir yere,
 - b) Deniz veya havayoluyla ya da Türkiye Gümrük Bölgesinden geçmeksizin karayoluyla doğrudan bir serbest bölgeye,
- Götürülür.

2. Türkiye Gümrük Bölgesine getirildikten sonra eşyanın aktarılması sonucunda nakliyesinden sorumlu olanlar yukarıda belirtilen hükümlere uymak zorundadır.

3. Gümrük idarelerinin gözetim ve kontrolüne ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, yolcu, sınır ahali ve posta eşyası ile ekonomik açıdan önem arz etmeyen eşya için özel hükümler getirmeye Müsteşarlık yetkilidir.

4. Yukarıdaki fıkralar ile 35/A ila 35/C ve 38 ila 50 nci madde hükümleri, Türkiye Gümrük Bölgesinin dışında durmaksızın, Gümrük Bölgesinin iki noktası arasında düzenli bir hava veya deniz seferiyle doğrudan yapılan taşımacılık nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesini geçici olarak terk eden eşyaya uygulanmaz. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

5. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükmü, varış yeri bir Türk limanı veya havalimanı olmaksızın, Türkiye karasularını ya da hava sahasını geçen gemilerde veya hava araçlarında yüklü eşyaya uygulanmaz.

Yönetmelik Maddeleri 73-74

MADDE 38- 1. Beklenmeyen haller veya mücbir sebep nedeniyle 33 üncü madde ile 34 üncü maddenin 1 inci ve 3 üncü fıkralarında öngörülen yükümlülüklerle uyulmadığı takdirde, söz konusu yükümlülüklerle tabi kişi veya onun yerine hareket eden diğer kişiler, en yakın gümrük idaresini gecikmeksizin bu durumdan ve eşyanın bulunduğu hal ve yerden haberdar ederler.

2. Beklenmeyen haller veya mücbir sebep nedeniyle, Türkiye karasuları içinde taşıdığı eşyayı denize atan, karaya çıkararak, başka bir taşıta aktaran veya bu eşyayı toplayan gemi kaptanları yahut diğer kişiler, eşyanın gümrük statüsünün belirlenmesi ve gereken diğer önlemlerin alınması amacıyla en yakın gümrük idaresini bu durumdan ve eşyanın bulunduğu hal ve yerden haberdar ederler.

3. 34 üncü maddenin 5 inci fıkrasında belirtilen bir geminin veya hava gemisinin beklenmeyen haller veya mücbir sebep nedeniyle 34 üncü maddenin 1, 3 ve 4 üncü fıkralarında öngörülen yükümlülüklerle uymaksızın geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi içinde demir atmaya veya konaklamaya mecbur kalması halinde, bu gemiyi veya hava gemisini Gümrük Bölgesine getiren veya onun yerine hareket eden diğer kişiler, gümrük idaresini gecikmeksizin durumdan haberdar ederler.

4. 1 inci fıkrada belirtilen eşya ile 2 nci fıkrada belirtilen gemi veya hava gemisine yüklü eşyanın gümrük kontrolüne imkan verecek ve gerektiğinde daha sonra belirlenen veya uygun görülen bir gümrük idaresine götürülmelerini sağlayacak önlemler Müsteşarlıkça tespit edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eşyanın Gümrüğe Sunulması

MADDE 39- Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşya, getiren kişi ya da duruma göre eşyanın gelişinden sonra taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından gümrüğe sunulur. Gümrüğe sunan kişi, eşyayı daha önce ibraz olunan özet beyan ya da gümrük beyannamesi ile ilişkilendirir. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 73, 149

MADDE 40- Müsteşarlık;

a) Yolcu beraberinde getirilecek,

b) Gümrüğe sunulmaksızın bir gümrük rejimine tabi tutulabilecek,

Eşya hakkında, 39 uncu madde hükümleri dışında özel düzenlemeler yapabilir.

Yönetmelik Maddeleri 80-86, 149

MADDE 41- Talep üzerine, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasından önce, gümrüğe sunulan eşyanın incelenmesi veya bundan numune alınması yönünden ilgili ve yetkili kişilere izin verilebilir.

Yönetmelik Maddeleri 87-91

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gümrüğe Sunulan Eşyanın Boşaltılması

MADDE 42- (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

MADDE 43- (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

MADDE 44- (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

MADDE 45- 1. Eşya bulunduğu taşıt araçlarından gümrük idarelerinin belirledikleri veya uygun gördükleri yerlerde söz konusu idarelerin izni ile boşaltılabilir veya aktarılabilir.

(...)

Ancak, eşyanın tamamen veya kısmen acilen boşaltılmasını gerektiren kaçınılmaz bir tehlikenin varlığı durumunda bu izin aranmaz. Bu gibi durumlarda en yakın gümrük idaresi derhal haberdar edilir.

2. Gümrük idareleri, eşyanın ve bulunduğu taşıma araçlarının muayenesi amacıyla gerektiğinde eşyanın boşaltılmasını ve kapların açılmasını isteyebilir.

3. Eşya konulduğu ilk yerden gümrük idarelerinin izni olmaksızın kaldırılamaz.

Yönetmelik Maddeleri 74-75

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrüğe Sunulan Eşyaya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunluluğu

MADDE 46- 1. Gümrüğe sunulan eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilir.

2. Özet beyan kapsamındaki eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek, buna ilişkin işlemler;

- Denizyolu ile gelen eşya için, özet beyan verildiği tarihten itibaren kırk beş gün,
 - Diğer bir yolla gelen eşya için, özet beyanın verildiği tarihten itibaren yirmi gün,
- İçinde tamamlanır.

3. Şartlar gerektirdiği takdirde, Müsteşarlık 2 nci fıkrada ve 48 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sürelerden daha kısa bir süre saptayabilir veya bu sürelerin uzatılmasına izin verebilir. Ancak, gerçek ihtiyaçları aşan süre uzatımı yapılamaz.

Yönetmelik Maddeleri 76-77, 85-86, 247

ALTINCI BÖLÜM

Eşyanın Geçici Depolanması

MADDE 47- Eşya, gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar geçici depolanan eşya statüsünde bulunur ve bu şekilde adlandırılır.

Yönetmelik Maddeleri 77-97, 98/A

MADDE 48- 1. Geçici depolanan eşya, sadece gümrük idarelerinin uygun gördüğü yerlerde ve bu idarelerin belirlediği koşullarda depolanabilir.

Gümrük idareleri, geçici depolanan eşya için 183 üncü veya 184 üncü madde hükümlerine göre tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere eşya sahibinden teminat isteyebilir.

2. Yolcu beraberinde getirilip gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar yolcu eşyasına mahsus gümrük ambarlarına konulan eşyanın buralarda kalabileceği süre üç aydır.

Yönetmelik Maddeleri 79-81, 86, 97

MADDE 49- 41 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, geçici depolanan eşya, görünüş ve teknik özelliklerinin değiştirilmemesi koşuluyla, aynı durumda muhafazalarını sağlamak üzere yönetmelikle belirlenen elleçlemeye tabi tutulabilir.

Yönetmelik Maddeleri 90-91, 99

MADDE 50- 1. 46 ncı maddeye göre belirlenmiş süreler ile 48 inci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya, herhangi bir adli veya idari takibata konu olmaması halinde, 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Gümrük idareleri, söz konusu eşyayı durumu belirleninceye kadar, eşya sahibinin risk ve hesabına gümrüğün gözetimindeki özel bir yere sevk edebilir.

Yönetmelik Maddeleri 85-86, 98/A

YEDİNCİ BÖLÜM

Transit Rejimi Altında Taşınan Eşyaya Uygulanacak Hükümler

MADDE 51- 37 nci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendi hariç olmak üzere, 37 ila 50 nci madde hükümleri, daha önce başlamış bir transit rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyaya uygulanmaz.

MADDE 52 – Türkiye Gümrük Bölgesinde bir yerden diğer bir yere transit rejimi kapsamında taşınarak varış gümrük idaresine sunulan serbest dolaşımda olmayan eşyaya 41 ila 50 nci madde hükümleri uygulanır. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 212-307

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

MADDE 53- Gümrük idareleri, şartlar gerektirdiği takdirde, gümrüğe sunulan eşyayı imha ettirebilir. Gümrük idareleri bu durumu eşya sahibine bildirir. Eşyanın imhasına ilişkin masraflar eşya sahibinden tahsil edilir.

Yönetmelik Maddeleri 98, 105

MADDE 54- Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak, Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği veya gümrük kontrolüne tabi tutulmadığı saptanan eşyaya, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile ilgili diğer kanun hükümleri uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 235, 247, 514, 579

DÖRDÜNCÜ KISIM

Gümrükçe Onaylanmış İşlem veya Kullanım

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE 55- 1. Aksine hüküm bulunmadıkça; niteliğine, miktarına, menşesine, yükleme veya varış ülkesine bakılmaksızın, bir eşya, belirlenmiş şartlar altında her zaman gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulabilir.

2. Cumhurbaşkanı; kamu ahlakı, kamu düzeni, kamu güvenliği, insan, hayvan ve bitki sağlık ve hayatlarının korunması, sanatsal, tarihi veya arkeolojik değeri olan ulusal hazinelerin korunması, fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması leri ile eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına yasaklama veya kısıtlamalar koyabilir.

3. Türkiye ile ticaret, gümrük, taşımacılık anlaşması bulunmayan ve imzalanmış anlaşmaları süresinden önce tek taraflı olarak kısmen veya tamamen hükümsüz bırakan veya Türk kara, hava ve deniz taşıtlarına karşı yasaklama ve kısıtlamalar koyan veya bunlar hakkında farklı işlemler uygulayan yabancı ülkelere ait eşya ve taşıtlara, karşılık olmak üzere, yasaklama veya kısıtlamalar koymaya ve farklı işlemler veya farklı tarifeler uygulamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Yönetmelik Maddeleri 225

MADDE 56- 1. Gerek üzerlerinde, gerek iç ve dış ambalajlarında üretildiği ülkeden başka bir ülke ürünü olduğunu gösteren veya böyle bir izlenim uyandıran isim ya da simgeler taşıyan eşyanın Türkiye'ye ithaline izin verilmez. Bu gibi eşyanın Türkiye'den transit geçişine veya antrepo ve benzeri yerlere konulmasına ya da yeniden ihracına Müsteşarlıkça izin verilebilir. Eşyanın bu fıkra kapsamında olup olmadığının belirlenmesinde tereddüt edilen durumlarda, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görüşü esas alınarak işlem yapılır. Söz konusu isim ve simgelerin kaldırılması veya eşyanın gerçek menşeinin gösterilmesi amacıyla, usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

2. Türk menşeli eşyada kullanılmak üzere ve bunların başka ülke menşeli olduğunu gösterecek veya böyle bir izlenim uyandıracak nitelikte, üzerleri yabancı dille yazılı veya basılı her türlü boş zarf, şerit, etiket, damga ve benzeri eşya ile Türkiye'de düzenlenebilecek belgeleri başka ülkelerde düzenlenmiş gibi gösterebilecek nitelikte, üzerleri imzalı veya imzasız olsun, Türkiye'de yerleşik olmayan yabancı firmalara ait proforma faturalar hariç boş faturaların Türkiye'ye ithaline izin verilmez.

Türkiye'de yerleşik firmalarla, lisans, royalti veya patent anlaşması imzalamış yabancı firmaların bu tür eşyası bu hükmün dışındadır.

Yönetmelik Maddeleri 99, 225, 331

MADDE 57- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. a) Fikri ve sınai haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile ilgili olarak hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşyanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması hak

sahibinin veya temsilcisinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilir. Durdurma veya alıkoyma kararı hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya 37 nci maddede belirtilen kişilere bildirilir.

b) Gümrük idaresine henüz bir talepte bulunulmadığı durumda ve söz konusu eşyanın fikri ve sınai mülkiyet haklarını ihlal ettiğine dair açık deliller olması halinde, hak sahibinin geçerli bir başvuruda bulunabilmesini teminen, gümrük idareleri tarafından eşya üç işgünü süresince re'sen alıkonulabilir veya eşyanın gümrük işlemleri durdurulabilir.

2. Fikri ve sınai hakların ihlal edildiği si ile gümrük idaresine yapılan başvurunun kabulü, söz konusu eşyanın gümrük idaresince gereğince muayene edilmeden bırakıldığı veya eşyanın alıkonulması için herhangi bir önlem alınmadığı si ile hak sahibine tazminat hakkı doğurmaz. Fikri ve sınai hakları ihlal eden eşya ile mücadele kapsamında, gümrük idaresince başvuru üzerine veya re'sen hareket edilmesi nedeniyle ilgili kişilerin zarara uğramasından gümrük idaresi ve yetkilileri sorumlu tutulamazlar.

3. Gümrük idaresince alınan durdurma veya alıkoyma kararının hak sahibine tebliğinden itibaren çabuk bozulabilir eşya için üç iş günü, diğer eşya için on iş günü içinde hak sahibince ihtiyati tedbir kararı getirilmemesi halinde, eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır. Haklı bir mazeretin bulunması halinde, hak sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince on iş gününe kadar ek süre verilebilir.

4. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşya, yetkili mahkemece alınan karar doğrultusunda imha veya asli nitelikleri değiştirilerek tasfiye edilir.

5. Yolcuların kendi kullarımlarına mahsus kişisel eşya ile ticari mahiyette olmayan ve gümrük vergisi muafiyeti sınırları içinde kalan hediyeelik eşya için bu madde hükümleri uygulanmaz. Aynı şekilde, fikri ve sınai haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile korunmuş ve hak sahibinin izni ile üretilmiş eşyanın; hak sahibinin rızası dışında bir gümrük işlemine tabi tutulması veya hak sahibinin onayladığından farklı şartlarda üretilmesi veya başka şartlarda bir marka taşıması halinde, söz konusu eşya bu madde hükümleri kapsamı dışında tutulur.

6. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın mahkemece fikri ve sınai hakları ihlal ettiğinin tespitine gerek olmaksızın kolaylaştırılmış imha kapsamında gümrük kontrolü altında imhasına gümrük idaresi tarafından izin verilebilir. Kolaylaştırılmış imhaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

7. Gümrük idaresince gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın hak sahibinin belirlediği tutarda teminatla iadesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 100-111

İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük Rejimleri

BİRİNCİ AYIRIM

Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması

MADDE 58- 1. Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

2. İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımında bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

Yönetmelik Maddeleri 112

MADDE 59- 1. Gümrük beyanı;

- a) Yazılı olarak,
- b) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla,
- c) Sözlü olarak,
- d) Eşya sahibinin bu eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği herhangi bir tasarruf yoluyla,

Yapılabilir.

2. (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 112-179

A. Yazılı Beyanlar

I. Normal Usul

MADDE 60- 1. Yazılı beyan, 4 üncü fıkrada belirtilen beyanname ile yapılır. Bu beyannamenin eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün bilgileri ihtiva etmesi ve imzalanması gerekir.

2. (**Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.**) a) Eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün belgeler beyannameye eklenir.

b) Gümrük beyanı bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapıldığında gümrük idaresi beyannameye eklenmesi gereken belgelerin beyanname ile birlikte ibrazını istemeyebilir. Bu durumda söz konusu belgeler gümrük idaresi istediğinde ibraz edilmek üzere beyan sahibince muhafaza edilir.

3. Kazıntılı ve silintili beyannameler gümrük idarelerince kabul edilmez. Ancak, beyannameler hatalı yazının üzeri okunacak şekilde çizilerek yanına doğrusu yazılıp beyan sahibi tarafından imzalanarak ve tescil sırasında resmi mühürle mühürlenerek düzeltilir.

4. Gümrük işlemleri, şekil ve içeriği yönetmelikle belirlenen beyanname ve diğer belgelerle yapılmak zorundadır. Bu belgelerin basımı ve dağıtımına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir. Bilgisayar ortamında hazırlanan söz konusu belgelerin kabulüne Müsteşarlık yetkilidir.

5. (**Ek: 18/6/2009-5911 s.k.**) Aşağıda yazılı hallerde yetkili makamlardan gönderilecek resmi yazılar beyanname kabul edilerek eşyanın gümrük işlemleri, bu yazılara dayanılarak yürütülür.

a) Cumhurbaşkanının zat ve ikametgâhına ait eşya hakkında Cumhurbaşkanlığından gönderilecek yazılar.

b) Diplomatik muaflık ve ayrıcalıklardan yararlananların ancak kendi adlarına veya elçilik adına gelecek eşya için karşılıklı olmak şartıyla misyon şeflerinden veya muaflık hakkı tanınmış heyet başkanlarınca gönderilen yazılar ile şekli, kapsayacağı bilgiler ve göreceği işlemler Dışişleri Bakanlığı ve Müsteşarlıkça müştereken tespit olunan kurye çantalarına ait kurye mektupları.

Yönetmelik Maddeleri 112-179, 356

MADDE 61- 1. 60 ıncı maddede belirtilen şartlara uygun beyannameler, ait oldukları eşyanın gümrüğe sunulmuş olması halinde tescil edilir. Tescil işlemi, beyana ilişkin bilgilerin yerel alan ağı veya geniş alan ağı üzerinden gümrük bilgisayar sistemine girilerek sistem tarafından tescil tarihi ve sayısı verilmesini ya da beyanname veya beyanname hükmündeki belgenin üzerine mühür vurularak, sıra numarası ile tarih konulması ve bu beyannameye ait bilgilerin tescil defterine yazılmasını ifade eder. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

2. Aksine hüküm bulunmadıkça, eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin tüm hükümlerin uygulanmasında esas alınacak tarih, beyannamenin (..) tescil edildiği tarihtir. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

3. (..) Tescil edilmiş (..) beyanname, ait olduğu eşyanın vergileri ve para cezalarından dolayı taahhüt niteliğinde beyan sahibini bağlar ve gümrük vergileri tahakkukuna esas tutulur. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 113, 78

MADDE 62- 1. 5 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere; gümrük beyannamesi, ilgili eşyayı ve eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin hükümlerin uygulanması için gerekli belgeleri yetkili gümrük idarelerine verme yetkisine sahip olan veya verilmesini sağlayabilen kişiler tarafından verilebilir.

2. Ancak, bir beyannamenin tescilinin belirli bir kişi için özel yükümlülükler getirmesi halinde, bu beyanın söz konusu kişi tarafından ya da bu kişi hesabına yapılması ve beyan sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması gerekir.

Bununla birlikte, yerleşik olma koşulu, transit ya da geçici ithalat beyanında bulunan veya gümrük idarelerinin uygun bulması koşuluyla arızı olarak beyanda bulunan kişilere uygulanmaz.

Yönetmelik Maddeleri 114-120

MADDE 63- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) Başka bir eşyanın beyanı sonucunu doğurmaması kaydıyla, beyan sahibinin talebi üzerine beyannamede yer alan bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine, gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
 - b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
 - c) 73 üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, eşyanın teslim edilmesinden,
- sonra beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilmez.

Yönetmelik Maddeleri 121, 193-194

MADDE 64- 1. Gümrük idareleri, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı

belgeleri ibraz etmesi halinde, tescil edilmiş bir beyannameyi iptal ederek, gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verebilirler.

Ancak, gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde, muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilmez.

2. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın, talep halinde imhasına veya Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.

3. Beyannamenin tescilinden sonra, eşyanın niteliklerinde meydana gelen değişiklikler veya bozulmalar nedeniyle ithalat vergilerinden indirim yapılmaz.

Ancak;

a) Özellikle ilk madde olarak kullanılması mümkün hale gelen eşyanın ilk madde olarak beyan edilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Gerekli görülmesi halinde, gümrük idareleri bu eşyanın ilk madde şeklinden başka bir şekilde kullanılmasını önleyici tedbirleri alır.

b) Kısmen hasara uğrayan eşyanın ayrılması mümkün ise hasara uğramış kısmı için (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır. Eşyanın hasarlı ve hasarsız şekilde ayrılmasının mümkün olmadığı hallerde, beyan sahibinin talebi doğrultusunda (a) bendi hükmü uygulanabileceği gibi, bu eşyanın Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına veya imhasına da izin verilir.

4. Yönetmelikle belirlenen haller dışında, eşyanın tesliminden sonra beyannameler iptal edilemez.

5. Beyannamenin iptali, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturmaz.

Yönetmelik Maddeleri 123-129, 346, 434, 499

MADDE 65- 1. Gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere;

a) Beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir ve beyannamenin içerdiği bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacı ile beyan sahibinden diğer belgeleri de vermesini isteyebilir,

b) Eşyayı muayene edebilir ve ayrıntılı muayene veya tahlil amacıyla numune alabilirler.

2. Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları, muayene edilmemesi halinde ise beyannameye yer alan bilgiler, eşyanın tabi olduğu gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır.

3. Kontrol amacıyla gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler ve gümrük idare amirleri muayenesi yapılmış ve işlemleri tamamlanmış eşyanın ikinci muayenesini her zaman yapabilirler. Keza, sözü edilenler gümrük işlemlerini her aşamada denetlemeye yetkilidirler.

4. Beyannameyi kontrol edenler ile muayeneyi ve ikinci muayeneyi yapanlar, yaptıkları kontrolden veya muayeneden, gümrük vergilerinin hesaplanmasından ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından, duruma göre tek başlarına veya müteselsilen sorumludurlar.

Yönetmelik Maddeleri 88, 180-186, 191, 241

MADDE 66- 1. Eşyanın muayenesi, bunların gümrük idarelerince konulmasına izin verilen yerlerde veya antrepolarda yapılır. Bu yerler dışında da eşya muayenesi yapılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurye çantalarının gümrük işlemleri, Milli Savunma ve Dışişleri Bakanlıkları ile Gümrük Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

2. Eşyanın muayene edileceği ve numunelerin alınacağı yerlere taşınması ile bu muayene ve numune alma işlemleri için gerekli tüm elleçleme ile numunelerin ambalajlanmasına ve gönderilmesine ilişkin giderleri beyan sahibi tarafından karşılanır.

3. Beyan sahibi eşyanın muayenesi ve numune alınması sırasında hazır bulunabilir. Gümrük idareleri, uygun gördükleri takdirde muayene ve numune alma işlemini kolaylaştırmak için gerekli yardımı sağlamak üzere, beyan sahibinin söz konusu muayenede veya numune alımında hazır bulunmasını veya temsil edilmesini zorunlu tutabilirler.

4. Numunelerin yürürlükteki hükümlere uygun olarak alınması şartıyla, gümrük idareleri, numuneler karşılığında herhangi bir tazminat ödemekle yükümlü değildir. Gümrük idareleri tarafından gümrük laboratuvarlarında yapılacak veya hariçte yaptırılacak tahlil veya inceleme masrafı beyan sahibi tarafından karşılanır. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

5. Tahlilden arta kalan numuneler, tahlil sonuçlarının ilgisine bildirilmesinden sonra bir ay içinde alınmadığı takdirde gümrüğe terk edilmiş sayılır.

6. Laboratuvar tahlillerine ve ilgili kuruluşların görüşü alınmak suretiyle gümrük laboratuvarları ücret tarifesinin saptanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 182-191, 196-203

MADDE 67- 1. Bir beyanname kapsamı eşyanın tek kalemden oluşması ve kısmen muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları söz konusu beyanname kapsamı eşyanın tümüne uygulanır.

Bununla birlikte, beyan sahibi, kısmi muayene sonuçlarının beyan edilen eşyanın kalan kısmı için geçerli olmadığı düşüncesinde ise eşyanın tamamının muayenesini talep edebilir.

2. Bir beyannamenin iki veya daha fazla kalemi kapsamı halinde, her kaleme ilişkin bilgiler ayrı bir beyan sayılır. Bir kalemin eksik veya fazlası, diğer kalemin fazla veya eksikliğine mahsup edilemez.

Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonunun alt açılımında bulunan ve aynı kanuni veya tercihli vergi oranına tabi olan eşya bir kalem sayılır.

Yönetmelik Maddeleri 23, 121-122, 180-183

MADDE 68- 1. Gümrük idareleri, eşyanın beyan edildiği gümrük rejimi şartlarına uyulmasını sağlamak üzere zorunlu olan hallerde, eşyanın ayniyetini tespitiye yönelik önlemleri alırlar.

2. Eşyaya veya taşıtlara ayniyet tespitine yönelik olarak tatbik edilen etiket, mühür ve benzeri araçlar, beklenmeyen hal veya mücbir sebep nedeniyle, eşyanın veya taşıtların korunmasını sağlamak için sökülmeleri veya imhaları zorunlu olmadıkça, yalnız gümrük idareleri tarafından veya bu idarelerin izni ile sökülebilir ya da imha edilebilir.

Yönetmelik Maddeleri 195

MADDE 69- 1. Eşyanın ilgili rejime tabi tutulma şartlarının yerine getirilmesi ve eşyanın yasaklayıcı veya kısıtlayıcı önlemlere tabi olmaması kaydıyla, gümrük

idareleri, tescilden sonra beyannamedeki bilgileri kontrol ederek veya belli hallerde kontrol etmeksizin, eşyayı teslim ederler. Ancak, beyannamenin incelenmesinin makul bir süre içinde tamamlanamadığı ve bu inceleme sırasında eşyanın hazır bulundurulmasına gerek olmadığı hallerde de eşya teslim edilir.

Yasaklama veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle teslimine imkan bulunmayan eşyanın tabi olacağı işlemlere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

2. Aynı beyanname kapsamı eşyanın tümünün aynı anda teslimi esastır.

Bu fıkranın uygulamasında, bir beyannamenin iki veya daha fazla kalemi kapsamaması halinde, her kaleme ilişkin bilgiler ayrı bir beyanname konusu eşya gibi değerlendirilir.

3. Beyannamenin tescilinin bir gümrük yükümlülüğü doğurması halinde, gümrük vergileri ödenmedikçe veya teminata bağlanmadıkça beyanname kapsamı eşya teslim edilemez. Ancak, bu hüküm kısmi muafiyete tabi geçici ithalat rejimine uygulanamaz.

4. Beyan edilen gümrük rejimi hükümlerine göre teminat istenmesi halinde, söz konusu teminat alınmadan eşya teslim edilemez.

Yönetmelik Maddeleri 122, 130, 147, 379

MADDE 70- 1. Beyan sahibinden kaynaklanan sebeplerle 46 ncı maddede belirtilen süreler içerisinde, tescil edilmiş beyanname kapsamı eşyanın;

a) Muayenesine başlanamaması veya devam edilememesi,

b) Beyan edildiği gümrük rejimine tabi tutulması için verilmesi gereken belgelerin verilmemiş olması,

c) Ödenmesi veya teminat altına alınması gereken ithalat veya ihracat vergilerinin ödenmemesi veya teminatın verilmemesi,

Hallerinde, eşya muayene edilir. Muayene sonucunda gümrük idarelerince alınacak para cezasını veya diğer takipleri gerektiren veya gerektirmeyen durumlar bir tutanağa bağlanır ve daha sonra eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Gümrük antrepolarında bulunan eşya için, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyanname verilmesi halinde, gümrük işlemlerinin beyannamenin tescil tarihinden itibaren otuz gün içinde bitirilmesi gerekir. Bu süre içinde işlemleri bitirilemeyen eşya ile ilgili olarak 1 inci fıkra hükümleri uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 123, 346, 417

II. Basitleştirilmiş Usul

MADDE 71- 1. Gümrük idareleri, usul ve formalitelerin mümkün olduğunca basitleştirilmesi için ve gümrük işlemlerinin yürürlükteki hükümlere uygun olarak yürütülmesini sağlayacak şekilde, yönetmelikle belirlenen şartlar altında;

a) 60 ncı maddede sözü edilen beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmemesine ve kaydedilmesi gereken bazı bilgilerin beyannameye yazılmamasına,

b) Sözü edilen beyanname yerine, eşyanın ilgili gümrük rejimine tabi tutulması talebi ile birlikte, ticari veya idari bir belgenin verilmesine,

c) Eşyanın ilgili rejime geçişinin kayıt yoluyla yapılmasına,

İzin verebilirler.

(c) bendinin uygulanmasında beyan sahibi eşyayı gümrüğe sunma yükümlülüğünden muaf tutulabilir.

Basitleştirilmiş usulle beyan, ticari veya idari belge yahut kayıt, eşyanın teşhisi için gerekli bilgileri kapsamak zorundadır. Kayıt yoluyla işlem yapılan hallerde kayıt tarihinin yazılması şarttır.

2. Beyan sahibi genel, dönemsel veya özet niteliğinde bir tamamlayıcı beyanda bulunur. Tamamlayıcı beyanın aranmayacağı haller yönetmelikle belirlenir.

3. Tamamlayıcı beyanlar ile 1 inci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde sözü edilen beyanlar, ayrılmaz bir bütündür ve basitleştirilmiş işleme ilişkin beyannamelerin tescil tarihinden itibaren hüküm ifade ederler. 1 inci fıkranın (c) bendinde belirtilen hallerde kayıt işlemi, 60 ncı maddede sözü edilen beyannamenin tescili ile aynı hukuki sonucu doğurur.

Yönetmelik Maddeleri 140-168, 229-238, 345, 365, 368, 400

B. Diğer Beyanlar

MADDE 72- 59 uncu maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şekilde yapılan beyanlara ilişkin usuller 60 ila 71 inci madde hükümleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenir. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 169-179

C. Eşyanın Tesliminden Sonra Beyanın Kontrolü

MADDE 73- 1. Gümrük idareleri, eşyanın tesliminden sonra ve beyannamedeki bilgilerin doğruluğunu saptamak amacıyla, eşyanın ithal veya ihraç işlemlerini veya sonraki ticari işlemlere ilişkin ticari belge ve verileri kontrol edebilirler. Bu kontroller beyan sahibine, söz konusu işlemler ile doğrudan ya da dolaylı olarak ticari yönden ilgili diğer kişilere veya belge ve verileri ticari amaçla elinde bulunduran diğer kişilere ait yerlerde yapılabilir. Mümkün olduğu takdirde eşya muayene de edilebilir.

2. Gümrük idareleri, kendi yetkileri doğrultusunda veya beyan sahibinin talebi üzerine, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, beyannamenin düzeltilmesini eşyanın tesliminden sonra da yapabilirler.

3. Beyannamenin incelenmesi veya eşyanın tesliminden sonraki kontrolü sonucunda, ilgili gümrük rejimine ilişkin hükümlerin yanlış veya eksik bilgilere dayanarak uygulandığının saptanması halinde, gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan ceza hükümleri saklı kalmak üzere, beyanı yeni bulgulara göre düzeltmek için gerekli işlemleri yaparlar.

Yönetmelik Maddeleri 121-129, 184, 194, 345

İKİNCİ AYIRIM

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi

MADDE 74- Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın serbest dolaşıma girişi; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ile mümkündür.

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeden serbest dolaşıma girişine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanını yetkilidir. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 98/A, 204-206, 516, 523

MADDE 75-1. Beyan sahibi, tarımsal mali yükler dışında kalan ithalat vergilerinin oranlarının serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden sonra, fakat eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin ödenmesinden veya teminata bağlanmasından önce indirilmesi halinde, lehine olan oranın uygulanmasını isteyebilir.

2. Beyan sahibinden kaynaklanan nedenlerle gümrük işlemlerinin tamamlanamaması halinde, 1 inci fıkra hükmü uygulanmaz.

MADDE 76- Bir taşıma belgesi içeriği eşyanın değişik tarife pozisyonlarına girdiği hallerde; her bir eşya için kendi tarife pozisyonuna göre işlem yapılmasının ek bir iş yükü ve masrafa sebep olması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idareleri, eşyanın tamamına en yüksek ithalat vergi oranına tabi eşyanın tarife pozisyonuna göre vergi uygulayabilirler.

Yönetmelik Maddeleri 204

MADDE 77- 1. Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş eşyanın gümrük gözetimi, nihai kullanım olarak kabul edilen üretim veya kullanım faaliyetiyle sona erer. Ayrıca, indirimli veya sıfır vergi uygulamasına ilişkin koşulların sona erdiği, eşyanın ihraç veya imha edildiği, eşyanın indirimli veya sıfır vergi uygulaması için belirlenmiş amaçlar dışında kullanılması nedeniyle tahsili gereken vergilerin ödendiği hallerde de gümrük gözetimi sona erer.

2. Nihai kullanım nedeniyle serbest dolaşıma giren eşyaya, duruma göre 81 inci maddenin 2 nci fıkrası veya 83 üncü madde hükümleri uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 207-211, 434

MADDE 78- Serbest dolaşımda bulunan eşya, aşağıda belirtilen hallerde bu statüsünü kaybeder:

- a) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin iptal edilmesi,
- b) Geri ödeme sisteminin uygulandığı dahilde işleme rejimi çerçevesinde işlendikten sonra ihraç edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması,
- c) 213 üncü madde hükmü uyarınca, eşyanın kusurlu veya satış sözleşmesi hükümlerine uygun olmaması nedeniyle, gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması,
- d) 214 üncü madde hükmü uyarınca, eşyanın ihracına, geri gönderilmesine veya gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması nedeniyle gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

A. Ortak Hükümler

MADDE 79- 1. Bu Kanununun 80 ila 83 üncü maddelerinde geçen;

- a) “Şartlı muafiyet düzenlemesi” deyimi, serbest dolaşımda olmayan eşyaya,

- Transit,
- Antrepo,
- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat;

b) “Ekonomik etkili gümrük rejimi” deyimi,

- Antrepo,
- Dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat,
- Hariçte işleme;

rejimlerinin uygulanması anlamına gelir.

2. “İthal eşyası” deyimi, şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşya ile geri ödeme sisteminin uygulandığı dahilde işleme rejiminde, 118 inci maddede belirtilen işlemlere tabi tutularak serbest dolaşıma giren eşya anlamına gelir.

3. “Değişmemiş eşya” deyimi, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimleri çerçevesinde hiçbir şekilde işçilik görmemiş ithal eşyası anlamına gelir.

Yönetmelik Maddeleri 308-327

MADDE 80- 1. Dahilde işleme ve hariçte işleme rejimleriyle ilgili usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

2. Yararlanılacak rejime ilişkin özel hükümler saklı kalmak üzere, ekonomik etkili rejimlerin kullanımına ilişkin izinler ile 95 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen antrepo işletme izni;

a) İşlemlerin usulüne uygun olarak yürütülmesi için gerekli taahhütnamelerin ve teminatların verilmesi,

b) Gümrük idarelerinin, rejimi denetim altında tutabilmesi veya izleyebilmesi için yapması gereken idari düzenlemelerin, söz konusu rejimden hedeflenen ekonomik amaçlarla orantılı olması,

Halinde verilir.

Yönetmelik Maddeleri 312, 350, 396, 519

MADDE 81- 1. İlgili rejimin kullanılmasına ilişkin şartlar verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibi, iznin verilmesinden sonra ortaya çıkan ve iznin devamını veya içeriğini etkileyebilecek olan her türlü gelişmeleri ilgili mercilere bildirmek zorundadır.

2. Eşyanın bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulması, söz konusu eşya için tahakkuk edebilecek her türlü gümrük vergilerine karşılık teminat verilmesi şartına bağlıdır.

3. Şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşıdığı tespit edilen eşya, aynı rejime tabi tutulmuş sayılır. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 313-319

MADDE 82- Ekonomik etkili bir şartlı muafiyet düzenlemesi, bu düzenlemeye tabi tutulmakta olan eşyaya veya eşdeğer eşyaya ya da işlenmiş ürünlere, gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım tayin edildiği takdirde sona erer.

Gümrük idareleri, bir rejimin öngörülen şartlar altında sona ermemiş olduğu hallerde, Onbirinci Kısımındaki cezai hükümlere göre işlem yaparlar.

Yönetmelik Maddeleri 352, 355

MADDE 83- Ekonomik etkili bir gümrük rejimi hak sahibinin hak ve yükümlülükleri, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre, söz konusu rejimden yararlanma koşullarını taşıyan kişilere devredilebilir. Yeni hak sahibi bu hakkı, aynı koşulları taşıyan diğer kişilere de devredebilir.

Yönetmelik Maddeleri 320

B. Transit Rejimi

I. Genel Hükümler

MADDE 84- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Transit rejimi;

a) İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş,

b) İhracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış,

eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasına uygulanır.

2. Gümrük idareleri, transit rejimine tabi tutulan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

a) Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye,

b) Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye,

c) Türkiye'den yabancı bir ülkeye,

d) Bir iç gümrük idaresinden diğer bir iç gümrük idaresine,

taşınmasına izin verir.

3. Transit rejimine tabi eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde taşınması;

a) Transit rejimi beyanı kapsamında,

b) TIR karnesi kapsamında,

c) Transit belgesi olarak kullanılan ATA karnesi kapsamında,

d) Kuvvetlerin Statüsüne Dair Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen form 302 kapsamında,

e) Posta kolileri dâhil olmak üzere posta yoluyla,

f) Yönetmelik ile belirlenecek hallerde, demiryolu ile taşımada CIM Taşıma Belgesi, büyük konteynerler ile taşımada TR Transfer Notu, havayolu ve denizyolu ile taşımada eşya manifestosu kapsamında,

yapılır.

4. a) Transit rejimine tabi tutulan eşya ve gerekli belgeler, rejimi düzenleyen hükümlere uygun olarak varış gümrük idaresine sunulduğunda, transit rejimi sona erer.

b) Hareket gümrük idaresindeki bilgi ve belgeler ile varış gümrük idaresindeki bilgi ve belgelerin karşılaştırılması sonucunda, transit rejiminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığıının belirlenmesi halinde rejim ibra edilir.

5. Transit rejiminin uygulanmasında ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi eşyanın taşınmasına ilişkin olarak Müsteşarlıkça belirlenecek özel hükümler saklıdır. Müsteşarlık, transit eşyanın cinsine, niteliğine ve taşımanın özelliğine göre veya Türkiye'nin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükleri çerçevesinde, bu Bölümdeki madde hükümlerine bağlı kalmaksızın transit rejimine ilişkin düzenlemeler yapılması konusunda yetkilidir.

Yönetmelik Maddeleri 77, 212-244

II. Özel Hükümler

MADDE 85- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere teminat verilmesi zorunludur. Ancak;

- a) Havayoluyla,
- b) Boru hattıyla,
- c) Demiryoluyla,
- d) Denizyoluyla,

yapılan taşımalar için, yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

2. Teminat:

- a) Tek bir transit işlemi için bireysel teminat,
- b) Müsteşarlık tarafından izin verilmesi halinde, birden fazla transit işlemi için kapsamlı teminat, şekillerinde olabilir.

3. İkinci fıkranın (b) bendinde belirtilen izin sadece;

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olan,
- b) Transit rejimini düzenli olarak kullanan veya gümrük idaresince bu rejime ilişkin yükümlülüklerini yerine getirebileceği belirlenen,
- c) Gümrük veya vergi mevzuatını yönetmelikte belirlenen surette ihlal etmemiş olan, kişilere verilir.

4. Güvenilirlik standartlarına sahip oldukları gümrük idaresince belirlenen kişilere indirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni verilebilir. İndirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni için ayrıca;

- a) Belirli bir sürede transit rejiminin doğru kullanımı,
- b) Gümrük idareleri ile işbirliği,
- c) Anılan kişilerin taahhütlerini yerine getirebilecek mali güce sahip olduklarını kanıtlaması,

gerekir. Bu fıkra kapsamında verilen izin ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

5. Dördüncü fıkraya göre verilen teminattan vazgeçme izni, Müsteşarlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen eşyanın transit işlemlerinde uygulanmaz.

6. Müsteşarlık;

- a) Özel durumlarda istisnai önlem olarak dördüncü fıkra hükümleri doğrultusundaki indirilmiş tutarda kapsamlı teminat uygulamasını,
 b) Büyük ölçekli kaçakçılığa konu olabilecek eşya için kapsamlı teminat uygulamasını,

geçici olarak kaldırmaya yetkilidir.

Yönetmelik Maddeleri 222

MADDE 86- 1. Asıl sorumlu, eşyayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından eşyanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan önlemlere uymak suretiyle, varış gümrük idaresine sağlam ve noksansız olarak sunmak ve transit rejimine ilişkin hükümlere uymakla yükümlüdür.

2. Asıl sorumlunun birinci fıkrada belirtilen yükümlülükleri saklı kalmak üzere, transit rejimine göre taşındığını bilerek eşyayı kabul eden taşıyıcı veya alıcı da, eşyayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından eşyanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan tedbirlere uymak suretiyle, varış gümrük idaresine sağlam ve noksansız olarak sunmakla yükümlüdür.

3. 183 ve 184 üncü maddeler kapsamında bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, asıl sorumlu, transit rejimine tabi tutulan eşya ile ilgili olarak gümrük idaresine karşı mali olarak sorumludur. 5607 sayılı Kanun uyarınca gümrük idaresince işlem yapıldığı hâllerde, asıl sorumlunun sorumluluğunun belirlenmesinde fiilin işlenmesinde dahlinin olup olmadığı hususu dikkate alınır. (Ek: 24/10/2019-7190 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 221

MADDE 87- 1. Transit rejiminin işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile istisnalar yönetmelikle belirlenir.

2. Transit rejimine konu olan eşyanın, gümrük gözetimi altındaki antrepolarda veya gümrük idarelerince eşya konulmasına izin verilen yerlerde bir süre kalması veya bir taşıttan diğer bir taşıta aktarılması mümkündür.

Yönetmelik Maddeleri 227-244

III. Transite İlişkin Gümrük İşlemleri

MADDE 88- 1. Transit rejimine tabi eşya, şüphe veya ihbar durumları hariç olmak üzere, varış gümrük idaresine kadar muayene edilmeksizin ve gerektiğinde mühür altına alınarak veya memur eşliğinde sevk edilir.

2. Antrepolardan veya gümrük idarelerince konulmasına izin verilen diğer yerlerden transit rejimi kapsamında taşınan eşya, gerek görülmesi halinde muayene edilir. Transit rejimi kapsamında taşınacak eşyanın muayenesi 61 ila 70 inci madde hükümlerine göre yapılır. Bu madde uyarınca yapılacak gümrük muayenesinde, asıl sorumlu, temsilcisi veya eşyanın taşınmasından sorumlu kişiler de bulunabilir.

Yönetmelik Maddeleri 72-72R, 223

MADDE 89- Bu Kanununun 55 inci maddesinin 2 nci, 56 ncı maddesinin 1 inci fıkralarında belirtilen hallerde, transit rejimi kapsamında taşınan eşyanın gümrük muayenesine tabi tutulması, teminat alınması, eşyanın memur eşliğinde sevki veya diğer önlemler alınması hususlarında düzenleme yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Yönetmelik Maddeleri 225

MADDE 90- Türkiye karasularından geçen ve hakkında ihbar bulunan veya şüphe edilen transit eşya yüklü gemilerin ambar kapakları veya bu gibi eşya konulan diğer

yerleri, gümrük idarelerince mühür altına alınabilir. Bu gemilere memur eşlik ettirilebilir veya gemiler seyir halinde iken dış gözetim altında tutulabilir.

Yukarıda belirtilen önlemler, gemilerin Türkiye karasularından çıkışı üzerine kaldırılır.

Yönetmelik Maddeleri 72-72R

MADDE 91- Türkiye Gümrük Bölgesinde karayolu ile transit eşya taşıyan taşıtların transit süreleri, izleyecekleri yollar, kontrol noktaları ve konaklama yerleri ile ilgili olarak düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

MADDE 92- 1. Transit eşya taşıyan seyir halindeki bir taşıtın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle yoluna devam edemediği durumlarda, bu husus gecikmeksizin en yakın gümrük idaresine bildirilir.

Transit eşyanın, söz konusu taşıttan diğer bir taşıta aktarılması gümrük idarelerinin gözetimi altında yapılarak, bu durum bir tutanakla belgelendirilir.

2. Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki eşyanın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz. (**Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.**)

Yönetmelik Maddeleri 228, 241

C. Gümrük Antrepo Rejimi

MADDE 93- 1. Gümrük antrepo rejimi;

a) İthalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış ve serbest dolaşıma girmemiş eşyanın,

b) Gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşyanın,

Bir gümrük antreposuna konulmasına ilişkin hükümleri belirler.

2. Antrepo işleticisi, gümrük antrepo işletmesine izin verilen kişidir.

Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimi beyanında bulunan kişi veya bu kişinin hak ve yükümlülüklerinin devredildiği kişidir.

3. Gümrük antrepo, gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranılacak koşulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yerdir.

4. 1 inci fıkrada belirtilen eşyanın gümrük antrepo olmayan, ancak gümrük idaresince antrepo addedilen bir yere konularak antrepo rejimi hükümlerine tabi tutulabileceği haller, yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 310, 315, 328-348

MADDE 94- 1. Gümrük antrepo, genel antrepo veya özel antrepo olabilir.

a) Genel Antrepolar, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen;

b) Özel Antrepolar, yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan;

Gümrük antrepolarıdır.

2. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya, ancak bu niteliklerine

uygun genel veya özel antrepolara konulabilir. Bu tür eşya bir liste halinde yönetmelikle belirlenir.

3. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de (...) antrepo sayılır.

Yönetmelik Maddeleri 329-331, 518-552

MADDE 95- 1. Gümrük antrepoları ile gümrük kapılarında eşya satışı yapmak üzere özel antrepo statüsünde mağaza ve bunların depolarının açılması ve işletilmesine izin vermeye Müsteşarlık yetkilidir. İzin verilmesine, bu iznin geçici veya sürekli geri alınmasına, faaliyet, belge ve kayıt düzenine ilişkin usul ve esaslar ile eşya alabilecek kişiler ve bu kişilere satılabilecek eşyanın cins ve miktarı yönetmelikle belirlenir. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

2. Gümrük antreposu işletmek isteyen kişiler, izin verilmesi için gerekli bilgileri ihtiva eden ve özellikle antrepoculuğa ekonomik yönden ihtiyaç bulunduğunu belirten yazılı bir talepte bulunmak zorundadır. Gümrük antrepusunun işletilmesine ilişkin şartlar verilen izinde gösterilir.

3. İzin, yalnızca Türkiye'de yerleşik kişilere verilir.

4. Antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri, Gümrük Müsteşarlığının izni ile başka bir kişiye devredilebilir.

Yönetmelik Maddeleri 316, 519, 552

MADDE 96- Antrepo işleticisi;

a) Gümrük antreposunda bulunduğu süre içerisinde eşyanın gümrük gözetimi altında bulunmasını sağlamaktan,

b) Gümrük antrepo rejimi kapsamında eşyanın muhafaza edilmesiyle ilgili yükümlülükleri yerine getirmekten,

c) İzinde belirtilen özel şartlara uymaktan,

Sorumludur.

Yönetmelik Maddeleri 526, 533

MADDE 97- 1. Bir genel antrepo işletilmesi için izin verildiğinde, antrepo veya eşyanın özelliklerine göre 96 ncı maddenin bir istisnası olarak, aynı maddenin (a) veya (b) bentlerinde belirtilen yükümlülüklerin münhasıran kullanıcıya ait olduğu, işletme izninde belirtilebilir.

2. Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmekten her halükarda sorumludur.

Yönetmelik Maddeleri 329, 526

MADDE 98- 81 inci maddenin 2 nci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, gümrük idareleri, antrepo işleticisinden 96 ncı maddede belirtilen sorumluluklarla ilgili olarak yönetmelikle belirlenen esaslar çerçevesinde bir teminat ister.

Ancak, fuar ve sergilere konulan veya ithalat vergilerinden muaf olan yahut ihraç edilmek üzere antrepolara konulan eşya için teminat aranmaz.

Teminat alınmış olsa bile, gümrük işlemlerine başlanmadan ve bu işlemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan, antrepolardan kısmen veya tamamen eşya çıkartılamaz.

Yönetmelik Maddeleri 522

MADDE 99- Antrepo rejimine tabi tutulan eşya, gümrük antreposuna konuldukları tarihte işletici tarafından kayıtlara geçirilir. Gümrük idareleri tarafından işletilmeyen antrepolardaki tüm eşyanın antrepo kayıtları işletici tarafından tutulur. Bu kayıtlar her zaman gümrüğün denetlemesine hazır halde bulundurulur. Söz konusu antrepo kayıtları ile 100 üncü maddede belirtilen antrepo kayıtlarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 533, 536-539

MADDE 100- (..) Ekonomik yönden bir ihtiyaç bulunması ve gümrük gözetiminin olumsuz etkilenmemesi koşuluyla;

a) İhraç amacı dışında, serbest dolaşımda bulunan eşyanın gümrüklü antrepoya konulmasına,

b) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, gümrüklü antreposunda dahilinde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine ilişkin hükümler çerçevesinde işçiliğe tabi tutulmasına,

Müsteşarlıkça belirlenecek şartlar altında izin verilebilir.

Birinci fıkrada belirtilen durumlarda eşya, gümrük antrepo rejimine tabi değildir.

(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

Gümrük idareleri, birinci fıkrada belirtilen eşyanın 99 uncu maddede belirtilen şekilde antrepo kayıtlarına geçirilmesini zorunlu tutabilir. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 330-332, 342-344

MADDE 101- 1. Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi sınırsızdır. Ancak, gümrük idarelerince gerek görülen hallerde, eşyaya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım tayin edilmesi için bir süre belirlenebilir.

2. İhracata bağlı önlemlerden yararlanabilecek tarım ürünleri için Müsteşarlıkça özel süreler belirlenebilir.

Yönetmelik Maddeleri 346

MADDE 102- 1. İthal eşyası, iyi korunmaları, görünüşlerinin veya pazarlama kalitelerinin geliştirilmesi ya da dağıtım veya yeniden satışa hazırlanmaları yönünden yönetmelikle belirlenen mutad elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir.

Piyasa düzeninin aksamadan işleyişini sağlamak amacıyla, tarım ürünlerinin antrepolarda tabi tutulacağı elleçleme işlemleri Müsteşarlıkça sınırlandırılabilir.

2. İhracata bağlı önlemlerden yararlanabilecek ve antrepo rejimine tabi tutulmuş tarım ürünlerine uygulanacak elleçleme işlemleri yönetmelikle belirlenir.

3. Bu maddede belirtilen elleçleme işlemleri, gümrük idarelerinin izniyle yapılabilir.

Yönetmelik Maddeleri 334-336

MADDE 103- 1. Antrepo rejimine tabi tutulan eşya, gümrük idarelerinden izin alınmak şartıyla geçici olarak gümrük antreposundan çıkarılabilir.

Eşya gümrük antreposu dışında bulunduğu süre içinde 102 nci maddede belirtilen şartlar altında elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir.

2. Antrepo rejimine tabi tutulmuş eşyanın bir gümrük antreposundan diğerine nakli, gümrük idarelerinin iznine bağlıdır.

Yönetmelik Maddeleri 338-339

MADDE 104- 1. İthal eşyası için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, eşyanın antrepo masrafları ile antrepoda kaldığı sürece muhafazası için yapılan masraflar, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattan ayrı olarak gösterilmeleri şartıyla gümrük kıymetine dahil edilmez.

2. Söz konusu eşyanın 102 nci madde çerçevesinde elleçleme işlemlerine tabi tutulması halinde, eşyanın ithalat vergileri tutarının belirlenmesinde dikkate alınacak niteliği, gümrük kıymeti ve miktarı, beyan sahibinin talebi üzerine, 193 üncü maddede belirtilen tarihte, eşya söz konusu elleçleme işlemlerine tabi tutulmamış gibi tespit edilir. Ancak, bu hükümlere Müsteşarlıkça istisnalar getirilebilir.

3. Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının 71 inci maddenin 1 inci fıkrasının (c) bendi hükmüne göre, gümrüğe sunulmaksızın ve beyannamesi verilmeden önce serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği hallerde, gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte tespit edilmesi şartına bağlıdır.

Ancak, yükümlünün serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde eşyanın bulunduğu hal ve niteliği ile diğer vergilendirme unsurlarına göre işlem yapılması yönünde talepte bulunması halinde, bu yönde işlem yapılır.

73 üncü maddeye göre eşyanın tesliminden sonra kontrol hükümleri saklıdır.

Yönetmelik Maddeleri 329, 345

MADDE 105- 1. Genel ve özel antrepo işleticileri yıl sonunda antrepo mevcutlarına ilişkin bir listeyi gümrük idaresine verir. Her yıl, genel ve özel antrepolardaki eşya gümrük idaresince, işletici tarafından verilen liste göz önünde bulundurulmak suretiyle sayılır. Genel antrepolardaki eşyanın kısa sürede sayılamayacak kadar çok olması halinde, bunların gümrük idareleri tarafından örnekleme yöntemiyle sayılması mümkündür.

2. Antrepolarda yapılan sayım sonucunda noksan çıkan eşyanın gümrük vergileri, duruma göre işletici veya kullanıcıdan tahsil edilir.

3. Yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır. Bu fazlalığın geçerli nedenlerden ileri geldiğine gümrük idaresince kanaat getirilmediği takdirde, söz konusu eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.

Yönetmelik Maddeleri 538, 550

MADDE 106- 1. İşleticiler ile 97 nci maddenin 1 inci fıkrasına göre kullanıcılar antrepolara konulan eşyanın, gümrük idarelerince miktarı belirlenmiş ise bu miktardan, belirlenmemiş ise belgelerinde yazılı miktarlar üzerinden gümrük idaresine karşı sorumludur.

2. Eşyanın niteliğinden kaynaklanan kayıplar ve fireler ile gümrüğün kontrolü altında yapılan işleme faaliyeti sonucunda ortaya çıkan noksanlıklar ve antrepo işleticileri ile kullanıcılarının kusur ve hatalarından ileri gelmediği gümrük idaresine kanıtlanan telef, kayıp ve çalınmalar için gümrük vergileri aranmaz.

Eşya, gümrüklenmiş kıymeti üzerinden sigorta ettirilmiş ise noksan çıkan eşyanın vergileri sigorta ettirenden veya lehine sigorta ettirilenden alınır.

3. 1 inci veya 2 nci fıkralarda yazılı nedenler dışında kalan noksanlıklar kabul edilmez. Bunların vergi ve cezaları toplamından oluşan tutar, yerine göre işletici veya kullanıcıya tazmin ettirilir.

4. Nitelikleri itibariyle antrepolarda ve antrepolar arası taşımalarda fire veren eşya ile antrepolarda yapılmasına izin verilen elleçlemeden dolayı noksanlaşan eşyanın fire oranları ilgili kuruluşların görüşleri alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 487, 522

MADDE 107- Tarım politikası kapsamı eşya dâhil, Gümrük antrepo rejimine tabi tutulup ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilen serbest dolaşımda bulunan eşyanın, ihraç edilmesi veya bu Kanunda öngörülen gümrükçe onaylanmış diğer bir işlem ya da kullanıma tabi tutulması zorunludur.

Yönetmelik Maddeleri 340

D. Dahilde İşleme Rejimi

I. Genel Hükümler

MADDE 108- 1. Serbest dolaşımda olmayan eşya, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve vergileri teminata bağlanmak suretiyle, dahilde işleme rejimi kapsamında geçici olarak ithal edilebilir. Eşyanın işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde, teminat iade olunur. Eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasına şartlı muafiyet sistemi denir.

2. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmesi halinde, bu eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında tahsil edilmiş olan ithalat vergileri, dahilde işleme rejimi kapsamında geri verilir. Eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasına geri ödeme sistemi denir.

3. “İşleme faaliyetleri” deyimi ;

a) Eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması,

b) Eşyanın işlenmesi,

c) Eşyanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi,

d) İşleme sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, işlem görmüş ürünler içinde bulunmayan ancak, bu ürünlerin üretilmesini sağlayan veya kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı eşyanın kullanılması,

Anlamına gelir.

4. “İşlem görmüş ürün” deyimi, işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünler anlamına gelir.

5. “Asıl işlem görmüş ürün” deyimi, dahilde işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürün anlamına gelir.

6. “İkincil işlem görmüş ürün” deyimi, işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünler anlamına gelir.

7. “Eşdeğer eşya” deyimi, işlem görmüş ürünlerin imali için ithal eşyasının yerine kullanılan serbest dolaşımda bulunan eşya anlamına gelir.

8. “Verimlilik oranı” deyimi, belirli miktardaki ithal eşyasının işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünlerin miktarı veya yüzde oranı anlamına gelir.

Yönetmelik Maddeleri 319, 349-369

MADDE 109- İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edilmesine veya eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ithal eşyasının serbest dolaşıma girmesinden önce Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesine izin verilebilir. Eşdeğer eşya kullanımına kolaylaştırma, yasaklama veya kısıtlama getirilebilir.

Eşdeğer eşyanın, ithal eşyası ile aynı özellik ve aynı nitelikleri taşıması gerekir. Ancak, belirlenecek özel hallerde eşdeğer eşyanın ithal eşyasından daha kaliteli veya daha ileri bir imalat aşamasında olmasına izin verilebilir.

İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edilmesi durumunda, gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşya olarak değerlendirilir.

Henüz ithal edilmemiş eşyanın yerine ihracat vergilerine tabi eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracı halinde, ithal eşyasının süresi içinde ithal edilmesine karşılık olarak izin hak sahibinden, ihracat vergileri kadar teminat alınır.

Yönetmelik Maddeleri 355

II. İzin Verilmesi

MADDE 110- 1. Dahilde işleme izni, 80 inci madde çerçevesinde, işleme faaliyetlerini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine verilebilir.

2. Dahilde işleme izni sadece;

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere,

b) 108 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen eşyanın kullanımı hariç, ithal eşyasının işlem görmüş ürünler içerisinde mevcudiyetinin veya 109 uncu madde kapsamında eşdeğer eşya için konulmuş koşullara uyulduğunun tespit edilebildiği hallerde,

c) Türkiye Gümrük Bölgesindeki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi şartıyla, dahilde işleme rejiminin işlem görmüş ürünlerin ihracı veya yeniden ihracı için en iyi imkanların yaratılmasına yardımcı olduğu hallerde,

Verilebilir. (c) bendinde belirtilen halleri belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

3. Ticari nitelikte olmayan dahilde işleme amaçlı ithalat için Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilere de izin verilmesi mümkündür.

Yönetmelik Maddeleri 349-351

III. Rejimin İşleyişi

MADDE 111- 1. İşlem görmüş ürünlerin ihracı veya yeniden ihracı ya da gümrükçe onaylanmış başka bir işleme tabi tutulması için gerekli süreler, işleme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve işlem görmüş ürünlerin elden çıkartılması için yeterli olacak şekilde belirlenir.

2. Süre, serbest dolaşımda bulunmayan eşya için dahilde işleme rejimine ilişkin iznin alındığı tarihten itibaren işlemeye başlar ve bitimin rastladığı ayın son günü sona erer. İzin sahibi tarafından ileri sürülen haklı lere bağlı olarak ek süre verilebilir. Bu süre ve ek süreler, Cumhurbaşkanı Kararıyla belirlenir.

3. İthal eşyasının ithalinden önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracı halinde, ithal eşyasının rejim beyanı için gereken süre Cumhurbaşkanınca belirlenir. Bu süre, ilgili eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünler için ihracat beyannamesinin tescil tarihinden itibaren işlemeye başlar.

Yönetmelik Maddeleri 353-355

MADDE 112- 1. Bir dahilde işleme izni kapsamı eşyanın verimlilik oranı veya gerekli olduğunda bu oranın belirlenme yöntemi, işleme faaliyetinin gerçekleştiği ya da gerçekleşeceği koşullar göz önünde bulundurularak belirlenir.

2. İlgili kuruluşların görüşleri alınarak hesaplanan standart verimlilik oranları, asli nitelikleri itibarıyla aynı özelliklere sahip eşya kullanılmak şartıyla, aynı kalitede işlem görmüş ürünlerin elde edilmesi ile sonuçlanan ve belirli teknik koşullar altında yürütülen işleme faaliyetlerine ilişkin, doğruluğu önceden belirlenmiş verilere göre tespit edilir.

Yönetmelik Maddeleri 360-362

MADDE 113- Değişmemiş eşyanın veya işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girmiş sayılacağı durum ve koşullar serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri çerçevesinde belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 357-359

MADDE 114- 1. Dahilde işleme rejimi kapsamında bir gümrük yükümlülüğünün doğması halinde, 115 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gümrük vergileri, ithal eşyasının dahilde işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurları göz önünde bulundurularak hesaplanır.

2. İthal eşyası, dahilde işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihinde, tarife kotaları ve tarife tavanları çerçevesinde tercihli tarife uygulamasından yararlanabilir durumda ise söz konusu eşyanın bu tercihli tarifeden yararlanabilmesi, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte de mevcut tercihli tarifenin yürürlükte olmasına bağlıdır.

Yönetmelik Maddeleri 357-359, 363

MADDE 115- 1. İlgili kuruluşların görüşleri alınarak yönetmelikle belirlenen listede yer alan işleme faaliyetleri sonucunda, asıl işlem görmüş ürünlerle birlikte söz konusu listede belirtilen ikincil işlem görmüş ürünlerin elde edilmesi ve bu ikincil ürünlerin serbest dolaşıma sokulması halinde ithalat vergileri; asıl işlem görmüş ürünün ihraç edilen kısmı oranında ikincil işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurları esas alınarak hesaplanır. Ancak, izin hak sahibi, bu ürünlere ilişkin vergilerin 114 üncü maddede belirtilen usule göre tahakkukunu talep edebilir.

Tarım politikası çerçevesinde bir vergiye konu olan işlem görmüş ürünlerin vergiye tabi tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

2. Bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan işlem görmüş ürünlerin ithalat vergileri, söz konusu şartlı muafiyet düzenlemesinin öngördüğü ya da serbest bölgelere ilişkin hükümlerin öngördüğü şekilde hesaplanır.

Ancak, işlem görmüş ürünlerin, gümrük kontrolü altında işleme rejimi dışında, yukarıda düzenlenen gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım şekillerinden birine tabi tutulduğu hallerde, uygulanacak vergi 114 üncü madde uyarınca hesaplanan miktardan az olamaz.

İlgili kişi, verginin 114 üncü maddede belirtilen usule göre hesaplanmasını isteyebilir.

3. İthal eşyasının, gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulduğu hallerde, işlem görmüş ürünler söz konusu rejim çerçevesinde vergiye tabi tutulur.

4. Söz konusu ithal eşyası için amaca yönelik özel kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranının uygulanmasının öngörüldüğü hallerde, bu uygulamadan işlem görmüş ürünler de yararlandırılır.

5. Söz konusu ithal eşyasının 167 nci madde uyarınca ithalat vergilerinden muaf olduğu hallerde, işlem görmüş ürünler de bu muafiyetten yararlandırılır.

Yönetmelik Maddeleri 345, 359-362, 369

IV. Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında İşleme Faaliyetleri

MADDE 116- 1. Gerekli izin alınması şartıyla, işlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın tamamı veya bir kısmı, hariçte işleme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere veya aynıyetinin tespit edilebilir olması şartıyla sergilenmek ya da tamir amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak ihraç edilebilir. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

2. Yeniden ithal edilen ürünler için bir gümrük yükümlülüğünün doğması halinde, ithalat vergileri;

a) 1 inci fıkrada belirtilen işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya için 114 ve 115 inci maddeler uyarınca,

b) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında işlendikten sonra yeniden ithal edilen ürünler için hariçte işleme rejimi hükümleri uyarınca,

Hesaplanır.

Yönetmelik Maddeleri 319, 410

V. Geri Ödeme Sisteminden Yararlanma

MADDE 117- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Geri ödeme sisteminden her eşya yararlanabilir. Ancak, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında;

a) İthalat miktar kısıtlamasına tabi olan,

b) Kota kapsamında tarife önlemleri uygulanan,

c) Tarım politikası çerçevesinde ithalat veya ihracat lisansı veya sertifikası ibrazını gerektiren,

d) İşlem görmüş ürün için ihracat iadesi veya vergisi mevcut, eşya için geri ödeme sistemi uygulanmaz.

2. Birinci fıkrada yer alan hükümlere ek olarak, işlem görmüş ürünlerin ihracat beyannamesinin tescili sırasında söz konusu ürünler için tarım politikası çerçevesinde ithal veya ihraç lisansının veya sertifikasının ibrazı gerekiyorsa ya da bu ürünler için ihracat geri ödemesi veya vergisi konulmuş ise, geri ödeme sisteminde ithalat vergileri iade edilmez.

Yönetmelik Maddeleri 350, 365-367

MADDE 118- Dahilde işleme rejimine tabi tutulacak ithal eşyasına ilişkin serbest dolaşıma giriş beyannamesinde, eşyanın geri ödeme sistemi kapsamında olduğu belirtilir ve izne ilişkin bilgiler beyanname üzerinde gösterilir. Ayrıca, söz konusu izin belgesinin bir örneği beyannameye eklenir.

Yönetmelik Maddeleri 365-367

MADDE 119- Dahilde işleme rejiminde geri ödeme sisteminin uygulandığı hallerde;

- a) Eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ithal eşyasının serbest dolaşıma girmesinden önce Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi hükmü,
 - b) İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edildiği durumlarda, gümrük işlemlerinde ithal eşyasının eşdeğer eşya, eşdeğer eşyanın ise ithal eşyası gibi değerlendirilmesi hükmü,
 - c) Henüz ithal edilmemiş eşyanın yerine ihracat vergilerine tabi eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracı halinde, ithal eşyasının süresi içinde ithal edilmesine karşılık olarak izin hak sahibinden, ihracat vergileri kadar teminat alınması hükmü,
 - d) 111 inci maddenin üçüncü fıkrası, 113, 114 ve 122 nci madde ile 115 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci bendi ile üçüncü fıkrası hükümleri;
- Uygulanmaz.

Yönetmelik Maddeleri 350-369

MADDE 120- İşlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın hariçte işleme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere geçici ihracı, söz konusu ürünlerin tespit edilmiş süreler içinde Türkiye Gümrük Bölgesine yeniden ithal edilmemeleri hariç olmak üzere, 121 inci madde çerçevesinde bir ihracat olarak kabul edilmez.

MADDE 121- 1. İzin hak sahibi, geri ödeme sistemi çerçevesinde serbest dolaşıma giren ithal eşyasından elde edilmiş işlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın;

- a) İhraç edildiklerini,
- b) Daha sonra yeniden ihraç edilmek üzere transit rejimi, gümrük antrepo rejimi, geçici ithalat rejimi veya şartlı muafiyet sistemine tabi dahilde işleme rejimine tabi tutulduğunu,
- c) Serbest bölgeye konulduğunu,

Belgelendirmek ve rejimin uygulanmasına ilişkin diğer tüm şartlara uyulmuş olmak kaydıyla, ithalat vergilerinin geri verilmesini veya kaldırılmasını isteyebilir.

2. İşlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya, 1 inci fıkranın (b) bendinde belirtilen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulma bakımından, serbest dolaşımda olmayan eşya sayılır.

3. Geri ödeme başvurusunun yapılması için gereken süre ilgili Cumhurbaşkanı Kararında belirtilir.

4. 115 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, 1 inci fıkra hükümleri çerçevesinde bir gümrük rejimine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya, yönetmelikle belirlenen esaslar dahilinde (..) serbest dolaşıma girebilir. Bu şekilde serbest dolaşıma sokulacak eşyanın gümrük vergileri tutarı, 1 inci fıkra hükmüne göre geri verilen veya kaldırılan vergi tutarı kadardır. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

5. Geri verilecek veya kaldırılacak ithalat vergileri tutarının tespitinde, gerektiğinde 115 inci maddenin birinci fıkrasının birinci bendi hükmü uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 323-325, 365-367

VI.Diğer Hükümler

MADDE 122- Şartlı muafiyet sisteminin uygulandığı dahilde işleme rejiminde, ihrac olunan işlem görmüş ürünlerin ihracat vergilerine tabi eşdeğer eşyadan elde edilmesi durumunda, söz konusu eşdeğer eşya ihracat vergilerinden muaf tutulur.

Yönetmelik Maddeleri 355

E. Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi

MADDE 123- 1. Gümrük kontrolü altında işleme rejimi, serbest dolaşıma girmemiş eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde, ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmelerine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir. Elde edilen bu tür ürünler, işlenmiş ürün olarak adlandırılır.

2. Gümrük kontrolü altında işleme rejiminin uygulanabileceği durumların listesi ile bu rejim konusu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi dışında gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulabileceği istisnai durumlar ve özel şartlar yönetmelikle belirlenir. (**Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.**)

Yönetmelik Maddeleri 370-375

MADDE 124- 1. Gümrük kontrolü altında işleme izni, işleme işini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.

2. İzin, sadece Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere;

- a) İşlenmiş ürünler içinde ithal eşyasının teşhisinin mümkün olduğu,
- b) Eşyanın işlenmesinden sonra, rejime tabi tutulduğu sıradaki niteliğine veya durumuna dönüştürülmesinin ekonomik olarak mümkün olmadığı,
- c) Rejimin uygulanmasının, ithal eşyasının tabi olduğu menşe ve miktar kısıtlaması kurallarının etkilerini saptırmayacağı,
- d) Türkiye'deki benzer eşyanın üreticilerinin temel ekonomik çıkarlarını olumsuz etkilemeyen, bir işleme faaliyeti yaratma veya devam ettirme yönündeki ekonomik amaçlara uyulduğu,

Hallerde verilir. (d) bendinde belirtilen ekonomik şartların yerine getirildiği ya da yerine getirilmiş addedildiği haller yönetmelikle belirlenir. (**Ek: 18/6/2009-5911 s.k.**)

Yönetmelik Maddeleri 370-375

MADDE 125- Gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin süreler, rejimin ibrası ve verimlilik oranları, 111 ve 112 nci maddelerdeki esaslar çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 353-355, 360-362

MADDE 126- Değişmemiş eşyaya veya izinde öngörülen işlemin ara aşamalarından birinde bulunan ürünlere ilişkin bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, gümrük vergileri tutarı, ithal eşyasının bu rejime ilişkin beyannamenin tescili sırasında yürürlükte bulunan vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 345, 370-375

MADDE 127- 1. Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulan ithal eşyasının, tercihli bir tarife uygulanmasından yararlanabildiği ve aynı tercihli tarife uygulamasının serbest dolaşıma giren aynı nitelikteki işlenmiş ürünlere de

uygulanabildiği hallerde, işlenmiş ürünlerin tabi olduğu ithalat vergileri, söz konusu tercihli tarife çerçevesinde belirlenmiş vergi oranına göre hesaplanır.

2. Tercihli tarife uygulamasının, tarife kotaları veya tarife tavanlarına tabi olması halinde, işlenmiş ürünler için 1 inci fıkrada belirtilen vergi oranının uygulanması, söz konusu tercihli tarifenin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında ithal eşyasına uygulanabilmesi koşuluna bağlıdır. Serbest dolaşıma giren işlenmiş ürünlerin imalatında fiilen kullanılan ithal eşyası miktarı, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında yürürlükte olan tarife kotaları ve tarife tavanları hesabına katılır. Bu durumda, işlenmiş ürünlerle aynı olan ürünler için açılmış tarife kotaları veya tavanlarının hesabına herhangi bir ilave yapılmaz.

Yönetmelik Maddeleri 345, 370-375

F. Geçici İthalat Rejimi

MADDE 128- Geçici ithalat rejimi, serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinden tamamen ya da kısmen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında, herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan hükümlerin uygulandığı rejimdir.

Yönetmelik Maddeleri 376-394

MADDE 129- 1. Geçici ithalat izni, eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.

2. İthal eşyası ile ilgili ayniyet tespitinin mümkün olmadığı hallerde, geçici ithalat rejiminin kullanılmasına izin verilmez. Ancak, eşyanın veya yapılacak işin niteliği itibariyle, ayniyet tespiti ile ilgili önlemlerin alınmamasının rejimin kötüye kullanılmasına sebep olmayacağı hallerde, gümrük idareleri vergilerin tümünü teminata bağlamak suretiyle, geçici ithalat rejiminin kullanılmasına izin verebilirler.

Yönetmelik Maddeleri 310, 315, 378, 381

MADDE 130- 1. İthal eşyasının yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için gerekli süreler, izin verilen kullanımın amacına uygun olacak şekilde Müsteşarlıkça belirlenir.

2. 131 inci madde uyarınca tespit edilecek özel süreler saklı kalmak üzere, eşyanın geçici ithalat rejimi altında kalma süresi azami yirmidört ay olarak belirlenir. Bununla birlikte, gümrük idareleri ilgili kişinin de kabul etmesiyle daha kısa süreler saptayabilir.

3. Ancak, istisnai hallerde ve ilgilinin talebi üzerine, 1 ve 2 nci fıkralarda belirtilen sürelerin uzatılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 379-380

MADDE 131- İthal vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminin uygulanabileceği durumlar ve özel şartlar Cumhurbaşkanınca tespit edilir.

Yönetmelik Maddeleri 323, 377, 379, 386

MADDE 132- 1. Mülkiyeti, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan ve 131 inci madde uyarınca konulmuş hükümlere tabi olmayan veya söz konusu hükümlere tabi olmakla birlikte, tam muafiyet suretiyle geçici ithalat iznine ilişkin hükümlerde öngörülen koşulları taşımayan eşyanın, kısmi muafiyet uygulanması suretiyle geçici ithalat rejiminden yararlanması mümkündür.

2. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminden yararlandırılmayacak eşyaya ilişkin liste Cumhurbaşkanınca belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 377

MADDE 133- 1. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyadan her ay için alınacak ithalat vergileri, geçici ithalat rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihinde, söz konusu eşyanın serbest dolaşıma girmiş olması halinde alınacak vergiler tutarının % 3'ü olarak tespit edilir.

Söz konusu vergiler eşyanın bu rejimden yararlandığı her ay için alınır ve bir aydan daha az süreler tam ay olarak değerlendirilir.

2. Alınacak ithalat vergileri tutarı, uygulanacak faizler hariç olmak üzere, söz konusu eşyanın geçici ithalat rejimine tabi tutulduğu tarihte serbest dolaşıma girmesi halinde alınacak vergileri aşamaz.

3. Geçici ithalat rejiminden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerin 83 üncü madde uyarınca devri halinde, yeni hak sahibi rejime ilişkin kalan süreyi 130 uncu maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere kullanabilir.

4. 3 üncü fıkarda belirtilen devir işleminin aynı ay içerisinde, rejimi kısmi muafiyetle kullanmasına izin verilmiş iki kişi arasında gerçekleştirilmesi halinde, ilk hak sahibi söz konusu ayın tamamı için tahakkuk eden ithalat vergileri tutarını ödemekle yükümlüdür.

Yönetmelik Maddeleri 386

MADDE 134- 1. İthal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğduğunda, gümrük vergilerinin tutarı, geçici ithalat rejimine ilişkin beyanda bulunulduğu tarihte söz konusu eşyaya ait vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden tespit edilir. Ancak, tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen eşya ile ilgili olarak gümrük yükümlülüğü doğması halinde, 193 üncü maddede belirtilen tarihte söz konusu eşyaya ilişkin vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurları esas alınır.

2. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat hükümleri dışında herhangi bir nedenle ithal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğması halinde, 1 inci fıkra uyarınca hesaplanan vergi tutarından 133 üncü madde hükümlerine göre ödenen vergi miktarı düşülür.

Yönetmelik Maddeleri 376-394

G. Hariçte İşleme Rejimi

I. Genel Hükümler

MADDE 135- 1. Hariçte işleme rejimi, 144 ila 148 inci maddelerde öngörülen standart değişim sistemine ilişkin hükümler ile 116 ncı madde hükmü saklı kalmak üzere, serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin ithal vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

2. Serbest dolaşımdaki eşyanın geçici ihracı halinde, söz konusu eşyaya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışı için öngörülen ihracat vergileri, ticaret politikası önlemleri ve diğer işlemler uygulanır.

3. Bu rejimde geçen;

a) "Geçici ihracat eşyası" deyimi, hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşya,

b) “İşleme faaliyetleri” deyimi, 108 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bendlerinde düzenlenen faaliyetler,

c) “İşlem görmüş ürünler” deyimi, işleme faaliyetleri sonucu elde edilen bütün ürünler,

d) “Verimlilik oranı” deyimi, belirli miktardaki geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünlerin miktarı veya yüzde oranı,

Anlamına gelir.

Yönetmelik Maddeleri 395-414

MADDE 136- Hariçte işleme rejimi;

a) İhracı, ödenmiş ithalat vergilerinin geri verilmesine veya teminata bağlanmış ithalat vergilerinin kaldırılmasına yol açan,

b) İhracından önce, nihai kullanımları nedeniyle tam muafiyet suretiyle serbest dolaşıma giren ve bu muafiyetin tanınması için gerekli koşulları taşımaya devam eden,

c) İhracı, ihracat vergi iadesini gerektiren veya ihracı nedeniyle tarım politikası çerçevesinde vergi iadesi dışında bir mali avantaj sağlanan,

Serbest dolaşımdaki eşyaya uygulanmaz.

(b) bendinin istisnaları yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 395-414

II. İzin Verilmesi

MADDE 137- 1. Hariçte işleme izni, talep üzerine, 80 inci madde çerçevesinde işleme faaliyetini yaptıracak kişiye verilebilir.

2. Ancak, rejimin uygulanmasının, ithal edilen işlem görmüş ürünlerin aynısını veya benzerini üreten Türkiye'deki üreticilerin temel çıkarlarını olumsuz etkilemeksizin ihraç eşyasının satışını teşvik etmesi ve işleme faaliyetinin Türk menşeli eşya ile Türkiye dışında elde edilen eşyanın birleştirilmesiyle oluşan işlem görmüş ürün olarak ithal edilmesi halinde, hariçte işleme izni işleme faaliyetini yaptıracak kişi dışında başka bir kişiye de verilebilir.

Yönetmelik Maddeleri 326, 396

MADDE 138- Hariçte işleme izni;

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere,

b) İşlem görmüş ürünlerin geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespiti mümkün olan hallerde,

c) Talep edilen iznin; Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarına ciddi bir zarar verecek durumda olmadığı hallerde,

Verilir.

(b) bendinde istisna getirilecek haller ve bu istisnaların uygulanmasına ilişkin şartlar ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararında belirtilir.

Yönetmelik Maddeleri 395-414

III. Rejimin İşleyişi

MADDE 139- 1. İşlem görmüş ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesine yeniden ithal edilmeleri için gereken süre verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibinin talebinin uygun bulunması halinde, bu süre uzatılabilir.

2. Faaliyetin verimlilik oranı veya bu oranın belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararında belirtilir.

Yönetmelik Maddeleri 395-414

MADDE 140- 1. 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet, yalnızca işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyanının, izin hak sahibi veya izin hak sahibinin onayı alınmış ve izin koşullarına uyulmuş olmak kaydı ile Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bir başka kişi adına ya da hesabına yapılması halinde tanınabilir.

2. Hariçte işleme rejimine ilişkin şartlar veya yükümlülüklerden birine uyulmadığı takdirde, 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulaması yapılmaz. Ancak, bu durumun, söz konusu rejimin doğru işleyişine önemli bir etkisinin olmadığı tespit edilmesi halinde, ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulaması yapılır.

Yönetmelik Maddeleri 395-414

MADDE 141- 1. 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergileri, işlem görmüş ürünlere ait ithalat vergileri tutarından, geçici ihracat eşyasına en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu ülkeden aynı tarihte ithal edilse idi uygulanacak olan ithalat vergileri tutarının indirilmesi suretiyle hesaplanır.

2. 1 inci fıkra uyarınca indirilecek tutarın hesaplanmasında geçici ihracat eşyasının, hariçte işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki miktar ve niteliği ile işlem görmüş ürünlerin yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescili tarihinde uygulanabilir diğer vergilendirme unsurları dikkate alınır.

İşlem görmüş ürünlerin gümrük kıymetinin belirlenmesinde 27 nci maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendinin (i) alt bendi dikkate alınır. Kıymetin bu şekilde belirlenememesi durumunda, işlem görmüş ürünlerin gümrük kıymeti ile makul bir yöntemle belirlenen işleme masrafları arasındaki fark, geçici ihracat eşyasının kıymetini oluşturur.

Bununla birlikte;

a) Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenecek giderler, indirilecek tutarın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

b) Hariçte işleme rejimine tabi tutulmadan önce geçici ihracat eşyasının nihai kullanımını nedeniyle indirimli bir orandan serbest dolaşıma girdiği ve bu indirimli oranın tanınması için gerekli koşulların yürürlükte kalmaya devam ettiği hallerde indirilecek tutar, eşyanın serbest dolaşıma ilk girişi sırasında hesaplanan gerçek ithalat vergileri tutarıdır.

3. Geçici ihracat eşyasının, nihai kullanım amacıyla serbest dolaşıma girişi sırasında indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanabildiği hallerde, bu eşyaya en son işleme faaliyetinin gerçekleştiği ülkede de nihai kullanıma uygun işçilik görmesi koşuluyla, söz konusu indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır.

4. İşlem görmüş ürünlerin 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) veya (e) bentleri çerçevesinde tercihli bir tarife uygulamasından yararlanması ve bu tarifenin geçici ihracat eşyası ile aynı tarife pozisyonundaki eşya için de geçerli olması halinde, 1 inci fıkra uyarınca indirilecek tutarın hesaplanmasında dikkate alınacak vergi oranı, söz konusu tercihli tarifenin uygulanabilmesi için gerekli koşullara uygun geçici ihracat eşyasına uygulanması gereken orandır.

5. Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak hariçte işleme rejimini müteakip eşyaya serbest dolaşıma giriş rejiminin uygulanacağı durumlar ve buna ilişkin özel şartlar Cumhurbaşkanınca belirlenir. Söz konusu eşyanın vergilendirilmesinde hariçte işleme rejimi kapsamında yapılan işleme maliyeti esas alınır. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

6. İki veya çok taraflı ticaret anlaşmaları çerçevesinde bazı işlem görmüş ürünler için konulmuş veya konulacak olan ithalat vergi muafiyeti içeren hükümler saklıdır.

Yönetmelik Maddeleri 400, 402, 411

MADDE 142- Tamir amacıyla geçici ihraç edilen eşya, tamiratın garanti nedeniyle sözleşmeye bağlı olarak veya kanuni bir yükümlülüğe dayanarak ya da bir imalat hatası nedeniyle, bedelsiz yapıldığının kanıtlanması halinde, serbest dolaşıma ithalat vergilerinden tam muaf olarak girer. Ancak, söz konusu eşyanın serbest dolaşıma ilk girişi sırasında kusurlu olduğunun dikkate alınarak işlem yapılmış olması halinde, bu hüküm uygulanmaz.

Yönetmelik Maddeleri 395-414

MADDE 143- Eşyanın tamir amacıyla geçici ihraç edildiği ve tamiratın bedel karşılığında yapıldığı hallerde, 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergileri, gümrük kıymeti olarak tamir masraflarına eşit bir tutar dikkate alınarak, işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte, bu ürünlere uygulanacak vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir. Ancak, izin hak sahibinin tamir masrafları dışında başka bir ödeme yapmamış olması ve bu ödemenin izin hak sahibi ile faaliyeti yapan kişi arasındaki ilişkiden etkilenmemesi gerekir.

Yönetmelik Maddeleri 395-414

IV. Standart Değişim Sistemine Dayalı Hariçte İşleme

MADDE 144- 1. Hariçte işleme rejimine ilişkin önceki hükümlerin yanı sıra, bu madde ve 145 ila 148 inci madde hükümlerine göre ikame ürün olarak adlandırılan ithal eşyasının bir işlem görmüş ürün ile değiştirilmesi, standart değişim sistemi kapsamında mümkündür.

2. Tarım politikasına veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen ve özel düzenlemelere tabi eşya dışında kalan serbest dolaşımdaki eşyanın tamirinin söz konusu olduğu hallerde, gümrük idareleri standart değişim sisteminin uygulanmasına izin verirler.

3. 148 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, işlem görmüş ürünlere uygulanan hükümler ikame ürünlere de uygulanır.

4. Gümrük Müsteşarlığınca, tespit edilen koşullar altında ve ithalat vergileri tutarını karşılayan bir teminat verilmesi halinde, ikame ürünlerin geçici ihracat eşyasının ihracatından önce ithal edilmelerine izin verilir.

Yönetmelik Maddeleri 412-413

MADDE 145- 1. İkame ürünlerin, tamirata konu olan geçici ihracat eşyası ile aynı tarife pozisyonuna girmesi, aynı ticari nitelikte ve aynı teknik özelliklere sahip olması gerekir.

2. Geçici ihracat eşyasının ihracattan önce kullanılmış olması halinde, ikame ürünlerin de yeni olmamaları ve kullanılmış olmaları gerekir.

Ancak, ikame ürünün satış sözleşmesindeki garanti hükümleri uyarınca veya kanuni bir yükümlülük ya da bir imalat hatası nedeniyle bedelsiz olarak verilmesi halinde, kullanılmış eşya yerine yeni eşya getirilebilir.

3. Standart değişim sisteminin uygulanmasına yukarıda belirtilen şartların yerine getirildiğine ilişkin bilgi ve belgelerin ibrazı halinde izin verilir. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

MADDE 146- İthalatın önceden yapıldığı durumda, ikame ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili tarihinden itibaren iki aylık süre içinde geçici ihracat eşyasının ihraç edilmesi gerekir.

Ancak, istisnai hallerde, söz konusu süre dolmadan ilgili kişinin talebi üzerine gümrük idareleri bu süreyi makul ölçüde uzatabilirler.

Yönetmelik Maddeleri 413

MADDE 147- İthalatın önceden yapıldığı durumda ve 141 inci maddenin uygulanması halinde, indirilecek tutar, geçici ihracat rejimine ilişkin beyannamenin tescili tarihinde geçici ihracat eşyasına uygulanabilir vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 414

MADDE 148- Standart değişim çerçevesinde yürütülen işlemler, 137 nci maddenin 2 nci fıkrası ile 138 inci maddenin (b) bendi hükümlerine tabi değildir.

V. Diğer Hükümler

MADDE 149- Hariçte işleme rejimi çerçevesinde öngörülen usuller, tarife dışı ticaret politikası önlemlerinin yürütülmesi amacıyla da uygulanabilirler.

Yönetmelik Maddeleri 410

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

İhracat Rejimi

MADDE 150- 1. İhracat rejimi, serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

İhracat, ticaret politikası önlemleri ve gerektiği takdirde ihracat vergileri de dahil olmak üzere çıkış işlemlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasıyla gerçekleştirilir.

2. Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilecek eşya, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

3. Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşyanın gümrük beyannamesine tabi olmayacağı hal ve şartlar yönetmelikle belirlenir.

4. Müsteşarlık, gerektiğinde ihraç eşyasının cinsine, niteliklerine ve ihracatın özelliğine göre ihracatın daha kolay yapılmasını sağlayacak usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yönetmelik Maddeleri 152-158, 170, 176, 340, 415-418

MADDE 151- İhraç eşyası, buna ilişkin gümrük beyannamesinin tescili sırasında bulunduğu durum ve niteliğini gümrük kontrolünden çıktığı sırada da aynen muhafaza etmesi ve bu haliyle Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesi koşuluyla fiilen ihraç edilmiş sayılır. Bu durumda, ihraç eşyası üzerindeki gümrük kontrolü sona erer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

BİRİNCİ AYIRIM

Serbest Bölgeler

A. Genel Hükümler

MADDE 152- Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber;

a) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin (..) uygulanması bakımından, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen;

b) Serbest dolaşımdaki eşyanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı;

Yerlerdir.

Yönetmelik Maddeleri 419-423

MADDE 153- 1. Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük idarelerinin gözetimine tabidir.

2. Bir serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişiler ve nakil araçları gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

3. Gümrük idareleri, serbest bölgeye giren, burada kalan veya çıkan eşyayı muayene edebilirler. Muayenenin yapılmasını sağlamak üzere eşyaya giriş veya çıkışlarda eşlik etmesi gereken taşıma belgesinin bir nüshasının gümrük idaresine verilmesi veya tetkike hazır tutulması gerekir. Muayene gerektiği takdirde, eşya gümrük idarelerine sunulur.

4. Gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan hükümlere uyacağı hususunda ciddi şüphe uyandıran kişilerin serbest bölgeye girişine izin vermeyebilir. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 420-423

B. Serbest Bölgelere Eşya Konulması

MADDE 154- Serbest dolaşımda olan veya olmayan her türlü eşya serbest bölgelere konulabilir. Ancak, parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek veya yapılara gerek gösteren eşya serbest bölgelerdeki bu niteliklere uygun yerlere konulur.

Yönetmelik Maddeleri 424

MADDE 155- 1. 153 üncü maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, serbest bölgeye giren eşyanın gümrük idarelerine sunulmasına ve beyanname verilmesine gerek yoktur.

2. a) Serbest bölgeye girişle sona erecek olan bir gümrük rejimine tabi tutulan,
 b) Bir serbest bölgeye ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bir karardan sonra konulan,
 c) Bir serbest bölgeye ihracat kaydıyla konulan,
 d) Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen, (**Ek: 18/6/2009-5911 s.k.**)

Eşyanın gümrük idarelerine sunulması ve gerekli gümrük işlemine tabi tutulması şarttır.

Ancak, (a) bendinde belirtilen gümrük rejimi hükümlerinin böyle bir zorunluluğu aramadığı hallerde, eşyanın gümrüğe sunulması gerekmez.

3. İhracat vergilerine veya ihracatla ilgili diğer hükümlere tabi olan eşyanın gümrük idarelerine bildirilmesi gerekir.

4. İlgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan bir belge verebilirler.

Yönetmelik Maddeleri 424

C. Serbest Bölgelerin İşleyişi

MADDE 156- Eşyanın serbest bölgelerde kalabileceği süre sınırsızdır.

Yönetmelik Maddeleri 425-430

MADDE 157- 1. Bir serbest bölgeye konulmuş serbest dolaşımda olmayan eşya;

- a) Serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında ve 161 inci maddede belirtilen koşullar altında, serbest dolaşıma girebilir.
 b) İzne gerek olmaksızın mutata elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir.
 c) Dahilde işleme rejimine tabi tutulabilir.
 d) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulabilir.
 e) Geçici ithalat rejimine tabi tutulabilir.
 f) 164 üncü maddeye göre gümrüğe terk edilebilir.
 g) İlgili kişinin, gümrük idarelerince gerekli görülen tüm bilgileri vermesi şartıyla imha edilebilir.

Eşyanın (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen rejimlerden birine tabi tutulması halinde, serbest bölgelerin işletilmesine ve gümrük gözetimine ilişkin koşullar da gözönünde bulundurularak, ilgili rejimin gerektirdiği düzenlemeler yönetmelikle belirlenir.

2. Normal olarak ihracata bağlı olanaklardan yararlanan tarım politikası kapsamındaki eşya, yalnızca mutata elleçleme işlemine tabi tutulabilir. Bu işlemler izin alınmaksızın da yapılabilir.

Yönetmelik Maddeleri 425-430

MADDE 158- 1. 157 nci madde hükümleri uygulanmaksızın, serbest dolaşımda olmayan eşya ile 152 nci maddenin (b) bendinde belirtilen serbest dolaşımda olan eşya, serbest bölgelerde tüketilemez veya kullanılamazlar.

Ancak,

- a) Serbest bölgelerdeki tesislerin yapımında kullanılan,

b) Serbest bölgelerde bulunan tesislerde makina-teçhizat, demirbaşaya kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılan,

c) Serbest bölgelerde yerleşik gemi inşa faaliyetinde bulunanlara gemi inşasında kullanılmak üzere teslimi yapılan,

eşya, bu durumun tevsiki kaydıyla, bu hükmün dışındadır. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

2. Yönetmelikle belirlenen teçhizat ve tedarik ürünlerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla ve ilgili rejimde öngörülen hallerde 1 inci fıkra uygulaması, eşyanın serbest dolaşıma girişi veya geçici ithalata tabi tutulmasına ilişkin ithalat vergileri veya tarım politikası ya da ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasını gerektirmemesi halinde, bu eşyanın kullanılmasına veya tüketilmesine engel oluşturmaz. Ancak, söz konusu eşyanın bir kota veya tarife tavanına tabi olması halinde, bu eşya ile ilgili olarak gümrük beyannamesi verilmesi zorunludur.

Yönetmelik Maddeleri 425-430

MADDE 159- 1. Serbest bölgelerde depolama, işçilik, işleme veya alım ve satım faaliyetlerinde bulunan kişiler tarafından, gümrük idarelerince kabul edilen forma uygun olarak envanter kayıtları tutulur. Eşya, söz konusu kişiye ait yere konulmasından sonra kırksekiz saat içinde envanter kayıtlarına geçirilir. Söz konusu envanter kayıtları, gümrük idarelerine eşyayı teşhis ve eşya hareketlerini izleme olanağını verecek şekilde tutulmak zorundadır.

2. Eşyanın serbest bölge içinde bir yerden bir yere aktarılması ile ilgili kayıtlar yetkili gümrük idaresinin incelemesine hazır bulundurulur. Bu uygulamada, eşyanın kısa süreli depolanması, aktarma işleminin bir parçası olarak kabul edilir.

3. Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen veya bir serbest bölgeden doğrudan Gümrük Bölgesinin dışına çıkan eşya için 35/A, 35/B ve 35/C ile 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddelerine göre özet beyan verilir. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 428

D. Eşyanın Serbest Bölgelerden Çıkışı

MADDE 160- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) Mevzuatın aksini öngörmediği hallerde, bir serbest bölgeden çıkan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç veya yeniden ihraç edilebilir veya Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine getirilebilir.

2. Bir serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine getirilen eşya; serbest dolaşımda bulunması halinde 46 ila 50 nci madde hükümleri, serbest dolaşımda bulunmaması halinde ise 50 nci madde hükümleri dışında Üçüncü Kısım hükümlerine tabidir.

3. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini bir serbest bölgeden terk etmesi halinde Beşinci Kısım hükümlerine ilave olarak, ihracat, hariçte işleme, yeniden ihracat, şartlı muafiyet düzenlemeleri veya transite ilişkin hükümlere uyulması zorunludur.

Yönetmelik Maddeleri 431-432

MADDE 161- 1. Serbest dolaşımda olmayan eşya için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, bu eşyanın gümrük kıymetinin serbest bölgede kalış süreleri içinde depolanma ve muhafaza edilme masraflarını da içeren fiilen ödenmiş veya ödenecek

fiyata dayandığı hallerde ve söz konusu masraflar bu fiyattan ayrı olarak gösterildiği takdirde, gümrük kıymetine dahil edilmez.

2. Serbest bölgede mutat elleçlemelere tabi tutulan eşyanın gümrük vergilerinin hesaplanmasında, söz konusu eşyanın dikkate alınacak niteliği, gümrük kıymeti ve miktarı; beyan sahibinin talebi ve söz konusu elleçlemelerin yapılmasına izin verilmiş olması kaydıyla, bu eşyanın 193 üncü maddede belirtilen tarihte söz konusu elleçlemelere tabi tutulmamış gibi dikkate alınacak niteliği, gümrük kıymeti ve miktarıdır. Bu hükme Cumhurbaşkanınca istisna getirilebilir.

3. Normal olarak ihracata bağlı imkânlardan yararlanan tarım politikası kapsamında yer alan serbest dolaşımda bulunan eşyanın serbest bölgeye konulması halinde, ilgili mevzuatta öngörülen bir işlem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

4. Üçüncü fıkrada belirtilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinin bir başka yerine geri getirilmesi veya üçüncü fıkrada belirtilen bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde gümrük idaresi ilgili mevzuat hükümlerine göre gerekli tedbirleri alır. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 426, 431

MADDE 162- 1. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi veya geri gelmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, 155 inci maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen onay belgesi, eşyanın gümrük statüsünün tespitinde kanıt olarak kullanılır.

2. Onay belgesi ile veya başka yoldan eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde, söz konusu eşya;

a) İhracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, serbest dolaşımda bulunan eşya;

b) Diğer tüm hallerde serbest dolaşımda olmayan eşya;

Olarak kabul edilir.

Yönetmelik Maddeleri 424

İKİNCİ AYIRIM

Yeniden İhracat, İmha ve Terk

MADDE 163- 1. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihracı mümkündür.

2. Ticaret politikası önlemleri dahil olmak üzere, eşyanın ihracı için öngörülen işlemler, gerektiğinde yeniden ihraç edilecek eşyaya da uygulanır.

Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde ihracata ilişkin ticaret politikası önlemlerinin uygulanmayacağı öngören şartlı muafiyet içeren bir gümrük rejimine tabi tutulabileceği haller, yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 308-327, 433-434

MADDE 164- 1. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın hazineye hiçbir masraf getirmeyecek şekilde, gümrük idaresinin gözetiminde imhası veya gümrüğe terk edilmesi mümkündür.

2. İmha sonucunda çıkan artık ve atıklar, serbest dolaşımda olmayan eşya için öngörülen bir işlem veya kullanıma tabi tutulur. Söz konusu artık ve atıklar, 36 ncı

maddenin 2 nci fıkrasında belirlenen işlemler tamamlanıncaya kadar gümrük gözetimi altında kalır.

Yönetmelik Maddeleri 98, 111, 323, 434

MADDE 165- Müsteşarlıkça belirlenen haller saklı kalmak üzere, eşyanın imhası gümrük idarelerine önceden bildirilir. Gümrük Müsteşarlığı, ticaret politikası önlemleri dahil olmak üzere eşyanın ihracı veya yeniden ihracına ilişkin işlemlerin veya önlemlerin gerektirdiği hallerde, yeniden ihracatı yasaklar. Türkiye Gümrük Bölgesinde buldukları sırada ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulan eşyanın yeniden ihraç edilmek istenmesi halinde, 58 ilâ 71 inci maddeler çerçevesinde bir gümrük beyannamesinin verilmesi gerekir. Bu gibi hallerde, 150 nci maddenin 2 nci ve 4 üncü fıkraları uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 308-327, 434

BEŞİNCİ KISIM

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

MADDE 165/A- (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmediği durumda özet beyan edilir.

2. Gümrük beyannamesinin veya özet beyanın ihracat gümrük idaresine, eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkmadan önce ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyanın gümrük beyannamesi veya özet beyana tabi olmadığı durum ve şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

Yönetmelik Maddeleri 435-437

MADDE 165/B- (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyanname eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verilir.

2. İhracat gümrük idaresinin çıkış gümrük idaresinden farklı olması halinde, ihracat gümrük idaresi, gerekli bilgileri derhal çıkış gümrük idaresine iletir veya elektronik ortamda erişimini sağlar.

3. Gümrük beyannamesi, 165/D maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gereken asgari bilgileri içerir.

4. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 63, 435

MADDE 165/C- (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir

işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.

2. Çıkış gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın çıkış gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

3. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

Yönetmelik Maddeleri 437

MADDE 165/D- (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Özet beyanın şekli ve içeriği, öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.

3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan;

a) Eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkararak veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi,

b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,

c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen kişilerin temsilcisi, tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,

b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,

c) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmak üzere ilgisine teslim edilmesinden,

sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

Yönetmelik Maddeleri 63, 435

MADDE 166- Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan eşya, yürürlükteki hükümlere göre gümrük idareleri tarafından yapılan kontrollere tabi olup, bunlar önceden belirlenen yollardan ve gümrüğün gözetimi altında yurtdışı edilir.

ALTINCI KISIM

Özellik Gösteren Faaliyetler

BİRİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

MADDE 167- Aşağıda sayılan hallerde, serbest dolaşıma sokulacak eşya gümrük vergilerinden muaftır:

1. Cumhurbaşkanının zat ve ikametgahı için gelen eşya,
2. Müttekabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik eşya,

3. Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin faaliyet alanı ve Müsteşarlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ile ilgili olarak ithal edecekleri her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesi, **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

4. Değeri 150 EURO'yu geçmeyen eşya, **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

5. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)** Gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan;

a) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait, alındığı tarihte üç yaşından büyük olmayan kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtaları,

b) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası,

c) Yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye'ye gelen kişilere ait çeyiz eşyası,

d) Miras yoluyla intikal eden kişisel eşya,

e) Türkiye'ye öğrenim görmek amacıyla gelen öğrencilere ilişkin eğitimle ilgili malzemeler ve eğitimle ilgili diğer ev eşyası,

f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası,

g) Yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye'de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev eşyası,

h) Yolcuların kendi kullanımlarına mahsus ticari mahiyette olmayan kişisel eşya,

6. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)** Gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak diğer eşyadan;

a) Değeri 430 EURO'yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediyelik eşya,

b) Şeref nişanları veya ödülleri,

c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)** Cumhurbaşkanınca belirlenecek kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

- a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,
- b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,
- c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,
- d) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,
- e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,
- f) Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşya,

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile bağlantılı ithalat;

- a) İşyeri nakli suretiyle ithal edilen sermaye malları ve diğer malzemeler,
- b) Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin, komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler,
- c) Komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin işlenmesi amacına yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler,
- d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler,
- i- Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller,
- ii- Basılı reklamcılık dökümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler,
- iii- Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler,
- e) İnceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen eşya,

9. Ulaştırmacılıkta kullanılan eşya;

- a) Taşıma sırasında eşyanın istifi ve korunması için yardımcı maddeler,
- b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçları,
- c) Ulaşım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madeni yağları,
- d) Deniz ve hava ulaşım araçlarına ait donatım ve işletme malzemesi,
- e) 1/7/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketlerinin bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen hava taşıtları, motorları ve bunların aksam ve parçaları, **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

10. Bilgi materyali ithalatı;

- a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan örgütlere gönderilen eşya,
- b) Turistik reklamcılık malzemeleri,
- c) Ticari değeri olmayan çeşitli belge ve eşya,

11. Cenaze ve cenaze ile ilgili eşyanın ithali;

- a) Savaş kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi amacına yönelik eşya,
- b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteliği olan cenaze levazımatı,

12. Diğer eşya;

a) Malül ve engellilerin kullanımına mahsus eşya,

b) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinden zarar görenlere gönderilen eşya, (**Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.**)

c) Türkiye'de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünleri,

Birinci fıkranın (3) ila (12) numaralı bentlerinde yer alan eşyayı geliş süreleri dâhil tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarlarını belirlemeye, muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşya itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı uygulamaya ve ticari mahiyette bulunmayan vergiye tabi eşyadan alınacak gümrük vergilerini göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen hadleri geçmemek şartıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. (**Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.**)

Yönetmelik Maddeleri 169, 438-443

İKİNCİ BÖLÜM

Geri Gelen Eşya

MADDE 168- 1. Serbest dolaşımda bulunan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dâhil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildikten sonra üç yıl içinde yeniden serbest dolaşıma girmesi halinde ve beyan sahibinin talebi üzerine, ithalat vergilerinden muaf tutulur. Üç yıllık süre, beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle uzatılabilir.

Geri gelen eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmeden önce, özel amaçlı kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş olduğu hallerde, eşyanın aynı amaca yönelik olarak tekrar serbest dolaşıma sokulmak istenmesi durumunda, bu eşyaya indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır. İthal amacının aynı olmaması halinde, söz konusu eşyaya uygulanacak ithalat vergileri tutarı, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutar kadar indirilir. Ancak, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutarın geri gelen eşyanın yeniden serbest dolaşıma girişi sırasında alınacak tutardan daha fazla olması halinde hiçbir iade yapılmaz.

2. 1 inci fıkrada belirtilen ithalat vergilerinden muafiyet;

a) Aynen ihraç edildiği durumda olması hali hariç, hariçte işleme rejimi çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen eşyaya,

b) İhracı, bir dış ticaret önlemine konu olan eşyaya,

Tanınmaz.

(b) bendine istisna getirilmesine ilişkin hal ve şartlar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 446-453

MADDE 169- 168 inci maddede belirtilen ithalat vergilerinden muafiyet, geri gelen eşyanın ihracı sırasındaki ayniyeti değişmeden yeniden ithali halinde tanınır. Bu koşula istisna getirilmesine ilişkin hal ve şartlar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 444-445

MADDE 170- 168 ve 169 uncu madde hükümleri, dahilde işleme rejiminin uygulanmasından sonra ihraç edilen ve daha sonra geri gelen işlem görmüş ürünlere de uygulanır. Aynı hüküm yeniden ihraç edilen işlem görmüş ürünler için de geçerlidir.

Bu gibi hallerde, eşyanın yeniden ihraç tarihi, serbest dolaşıma giriş tarihi olarak kabul edilir ve kanunen alınması gereken ithalat vergileri tutarı, dahilde işleme rejimi hükümlerine göre belirlenir.

*Yönetmelik Maddeleri 451***ÜÇÜNCÜ BÖLÜM****Deniz Balıkçılığı Ürünleri ve Denizden Çıkarılan Diğer Ürünler**

MADDE 171- 18 inci maddenin 2 nci fıkrasının (f) bendi saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giren;

- a) Türkiye'de kayıtlı veya tescilli ve Türk bandırasını taşıyan gemilerin başka ülkelerin kara sularından çıkarttığı deniz balıkçılığı ürünleri ve diğer deniz ürünleri,
- b) (a) bendinde öngörülen koşulları taşıyan fabrika gemilerde, aynı fıkırada belirtilen ürünlerden elde edilen ürünler,

İthalat vergilerinden muaftır.

*Yönetmelik Maddeleri 454***YEDİNCİ KISIM****Sınır Ticareti**

MADDE 172- (Değişik: 26/6/2003-4910 s.k.) Türkiye ile komşu ülkeler arasında coğrafi durum ve bölge ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yapılacak sınır ticaretinin kapsamını belirlemeye, sınır ticareti yapılacak sınır ticaret merkezlerinin kurulmasına ve buralardan yapılacak ihracat ve ithalatın usul ve esaslarını belirlemeye veya sınır ticareti yoluyla serbest dolaşıma girecek eşyadan alınacak vergileri göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen azami hadleri geçmemek şartıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Sınır ticaret merkezleri, gümrük işlemlerinin yürütülmesinde Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi dışında addedilir.

Sınır ticaretine ilişkin gümrük işlemleri Müsteşarlıkça belirlenir.

SEKİZİNCİ KISIM**Diğer Gümrük İşlemleri****BİRİNCİ BÖLÜM****Posta Gümrük İşlemleri**

MADDE 173-1. Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen, Türkiye'den gönderilen veya Türkiye'ye iade edilen eşya, posta çantaları ve koliler gümrük idaresinin kontrolüne ve muayenesine tabidir.

İçinde eşya bulunmadığı anlaşılan mektuplar bu hükmün dışındadır.

2. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen bütün posta çantaları ve koliler ilk giriş kapısından itibaren gümrük gözetimi altında posta idarelerine sevk edilir ve buralarda gümrük muayenesine tabi tutulur.

3. Türkiye Gümrük Bölgesinden gönderilecek posta çantaları ve koliler de gümrük kontrolüne tabi olup, bunların daha önce gümrükçe kontrol edildiğine ilişkin gümrük idarelerinin mühür veya diğer işaretlerinin bulunup bulunmadığı ve kapların sağlamlığı tespit edildikten sonra çıkış gümrüğünden, ihracına izin verilir.

4. Posta gönderilerine ait gümrük kontrolünün kapsamı ve yöntemi, Ulaştırma Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 455-475

MADDE 174- Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen veya Gümrük Bölgesinden giden eşya, 93 ila 107 nci maddelerde belirtilen hükümlere tabi genel antrepo sayılan yerlere, posta idaresinin sorumluluğu ve gümrük idaresinin gözetimi altında konulur. Eşyanın buralarda bekleme süresi, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası posta anlaşmaları hükümlerine tabidir.

Yönetmelik Maddeleri 469

MADDE 175- 1. Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen veya Türkiye'den gönderilecek olan ticari mahiyetteki eşya, 58 ilâ 71 inci madde hükümleri uyarınca gümrük idarelerine beyan edilir.

2. Ticari mahiyette olmayan eşyanın gümrük idaresine sunulması sırasında, ibraz edilen uluslararası kabul görmüş belgeler beyanname hükmünde olup, ayrıca beyanname aranmaz.

Yönetmelik Maddeleri 455-475

İKİNCİ BÖLÜM

Akaryakıt ve Kumanya ile İlgili Hükümler

MADDE 176- 1. Gemilerin, botların, diğer deniz taşıtlarının ve hava gemilerinin dış seferlerde kullanacakları yakıt ve yağları ile karaya çıkarılmamak şartıyla yurtdışından getirdikleri kumanyaları ithalat vergilerinden muaftır.

2. Antrepolarda bulunan ve henüz serbest dolaşıma girmemiş olan yakıt ve yağlar ile kumanyalar, transit hükümlerine göre 1 inci fıkrada belirtilen taşıtlara ve kaçakçılıkla mücadele eden birimlerin kaçakçılıkla mücadele amacıyla kullandıkları deniz taşıtlarına verilir.

Serbest dolaşımda bulunan yakıt ve yağlar ile kumanyaların dış sefere çıkan gemi, bot ve diğer deniz taşıtları ile hava gemilerine verilmesi ihracat hükmündedir.

Yönetmelik Maddeleri 476-482, 542

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tasfiye Edilecek Eşyaya İlişkin İşlemler

MADDE 177- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Bu Kanunun;

- a) 48 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre yolcu eşyasına mahsus gümrük ambarlarına konulan ve buralarda bekleme süresi dolan yolculara ait eşya,
- b) 50 nci maddesine göre verilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya,
- c) 57 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen eşya,
- d) 66 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre tahlilden arta kalan ve ilgisi tarafından bir ay içerisinde alınmayan numunelik eşya,
- e) 70 inci maddesinin birinci fıkrasına göre beyannamesi tescil edilen ve süresi içinde işlemleri tamamlanmayan eşya,
- f) 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre antrepoda bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden sonra otuz gün içinde işlemleri bitirilmeyen eşya,
- g) 101 inci maddesine göre belirlenen süreleri dolan eşya,
- h) 105 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen antrepolarda veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya,
- ı) 164 üncü maddesine göre gümrüğe terk edilen eşya ile yönetmelikle belirlenen esaslar dâhilinde gümrüğe terk edilmiş sayılan eşya,
- j) 174 üncü maddesine göre posta gönderileri ile gelen ve tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya,
- k) İlgili hükümlerine göre kanuni bekleme süreleri bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı ve külfetli olan eşya,
- l) 235 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri, üçüncü fıkrası ve beşinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen eşya ile 237 nci maddesinin üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen eşya, **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

m) Diğer mevzuatla bu Kanuna göre tasfiyesi öngörülen eşya,

178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. (Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.) Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca;

a) Tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya,

b) El konulan eşyanın mahkemesince sahibine iadesine karar verilmesi halinde, eşyanın teslim alınması için ilgisine yapılan tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde teslim alınmayan eşya,

178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

3. Tasfiye edilmesine karar verilen eşyanın bulunmaması halinde, ithal eşyası için CIF, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile bunlara ilişkin gümrük vergileri tutarları tahsil edilir. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

4. Yukarıdaki fıkralara göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tespit ve tahakkuk belgeleri otuz gün içinde tasfiye idaresine intikal ettirilir. Tasfiye idaresi, tasfiyeye konu eşyayı otuz gün içinde teslim almakla mükelleftir.

Yönetmelik Maddeleri 85-86, 111, 239-240, 346, 417, 473, 522, 538, 540, 583

MADDE 178-177 nci maddede belirtilen eşya;

- a) İhale yoluyla satış suretiyle,
- b) Yeniden ihraç amaçlı satış suretiyle,
- c) Perakende satılmak suretiyle,
- d) Kamu kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere tahsis edilmek suretiyle,
- e) İmha suretiyle,
- f) Özel yolla, **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Tasfiyeye tabi tutulur.

Tasfiye idaresi; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünü alarak insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı bakımından gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Tasfiyeye ilişkin usul ve esaslar (...) yönetmelikle belirlenir. **(Değişik: 5/4/2007-5622 s.k.)**

MADDE 179- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. 178 inci maddenin (a) bendine göre ihaleye çıkarılacak, (c) bendine göre perakende satılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar, gümrük idaresine başvurularak bir gümrük rejimine tabi tutulması veya gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

İthali yasak veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle 178 inci maddenin (b) bendine göre yeniden ihraç amaçlı satış suretiyle tasfiyesi yapılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar gümrük idaresine başvurularak gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

Ancak, yukarıdaki taleplerin kabulü, söz konusu eşyaya ait varsa cezalar ile ambarlama ve elleçleme giderleri ve diğer giderler ile eşyanın döviz cinsinden CIF değerinin % 1'i, bu uygulamadan ikinci kez yararlanmak istenmesi hâlinde ise CIF değerinin % 3'ü oranında bir tutarın ödenmesine bağlıdır. Başvurunun, eşyanın ihale ilanı yayımlandıktan veya perakende satış kararı alındıktan sonra ve satışının gerçekleşmesinden önce yapılması hâlinde bu taleplerin kabulü söz konusu eşyaya ait varsa cezalar ile ambarlama ve elleçleme giderleri ve diğer giderler ile eşyanın döviz cinsinden CIF değerinin % 10'u oranında bir tutarın ödenmesine bağlıdır. Bunun dışındaki başvurular kabul edilmez. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

2. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (c), (d), (ı), (l) ve (m) bentleri ile ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eşya için birinci fıkra hükmü uygulanmaz. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

MADDE 180- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (g) ve (k) bentlerinde ve ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen eşyanın satış bedelinden sırasıyla;

- a) Hizmet karşılığı alacaklar ve yapılmış masraflar,
- b) Gümrük vergileri,

- c) Satış için yapılmış masraflar,
- d) Para cezaları,

ayrılarak hak sahiplerine dağıtılır. Bu bedellerin dağıtımından sonra artan para olursa, eşya sahipleri adına emanet hesabına alınır. Emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde alınmayan para ile 177 nci maddenin birinci fıkrasının diğer bentlerinde belirtilen eşyanın satış bedelinden bu fıkradaki usule göre yapılacak dağıtımdan sonra kalan para Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesine irat kaydedilir. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

2. 177 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ve satış suretiyle tasfiye edilen eşya ve taşıtların satış bedelleri, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen taşıtlar için taşıtın muhafazası ve satışı için gerekli olan bütün giderler düşüldükten sonra, aynı Kanunun 16 ncı maddesindeki eşya ve taşıtlarda ise tamamı sahipleri adına emanet hesabına alınır. Bu tutarlar, eşya ile ilgili dava sonucunda iade kararı verilmesi halinde sahibine ödenir. Eşyanın sahibine iade edilmesine karar verilmesi halinde tasfiye edilen eşyanın gümrük vergileri iade edilmez, müsadere kararı verilmesi halinde satış bedeli Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesine irat kaydedilir. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

3. Tasfiye edilen eşya ve taşıtın satış bedelinden alınacak gümrük vergileri, eşya için gümrük beyannamesi verilmiş ise beyannamenin tescil edildiği tarihte, kaçak eşya için kaçak eşya tespit tutanağının düzenlendiği tarihte, söz konusu tarihler bilinmiyorsa tespit ve tahakkuk belgesinin düzenlendiği tarihteki vergi oranlarına göre belirlenir. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

4. Üzerlerinde satılamaz, devredilemez, haciz, rehin, ipotek gibi şerhler bulunan taşıtların tasfiyesinde, bu şerhler ayrıca bir işleme gerek olmaksızın, tasfiye kararı alındığı tarihten itibaren kalkmış sayılarak varsa tescil kayıtları buna göre düzeltilir ve tasfiyesi tamamlanarak birinci ve ikinci fıkra hükümleri çerçevesinde kalan para emanete alınır. Dava sonucunda taşıtın sahibine iadesine karar verilmesi halinde, şerhlere konu bedel ilgisine ödendikten sonra kalan tutar ikinci fıkra hükmü uyarınca sahibine ödenir. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

5. Bu Kanun kapsamında yapılacak tasfiye işlemlerinde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz ve buna ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

6. Bu madde kapsamında emanete alınan tutarların iadesi için, sahibine iadesine ilişkin mahkeme kararının kesinleştiği, diğerlerinde ise emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde yapılan başvurular kabul edilir.

DOKUZUNCU KISIM

Gümrük Yükümlülüğü

BİRİNCİ BÖLÜM

Gümrük Yükümlülüğünün Doğması

MADDE 181- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. İthalatta gümrük yükümlülüğü;

- a) İthalat vergilerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi,

b) İthalat vergilerine tabi eşyanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali,

için verilecek gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başlar.

2. İthalatta gümrük yükümlülüğünde yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına gümrük beyanında bulunulan kişi de yükümlüdür. Dolaylı temsilde, temsilcinin yükümlülüğü, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutata olarak bilmesi gerektiği durumlarla sınırlıdır. 188 inci, 190 ıncı ve 194 üncü maddeler uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü için de bu hüküm uygulanır.

3. Birinci fıkrada belirtilen rejimlerden biri için bulunulan beyanda kullanılan veriler, kanunen alınması gereken vergilerin tamamen veya kısmen tahsil edilememesine sebep olduğu takdirde, beyanın yapılabilmesi için bu verileri veren ve bu verilerin yanlış olduğunu bilen veya bilmesi gereken kişiler de gümrük vergilerinden sorumludur.

Yönetmelik Maddeleri 323, 386, 441, 483-488, 563

MADDE 182- 1. İthalat vergilerine tabi eşyanın, bu Kanuna aykırı şekilde Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi ya da bir serbest bölgede bulunan ithalat vergilerine tabi eşyanın, bu Kanuna aykırı olarak Gümrük Bölgesinin başka bir yerine gitmesi hallerinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine bu Kanuna aykırı olarak girişi tarihinde başlar.

3. Bu Kanun hükümlerine göre;

a) Eşyanın kanuna aykırı olarak girişini gerçekleştiren kişiler,

b) Eşyanın kanuna aykırı girişine iştirak eden ve girişin kanuna aykırı olduğunu bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

c) Söz konusu eşyayı elde eden veya elinde bulunduran ve bu eşyayı elde ettiği veya aldığı sırada eşyanın kanuna aykırı olarak girdiğini bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

Gümrük vergilerinden sorumludurlar.

Yönetmelik Maddeleri 483-488

MADDE 183- 1. Gümrük gözetimi altındaki ithalat vergilerine tabi eşyanın, kanuna aykırı olarak gümrük gözetimi dışına çıkarılması halinde gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, eşyanın gümrük gözetiminden çıkarıldığı tarihte başlar.

3. Bu Kanun hükümlerine göre;

a) Eşyayı gümrük gözetiminden çıkaran kişiler,

b) Bu çıkarma işine iştirak eden ve eşyanın gümrük gözetiminden çıkarıldığını bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

c) Söz konusu eşyayı elde eden veya elinde bulunduran ve bu eşyayı elde ettiği veya aldığı sırada gümrük gözetiminden çıkarıldığını bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

d) Eşyanın geçici depolanmasında veya tabi tutulmuş olduğu gümrük rejiminin kullanılmasından doğan yükümlülükleri yerine getirmesi gereken kişiler,

Gümrük vergilerinden sorumludurlar.

Yönetmelik Maddeleri 484-485

MADDE 184- 1. 183 üncü maddede belirtilen haller dışında;

a) İthalat vergilerine tabi eşyanın geçici depolanmasından veya tabi tutulmuş olduğu gümrük rejiminin uygulanmasından doğan yükümlülüklerden birinin yerine getirilmemesi,

b) Eşyanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımı nedeniyle indirimli yahut sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ilişkin koşullardan birine uyulmaması hallerinde ve bu fiillerin geçici depolanmanın veya ilgili gümrük rejiminin yanlış uygulanması sonucunu yarattığının tespit edilmesi,

durumunda ithalat nedeniyle gümrük yükümlülüğü doğar. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

2. Gümrük yükümlülüğü;

a) 1 inci fıkranın (a) bendinde belirtilen hükmün yerine getirilememesinin bir gümrük yükümlülüğü doğurması halinde, bu tarihte,

b) Eşyanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımı nedeniyle indirimli ya da sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ilişkin bir koşula uyulmadığının sonradan tespiti halinde, ilgili rejime tabi tutulduğu tarihte,

Başlar.

3. Yükümlü, ithalat vergilerine tabi eşyanın geçici depolanmasından veya tabi tutulduğu gümrük rejiminin uygulanmasından doğan yükümlülükleri yerine getirmesi gereken kişi ya da söz konusu rejime tabi tutulması için konulmuş koşullara uyması gereken kişidir.

Yönetmelik Maddeleri 486

MADDE 185- 1. Serbest bölgelerde bulunan ithalat vergilerine tabi eşyanın, bu Kanuna aykırı olarak tüketilmesi veya kullanılması halinde gümrük yükümlülüğü doğar.

Eşyanın kaybolması ve bu kaybın kanıtlanamaması halinde, eşya serbest bölgede tüketilmiş veya kullanılmış sayılır.

2. Gümrük yükümlülüğü, serbest bölgede bulunan eşyanın bu Kanuna aykırı olarak tüketildiği veya ilk kez kullanıldığı tarihte başlar.

3. Yükümlü, eşyayı tüketen veya kullanan, buna iştirak eden ve tüketimin veya kullanımın bu Kanuna aykırı olduğunu bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişilerdir.

Gümrük idarelerinin kaybolan eşyayı serbest bölgede tüketilmiş veya kullanılmış saydığı ve bu fıkranın uygulanmasına imkan bulunmadığı hallerde, eşyanın gümrük idarelerince bilinen en son kullanıcısı, gümrük vergilerini ödemekle yükümlü kişidir.

Yönetmelik Maddeleri 485

MADDE 186-1. 182 nci madde ile 184 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yükümlünün;

a) 37 ila 40 ıncı madde hükümlerinden,

b) Bir serbest bölgeden Türkiye'ye eşya sokulmasından,

c) Eşyanın geçici depolanmasından,

d) Eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejiminin kullanılmasından,

Doğan yükümlülüklerini yerine getirememesinin eşyanın tahrip olmasının veya tekrar yerine konulamaması şeklinde kaybının, eşyanın özelliklerine bağlı bir nedenden veya beklenmeyen hal veya mücbir sebepten ya da gümrük idarelerinin izninden kaynaklandığını kanıtlaması halinde, ithalat nedeniyle gümrük yükümlülüğü doğmuş sayılmaz.

Eşyanın tekrar yerine konulamaz şekilde kaybı, bunun kullanılamaz hale gelmiş olmasını ifade eder.(...)

2. Nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma giren eşyanın, gümrük idarelerinin izni ile ihraç veya yeniden ihraç edilmesi halinde de ithalat nedeni ile bir gümrük yükümlülüğü doğmuş sayılmaz.

Yönetmelik Maddeleri 486-487

MADDE 187- 1. Nihai kullanım nedeni ile indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak ithal edilen eşya için 186 ncı maddenin 1 inci fıkrası uyarınca, bir gümrük yükümlülüğünün doğmadığının kabulü halinde, söz konusu fıkrada belirtilen tahribattan kaynaklanan atık ve artıklar serbest dolaşımda olmayan eşya sayılır.

2. Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma giren eşya için 183 ve 184 üncü madde uyarınca, gümrük vergileri tahakkuk ettiğinde, serbest dolaşıma giriş sırasında ödenen gümrük vergileri tutarı, tahakkuk eden gümrük vergileri tutarından indirilir. Bu hüküm, gerektiğinde bu tür eşyanın tahribi sonucu kalan atık ve artıklar için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda da uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 486

MADDE 188-1. İhracat vergilerine tabi eşyanın bir gümrük beyannamesi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi halinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, söz konusu gümrük beyannamesinin tescili tarihinde başlar.

3. (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 488

MADDE 189-1. İhracat vergilerine tabi eşyanın gümrük beyanında bulunulmaksızın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkartılması halinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, söz konusu eşyanın fiilen Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktığı tarihte başlar.

3. Söz konusu eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran, bu fiile iştirak eden, beyanda bulunulması gerektiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde bulunmayan kişiler, gümrük vergilerinden sorumludur.

Yönetmelik Maddeleri 488

MADDE 190- 1. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihracat vergilerinden tam veya kısmi muafiyete tabi tutularak çıkmasına ilişkin hükümlere uyulmaması halinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. a) İhracat vergilerinin tam veya kısmi muafiyete tabi tutularak, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına gönderilmesine izin verilen eşyanın gümrük yükümlülüğü, izin verilen yerden başka bir varış yerine ulaştığı tarihte başlar.

b) Gümrük idarelerinin (a) bendinde belirtilen tarihi tespit edememesi halinde, eşyanın söz konusu muafiyete hak kazanmasına ilişkin hükümlere uyulduğunu kanıtlayan bir belgenin ibrazı için rejim hak sahibine süre verilir. Söz konusu belgenin ibraz edilememesi halinde, verilen sürenin bittiği tarihte gümrük yükümlüğü başlar.

3. (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 488

MADDE 191- İthali ve ihracı yasaklama veya kısıtlamaya tabi eşya için de 181 ila 185 ve 188 ila 190 ıncı maddelerde belirtilen gümrük yükümlülüğü doğar. Ancak, sahte paralar ile tıbbi ve bilimsel amaçlı kullanımları nedeniyle yetkili idareler tarafından (..) denetlenen ekonomik dolaşıma girmeyen narkotik uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin Türkiye Gümrük Bölgesine kanuna aykırı olarak girmesi halinde, kaçakçılık ve diğer ceza koyan kanun hükümlerine göre işlem yapılacağından, gümrük yükümlülüğü doğmaz. Bununla birlikte, cezai hükümler koyan kanunlar gereğince, gümrük vergilerinin ceza tespitine esas olması veya cezai kovuşturmaların gümrük yükümlülüğünün varlığına bağlı olması hallerinde, gümrük yükümlülüğü doğmuş sayılır.

MADDE 191/A- (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.) 16 ncı, 77 nci, 135 inci ve 167 ila 170 inci maddelere uygun olarak eşyanın mahiyeti veya nihai kullanımı nedeniyle tercihli tarife uygulanmasının ya da ithalat veya ihracat vergilerinden tamamen veya kısmen muafiyetinin mümkün olduğu durumlarda söz konusu tercihli tarife veya vergi muafiyeti:

a) İlgili kişinin hileli bir davranış veya ihmalinin olmaması,

b) Tercihli tarife veya muafiyetin uygulanması için gerekli olan diğer şartların yerine getirildiğinin ilgili kişi tarafından ispat edilmesi,

şartıyla 182 ila 185 inci, 189 uncu veya 190 ıncı maddelere göre gümrük yükümlülüğü doğduğu hallerde de uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 486

MADDE 192- Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden birden çok yükümlünün sorumlu olduğu hallerde, bunlar söz konusu vergilerin ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

MADDE 193- 1. Bu Kanunla konulmuş aksine hükümler ve 2 nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir eşyaya uygulanacak ithalat veya ihracat vergileri tutarı, bu eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre belirlenir. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

2. Gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihi kesin olarak tespit etmenin mümkün olmadığı hallerde, ilgili eşyaya ilişkin vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarının uygulanması için dikkate alınacak tarih, gümrük idarelerinin bu eşya için bir gümrük yükümlülüğü başladığı sonucuna vardıkları tarihtir.

Ancak, gümrük idarelerinin elde ettikleri bilgilerin gümrük yükümlülüğünün daha önceki bir tarihte başladığını tespit etmelerine imkân vermesi halinde, eşyanın ithalat veya ihracat vergileri tutarı, elde edilen bilgilere göre söz konusu yükümlülüğün başladığının anlaşıldığı en eski tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak tespit edilir. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

3. Beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen gümrük vergilerine, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih ile vergilerin kesinleştiği tarih arasındaki süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faiz uygulanır. Gümrük vergilerinin kesinleşmesinden önce ödenmek istenmesi durumunda faiz, ödeme tarihine kadar hesaplanarak vergiler ile birlikte tahsil edilir. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 386

MADDE 194-1. Türkiye'nin taraf olduğu anlaşma hükümlerine göre dahilde işleme rejimi altında elde edilen Türk menşeli eşyanın anlaşmalara taraf ülkelere ithalinde, tercihli tarife uygulamasından yararlanmasının, bunların bünyelerine giren serbest dolaşımda olmayan eşyanın ithalat vergilerinin ödenmesi ve buna ilişkin belgelerin onaylanması koşuluna bağlı olması halinde, ithalata ilişkin bir gümrük yükümlülüğü doğar. Ancak, geri ödeme sisteminden yararlanan eşya için bu fıkra uyarınca gümrük yükümlülüğü doğmaz ve bu durumda ödenmiş ithalat vergileri geri verilmez. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

2. Bu halde gümrük yükümlülüğü, söz konusu eşyanın ihracına ilişkin gümrük beyannamesinin gümrük idaresi tarafından tescil edildiği tarihte başlar.

3. Dâhilde işleme rejimine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya ilişkin ithalat vergileri, ihracata ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre hesaplanır. Ancak, izin kapsamında önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılması durumunda, bu vergi önceden ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre hesaplanarak, önceden ihracata tekabül eden ithalatın yapılması esnasında ödenir. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

4. Birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin ihracat beyannamesi konusu eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktığı tarihe kadar ödenmesi zorunludur. Bu tarihten sonra ödenen ithalat vergileri için ayrıca bu tarih itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesi hükümlerine göre tespit edilen gecikme zammı uygulanır. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

5. Dâhilde işleme rejimi kapsamında bir ihracat beyannamesine ilişkin fazla ödenen ithalat vergilerinden aynı izin kapsamında başka bir ihracat beyannamesine ilişkin eksik ödenen ithalat vergilerine mahsup işlemi yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Mahsup işlemi sonrasında birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin tamamının ödenmiş olması halinde, dördüncü fıkra ve 234 üncü maddenin beşinci fıkrası hükümleri uygulanmaz. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 323, 432

İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği ve Ödenmesi

MADDE 195-1. Gümrük idaresi tarafından gerekli bilgiler kullanılarak tahakkuk ettirilen gümrük vergileri, Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defterine veya

bilgisayara kaydedilir. Bilgisayara kayıt halinde, bilgisayar çıktıları Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defteri yerine geçer.

Ancak;

- a) Geçici bir anti-damping vergisi veya fark giderici vergi uygulandığı,
- b) Kanunen alınması gereken vergi tutarının, bir bağlayıcı tarife ve menşe bilgisine istinaden belirlenen tutarlardan yüksek olduğu,
- c) Vergi tutarının Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen seviyenin altında kaldığı,

Hallerde, hesaplanan vergiler Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defterine kaydedilmekle birlikte, bunların özel durumu defterde belirtilir.

2. Gümrük Vergilerinin Tahakkukunu İzleme Defterinin şekli ile bu defterin tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 489-492

MADDE 196- Gerekli teminatın sağlanması şartıyla, belirli aralıklarla ve aynı kişiye teslim edilen aynı cins eşyanın gümrük vergileri otuz günü geçmeyecek şekilde belirlenecek bir süre içinde tahakkuk ettirilerek Gümrük Vergilerinin Tahakkukunu İzleme Defterine kaydedilebilir.

Yönetmelik Maddeleri 491-492

MADDE 197- 1. Gümrük vergileri, tahakkukundan hemen sonra (...) yükümlüye tebliğ edilir.

2. Yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya 1 inci fıkrada belirtilen şekilde tebliğ edilemeyen gümrük vergilerine ilişkin tebligat, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yapılır. Şu kadar ki, gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılması zaman aşımını durdurur.

3. Yükümlü tarafından gümrük beyannamesinde gösterilen vergi tutarı ile gümrük idaresince hesaplanan vergi tutarının eşit olması halinde, gümrük idarelerinin eşyayı teslim etmesi, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliği yerine geçer.

4. Gümrük vergileri alacakları, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zaman aşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, bu alacaklar Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zaman aşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edilir.

5. Bu madde hükümlerine göre tebliğ edilen gümrük vergileri; 242 nci maddede belirtilen sürelerde itirazda bulunulmaması veya süresi içinde idari yargı mercilerine başvurulmaması hallerinde bu sürelerin bittiği tarihte kesinleşir; dava açılması halinde mahkemece yükümlü aleyhine verilen kararın gümrük idaresine tebliğ edildiği tarihte tahsil edilebilir hale gelir. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 489-490

MADDE 198- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. 69 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde ödenmesi zorunludur. Ödeme süresinin bitmesinden önce ilgilinin yazılı istemde bulunması ve teminat alınması şartıyla ödeme süresi otuz gün daha uzatılabilir. Süre uzatımı beyanname kapsamı eşyanın her bir kalemi için ayrı

ayrı da yapılabilir. Uzatılan süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre tecil faizi alınır.

2. Tebliğ edilen gümrük vergilerine karşı 242 nci madde çerçevesinde gümrük idareleri nezdinde itiraz edilmesi ödeme süresini keser. Ödeme süresi idarenin ya da yargı merci kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren yeniden başlar.

3. Yükümlü, vergi tutarının tamamını veya bir kısmını verilen sürenin bitimini beklemezsizin ödeyebilir.

4. 195 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumlar hariç olmak üzere; eşyanın tercihli tarifesinin karşı ülke idareleri ile idari işbirliği çerçevesinde oluşturulduğu durumlarda, dolaşım belgesinin karşı ülke idaresince yanlışlıkla onaylandığı tespit edildiğinde, yükümlü, gümrük mevzuatının gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesinde tüm özeni gösterdiğini ispat edebildiği takdirde, tercihli tarife uygulanması nedeniyle tahakkuk ettirilmeyen vergiler sonradan istenmez. Ancak, belgeyi onaylayan idarenin eşyanın tercihli tarife için tayin edilen şartları yerine getirmediğini bildiği veya bilmesi gerektiği durumlar hariç olmak üzere, doğru olmadığı tespit edilen belgenin ihracatçı tarafından sunulan yanlış verilere dayanılarak onaylanması veya tercihli düzenlemenin, yararlanan ülke tarafından doğru olarak uygulandığına dair şüphe bulunduğu yönünde Resmi Gazetede bir duyuru yayımlanmış olması halinde vergiler yükümlüden tahsil edilir.

MADDE 199- Basitleştirilmiş usule göre tescil edilen bir beyannamede eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanname kapsamı eşyanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

MADDE 200- 1. Gümrük vergileri Türk Lirası olarak ödenir. Bu ödeme 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda öngörülen usullere göre yapılır.

2. Gümrük vergileri, yetki verilen bankalar aracılığıyla da tahsil edilebilir.

MADDE 201- Süresi içinde ödenmeyen kesinleşmiş gümrük vergileri hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teminat

MADDE 202- 1. Gümrük mevzuatı uyarınca, gümrük vergilerinin ve diğer amme alacaklarının ödenmesini sağlamak üzere bir teminat verilmesi gereken hâllerde, bu teminat söz konusu vergiler ve diğer amme alacakları tutarı kadar yükümlü veya yükümlü olması muhtemel kişi tarafından verilir. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

2. Gümrük idareleri, teminat vermesi istenen kişinin yerine başka bir kişinin de teminat vermesini kabul edebilir.

3. Genel ve katma bütçeye dahil kamu kuruluşlarının, belediyelerin, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi kuruluşlarının ve Türkiye'deki yabancı misyon şeflerinin verecekleri garanti mektuplarını teminat olarak kabule Müsteşarlık yetkilidir.

4. Teminat aranmayacak ve kısmi teminat uygulanacak halleri belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Yönetmelik Maddeleri 385, 493-498, 526

MADDE 203- 202 nci maddenin 1 inci veya 3 üncü fıkrasında belirtilen kişilerin talebi üzerine, gümrük idareleri, bir gümrük yükümlülüğünü gerektiren veya gerektirebilecek iki veya daha fazla işlemi kapsamak üzere toplu teminat verilmesine izin verirler.

Yönetmelik Maddeleri 493-498

MADDE 204- 1. 202 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen teminat tutarı, teminata konu gümrük vergileri tutarının kesin olarak tespiti halinde bu miktar, diğer hallerde ise tahakkuk edilen veya edilebilecek gümrük vergilerinin en yüksek tutarı esas alınarak belirlenir. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Zaman içinde değişkenlik gösteren gümrük vergileri için verilen toplu teminat tutarları, söz konusu gümrük vergilerini her zaman karşılayabilecek biçimde belirlenir.

2. Götürü teminat alınmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yönetmelik Maddeleri 493-498

MADDE 205- Gümrük vergileri için kabul edilecek teminatlar ile bunların değerlendirilmesi 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tabidir. Yabancı paraların T.C. Merkez Bankası efektif alış kuru üzerinden hesaplanan değeri üzerinden teminat olarak kabulüne Müsteşarlık yetkilidir.

Yönetmelik Maddeleri 493-498

MADDE 206- 1. Teminatın zaman içinde değerini yitirmesi veya yetersiz kalması halinde, ilgili gümrük idaresi ek teminat verilmesini veya ilk teminatın yeni bir teminat ile değiştirilmesini isteyebilir.

2. Teminatın alınmasını gerektiren gümrük yükümlülüğü sona erdiğinde teminat çözülür.

3. Gümrük yükümlülüğü kısmen sona erdiğinde, ilgilinin talebi üzerine verilmiş teminat kısmen çözülür. Ancak, söz konusu teminatın kısmen çözülmeye uygun olması gerekir.

Yönetmelik Maddeleri 493-498

MADDE 207- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Nakdî teminat dışında, bu Kanuna göre;

a) Tahakkuk ettirilip tahsili gereken gümrük vergileri için verilen teminatın kabulü,

b) Bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulan eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğü doğması halinde, şartlı muafiyete ilişkin beyannamenin tescili,

tarihinden başlamak üzere, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı tahsil edilir.

2. Bir şartlı muafiyet düzenlemesi kapsamında eşya için indirimli teminattan faydalanılması durumunda birinci fıkrada belirtilen gecikme zammı, teminatın nakit verilen kısmı dışında kalan kısım ile teminat verilmeyen kısmın tümü için uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 323, 386, 493-498

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gümrük Yükümlülüğünün Sona Ermesi

MADDE 208- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, gümrük yükümlülüğü;

- a) Vergilerin ödenmesi,
- b) Vergilerin kaldırılmasına karar verilmesi,
- c) Gümrük beyannamesinin iptal edilmesi,

d) Eşyanın bir gümrük rejimi kapsamında tesliminden önce zapt ve müsadere edilmesi veya imha edilmesi, 164 üncü madde uyarınca imha veya terk edilmesi, doğal özellikleri veya beklenmeyen haller yahut mücbir sebep nedeniyle telef veya kaybı,

e) 182 nci madde uyarınca gümrük yükümlülüğü doğan eşyanın kanuna aykırı girişi nedeniyle müsadere edilmesi,

Hallerinde sona erer.

MADDE 209- 194 üncü maddenin 1 inci fıkrası uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü, bu işlemlerin iptal edilmesiyle ortadan kalkar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Vergilerin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

MADDE 210- Bu Kanunda geçen;

- a) “Geri verme” deyimi, ödenmiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen geri ödenmesi,
- b) “Kaldırma” deyimi, henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesi,

Anlamına gelir.

Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin hükümler bu Kanun kapsamında tatbik edilen para cezaları için de uygulanır. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 499-511

MADDE 211- 1. Kanunen ödenmemeleri gerektiği halde ödenmiş olduğu belirlenen gümrük vergileri geri verilir. Kanunen tahakkuk ettirilmemeleri gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergileri kaldırılır.

Ancak, kanunen ödenmemesi veya tahakkuk ettirilmemesi gereken gümrük vergileri ilgili kişinin kasten yaptığı bir tahrifat veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile artırılması sonucunda ödenmiş veya tahakkuk ettirilmişse, bu vergilerin geri verilmesine veya kaldırılmasına ilişkin talepler kabul edilmez.

2. Kanunen ödenmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliğ edilmesi ve ilgilinin üç yıl içinde gümrük idaresine müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.

Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, aynı süre içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.

Bu süre mücbir sebep veya beklenmeyen hallerde uzatılabilir.

Yönetmelik Maddeleri 45, 53, 499-511

MADDE 212- Bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin talebiyle geri verilir. Bu istemin, gümrük beyannamesinin iptal edilmesi amacıyla müracaatta bulunulması için öngörülen süreler içerisinde yapılması gerekir.

Yönetmelik Maddeleri 499

MADDE 213-1. Beyannamenin tescili tarihi itibariyle, kusurlu veya ithallerine esas teşkil eden sözleşme hükümlerine aykırı olduklarından bahisle, ithalatçı tarafından kabul edilmeyen eşyaya ilişkin ithalat vergileri geri verilir veya kaldırılır. Kusurlu eşyaya, teslimden önce hasar gören eşya da dahildir.

2. Bu tür eşyaya ilişkin ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması, kusurlu veya sözleşme hükümlerine aykırı olduklarının tespiti için gerekli olan ilk kullanım dışında eşyanın kullanılmamış olması ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi koşullarına bağlıdır.

Gümrük idareleri, ilgilinin talebi üzerine, eşyanın ihracı yerine; imhasına, yeniden ihraç amacıyla transit veya gümrük antrepo rejimine tabi tutulmasına veya serbest bölgeye konulmasına izin verirler. Söz konusu işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulan eşya, serbest dolaşımda olmayan eşya olarak değerlendirilir.

3. Gümrük beyanından önce denenmek üzere geçici olarak teslim edilen eşyanın vergileri, eşyanın kusurlu veya sözleşme hükümlerine aykırı olduğu hususlarının deneme sırasında anlaşılmadığı kanıtlanmadıkça geri verilmez veya kaldırılmaz.

4. Bu madde uyarınca geri verilecek veya kaldırılacak gümrük vergileri için vergilerin yükümlüye tebliği tarihinden itibaren bir yıl içerisinde gümrük idaresine müracaat edilmesi gerekir. Mücbir sebebin tespiti halinde bu süre Müsteşarlıkça uzatılır.

Yönetmelik Maddeleri 501

MADDE 214 - Gümrük vergileri 211, 212 ve 213 üncü maddelerde belirtilen haller dışında, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek hallerde geri verilir veya kaldırılır.

Bu maddede belirlenen geri verme ve kaldırma işlemleri, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgili gümrük idaresine başvurulması üzerine yapılır.

Ancak, mücbir sebebin tespiti halinde, bu sürenin aşılmasına Müsteşarlıkça izin verilir.

Yönetmelik Maddeleri 508

MADDE 215 - Geri verme veya kaldırma işlemine tabi olmayacak gümrük vergileri miktarı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenir.

MADDE 216 - (Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.) 1. Gümrük vergileri ile bunların ödenmelerine bağlı olarak tahsil edilmiş gecikme faizinin veya gecikme zammının geri verilmesinde, geri vermeye konu fazla tahsilatın yükümlüden kaynaklanması durumunda geri verme başvurusunun yapıldığı tarihten, diğer durumlarda ise tahsilat tarihinden geri verme kararının tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için geri verilecek tutar üzerinden, aynı dönemde kanuni faiz (**Değişik ibare: 4/4/2023-7451 s.k.**) oranında hesaplanan faiz ödenir.

2. Geri verme kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren dört (**Değişik: 4/4/2023-7451 s.k.**) ay içerisinde idarece söz konusu kararın uygulanmaması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine, tebliğ tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için geri verilecek tutar üzerinden, aynı dönemde kanuni faiz (**Değişik ibare: 4/4/2023-7451 s.k.**) oranında hesaplanan faiz ödenir.

MADDE 217- Gümrük vergilerinin hatalı olarak kaldırılması veya geri verilmesi halinde, başlangıçta tahakkuk eden vergiler ile 216 ncı madde uyarınca ödenmiş faizler yeniden tahsil edilir. Tahsil edilmeyen miktarlar tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenir. Bu süre içinde ödenmeyenler için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

ONUNCU KISIM

Diğer Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

İşletmelerin Yükümlülükleri.

MADDE 218- 1. Türkiye ile diğer ülkeler arasında demiryolu dahil kara, deniz ve hava yoluyla yapılan eşya ve yolcu taşımalarında yararlanan istasyon, deniz ve hava limanlarını işleten kuruluşlar ile posta idareleri, bu Kanun hükümlerine göre gerekli gümrük gözetim ve kontrol işlemlerinin yapılmasını sağlamak üzere; yolcu salonları, geçici depolama yerleri, antrepolar ile görevli gümrük ve gümrük muhafaza idarelerinin çalışmalarına elverişli ve yeterli bürolar ve gözetleme kuleleri tesis etmek; buraların aydınlatma, ısıtma ve temizlik ihtiyaçlarını karşılamak; telefon ve büro eşyasını bedelsiz olarak sağlamak; limanlarda ve gümrük kapılarında gümrük gözetimine tabi eşya ve kişiler ile diğerlerinin birbirine karışmasını önlemeye yönelik her türlü fiziki yapıların sağlanması konusunda Gümrük Müsteşarlığının isteklerini yerine getirmek zorundadırlar.

2. Posta idareleri, 1 inci fıkrada sayılanların yanı sıra posta kolilerinin muayene ve tahlili için gerekli ölçü aletleri ve diğer donanımları sağlamakla yükümlüdür.

3. Türkiye ile diğer ülkeler arasında deniz ve havayolu ile yapılan eşya ve yolcu taşımalarında yararlanan deniz ve havalimanlarını işleten kuruluşlar ile geçici depolama yeri işleticileri, gümrüklü sahalarda 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında bulunan gümrük iş ve işlemleri ile ilgili tahmil, tahliye, ardiye, saha içi taşıma ücretleri ve benzeri masrafların belirlenen azami bedellerine uymakla yükümlüdür. Bakanlık tarafından azami bedeller belirlenirken özelleştirme uygulamaları çerçevesinde yapılan sözleşmelerde yer alan düzenlemeler dikkate alınır. (**Ek: 15/2/2018-7099 s.k.**)

Yönetmelik Maddeleri 72, 512-559

MADDE 218/A – 1. Bakanlık, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun uyarınca yaptırarak işletme hakkını verdiği gümrük kapıları ve/veya lojistik merkezlerini, işletme süresi bittikten sonra 30 yılı geçmemek üzere, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanununun 18 inci maddesinde

belirtilen kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesi yöntemleri ile 3996 sayılı Kanun ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin ikincil mevzuattaki görevlendirme usullerini kıyas yoluyla uygulayarak bu madde uyarınca belirlenen sözleşme bedeli karşılığında devredebilir. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

2. Bakanlıkça belirlenen devir yöntemine göre değer tespiti işlemleri; Bakanlık tarafından görevlendirilecek bir Daire Başkanının başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Uzmanı, Mali Hizmetler Uzmanı, Mühendis ve Gümrük Müdürü olmak üzere beş asil ve beş yedek üyeden oluşan Değer Tespit Komisyonu tarafından 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinin (c) alt bendinde yer alan metotlardan en az birinin uygulanması suretiyle yapılır. Bu bedel, Komisyonun talebi üzerine Bakanlık tarafından hizmet alımı yoluyla 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi şirketlere de tespit ettirilebilir. Bu durumda, tespit edilen değer, Değer Tespit Komisyonu tarafından incelenerek karara bağlanır. **(Ek: 10/09/2014-6552 s.k.)**

3. Görevlendirme işlemleri, Müsteşarın başkanlığında, ilgili Müsteşar Yardımcısı, Gümrükler Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanı ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı ve I. Hukuk Müşavirinden oluşan Görevlendirme Komisyonu tarafından yürütülür. **(Ek: 10/09/2014-6552 s.k.)**

4. Bu madde uyarınca oluşturulan komisyonlar eksiksiz olarak toplanır. Üyelerden birinin geçerli mazereti nedeniyle toplantıya katılamaması durumunda yerine vekili veya yedek üye katılır. Kararlar çoğunlukla alınır ve kararlarda çekimser kalmaz. Kararlar imzalanan bir tutanakla tespit edilir. Karara muhalefet eden üye karşı oy sını yazarak imzalar. Komisyonlarca alınan kararlar Bakan onayına sunulur. Komisyonların sekreteryası işlemleri Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığınca yürütülür. **(Ek: 10/09/2014-6552 s.k.)**

5. Devir işlemi gerçekleştirilen gümrük kapıları ve/veya lojistik merkezleri devir süresi sonunda aynı usullerle yeniden devredilebilir. **(Ek: 10/09/2014-6552 s.k.)**

6. Görevlendirme kararı verilen şirket ile Bakanlık arasında sözleşme imzalanır. Ancak, görevlendirme kararı verilen şirketin ortakları arasında şirket sermayesine en az yüzde elli bir oranında iştirak eden kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu veya üst kuruluşu olması hâlinde sözleşme, Bakanlık ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu ve görevlendirme kararı verilen şirket arasında imzalanır. Sözleşme tutarının yüzde altısı oranında kesin teminat alınır. Bu madde kapsamında yapılan sözleşmelere konu alanlarda yürütülen faaliyetlerden elde edilen toplam yıllık hasıllardan genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere yüzde bir oranında pay alınır. **(Ek: 10/09/2014-6552 s.k.)**

MADDE 219- 1. Antrepo işleticileri buralardaki eşyanın güvenliği ve hizmetlerin çabuk görülmesi bakımından, zaman içerisinde Müsteşarlıkça gerekli görülecek ek donanımları ve değişiklikleri yapmak ve ileri teknolojinin gerektirdiği araçları sağlamak zorundadırlar.

2. a) Özel antrepo işleticileri, buralarda görevlendirilmesini istedikleri gümrük veya gümrük muhafaza memurlarına ödenecek olan ve miktarı Müsteşarlıkça belirlenecek fazla çalışma ücretlerini ve yolluklarını peşin olarak gümrük veznesine ödemekle yükümlüdürler.

b) Doğrudan doğruya belirli bir özel veya genel antrepo ile ilgili gümrük işlemlerini yerine getirmek üzere kurulan gümrük ve gümrük muhafaza idarelerinde görevli memurların devlet tarafından belirlenen maaş, fazla çalışma ücreti ve diğer tahsisat

tutarları, antrepo işleticileri tarafından her ay peşin olarak gümrük veznesine yatırılmak zorundadır.

c) Posta idarelerinde yapılacak gümrük kontrolleri ve gümrük işlemleri nedeniyle gümrük memurlarına ödenecek olan ve Müsteşarlıkça belirlenen fazla çalışma ücretleri, posta idareleri tarafından gümrük veznesine yatırılır.

Yönetmelik Maddeleri 512-559

İKİNCİ BÖLÜM

Çalışma Zamanları, Gümrük Personelinin Kıyafeti ve Gümrük Bayrağı

BİRİNCİ AYIRIM

Çalışma Zamanı ve Fazla Çalışma Ücreti

MADDE 220- Gümrük idarelerinde normal çalışma saatleri; iklim, mevsim ve bölgenin ekonomik durumu ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Müsteşarlıkça belirlenir.

35 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, gece ve gündüzün her saatinde yolcu ve yük alıp verme işleri yapılan veya taşıtların geliş ve gidişleri normal çalışma saatlerine uymayan kara hudut kapıları, demiryolu istasyonları ile deniz ve hava limanlarındaki gümrük idareleri devamlı surette açık bulundurulur. Buralarda görevli memurların çalışma saatleri, aralarında nöbet esasına göre düzenlenir.

MADDE 221- (Değişik: 5/4/2007-5622 s.k.) Yolcuların ve taşıt araçlarının giriş ve çıkışlarına ait işlem dışında, yükleme ve boşaltma ile her türlü gümrük işlemlerinin normal çalışma saatleri içinde yapılması gerekir. Ancak, bu saatler dışında veya tatil zamanlarında hizmet talebinde bulunulduğunda, yazılı olarak yapılacak bu talep, işin yapılacağı gümrük idarelerince yerinde görülürse, gerekli önlemler alınmak ve çalışacak personelin fazla çalışma ücreti ve varsa hak sahibine ödenecek kanunî yollukları karşılığı tutarlar, talep sahipleri tarafından ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılmak koşuluyla kabul edilir. Fazla çalışma ücretinden yararlanan personel, bu suretle kendilerine verilecek işleri yapmakla görevlidir. Gümrük idare amirleri normal çalışma saatleri dışında verilecek hizmetleri düzenler ve kontrol eder. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Normal çalışma saatleri içinde veya dışında olduğuna bakılmaksızın, çalışma ücretinin yatırılması halinde, özel kurye taşımacılığı gümrük hizmeti ile özel yolcu servisi taleplerinin yetkili gümrük idarelerince karşılanması mümkündür.

İlgililerden tahsil edilecek fazla çalışma ücretlerinin miktarı ve tahsiline ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca tespit edilir. Fazla çalışma ücreti olarak yatırılan tutarlar, personelin fazla çalışma süresi, görev yapmış olduğu yer, görevinin önem ve güçlüğü, sınıfı, kadro unvanı gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı taşra teşkilatına ait kadro ve pozisyonlarda bulunanlardan ithalat ve ihracat, giriş ve çıkış işlemlerinin yapıldığı gümrük idarelerinde gümrük işlemlerini yürüten memurlar (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki (II) sayılı Cetvel kapsamında yer alan kadrolarda bulunanlar hariç) ve 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre çalışan sözleşmeli personele ödenmek üzere

Ankara Gümrük Muhasebe Birimi hesabına aktarılır. Söz konusu ödemeler, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak aylık miktarı (36.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, Gümrük ve Ticaret Bakanı tarafından tespit edilir. Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak fazla çalışma ücretinin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla tespit edilmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca Gümrük ve Ticaret Bakanlığı personeline yapılacak ödemeler de Ankara Gümrük Muhasebe Birimine aktarılan tutarlardan karşılanır. Bu madde uyarınca yapılan ödemelerden sonra yıl sonu itibarıyla hesapta kalan tutar, takip eden ocak ayı sonuna kadar bütçeye gelir kaydedilir. Bu madde kapsamında personele yapılması gereken ödemelerin Ankara Gümrük Muhasebe Birimi hesabına aktarılan tutarı aşması hâlinde, aradaki fark Maliye Bakanlığı tarafından personel giderlerini karşılama ödeneğinden Bakanlık bütçesine bu amaçla aktarılacak ödenekten karşılanır. (Değişik: 08/08/2011-649-KHK)

(...) Bu madde kapsamında yapılan ödemeler 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanununun 22 nci maddesine göre ödenen fark tazminatı hesabında dikkate alınır. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

(Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 469, 560

Madde 222- (Mülga: 11/10/2011-KHK-666)

İKİNCİ AYIRIM

Gümrük Personelinin Kıyafeti ve Gümrük Bayrağı

MADDE 223- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) Müsteşarlık merkez teşkilatında çalışan personel, başmüdür ve başmüdür yardımcıları ile yaptığı işin mahiyeti gereği sivil olarak çalışması gerekenler hariç olmak üzere, Müsteşarlığın diğer tüm kadro ve unvanlarda görev yapan personeli resmi kıyafet giymek zorundadır. Resmi kıyafetlerin ve bunlara takılacak kokart, isim plaketleri ve diğer işaretlerin şekli ile yaptığı işin mahiyeti gereği sivil olarak çalışması gereken personel yönetmelikle belirlenir.

MADDE 224- Günün her saatinde hizmet veren gümrük kapılarında gümrük bayrağı sürekli olarak çekili kalır. Diğer gümrük binalarında ise yalnız kanuni çalışma saatlerinde gümrük bayrağı çekilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gümrüklerde İş Takibi ve Gümrük Müşavirleri

MADDE 225- 1. Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin faaliyetler, 5 inci madde hükümleri çerçevesinde, sahipleri ile bunların adına hareket edenler tarafından doğrudan temsil yoluyla veya gümrük müşavirleri tarafından dolaylı temsil yoluyla takip edilir ve sonuçlandırılır. Gerçek kişinin doğrudan temsil yoluyla iş takibi, geçerli vekaletnameye istinaden ticari

miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın ve özel kullanıma mahsus taşıt araçlarının gümrük işlemleri ile ilgili olarak mümkündür. Posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığı kapsamında gelen ya da gönderilen, miktarı ve değeri Cumhurbaşkanınca belirlenecek eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması faaliyetlerinin takip edilip sonuçlandırılmasında, posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler dolaylı temsilci olarak yetkili kılınabilir. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

2. Devlet, belediye, il özel idareleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin amir ve memurları, özel hukuk tüzel kişilerinin kendilerini temsile yetkili personeli, tüm gümrük işlemlerini doğrudan temsil yoluyla takip edebilirler. Özel hukuk tüzel kişilerinin doğrudan temsil yoluyla gümrük idarelerinde iş takibi yapacak personeli için 227 nci maddenin birinci fıkrasının (g) ve (h) dışındaki bentlerinde sayılan şartlar aranır. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Kara, deniz ve havayolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcileri, taşıdıkları eşyanın sadece transit işlemlerini doğrudan temsil yoluyla takip edebilirler.

Doğrudan veya dolaylı temsilcilerin bu Kanunda öngörülen faaliyetlerini yapmalarına engel hastalığının bulunmaması gerekir. Tereddüt edilmesi halinde, Müsteşarlık tarafından tam teşekküllü resmi sağlık kurumlarından sağlık raporu talep edilebilir. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 561-573

MADDE 226- 1. Gümrük müşavirleri her türlü gümrük işlemini takip ederek sonuçlandırabilirler.

2. Gümrük müşavir yardımcısı bir gümrük müşavirinin yanında çalışır ve onun adına gümrük idarelerinde iş takip edebilirler. Gümrük müşavir yardımcılarının gümrüklerde iş takibine ilişkin sınırlandırmalar yapmaya Gümrük Müsteşarlığı yetkilidir.

3. Stajyerler, gümrük idarelerinde iş takibi yapamaz. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

4. Gümrük müşavir yardımcılarının ve stajyerlerin fiil ve hareketlerinden doğacak mali sorumluluk, yanında çalıştıkları gümrük müşavirine aittir. **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 561-573

MADDE 227- 1. Gümrük müşavir yardımcısı olabilecek kişilerin aşağıda belirtilen koşullara sahip olmaları gerekir.

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,
- c) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

d) Taksirli suçlar hariç olmak üzere; affa uğramış olsalar dahi, ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis ya da kaçakçılık, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, dolanlı iflas, yalan yere şahadet, suç tasnii, iftira gibi yüz kızartıcı suçlar ile resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı, Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçları ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçları ile örgütlü suçlardan hüküm giymemiş olmak, **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

- e) Ceza veya disiplin soruşturması sonucunda memuriyetten çıkarılmış olmamak,

f) i) Hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi, siyasal bilgiler ve endüstri mühendisliği dallarında eğitim veren fakülte ve yüksek okullardan veya denkliği Yüksek Öğretim Kurumunca tasdik edilmiş yabancı yüksek öğretim kurumlarından en az lisans seviyesinde mezun olmak,

ii) Diğer öğretim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olduktan sonra (i) alt bendinde belirtilen bilim dallarından lisans üstü seviyede diploma almış olmak ya da ön lisans eğitimi veren gümrük, dış ticaret ve Avrupa Birliği konularında uzmanlık programı olan meslek yüksek okullarından mezun olmak,

g) Staj amacıyla bir gümrük müşavirinin yanında bir yıl çalışmış olmak,

h) Yapılan gümrük mevzuatı ve gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konuları kapsayan sınavda başarılı olmak,

2. a) Gümrük idaresinde en az onbeş yıl çalışıp da görevlerinden istifa ederek veya emekli olarak ayrılan memurlardan 1 inci fıkradaki koşulları taşıyanlar, staj koşulu aranmaksızın gümrük müşavir yardımcısı sınavına girebilirler.

b) Gümrük idaresinde en az on beş yıl çalışıp da bunun üç yılını gümrük muayene memuru, gümrük başmemuru ve gümrük müdür yardımcısı görevlerinde geçirenlerden, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılan ve 1 inci fıkradaki koşulları taşıyanlar sınav ve staj koşulu aranmaksızın gümrük müşavir yardımcısı olabilirler.

3. Yukarıda belirtilen koşulları yerine getirenlere gerekli müracaat belgelerinin tamamlanmasından itibaren altmış gün içinde Gümrük Müsteşarlığı tarafından Gümrük Müşavir Yardımcılığı İzin Belgesi verilir. Gümrük müşavir yardımcılarını ancak bu izin belgesini aldıktan sonra mesleki faaliyette bulunabilirler.

Yönetmelik Maddeleri 561, 577

MADDE 228- 1. 227 nci maddenin 1 inci fıkrasının (f) bendinin (ii) alt bendi hariç olmak üzere, aynı fıkrada belirtilen koşulları taşıyan ve iki yıl süre ile gümrük müşavir yardımcılığı yaparak, gümrük mevzuatı ve gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konuları kapsayan sınavda başarılı olan kişiler, gümrük müşavirliği yapmaya hak kazanır.

2. a) Gümrük idaresinde on yıl çalışmış olup, bunun üç yılını şube müdürü, gümrük müdürü, gümrük muhafaza müdürü, gümrük başmüdür yardımcısı ve gümrük muhafaza başmüdür yardımcısı görevlerinde geçirenlerden, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılanlar 227 nci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen koşulları taşımaları halinde, staj koşuluna tabi tutulmaksızın gümrük müşavirliği sınavına girebilirler. Bu kişilere, talep halinde sınav ve staj koşulu aranmaksızın Gümrük Müşavir Yardımcısı İzin Belgesi verilir.

b) Gümrük idaresinde gümrük başmüdürü, gümrük muhafaza başmüdürü, gümrük uzmanı, kontrolör, gümrük müfettişi, daire başkanı ve daha üst görevlerde en az on yıl çalışmış olanlardan, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılanlar, 227 nci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen koşulları taşımaları halinde, sınav ve staj koşuluna bağlı olmaksızın gümrük müşaviri olmaya hak kazanırlar.

3. 1 inci ve 2 nci fıkralarda belirtilen koşulları yerine getirenlere, gerekli müracaat belgelerinin tamamlanmasından itibaren altmış gün içinde Müsteşarlıkça Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi verilir. Gümrük müşavirleri ancak bu izin belgesini aldıktan sonra mesleki faaliyette bulunabilirler

Yönetmelik Maddeleri 566-576

MADDE 229- 1. Gümrük müşavirleri tebligat adreslerinde kullanılacak çalışma yerlerini, bu yerin bağlı bulunduğu Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne yazı ile bildirirler.

2. Gümrük müşavirliğinin bir özel hukuk tüzel kişiliği oluşturularak yürütülmesi halinde, gümrük müşavirlerinin kuracağı tüzel kişiliklere gümrük müşavir yardımcıları da ortak olabilirler. Ancak, gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcısı birden fazla tüzel kişiliğe ortak olamaz. Gümrük müşavirliğinin bir tüzel kişilik olması halinde, gümrük beyannamesi veya beyanname kabul edilen diğer belgeler üzerine imzasını atmış olanların vergi kaybına neden olan durumu bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde, bunlar gümrük idaresine karşı bağlı oldukları tüzel kişilikle birlikte müteselsilen sorumlu olurlar. Bu hallerde, ilgili gümrük müşavirinin kişisel cezai sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, işlemi yapan kişi ile birlikte tüzel kişilik de gümrük idaresince alınan vergiler ve verilen para cezaları yönünden müteselsilen sorumludur. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 564

MADDE 230- Gümrük müşavirleri, kanunlara göre tutmaya mecbur oldukları ticari veya kanuni defterlerini, vekaletname ve sözleşmelerini; işlerine dair yazdıkları ve aldıkları mektup, faks, telgraf ve benzeri belgeler ile düzenledikleri fatura, makbuz ve masraflarına ilişkin belgelerin asıllarını ve örneklerini özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla beş yıl muhafaza etmeye; bunları gümrük müfettişi, gümrük müfettiş yardımcısı, kontrolör, stajyer kontrolör ve yetkili gümrük amir ve memurlarına göstermeye; bunların incelenmesine, denetlenmesine izin vermeye ve gerektiğinde yazılı istek üzerine bunları yukarıda belirtilen görevlilere ibraz etmeye mecburdurlar.

Yönetmelik Maddeleri 563

ONBİRİNCİ KISIM

Cezalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE 231 – (Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.) 1. İdari yaptırıma konu fiilin, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, idari yaptırım kararları Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde uygulanır.

2. Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezalarının zamanaşımı, bu idari para cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin zamanaşımına tabidir.

3. Gümrük vergilerine ilişkin idari yaptırım kararları ve bu kararlara yönelik itirazlar hakkında bu Kısım ve Onikinci Kısım hükümleri uygulanır. **(Ek: 24/10/2019-7190 s.k.)**

4. Mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilen eşyanın bulunamaması hâlinde kaim değer olarak eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir. **(Ek: 24/10/2019-7190 s.k.)**

5. Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde bu Kısım hükümlerine göre idari para cezası ve faiz uygulanmaz. **(Ek: 24/10/2019-7190 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 579, 580/A

MADDE 232- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Bu Kısımın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir.

2. Konusu ve yükümlüsünün aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenebilir. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

3. Bu Kanun uyarınca idari yaptırım kararları gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcıları tarafından verilir.

Yönetmelik Maddeleri 580

MADDE 233- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezalarının yüzde onbeşi nispetinde bir tutar, varsa muayene ve tahlilden önce cezayı gerektiren durumun ortaya çıkarılmasını sağlayacak muhbirlerle Müsteşarlık bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

Yönetmelik Maddeleri 511, 581

İKİNCİ BÖLÜM

Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar

MADDE 234- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Serbest dolaşıma giriş rejimi veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda:

a) 15 inci maddede belirtilen Gümrük Tarifesini oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan ithalat vergileri ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken ithalat vergileri arasındaki fark % 5'i aştığı takdirde, ithalat vergilerinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

b) Kıymeti üzerinden ithalat vergilerine tabi eşyanın beyan edilen kıymeti, 23 ila 31 inci maddelerde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan bulunduğu takdirde, bu noksanlığa ait ithalat vergilerinden başka vergi farkının üç katı para cezası alınır. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

c) Satış birimine göre miktar itibarıyla % 5'i geçmeyen bir fark ile maddi hesap hatasından doğan noksan kıymet beyanlarında, bu farklara ait ithalat vergilerinden başka vergi farkının yarısı tutarında para cezası alınır. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

2. Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ve tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi hükümlerine tabi eşyaya ilişkin olarak yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda; birinci fıkrada belirtilen farklılıkların tespiti durumunda vergi farkının yarısı tutarında idari para cezası verilir. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

3. Yukarıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi durumunda söz konusu cezalar yüzde on nisbetinde uygulanır.

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için yukarıda belirtilen cezalara ilişkin hükümler uygulanmaz. Bu gibi hallerde, 241 inci maddenin birinci fıkraya hükmüne göre işlem yapılır.

5. 194 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin anılan maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen tarihe kadar hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğunun gümrük idarelerince yapılan kontrol sonucunda tespit edildiği durumda, ödenmesi gereken ithalat vergilerinin söz konusu dördüncü fıkrada belirtilen faizi ile birlikte tahsilinin yanı sıra, yükümlüsü hakkında bu vergilerin dörtte biri tutarında para cezasına hükmedilir. Bu fıkrada belirtilen hiç ödenmeyen veya eksik ödenen ithalat vergilerinin yükümlüsünce gümrük idaresinin tespitinden önce bildirilmesi durumunda bu cezaya hükmedilmez. 194 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapmakla yetinilir.

6. Bir ila üçüncü fıkralara göre verilen cezalar 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.

Yönetmelik Maddeleri 23, 474, 580, 582

MADDE 235 – (Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.) 1. Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ithalinin yasaklanmış olduğunun tespiti hâlinde, varsa eşyanın fark gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra, gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

b) (a) bendindeki eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına otuz bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına altı yüz Türk Lirası olarak hesaplanır ve eşya yurtdışı edilir.

c) Eşyanın ithali, belli kuruluşların vereceği ve gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgiye bağlı olmasına rağmen, eşya belge veya bilgiye tabi değilmiş ya da belge veya bilgi alınmış gibi beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi hâlinde, varsa eşyanın fark gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra, gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

d) (c) bendindeki eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına sekiz bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına iki yüz Türk Lirası olarak hesaplanır ve eşya yurtdışı edilir.

e) Bakanlıkça belirlenecek süre içerisinde, (c) bendinde belirtilen eşyanın ithalinin uygun bulunduğuna ilişkin belge veya bilginin düzenlenmesi veya ilgili kurum veya kuruluş tarafından gerçekleştirilen denetimin olumlu sonuçlandığının bildirilmesi hâlinde, 241 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilir. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

2. İhracat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya kontrol sonucunda;

a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ihracının yasaklanmış olduğunun tespiti halinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Eşyanın ihracı, belli kuruluşların vereceği ve gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgiye bağlı olmasına rağmen, eşya belge veya bilgiye tabi değilmiş ya da belge veya bilgi alınmış gibi beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi hâlinde, gümrüklenmiş değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

c) Bakanlıkça belirlenecek süre içerisinde, (b) bendinde belirtilen eşyanın ihracının uygun bulunduğuna ilişkin belge veya bilginin düzenlenmesi veya ilgili kurum veya kuruluş tarafından gerçekleştirilen denetimin olumlu sonuçlandığının bildirilmesi hâlinde 241 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilir. **(Ek: 24/10/2019-7190 s.k.)**

3. Yolcuların, gümrük mevzuatına göre kişisel ve hediyeleş eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyanın gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir. Gümrük vergileri ödenmediği takdirde, eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır.

4. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)** Cezai hükümler saklı kalmak üzere;

a) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda otuz gün içinde mahrecine iade ya da ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan üçüncü ülkeye transit edilir. Bu süre içerisinde mahrecine iade veya üçüncü ülkeye transit edilmeyen eşya, ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

b) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda mahrecine iade, ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan ya da serbest bölge üzerinden üçüncü ülkeye transit veya ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

c) Teslimden sonra kontrol sonucunda uygunsuzluğu tespit edilen ancak bulunamayan eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

5. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)** Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve varış gümrük idaresine karayolu ile sevk edilmek üzere transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, yapılan kontrol veya muayene sonucunda, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde fiilin niteliğine göre bu fıkranın (a) ve (b) bentlerine, transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, hareket gümrük idaresinden sevk edilmesinden sonra varış gümrük idaresine varışından önce ya da varış gümrük idaresinde yapılan kontrolü veya muayenesi sonucunda beyana göre eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi hâlinde fiilin niteliğine göre bu fıkranın (c) veya (d) bentleri uyarınca işlem yapılır. Bu fıkranın (c) ve (d) bentleri kapsamında değerlendirilemeyecek eksiklik ve fazlalık durumları ile bu durumların tespitine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

a) Farklı çıkan eşyanın gümrük vergileri toplamının beyan edilen eşyanın gümrük vergileri toplamından fazla olması durumunda farklı çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Farklı çıkan eşyanın beyan edilen eşyadan farklı şekilde, ithalinin lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olması durumunda farklı çıkan eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

c) Beyana göre eksik olduğunun tespit edilmesi hâlinde, eksik çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

d) Beyana göre fazla olduğunun tespit edilmesi hâlinde, fazla çıkan eşyanın gümrük vergileri kadar idari para cezası verilir ve fazla çıkan eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.

6. Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresi tarafından tespit edilmesinden önce beyan sahibi tarafından bildirilmesi durumunda bu fıkralara göre hesaplanan cezalar yüzde on oranında uygulanır. **(Ek: 24/10/2019-7190 s.k.)**

Yönetmelik Maddeleri 23, 181/10, 239, 240, 243, 580

MADDE 236- 1. Teminat alınmış olsa bile, gümrük işlemlerine başlanmadan veya bu işlemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan gümrük antrepoları veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerden kısmen veya tamamen eşya çıkarılması veya buralardaki eşyanın değiştirilmesi ya da yapılan sayımlarda kayıtlara göre eşyanın bir kısmının noksan olduğunun anlaşılması hallerinde, bu eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

2. Gümrük antrepolarında veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlarda kayıtlara göre fazla eşya çıkması halinde, bu eşyanın 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulmasının yanı sıra, fazla çıkan eşyaya ait ithalat veya ihracat vergileri tutarı kadar para cezası alınır.

3. (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

4. Gümrüksüz satış mağazalarından hak sahibi olmayanlara satış yapılması halinde satışa konu eşyaya, hak sahibi olmakla birlikte limit üstü satış yapılması halinde de limit üstü eşyaya ait ithalat vergilerinin yanı sıra bu vergilerin üç katı para cezası verilir. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

5. (Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.) Eşyanın gümrük antrepo rejimine tabi tutulmasına ilişkin beyanının kontrolü veya muayenesi neticesinde antrepo beyannamesinde beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten eşya olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde;

a) Farklı çıkan eşyanın gümrük vergileri toplamının beyan edilen eşyanın gümrük vergileri toplamından fazla olması durumunda farklı çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Farklı çıkan eşyanın beyan edilen eşyadan farklı şekilde, ithalinin lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olması durumunda farklı çıkan eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

Yönetmelik Maddeleri 23, 328, 514-515, 538, 580

MADDE 237- 1. 35/A ila 35/C madde hükümlerine göre (...) verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgelerdeki kayıtlı miktara göre noksan çıkan kapların mahrecinden yüklenmemiş veya yanlışlıkla başka yere çıkartılmış veya kaza ve avarya sonucunda yok olmuş veya çalınmış bulunduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, bu noksan kaplara ait eşyadan tarife pozisyonuna veya tarife pozisyonu tespit edilemiyor ise cinsine ve türüne göre tarifede dahil olduğu faslın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna göre hesaplanacak gümrük vergileri kadar para cezası alınır.

2. 1 inci fıkraya göre ceza belirlenmesi mümkün olamıyorsa, noksan her kap için 241 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirlenen miktarda para cezası alınır.

3. 35/A ila 35/C madde hükümlerine göre (...) verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgelerdeki kayıtlı miktara göre fazla çıkan kapların yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, söz konusu eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir, 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur ve eşyanın CIF kıymeti kadar para cezası alınır.

4. Dökme gelen eşyada yüzde üçü aşmayacak şekilde eşya cinsi itibarıyla Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenecek oranlardaki eksiklik ve fazlalıklar için takibat yapılmaz. Doğalgaz ürünlerinde boru hatları ile taşınarak ithal edilenler hariç bu oran % 6'yı aşmayacak şekilde uygulanır. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

5. Eşya miktarının gümrük idaresince tespit edilmediği ve rejim beyanının belgelerinde kayıtlı miktarlara göre yapıldığı durumlarda, tespit edilen miktar farklılıkları özet beyan eksiklik veya fazlalığı olarak değerlendirilir. Yapılan özet beyan eksiklik veya fazlalık takibatı sonucunda miktar farklılığı nedeniyle cezayı gerektirir bir durum ortaya çıkması halinde, 234 üncü madde hükümleri uygulanmayarak sadece bu madde hükümlerine göre işlem yapılır. (Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)

6. Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapan taşıt içerisinde özet beyan verilmeksizin eşya getirildiğinin gümrük idaresince belirlendiği veya eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden sonra gümrük idaresine bildirildiği ve bu eşyanın verilmiş olan özet beyanlardan biri ile ilişkili olmadığının anlaşıldığı hallerde, söz konusu eşya için özet beyan vermekle yükümlü olan kişinin tespit edilmesi halinde bu kişi, tespit edilememesi halinde ise eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişi tarafından, eşyanın yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, söz konusu eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir ve 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur. Ayrıca eşyanın CIF kıymeti kadar para cezası verilir. (Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)

7. Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen para cezaları özet beyanı veren kişiden, altıncı fıkrada belirtilen para cezası ise özet beyanı vermekle yükümlü olduğu tespit edilen kişiden, bu kişinin tespit edilememesi halinde eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişiden alınır. (Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 23, 75, 580, 583

MADDE 238- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)

1. (Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.) 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar hariç;

a) Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali hâlinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı,

b) Tam muafiyet suretiyle geçici olarak ithal edilen özel kullanıma mahsus taşıtlara ilişkin rejim ihlallerinde, gümrük vergileri tutarının dörtte biri,

c) Dahilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin hükümler ihlal edilmekle birlikte, rejim kapsamı ithal eşyasının işleme faaliyetindeki hâli veya işlem görmüş ürün hâli de dahil olmak üzere, gümrük gözetiminden mevzuata aykırı olarak çıkarılmamış olduğunun tespiti hâlinde, ithal eşyasının gümrük vergileri ile ilgili rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespit yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin toplamı kadar,

d) (b) bendinde belirtilen taşıtlar hariç olmak üzere, geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın süresi içerisinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması durumunda gümrük vergileri ile rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespit yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin toplamı kadar,

idari para cezası verilir.

2. Birinci fıkranın (c) ve (d) bentlerinde belirtilen eşyanın, yapılacak tebligat tarihinden itibaren altmış gün içinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması hâlinde, ayrıca gümrük vergileri tutarında idari para cezası verilir. (Ek: 24/10/2019-7190 s.k.)

3. Birinci fıkraya göre verilen cezalar 241 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri hakkında bu maddenin para cezasına ilişkin hükümleri ile 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanmaz. Bu durumda, 241 inci maddenin birinci fıkra hükmü uygulanır.

Yönetmelik Maddeleri 23, 386-387, 580

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

MADDE 239- 1. İthalat veya ihracat vergilerinden muaf eşyayı 33 üncü madde hükümleri gereğince belirlenen gümrük kapıları dışında başka yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç veya bunlara teşebbüs edenlerle, bu tür eşyayı gümrük işlemlerini yaptırmaksızın yurda sokanlar veya çıkarılanlar ile buna teşebbüs edenlerden, söz konusu eşyanın ithalata konu olması halinde, CIF değerinin, ihracata konu olması halinde ise FOB değerinin onda biri oranında para cezası alınır.

2. Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılanlara eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra bu vergilerin iki katı idari para cezası verilir. (Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)

Yönetmelik Maddeleri 23, 580

MADDE 240- (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

MADDE 241- 1. Bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanuna ve bu Kanunda tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan ikincil düzenlemelerle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere söz konusu düzenlemelerde açıkça öngörülmüş olması kaydıyla altmış TL usulsüzlük cezası uygulanır. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

2. 1 inci fıkrada belirtilen miktar, her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır, bu hesaplamada 1.000.000 TL'sına kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

3. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın iki katı olarak uygulanır:

a) 6 ve 7 nci maddelere göre, gümrük idarelerince verilen kararlara dayanak oluşturan belge ve bilgilerin, ilgili kişiler tarafından yanlış olarak verilmesi,

b) Vergi kaybı doğurmamasına karşın, 24 üncü maddeye göre birbirleriyle ilişkisi bulunan kişiler arasında bir satış işlemi olması ve bu ilişkinin beyan edilmemesi,

c) Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye Gümrük Bölgesinden yabancı limanlara giden gemilerin geliş ve gidişlerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya işleten veya acentası tarafından gümrük idaresine bilgi verilmemesi,

d) 35/A maddesine göre özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgenin süresi içinde verilmemesi,

e) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yirmidört saate kadar aşması,

f) Gümrük antrepolarının 93 üncü maddenin 3 üncü fıkrasında belirtilen teknik donanımlarında noksanlık bulunması,

g) Gümrük antrepo rejimine tabi tutulan eşyanın, antrepolara konuldukları tarihte işleticiler tarafından kayıtlara geçirilmemesi,

h) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben bir ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması, **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

ı) Geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılan eşyanın verilen süreyi aştıktan sonra geri getirilmesi,

j) Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihrac eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde % 10'dan fazla farklılık çıkması, **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

k) Serbest bölgelerde çalışan veya buralara giren ve çıkan kişilerin bu Kanunla konulmuş kurallara uymaması,

l) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben bir ay içerisinde yeniden ihrac edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması, **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

m) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın gümrük idaresine bilgi verilmeden, ancak süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarıldığının kabul edilebilir belgelerle kanıtlanması. **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

4. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın dört katı

olarak uygulanır:

a) Bir kişinin 5 inci madde hükümlerine göre geçerli bir temsil yetkisi olmadığı halde başka bir kişi adına veya hesabına gümrük idarelerinde iş takip etmesi,

b) 34 üncü maddenin 2 nci fıkrası hükümlerinin aksine, karayolu taşıtlarının gümrük idaresinin izni olmadan yük veya yolcu olarak yoluna devam etmesi,

c) 45 inci maddenin birinci fıkra hükümlerine aykırı olarak taşıtlardan eşya boşaltılması, özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari ve resmi belgelerde kayıtlı eşyanın cinsinin yanlış beyan edilmesi veya kapların türleri ile üzerlerinde kayıtlı numara ve işaretlerin özet beyan kayıtlarına uygun olmaması, **(Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.)**

d) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri kırksekiz saate kadar aşması,

e) Genel antrepo ve serbest bölgelere getirilen parlayıcı, patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan ya da korunmaları özel düzenek ve yapılarla gerek gösteren eşyanın 94 ve 154 üncü madde hükümlerine aykırı olarak genel amaçlı eşya konulan yerlerde depolanması,

f) Gümrük antrepolarında bulunan eşyanın gümrük idarelerinin izni olmaksızın 102 nci maddede belirtilen elleçlemelere tabi tutulması,

g) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben iki ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması, **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

h) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben iki ayı aşmayan süre içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması, **(Ek: 18/6/2009-5911 s.k.)**

ı) **(Mülga: 24/10/2019-7190 s.k.)**

5. (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde birinci fıkrada belirtilen miktarın altı katı olarak uygulanır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yetmişiki saate kadar aşması,

b) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen taşıtlara verilen sürenin bitimini takiben üç ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması.

6. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın sekiz katı olarak uygulanır:

a) 34 üncü maddenin 3 üncü fıkrası hükümlerinin aksine, Türkiye Gümrük Bölgesine giren gemilerin rota değiştirmesi, yolda durması, başka gemilerle temas etmesi, gümrük gözetimi yapılması için yol kesmemesi veya gümrük idaresi bulunmayan yerlere yanaşması ile yükü bulunmadığı durumlarda, yük almadığının veya yükünün başka bir limana çıkarıldığının veya avarya olduğunun kanıtlanamaması, **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

b) Taşıt araçlarının 33 üncü ve 91 inci maddede belirtilen önceden belirlenmiş yollar dışında seyretmesi,

c) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yetmişiki saatten daha fazla bir süre ile aşması.

d) 11 inci madde hükmüne göre yazılı olarak talep edilen bilgi ve belgeler ile 13 üncü madde hükmü uyarınca beş yıl süreyle saklanması gereken belgelerin gümrük kontrolü sırasında ibraz edilmemesi. (**Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.**)

e) (**Ek: 3/11/2022-7420 s.k.**) Geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtları Türkiye Gümrük Bölgesine getiren hak sahipleri tarafından gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkılması.

7. Bu Kanununun 218 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Bakanlıkça belirlenen azami bedellere uyulmaması halinde her bir işlem için beş bin Türk lirası usulsüzlük cezası uygulanır. (**Ek: 15/2/2018-7099 s.k.**)

Yönetmelik Maddeleri 23, 53, 63, 213, 239, 241, 333, 386-387, 453, 580, 584

ONİKİNCİ KISIM

İtirazlar

MADDE 242- (Değişik: 18/6/2009-5911 s.k.) 1. Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir.

2. İdareye intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir.

3. İtiraz dilekçelerinin süresi içinde yanlıs makama verilmesi halinde, itiraz süresinde yapılmış sayılır ve idarece yetkili makama ulaştırılır.

4. İtirazın reddi kararlarına karşı işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulabilir.

Yönetmelik Maddeleri 585-590

MADDE 243-1. İlgili kişilere 197 nci maddeye göre tebliğ edilen gümrük vergilerinin hesaplanmasında esas alınan kimyevi tahlil sonuçlarına karşı tebliğden itibaren onbeş gün içinde gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne yazılı olarak itiraz edilebilir.

2. İtiraz üzerine, birinci tahlilin yapıldığı gümrük laboratuvarında görevli olan ve ilk tahlili yapan kimyager dışındaki iki kimyager tarafından ikinci tahlil yapılır. Yükümlünün talebi halinde, gümrük idareleri, gümrük kimyageri olmayan bir gözlemci kimyagerin de ikinci tahlilde hazır bulunmasına izin verirler.

Üç kimyagerden fazla kimyager bulunmayan gümrük laboratuvarında yapılan tahlile itiraz edilmesi halinde, ikinci tahlil en az iki kimyager bulunan en yakın gümrük idaresine ait laboratuvarında yaptırılır.

(**Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.**)

3. İkinci tahlil sonucu, eşyanın teknik özelliklerinin ve niteliklerinin belirlenmesi yönünden kesindir.

Yönetmelik Maddeleri 585-590

MADDE 244- (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.; Yeniden Düzenleme: 13/02/2011-

6111 s.k.)

1. (Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.) Gümrük idarelerince düzenlenen ek tahakkuk ve ceza kararı muhteviyatı alacaklar için yükümlü veya ceza muhatabı tarafından uzlaşma başvurusu yapılabilir. Uzlaşmanın kapsamına;

a) Beyan ile gümrük idaresi tarafından yapılan tespit sonucunda belirlenen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları,

b) Gümrük idaresi tarafından tespit edilmesinden önce beyan sahibi tarafından bildirilen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları,

c) Bu Kanun ve ilgili diğer kanunlar uyarınca gümrük idaresi tarafından düzenlenen idari para cezaları,

girer. Uzlaşma talebi, henüz itiraz başvurusu yapılmamış veya itiraz edilmiş olmakla birlikte itirazı henüz sonuçlandırılmamış gümrük vergileri ve idari para cezaları için, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde yapılır. Uzlaşma talebinde bulunulması hâlinde, itiraz veya dava açma süresi durur, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi hâlinde süre kaldığı yerden işlemeye başlar, ancak sürenin bitimine beş günden az kalmış olması hâlinde süre beş güne tamamlanır. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi hâlinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

2. Gümrük vergileri ve cezalarına ilişkin fiilin, 5607 sayılı Kanunda yer alan kaçakçılık suçları ile ilişkili olması hâlinde bu madde hükmü uygulanmaz. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

3. Bu madde kapsamında yapılan uzlaşma talepleri, gümrük uzlaşma komisyonları tarafından değerlendirilir. Gümrük uzlaşma komisyonlarının kurulması, çalışması ile bu madde kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

4. Gümrük uzlaşma komisyonlarının çalışmaları gizlidir. Uzlaşma tutanakları kesin olup gereği idarece derhal yerine getirilir. Vergi yükümlüsü veya ceza muhatabı, üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açamaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunamaz. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

5. Uzlaşılan gümrük vergileri ve cezalar, uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. Uzlaşılan vergilere ilişkin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi hâlinde, genel hükümlere göre işlem yapılır. **(Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.)**

6. Bu madde uyarınca üzerinde uzlaşılan cezalar hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz.

7. Uzlaşma komisyonlarının başkan ve üyelerine, bu komisyonlardaki çalışmalarını dolayısıyla verilecek ücret Cumhurbaşkanı kararıyla belirlenir. **(Ek: 08/08/2011-649-KHK)**

MADDE 245- (Mülga: 18/6/2009-5911 s.k.)

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler, Geçici Maddeler ve Yürürlük

BİRİNCİ BÖLÜM

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 246- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle;

- a) Nisan 1334 tarihli Gümrük Kanununun 113, 117 ve 118 inci maddeleri ile aynı Kanunun 07.06.1926 tarihli 906 sayılı Kanunla değiştirilen 112 ve 116 ncı maddeleri,
- b) 30.11.1960 tarihli 146 sayılı Kanun,
- c) 19.07.1972 tarihli 1615 sayılı Gümrük Kanunu ile bu Kanunda değişiklik yapan 25.02.1981 tarihli 2419 sayılı, 18.04.1983 tarihli 2817 sayılı, 22.05.1987 tarihli 3375 sayılı, 10.02.1994 tarihli 3968 sayılı, 03.04.1997 tarihli 4236 sayılı Kanunlar ile 07.02.1990 tarihli 3612 sayılı Kanunun 55 inci maddesi,
- d) 30.06.1995 tarihli 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname,
- e) 7.1.1932 tarihli 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 15 ve 16 ncı maddeleri,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Geçici Maddeler

GEÇİCİ MADDE 1- 1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye Gümrük Bölgesindeki gümrük sundurmalarında veya gümrükçe eşya konulmasına izin verilen yerlerde bulunan eşyanın buralardaki bekleme süreleri ile bunlara ilişkin süre uzatım talepleri hakkında yürürlükten kaldırılan Gümrük Kanunu hükümleri uygulanır.

2. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte genel, özel veya fiktif antrepolarda bulunan eşyanın, buralardaki bekleme süreleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bir eşya hakkında rejim beyanında bulunulmuş olmakla birlikte, henüz sonuçlandırılmamış gümrük işlemlerinin yürütülmesinde beyan hak sahibi olarak adlandırılan mükellefin lehine olan hükümler uygulanır.

Beyannameyi tescil edilmiş eşya ile ilgili olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlamak üzere kırkbeş gün içinde beyan hak sahiplerinin rejim değişikliği talepleri kabul olunur. Ancak, bu taleplerin kabulü, alınmış veya alınacak ceza kararlarının uygulanmasını ortadan kaldırmaz.

GEÇİCİ MADDE 3- 1. Başka kanunlarda Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na; Gümrük Müsteşarlığının görev ve yetki alanına giren konularda Maliye ve Gümrük Bakanlığı'na yapılan atıflar Gümrük Müsteşarlığı'na yapılmış sayılır.

2. Halen yürürlükte bulunan kanunlarda 1615 sayılı Gümrük Kanunu ile söz konusu Kanunda değişiklik yapan kanunlara yapılmış olan atıflar bu Kanuna yapılmış kabul edilir.

GEÇİCİ MADDE 4- Yürürlükten kaldırılan Gümrük Kanunu hükümlerine göre

tasfiyelik hale gelmiş eşyanın, ihale ilanının henüz yayınlanmamış veya perakende satışına karar verilmemiş olması ve beyan sahibinin bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren otuz gün içinde gümrük idaresine başvurması halinde, bu Kanunun 179 uncu maddesi hükümleri uygulanır. Dış ticaret tahdidine giren eşyalar için bu madde hükmü uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 5- 1. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce gümrük komisyoncu yardımcısı karnesine sahip olanlar, Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içinde Gümrük Müsteşarlığına müracaat etmeleri halinde, öğrenim şartı hariç olmak üzere 227 nci maddede belirtilen koşulları taşımaya devam ettiklerinin anlaşılması durumunda, kendilerine Gümrük Müşavir Yardımcısı İzin Belgesi verilir. Bu şekilde gümrük müşavir yardımcısı olanlar en az lise mezunu olmaları halinde, gümrük müşavirliği için açılacak ilk üç sınava girebilirler.

2. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce gümrük komisyoncusu karnesine sahip olanlar, Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içinde Gümrük Müsteşarlığına müracaat etmeleri halinde, öğrenim şartı hariç olmak üzere 227 nci maddede belirtilen koşulları taşımaya devam ettiklerinin anlaşılması durumunda, kendilerine Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi verilir.

3. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, yürürlükten kaldırılan 1615 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası ile 168 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre gümrük komisyoncusu veya gümrük komisyoncu yardımcısı olmaya hak kazananların görevlerinden istifa etmelerini veya emekli olmalarını müteakip, kendilerine bu Kanun hükümlerine göre gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı izin belgesi verilir.

4. 227 nci maddenin 1 inci fıkrasının (d) bendinde belirtilen suçlarla ilgili olarak devam eden davalar bulunduğu takdirde, 1 inci ve 2 nci fıkralarda yer alan iki yıllık müracaat süresine bakılmaksızın, her halükarda davanın lehte sonuçlanmasından itibaren bir yıl içinde Müsteşarlığa müracaat edilmesi gerekir.

GEÇİCİ MADDE 6-. Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarını çıkarılacak bir kanunla bağlı buldukları gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü görev alanı itibariyle kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar aşağıdaki hükümler uygulanır:

1. 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulan Gümrük Komisyoncuları Dernekleri faaliyetlerine devam eder ve sınav açılması ile izin belgeleri verilmesi işlemleri Gümrük Müsteşarlığınca yürütülür.

a) Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınavları Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde her yıl bir kez yapılır.

b) 227 ve 228 inci maddelerde belirtilen koşulları sınavın açıldığı yıl başında sağlamış olanlar, o yıl açılan gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı sınavlarına müracaat edebilirler.

c) Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınavlarına en fazla üçer kez girilebilir.

2. Gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı mesleğinin vakar ve onuruna aykırı fiil ve hareketlerde bulunanlarla, görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da görevinin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunan meslek mensupları hakkında, gümrük müşavirliği hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi amacıyla, durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre aşağıda tanımlanan disiplin cezaları verilir.

a) Uyarma: Meslek mensubuna mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

b) Kınama: Meslek mensubuna görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığı yazı ile bildirilmesidir.

c) Geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma: Mesleki sıfatı saklı kalmak şartıyla altı aydan az, bir yıldan çok olmamak üzere mesleki faaliyetten alıkoymadır.

d) Meslekten çıkarma: Meslek mensubunun izin belgesinin geri alınarak, bir daha bu mesleği icra etmesine izin verilmemesidir.

3. Mesleki kurallara, mesleğin vakar ve onuruna aykırı fiil ve harekette bulunanlarla, görevin gerektirdiği güveni sarsıcı harekette bulunan meslek mensupları hakkında, ilk defasında uyarma, tekrarında ise kınama cezası uygulanır.

Görevini bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da bu Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunan meslek mensupları için geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

Sahte belgelere dayanılarak yanlış beyanda bulunulduğunun, ancak bu durumun gümrük müşavirinin bilgisi dışında olduğunun, bununla birlikte, bir araştırma sonucunda gerçek durumun öğrenilebileceğinin Gümrük Müsteşarlığı merkez denetim elemanlarınca rapora bağlandığı durumlarda, ilgili gümrük müşavirine ilk defasında kınama cezası verilir. Bu hususun tekrerrütmesi halinde geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

7.1.1932 tarih ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümlerine göre kaçakçılık suçundan mahkumiyet kararı kesinleşen meslek mensuplarına, meslekten çıkarma cezası verilir.

4. Üç yıllık bir dönem içinde iki veya daha fazla disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan meslek mensubuna, her yeni suçu için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanabilir. Beş yıllık dönem içinde iki defa mesleki faaliyetten alıkoyma cezası ile cezalandırılmasından sonra bu cezayı gerektiren fiili yeniden işleyen meslek mensupları hakkında meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Disiplin kurulları bir derece ağır veya bir derece hafif disiplin cezasının uygulanmasına karar verebilirler. Takibat ve hüküm tesisi, disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası uygulanmasına engel değildir.

5. Meslek mensubu hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez. Yetkili disiplin kurulunun on günden az olmamak üzere verdiği süre içinde savunma yapmayanlar, savunma hakkından vazgeçmiş sayılırlar.

Disiplin cezaları kesinleşme tarihinden itibaren uygulanır.

6. Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarını, görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı fiillerinin niteliğine göre Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri uyarınca cezalandırılır.

7. Disiplin cezaları bir dava sonucuna bağlı olmaksızın mevzuat hükümlerine aykırılığı gümrük idarelerince tespit edildiği tarihten itibaren üç yıl süreyle uygulanmadığı takdirde zamaşımına uğrar. Mevzuata aykırı işlem ve eylemlerin aynı zamanda bir adli kovuşturma konusu olması halinde, bu aykırılık için Türk Ceza Kanununda öngörülen zamaşımı hükümlerine göre disiplin cezası verilebilir.

8. 2 numaralı bentte belirtilen uyarma ve kınama cezası yetkili gümrük başmüdürü, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası Müsteşarlık Merkez Disiplin Kurulu, meslekten çıkarma cezaları Müsteşarlık Yüksek Disiplin Kurulu tarafından verilir.

9. Bu Kanuna ve gümrüklerde uygulanan mevzuat hükümlerine aykırı hareketleri görülen gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarının izin belgeleri Bakanlık müfettişleri ve gümrük ve dış ticaret bölge müdürleri tarafından gerek görülmesi hâlinde tedbir mahiyetinde en fazla altı ay süre ile geçici olarak alınır ve gümrüklerde iş takip etmelerine izin verilmez. Bu durum, siyle birlikte izin belgesinin alınmasını izleyen günde Bakanlığa bildirilir. Bu şekilde izin belgeleri alınanlar hakkında geçici mesleki faaliyetten alıkoyma cezası verilmesi hâlinde, tedbir mahiyetinde izin belgelerinin alındığı süre verilen cezadan mahsup edilir. 3713 sayılı Kanun kapsamında haklarında kovuşturma başlatılanların izin belgeleri kovuşturma sonuçlanıncaya kadar tedbiren geri alınır. (**Değişik: 24/10/2019-7190 s.k.**)

10. Gümrük müşavir derneklerince, gümrük müşavirlerinin yapacakları iş ve işlemler karşılığı alacakları asgari ücretleri gösteren ve takvim yılı bazında belirlenen Asgari Ücret Tarifesi, Müsteşarlıkça uygun görülerek onaylanmak suretiyle uygulamaya konulur. (**Ek: 18/6/2009-5911 s.k.**)

GEÇİCİ MADDE 7- (Ek: 12/11/2008-5810 s.k.) Bu Kanununun 152 nci, birinci fıkrasının (a) bendi hariç olmak üzere 157 nci, 158 inci ve bölgede faaliyette bulunan işletmelerin ihtiyaçlarıyla sınırlı olarak 185 inci maddelerinin 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa aykırı olan hükümleri, Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihe kadar uygulanmaz. Ancak 158 inci ve 185 inci madde hükümleri, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu yönünden uygulanmaya devam olunur.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemler için 4760 sayılı Kanuna göre tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılan tarhiyatlardan vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir. Tahsil edilmiş tutarlar ret ve iade edilmez.

GEÇİCİ MADDE 8- (Ek: 31/10/2012-6358 s.k.) EXPO 2016 Antalya Ajansının tasfiyesinden sonra ülkede kalanlar hariç olmak üzere; EXPO 2016 Antalya ile ilgili olarak yurda geçici olarak sokulacak her türlü ürün, mal ve eşya, gümrük vergisinden müstesnadır.

GEÇİCİ MADDE 9- (Ek: 18/1/2017-6770 s.k.) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanununun 235 inci maddesi uyarınca el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen kara ulaşım araçları ile ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği ayı takip eden altıncı ayın sonuna kadar ilgili gümrük idaresine başvurulması ve taşıtın ilk iktisabında ödenen özel tüketim vergisinin % 25'ine tekabül eden tutarın, başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili tahsil dairesine ödenmesi halinde, el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kaldırılır ve el konulan araç, sahibine iade edilir. Bu karar gümrük idaresi tarafından ilgili mahkemeye bildirilir. Tasfiyesi tamamlanmış ulaşım araçları için bu fıkra kapsamında başvurular kabul edilmez.

Birinci fıkrada belirtilen oran bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ilk iktisabı gerçekleşmiş kara ulaşım araçları ile ilgili olarak, bu Kanununun 235 inci maddesi kapsamında el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilmesi gereken fiilin gümrük idaresince tespit edilmesinden önce ve birinci fıkrada belirtilen süre içinde kendiliğinden bildirilmesi durumunda % 15 olarak uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı müştereken yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 10- (Ek:17/7/2019-7186 s.k.) Bu Kanunun 235 inci maddesi uyarınca mevcut bir soruşturma kapsamında bulunan veya el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen kara ulaşım araçları ile ilgili olarak ~~31/12/2019~~ tarihine kadar ilgili gümrük idaresine başvurulması ve taşıtın ilk iktisabında ödenmesi gereken özel tüketim vergisinin % 25'ine tekabül eden tutarın, başvuru sahibine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ilgili tahsil dairesine ödenmesi hâlinde, araç hakkında el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilmez, mevcut kararlar kaldırılır ve el konulan araç sahibine iade edilir. İadesi talep edilen ulaşım araçlarının muhafazasına ilişkin masraflar araç sahibince ödenir.

Bu karar gümrük idaresi tarafından ilgili başsavcılığa/mahkemeye bildirilir. Tasfiyesi tamamlanmış ulaşım araçları için bu fıkra kapsamında başvurular kabul edilmez.

Birinci fıkrada belirtilen oran, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ilk iktisabı gerçekleşmiş kara ulaşım araçları ile ilgili olarak, bu Kanunun 235 inci maddesi kapsamında el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilmesi gereken fiilin gümrük idaresince tespit edilmesinden önce ve birinci fıkrada belirtilen süre içinde kendiliğinden bildirilmesi durumunda % 15 olarak uygulanır.

Cumhurbaşkanı birinci fıkrada yer alan başvuru süresini altı aya kadar uzatmaya yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 11- (Ek: 3/11/2022-7420 s.k.) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek gümrük idaresine bilgi verilmeden taşıtsız yurt dışına çıkılması durumunda da, 241 inci maddenin altıncı fıkrasının (e) bendi hükmü uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan tahsilatlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

MADDE 247- Bu Kanun yayımını izleyen tarihten itibaren üç ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 248- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi: 07.10.2009
Resmi Gazete Sayısı: 27369 (Mükerrer)

BİRİNCİ KİTAP Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 4458 sayılı Gümrük Kanununun yönetmelikle düzenlenmesini öngördüğü konuları düzenlemek ve uygulamaya yön verecek hususlara açıklık getirmektir.

(2) Bu Yönetmelik, gümrük işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununda tanımlanan deyimlere ilave olarak bu Yönetmelikte geçen;

a) ATA Karnesi: ATA Karneleri Hakkındaki Gümrük Sözleşmesi ile Geçici İthalat Sözleşmesi çerçevesinde düzenlenen belgeyi,

b) Bilgisayar sistemi veya sistem: Gümrük idarelerinde gümrük işlemlerinin yürütüldüğü yerel veya geniş alan ağı ile birbirine bağlı entegre bilgisayar sistemini,

c) Dökme eşya: Levha, kangal, profil, kütük, firkete, her türlü boru, rulo sac, pik gibi ambalajlı olarak sayılabilen veya ambalajlanmış eşya dışında kalan; maden cevheri, mineraller, hurda demir, kömür, hububat, hayvan yemi, küspe, çimento, klinker, ponza, suni gübre, mucur gibi ambalajlanmamış ve genellikle yükleme ve boşaltması mekanik vasıta ve tesis gerektiren her nevi gaz, sıvı ve katı maddeleri,

c) Elektronik veri değişimi: Kabul görmüş mesaj standartlarına göre yapılandırılmış verilerin bir bilgisayar sistemi ile diğer bir bilgisayar sistemi arasında elektronik olarak aktarımını,

d) (Mülga: RG-30/4/2011-27920) (Yeniden düzenleme: RG-10/1/2013-28524) Eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi: Eşyanın rejime geçişine ilişkin gümrük işlemlerinin gümrük idaresi yerine yükümlünün kendi tesislerinde yerinde gümrükleme yoluyla gerçekleştirilmesi ve gümrük idaresince uygun bulunması halinde, beyanın beyanname verilmesi yerine ticari kayıtlara giriş yoluyla yapılmasını,

e) Grup ihracatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ihracat işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

f) Grup imalatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmayı,

g) Grup ithalatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ithalat işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

ğ) Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD): Ticari ve özel kullanıma mahsus kara taşıtları için ulusal ve uluslar arası kefil kuruluşlarca verilen teminat hükmünde olan belgeyi,

h) Gümrük işlemlerinin bitirilmesi: Eşyaya ait vergilerin ödenmesini veya kaldırılmasını veya teminata bağlanmasını veya beyannamenin iptal edilmesini veya eşyanın gümrüğe terk edilmesini veya imhasını veya müsadere edilmesini,

ı) (Değişik: RG-12/6/2012-28321) Gümrüklü saha: Gümrük idaresinin denetim, kontrol, yetki ve sorumluluğunda bulunan; kara, demiryolu, hava gümrük kapıları, iç gümrükler ile diğer yer ve sahalarda fiziki olarak etrafından ayrılmış veya böyle addedilen yerleri; deniz gümrük kapılarında ise bu yerlerle birlikte ilgili liman yönetmelikleri ile belirlenen liman sahası ve demirleme sahalarını kapsayan deniz ve kıyı alanlarını,

i) İdare amiri: Gümrük mevzuatı çerçevesindeki bir işlemin yerine getirildiği gümrük idaresinin en üst amirini,

j) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan eşya veya ürün: İhracı halinde bir geri ödeme veya benzeri ekonomik fayda sağlayan eşya veya ürünleri,

k) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan tarım ürünü: Herhangi bir işleme tabi tutulmadan ihracı kaydıyla, ihraç edilmeden önce bir ihraç geri ödemesine eşdeğer bir ödeme konusu olan tarım ürünlerini,

l) Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

m) Risk analizi: Tanımlanmış risklerin ne kadar sıklıkla ortaya çıkabileceğinin ve bunların sonuçlarının büyüklüğünün belirlenmesi için mevcut bilginin sistematik kullanımını,

n) Ticaret politikası önlemleri: Gözetim, korunma önlemleri, miktar kısıtlamaları ve ithalat veya ihracat yasaklamaları gibi eşyanın ithal ve ihracı ile ilgili hükümlerle belirlenmiş tarife dışı önlemleri,

o) Türkiye Gümrük Bölgesi veya Gümrük Bölgesi: Türkiye Cumhuriyeti topraklarını, karasularını, iç sularını ve hava sahasını kapsayan Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini,

ö) Veri işleme tekniği: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa uygun olarak elektronik imza içeren elektronik veri değişimi standart mesajlarının gümrük idareleri ile değişimini ve/veya gümrük işlemlerinin tamamlanması için gerekli bilgilerin gümrük idaresinin bilgisayar sistemine girilmesini,

p) Yolcu: Ticaret, memuriyet, tahsil, ziyaret, tedavi veya turizm gibi herhangi bir amaçla kısa veya uzun bir süre kalmak üzere, yabancı bir ülkeden kara, demiryolu, deniz veya hava yollarından biriyle Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yabancı bir

ülkede oturan Türkler ile yabancılar ve herhangi bir amaç ile gittikleri yabancı ülkeden kesin veya geçici olarak dönen, Türkiye’de oturan Türkler ve yabancılar ile Türkiye’den aynı amaçlarla ve aynı yollarla yabancı bir ülkeye giden benzeri Türk ve yabancıları,

r) **(Ek: RG-10/1/2013-28524)** Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası: Kanunun 5/A maddesine uygun olarak, ilgili mevzuat uyarınca aranan koşulları sağlayan yükümlülere gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalar ile Türkiye Gümrük Bölgesine eşya giriş ve çıkışı sırasında yapılan emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmak üzere verilen belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Kişilerin Hak ve Yükümlülüklerine İlişkin Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü1 (...)

İKİNCİ BÖLÜM

Onaylanmış Kişi Statüsü

Onaylanmış kişi statüsü verilebilecek kişiler

MADDE 22 – (1) Gümrük mevzuatı kapsamında gümrük işlem ve uygulamalarının kolaylaştırılması amacıyla belirlenen basitleştirilmiş usul, uygulama ve yetkilerden yararlanmak üzere 23 ve 24 üncü maddelerde belirlenmiş koşulları sağlayan, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik **(Ek: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer)** ve en az iki yıldır fiilen faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişilere talep etmeleri halinde **(Mülga ibare: RG-7/10/2016-29850)** (...) onaylanmış kişi statüsü verilir.

(2) **(Değişik: RG-7/10/2016-29850)** 24 üncü maddede belirtilen devir, birleşme veya kısmi bölünme hallerinde onaylanmış kişi statü belgesi başvurusunda bulunacak kişilerden birinci fıkrada belirtilen en az iki yıldır fiilen faaliyette bulunma koşulu aranmaz.

(3) **(Ek: RG-09.01.2024-32424)** Gümrük Kanununun 5/A maddesi kapsamında yetkilendirilmiş yükümlü statüsü tanınan şirketin, malvarlığının bir veya birden fazla bölümünü yeni kurulacak bir şirkete kısmi veya tam bölünme suretiyle devretmesi halinde, idaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından bölünen şirketle yeni kurulan şirket arasında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunması koşuluyla, devralan tüzel kişiliğin yapacağı onaylanmış kişi statü belgesi başvurusunda birinci fıkrada belirtilen en az iki yıldır fiilen faaliyette bulunma koşulu aranmaz. (09.01.2024 / 32424 sayılı R.G. ile eklenmiştir)

Onaylanmış kişi statüsü için gereken genel koşullar

MADDE 23– (1) Onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerce,

¹ Mülga bölüm: RG-10/1/2013-28524

a) **(Değişik: RG-3/5/22023-32179)** Yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde on ve fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından ve bilişim alanında suçlardan mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa; vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa; mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefetten ceza veya mahkumiyet kararı bulunmaması,

b) **(Değişik ibare: RG-7/10/2016-29850)** Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ila 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, beşten fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde birini aşmaması,

c) **(Değişik ibare: RG-7/10/2016-29850)** Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ila 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının yetmiş beş katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı sayısı ve yine aynı tutardaki usulsüzlük cezasının ikiyüzelli katını aşan 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 51 inci maddesi ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca düzenlenmiş ceza kararı sayısı toplamlarının, ikiden fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının binde üçünü aşmaması,

c) **(Değişik ibare: RG-7/10/2016-29850)** Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle haklarında **(Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538)** Kanunun 239 uncu maddesi uyarınca Kanunun 241 inci

maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı ile Kanununun 241 inci maddesi uyarınca aynı maddenin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, ondan fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde ikisini aşmaması,

d) Gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu bulunmaması,

e) Vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması,

f) İlgili mevzuat uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu bulunmaması,

g) İhracatçılar için, bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre, Türkiye İhracatçılar Meclisi veya ihracatçı birliklerince ilgili mevzuatı çerçevesinde performans ve güvenilirliğinin onaylanmış olması,

ğ) (Mülga: RG-7/10/2016-29850)

h) (Değişik: RG-12/6/2012-28321) Firmanın mali yapısı incelenerek, (Değişik ibare: RG-7/10/2016-29850) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı yıldan önceki iki yıl, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 72 nci maddesi uyarınca mali tabloların tamamlanamamış olması halinde başvuru yılından önceki ikinci ve üçüncü yıl esas alınmak suretiyle, Bakanlıkça belirlenecek formata uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından düzenlenecek raporla olumlu görüşle sonuca bağlanmış olması, koşullarının tamamının sağlanması gerekir.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinin uygulanmasında, Kanununun 67 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, aynı beyannameye ilişkin düzenlenmiş birden fazla ceza kararı bir ceza kararı sayılır.

(3) Grup ihracatçıları veya grup ithalatçıları tarafından yapılan başvurularda, dış ticaret işlemlerinde adlarına aracılık yapıldığı bildirilen grup imalatçıları tarafından birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan koşulların sağlanması gerekir.

(4) Grup imalatçısı tarafından yapılan başvurularda 24 üncü maddenin dördüncü fıkrasının uygulandığı durumlarda aynı maddenin (Değişik ibare: RG-7/10/2016-29850) birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen özel koşulun sağlanmasında ihracat tutarları göz önünde bulundurulan grup ihracatçısı ya da ihracatçıları tarafından birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan koşulların tamamının sağlanması gerekir.

(5) (Ek: RG-16/7/2011-27996) (Mülga: RG-7/10/2016-29850)

(6) (Mülga: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer)

(7) (Ek: RG-26/3/2011-27886) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında ceza kararına sebep teşkil eden ihlalin tarihi esas alınır. Başvurunun değerlendirilmesinde, (Değişik ibare: RG-7/10/2016-29850) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıldan daha önce işlenen fiiller nedeniyle düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz.

(8) (Ek: RG-26/3/2011-27886) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında aynı gümrük idaresinde aynı tespite istinaden geriye dönük olarak yapılan tarama sonucunda aynı ihlale ilişkin olarak düzenlenen birden fazla ceza kararı tek bir ceza kararı sayılır.

(9) (Ek: RG-26/3/2011-27886) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında kesinleşmemiş ceza kararları dikkate alınmaz.

(10) **(Ek: RG-16/7/2011-27996)** Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz.

(11) **(Ek: RG-21/5/2014-29006)** Birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinin uygulanmasında ilgili mevzuat uyarınca teminata bağlanan, yapılandırılan, tecil edilen, taksitlendirilen veya mahsup talebi kabul edilen borçlar hariç tutulur.

Onaylanmış kişi statüsü için gereken özel koşullar

MADDE 24 – (Değişik: RG-7/10/2016-29850)

(1) Onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerin 23 üncü maddede belirtilen genel koşullara ek olarak aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekir:

a) Dış ticaret performansına ilişkin olarak aşağıdaki koşullardan en az birinin sağlanması:

1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari bir milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde gerçekleştirilen ithalat ve fiili ihracat toplamının asgari altı milyon ABD doları tutarında olması.

b) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviriyle onaylanmış kişi statüsü başvurusunun ön incelemesi için sözleşme yapıldığı tarihten geriye dönük **(Değişik ibare: RG-1/4/2020-31086)** bir yıl içinde ortalama en az **(Değişik ibare: RG-3/1/2019-30644)** otuz işçi istihdam ediyor olması.

(2) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla ihracat yapılması durumunda, bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre Türkiye İhracatçılar Meclisi veya ihracatçı birliklerince onaylı belgede kayıtlı ihracat tutarlarından dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapıldığı tespit edilen ihracat tutarları da imalatçı kişinin ihracatı olarak kabul edilir ve imalatçı kişinin başvurusunda dikkate alınır.

(3) Dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketleri için bu maddede sayılan özel koşullar aranmaz.

(4) Grup ihracatçıları ve grup ithalatçıları için birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen özel koşul aranmaz. Ancak, grup ihracatçıları veya grup ithalatçıları tarafından yapılan başvurularda, dış ticaret işlemlerinde adlarına aracılık yapıldığı bildirilen grup imalatçıları tarafından birinci fıkranın (b) bendinde yer alan koşulun sağlanması zorunludur. Bu koşulun sağlanmasında, grup imalatçılarının sigortalı çalışan sayıları toplamı dikkate alınır.

(5) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibinin, devir veya birleşme suretiyle tüzel kişiliğinin sona ermesi durumunda yeni kurulan ya da onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmayı devralan tüzel kişiliğin onaylanmış kişi statü belgesi talebinin bu madde uyarınca özel koşullar açısından değerlendirilmesinde talep halinde tüzel kişiliği sona eren firmanın dış ticaret performansı da dikkate alınır. Bu durumda tüzel kişiliği sona eren firmanın 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç)

bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin ceza kararı sayıları da statü belgesi talebinde bulunan kişi adına düzenlenmiş ceza kararları ile birlikte değerlendirilir.

(6) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi şirketin malvarlığının bir veya birden fazla bölümünü yeni kurulacak bir şirkete kısmi bölünme suretiyle devretmesi halinde, idaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından belge sahibi şirketle yeni kurulan şirket arasında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunması koşuluyla, devralan tüzel kişiliğin onaylanmış kişi statü belgesi talebinin bu madde uyarınca özel koşullar açısından değerlendirilmesinde talep halinde belge sahibi firmanın dış ticaret performansı da dikkate alınır. Bu durumda belge sahibi firmanın 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin ceza kararı sayıları da statü belgesi talebinde bulunan kişi adına düzenlenmiş ceza kararları ile birlikte değerlendirilir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (h) bendinde belirtilen genel koşulun sağlanıp sağlanmadığının tevsikinde ise belge sahibi firmanın mali yapısı esas alınır.

Onaylanmış kişi statü belgesi ve kapsamı

MADDE 25 – (1) Onaylanmış kişi statüsü verilen gerçek ve tüzel kişilerce, gümrük mevzuatı kapsamında gümrük işlem ve uygulamalarının kolaylaştırılması amacıyla belirlenen basitleştirilmiş usul, uygulama ve yetkilerden adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi aracılığıyla yararlanılır.

(2) Onaylanmış kişi statü belgesi almak için yapılacak başvuru, aranacak belgeler ve onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlenme şekli, geçerlilik süresi, yenilenmesi ve değiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

(3) **(Mülga ibare: RG-7/10/2016-29850)** (...) onaylanmış kişi statüsü sahipleri tarafından, adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında yararlanılacak hak ve yetkiler ile söz konusu hak ve yetkilere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

(4) **(Mülga: RG-7/10/2016-29850)**

(5) Onaylanmış kişi statü belgesi sahiplerince Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, gümrük ve dış ticaret mevzuatına aykırı hareket edilmesi durumunda adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında yararlanılan hak ve yetkiler geri alınabilir veya askıya alınabilir.

(6) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler hakkında aynı bentte sayılan kanunlar uyarınca başlatılan inceleme ve soruşturma sonucunda suç duyurusunda bulunulduğunun ve buna ilişkin olarak ilgili Cumhuriyet savcılığı tarafından yürütülmekte olan soruşturma sürecinin veya kovuşturma sürecinin devam ettiğinin öğrenilmesi halinde onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında yararlanılan hak ve yetkiler geri alınabilir veya askıya alınabilir.

(7) Beşinci ve altıncı fıkralar uyarınca onaylanmış kişi statü belgesi kapsamı hak ve yetkilerin geri alınması ve askıya alınması işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Onaylanmış kişi statü belgesinin askıya alınması, geri alınması ve iptali

MADDE 26 – (1) Onaylanmış kişi statü belgesinin geçerlilik süresi içinde gümrük işlemlerinden veya gümrük cezalarından doğan herhangi bir kamu alacağının, süresi içinde ödenmediğinin tespit edilmesi durumunda söz konusu onaylanmış kişi statü belgesi, kesinleşmiş gümrük vergisi ve/veya ceza borcu ödenene kadar askıya alınır. Kişi, onaylanmış kişi statü belgesinin askıya alındığı tarihten itibaren bu belge kapsamındaki hak ve uygulamalardan yararlandırılmaz.

(2) (**Değişik: RG-1/4/2020-31086**) Onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlenme tarihini takip eden on iki aylık dönem içinde 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde veya belgenin geçerlilik süresi içinde aynı fıkranın diğer bentlerinde belirtilen genel koşullardan herhangi birinin veya 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen özel koşulun ortadan kalktığı öğrenilmesi ya da belge sahibince talep edilmesi halinde, onaylanmış kişi statü belgesi geri alınır.

(3) (**Mülga: RG-7/10/2016-29850**)

(4) Kişi, onaylanmış kişi statü belgesinin geri alındığı tarihten itibaren bu belge kapsamındaki hak ve uygulamalardan yararlandırılmaz.

(5) Yanlış veya eksik bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiği anlaşılan onaylanmış kişi statü belgesi iptal edilir. Onaylanmış kişi statü belgesinin iptal edildiği durumda, bu belge kapsamındaki yetki ve uygulamalar, onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlendiği tarih itibarıyla geçersiz sayılır. Adına düzenlenmiş onaylanmış kişi statü belgesi bu fıkra uyarınca iptal edilmiş kişilere iptal tarihinden itibaren iki yıl süreyle onaylanmış kişi statüsü verilmez.

(6) Onaylanmış kişi statü belgesinin askıya alınması, geri alınması ve iptaline ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Karar

Karar, kararın iptali veya değiştirilmesi

MADDE 27 – (1) Gerekli bilgi ve belgelerle başvuran her kişi gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin bir karar vermesini gümrük idaresinden isteyebilir.

(2) Gümrük idaresinin ilgilinin lehine olan kararları, Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen hallerde değiştirilir veya iptal edilir.

(3) Değiştirme ya da iptal kararları, bu kararların yürürlüğe girdiği tarihte, iptal edilen ya da değiştirilen kararlar uyarınca bir gümrük rejimine tabi tutulmaya başlanmış eşya için uygulanmaz.

(4) Bununla birlikte, gümrük idareleri belirlenecek bir dönem içinde bu eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işleme ya da kullanıma tabi tutulmasını isteyebilir.

Bağlayıcı Tarife Bilgisi

MADDE 28 – (1) Bağlayıcı Tarife Bilgisi, eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılmasına ilişkin olarak, kişinin yazılı talebi üzerine Müsteşarlıkça veya Müsteşarlık tarafından yetkilendirilmiş gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerince verilen idari karardır.

(2) Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurusu, ek-1'de yer alan Bağlayıcı Tarife Bilgisi Başvuru Formu ile yapılır. Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurularının sadece bir kalem eşya için yapılması gerekir. Bir kalem eşya deyiminden Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonu alt açılışında bulunan ve aynı yasal ya da tercihli vergi oranına tabi olan eşya anlaşılır.

(3) Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurularının aşağıdaki bilgi ve belgeleri içermesi zorunludur:

a) Hak sahibinin adı, soyadı ve adresi,

b) Başvuran kişinin hak sahibi olmaması durumunda başvuranın adı, soyadı ve adresi,

c) (**Mülga: RG-2/12/2014-29193**)

c) Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin belirlenmesini sağlayacak ayrıntılı tanım,

d) Eşyanın sınıflandırılmasının, eşya bileşimine bağlı olması durumunda bu bileşimin belirlenebilmesi için kullanılacak tahlil metotları,

e) Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin doğru şekilde saptanmasında gümrük idaresine yardımcı olacak numunesi, fotoğrafı, planı, krokisi ya da mevcut diğer belgeleri (yabancı dilde basılmış olanlarının yeminli tercüme bürolarınca onaylı tercümeleri),

f) Gizli tutulması istenilen hususlar varsa bunlara ilişkin bilgi.

(4) Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvuru konusu eşya numuneleri, Bağlayıcı Tarife Bilgisinin ilgisine tebliği tarihinden itibaren bir aylık süre içinde hak sahibi veya temsilcisi tarafından alınmadığı takdirde, Müsteşarlıkça değerlendirilir.

(5) Başvurunun Bağlayıcı Tarife Bilgisi verilmesi için gerekli bilgi ve belgelerin tamamını içermesi zorunludur. Aksi takdirde başvuru sahibinden eksik bilgi ve belgeleri tamamlaması istenir.

(6) Bağlayıcı Tarife Bilgisinin başvuru sahibine mümkün olan en kısa zamanda yazılı olarak bildirilmesi esastır. Bağlayıcı Tarife Bilgisinin başvuru alındıktan sonra üç ay içinde başvuru sahibine bildirimini mümkün olmadığı durumlarda, gümrük idaresi, bu sürenin bitiminden önce, gecikmenin nedenini açıklayarak bilginin verilmesi için gerekli gördüğü ek süreyi belirtir.

(7) Bağlayıcı Tarife Bilgisi, ek-2'de yer alan örneğe uygun bir formla başvuru sahibine bildirilir. Bu bildirimde gizlilik esasına göre verildiği kabul edilen hususlar ve verilen Bağlayıcı Tarife Bilgisine karşı Kanunun 242 nci maddesi hükümleri çerçevesinde itiraz yolunun açık olduğu belirtilir.

(8) Bağlayıcı Tarife Bilgisi, Bağlayıcı Tarife Bilgisi Programına kaydedilmek suretiyle izlenir.

(9) Gümrük idaresi, Bağlayıcı Tarife Bilgisi sahibi kişiden, eşyanın gümrükten çekilmesi sırasında, sahip olduğu Bağlayıcı Tarife Bilgisini bildirmesini isteyebilir.

(10) Bağlayıcı Tarife Bilgisi Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre iptal edildiğinde, iptal kararın verildiği tarihten itibaren; Kanununun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendine göre iptal edildiğinde ise iptal ya da değişiklik kararının ilgiliye tebliği tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

Bağlayıcı Menşe Bilgisi

MADDE 29 – (1) Bağlayıcı Menşe Bilgisi, kişinin yazılı talebi üzerine Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) tarafından verilen ve eşyanın tercihli veya tercihli olmayan menşenin tespitine ilişkin idari karardır.

(2) Bağlayıcı Menşe Bilgisi, ek-3'te yer alan örneğe uygun bir formla başvuru sahibine bildirilir. Bu bildirimde gizlilik esasına göre verildiği kabul edilen hususlar ve Bağlayıcı Menşe Bilgisine karşı Kanununun 242 nci maddesi hükümleri çerçevesinde itiraz yolunun açık olduğu belirtilir.

(3) Bağlayıcı Menşe Bilgisi başvurularının sadece bir kalem eşya için yapılması gerekir. Bir kalem eşya deyiminden Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonu alt açılımında bulunan ve aynı yasal ya da tercihli vergi oranına tabi olan eşya anlaşılır.

(4) Bağlayıcı Menşe Bilgisi başvurularının aşağıdaki bilgi ve belgeleri içermesi zorunludur:

a) Hak sahibinin adı, soyadı ve adresi,

b) Başvuran kişinin hak sahibi olmaması durumunda başvuranın adı, soyadı ve adresi,

c) Menşenin belirlenmesine esas olan mevzuat,

ç) Eşyanın tarife pozisyonu,

d) Eşyanın ayrıntılı tanımı,

e) Eşyanın bileşimi, bu bileşimin belirlenmesi için kullanılacak olan yöntem ve gerek görülmesi halinde fabrika çıkış fiyatları,

f) Eşyanın menşe kazanması için gereken koşulların sağlandığını gösteren ve eşyanın menşenin tespit edilmesini sağlayacak ayrıntılı bilgi; eşyanın üretiminde kullanılan malzemeler ve bunların menşei, tarife pozisyonları, kıymetleri ve diğer unsurlar (eşyanın tarife pozisyonunun değişmesi için gereken koşullar, yaratılan katma değer, üretim sürecinin ayrıntılı tarifi), uygulanan menşe kuralı,

g) Eşyanın hangi ülkede ne tür işlem ve işçilik gördüğü,

ğ) Gizli tutulması istenilen hususlar varsa bunlara ilişkin bilgi.

h) İmalat sürecinin tanımlanmasını sağlamaya yönelik olarak, eşyanın ve üretim sırasında eşyanın bileşimine giren diğer malzemelerin örnekleri, fotoğrafları, katalogları, planları ve diğer belgeler.

(5) Başvurunun Bağlayıcı Menşe Bilgisi verilmesi için gerekli bilgi ve belgelerin tamamını içermesi zorunludur. Aksi takdirde, başvuru sahibinden eksik bilgi ve belgeleri tamamlaması istenir.

(6) Bağlayıcı Menşe Bilgisinin, idarece karar verilebilmesi için gereken tüm belgelerin temin edildiği tarihten itibaren beş ay içinde başvuru sahibine bildirilmesi gerekir.

(7) Bağlayıcı Menşe Bilgisinin verilmesinde Kanunun 17 ila 22 nci ve bu Yönetmeliğin 33 ila 45 inci maddelerinde yer alan, eşyanın menşenin belirlenmesine ilişkin hükümler esas alınır.

(8) Bağlayıcı Menşe Bilgisi Kanunun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre iptal edildiğinde, iptal kararın verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bilgi

Bilgilerin gizliliği

MADDE 30 – (1) Gizli nitelikli bilgiler, bu bilgilerin edinilmesini gerektiren işlemlerle doğrudan ilgili olması koşuluyla ve bu işlemlerle sınırlı olarak kullanılır.

(2) Kendi görev ve yetki alanları ile ilgili olması kaydıyla, Müsteşarlık ilgili kurum ve kuruluşlarla konu, amaç, tarafların yükümlülükleri ve süresi gibi hususların yer alacağı bir protokol kapsamında veri değişiminde bulunabilir. Bu verilerin yetkisi olmayan kişi, kurum veya kuruluşların eline geçmemesi için protokol yapılan kurum ve kuruluşlar tarafından gerekli tüm tedbirler alınır. Piyasa gözetimi ve denetimine yönelik veri değişim talebinin karşılanmasında, ilgili kurumların ithalat denetimlerinin azaltılması ve hızlandırılması dikkate alınır.

(3) Gümrük işlemleriyle ve bu işlemlerin denetimiyle görevli memurlar, görevleri dolayısıyla yükümlünün kendisine ve yükümlüyle ilgili olanların şahıslarına, işlem ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, mal varlıklarına, mesleklerine ilişkin olarak öğrendikleri sırları ve gizli kalması gereken diğer hususları açıklayamaz ve bunları kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz. Bu yasak yukarıda belirtilen kişilerin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(4) (**Ek: RG-15/5/2013-28648**) Sonuçlarından ülke ve/veya Bakanlık politikalarını geliştirmeye yönelik çalışmalarda yararlanılmak üzere, yüksek öğretim kurumları veya kuruluş amacı araştırma ve geliştirme olan kurumlar ve bunlara bağlı araştırmacılarla bilimsel amaçlı araştırmalarda işbirliği yapılabilir. Bu kapsamda konu, amaç, tarafların yükümlülükleri ve süresi gibi hususların yer alacağı bir protokol kapsamında veri kullanımı gerçekleştirilir. Veri kullanımında uluslararası istatistiksel yöntemlere uygun veri gizleme işlemi yapılır. Bakanlıkça derlenen ve saklanan bireysel verilerin tanınmasına yol açacak bölümleri gizlendikten sonra kullandırılır. İhtiyaç olması halinde mikro verilerde yeni gizleme teknikleri de uygulanabilir. Verilerin yetkisi olmayan kişi, kurum veya kuruluşların eline geçmemesi için taraflarca gerekli olan tedbirler alınır. Bu kapsamda yapılan araştırma sonuçları, Bakanlık tarafından kontrol edilmeden üçüncü kişilerle paylaşılmasına izin verilmez.

(5) (**Ek: RG-15/5/2013-28648**) Bu maddede belirtilen yükümlülüğe uymayanlar hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 239 ve 258 inci maddeleri gereğince gerekli işlemler yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Süreler

Süre ve süre uzatımı

MADDE 31 – (1) Kanunda belirtilen süreler aksine bir hüküm bulunmadıkça uzatılamaz veya ertelenemez. Ancak, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerden herhangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar bu süreler işlemez.

(2) Süresi dışında yapılan müracaatlarda, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin süresi içerisinde meydana geldiğini kanıtlayan belge ibrazı halinde ilgili gümrük idaresince mücbir sebep ve beklenmeyen hallere ilişkin olarak ibraz edilen belgelere göre ek süre verilir.

(3) Mücbir sebep ve beklenmeyen haller şunlardır;

- a) Doğal afetler (yangın, yer sarsıntısı, su basması, don, fırtına, kasırga v.b.)
- b) Kanuni grev ve lokavtlar,
- c) Genel salgın hastalık,
- ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı,
- d) Devletçe konulan yasaklar, abluka veya savaş hali, terör,
- e) Ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk,
- f) Yükümlü firmanın iflası veya şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,
- g) Yükümlü firmanın faaliyetinin kamu otoritelerince durdurulması,
- ğ) Yükümlünün iradesi dışında meydana gelen ve müdahalesiyle önlenemeyecek diğer durumlar.

İKİNCİ KİTAP

Gümrük Vergileri İle Eşya Ticareti Konusunda Öngörülen Diğer Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Unsurlar

BİRİNCİ KISIM

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Tanımlar

MADDE 32 – (1) Gümrük tarifesine uygulamasına ilişkin bu kısımda geçen;

a) Bölüm: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde birbirine benzeyen aynı nitelikteki veya çoğunlukla aynı hammadeden yapılan eşyayı içine alacak şekilde oluşturulan grupları,

b) Bölüm başlığı: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde bulunan her bölümün başında yer alan ve tarifenin yorumu bakımından bağlayıcı olmayıp, yol gösterici nitelikte olan ibareleri,

c) Bölüm notu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde bölümlerle ilgili olarak bölüm başlıklarından sonra yer alan, bölümde geçen bazı tabirlerin ne anlama geldiği, ilgili bölümde bir eşyaya yapılan bir atfın hangi tür eşyayı kapsadığı, hangi eşyanın sadece ilgili bölümde yer alabileceği ve bu eşyanın bu bölümde yer alabilmesi için hangi şartların gerektiği, hangi eşyanın o bölüme dahil olmadığı hakkında bilgi veren açıklamaları,

ç) Eşyanın ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş önlemler: Bir eşyanın ticaretine ilişkin olarak uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler ya da kanun, kararname, yönetmelik ve benzeri mevzuat çerçevesinde, ilgili kurumlarca belirlenmiş özel düzenlemeleri,

d) Fasil: Bölümlerden daha alt düzeyde ve bölümlere nazaran daha çok birbirine benzeyen aynı nitelikteki eşyayı içine alan ve altı basamaklı Armonize Sistem Kodunun ilk iki rakamını,

e) Fasil başlığı: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan fasılların başında bulunan ve bağlayıcı olmayan ibareleri,

f) Fasil notu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde fasıl başlıklarından sonra gelmek üzere, fasıllarla ilgili yapılan açıklamaların yer aldığı kayıtları,

g) Gümrük tarife istatistik pozisyonu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde, oniki rakamdan oluşan pozisyonu,

ğ) İşlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler: Tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen işlenmiş tarım ürünlerinin ticaretinde uygulanan özel hükümleri,

h) Kota: Bir takvim yılı içinde veya muayyen bir dönem itibarıyla yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini,

ı) Tarife alt pozisyonu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde pozisyon numarasını izleyen iki rakam ile birlikte altılı rakamlarla ifade edilen grupları,

i) Tarife kotası veya tarife kontenjanı: Bir mal ya da mal grubunun gümrük vergisi oranlarında belirli bir miktar veya değer için indirim yapılması ya da muafiyet sağlanmasını,

j) Tarife önlemleri: Dış ticaretin serbest piyasa koşullarında gelişmesine, konulan gümrük vergileri ile engel olunmasını,

k) Tarife pozisyonu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde fasıla ilişkin ilk iki rakamdan sonra gelen iki rakamla birlikte dördümlü rakamlarla ifade edilen grupları,

l) Tarife tavanı: Belirli bir dönem içinde, belli malların belirlenen değer ya da miktar için ithalatta ve ihracatta normal gümrük vergisi oranında bir indirimle gidilmesi ve bunu aşan miktar için belirlenen dönemin sonuna kadar bu tarife indirimlerinin askıya alınabilmesi uygulamasını,

m) Tercihli tarife: İki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca, aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasını,

n) Türk Gümrük Tarife Cetveli: Eşyanın cins ve niteliklerine göre sistematik bir şekilde numaralandırılarak sınıflandırıldığı ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunda yer alan gümrük vergisi oranlarının gösterildiği Bakanlar Kurulunca kabul edilen cetveli, ifade eder.

İKİNCİ KISIM Eşyanın Menşei

BİRİNCİ BÖLÜM Eşyanın Menşeinin Belirlenmesi

Menşe ülkenin belirlenmesi

MADDE 33 – (1) Eşyanın başka bir ülkede değişiklik ve işlem görmesi veya üretimin birden fazla ülkede gerçekleştirilmesi halinde bir ülke menşeli sayılabilmesi için, o ülkede yeni bir ürün imal edilmesi veya imalatın önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin o ülkede bu amaçla donatılmış işletmelerde yapılması gerekir.

Tekstil ürünlerinde menşenin belirlenmesi

MADDE 34 – (1) Birden fazla ülkede menşeli olmayan girdiler kullanılarak gördüğü işçilik ve işlem sonucunda elde edilen ve Türk Gümrük Tarife Cetvelinin XI nci bölümünde yer alan tekstil ürünlerinin o ülke menşeli sayılabilmesi için, nihai ürünün üretiminde kullanılan ve menşeli olmayan girdilerin sınıflandırıldığı pozisyondan başka bir pozisyonda sınıflandırılması gerekir. Ancak, ek-5'te yer alan listedeki tekstil ürünlerinde, pozisyon değişikliği olup olmadığına bakılmaksızın listenin üçüncü sütununda belirtilen işlemlerin gerçekleştirilmiş olması şartı aranır. Listede yer alan ürünler için üçüncü sütunda belirtilen işlem gerçekleşmediği sürece pozisyon değişikliği olsa dahi elde edilen ürün menşe kazanmaz.

(2) Aşağıdaki işlemler, birinci fıkrada belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın eşyanın menşe kazanması için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

a) Nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik; havalandırma, yayma, kurutma, hasar gören parçaların atılması ve benzeri koruyucu işlemler,

b) Tozun giderilmesi, eleme ya da kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, maddelerden setler oluşturma dahil eşleştirme, yıkama ve kesmeden oluşan basit işlemler,

c) Ambalaj değişikliği, ambalajların ayrılması ve birleştirilmesi, basit torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit ambalajlama işlemleri,

ç) Ürün veya ambalajı üzerine marka, etiket ve diğer benzeri ayırt edici işaretlerin konulması,

d) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı,

e) Bu maddenin (a) ila (d) alt bentlerinde belirtilen işlemlerin iki veya daha fazlasının bir arada gerçekleştirilmesi.

Diğer ürünlerde menşenin belirlenmesi

MADDE 35 – (1) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin XI inci bölümünde yer alan tekstil ürünleri haricindeki ürünlerin birden fazla ülkede menşeli olmayan girdiler kullanılmak suretiyle gördüğü işçilik ve işlem sonucunda elde edilen ve ek-6'da yer alan listedeki ürünlerin o ülke menşeli sayılabilmesi için listenin üçüncü sütununda belirtilen işlem ve işçiliği görmesi gerekir. Listede yer almayan ürünler için yorum kurallarınının 5 no.lu notunda belirtildiği şekilde işlem yapılır.

Genel yorumlama kuralları

MADDE 36 – (1) 34 ve 35 inci maddede geçen ek-5 ve ek-6'daki liste kapsamında bulunan ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler üzerinde gerçekleştirilen, ürüne menşe statüsü kazandıran işçilik veya işlemlerin yorumlanmasında, ek-4'te yer alan kurallar esas alınır.

(2) Ek-5 ve ek-6'daki listede yer alan menşe kuralı, eşyanın imalatında eşyanın fabrika çıkış fiyatının belirli bir yüzde oranını aşmayacak şekilde menşeli olmayan madde kullanımını öngörmekte ise bu yüzde oranının hesaplanmasında;

a) Kıymet deyimi, kullanılan menşeli olmayan maddelerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymetini, bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde ise imalatın yapıldığı ülkede maddeler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyatı,

b) Fabrika çıkış fiyatı deyimi, elde edilen ürünün fabrika çıkış fiyatından ürünün ihracında geri ödenmiş veya ödenecek yurt içi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,

c) Montaj işlemleri sonucu oluşan kıymet deyimi, montaj işlemlerinin yapıldığı ülkede anılan ülke menşeli parçaların birleştirilmesinden ve her türlü tamamlayıcı ve kontrol mahiyetindeki işlemler ile birlikte montaj sonucunda oluşan, kar ve bu tür işlemlerden kaynaklanan genel giderler sonucu ortaya çıkan kıymet artışını, ifade eder.

(3) Eşyanın üretildiği ülkeden doğrudan Türkiye'ye getirilmeyerek üçüncü bir ülke veya ülkeler yoluyla getirilmiş ve oralarda geçici depolama yerlerine ve antrepolara konmuş olsa dahi menşe ülkesi değişmez. Eşyanın geldiği ülkeden maksat Türkiye'ye en son gönderildiği veya getiren araca yüklendiği ülkedir. Başka bir ülkede antrepoya konmaksızın sadece araç değiştirilerek eşyanın getirilmesi halinde eşyanın geldiği ülke değişmez.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 37 – (1) Bir cihaz, makine, alet veya aracın parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki aksesuarlar, yedek parçalar ve aksamın, söz konusu cihaz, makine, alet veya aracın parçası ile aynı menşei taşıdığı kabul edilir.

(2) Serbest dolaşıma sokulan veya daha önce ihraç edilmiş cihaz, makine, alet veya aracın herhangi bir parçası ile kullanılan önemli yedek parçaların bu kısımda düzenlenen şartları yerine getiren cihaz, makine, alet veya aracın parçası ile aynı menşei taşıdığı mütalaa edilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara göre menşe belirlenebilmesi için varış ülkesindeki ithalat için gerekli olması ve söz konusu önemli yedek parçaların üretim aşamasında ilgili teçhizat, makine, cihaz veya taşıtın bünyesine girmesinin, bu teçhizat, makine, cihaz veya taşıtın imalatının yapıldığı ülkenin menşesine sahip olmasını engellememesi gerekir.

(4) Bu maddenin uygulanmasında;

a) Cihaz, makine, alet veya aracın parçası, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin XVI, XVII ve XVIII inci bölümlerinde yer alan eşyayı,

b) Önemli yedek parçalar, (a) bendinde belirtilen serbest dolaşıma sokulan veya daha önce ihraç edilmiş olan eşyanın düzgün çalışması için gerekli olan ve ilgili eşyanın özelliğini haiz, ilgili eşyanın normal bakımları ve hasar görmüş veya hizmet göremeyecek duruma gelmiş olanların parçalarının değiştirilmesi için kullanılması planlanan parçaları, ifade eder.

(5) Bu maddede belirtilen önemli yedek parçaların ihracatında menşe şahadetnamesi düzenlenirken, bu şahadetnamenin eşyanın tanımı, koli sayısı ve cinsi marka ve sayısını gösteren 6 no.lu kutusunun doldurulmasından başka, başvuruda bulunan tarafından yine bu eşyanın daha önce ihraç edilmiş olan cihaz, makine, alet veya aracın bir parçasının normal bakımı için kullanılacağına ilişkin yazılı beyanı aranır. Yazılı beyanda, söz konusu cihaz, makine, alet veya aracın tüm özellikleri de yer alır. Başvurularda, mümkünse, daha önce ihraç edilmiş olan ve yedek parçası ihraç edilmek istenilen cihaz, makine, alet veya araca ait menşe şahadetnamesine ilişkin sayı, tarih ve onaylayan gibi bilgileri içeren ayrıntılar da sunulur. Gümrük idaresi buna ek olarak daha önce ihraç edilmiş cihaz, makine veya alet veya aracın parçası ile ilgili fatura veya bu faturanın bir nüshasının, teslimatın normal bakım hizmetinin bir parçası olarak yapılmakta olduğunu gösteren sözleşme veya bir nüshasının ve gerekli gördüğü başka bir belgenin ibraz edilmesini isteyebilir.

(6) Önemli yedek parçaların serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, 40 ıncı maddede belirtilen bilgileri içeren menşe şahadetnamesinin ibrazı gerekir. Gümrük idaresi bu şekilde ibraz edilen menşe şahadetnamelerine ek olarak serbest dolaşıma sokulan cihaz, makine veya alet veya aracın parçası ile ilgili fatura veya bu faturanın bir nüshasının, teslimatın normal bakım hizmetinin bir parçası olarak yapılmakta olduğunu gösteren sözleşme veya bir nüshasının ve gerekli gördüğü başka bir belgenin ibraz edilmesini isteyebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşe Şahadetnamesi

Menşe şahadetnamesi aranılacak haller

MADDE 38 – (Değişik: RG-3/5/22023-32179) (1) 205 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlülüklerin uygulanmaması için eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini veya İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için öngörülen gümrük vergisi oranının aynı listelerde yer alan Diğer Ülkeler sütununda gösterilen gümrük vergisi oranından daha yüksek bir oranda belirlenmiş olması halinde eşyanın Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülke menşeli olduğunu tevsik etmek üzere menşe ülkenin veya ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olan menşe şahadetnamesi ibraz edilir.

(2) Menşe şahadetnamesinin sonradan ibraz edileceğinin serbest dolaşıma giriş beyannamesinde belirtilmesi veya ibraz edilen menşe şahadetnamesinin şekil veya muhteva itibarıyla yanlış veya eksik bilgi taşınması nedeniyle gümrük idaresince kabul

edilmemesi halinde; İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için uygulanan yüksek oranda vergiden kaynaklanan gümrük vergisi farkı, menşe esaslı ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülükler nakit teminata bağlanmak suretiyle usulüne uygun bir menşe şahadetnamesi ibrazı için beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı aylık süre verilir. Mücbir sebep halleri saklı kalmak ve bitiminden önce başvurmak kaydıyla bu süre gümrük idare amirince en fazla otuz gün uzatılabilir. Süresi içinde usulüne uygun olarak düzenlenmiş menşe şahadetnamesinin ibrazı halinde alınan teminat iade edilir. Menşe şahadetnamesinin kabul edilmemesi halinde ise alınan teminat irat kaydedilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen haller dışında, İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için uygulanan yüksek oranda vergiden kaynaklanan gümrük vergisi farkı, menşe esaslı ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerin beyan edilerek ödenmesi halinde, beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı aylık süreyi aşmamak üzere menşe şahadetnamesi ile gümrük idaresine başvurulması halinde, tahsil edilen tutar geri verilir. Mücbir sebep halleri saklı kalmak ve bitiminden önce başvurmak kaydıyla bu süre gümrük idare amirince en fazla otuz gün uzatılabilir.

Menşe şahadetnamesi aranılmayacak eşya

MADDE 39 – (1) Ticari mahiyette olmayan ve CIF kıymeti 430 Avro'yu geçmeyen eşya için menşe şahadetnamesi aranmaz. Aynı gönderici tarafından Türkiye'deki bir alıcı adına gönderilen kap ve kolilerin hepsi bir bütün teşkil eder ve tamamın kıymeti birlikte dikkate alınır.

Menşe şahadetnamesinde bulunacak bilgiler

MADDE 40 – (1) Menşe şahadetnamesi, ürünün teşhis edilmesini sağlamak üzere gerekli tüm ayrıntıları taşır. Buna göre, menşe şahadetnamelerinde aşağıda yazılı bilgilerin bulunması zorunludur:

- (Değişik: RG-31/3/2010-27538) Eşyayı gönderenin adı, soyadı,
- (Değişik: RG-31/3/2010-27538) Türkiye'deki alıcısının adı, soyadı,
- Kapların marka, numara ve sayıları,
- (Değişik: RG-31/3/2010-27538) Eşyanın cinsi, nev'i, daralı ve net ağırlıkları veya diğer ölçüleri (litre, metreküp vb.),
- Şahadetnameyi veren makamın tasdik şerhi, (tarih, imza ile mührü veya kaşesi)
- Menşe şahadetnamesi eşyanın o ülkede gördüğü değişiklik ve işlemlerden ötürü o ülke menşeli addedilerek verilmiş ise bu husustaki etraflı açıklamalar.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (ç) ve (e) bentlerinde belirtilen hususlarda noksanlık ve yanlışlığın bulunması halinde, menşe şahadetnamesi gümrük idare amirinin onayı ile işleme konulur.

(3) Menşe şahadetnamesinde eşyanın menşe ülkesi tereddüte yer vermeyecek şekilde belirtilmelidir.

(4) Birinci fıkrada belirtilen bilgileri içeren menşe şahadetnamelerinin ibrazına rağmen şüphe durumunda ek kanıtları isteme konusunda gümrük idareleri yetkilidir.

Menşe şahadetnamelerinin incelenmesi ve sonradan kontrolü

MADDE 41 – (1) Gümrük idarelerine ibraz olunan menşe şahadetnamelerinde yer alan bilgilerin gerçeğe aykırı olduğu yönünde şüphe veya ihbar bulunması halinde, gümrük idaresince eşya, eşyanın orijinal ambalajı, markası ve patenti gibi hususlarda

inceleme yapılır. İnceleme sonucunda şahadetnamenin sıhhati konusunda bir aykırılığın tespiti halinde duruma göre 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Gümrük idaresince yapılan inceleme sonucunda şahadetnamenin gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında yeterli bir kanaat elde olunamaz ve tereddüt devam eder ise, şahadetname bu kanaati uyandıran tüm bilgi ve belgeler ile birlikte sonradan kontrol talebiyle Müsteşarlığa gönderilir. Müsteşarlıkça ihracatçı ülke gümrük idaresi nezdinde yapılan incelemeler sonucunda elde olunacak bilgiler çerçevesinde, duruma göre yukarıda belirtilen şekilde işlem yapılması için keyfiyet ilgili gümrük idaresine bildirilir.

(3) (**Değişik: RG-24/5/2019-30783**) Ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi olan eşya için yükümlülerce yazılı olarak talepte bulunulması halinde, tahsil edilmesi gereken vergi veya diğer mali yükümlülükler (**Mülga ibare: RG-1/4/2020-31086**) (...) teminata bağlanmak suretiyle eşya araştırma sonucu beklenmeden teslim edilebilir.

Türkiye'den ihracatta düzenlenecek menşe şahadetnameleri

MADDE 42 –(1) 40 ıncı maddede sayılan unsurları taşıyan menşe şahadetnamesi ve başvuru formu ek-7'deki örneğe uygun olarak hazırlanır.

(2) Menşe şahadetnamesi ihracatçının veya ihracatçının sorumluluğundaki yetkili temsilcisinin yazılı başvurusuna binaen düzenlenir. Bu amaçla ihracatçı veya yetkili (**Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538**) temsilcisi örneği ek-7.3'te yer alan başvuru formunu doldurur. Ancak ihracatın düzenli aralıklarla yapılması ve eşyanın öngörülen menşe şartlarını karşıladığına ilişkin gerekli teminatların verilmesi kaydıyla yetkili makamlar her bir ihracat işlemi için ayrı bir başvuru formu istemeyebilir. (**Mülga dört ve beşinci cümleler: RG-2/12/2010-27773**) (...)

(3) Ek-7'ye uygun olarak hazırlanan menşe şahadetnameleri; uzunlukta –5 mm veya +8 mm. lik tolerans kabul edilebilir olmakla birlikte 210 x 297 mm. ebatlarında ve en az 64 gr/m² ağırlığında, seri numarasını havi, mekanik ve kimyasal araçlarla yapılmış herhangi bir tahrifatı ortaya koyan meneviş desenli baskılı zemine sahip olmalıdır. Başvuru formu Türkçe dilinde, menşe şahadetnamesi ise Türkçe, İngilizce ve Fransızca dillerinde basılır. Menşe şahadetnamelerinde basıldığı matbaanın adı, adresi ve basım yeri veya matbaanın teşhis edilmesini mümkün kılan işareti bulunur. Menşe şahadetnamesi biri meneviş desenli baskılı zeminli, ikisi beyaz olan üç nüshalık takım halindedir.

(4) Başvuru formu Türkçe dilinde, menşe şahadetnamesi ise Türkçe ya da ticaretin gereklerine göre herhangi bir dilde doldurulur. Daktilo veya bilgisayar kullanılarak ya da elle büyük harflerle doldurulan başvuru formu ile menşe şahadetnamesi birbirleriyle aynı olmalıdır, nüshaları ile birlikte aynı seri numarasını taşımaktadır.

(5) Yetkili makamlar, menşe şahadetnamesi düzenlenmesi için yapılan başvuru esnasında ihracatçıdan, eşyanın Türkiye menşeli olduğunu tevsik edici gerekli görülen her tür bilgiyi talep edebilir.

(6) Başvuru formu ve menşe şahadetnamesi nüshalarının saklama süreleri için Kanunda öngörülen süre esas alınır.

ÜÇÜNCÜ KISIM **Eşyanın Gümrük Kıymeti**

Tanımlar

MADDE 43 – (1) Bu kısım hükümlerinin uygulanmasında;

a) Aynı ailenin üyeleri: Karı, koca, anne, baba, çocuk, erkek ve kız kardeş (öz ya da anne veya babadan biri öz), büyükbaba, büyükanne, torun, amca, dayı, hala, teyze, yeğen, eşlerin anne ve babası, çocukların eşleri (gelin ve damat), eşlerin kardeşleri ve kardeşlerin eşleri,

b) Aynı eşya: Fiziksel özellik, kalite ve tanındığı özellikleri dahil olmak üzere her hususta aynı olan ve aynı ülkede üretilmiş eşyayı (görünüştteki küçük farklılıklar diğer hususlarda tanıma uyan eşyanın aynı eşya sayılmasını önlemez),

c) Aynı sınıf veya cins eşya: Belli bir sanayi sektöründe üretilen bir grup veya bir dizi eşya kapsamına giren eşyayı (bu ifade aynı veya benzer eşyayı da kapsar),

ç) Aynı veya yakın bir tarih: İthal edilen eşya ya da aynı veya benzer eşyaya ait birim fiyatın belirlenmesine imkan verecek ileri ve geriye doğru tespiti mümkün olan ilk tarihi,

d) Benzer eşya: Her hususta aynı olmamakla birlikte aynı işlevi görmelerini ve ticari olarak birbirlerini ikame edebilmelerini mümkün kılan, benzer özellik ve benzer unsurları bulunan ve aynı ülkede üretilmiş olan eşyayı (eşyanın kalitesi, tanındığı özellikleri, bir ticari markasının bulunması, eşyanın benzerliğinin belirlenmesinde göz önüne alınacak faktörler arasında yer alır),

e) Giriş limanı veya yeri: Deniz yolu ile gelen eşyada Türkiye'deki boşaltma veya ilgili limandaki gümrük idaresince düzenlenen belgeyle tevsik edilmek kaydıyla aktarma limanını, karayolu ve demiryolu ile gelen eşyada kara taşıtlarının ilk vardıkları hudut gümrüğünü, diğer bir yolla gelen eşyada gümrük bölgesinin kara sınırının geçildiği noktayı,

f) İthal eşyasının gümrük kıymeti: İthal eşyası üzerinden advalorem sisteme göre gümrük vergisinin hesaplanmasına esas teşkil edecek eşya kıymetini,

g) Pazarlama: Eşyanın satışı için yapılan reklam ve promosyon faaliyetleri ile bunlarla ilgili garantileri; alıcı tarafından üstlenilen böyle faaliyetlerin, satıcı ile yapılan bir anlaşma nedeniyle bir yükümlülüğün yerine getirilmesi esnasında ifa edilmiş olsa bile, kendi hesabına üstlenilmiş sayılması gerektiğini,

ğ) Royalti ve lisans ücreti: İthal eşyasının imalatı, ihraç edilmek üzere satışı veya kullanımı ya da yeniden satışı ile ilgili hakların kullanımı nedeniyle patent, dizayn, know-how, model, marka, tescilli tasarım, telif hakkı ve imalat prosesleri gibi adlar adı altında yapılan ödemeleri,

h) Türkiye'ye ihraç amaçlı satış: Türkiye'ye ithal edilmek üzere doğrudan doğruya yapılan satışı,

1) Üretilmiş: Yetiştirilmiş, imal edilmiş veya topraktan çıkarılmış olma halini, ifade eder.

(2) Aynı eşya ve benzer eşya ifadeleri, Türkiye'de gerçekleştirilmesi nedeniyle düzeltme konusu olmayan, ithal eşyasının üretimi için gereken ve Türkiye dışında gerçekleştirilen mühendislik, geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları, plan ve taslak hazırlama hizmetlerini içeren veya yansıtan eşyayı kapsamaz.

(3) Yalnızca kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ülkede üretilen eşya, 'aynı eşya' veya 'benzer eşya' olarak nitelenebilir.

(4) Kıymeti belirlenecek eşya ile aynı kişi tarafından üretilmiş aynı veya benzer eşya bulunmadığı takdirde, farklı kişi tarafından üretilmiş eşya dikkate alınır.

Gümrük kıymetinin tespiti

MADDE 44 – (1) Eşyanın gümrük kıymeti, gümrük tarifesinin ve eşya ticaretine ilişkin belirli konularda getirilen tarife dışı düzenlemelerin uygulanması amacıyla 45 ila 50 nci maddelerde yer alan yöntemlerin sırasıyla uygulanması yoluyla tayin ve tespit olunan kıymettir. Bir yöntemle göre belirlenemeyen kıymet için sıra dahilinde olmak üzere izleyen yöntemle geçilir. Eşyanın gümrük kıymeti bir üst maddede yer alan yöntem hükümlerine göre belirlenebildiği sürece bir alt madde hükümleri uygulanamaz. Ancak, beyan sahibinin yazılı talebinin gümrük idaresince uygun bulunması şartıyla, aşağıda yer alan yöntemlerden indirgeme yöntemi ile hesaplanmış kıymet yönteminin uygulama sırası değiştirilebilir.

(2) Kanunun 23 ila 31 inci maddelerinin ve bu kısım hükümlerinin uygulanmasında ek-8'de yer alan hükümler uygulanır.

(3) Ek-8'in birinci sütununda yer alan hükümler, ikinci sütunda yer alan Yorum Notları ışığında uygulanır.

(4) Gümrük kıymetinin belirlenmesinde genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine başvurulması gerektiği takdirde, ek-9 hükümleri uygulanır.

(5) Beyan edilen gümrük kıymetinin gerçekliği veya doğruluğu konusunda şüpheye düşülmesi halinde, gümrük idarelerince yükümlülerden ilave bilgi ve belge talep edilmesi de dahil olmak üzere, konunun incelenmesi ve araştırılması neticesinde şüpheye sebebiyet veren hususlarda gümrük idaresinin makul şüpheleri giderilmediği takdirde eşyanın gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre tespit edilemez. Bu durumda gümrük kıymeti birinci fıkrada belirtilen usul çerçevesinde diğer yöntemlere göre belirlenir.

Satış bedeli yöntemi

MADDE 45 – (1) Kanunun 24 üncü maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde satış bedeli yönteminin uygulanmasında, aşağıdaki hükümlere göre işlem yapılır:

a) Mal bedelinin peşin ödenmemesi nedeniyle satıcıya ya da satıcı yararına her ne ad altında olursa olsun yapılan ödemelerden Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki ve ikinci fıkrasındaki hükümlere uymayanlar fiilen ödenen ya da ödenecek fiyatın içindedir.

b) Satış bedeli yöntemine göre gümrük kıymetinin belirlenmesinde, kıymetin belirlendiği sırada eşya bedelinin fiilen ödenmemiş olması halinde, ödemenin gerçekleşeceği tarihte ödenecek olan bedel kıymet tespitine esas alınır.

c) Serbest dolaşıma giriş rejimi için beyan edilen eşyanın, tek bir ticari işlemde satın alınan daha büyük miktardaki aynı eşyanın bir kısmı olması durumunda, fiilen ödenen veya ödenecek fiyat; toplam fiyatın, ithal eşyasının toplam satın alınan eşya miktarına oranı nispetindeki miktarına tekabül eden fiyattır. Bu işlem, sevkıyatın kısmi kaybı veya kıymeti belirlenecek eşyanın serbest dolaşıma girişten önce hasara uğraması halinde de uygulanır.

ç) Eşyanın serbest dolaşıma girmesinden sonra fiilen ödenen veya ödenecek fiyatta satıcı tarafından alıcı lehine bir düzeltme yapılması durumunda; eşyanın serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili tarihinde kusurlu olduğunun, satıcı tarafından fiyatta yapılan düzeltmenin beyannamenin tescilinden önce yapılmış satış sözleşmesinde yer alan garantiye ilişkin bir yükümlülüğün kaynaklandığının, eşyada mevcut kusurun satış sırasında satış fiyatının belirlenmesinde dikkate alınmamış olduğunun, gümrük idaresine tevsiği ve İdarece uygun bulunması şartıyla, fiyatta yapılan düzeltme satış bedeli yöntemine göre gümrük kıymetinin tespitinde dikkate alınır ve Kanunun 211 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır. Söz konusu

düzeltilmenin dikkate alınabilmesi için, beyannamenin tescilinden itibaren bir yıl içinde yapılmış olması gerekir.

d) Satış bedeli yönteminin uygulanmasında, satış konusu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi için beyan edilmesi, bunların Türkiye'ye ihraç amacıyla satıldığına kabul edilmesi için yeterli sayılır. Kıymet tespitinden önce ardıl satışların olması halinde; eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesine yol açan son satış veya eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasından önce Türkiye Gümrük Bölgesinde gerçekleşen satış eşyanın Türkiye'ye ihraç amacıyla satıldığını gösterir.

e) Eşyanın satılmasından sonra, serbest dolaşıma sokulmak üzere beyanname tesciline kadar geçen süre içerisinde başka bir ülkede kullanılmış olması durumunda, gümrük kıymetinin eşyanın satış bedeli olması aranmaz.

f) Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin uygulanmasında, satış veya fiyatın, kıymeti belirlenmekte olan eşya bakımından kıymeti belirlenebilir mahiyette bir koşul veya edim konusu olması durumunda, Kanununun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamındaki bir faaliyet ya da Kanununun 27 nci maddesi kapsamında fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilecek bir unsur ile ilgili olmaması koşuluyla, bu kıymet alıcı tarafından satıcıya yapılan dolaylı bir ödeme sayılır ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyatın bir parçası kabul edilir.

g) Eşyaya ilişkin fiilen ödenen veya ödenecek fiyat içerisinde, menşe ülkesi veya ihraç ülkesinde ödenen bir dahili verginin mevcut olması ve bu meblağın fiyatta alıcı lehine düzeltme yapılarak düşüldüğünün veya düşüleceğinin gümrük idaresine tevsiki ve idarece uygun bulunması halinde, gümrük kıymetine dahil edilmez.

Aynı eşyanın satış bedeli yöntemi

MADDE 46 – (1) Satış bedeli yöntemine göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen aynı eşyanın satış bedelidir.

(2) Bu yöntemle göre gümrük kıymeti belirlenirken, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ticari düzey ve yaklaşık aynı miktarda satılan aynı eşyanın satış bedeli kullanılır. Böyle bir satışın bulunmaması durumunda, farklı ticari düzey ve/veya farklı miktarlardaki aynı eşyanın satış bedeli, bu ticari düzey ve/veya miktar farkları göz önüne alınarak yapılacak düzeltmeden sonra kullanılır. Kıymet artış veya azalışına da yol açsa, düzeltmenin yapılabilmesi için makul olduğunun ve doğruluğunun kesin delillerle ispatı gerekir.

(3) İthal eşyası ile söz konusu aynı eşya arasında, ithal eşyasının giriş liman ve mahalline kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan nakliye ve sigorta giderlerinin satış bedeline dahil edildiği durumlarda, mesafe ve nakliyatın türünden doğan ciddi farklılıklar göz önüne alınarak satış bedelinde düzeltme yapılır.

(4) Bu yöntemin uygulanması sırasında aynı eşyaya ilişkin birden fazla satış bedeli tespit edilirse, ithal eşyasının gümrük kıymetini belirlemek üzere bunlardan en düşük olanı kullanılır.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, aynı eşyanın satış bedeli, önceden kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenmiş ve bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre düzeltilmiş gümrük kıymetidir.

Benzer eşyanın satış bedeli yöntemi

MADDE 47 – (1) Yukarıda belirtilen yöntemlere göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen benzer eşyanın satış bedelidir.

(2) Bu yönteme göre gümrük kıymeti belirlenirken, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ticari düzey ve yaklaşık aynı miktarda satılan benzer eşyanın satış bedeli kullanılır. Böyle bir satışın bulunmaması durumunda, farklı ticari düzey ve/veya farklı miktarlardaki benzer eşyanın satış bedeli, bu ticari düzey ve/veya miktar farkları göz önüne alınarak yapılacak düzeltmeden sonra kullanılır. Kıymet artış veya azalışına da yol açsa, düzeltmenin yapılabilmesi için makul olduğunun ve doğruluğunun kesin delillerle ispatı gerekir.

(3) İthal eşyası ile söz konusu benzer eşya arasında, ithal eşyasının giriş liman ve mahalline kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan nakliye ve sigorta giderlerinin satış bedeline dahil edildiği durumlarda, mesafe ve nakliyatın türünden doğan ciddi farklılıklar göz önüne alınarak satış bedelinde düzeltme yapılır.

(4) Bu yöntemin uygulanması sırasında benzer eşyaya ilişkin birden fazla satış bedeli tespit edilirse, ithal eşyasının gümrük kıymetini belirlemek üzere bunlardan en düşük olanı kullanılır.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, benzer eşyanın satış bedeli, önceden kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenmiş ve bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre düzeltilmiş gümrük kıymetidir.

İndirgeme yöntemi

MADDE 48 – (1) Bu yöntemde, kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer eşya, Türkiye’de ithal edildiği hal ve durumda satılmışsa, bu yönteme göre ithal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesinde, bu eşyanın ya da aynı veya benzer ithal eşyasının yurt içindeki satıcıdan müstakil alıcılara kıymeti belirlenecek eşyanın ithal tarihi ile aynı veya yakın bir tarihte yapılan en büyük miktardaki satışına ait birim fiyat esas alınır.

(2) Yukarıda belirtilen birim fiyattan aşağıdaki indirimler yapılır:

a) Türkiye’ye ithal edilen, ithal eşyası ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutad olarak ödenen veya ödenmesi kararlaştırılan komisyon veya kar ve söz konusu eşyanın pazarlanmasına ilişkin doğrudan ya da dolaylı giderler dahil olmak üzere genel giderler için yapılması mutad olan ilaveler.

b) Türkiye sınırları içinde gerçekleşen mutad nakliye ve sigorta giderleri ile bunlarla ilgili diğer giderler.

c) Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye’de ödenecek gümrük vergileri ile diğer dahili vergiler.

(3) Kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer ithal eşyasının, kıymeti belirlenecek eşyanın ithal tarihi ile aynı veya yakın bir tarihte satışı yoksa, bu eşyanın ya da aynı veya benzer ithal eşyasının ithal tarihinden itibaren doksan gün içinde ithal edildiği hal ve durumda Türkiye’de yapılan ilk satışına ait birim fiyat esas alınır.

(4) İthal edildiği hal ve durumda satılan kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer eşya yoksa; ithalatçının talebi üzerine ithal edildikten sonra işlenen veya değişikliğe tabi tutulan kıymeti belirlenecek eşyanın, yurtiçindeki satıcıdan müstakil alıcılara en büyük miktardaki satışına ait birim fiyat gümrük kıymetine esas alınır. Bu birim fiyattan eşyanın işlenmesi veya değişikliğe tabi tutulmasından doğan ilave kıymetin düşülmesi ve ikinci fıkrada belirtilen indirimlerin yapılması gerekir.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, eşyanın en büyük miktardaki satışına ait birim fiyat, ithal edildikten sonraki ilk ticari düzeyde satıcıdan müstakil alıcılara, farklı fiyatlarda yapılan satışlardan en yüksek sayıda birimin satıldığı fiyat anlamına gelir.

(6) İthal eşyasının üretimi ve ihraç amaçlı satışı ile ilgili kullanılmak üzere, Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen unsurları doğrudan veya dolaylı olarak bedelsiz veya düşük bedelle sağlayan bir kişiye Türkiye’de yapılan herhangi bir satış, bu madde kapsamında birim kıymetin tespitinde kullanılmaz.

(7) Üçüncü fıkranın uygulamasında ilk satış, birim fiyatın belirlenmesini sağlamaya yetecek miktardaki kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer ithal eşya satışlarıdır.

Hesaplanmış kıymet yöntemi

MADDE 49 – (1) Bu yöntemle göre ithal eşyasının gümrük kıymeti, hesaplanmış kıymet esas alınarak belirlenir. Bu yöntemin uygulanması için ithalatçının gerekli bilgi ve belgeleri gümrük idaresine ibraz etmesi ve bu bilgi ve belgelerin doğruluğunu ispata hazır olduğunu üretici ülke makamlarından alacağı belge ile tevsik etmesi gerekir.

(2) Hesaplanmış kıymet aşağıdaki unsurların toplamından oluşur;

a) İthal eşyasının üretiminde kullanılan malzeme ve yapılan imalat veya diğer imal işlemlerinin bedel veya kıymetleri,

b) Türkiye’ye ihraç edilmek üzere ihraç ülkesindeki üreticiler tarafından üretilen, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutat olan kar ve genel giderlere eşit bir tutar,

c) İthal eşyasının giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme, boşaltma, elleçleme giderleri ile nakliye ve sigorta giderleri.

(3) Hesaplanmış kıymetin belirlenmesinde, gümrük idaresince ithalatçı tarafından ibraz edilen bilgilerin dışında bilgilerin de kullanılması halinde, talep üzerine gümrük idaresi, Kanununun 12 nci maddesi hükümlerine uyulmak kaydıyla, beyan sahibini kullanılan bilginin kaynağı ve bu bilgiye dayanılarak yapılan hesaplama konusunda bilgilendirir.

(4) İkinci fıkranın (b) bendinde sayılan genel giderler, ikinci fıkranın (a) bendinde sayılan giderlerin dışında kalan ve eşyanın üretimi ve ihraç amaçlı satışı ile ilgili doğrudan veya dolaylı giderleri ifade eder.

Son yöntem

MADDE 50 – (1) 45 ila 49 inci maddelerde yer alan yöntemlere göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

Fiilen ödenen veya ödenecek olan fiyata ilave edilecek unsurlar

MADDE 51 – (1) Fiilen ödenen veya ödenecek olan fiyata Kanununun 27 nci maddesine göre ilaveler yapılır.

(2) Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (iv) numaralı alt bendinin uygulanmasında, araştırma ve ilk dizayn taslak giderleri gümrük kıymetine dahil edilmez.

(3) Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 28 inci maddesinin (a) bendi ile ilgili olarak; nakliyenin ücretsiz olması veya alıcı tarafından sağlanması durumunda, gümrük kıymetine dahil edilecek giriş liman veya yerine kadarki nakliye gideri, aynı taşıma türünde normal olarak uygulanan fiyat tarifesine göre tespit edilir.

(4) İthal ülkesinde alınan ilave posta ve kargo (**Ek ibare: RG-09.01.2024-32424**) ücretleri hariç olmak üzere, eşyanın teslim yerine kadar alınan tüm posta ücretleri gümrük kıymetine dahildir. Bununla birlikte, ticari mahiyette olmayan sevkıyatların

kıymetinin tespitinde, bu tür ücretlerle ilgili olarak, beyan edilen kıymette herhangi bir değişiklik yapılmaz.

(5) Gümrük işlemleri sırasında söz konusu eşya ile tek eşya muamelesi gören kapların tekrarlanan ithalatlarda kullanılacak olması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine ve gerekli belgelerin sunulması kaydıyla, mezkur maliyetler genel kabul görmüş muhasebe prensipleri çerçevesinde uygun şekilde paylaşılır.

(6) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 28 inci maddesinin (a) bendinin uygulanmasında; eşyanın giriş liman veya yerinden sonraki bir noktaya aynı taşıma şekliyle taşındığı durumlarda, nakliye giderleri giriş liman veya yerinden önce ve sonra katedilen mesafenin oranlarına göre belirlenir. Ancak, uyulması zorunlu genel fiyat tarifelerine göre giriş liman veya yerine kadarki nakliye giderlerinin miktarını gösteren bir belgenin gümrük idaresine sunulması durumunda bu durum dikkate alınır.

(7) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanmasında; eşyanın giriş liman veya mahallindeki fiyatına tekabül eden maktu bir yurt içine teslim fiyatı üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Türkiye içindeki nakliye giderleri fiyattan indirilmez. Ancak sınırda teslim fiyatının maktu yurt içine teslim fiyatından düşük olduğunun gümrük idaresine tevsik edilmesi halinde söz konusu indirimden izin verilir.

(8) Gümrük idareleri ilgili kişinin talebi üzerine; gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte miktarı belirlenebilir olmasa da, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilecek unsurların; gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte miktarları ayırt edilebilir olmayan, gümrük kıymetine girmeyen, unsurlarla ilgili giderlerin, uygun ve özel kriterlere göre belirlenmesine izin verebilir. İzin; uygulamanın idari açıdan külfet getirmemesi, mevcut durumda Kanunun 25 ve 26 ncı maddelerinin uygulanmasının mümkün görülmemesi, iznin verilmesi durumunda tahsil edilecek gümrük vergilerinin iznin verilmemiş olması durumunda tahsil edilecek vergilerden düşük olmayacağını anlaşılması, uygulama ile rekabet koşullarının bozulmaması, şartlarıyla verilir.

(9) **(Değişik: RG-22/3/2018-30368)** Navlun makbuzu ve/veya sigorta poliçesinin ibrazının imkansız olduğu veya kabul edilebilir nitelikte bulunmadığı hallerde, yükümlü tarafından nedenleri de belirtilerek verilecek bir dilekçe ile bu durumun bildirilmesi suretiyle; emsal navlun ve/veya sigorta gideri fiilen ödenen veya ödenecek fiyata eklenir. Vergi kaybı söz konusu olmaması ve yükümlünün talep etmesi halinde, ithal eşyasının FOB kıymetinin %10 unun navlun ve %3 ünün sigorta bedeli olarak ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına eklenebilir. Ancak, 71.08 tarife pozisyonunda yer alan eşyanın sigorta poliçesi veya navlun faturasının ibraz edilememesi halinde, vergi kaybı olmaması kaydıyla, işlemler eşyanın faturasında belirtilen teslim şekli esas alınarak tekemmül ettirilir.

(10) **(Değişik: RG-12/6/2012-28321)** Nakliyat abonman sözleşmesi kapsamında yapılan taşımalarda; beyannameye eklenen sigorta poliçesinde, nakliyat abonman sözleşmesine istinaden düzenlendiğinin belirtilmiş olması, bu poliçenin nakliyat abonman sözleşmesi esaslarına uygun bulunması ve sigorta poliçesi ile birlikte nakliyat abonman sözleşmesinin **(Değişik ibare: RG-22/1/2016-29601)** Bakanlıkça belirlenen veri alanlarının **(Değişik ibare: RG-10/1/2013-28524)** sistemde kayıtlı bulunması ve gümrük idareleri tarafından sorgulanabilmesi koşullarıyla, eşya Türkiye'ye geldikten sonra düzenlenmiş sigorta poliçeleri, gümrük idaresince

yapılacak inceleme sonucunda gerekli koşulları taşıdığıнын anlaşılması halinde kabul edilir.

Gümrük kıymetine dahil edilmeyecek giderler

MADDE 52 – (1) Gümrük kıymetine Kanunun 28 inci maddesinde sayılan giderler dahil edilmez.

(2) Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi, gerekli uyarlamalar yapılarak, gümrük kıymetinin satış bedeli yöntemi dışındaki yöntemlere göre belirlendiği durumlarda da uygulanır.

İstisnai kıymetle beyan

MADDE 53 – (1) Kanunun 24 üncü maddesine göre kıymet tespitinin yapıldığı hallerde beyan sahibinin talebi üzerine;

a) Konsinye şekilde teslim edilen çabuk bozulabilir eşyanın,
b) Gümrük kıymetine ilave edilmesi gereken, ancak ihracatçı ve ithalatçı arasındaki sözleşme gereği söz konusu kıymet unsurları gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten sonra belli olacak eşyanın,

c) Satış sözleşmesinde, fiyatın sonradan gözden geçirilmesini öngören hükümler içeren eşyanın,

ç) Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve depolama imkanı olmayan sürekli akış halinde olan eşyanın,

d) **(Ek: RG-2/5/2019-30762)** Deniz yolu ile sıvı halde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve gümrük gözetimi altında gaz haline dönüştürülerek limanda boru hattına verilen sıvılaştırılmış doğal gazın (LNG),

Gümrük kıymetinin tespitinde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince basitleştirilmiş usuller uygulanır.

(2) Birinci fıkra uygulamasında, 22 ila 24 üncü maddelerdeki genel ve özel koşullar aranmaz. Ancak bu genel ve özel koşulların aranmaması bu kişiye basitleştirilmiş usulle sağlanan diğer hakların kullanım hakkını vermez. Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen durumlarda yükümlülerin, anılan kıymet unsurlarının mevcudiyetini gösteren sözleşmelerin örneği ve onaylı çevirisini gümrük idarelerine sunmaları gerekir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen hallerde, vergi tahakkuku mevcut belgelerde belirtilen kıymet esas alınarak yapılır. Tamamlayıcı beyana göre gözden geçirilmiş kıymetin daha yüksek olması halinde ek vergi tahakkuku yapılır. Daha düşük olması halinde ise; farka isabet eden kıymetin iade alındığının tevsiki ve satış sözleşmesine göre kıymetin yeniden belirlenmesini gerektiren işleme ait tahlil raporu gibi bir belgenin onaylı örneğinin sunulması koşullarıyla ve gümrük idaresince yapılacak inceleme sonucunda söz konusu hususların tespiti üzerine Kanunun 211 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

(4) Tamamlayıcı beyana isabet eden ithalat vergileri bakımından zamanaşımı tamamlayıcı beyanın verildiği tarihten itibaren başlar.

(5) **(Değişik: RG-26/3/2011-27886)** İthal eşyasının gümrük kıymetine veya katma değer vergisi matrahına girmesi gereken, ancak gümrük beyannamesinin tescili anında beyan sahibi tarafından mevcudiyetinin bilinmesi mümkün olmayan kıymet veya matrah unsurları için, en geç söz konusu kıymet veya matrah unsurunun öğrenildiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar beyanda bulunulur ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(6) (**Ek: RG-03/01/2023-32062**) Gümrük beyannamesinin tescil tarihi itibarıyla mevcut bilgi ve belgelere istinaden beyanda bulunulan ancak tutarı kesin olarak belirlenemeyen depolama, tahmil-tahliye, liman giderleri gibi ithalatta katma değer vergisi matrah unsurları için, en geç söz konusu matrah unsurunun muhasebe kayıtlarına intikal ettirildiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar beyanda bulunulur ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(7) (**Ek: RG-31/3/2012-28250**) İstisnai kıymetle beyana ilişkin tamamlayıcı beyanların süresi içerisinde verilmemesi nedeniyle zamanında ödenmeyen gümrük vergileri için eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi tahsil edilir ve Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Veri ya da komut yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin belirlenmesi

MADDE 54 – (1) Bilgisayarlarda kullanılmak üzere ithal edilen veri ya da komutlar yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin belirlenmesinde, sadece taşıyıcı ortamın kendisinin maliyeti veya kıymeti esas alınır. Bu nedenle, taşıyıcı ortamın maliyet veya kıymetinden ayırt edilebilmesi koşuluyla, gümrük kıymeti, veri veya komutların maliyet veya kıymetini içermez.

(2) Bu maddede geçen;

- Taşıyıcı ortam deyimi, entegre devreler, yarı iletkenler ve bu tür devre veya cihazlarla bütünlük oluşturan benzeri araç ve aletleri,
- Veri veya komutlar deyimi, ses, sinematografik veya video kayıtlarını, kapsamaz.

Alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin belirlenmesi

MADDE 55 – (1) Gümrük kıymetinin belirlenmesinde alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin varlığı yalnızca aşağıdaki durumlarda kabul edilir.

- Birbirlerinin memuru veya idarecileri olmaları,
- Birbirlerinin yasal ortakları olmaları,
- İşçi ve işveren ilişkisi içinde bulunmaları,
- Her iki firmanın oy hakkı veren hisse senedi veya sermaye paylarının en az %5'i doğrudan veya dolaylı olarak aynı kişilere ait olması veya bu kişilerin kontrolü altında veya elinde bulunması,
- Birinin diğerini dolaylı veya dolaysız olarak kontrol etmesi,
- Her ikisinin de doğrudan veya dolaylı olarak bir üçüncü kişi tarafından kontrol edilmesi,
- Her ikisinin birlikte, bir üçüncü kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak kontrol etmesi,
- Aynı ailenin üyeleri olmaları.

(2) Tek acente, tek distribütör veya tek bayii olarak birbiri ile iş ilişkisi içinde bulunan kişilerin yukarıdaki kıstaslara uymamaları durumunda, ilişki içinde olmadıkları kabul edilir.

Royalti ve lisans ücretleri

MADDE 56 – (1) Kanunun 27 nci maddesinin beşinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, ithal eşyasının gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenirken, royalti veya lisans ücreti ödemeleri fiilen ödenen veya ödenecek fiyata aşağıdaki koşullarla ilave edilir.

- Ödeme kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olmalıdır.

b) Ödeme bu eşyanın satış koşulu olarak yapılmalıdır.

(2) İthal eşyasının sadece Türkiye’de imal edilen eşyanın karışımındaki maddelerden biri veya bir parçası olması durumunda, ithal edilen eşya için fiilen ödenen veya ödenecek fiyatta düzeltme sadece royalti veya lisans ücreti bu eşya ile ilgili ise yapılabilir. Eşyanın monte edilmemiş bir şekilde ithal edilmesi ya da yeniden satılmadan önce sulandırma ya da paketleme gibi önemsiz işlemlerden geçmesi durumunda, bu, bir royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşya ile ilgili kabul edilmesini engellemez. Eğer royalti veya lisans ücretleri kısmen ithal edilen eşya ile kısmen de ithal edilmelerinden sonra eşyaya eklenen unsur ya da parçalarla veya ithalat sonrası faaliyetler veya hizmetler ile ilgiliyse, uygun bir paylaşırma sadece nesnel ve ölçülebilir verilere dayalı olarak ve ek-8’de yer alan açıklayıcı notlar çerçevesinde yapılır.

(3) Bir markanın kullanılmasına ilişkin bir royalti veya lisans hakkı, ithal edilen eşya için fiilen ödenen veya ödenecek fiyata sadece aşağıdaki durumlarda ilave edilir.

a) Royalti veya lisans ücreti, aynı durumda yeniden satılan veya ithal edildikten sonra sadece önemsiz işlemde geçen eşyaya ilişkin ise,

b) Eşya, ithalattan önce veya sonra yapılandırılan ve royalti veya lisans ücretinin ödendiği marka altında pazarlanıyorsa,

c) Alıcı, bu tür eşyayı satıcı ile ilişkisi olmayan diğer satıcılardan temin etme özgürlüğüne sahip değilse.

(4) Alıcının bir üçüncü kişiye royalti veya lisans ücreti ödemesi durumunda, birinci fıkrada öngörülen koşullar, satıcı veya satıcı ile ilişkili olan bir kişinin alıcıdan bu ödemeyi yapmasını istememesi durumunda yerine getirilmiş sayılmaz.

(5) Bir royalti veya lisans ücretinin miktarı ithal edilen eşyanın fiyatına bağlı olarak belirleniyor ise, aksi yönde bir kanıt bulunmadığı sürece, bu royalti veya lisans ücretinin ödenmesinin kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olduğu varsayılır. Ancak, bir royalti veya lisans ücretinin miktarı ithal edilen eşyanın fiyatına bakılmaksızın belirleniyor ise, bu royalti veya lisans ücreti ödenmesinin de kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olduğu kabul edilebilir.

(6) Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin uygulanmasında, royalti ve lisans ücretini alacak olan kişinin yerleşik olduğu ülke dikkate alınmaz.

Kıymet tespitinde kullanılacak döviz kuru

MADDE 57 – (1) Eşyanın gümrük vergisine esas alınacak kıymetinin Türk Lirası olarak beyanı zorunludur. Fatura veya diğer belgelerde yazılı yabancı paralar, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan Merkez Bankası döviz satış kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilir.

(2) Fatura ve diğer belgelerde yazılı yabancı paraların konvertibl olmaması durumunda, Merkez Bankasının Alım Satım Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kurlar Listesi esas alınarak işlem yapılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Eşyanın Ağırlığı ve Kapları

İç ambalajlarından ayrılabilen veya ayrılmayan eşyanın ağırlığının tespiti

MADDE 58 – (1) Türk Gümrük Tarife Cetvelinde ağırlıklarına göre tasnif edilerek ayrı ayrı vergi oranlarına tabi tutulmuş eşyanın, tarife pozisyonunu tayin için yapılacak tartılarda ilk iç ambalajlarından ayrılabilenler net olarak, iç

ambalajlarından ayrılamayanlar ise ambalaj ile birlikte tartılır ve elde edilecek ağırlıklar tarifedeki yerinin tayinine esas tutulur.

Hacim tespiti

MADDE 59 – (1) Deniz taşıtlarının tonajlarını tayin için, belgelerinde yazılı miktarlar nazara alınır. Vergiye esas olan istiap hacmi tonilatosu belgelerinde açıkça gösterilmemiş olan veya tereddüt edilen hallerde bu durum yetkili liman makamlarından sorulur.

(2) Gerekli görülen hallerde sıkıştırılmış gazların hacimleri gümrük laboratuvarlarında tespit olunur. Tehlikeli veya özel tedbirler alınması gerektiren bu tür eşya, yetkili resmi kuruluşlarda veya bunların bulunmadığı yerlerde özel kuruluşlarda ölçülür. Bu kuruluşlara ait olanların belgelerinde hacimleri gösterilmiş ise vergi tahakkukuna bu ölçüler esas alınır.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

Gümrük Bölgesine Getirilen Eşyanın Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulmasına Kadar Uygulanacak Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Özet Beyan

Özet beyan

MADDE 60 – (1) Bu yönetmelikte aksi belirtilmediği sürece, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için Kanunun 35/A maddesine göre özet beyan verilir.

(2) (**Ek: RG-2/11/2011-28103**) Bu kısımda ve ek-10'da geçen taşıyıcı, Kanunun 35/B maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren veya gümrük bölgesine taşıma sorumluluğunu üstlenen kişidir. Ancak,

a) 65 inci maddede yer alan eşyanın yüklendiği aracın aktif taşıma aracı olarak bağımsız şekilde hareket edecek nitelikte olduğu ve bu aracın başka bir araçla Türkiye Gümrük Bölgesine taşındığı kombine taşımacılıkta taşıyıcı, taşınan taşıma aracının işleticisidir.

b) 66 ncı maddede yer alan deniz veya hava taşımacılığında taşıma aracının paylaşımı veya taşıma işleminin sözleşme kapsamında yapılması durumunda taşıyıcı, taşıma işlemini taahhüt ederek eşyanın araçta taşınması için taşıma belgesini düzenleyen kişidir.

Özet beyan aranmayacak haller

MADDE 61 – (1) Aşağıda belirtilen eşya için özet beyan aranmaz:

- Elektrik enerjisi,
- Boru hattı ile gelen eşya,
- Elektronik medya içerenler dahil, mektup, posta kartı ve basılı yayınlar,
- Uluslararası Posta Sözleşmesi kapsamında taşınan eşya,
- Paletler, konteynerler ve bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde denizyolu, havayolu, demiryolu ve karayolu vasıtasıyla taşınan eşya hariç, 175, 176 ve 177 nci maddeler uyarınca başka bir yolla gümrük beyanı yapılan eşya,
- Yolcu eşyası,

f) Paletler, konteynerler ve bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde denizyolu, havayolu, demiryolu ve karayolu vasıtasıyla taşınan eşya hariç, 169, 170 ve 171 inci maddeler uyarınca sözlü beyanı uygun bulunan eşya,

g) ATA Karnesi ve Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD) kapsamı eşya,

ğ) (Ek: RG-2/11/2011-28103) TIR karnesi kapsamı eşya,

h) (Ek: RG-2/11/2011-28103) Bakanlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ve Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile ilgili olarak ve hizmet ifasında kullanılmak üzere kendilerine ait taşıtla veya yalnızca kendi yetkililerinin kullanımına mahsus taşıtlarla Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılan silahlar ve askeri malzeme,

i) 19 Haziran 1951'de Londra'da imzalanan Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen Form 302 kapsamı eşya,

i) 18 Nisan 1961'de diplomatik ilişkiler hakkında imzalanan Viyana Sözleşmesi, 24 Nisan 1963'de imzalanan konsolosluk ilişkileri hakkında Viyana Sözleşmesi veya diğer konsolosluk sözleşmeleri veya 16 Aralık 1969'da imzalanan özel görevler hakkında New York Sözleşmesine göre muafiyet tanınan eşya.

j) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilerce işletilen üretim veya sondaj platformları için Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen (Ek ibare: RG-2/11/2011-28103) ve Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılan aşağıdaki eşya,

1) Yapım, onarım, bakım veya değiştirme amacıyla bu tür platformların bünyesine dahil edilen eşya,

2) Bu platformları teçhiz etmek veya donatmak üzere kullanılan eşya,

3) Bu platformlarda kullanılan veya tüketilen malzeme ve,

4) Bu platformların zararsız atık maddeleri

k) (Ek: RG-2/12/2014-29193) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının onbirinci bendi kapsamı cenazeler.

(2) Birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen eşyanın geçici depolanması halinde özet beyan verilmesi gerekir. Bu durumda özet beyanın eşyanın gümrüğe sunulmasından sonra verilmesi mümkündür.

Anlaşma hükümlerinin uygulanması

MADDE 62 – (1) Uluslararası bir anlaşmanın ihraç ülkesinde gerçekleştirilen güvenlik kontrollerinin tanınmasına imkan vermesi halinde söz konusu anlaşma hükümleri uygulanır.

Özet beyan verilmesi

MADDE 63 – (Değişik: RG-2/11/2011-28103)

(1) Özet beyan veri işleme tekniği yoluyla verilir. Özet beyan ek-10'da belirtilen bilgileri içerir ve bu ekin doldurulmasına ilişkin açıklama notlarına uygun olarak düzenlenir. Özet beyanı veren kişi, özet beyanda yer alan bilgiler ile özet beyana ekli belgelerin doğruluğundan sorumludur.

(2) (Değişik: RG-12/1/2017-29946) Manifesto bilgileri bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine gönderilir. Ancak uluslararası sularda avlanan balıklar için düzenlenen özet beyanlarda manifesto veya konşimento aranmaz. Orijinal manifesto ve konşimentolar gümrük kontrolleri kapsamında gerekli görüldüğünde gümrük idaresine ibraz edilmek üzere Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen belge

saklama süresince muhafaza edilir. Manifesto ve özet beyan bilgileri üzerinden Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gümrük idaresince gerekli işlem ve kontroller yapılır.

(3) **(Değişik: RG-12/1/2017-29946)** Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, özet beyanın verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Özet beyanın üçüncü fıkra uyarınca yazılı olarak verildiği durumlarda, özet beyan, ek-10/A'da yer alan Emniyet ve Güvenlik Belgesi formu kullanılarak verilir. Özet beyan kapsamı gönderinin birden fazla kalemde oluşması halinde, Emniyet ve Güvenlik Belgesi formuna ek-10/B'de yer alan kalem listesi eklenir. Kalem listesi, Emniyet ve Güvenlik Belgesinin tamamlayıcı parçasıdır.

(5) Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir.

(6) Üçüncü fıkra uyarınca verilen özet beyan, düzenleyen kişi tarafından imzalanır ve gümrük idaresince onaylanır.

(7) Özet beyanın Kanununun 35/B maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından verilmesi durumunda, aksine bilgi olmaması halinde, gümrük idaresince, özet beyanın sözleşme gereği taşıyıcının bilgisi ve onayı dâhilinde verildiği kabul edilir.

(8) Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir. Özet beyanın Kanununun 35/B maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından verilmesi durumunda, gümrük idaresi tarafından beyanın tescil edildiği, taşıyıcının sisteme bağlı olması halinde, taşıyıcıya da bildirilir.

(9) **(Değişik birinci cümle: RG-31/3/2012-28250)** Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapan araç içerisinde özet beyan verilmeksizin eşya getirildiğinin, eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren ya da taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından, 67 nci maddede belirtilen sürelerden sonra, eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden önce bildirilmesi durumunda, bu kişilerce bu kapsamdaki eşya için özet beyan verilir. Bu durumda, Kanununun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen miktarda para cezası alınır.

(10) Özet beyanda yapılan değişikliğin Kanununun 35/B maddesinin altıncı fıkrası uyarınca gümrük idaresinin iznine bağlı olduğu hallerde, gümrük idaresinin değişikliğe izin verdiği, değişikliği yapan kişiye bildirilir. Kanununun 35/B maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından yapılan değişiklik, gümrük idaresine bu hususta başvuruda bulunması ve gümrük sistemine bağlı olması halinde taşıyıcıya da bildirilir.

(11) Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen iki yüz gün içerisinde taşıma aracının varış bildiriminin 71 inci madde uyarınca gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın 72 nci madde uyarınca gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır.

Özet beyan olarak kullanılan bilgiler

MADDE 64 – (1) Aşağıdaki şartların sağlanması durumunda bir transit işlemi kapsamında verilen bilgiler özet beyan olarak kullanılabilir:

a) Transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine eşya getirilmesi.

b) **(Değişik: RG-2/11/2011-28103)** 67 nci maddede belirtilen sürelerde alınmış olması kaydıyla transit bilgilerinin elektronik ortamda giriş gümrük idaresine sunulması veya bu bilgilerin bilgisayar ağları kullanılarak değişimi.

c) Bilgilerin özet beyan için gerekli bütün unsurları içermesi.

(2) Gerekli unsurları içeren transit bilgilerinin 68 nci maddede belirtilen sürelerde alınmış olması kaydıyla, eşyanın varış yerinin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olması halinde de 63 üncü maddede aranan şartlar sağlanmış sayılır.

Kombine taşımacılıkta özet beyan verme yükümlülüğü

MADDE 65 – (1) (Değişik: RG-2/11/2011-28103) Eşyanın yüklendiği aracın aktif taşıma aracı olarak bağımsız şekilde hareket edecek nitelikte olduğu ve bu aracın başka bir araçla Türkiye Gümrük Bölgesine taşındığı kombine taşımacılıkta, özet beyanı verme yükümlülüğü taşınan taşıma aracının işleticisine aittir.

(2) Özet beyan, Türkiye Gümrük Bölgesine girilirken kullanılan taşıma şekline göre **(Değişik ibare: RG-2/11/2011-28103)** 67 nci maddede belirtilen sürede verilir.

Taşıma sözleşmelerinde özet beyan verme yükümlülüğü

MADDE 66 – (1) Deniz veya hava taşımacılığında, taşıma aracının paylaşımı veya taşıma işleminin sözleşme kapsamında yapılması durumunda, özet beyan verme yükümlülüğü, taşıma işlemi taahhüt ederek eşyanın araçta taşınması için taşıma belgesi düzenleyene aittir.

Süre Sınırları

MADDE 67 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-2/11/2011-28103)

(1) Denizyolu taşımacılığında, özet beyan aşağıda belirtilen sürelerde gümrük idaresine verilir:

a) Konteyner ile taşınan eşya için, (c) bendinde belirtilen durumlar haricinde, hareket limanında eşyanın gemiye yüklenmesinden en az yirmi dört saat önce,

b) Dökme ve ambalaj halindeki eşya için, (c) bendinde belirtilen durumlar haricinde, Türkiye Gümrük Bölgesindeki ilk varış limanına gelmeden en az dört saat önce,

c) **(Değişik: RG-31/3/2012-28250)** Karadeniz ya da Akdeniz üzerindeki yabancı ülke limanları ve Avrupa Topluluğu gümrük bölgesinde yer alan limanlar (Fransa'nın deniz aşırı illeri, Azorlar, Madeira ve Kanarya Adaları hariç) ile Türkiye Gümrük Bölgesindeki limanlar arasında taşınan eşya için ilk varış limanına gelmeden en az iki saat önce,

(2) a) Havayolu taşımacılığında, özet beyan aşağıda belirtilen sürelerde gümrük idaresine verilir:

1) Kısa mesafeli uçuşlarda en geç uçağın havalandığı ana kadar,

2) Uzun mesafeli uçuşlarda, Türkiye Gümrük Bölgesinde ilk havalimanına inilmesinden en az dört saat önce.

b) (a) bendinin uygulanmasında, kısa mesafeli uçuşlardan son hareket havalimanı ile Türkiye'de vardığı ilk havalimanı arasındaki uçuş süresi dört saatten az olan uçuşlar anlaşılır. Diğer bütün uçuşlar uzun mesafeli sayılır.

(3) Demiryolu taşımacılığında, özet beyan giriş gümrük idaresine varılmasından en az iki saat önce verilir.

(4) **(Değişik: RG-1/8/2017-30141)** Karayolu taşımacılığında, uluslararası sözleşmeler kapsamında başlamış bir transit işlemi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya hariç olmak üzere, özet beyan bilgilerini de içeren transit beyanı taşıtın giriş gümrük idaresine varmasından önce elektronik ortamda giriş gümrük idaresine verilir.

(5) Bilgisayar sisteminin geçici olarak kullanılamaması halinde de birinci ila dördüncü fıkralardaki süreler geçerlidir.

Sürelerin uygulanmayacağı haller**MADDE 68 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-2/11/2011-28103)**

(1) 67 nci maddenin birinci ila dördüncü fıkralarında belirtilen süreler;

a) Uluslararası anlaşmalarla 69 uncu maddede belirtilen güvenlik kontrollerinin tanınması,

b) Uluslararası anlaşmalarla 67 nci maddenin birinci ila dördüncü fıkralarında belirtilen sürelerden farklı süreler içerisinde beyan bilgilerinin değişiminin öngörülmesi,

c) Mücbir sebep ve beklenmeyen haller, durumlarında uygulanmaz.

Risk analizi**MADDE 69 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-2/11/2011-28103)**

(1) Gümrük idaresi, özet beyanda bulunan bilgilerden faydalanarak, eşya Türkiye Gümrük Bölgesine gelmeden önce emniyet ve güvenlik amaçlı olarak risk analizi yapar.

(2) Gümrük idaresi 67 nci maddede belirtilen sürelerle uyulmuş olması koşuluyla eşyanın gelişinden önce risk analizini tamamlar.

(3) 67 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca konteyner ile taşınan eşya için gümrük idaresi özet beyanın tescilinden sonraki yirmidört saat içerisinde risk analizini tamamlar. Bu analiz sonucunda, gümrük idaresi, söz konusu eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesinin güvenlik ve emniyet yönünden ciddi bir tehdit oluşturduğu ve acil müdahale edilmesi gerektiği sonucuna varırsa, özet beyanı veren kişiye ve eğer özet beyan taşıyıcıdan başka bir kişi tarafından verilmişse sistemle bağlantılı olması şartıyla taşıyıcıya da, eşyanın yüklenmemesi gerektiği hususunda bildirimde bulunur. Bildirim özet beyanın tescilinden sonraki yirmidört saat içerisinde yapılır.

(4) 61 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca özet beyan verilmediği hallerde risk analizleri gümrük beyannamesi veya beyanname yerine geçen belge üzerinden gerçekleştirilir.

(5) Risk analizi çalışmaları tamamlandıktan sonra sonuçların uygun bulunması halinde gümrüğe sunulan eşya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulabilir.

(6) Özet beyanın 67 nci maddede belirtilen süre sınırları içerisinde verilememesi durumunda, eşyanın sunulduğu gümrük idaresince, özet beyan, gümrük beyannamesi veya eşyaya ilişkin diğer bilgiler üzerinden risk analizleri gerçekleştirilir.

(7) Taşıma aracının özet beyanda giriş gümrük idaresi olarak beyan edilenden başka bir gümrük idaresine geleceği durumda, bu gümrük idaresine varışından önce taşıma aracının kullanıcısı ya da temsilcisi özet beyanda beyan edilen gümrük idaresine “sapma bildirim” mesajı kullanarak bildirimde bulunur. Bu mesaj, ek-10/C’de belirtilen hususları içerir ve ek-10’da yer alan açıklama notlarına uygun olarak düzenlenir. Bu fıkra, 64 üncü maddede belirtilen durumlarda uygulanmaz.

(8) Özet beyanda giriş gümrük idaresi olarak beyan edilmiş olan gümrük idaresi, sapma bildiriminde taşıtın giriş yapacağı bildirilen gümrük idaresine, sapma hakkında emniyet ve güvenlik risk analizinin sonuçlarıyla birlikte derhal bildirimde bulunur.

Birden fazla limana uğrayan deniz veya hava taşıtlarına ilişkin özet beyan verilmesi ve risk analizi

MADDE 70 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-2/11/2011-28103)

(1) Deniz veya hava taşıtlarının Türkiye sınırları dışında herhangi bir liman veya havalimanına uğramaması koşuluyla, Türkiye Gümrük Bölgesinde birden fazla liman veya havalimanına uğraması halinde, özet beyan, eşyanın boşaltılacağı liman veya hava limanındaki gümrük idaresine verilir.

(2) Güvenlik ve emniyet amaçlı risk analizi, eşyanın boşaltılacağı her bir liman veya hava limanındaki gümrük idaresince gerçekleştirilir. Risk analizi sonucunda, eşyanın acil müdahale gerektirecek ölçüde tehdit oluşturduğuna karar verilmesi halinde, gümrük idaresince yasaklayıcı tedbirler alınır ve ilk varış limanı veya havalimanındaki gümrük idaresine de bildirimde bulunulur.

Varış bildirimini

MADDE 71 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-2/11/2011-28103)

(1) Denizyolu ve havayolu taşımacılığında, Türkiye Gümrük Bölgesine girilirken kullanılan taşıma aracının işleticisi veya temsilcisi, eşyanın boşaltılacağı gümrük idaresine ulaştığında taşıma aracının varışını bildirir. Varış bildirimini, veri işleme tekniği yoluyla verilir ve boşaltılacak eşya için düzenlenen özet beyanların tespiti için gereken bilgileri içerir.

(2) Karayolu ve demiryolu taşımacılığında, eşyanın giriş gümrük idaresine sunulması ile varış bildiriminin verildiği kabul edilir.

(3) (Değişik: RG-12/1/2017-29946) Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, varış bildiriminin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Varış bildirimini veren kişi varış bildiriminde yer alan bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

İKİNCİ KISIM

Taşıtların Kontrolü, Gümrüklü Sahaların Gözetimi ve İşletmelerin Yükümlülükleri²

BİRİNCİ BÖLÜM

Taşıtların Kontrolü³

Genel hükümler

MADDE 72 – (Başlığıyla birlikte değişik:RG-12/6/2012-28321)

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir.

(2) Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir.

(3) Taşıtların işleteni ve temsilcisi, bu kontrolün yapılmasını temin etmek üzere gerekli önlemleri almak ve sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Taşıtların kontrolü günün her saatinde yapılabilir.

² (Değişik kısım başlığı: RG-12/6/2012-28321)

³ (Ek bölüm: RG-12/6/2012-28321)

(5) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların gümrük kontrolü tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların gümrük kontrolünden sonra söz konusu Bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınmasını ve taşıtlardan çıkarılmasını, yolcu indirilmesini ve bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır.

(6) **(Ek: RG-7/2/2013-28552)** Sahip ve acentelerince gümrük idaresine önceden bildirim yapmak suretiyle yük almaya giderken seferleri esnasında yükleri iptal edilen veya yük boşaltmaya giderken seferleri esnasında yük boşaltma limanları değişen ve geriye dönüş yapmayan gemilerin bu durumları rota değişikliği sayılmaz.

Kontrolün kapsamı

MADDE 72/A – (1) 182 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, taşıtların kontrolü duruma göre aşağıda yer alan işlemlerin bir kısmı veya tamamını kapsar;

- a) Taşıta ve eşyaya ilişkin tüm bilgi, belge, defter ve kayıtların kontrol edilmesi,
- b) Taşıta ve eşyaya ilişkin ilave bilgi istenilmesi,
- c) Taşıt sürücüsü, kaptanı, mürettebatı ve yolcunun kendisi ve beraberindeki eşyanın gümrük kontrolü ve üst araması,
- ç) Taşıtın ve eşyanın; taşıt, eşya ve konteyner tarama sistemleri ile kontrolü,
- d) Kontrol sırasında diğer taşıt ve kişiler ile temasa geçilmemesi ve yük alınıp verilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması,
- e) Taşıtın dedektör köpek ve teknik cihazlar vasıtasıyla kontrol edilmesi,
- f) Taşıtın fiziki olarak tam veya kısmi kontrolü,
- g) Eşyadan numune alınması ve incelenmesi,
- ğ) Taşıtta bulunan ambarlar ve eşya bulunan diğer yerlerin mühür altına alınması,
- h) Taşıtın etkin kontrolü için alınan diğer tedbir ve işlemler.

Gelen ve giden kara taşıtları

MADDE 72/B – (1) Türkiye Gümrük Bölgesinde mobil ekipler tarafından gerçekleştirilecek kontroller saklı kalmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve giden karayolu taşıtlarının kontrolünün giriş ve çıkış gümrük idaresinde yapılması esastır.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine girmek veya bölgeden çıkmak üzere gümrüklü sahaya gelen kara taşıtlarının bilgileri gümrük idaresince bilgisayar sistemine girilir.

(3) Gümrüklü sahaya giren kara taşıtlarının işlemlerinin bitirilmesini müteakip bilgisayar sistemi üzerinde taşıt ve eşyaya ilişkin işlemlerin tamamlandığının görülmesinden sonra taşıtın gümrüklü sahadan çıkışına izin verilir.

Transit rejimine tabi eşya taşıyan taşıtlar

MADDE 72/C – (1) Transit rejimi kapsamında eşya taşıyan yerli ve yabancı plakalı taşıtlar, Türkiye Gümrük Bölgesinde seyrettikleri ve buldukları sürede, gümrük gözetimi ve kontrolüne tabi olup bu taşıtlara ilişkin gümrük gözetimi elektronik uydu takip cihazları vasıtasıyla da gerçekleştirilebilir.

(2) Taşıtın Türkiye Gümrük Bölgesinde seyri sırasında, transit rejim hükümlerini ihlal ettiğine dair şüphe durumunda, ilgili gümrük idaresi tarafından mobil kontrol ekipleri vasıtasıyla taşıtın kontrole tabi tutulması sağlanır.

Gelen deniz taşıtları

MADDE 72/Ç – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine giren Türk ve yabancı bayraklı deniz taşıtları bu bölgeyi terk edene kadar gümrük gözetimi ve kontrolüne tabidir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine girip, Türk limanlarına gidecek deniz taşıtları gidecekleri limana varmadan önce yolda kontrole tabi tutulabilir.

(3) Yurtdışından gelip Türkiye Gümrük Bölgesine giren ancak Türk limanlarına girmeyecek olan gemiler ihbar, şüphe, suçüstü halleri veya risk analizi kapsamında kontrole tabi tutulabilir.

(4) (**Değişik: RG-12/1/2017-29946**) Yabancı limanlardan gelen deniz taşıtının Türkiye Gümrük Bölgesindeki limana varışından en az iki saat önce işleticisi, kaptanı veya bunların temsilcisi tarafından, Ek-10/G'de yer alan Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgeler veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine verilir. Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, Denizyolu Genel Bildirimine verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Türk limanları ve iskeleleri arasında taşımacılık yapan gemilere uygulanacak gümrük gözetimi ve kontrolüne ilişkin hükümler Bakanlıkça belirlenir.

(6) (**Ek: RG-12/1/2017-29946**) Denizyolu Genel Bildirimini veren kişi Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

(7) (**Ek: RG-1/8/2017-30141**) Türkiye karasularından geçen ve hakkında ihbar bulunan veya şüphe edilen eşya yüklü gemilerin ambar kapakları veya eşya konulan diğer yerleri, gümrük idarelerince mühürlenebilir.

Sağlık muayenesi ve pasaport işlemlerinden önce yapılacaklar

MADDE 72/D – (1) Gemiler limana varışlarından itibaren sağlık muayenesi ve pasaport işlemleri bitinceye kadar gözetim altında bulundurulur. Gemiden eşya çıkarılmaması, gemiye eşya alınmaması, yetkililer dışında hiç kimse ile temas edilmemesi ve temas edenlerin de gümrük idaresinin bilgisi dışında gemilere eşya alıp çıkarmamaları hususunda gerekli tedbirler alınır.

Gelen deniz taşıtının kontrolü

MADDE 72/E – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-12/1/2017-29946)

(1) 72/Ç maddesi uyarınca Denizyolu Genel Bildirimi verilen taşıtın varışı 71 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük idaresine bildirilir.

(2) İhbar, şüphe, yükleme ve taşıma belgelerinde çelişki olması, risk analizi veya gümrük idaresince gerek duyulan hallerde; geminin gizli yerleri, ambar, bölme ve girişlerini gösteren plan ile tasdikli seyir jurnali, elektronik seyir sistemleri, devri çark defteri ve ilgili diğer belgeler istenilerek, bu belgelere göre gemi kontrole tabi tutulur. Bu kapsamdaki kontroller için gemi arama ekiplerinden de faydalanılır.

(3) Kontroller sırasında, serbest dolaşımda olmayan ve başka limanlara çıkarılacak olan eşya ile ihtiyaç fazlası tüketim malzemelerinin bulunduğu ambarların kapakları ve gerekli görülen diğer yerler mühür altına alınır. Bu mühürler geminin hareketinden önce sökülür.

(4) Varışı bildirilen deniz taşıtına ait Denizyolu Genel Bildiriminde yer alan bilgiler ve ekli belgeler sistemde incelenerek onay işlemi yapılır. Onay işlemini müteakip eşya taşıttan indirilir.

(5) İkinci fıkrada yapılan kontroller sonucunda düzenlenen tutanak, kontrolü yapan personel ve kaptan tarafından imzalanır ve tutanaktaki bilgiler geminin uğrayacağı diğer idarelerin görmesi açısından Gemi Takip Programına girilir. Gemi kontrolü sırasında düzenlenen belgelerin birer örneği kaptana verilir.

(6) Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgeler geminin uğrayacağı her limandaki gümrük idaresine veri işleme tekniği yoluyla verilir.

Serbest dolaşıma giren, iç hatlara tahsis olunan veya yurtiçi sefere geçen gemilerin kontrolü

MADDE 72/F – (1) Yabancı ülkelerden satın alınarak Türk limanlarına ilk defa serbest dolaşıma girmek üzere gelen veya dış hatlara sefer yapmakta iken devamlı veya geçici olarak iç hatlara tahsis olunan milli gemilerle, yurtdışına yük ve yolcu taşımakta iken yurtiçi sefere geçen deniz taşıtları, gümrük denetimine tabi herhangi bir eşya bulunup bulunmadığının tespit edilmesi amacıyla kontrole tabi tutularak, demirbaş eşya, kumanya, yakıt ve tüketim malzemelerine ilişkin listeler kontrol neticesinde tanzim edilecek tutanağa eklenir.

Giden deniz taşıtları

MADDE 72/G – 12/1/2017-29946)

(1) Yabancı limanlara giden deniz taşıtının işleticisi, kaptanı veya bunların temsilcisi tarafından, geminin limandan hareketinden en az iki saat önce Ek-10/G'de yer alan Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgeler veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine verilir. Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, Denizyolu Genel Bildirimine verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Denizyolu Genel Bildirimine ilişkin işlemler ile 437 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen işlemler tamamlanmadan deniz taşıtının hareketine izin verilmez.

(3) Denizyolu Genel Bildirimini veren kişi Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

Giden deniz taşıtının kontrolü

MADDE 72/Ė – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-12/1/2017-29946)

(1) Türkiye Gümrük Bölgesinden ayrılan Türk ve yabancı bayraklı tüm deniz taşıtları bu bölgeyi terk edene kadar gümrük gözetimi ve kontrolüne tabidir.

(2) Denizyolu Genel Bildirimi ve diğer belgelerdeki bilgilerin çelişkili olması ya da ihbar, şüphe, risk analizi veya gümrük idaresince gerek duyulan hallerde 72/E maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

(3) Yabancı limanlara ilk defa hareket edecek olan Milli gemilerde, yük almadan evvel gümrük kontrolü dışında kalmış herhangi bir eşyanın bulunup bulunmadığı kontrol edilir.

Birden fazla liman ve iskeleden yük ve yolcu alan gemilerin kontrolü

MADDE 72/H – (1) Yabancı ülkelere götürülmek üzere birden fazla Türk liman ve iskelesinden yük ve yolcu alan gemiler, aynı gümrük idaresinin sorumluluğunda bulunan liman ve iskeleler hariç olmak üzere, diğer liman ve iskelelerin tamamında 72/Ç ilâ 72/Ė maddeleri çerçevesinde kontrole tabi tutulur.

Çanakkale ve İstanbul Boğazlarından geçen gemiler

MADDE 72/I – (1) Yabancı bir limandan gelip, Çanakkale veya İstanbul Boğazlarından geçerek bir Türk limanına gidecek olan gemilerin geliş gün ve saatleri ile gerekli diğer bilgiler, kaptan veya acentesi tarafından İstanbul'da Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne veya bu Bölge Müdürlüğünce belirlenecek Gümrük Müdürlüğüne, Çanakkale'de ise Çanakkale Gümrük Müdürlüğüne bildirilir. Ancak en az 24 saat önceden Seyir Planı-1 (SP-1) raporu ile Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Merkezine yapılan bildirimler ilgili gümrük idaresine yapılmış sayılır.

(2) **(Değişik: RG-12/1/2017-29946)** Varış limanındaki gümrük idaresi tarafından Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi üzerinden alınan bilgi doğrultusunda makul bir süre içinde gelmeyen gemiyle ilgili takibe geçilir.

(3) Söz konusu bilgiler, elektronik ortamda ulaşılmamasının mümkün olmadığı ve gerek duyulduğu takdirde Bakanlıkça, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından temin edilebilir.

(4) Bakanlık, Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Merkezine yapılmayan bildirimler için, Boğaz geçiş bildirimlerini ayrı bir bildirim olarak isteme hakkını saklı tutar.

(5) Yabancı limanlardan gelip, İstanbul veya Çanakkale Boğazından geçip bir Türk limanına gidecek olan gemilerin kontrolleri, şüphe veya ihbar olmadığı sürece, varacakları ilk Türk limanında yapılır. Şüphe veya ihbar olması durumunda, 72/E maddesi hükümlerine göre işlem yapılır. Gümrük idaresince gerek görüldüğü hallerde refakat memuru verilebilir.

Boğazlardan geçen transit gemilerin kontrol edilemeyeceği

MADDE 72/İ – (1) Boğazlardan geçen transit gemiler, Montrö Antlaşması gereğince kontrole tabi tutulmazlar. Bu gemiler dışarıdan gözetim altında bulundurulabilir.

Transit gemilerden serbest pratika alanların kontrolü

MADDE 72/J – (1) Liman sahaları ve Boğazlarda 48 saatten fazla bekleyen transit gemilerin serbest pratika almaları zorunludur. Bu süreyi aşan transit gemiler, serbest pratika almaları sağlandıktan sonra diğer gemiler gibi gümrük kontrolüne tabi tutulurlar.

(2) **(Değişik: RG-12/1/2017-29946)** Serbest pratika alınmasını müteakip en geç iki saat içerisinde geminin işleticisi, kaptanı veya bunların temsilcisi tarafından Ek-10/G'de yer alan Denizyolu Genel Bildirimi ve ekli belgeler ilgili gümrük idaresine veri işleme tekniği yoluyla verilir.

Kontrole tabi olmayan hava ve deniz taşıtları

MADDE 72/K – (1) Türk ve yabancı donanmasına mensup harp gemileri ile Türk Hava Kuvvetlerine mensup hava harp gemileri ve Bakanlar Kurulunun izni ile gelen yabancı devletlerin hava harp gemileri, içlerinde eşya bulunmaması halinde gümrük gözetimine tabi değildir. Ancak bu taşıtlar ile eşya getirilmesi durumunda gümrük işlemleri yapılmak üzere gemi kaptanı veya yetkilendireceği kişi tarafından eşya, liste halinde ilgili gümrük idaresine bildirilir.

Türkiye limanları arasında deniz taşıtlarıyla yapılan taşımalarda gümrük gözetim ve kontrolü

MADDE 72/L – (1) Türk limanları arasında düzenli sefer yapan ve acentesi bulunan gemiler, serbest dolaşımda olmayan eşyayı alır veya yolda yabancı limana uğrarlar ise 72/Ç maddesi hükümlerine tabidir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesindeki limanlar ve iskeleler arasında gerçek veya tüzel kişilere ait düzenli sefer yapan veya yapmayan tüm deniz taşıtlarıyla yapılan yükleme, taşıma ve boşaltmalardaki gümrük gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Gelen ve giden trenler

MADDE 72/M – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen trenler gümrük idaresi bulunan ilk istasyonda, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden trenler sınır istasyonunda

kontrole tabi tutulur. Gümrük idaresince istasyon bölgesi öncesinde ve sonrasında tarama sistemleri ile gerçekleştirilecek denetimler istasyonda gerçekleştirilmiş sayılır.

(2) Gümrük idaresince istasyon bölgesi öncesinde ve sonrasında tarama sistemleri ile gerçekleştirilecek kontroller hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen trenler sınırdan itibaren gümrük idaresi bulunan ilk istasyona kadar, Bölgeden gidecek trenler ise gümrük idaresi bulunan son hudut istasyonundan Türkiye Gümrük Bölgesini terk edinceye kadar, yolda zorlayıcı bir neden olmadıkça duramazlar, yolcu ve eşya alıp indiremezler. Zorlayıcı sebeplerden ileri gelen durma, yolcu ve eşya alıp indirmelerinden gümrük idaresi haberdar edilir.

(3) Yabancı ülkelere gelen veya yabancı ülkelere giden trenler gümrük idaresi bulunan sınır istasyonlarına geldiğinde, karşılayıcı ve uğurlayıcılarla temas edilmesini ve eşya alınıp verilmesini önleyecek tedbirler alınır.

(4) Türkiye Gümrük Bölgesine giren demiryolu taşıtlarının kontrolü bitmeden ya da gümrük idaresinin izni olmadan trenin vagonlarında ekleme, çıkarma veya değiştirme yapılamaz. Zorunlu hallerde, gerekli önlemler alınarak, kontrolden önce bu işlemlerin yapılmasına gümrük idaresince izin verilebilir.

Verilmesi zorunlu liste ve belgeler

MADDE 72/N – (1) Demiryolu idaresinin yetkili memuru tarafından, sınır gümrüğü ile diğer gümrüklerde gümrüklenecek eşya veya Türkiye Gümrük Bölgesinden transit geçirecek eşyanın yükleme veya taşıma belgeleri ile yolcu ve personel listesi ilgili gümrük idaresine verilir. Trenin boş gelmesi durumunda, bu husus yazı ile gümrük idaresine bildirilir.

(2) Gümrük işlemleri biten trenler hareket edene kadar gözetim altında bulundurulur.

Tren kontrolü ve refakat

MADDE 72/O – (1) Demiryolu idaresinin yetkili memuru tarafından verilen belgelerde çelişki olması ya da şüphe veya ihbar hallerinde, görevli personel tarafından depolar, yük ve posta vagonlarının tender ve lokomotifleri ile yolcu vagonları, büfe, lokanta, mutfak ve furgonlarla gerekli görülen yerler kontrol edilir.

(2) Kontrolleri ilk sınır istasyonunda yapılmayacak veya tekrar Türkiye Gümrük Bölgesine girmek üzere yabancı topraklardan geçecek trenlere gümrük personeli refakat ettirilir.

Gelen hava taşıtlarının kontrolü

MADDE 72/Ö – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen havayolu taşıtlarının kontrolü indikleri yetkili gümrük idaresi bulunan havalimanlarında yapılır.

(2) Havayolu taşıtları, Türkiye Gümrük Bölgesinde ilk incekleri havalimanında görevli personel tarafından gözetim altına alınır. Taşıtların taşıma veya yük belgeleri, yolcu ve personel listeleri ile milli hava taşıtlarına ait kumanya ve akaryakıt listeleri kontrol edilir. Kumanya ve akaryakıt bulunan yerler mühür altına alınabilir. Taşıtta başka bir hava limanına boşaltılacak eşya bulunması halinde, bunlara ait yük veya taşıma belgeleri de incelenir.

(3) Yurtdışından gelen havayolu taşıtları için işleticisi veya temsilcisi tarafından EK-10/E'de yer alan Havayolu Beyan Formu (**Ek ibare: RG-22/3/2018-30368**) veri işleme tekniği ile doldurularak diğer belgelerle birlikte (**Değişik ibare: RG-22/3/2018-30368**) gümrük idaresine elektronik ortamda beyan edilir. Beyan Formu ile ekindeki yükleme veya taşıma belgeleri, mürettebat eşya listesi ile kumanya ve yakıt listeleri

gibi belgeler arasında çelişki olması veya ihbar ya da şüphe halinde hava taşıtı ayrıca kontrol edilebilir.

(4) Yolcu veya eşya indirmeksizin havalimanında kısa bir süre kalacak hava taşıtları dışarıdan gözetim altında tutulur.

(5) Yabancı ülkelerden satın alınarak ilk defa serbest dolaşıma girmek üzere gelen hava taşıtları, gümrük denetimine tabi herhangi bir eşya bulunup bulunmadığının tespit edilmesi amacıyla kontrole tabi tutulur.

Giden hava taşıtlarının kontrolü

MADDE 72/P – (1) Yurtdışına giden hava taşıtı, kalkacağı en son havalimanında kontrol edilir. Bu kontrolden sonra EK-10/E’de yer alan Havayolu Beyan Formu taşıtın işleticisi veya temsilcisi tarafından (**Ek ibare: RG-22/3/2018-30368**) veri işleme tekniği ile elektronik ortamda düzenlenir, varsa mühürler hareketten evvel sökülür.

(2) Havayolu Beyan Formu ile ekindeki yükleme veya taşıma belgeleri, mürettebat eşya listesi ile kumanya ve yakıt listeleri gibi belgeler arasında çelişki olması veya ihbar ya da şüphe halinde hava taşıtı ayrıca kontrol edilebilir.

(3) Kontrolün, yolcular hava taşıtına binmeden önce yapılması esastır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yolcu İşlemleri⁴

Yolcu bildirim

MADDE 72/R – (1) Hava ve deniz yolu ile gelen ve giden yolcular için yolcu bildirim ilgili gümrük idaresine verilir. Yolcu bildirim veri işleme tekniği yoluyla yapılır.

(2) (**Değişik: RG-12/1/2017-29946**) Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, yolcu bildirimine verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Hava ve deniz yolu ile gelen ve giden yolcular için yolcu bildirim, taşıtın işleticisi veya temsilcisi tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki ilk varış limanına gelmeden veya taşıt limandan ayrılmadan en az iki saat önce, kısa mesafeli taşımalarda taşıtın hareket ettiği ana kadar verilir.

(4) Yolcu bildirimine şekli ve içeriğine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Yolcular, gemi adamları, diğer taşıt görevlileri ile bunlar dışındaki şahıslar, taşıtlara geliş ve gidişlerinde ancak gümrük yolcu salonlarından veya gümrük denetimi altındaki iskele ve yerlerden geçebilirler.

(6) Gümrük idareleri, yolcuların gümrük denetimine tabi tutulacakları salonlara kadar veya gümrük denetlemesine tabi tutulmalarını takiben araçlara binene kadar, diğer kişilerle temas etmelerini ve bu kişilerle eşya alıp vermelerini önleyecek tedbirleri alırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gümrüklü Sahaların Gözetimi ve İşletmelerin Yükümlülükleri⁵

⁴ (Ek bölüm: RG-12/6/2012-28321)

⁵ (Ek bölüm: RG-12/6/2012-28321)

Gümrüklü sahaların gözetimi

MADDE 72/S – (1) Gümrüklü sahaların giriş-çıkış noktaları ile görevin gerektirdiği diğer noktalarda gerek duyulması halinde nöbet yeri ve saha devriyesi oluşturabilirler. Gümrük muhafaza hizmetleri 24 saat esasına göre yürütülür.

(2) Gümrük idareleri; kişi, eşya ve taşıtların gümrük işlemleri tamamlanmadan gümrüklü yer ve sahalardan çıkmalarını önlemeye yönelik her türlü tedbiri alır.

(3) Gümrüklü saha, kamera sistemleri dahil her türlü elektronik cihazlarla izleme altında tutulabilir. İzlemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Gümrüklü sahaya giren ve çıkan kişi ve taşıtların bilgileri, bilgisayar sisteminde kayda alınır. Bakanlıkça uygun görülmesi ve belirlenen asgari bilgileri içermesi halinde, kamu kurumları ve işletici kuruluşlar tarafından sistemde tutulan kayıtlar da kullanılabilir.

(5) Bilgisayar sisteminin çalışmaması halinde ihbarlı kişi, araç ve firmaların ne şekilde takip edileceğine yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Gümrük gözetimi ve kontrolü kapsamında işletmelerin yükümlülükleri

MADDE 72/Ş – (1) (Değişik fıkra: RG-22/1/2016-29601) Kanununun 218 inci maddesinde belirtilen işleticiler;

a) Gümrük gözetim ve kontrolü işlemlerinin yapılmasını gerçekleştirmek üzere bedelsiz olarak;

1) Eşya, yolcu ve araçların fiziki aramasının etkin bir şekilde yapılabileceği kapalı arama tesisleri ile gümrük muayenesinin yapılabileceği uygun yerlerin teminini,

2) Eşya, yolcu ve taşıt trafiğine ilişkin olarak kullandıkları otomasyon sistemlerine, yazılımlara ve CCTV kamera sistemlerine gümrük idaresince erişimin sağlanması ve/veya bunlardan gümrük idaresince kullanılan sistemlere veri aktarımının düzenli ve kesintisiz olarak yapılmasını,

3) Birinci alt bentte belirtilen yer ve tesislerin bakım ve onarımlarının gerçekleştirilmesi ile ikinci alt bentte belirtilen sistemlerin düzenli olarak işletilmesi, güncellenmesi ve Bakanlık sistemleriyle uyumlu hale getirilmesini,

4) 72 ve 72/S maddelerinde belirtilen gözetim önlemleri ile kişi, eşya ve taşıtların gümrük işlemleri tamamlanmadan gümrüklü yer ve sahalardan çıkmalarını önlemeye yönelik gümrük idaresince talep edilen gerekli tedbirlerin alınmasını, sağlamak,

b) Gümrük idaresince bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla iletilen veri, mesaj ve talimatların gereğini yerine getirmek,

c) Aksi belirtilmedikçe, gümrük idaresince bildirilen ve gizli tutulması istenilen bilgileri açıklamamak, ile yükümlüdürler.

(2) Bu maddede belirtilen yükümlülüklerle ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) (Ek: RG-15/5/2013-28648) Muayene ve kontrol edilecek eşyadan alınacak azami bedellere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenebilir.

Radyasyon kontrolleri

MADDE 72/T – (1) Kanununun 33 üncü maddesinde belirtilen yerlerde kişi, eşya ve taşıtların, radyasyon tespit sistemleri vasıtasıyla radyasyon kontrolleri yapılır.

(2) Sistemlerin uyarı vermesi durumunda uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt sistemden tekrar geçirilerek, uyarının doğruluğu test edilir. Sistemlerin tekrar

uyarı vermesi durumunda uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt arındırılmış güvenli bir alana sevk edilerek, taşınabilir dedektörler vasıtasıyla, gerekli önlemler alınarak ikinci seviye radyasyon kontrolü yapılır. Alınan radyasyon değerleri geciktirilmeksizin, EK-10/F'de yer alan Radyasyon Alarmı Bildirim Formu vasıtasıyla Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna bildirilir. İlgili kurumdan gelecek cevaba göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi ve Gümrüğe Sunulması

Eşya Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi ve gümrüğe sunulmasına ilişkin özel düzenlemeler

MADDE 73 – (1) Özel kanunlar veya taraf olduğumuz anlaşmalar ve sözleşmelerle veya idari düzenlemelerle Türkiye Gümrük Bölgesine girişi yasak edilmiş ve edilecek olan eşya, (**Değişik ibare: RG-7/2/2013-28552**) 271 inci madde saklı kalmak kaydıyla, her ne suretle olursa olsun Türkiye'ye sokulamaz.

(2) Kanun ve uluslararası anlaşmalar ile kararname, tüzük, yönetmelik veya diğer idari düzenlemelerde Türkiye Gümrük Bölgesine belirli gümrük kapılarından getirilmesi öngörülen eşya, yalnızca bu gümrük kapılarından yurda sokulabilir.

(3) Eşya, Kanununun 39 uncu maddesi çerçevesinde gümrüğe sunulur. Eşyanın gümrüğe sunulmasında esas alınacak tarih, taşıt aracının gümrük işlemlerinin yürütüldüğü alanlara girişine ilişkin gümrük veya gümrük muhafaza yetkililerince tutulan ilk kayıt tarihidir. 61 inci madde ile (**Değişik ibare: RG-2/11/2011-28103**) 67 nci maddenin dördüncü fıkrası saklı kalmak kaydıyla, eşya, gümrüğe sunan kişi tarafından daha önce ibraz olunan özet beyan ya da gümrük beyannamesi ile ilişkilendirilir ve eşyanın sunulduğu tarih söz konusu belgelere kaydedilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Gümrüğe Sunulan Eşyanın Boşaltılması

Eşyanın boşaltılması

MADDE 74 – (**Değişik: RG-2/11/2011-28103**)

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya, gümrük gözetimi altında taşıttan boşaltılır. Boşaltmaya yetkili deniz, kara ve hava araçlarının sahipleri veya kaptan, pilot, sürücü veya acentenin yetkili personeli ile (**Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250**) geçici depolama yeri işletmelerinin yetkili personeli tarafından eşyanın gümrük memurunun nezaretinde boşaltılmasını müteakip yirmidört saat içinde boşaltma listesi düzenlenerek gümrük memuru, taşıt sahibi, sürücüsü veya temsilcisi ile (**Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250**) geçici depolama yeri işletme personeli tarafından imzalanmak suretiyle gümrük idaresine ibraz edilir. Üç nüsha olarak düzenlenip gümrük idaresince tasdik edilen bu listenin bir nüshası gümrük idaresinde kalır. İkinci nüshası eşyayı geçici depolama yerine teslim edenlere, üçüncü nüshası ise (**Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250**) işletme personeline verilir. Bu işlem, gümrük idaresince uygun görülen yerlere alınan eşya için de geçerlidir.

(2) Boşaltma listesinde eşyanın cinsi, brüt ağırlığı, kapların sayısı, cinsi, markası, numarası, taşıtın ismi ve sefer numarası gösterilir.

(3) Eşyanın boşaltmadan önce veya boşaltma sırasında zarar görmüş veya kaplarının kırık veya bozuk olduğu tespit edilirse bu durum bir tutanakla tespit olunarak boşaltma listesi ekinde gümrük idaresine sunulur.

(4) **(Değişik: RG-12/1/2017-29946)** Boşaltma listesi, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla hazırlanarak geniş veya yerel alan ağıyla da gümrük idaresine gönderilebilir. Bu şekilde gönderilen boşaltma listesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Özet beyan ile boşaltma listesinin karşılaştırılması ve özet beyan takibatı

MADDE 75 – (1) (Değişik: RG-2/11/2011-28103) Özet beyan ile boşaltma listeleri karşılaştırılır. Karşılaştırma sonucunda farklılık görülürse buna ilişkin tutanak düzenlenerek bu tutanak üzerinden özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilir.

(2) Dökme eşyanın ölçümlerinin draft survey yöntemi ile yapılması durumunda ölçüm sonuçları boşaltma listelerinin düzenlenmesinde esas alınır.

(3) Boşaltma listesinde kayıtlı olmadığı halde özet beyanda kayıtlı bulunan eşya özet beyan eksiklidir. Boşaltma listesinde kayıtlı olduğu halde özet beyanda kayıtlı olmayan eşya da özet beyan fazlasıdır.

(4) **(Değişik: RG-2/11/2011-28103)** Özet beyanda kayıtlı miktara göre eksik veya fazla çıkan eşya için özet beyanı veren kişiye bildirimde bulunulur. Özet beyan eksiklik veya fazlalıkları ile ilgili takibat, elektronik ortamda kayda alınır.

(5) Havayolu şirketlerince ibraz edilen ve belirli şartları taşıyan özet beyanlarla ilgili olarak; bir özet beyan eksikliği eşyanın başka bir uçakla geldiğinin ya da bir özet beyan fazlası eşyanın diğer bir özet beyan içeriği eşya olduğunun bildirilmesi ve bu karışıklığın azami on gün içerisinde gerçekleşmiş olması ve miktar, sayı, kıymet, marka, gönderici, alıcı ve diğer alametler bakımından özet beyanda kayıtlı eşya olduğunun tespit edilmesi durumunda özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilmez.

(6) Demiryolu ile gelen eşyada, kaplarındaki mühürlerin sağlam olması koşuluyla ve boşaltılan eşyanın yük senetlerine göre eksik veya fazla çıkması ile eksik veya fazla çıkan kaplarda şüpheli bir durum bulunmaması halinde, açılan eksiklik veya fazlalık takibatı, Devlet Demiryolları İdaresinin gerekçeli yazısı üzerine kaldırılır.

(7) **(Değişik: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer)** Dökme gelen eşyada ortaya çıkan eksiklik ve fazlalıklar ile ilgili olarak, Kanununun 237 nci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen farklılıklar için özet beyan eksikliği veya fazlalığı takibatı yapılmaz. Özet beyan eksikliği veya fazlalığı takibatı gerektiren durumlar için takibat ve varsa cezaî işlem, eksiklik veya fazlalığın tamamı için değil, Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen takibat gerektirmeyen farklılıkları aşan kısmı için uygulanır. Takibata konu olmayan miktar için herhangi bir cezaî işlem uygulanmaz. Ek-11'de yer alan fire oranları, özet beyan eksikliği veya fazlalığı takibatlarında dikkate alınmaz.

BEŞİNCİ KISIM

Gümrüğe Sunulan Eşyaya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunluluğu

Sürenin durduğu haller ve süre uzatımı

MADDE 76 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve gümrüğe sunulan eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin

işlemlerinin Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içinde tamamlanması esastır. Ancak, eşyanın herhangi bir adli veya idari takibata konu olması halinde bu takibat nedeniyle geçen süreler, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için dış ticaret mevzuatı ya da sair mevzuat gereğince ibraz edilmesi gereken uygunluk belgesi, kontrol belgesi, ithal lisansı, izin yazısı, gözetim belgesi, tahlil raporu gibi belgelerin alınması veya buna ilişkin işlemlerin yerine getirilmesi sırasında geçen süreler işlem tarihinin başladığı tarihte durdurularak yirmi veya kırkbeş günlük sürelerin hesaplanmasında göz önünde bulundurulmaz ve işlemin sonuçlandığı tarihten itibaren kalan süre verilir.

(2) Eşyanın Kanununun ilgili hükümleri uyarınca tasfiyelik hale gelip gelmediğinin tespitinde Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yirmi ve kırkbeş günlük süreler ile yukarıda belirtilen süreler re'sen dikkate alınır. Bu sürelerin gümrükçe bilinmesinin zorunlu olmadığı durumda, eşyanın ilgilisi tarafından vaktinde bilgi verilmemesi nedeniyle tasfiyelik hale geldiği düşünülerek düzenlenen tespit ve tahakkuk belgeleri, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış ya da tahsis kararının alındığı tarihe kadar yapılan bir başvuru sonucunda, birinci fıkrada belirtilen işlemlerin başlangıç ve bitiş tarihleri dikkate alınarak, süreyi durduran sebepler bulunduğu anlaşılmaması durumunda iptal edilir. İhale ilanının yayımlandığı veya perakende satış ya da tahsis kararının alındığı tarihten itibaren yapılacak süreyi durduran sebeplerin bulunduğuna ilişkin başvurular değerlendirilmez.

(3) Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler ilgilinin doğrudan veya mutata haberleşme araçları ile kanuni süre veya verilen ek sürenin bitiminden önce yazılı başvurusu üzerine gümrük müdürlüklerince uzatılır. Bir ayı aşan süre uzatım taleplerinde, bu talebin gerekçesinin belirtilmesi şarttır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılacak süre uzatım taleplerinde,

a) Kayıtlı Posta Gönderileri yolu (Taahhütlü veya APS) veya Kayıtlı Kargo Taşımacılığı aracılığı ile yapılacak başvurularda, başvuru dilekçesinin postaya veya kargoya verildiği tarih,

b) Kayıtsız Posta yolu ile veya doğrudan doğruya ilgili gümrük idaresine yapılacak başvurularda, başvuru dilekçesinin gümrük idaresinin kaydına giriş tarihi, esas alınır.

ALTINCI KISIM Eşyanın Geçici Depolanması

Geçici depolanan eşya

MADDE 77 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen serbest dolaşımda olmayan eşya gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar geçici depolanan eşya statüsünde bulunur ve bu şekilde adlandırılır. Talep halinde ihracat eşyasının da bu kapsamda değerlendirilmesi mümkündür.

(2) Özet beyanın eşyanın gümrüğe sunulmasından önce verildiği hallerde, **(Mülga ibare: RG-31/3/2012-28250)** (...) Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler eşyanın gümrüğe sunulduğu tarihten itibaren başlar. **(Ek cümle: RG-2/11/2011-28103)** Deniz veya hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesinde birden fazla liman veya havalimanına uğradığı hallerde, Kanununun 46 ncı maddesinde

belirtilen süreler, taşıt aracının eşyanın boşaltılacağı gümrük idaresine girişine ilişkin gümrük veya gümrük muhafaza yetkililerince tutulan kayıt tarihinden itibaren başlar.

(3) Kanunun 35/C maddesine göre giriş gümrük idaresine özet beyan statüsünde gümrük beyannamesi verildiğinde, eşyanın sunulması ile birlikte beyanname tescil edilir ve eşya beyan edilen rejimin öngördüğü işlemlere tabi tutulur.

(4) **(Değişik: RG-15/5/2013-28648)** Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir yerden diğer bir yere transit rejimine tabi tutularak taşınan serbest dolaşımda olmayan eşya, varış gümrük idaresine getirildiğinde ve transit rejimi hükümlerine göre gümrük idaresine sunulduğunda Kanunun 41 ila 50 nci madde hükümleri uygulanır. Bu eşya için varış gümrük idaresine taşınma şekline göre belirlenecek olan Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler, eşyanın varış gümrük idaresine sunulduğu tarihten itibaren başlar ve geçici depolama işlemleri bilgisayar sistemindeki transit beyannamesi bilgileri üzerinden yürütülür.

Geçici depolama yerlerine eşya alınması

MADDE 78 – (1) Eşya, geçici depolama yerlerine buralarda görevli işletme personelinin sorumluluğu ve gümrük memurlarının gözetimi altında alınır.

(2) Gümrükçe izin verilen diğer yerlere eşya alınmasının talep edilmesi halinde, talep sahibinin sorumluluğu ve gümrük idaresinin gözetimi altında bu talep kabul edilir.

(3) Gümrük memuru, geçici depolama yerine alınan eşya için kendisine verilen ve üzerinde özet beyan numarasının yer aldığı boşaltma listesi ile özet beyan bilgilerini karşılaştırarak geçici depolama yeri giriş işlemlerini onaylar. Bu onay sonrasında boşaltma listesi ilgili **(Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250)** işletme personeli tarafından muhafaza edilir. **(Ek cümle: RG-30/12/2021-31705)** Havayolu veya denizyolu ile gelen eşyanın, geldiği limanda bulunan geçici depolama yerine alınmasına ilişkin işletici tarafından elektronik olarak tutulan ve Bakanlık ile paylaşılan veriler doğrultusunda sistemde geçici depolama yeri giriş kayıtlarının oluşturulmasına Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde izin verilebilir.

(4) **(Ek: RG-2/12/2014-29193)** Türkiye Gümrük Bölgesine denizyolu ile getirilen dolu konteynerlerin, denize iskele bağlantısı olmayan geçici depolama yerlerine alınmasına, Bakanlıkça belirlenecek zorunlu haller dışında izin verilmez.

(5) **(Ek: RG-30/6/2015-29402) (Danıştay Onuncu Dairesinin 31/12/2015 tarihli ve E.:2015/3226 sayılı kararı ile yürütmesi durdurulan fıkra:** Türkiye Gümrük Bölgesine havayolu ile getirilen hızlı kargo eşyası dışındaki eşyanın havaalanı dışında bulunan geçici depolama yerlerine alınmasına, Bakanlıkça belirlenecek zorunlu haller dışında izin verilmez.

Geçici depolama yerleri

MADDE 79 – (1) (Değişik: RG-16/7/2011-27996) ⁽¹⁾ Geçici depolanan eşyanın her türlü dış etken ve müdahalelerden korunmasını sağlayacak şekilde yapılmış ve taşıtların durduğu, yanaştığı veya indiği yerlerdeki ambar, depo, ardiye veya hangar gibi yerler geçici depolama yerleridir.

(2) **(Değişik cümle: RG-22/1/2016-29601)** Ağır ve havaleli eşyanın konulmasına mahsus olmak üzere, limanlar gibi gümrük işlemlerinin yapıldığı yerlerde bulunan geçici depolama yerlerinin mütemmim cüz'ü niteliğindeki açık alanlar; yolcu eşyasının, yolcu beraberinde getirilip gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar konulduğu gümrük

ambarları ile bu ambarların mütemmim cüz'ü niteliğindeki ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen ve yurt dışı edilmek ya da gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak üzere gümrük idarelerince teslim alınan kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarının konulduğu yerler de geçici depolama yeri addolunur. Yolcu eşyası ve taşıtlar buralarda üç ay kalabilir. Bu süre, talep halinde mücbir sebep belgesi aranmaksızın ilgili gümrük müdürlüğünce üç aya kadar uzatılabilir.

(3) Geçici depolama yerlerinin bulunmadığı mahallere getirilen eşya, duruma uygun gerekli önlemler alınmak şartıyla, geçici depolanan eşya statüsünde gümrükçe müsaade edilen yerlere de konulabilir. Bu gibi hallerde, gümrük idarelerince geçici depolanan eşya için tahakkuk edebilecek gümrük vergileri tutarında eşya sahibinden teminat istenir.

Yolcu beraberli eşya ambarı

MADDE 80 – (1) (Değişik: RG-30/4/2011-27920) Yolcu beraberli eşya ambarına alınan eşya için görevli memur tarafından doldurularak bu memur ve eşya sahibi tarafından imzalanan ve gümrük idaresinin resmi mührünü taşıyan bir alındı makbuzu yolcuya verilir. Eşya bu alındıya dayanılarak elektronik ortamda kayda alınır. Bu kayıta, yolcunun ismi ve soyadı ile kendisine verilen alındının numarası da yer alır. Ambar bekleme süresi içerisinde yolcular tarafından yurtdışına gönderilmek istenilen eşyanın işlemleri alındı makbuzu üzerinden yürütülür. Yolcu beraberli eşya ambarından eşya çıkarılması işlemleri, geçici depolama yerlerinden eşya çıkarılması hükümlerine tabidir.

Özel tertip ve düzenek gerektiren eşya ve geçici depolama yerlerine alınmayacak eşya

MADDE 81 – (Değişik: RG-12/6/2012-28321)

(1) Aşağıda belirtilen ve EK-62'de yer alan eşyanın, niteliklerine uygun özel düzenek ve yapılarla sahip geçici depolama yerlerine alınması zorunludur.

a) Parlayıcı, patlayıcı, yanıcı ve yanmayı artırıcı eşya,

b) Korunmaları, soğuk hava depolarında olduğu gibi özel tertibat gerektiren eşya.

(2) EK-62'de yer alan diğer tehlikeli ve zararlı maddeler, eşyanın niteliğine uygun gerekli tedbirlerin alınması suretiyle geçici depolama yerlerine konulabilir.

(3) Bir arada buldukları eşya için ayrı bölümlerde depolansa dahi tehlike ve zarar doğurabilecek eşya geçici depolama yerlerine alınmaz.

(4) Birinci fıkrada sayılan eşya, niteliklerine uygun özel tertip ve düzeneğe sahip geçici depolama yerleri bulunmaması halinde doğrudan 330 uncu maddede belirtilen ve bu niteliklerine uygun genel veya özel antrepolara alınır.

(5) Birinci fıkrada sayılan eşyanın, diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde, geçici depolama yerlerinin ayrı bölümlerine gerekli tedbirler alınmak suretiyle konulmasına eşyanın niteliği, miktarı, kap ve ambalajları gibi unsurlar dikkate alınarak ilgili gümrük idaresince izin verilebilir.

Kokar eşya

MADDE 82 – (1) Kuru veya yaş deri gibi fena koku yayan eşya mümkünse ayrı bir geçici depolama yerine alınır. Bu mümkün değilse geçici depolama yerinde diğer eşyaya zarar vermeyecek surette ayrılan bir yere konulur ve işlemlerinin hızla yapılması yükümlü ve işletici tarafından sağlanır.

Sahipsiz eşya

MADDE 83 – (1) Sahip veya taşıyıcıları belli olmayan ya da sahip veya taşıyıcıları tarafından muhafaza altına alınmayan eşya gümrük idaresince geçici depolama yerlerine veya duruma uygun gerekli önlemler alınmak şartıyla yine gümrük idaresinin uygun gördüğü yerlere konulabilir.

Rezerveli eşya

MADDE 84 – (1) Kırık veya tamire muhtaç kaplar ile dağınık eşya geçici depolama yerine alınır alınmaz muayene ile görevli memur tarafından, boşaltma ile ilgili kuruluşun yetkilisi, (**Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250**) işletme personeli ve geçici depolama yerinden sorumlu gümrük memuru huzurunda muayene edilerek bu eşyanın durumu bir tutanakla saptanır.

(2) Eşya geçici depolama yerine alındıktan sonra hasara uğrarsa rezerve yerine kaldırılarak yukarıda yazılı işlemlerin yapılabilmesi için durum vakit geçirilmeden gümrük idaresine bildirilir.

(3) (**Değişik: RG-31/3/2012-28250**) Rezerveli eşya bu husustaki tutanağın düzenlenmesinden sonra işletme personeli ve gümrük memurları tarafından geçici depolama yerinde ayrılmış kapalı ve muhafazalı rezerve yerine konulur. Bu yerler işletme personeli ve gümrük memurları tarafından çift kilit altında bulundurulur.

(4) Altın, gümüş ve platin gibi kıymetli madenlerden yapılmış her türlü eşya ile mücevherat, antika, müze ve sanat eşyası da rezerve yerine konulur ve üzerlerine zarar vermeyecek şekilde mühür tatbik edilir. Söz konusu eşyanın özellikleri boşaltma listesinde ayrıntılı bir şekilde gösterilir.

Kaçak zannı ile el konulan eşya

MADDE 85 – (**Değişik: RG-7/10/2016-29850**)

(1) Kaçak zannı ile el konularak kaçak eşya ambarı, yoksa sırasıyla genel antrepo, geçici depolama yerleri veya gümrük idaresince uygun görülen yerlere konulan eşyanın mahkemesince sahiplerine iadesine karar verilmesi halinde, kararın kesinleşmesini müteakip, eşya sahibine veya temsilcisine yapılacak tebligat tarihinden itibaren, bu eşya geçici depolanan eşya statüsüne tabi tutulur. Bu eşya; serbest dolaşımda bulunmuyorsa otuz gün içinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilerek buna ilişkin işlemler tamamlanır; serbest dolaşımda bulunuyorsa kararın kesinleşmesini müteakip ilgisine yapılacak tebligat tarihinden itibaren otuz gün içinde teslim alınır. Bu süreler içerisinde işlemleri yapılmayan eşya tasfiye edilir.

Süresi içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmayan eşya

MADDE 86 – (1) Geçici depolanan eşya, sahipleri veya bunların temsilcileri tarafından verilen usulüne uygun beyanname ile gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulur.

(2) (**Değişik cümle: RG-22/1/2016-29601**) Kanununun 46 ncı ve 48 inci maddeleri ile bu Yönetmeliğin 76 ncı ve 79 uncu maddelerinde belirtilen süreler içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek buna ilişkin işlemlere başlanmayan eşya ile kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları hakkında herhangi bir adli veya idari takibat olmaması halinde tasfiye hükümleri uygulanır. Gümrük idareleri, bu tür eşyayı durumu belirleninceye kadar eşya sahibinin risk ve hesabına gümrüğün denetimindeki uygun göreceği bir yere sevk edebilir veya söz konusu eşya sahipleri hesabına geçici depolama yeri işleticisince antrepoya kaldırılabilir. Bu tür

işlemlerin yapılması sırasında eşya hakkında tasfiye hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) (**Ek: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer**) Kara hudut kapılarında, gümrüklü sahaya giriş tarihinden itibaren Kanunun 46 ncı maddesi ve bu Yönetmeliğin 76 ncı maddesinde belirtilen süreler içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek buna ilişkin işlemlere başlanmayan taşıtlar hakkında ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

Eşyanın incelenmesi ve numune alınması

MADDE 87 – (1) Kanunun 41 inci maddesi uyarınca gümrük idareleri, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasından önce ilgili ve yetkili kişilerin talebi üzerine eşyadan numune alınmasına veya eşyanın incelenmesine izin verebilir.

(2) Talep, elektronik yolla yapılır. İlgili ve yetkili kişilerce imzalanır ve gümrük idaresine verilir. Talep, aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Başvuru sahibinin adı ve adresi,
- b) Eşyanın bulunduğu yer,
- c) Önceki beyana ilişkin aşağıdaki bilgilerden biri,
 - 1) Özet beyan,
 - 2) Önceki gümrük rejimine ilişkin beyanname,
 - 3) Taşıma şekli,
- ç) Eşyanın tanımlanması için gerekli diğer bilgiler.

(3) Gümrük idareleri kararlarını ilgili ve yetkili kişilere bildirir. Talebin eşyadan numune alınmasına ilişkin olması halinde, kararda numune olarak alınacak eşya miktarı belirtilir.

(4) Eşyanın incelenmesi ve eşyadan numune alınması ile ilgili işlemler gümrük idarelerinin gözetimi altında gerçekleştirilir. Eşyanın incelenmesi, numune alınması, tahlile ve ekspertize tabi tutulması ile ilgili sorumluluk ve masraflar yükümlüye aittir. İlgili kurumların yapacağı kontroller kapsamında eşyadan numune alınmasının gerekli olması durumunda, numune ilgili kurumun temsilcileri tarafından alınır.

(5) Alınan numuneler gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulur. Ancak numunenin telef olması veya telafi edilemez kaybı durumunda, gümrük yükümlülüğünün doğmamış olduğu kabul edilir.

(6) Serbest dolaşımda olmayan eşyadan inceleme sonrası ortaya çıkan atık veya artıklar gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulur.

Eşyanın muayene edilmesi

MADDE 88 – (1) Geçici depolama yerlerinde bulunan eşya, beyana uygun olup olmadığının tespiti açısından veya gerekli görülen herhangi bir zamanda muayene ile görevli memurlar tarafından muayene edilir. Gerek görülmesi halinde muayenede, eşya sahibi veya temsilcisinin veya (**Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250**) geçici depolama yeri personelinin bulunması da istenebilir.

Sigorta uzmanlarınca ekspertiz yapılması

MADDE 89 – (1) Rezerveli eşya ile kaplarının muhteviyatı noksan çıkmış veya hasara uğramış eşyanın, gümrük idaresinin izni ile geçici depolama yerinde 88 inci maddede belirtilen memurların huzurunda sigorta uzmanları tarafından ekspertizi yapılabilir.

Elleçleme faaliyetleri

MADDE 90 – (1) Geçici depolanan eşya; görünüş ve teknik özelliklerinin değiştirilmemesi koşuluyla aynı durumda muhafazalarını sağlamak üzere, gümrük idaresinin izni ve denetlemesi altında, geçici depolama yerlerinde bulunan diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde kaplarının tamiri veya sağlamlaştırılması, kaplarının yenilenmesi, havalandırılması, kalburlanması gibi elleçleme faaliyetlerine tabi tutulabilir. Bu işlerin yapılabilmesi için geçici depolama yerlerinde gerekirse ayrı bir bölüm tahsis edilir.

Elleçleme başvurusu

MADDE 91 – (1) Elleçleme başvurusu ilgili gümrük idaresine yapılır. İşlemlerin, eşyanın aynı durumda muhafazasını sağlamaya yönelik olduğunun anlaşılması halinde izin verilir.

Geçici çıkış işlemleri

MADDE 92 – (1) Muayene ile görevli memurlar tarafından tahlile, ölçü ve ayar muayenesine, bilirkişilere veya bunlara benzer sair yerlere gönderilmesine karar verilmesi nedeniyle geçici depolama yerlerinden geçici olarak çıkarılacak eşya hakkında gümrük memuru tarafından bir tutanak düzenlenir ve eşyanın geri gelip gelmediğini takip etmek için bu tutanak geçici depolama yerinde alkonulur.

(2) Eşyanın ayniyatını tespit için gümrük tarife istatistik pozisyonu ve miktarı bu tutanakta gösterilir. Gerek görülürse eşya mühür altına alınabilir.

(3) Eşya, geçici depolama yerinde kalacak tutanak üzerine sahipleri veya temsilcilerinden ve refakat edecek gümrük memurundan imza alınarak memur gözetiminde gideceği yere yollanır.

Geçici depolama yerlerinden çıkartılan eşyanın işlemleri tamamlanarak serbest bırakılması

MADDE 93 – (1) Geçici depolama yerlerinden geçici çıkarılacak;

a) Geri getirilmesi zamana bağlı, külfetli veya masraflı görülen,

b) Geçici olarak gönderildiği yerde tahlil, muayene veya kontrolü yapıldıktan sonra sahiplerince geri getirilmeden çekilmek istenen,

eşya, tahlil, muayene veya kontrolü yapılmak üzere ilgili kuruluşa gümrük memuru refakatinde sevk edilir.

(2) Bu eşya hakkında, geçici depolama yerinden geçici olarak çıkarılan eşyaya ait hükümler uygulanır. Muayene, kontrol veya tahlilinin uygun bir netice verdiğinin ilgili kuruluş tarafından yazılı olarak gümrüğe bildirilmesi üzerine eşya ile ilgili olarak kesin çıkış işlemleri uygulanır.

Çıkış işlemleri (Başlığıyla birlikte değişik: RG-25.05.2022-31846)

MADDE 94 - (1) Gümrük işlemleri bitirilen ve gümrük işlemlerinin sistem üzerinde tamamlandığının anlaşılması üzerine bilgisayar sisteminde çıkış onayı verilen eşya; 130 uncu madde hükümleri çerçevesinde eşya sahibi, temsilcisi veya eşya sahibinin bu kapsamda vekalet verdiği diğer kişi tarafından geçici depolama yerinden çıkarılabilir. Muayenesi yerinde yapılacak eşyanın geçici depolama yerlerinden çıkışı

MADDE 95 – (1) Gümrüğün izni ile muayenesi yerinde yapılacak yolcu, kişisel eşya ve ev eşyası ile diğer eşya hakkında sahiplerince verilecek dilekçeler gümrük idare amiri tarafından geçici depolama yerinde muayene ile görevli memura havale olunur.

(2) Bunun üzerine, (Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250) işletme personeli kendisine yapılan bildirim doğrultusunda kesin çıkış işlemini yapmakla

beraber, eşya sahibi veya temsilcisinin imzasından başka eşyaya eşlik edecek gümrük memuru ve muayene ile görevli memurdan geçici depolama yeri defterine imza alır.

(3) Gümrük vergisine tabi olan ve muayenesi yerinde yapılacak eşyanın vergileri gümrük idaresi tarafından eşya sahibinin beyanına göre teminata bağlanabilir.

Eşyanın başka bir geçici depolama yeri veya antrepoya nakli ve geçici depolama yerindeki eşyanın başkasına devri

MADDE 96 – (Başlığıyla birlikte değişik: RG-31/3/2010-27538)

(1) Başka bir gümrük idaresi denetimindeki geçici depolama yerine veya antrepoya nakli istenen eşya, transit rejimi hükümlerine göre taşınır.

(2) (**Değişik fıkra: RG-22/1/2016-29601**) 333 üncü maddenin birinci, ikinci ve beşinci fıkra hükümleri aynı zamanda geçici depolama işlemlerinde de uygulanır. Eşyanın devri ile birlikte gümrük vergileri ile para cezaları da dâhil olmak üzere eşya ile ilgili hukuki sorumluluklar devralana geçer.

Geçici depolama yerlerinin bulunmadığı yerler

MADDE 97 – (1) 79 uncu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca geçici depolama yerlerinin bulunmadığı yerlere getirilen eşyanın konulduğu yerlerin geçici depolama yeri olarak kabul edilebilmesi için; eşyanın hacim ve ağırlık itibariyle geçici depolama yeri bulunan bir gümrük idaresine sevkinin masraflı veya külfetli olması ya da eşyanın hacim ve ağırlık itibariyle mevcut geçici depolama yerine konulmasının mümkün olmaması gerekir.

(2) Eşyanın konulacağı yerin ilgili gümrük idaresince oluşturulacak heyet tarafından görülmesi ve görgü tutanağına bağlanarak başmüdürlüğe (**Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538**) intikal ettirilmesi sağlanır.

(3) Gümrük idarelerince;

a) Transite konu eşyaya ilişkin ithalde alınan gümrük vergileri ve fon tutarlarına karşılık olarak teminat alınması,

b) İthal konusu eşyanın ithalat vergileri ile fon tutarının (**Mülga ibare: RG-1/4/2020-31086**) (...) teminata bağlanması, gümrük vergileri ile fondan muaf olan eşya için teminat yerine taahhütname alınması,

c) Geçici depolama yeri olarak kabul edilen yerlerin eşyanın muhafazasına elverişli olması, gümrüğün kayıt, kilit ve denetimi altında bulundurulması ve sürekli izlenmesi,

ç) Yukarıda belirtilen şartlarla geçici depolama yeri olarak kabul edilen yerlere konulan eşyanın sahiplerinin, her ne sebeple ve suretle olursa olsun eşyanın konulduğu yerde meydana gelen zayıt ve firelerle, çalınma, yanma, kaybolma, bozulma veya değiştirme gibi eşyanın miktarına veya niteliğine tesir eden hallerden ve eşyanın bulunduğu yerlerden gümrüğün bilgisi dışında çıkarılmasından ve kullanılmasından dolayı gümrüğe karşı sorumlu tutulmaları,

d) Zayıt, fire, çalınma, kaybolma, bozulma veya değiştirme gibi nedenlerle etkilenen eşyanın vergi ve cezalarının, alınan teminattan mahsup veya doğrudan doğruya tahsil edilmek suretiyle kendilerinden alınacağı ve duruma göre idari veya (**Değişik ibare: RG-23/5/2011-27942**) kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre işlem yapılacağına ilgililere duyurulması ve bu hususlara riayet edileceğine dair taahhütname alınması,

e) 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca açma ve işletme harçlarının usulüne uygun olarak tahsil edilmesi (Bir defada getirilmeyen komple tesise ait olan ya da değişik zamanlarda getirilerek bir beyanname ile ithal edilecek eşyanın konulduğu

geçici depolama yerlerinden bir defaya mahsus açma ve işletme harcının tahsil edilmesi),

suretiyle işlem tesis edilir.

(4) Geçici depolama yeri olarak kabul edilen yerlere konulan eşyanın ithalini müteakip bu yerlerin geçici depolama yeri statüsü sona erer.

YEDİNCİ KISIM Diğer Hükümler

Eşyanın re'sen imhası

MADDE 98 – (1) Gümrüğe sunulan eşyanın gümrük beyanında bulunulmadan önce herhangi bir kaza sonucu ya da elde olmayan nedenlerle tamamen veya kısmen hasara uğraması, harap olması, bozulması gibi nedenlerle bir arada bulunduğu eşya veya çevreye zarar verir hale gelmesi veya tehlike arz etmesi halinde, gümrük idaresi bu eşyayı sahibine veya gümrük beyanında bulunacak kişiye haber vermeden re'sen imha ettirebilir. Yapılan işler sonucundan eşya sahibine yazılı bilgi verilir ve eşyanın imhasına ilişkin varsa yapılmış olan masraflar sahibinden tahsil edilir.

(2) Eşyanın bir kısmının imha edilmesi halinde, kalan kısmı için sahibine yapılacak yazılı bildirim sonucundaki talep doğrultusunda işlem yapılır.

(3) Eşyanın yukarıda belirtildiği şekilde imhası gümrük idare amiri veya görevlendireceği amir veya memur başkanlığında en az üç kişiden oluşan bir komisyon tarafından karara bağlanır ve imha işlemleri bu komisyon tarafından sonuçlandırılır. İmha kararının alınması ve imha sonuçları komisyon tarafından tutanağa bağlanır.

Cebri icra yoluyla satış

MADDE 98/A – (Ek: RG-30/4/2011-27920)

(1) Geçici depolama yerleri ile gümrük antrepolarında bulunan ve henüz gümrük işlemleri bitirilmemiş eşyanın cebri icra yoluyla satılması halinde, eşyanın tabi tutulacağı rejime ilişkin gümrük, dış ticaret ve sair mevzuattan kaynaklanan tüm yükümlülükler eşyayı satın alan kişi tarafından yerine getirilir. Bu yükümlülükler yerine getirilmeden eşyanın cebri icra kararına istinaden teslim alınmasına izin verilmez.

DÖRDÜNCÜ KİTAP Gümrükçe Onaylanmış İşlem veya Kullanım

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

Elleçleme faaliyetleri

MADDE 99 – (1) Başmüdürlüklerce Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamına girdiğine karar verilen eşyanın üzerlerinde veya iç ve dış ambalajlarında yer alan ve üretildiği ülkeden başka bir ülke ürünü olduğunu gösteren veya böyle bir izlenim uyandıran isim, simge, ibare ya da etiketlerin sökme, kazıma, silme, kesme ve sair yöntemlerle eşyanın veya ambalajının üzerinden kaldırılmasıyla veya gerçek menşe ülkesini gösteren ibarelerin eklenmesiyle sınırlı olan elleçleme işlemleri, eşyanın zarar görmemesi ve asli niteliklerinin değiştirilmemesi koşuluyla yapılabilir.

(2) Bu madde kapsamına giren elleçleme faaliyetlerine, yazılı talep üzerine gümrük idarelerince izin verilir. İzin başvurusunda eşyaya ilişkin yapılacak elleçleme faaliyetinin niteliği ve amacının belirtilmesi gerekir.

İKİNCİ KISIM

Fikri ve Sınai Hakların Korunması

Tanımlar

MADDE 100 – (1) Bu kısımda geçen;

a) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanun, 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitleri Üzerinde İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun, 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre korunması gereken hakları düzenleyen diğer mevzuat ile korunan hakları ihlal eder nitelikteki eşyayı,

b) Hak sahibi:

1) Fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre korunması gereken haklara sahip olan kişiyi,

2) Birinci alt bentte sayılan fikri ve sınai hakları kullanmak için yetki verilen kişi veya temsilcisi ile hak sahibinin temsilcisini,

c) Sahte eşya:

1) Ambalajı da dahil olmak üzere, yetkisiz olarak hak sahibinin aynı tip eşya için geçerli tescilli markası ile aynı ticari markayı veya esas yönleri itibariyle bu ticari markadan ayırt edilemeyen bir ticari markayı taşıyan ve bu yolla fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkı ihlal eder nitelikteki eşyayı,

2) Sahte eşya ile birlikte veya ayrı olarak birinci alt bentte belirtilen eşya ile aynı koşullarda gümrüğe sunulan logo, etiket, stiker, broşür, kullanım kılavuzu, garanti belgesi gibi her türlü marka simgesini,

3) Birinci alt bentte belirtilen eşya ile aynı koşullarda ve sahte eşyadan ayrı olarak gümrüğe sunulan, sahte eşyanın markalarını taşıyan ambalaj malzemelerini,

ç) Korsan eşya: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre tescil edilmiş , telif hakkı veya bağlantılı haklar veya tasarım hakkına konu eşyanın hak sahibinin veya bu hak sahibi tarafından üretim yapılan ülkede yetkilendirilen kişinin rızası dışında kopyalanan veya bu kopyaları içeren eşyayı, ifade eder.

(2) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşyayı üretmek amacıyla özellikle tasarlanan veya uyarlanan ve kullanılması halinde hak sahibinin fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkının ihlal edilmesine sebep olacak kalıp ve matrisler de birinci fıkrada sayılan eşya olarak kabul edilir.

Kapsam

MADDE 101 – (1) Gümrük idareleri, Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıt değiştiren eşya da dahil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma

konu, fikri ve sınai hakları ihlal ettiğiinden şüphe edilen veya bu hakları ihlal eder nitelikteki eşya ile ilgili olarak 102 ila 104 üncü madde hükümlerine göre işlem yapar.

(2) Hak sahibinin izni ile ticari markaya sahip olmuş, patent veya faydalı model hakları, telif veya bağlantılı haklar, tasarım hakları, entegre devre topografyası hakkı, yeni bitki çeşitlerine ait ıslahçı hakkı veya coğrafi işaret hakkı ile korunmuş ve hak sahibinin izni ile üretilmiş eşyanın hak sahibinin rızası dışında birinci fıkrada belirtilen durumlardan birine tabi olması veya hak sahibinin onayladığından farklı koşullarda üretilmesi veya başka koşullarda 107 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilenden farklı bir fikri ve sınai hak ile korunması halinde söz konusu eşya bu madde hükümleri kapsamı dışında tutulur.

Gümrük idaresince re'sen yapılacak işlemler

MADDE 102 – (1) (Değişik: RG-2/12/2010-27773) Gümrük idaresince Kanunun 57 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca re'sen alıkonulan veya gümrük işlemleri durdurulan eşya için, 103 üncü madde uyarınca başvuruda bulunmak üzere hak sahibine; ayrıca beyan sahibi veya eşyayı elinde bulundurana alıkoyma veya durdurma işlemini takip eden ilk iş günü içerisinde bildirimde bulunulur.

(2) Gümrük idareleri, hak sahibine olası hak ihlaline ilişkin tebliğde bulunmadan önce eşyanın fikri ve sınai haklarını ihlal eder nitelikte olduğuna dair şüphe duyulan hususları desteklemek amacıyla hak sahibinden gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri talep edebilir. Bu aşamada, hak sahibine eşyanın miktarı ve niteliği dışındaki bilgiler açıklanmaz.

Gümrük idarelerine başvuru

MADDE 103 – (1) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşyanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması talebi ek-13'te yer alan Fikri ve Sınai Hakların İhlali İle İlgili Olarak Gümrük İdaresinin Harekete Geçmesine İlişkin Başvuru Formu ile elektronik olarak gümrük idaresine yapılır. Başvurular elektronik veri değişimi sistemi aracılığı ile de yapılabilir. Ayrıca hak sahibinin yurtdışında yerleşik olması halinde 100 ila 111 inci maddeler kapsamındaki işlemler, ancak Türkiye'de yerleşik temsilcisi aracılığıyla yapılabilir.

(2) Başvurularda, söz konusu eşyanın gümrük idaresince tanınmasına imkan verecek şekilde;

- a) Eşyanın tam ve ayrıntılı teknik tanımı,
- b) Hak sahibince sahteciliğin tür ve şekline ilişkin olarak verilebilecek her türlü bilgi,
- c) Hak sahibince belirlenen irtibat sağlayacak kişinin isim ve adres bilgisi, bulunması zorunludur.

(3) **(Değişik: RG-2/12/2010-27773)** Bu madde uyarınca yapılacak başvurulara, başvuru sahibinin söz konusu eşya ile ilgili olarak hak sahibi olduğunu ve hakkın Türkiye'de tescil edildiğini kanıtlayan bir belgenin de eklenmesi gerekir.

(4) Başvuru sırasında, bilindiği takdirde, hak sahiplerince;

- a) Orijinal eşyanın başvurunun yapıldığı ülkenin piyasasındaki vergi öncesi kıymeti,
- b) Eşyanın gönderildiği veya gönderilmesi planlanan yer,
- c) Sevkiyata veya ambalaja ilişkin ayrıntılar,
- ç) Planlanmış olan varış veya yola çıkış tarihi,
- d) Taşıyıcı firma ve taşımada kullanılan araca ilişkin bilgi,
- e) İthalatçı, ihracatçı veya eşyanın zilyedine ilişkin bilgiler,

f) Eşyanın üretildiği ülke veya ülkeler ve eşya sevkiyatında kullanılan güzergahlar,

g) Orijinal eşya ile bu eşyaya ilişkin hakları ihlal ettiğinden şüphe edilen eşya arasındaki teknik farklılıklar,

bildirilir.

(5) Ayrıca, başvuruda belirtilen fikri ve sınai hakkın niteliğine mahsus olarak ayrıntılı bilgi istenilebilir.

(6) Hak sahibi, başvuru dilekçesinde, gümrük idaresinin harekete geçmesini istediği sürenin uzunluğunu tam olarak belirtmelidir. Ancak bu süre bir yılı geçemez. Sürenin başlangıcında başvuru dilekçesinin gümrük idaresinin kaydına girdiği tarih esas alınır. Başvuru dilekçeleri ile ikinci fıkrada belirtilen zorunlu bilgilerden herhangi birini içermeyen dilekçeler işleme konulmaz. Başvuru, içeriğinde bulunması gerekli unsurlar eksiksiz olarak tamamlandığında yenilenebilir.

(7) Başvurunun yapıldığı tarihten itibaren otuz iş günü içinde başvuru incelenerek sonucu başvuru sahibine bildirilir.

(8) Başvurunun kabul edilmesi halinde, gümrük idaresi söz konusu kararın ne kadar süre ile geçerli olduğunu da açıkça belirtir. Bu süre hak sahibinin başvurusu ile uzatılabilir. Sürelerle ilgili olarak altıncı fıkra hükümleri geçerlidir.

(9) Gümrük idaresi tarafından başvurunun kabul edilmemesi halinde, söz konusu karar gerekçeleri belirtilmek ve Kanunun 242 nci maddesine istinaden itiraz yolu açık olmak suretiyle hak sahibine bildirilir.

(10) Başvurunun işleme konulması sırasında ortaya çıkan idari masrafların hak sahibince karşılanması talep edilemez. Ancak, eşyanın fikri ve sınai hakların korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerini ihlal eder nitelikte olduğunun tespiti amacıyla gerçekleştirilen tahlil ve ekspertiz ücretleri ile fazla mesai ücretleri hak sahibi veya temsilcisi tarafından karşılanır.

(11) 105 inci maddede belirtilen işlemlere hak sahibinin kendi tasarrufu veya ihmali ile devam edilememesi veya söz konusu eşyanın fikri ve sınai haklarını ihlal eder nitelikte olmadığına tespit edilmesi halinde, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerini gerçekleştiren kişilere karşı sorumluluğu kabul ettiğine dair elektronik beyanı da başvuruya eklenir. Bu beyanda hak sahibi 104 ve 105 inci maddelerde belirtilen eşyanın gümrük gözetimi altında tutulmasına ilişkin tüm masrafları üstlendiğini belirtmelidir.

(12) Eşya üzerindeki fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkın sona ermesi veya süresinin bitmesi hallerinde, durumun hak sahibi tarafından gümrük idaresine bildirilmesi zorunludur. Ayrıca, bu madde kapsamında gümrük idaresine verilen yanlış veya eksik bilgilerden ya da mevcut verilerin güncellenmemesinden dolayı ortaya çıkabilecek yanlış uygulamalardan hak sahibi sorumludur.

Gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 104 – (1) Hak sahibinin başvurusu üzerine, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerine tabi eşyanın fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya tanımına uyması halinde gümrük idaresi eşyanın gümrük işlemlerini durdurur veya eşyayı alıkoyar.

(2) Gümrük idaresi hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya Kanunun 37 nci maddesine göre eşyanın zilyedine eşyanın alıkonulduğunu veya gümrük işlemlerinin durdurulduğunu takip eden ilk iş günü içerisinde bildirir. Gizli nitelikte

ve mesleki sır kapsamında olan bilgiler ile ticari ve endüstriyel (**Değişik ibare: RG-2/12/2010-27773**) sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, alıcı, gönderici, beyan sahibi ve eşyanın zilyedine ilişkin isim ve adres bilgileri ile söz konusu eşyanın menşe ve kaynak ülkesi, gibi bilgiler yetkili yargı merciine müracaatta kullanılmak amacıyla talepte bulunan hak sahibine verilir.

(3) Gümrük idaresi, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerinden herhangi birinde yer alan kişilerin ve başvuru sahibinin gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyayı kontrol etmesine izin verir ve hak sahibinin talebi üzerine eşyanın muayenesi sırasında sadece tahlil edilmek ve sonraki işlemleri kolaylaştırmak amacıyla hak sahibine teslim etmek için söz konusu eşyadan numune alabilir. 101 inci maddede yer alan şartlara uygun olarak alınan numuneler tahlilin sonuçlanmasının ardından ve eşyanın gümrük işlemlerinin tamamlanmasından önce gümrük idaresine geri gönderilir. Numunelere ilişkin her türlü tahlil hak sahibinin sorumluluğu altında gerçekleştirilir.

Kolaylaştırılmış imha

MADDE 105 – (1) Gümrük idaresince 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemleri sırasında fikri ve sınai bir hakkı ihlal ettiğinden şüphe edilen eşya Kanununun 53 üncü maddesine istinaden mahkemede dava açılmaksızın veya mahkeme kararı beklenmeksizin bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde imha edilebilir.

(2) İmha işlemi, gümrük idaresince eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulduğunun veya alıkonulduğunun tebliğ edilmesini takip eden on iş günü, bozulabilir eşya için ise üç iş günü içerisinde, hak sahibi tarafından;

a) Eşyanın 100 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya tanımına uyduğuna ilişkin olarak hazırlanmış ve fikri ve sınai hakları ihlal eden unsurlarına detaylı şekilde yer veren bir dilekçenin,

b) Eşyanın imha edilmek üzere gümrüğe terk edildiğine ilişkin eşya sahibi veya eşya sahibince yetkilendirilen ve bu konuda resmi makamlarca onaylanmış bir belge ibraz eden beyan sahibi tarafından verilmiş bir muvafakatnamenin,

gümrük idaresine ibraz edilmesi ve bu süreler içerisinde eşya sahibi veya beyan sahibi tarafından itiraz edilmemesi halinde uygulanır. Gümrük idaresinin kabul etmesi şartı ile eşyanın imha edilmek üzere gümrüğe terk edildiğine ilişkin olarak hazırlanan muvafakatname beyan sahibi veya eşya sahibince doğrudan gümrük idaresine ibraz edilebilir. On işgünlük süre haklı bir mazeretin bulunması halinde on işgünü daha uzatılabilir.

(3) İmha işlemi, gümrük idaresinin gözetimi ve hak sahibinin sorumluluğu altında gerçekleştirilir. İmha ile ilgili tüm masraflar hak sahibinden alınır. İmha sırasında eşyadan gümrük idaresince numune alınır.

(4) Beyan sahibi, eşyanın zilyedi veya eşya sahibinin fikri ve sınai hakları ihlal ettiğinden şüphelenilen eşyanın mahkeme kararı olmaksızın imha edilmesine karşı çıkması durumunda 107 inci madde hükümleri uygulanır.

Eşyaya ilişkin bilginin gizliliği

MADDE 106 – (1) İşlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyaya ilişkin olarak gümrük idaresinden temin edilen 104 üncü maddenin ikinci fıkrasında sayılan bilgiler hak sahibince sadece 105 ila 107 inci maddelerde belirtilen amaçlar için kullanılır. Bilginin bu amaçlar dışında kullanıldığının tespit edilmesi halinde geri kalan başvuru

geçerlilik süresi boyunca hak sahibinin başvurusu askıya alınabilir. Bu maddenin tekrar ihlali halinde talebin yenilenmesi reddedilebilir.

Eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulması veya alıkonulması kararından sonra yapılacak işlemler

MADDE 107 – (1) 104 üncü maddeye istinaden hak sahibinin başvurusu üzerine gümrük idaresince, eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulması veya alıkonulmasına ilişkin alınan kararın hak sahibine belgegeçer ile veya ilgili idarenin elektronik posta adresinden yapılacak bildirimden itibaren veya 102 nci maddeye istinaden res'en gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyaya ilişkin olarak da hak sahibinin başvuru tarihinden itibaren on iş günü içinde, hak sahibinin; yetkili mahkemede dava açması ve ihtiyati tedbir kararı alması veya yetkili mahkeme dışında bir mahkemeden ihtiyati tedbir kararı alması ve ihtiyati tedbir kararının alındığı tarihten itibaren on gün içinde yetkili mahkemede dava açması ve bu durumu gösterir bir belgenin gümrük idaresine ibrazı gerekir. Haklı bir mazeretin bulunması halinde gümrük idaresi bu süreyi en fazla on iş gününe kadar uzatabilir.

(2) Bozulabilir eşyada birinci fıkrada belirtilen süre üç iş günüdür ve bu süre uzatılamaz.

(3) Birinci fıkra uyarınca işlem yapılmaması veya 105 inci maddede yer alan usul çerçevesinde anlaşma sağlanamaması halinde eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır.

Gümrük işlemleri durdurulan eşyaya ilişkin teminat

MADDE 108 – (1) Bir tasarım hakkını, patenti, ek koruma sertifikasını veya bitki çeşitliliği hakkını ihlal ettiğiinden şüphe edilmesi nedeniyle el konulan veya gümrük işlemleri durdurulan eşya;

a) Söz konusu eşya hakkında fikri mülkiyet hakkını ihlal ettiğinin tespitini teminen yasal prosedürün başlatıldığına ilişkin olarak durdurma kararını alan gümrük idaresine bildirimde bulunmuş olması,

b) Yargı mercilerinin on işgünü süre içerisinde ihtiyati tedbir kararı vermemiş olması,

c) Eşyanın tüm gümrük işlemlerinin tamamlanmış olması, halinde beyan eden, eşya sahibi, ithalatçısı, taşıyıcısı veya elinde bulundurana bir teminat karşılığında teslim edilir.

(2) Bu madde kapsamında verilecek teminat, hak sahibinin menfaatini korumaya yeterli olmalıdır. Söz konusu teminatın ödenmiş olması, hak sahibinin bu konudaki diğer yasal haklarını kullanmasına engel değildir.

(3) Fikri mülkiyet haklarını ihlal eden eşyaya ilişkin işlemler hak sahibi dışındaki bir kişi tarafından başlatıldığında, eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulduğuna ilişkin bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren yirmi işgünü içinde anlaşmazlığa ilişkin yasal süreci başlatmaması halinde alınan teminat çözülür.

(4) Yetkili mahkemede dava açmak ve ihtiyati tedbir kararı almak için verilen sürenin 107 nci maddenin birinci fıkrasına göre on işgünü daha uzatılması halinde, bu maddede belirtilen süre en fazla otuz işgününe kadar uzatılabilir.

İşlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın depolanması

MADDE 109 – (1) Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği şüphesiyle gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşya, risk ve mali yükümlülükleri hak sahibine ait olmak üzere gümrük gözetimi altında depolanır.

İzin verilmeyecek işlemler

MADDE 110 – (1) Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği gerekçesiyle işlemleri durdurulan veya alkonulan eşyanın,

- a) Türkiye Gümrük Bölgesine girişine,
 - b) Serbest dolaşıma girişine,
 - c) Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesine,
 - ç) İhracına,
 - d) Yeniden ihracına,
 - e) Şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulmasına,
 - f) Serbest bölgeye konulmasına,
- İzin verilmez.

Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği kesinleşen eşyaya ilişkin işlemler

MADDE 111 – (1) Yetkili mahkemenin söz konusu eşyanın sahte veya korsan olduğuna karar verdiği hallerde, aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılır.

a) Eşyanın imhasına karar verildiği takdirde, masraflar eşya sahibine ait olmak üzere eşya tasfiye hükümlerine göre imha edilir.

b) Eşyanın niteliklerinin değiştirilmesinden sonra eşya sahibine teslimine karar verilmesi halinde, eşyanın nitelikleri hiçbir şekilde ilk haline gelemeyecek şekilde değiştirilir. Marka ve etiketlerinin sökülmesi eşyanın niteliklerinin değişmesi için yeterli kabul edilmez. Bu işlemlere ilişkin masraflar eşya sahibi tarafından karşılanır. Eşyaya ilişkin, niteliklerinin değiştirilmesinden önce bir gümrük beyannamesi verilmiş olması halinde, söz konusu beyanname iptal edilir. Eşyanın nitelikleri değiştirilmeksizin yeniden ihraç edilmesi şeklindeki talepler reddedilir.

c) Sahte veya korsan eşyanın müsaderesine karar verilmesi halinde, eşyanın tasfiye hükümlerine tabi tutulmasından önce (b) bendinde belirtildiği şekilde nitelikleri değiştirilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Gümrük Beyanı ve Gümrük Rejimleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Gümrük Beyanı

Gümrük beyannamesi

MADDE 112 – (1) Yazılı beyan, ek-14'te bir örneği yer alan gümrük beyannamesi ile yapılır ve gümrük beyannamesinin doldurulmasında anılan ekte yer alan kullanma talimatı esas alınır.

(2) Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır. Ancak, beyanın elektronik imzayla yapılamayacağı istisnai haller Bakanlıkça (**Değişik: RG-03/01/2023-32062**) belirlenir.

(3) (**Ek: RG-28/12/2011-28156**) Beyanın bilgisayar veri işleme tekniği yolu ile yapılması halinde talep üzerine gümrük beyannamesinin onaylı örneğinin beyan sahibine verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) (**Değişik: RG-03/01/2023-32062**) İhracat ve antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesinin kağıt ortamında basımına, ibrazına, yükümlüye verilmesine ve saklanmasına ilişkin olarak ek-14'te yer alan hususlar uygulanmaz. İhracat ve antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi beyan sahibi tarafından elektronik imza ile imzalanır. Bu beyannameye ilişkin gümrük idaresince gerçekleştirilen tüm işlemler elektronik imza ile yapılır. Bu şekilde işlem yapılan beyanname beyan sahibi

ile elektronik ortamda paylaşılır ve gümrük idaresi tarafından elektronik ortamda saklanır.

(5) **(Ek: RG-20.04.2024 -32523)** Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla beyanda bulunulmasına yazılım hizmeti sunmak suretiyle aracılık eden kişiler tarafından sağlanan yazılımlar kullanılarak yapılacak olması halinde, söz konusu yazılım hizmetini sunan hizmet sağlayıcılar tarafından uyulması gereken usul ve esaslar ile bu kişilerin sistemlerinin sahip olması gereken teknik yeterlilikler Bakanlıkça belirlenir.

Beyanın bağlayıcılığı

MADDE 113 – (1) Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükler uyulmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk adına hareket edilenlere aittir. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez; eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

(2) Bilgisayar sisteminde yer alan, eşyanın beyan edildiği gümrük rejimi bakımından tahsili veya teminata bağlanması gereken vergiler ve/veya ek mali yükümlülükler ile beyannameye eklenmesi öngörülen belgeler ile ilgili verilerden yükümlüler yol gösterici mahiyette istifade edebilirler. Sistemdeki anılan verilerden istifade edilmesi birinci fıkradaki sorumlulukları ortadan kaldırmaz.

Beyannameye eklenecek belgeler

MADDE 114 – (Değişik: RG-28/12/2011-28156)

(1) Bakanlıkça belirlenecek haller hariç olmak üzere ve bu Yönetmeliğin eksik beyana ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kodları ile açıklamaları ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenerek Bakanlığın kurumsal internet sayfasında duyurulan ve aşağıda belirtilen belgelerin gümrük beyannamesine eklenmesi zorunludur. Bu belgeler dışında gümrük beyannamesine herhangi bir belge eklenmez.

a) Tercihli tarife uygulanabilmesi için gerekli olan belgeler ile vergilendirmeyi doğrudan etkileyen veya yükümlüye vergi avantajı sağlayan belgeler,

b) Kanun veya uluslararası düzenlemelerin açık hükmü gereği, gümrük beyannamesi ekinde ibrazı zorunlu belgeler,

c) İthalat Rejim Kararında belirtilen ticaret politikası önlemlerinin düzenlenecek bir belgeye istinaden uygulanması durumunda buna ilişkin belgeler,

ç) İlgili gümrük rejimleri itibarıyla, beyannamenin tescil işlemi öncesinde temin edilen ayniyat tespitine ilişkin belgeler,

d) 181 inci maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendi çerçevesinde Bakanlıkça belirlenen izin veya belgeler.

(2) Kanununun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi uyarınca beyanname ekinde ibrazı istenmeyen belgeler, gerekli görüldüğünde gümrük idaresine ibraz edilmek üzere adına beyanname düzenlenen yükümlü tarafından, transit rejiminde ise asıl sorumlu tarafından belge saklama süresi boyunca muhafaza edilir.

(3) **(Değişik: RG-03/01/2023-32062)** Yeşil hattan yararlanma hakkı bulunan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişiler adına tescil edilen gümrük beyannamelerinin 44 no.lu kutusuna birinci fıkrada belirtilen belgeler kaydedilir. Muayene türü yeşil hat olarak belirlenen gümrük beyannamelerine birinci fıkrada belirtilen belgeler eklenmez. Ancak, ihracat ve antrepo rejimlerine ilişkin gümrük

beyannameleri hariç olmak üzere muayene türünün sarı veya kırmızı hat olarak belirlendiği durumlarda 44 no.lu kutuya kaydedilen belgeler gümrük beyannamesi ile birlikte gümrük idaresine ibraz edilir.

(4) **(Ek: RG-2/12/2014-29193)** Hareket idaresince belge kontrolüne veya eşya muayenesine karar verildiği durumlar hariç, izinli gönderici yetkisine sahip kişilerin bu taşıma işlemleri için düzenledikleri transit beyannamelerine ilişkin belgeler beyannamenin 44 no.lu kutusuna kaydedilmek kaydıyla beyannameye eklenmez ve söz konusu beyannameler gümrük idaresince kağıt ortamında aranmaz.

(5) **(Değişik: RG-24/5/2019-30783)** İhracat ve antrepo rejimlerine **(Değişik: RG-03/01/2023-32062)** ilişkin gümrük beyannamesi eklerinin veri işleme tekniği yoluyla verilmesi esastır. Uluslararası düzenlemelerden kaynaklanan yükümlülüklerden ya da Bakanlıkça belirlenecek durumlardan kaynaklı olarak kağıt ortamında onaylanması gerekenler dışındaki ekli belgeler gümrük idaresine kağıt ortamında ibraz edilmez. Gümrük idaresince gerek görülmesi halinde beyanname eki belgelerin aslı istenebilir.

(6) **(Değişik: RG-2/12/2014-29193)** Üçüncü ve dördüncü fıkrada belirtilen beyannameler dışındaki gümrük beyannamelerine herhangi bir belge eklenmemesine ilişkin düzenleme yapmaya Bakanlık yetkilidir.

(7) **(Değişik: RG-2/12/2014-29193)** Gümrük işlemleri sırasında belge aslının aranmadığı durumlarda belge örnekleri üzerinde işlemler sonlandırılır. Belge asılları ikinci fıkra kapsamında muhafaza edilir.

(8) **(Ek: RG-12/6/2012-28321)** **(Değişik: RG-24/5/2019-30783)** Bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları uyarınca beyannameye eklenmeyen belgeler dahil ithalat ve transit işlemlerine ilişkin gümrük beyannameleri ve ekleri, beyanın bağlayıcılığı çerçevesinde her bir beyanname itibarıyla, sonradan yapılacak kontrollere imkan sağlayacak şekilde Kanununun 13 üncü maddesi çerçevesinde saklanır.

(9) **(Değişik: RG-03/01/2023-32062)** 112 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca beyan sahibi ile elektronik ortamda paylaşılan ihracat ve antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi elektronik olarak, bu beyanname eki belgeler ise belge aslının bulunduğu ortama göre kağıt veya elektronik olarak Kanununun 13 üncü maddesi çerçevesinde beyan sahibi tarafından saklanır.

(10) **(Ek: RG-24/5/2019-30783)** Beşinci fıkrada belirtilen hallerde ibrazı gereken ancak elektronik ortamda mevcut olmayan belgeler hariç olmak üzere, İhracat ve antrepo rejimlerine **(Değişik: RG-03/01/2023-32062)** ilişkin gümrük beyannamesi ekleri gümrük idaresi tarafından kağıt ortamında saklanmaz.

Fatura

MADDE 115 – (1) Fatura, kesin satışlarda, satıcı ve diğer hallerde gönderici tarafından mahallinde düzenlenmiş ve başlıca;

- a) Faturanın düzenleme yeri, tarihi ve sayısı,
- b) Kesin satışlarda satıcı firmanın, diğer hallerde ise satıcı veya eşyayı gönderen firmanın adı ve adresi,
- c) Eşyayı satın alanın veya kesin satış dışındaki hallerde gönderilenin adı ve adresi,
- ç) Ödeme şartları (peşin veya vadeli gibi),
- d) Satış bedeli ve teslim şartı (CIF, FOB veya diğer bir bedel gibi),
- e) **(Değişik ibare: RG-1/4/2020-31086)** Eşyanın tanımı ve satış birimine (kilo, metre, adet, düzine gibi) göre miktarı,

- f) Eşyanın birim fiyatı (bir metre, bir kilo ve bir adedinin fiyatı gibi),
- g) Eşyanın bulunduğu kapların cins ve nev'i, marka ve numarası ve adedi,
- ğ) Eşyanın teslim ve bedelinin ödeme yeri,
- h) Eşyanın gönderilme şekli,
- ı) İhracata ilişkin faturalar için ayrıca, seri ve sıra numarası, bağlı olunan vergi dairesi ve vergi kimlik numarası, bilgilerini içeren bir belgedir.

(2) İhracata ilişkin gümrük beyannameleri ile birlikte ibraz edilmesi gereken yurt dışındaki alıcılar adına düzenlenmiş faturalarda satış bedeli yabancı para cinsinden gösterilebilir.

Ayrıntılı fatura

MADDE 116 – (1) Ayrıntılı fatura, kıymetleri üzerinden vergiye tabi olup da birden ziyade kap içinde gelen ve aynı zamanda çeşitli cins ve kıymette olan eşyadan, her kapta aynı cins ve kıymette ne miktar eşya bulunduğunu gösteren ve faturaya uygun bir şekilde, satıcı veya gönderici tarafından mahallinde düzenlenmiş bir belgedir.

(2) Faturalarda her kabın içinde satış birimine göre ne miktar eşya bulunduğu gösterilmediği takdirde, ayrıntılı faturanın beyanname ile birlikte idareye verilmesi gerekir.

Çeki listesi

MADDE 117 – (1) Çeki listesi, bir fatura kapsamı eşyanın çeşitli cins ve nev'ide ve çeşitli ağırlıktaki kaplara konulması halinde, her kapta ne miktar eşya bulunduğunu göstermek amacıyla düzenlenen bir belgedir.

(2) Çeki listesi satıcı veya gönderici tarafından fatura ile birlikte hazırlanabileceği gibi, beyan sahibi tarafından da hazırlanabilir.

(3) Ağırlıkları üzerinden vergiye tabi eşyaya ilişkin çeki listesinin beyan edilen eşyanın, tarife cetvelinde gösterilen vergiye esas olan, daralı ve net ağırlık, adet, baş ve hacim gibi ölçüler üzerinden hazırlanması gerekir.

Taşıma belgeleri

MADDE 118 – (1) Deniz yoluyla yapılan taşımalarda geminin kaptanı veya donatanı veya mümessili tarafından yükletene taşıma belgesi olarak konşimento verilir. Konşimentoda aşağıda yazılı bilgiler bulunur.

- a) Taşıyanın adı ve soyadı veya ticaret unvanı,
- b) Kaptanın adı ve soyadı,
- c) Geminin adı ve tabiyeti,
- ç) Yükletenin adı ve soyadı veya ticaret unvanı,
- d) Alıcının adı ve soyadı veya ticaret unvanı,
- e) Yükleme limanı,
- f) Boşaltma limanı veya buna dair talimat alınacak yer,
- g) Gemiye yüklenen veya taşınmak üzere teslim alınan eşyanın cinsi, ölçüsü, sayı veya tartısı, markaları ve dıştan belli olan hal ve mahiyetleri,
- ğ) Navluna ait şartlar.

(2) Hava taşımalarında, aynı anlamda ve benzeri bilgileri kapsayan hava konşimentosu kullanılır.

(3) Kara nakliyatında taşıyıcılar tarafından konşimento yerine düzenlenen belgeye yük senedi (CMR)'nde aşağıda yazılı bilgiler bulunur:

- a) Alıcının adı, soyadı veya ticaret unvanı ve adresi, eşyanın gönderildiği yer ve taşıma senedinin emre yazılı olması isteniyorsa emrine şerhi,
- b) Taşınacak eşyanın cinsi, ağırlığı veya adedi, paket halinde iseler paketlere yazılı numaraları ve işaretleri ve ambalajın şekli ve niteliği,
- c) Gönderenin adı, soyadı veya ticaret unvanı ve adresi,
- ç) Taşıyıcının adı, soyadı veya ticaret unvanı ve adresi,
- d) Taşıma ücreti ve ücret ödenmiş ise bu husus,
- e) Taşımanın yapılacağı müddet,
- f) Taraflar arasında kararlaştırılan diğer hususlar.

(4) Demiryolu ile yapılan taşımalarda ise benzeri bilgileri içeren CIM ve CIV belgeleri gibi uluslararası kabul görmüş taşıma belgeleri kullanılır.

İşlenmiş Tarım Ürünleri Beyan Formu/Analiz Sonuç Raporu

MADDE 119 – (1) İşlenmiş Tarım Ürünleri Beyan Formu/Analiz Sonuç Raporu; işlenmiş tarım ürünlerinin serbest dolaşıma sokulması halinde, bu ürünlerdeki tarım paylarını belirten ve kimyager tarafından onaylanmış, ek-15'te yer alan belgedir.

İthal Eşyasına Ait Kıymet Bildirim Formu

MADDE 120 – (1) İthal Eşyasına Ait Kıymet Bildirim Formu; Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma hükümleri çerçevesinde belirlenen ithal eşyasına ait gümrük kıymetinin unsurlarını içeren ve ek-16'da yer alan belgedir.

Beyannamede düzeltme

MADDE 121 – (1) (Değişik: RG-7/2/2013-28552) Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen 'başka bir eşya' ifadesinden, tarife alt pozisyonu değişen, değişmemesi durumunda ise her türlü vergi ile ek mali yükümlülüğün ad valorem usulde oran veya spesifik usulde miktarına ve/veya ticaret politikası önlemine ilişkin faydalanılacak hak ve menfaatlerde farklılık gösteren eşya anlaşılır.

(2) **(Değişik: RG-7/2/2013-28552)** Eşyanın teslimine kadar;

- a) Eşyanın muayenesi için bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrolü türünün kırmızı hat olarak belirlenmesinden,
- b) Beyan edilen eşyaya ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden, önce beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilir ... **(Çıkan ibare: RG-09.01.2024-32424).**

(3) **(Mülga: RG-30/4/2011-27920) (Yeniden düzenleme: RG-7/2/2013-28552)**

Beyanın kontrolü türü kırmızı hat olarak belirlenen eşyaya ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden önce düzeltme talebinde bulunulması halinde talep Kanununun 234 üncü maddesinin üçüncü fıkrasından yararlanma talebi olarak değerlendirilerek sistemde gerekli düzeltmeler yapılır. Beyan edilen eşyaya ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden sonra düzeltme talebinde bulunulması halinde ise düzeltme talepleri kabul edilmeyerek 192 ve 193 üncü maddeler uygulanır.

(4) Cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, beyanname tescil tarihinden itibaren üç yıllık süre içinde yükümlünün talebi üzerine Kanununun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilir. **(Ek cümle: RG-31/12/2010-27802)** Ancak, dahilde işleme rejimi için bu sürenin üç yıldan daha uzun belirlenmesine Müsteşarlık yetkilidir.

Bölünmüş beyanname

MADDE 122 – (1) Bir beyanname kapsamı eşyanın bir seferde çekilmesi esastır. Ancak bir beyanname kapsamı olup farklı kalemlerde bulunan eşyadan bir kaleminin

çekilmesi beyan sahiplerince istendiği takdirde bu istek, eşyanın muayenesi yapıldıktan ve para cezasına hükmedilmesini gerektirir bir durumun olması halinde bunun eşya sahip veya temsilcilerine duyurulmasından sonra kabul olunur.

(2) Bu halde, gümrükten çekilmek istenilen kısım için beyan sahiplerinden sistemdeki asıl beyannameye uygun olarak ayrı bir beyanname alınır ve çekilecek kısmın vergi tahakkukları bunun üzerinden yapılır.

(3) Kısmi beyannamelerin asıl beyannameye uygun olup olmadığı ilgili memurlarca kontrol edilir ve uygun olmayanlar kabul edilmeyerek 121 inci maddeye göre işlem yapılır.

(4) Eşyanın en son kısmı için sahiplerinden ayrıca beyanname aranmayıp vergi tahakkukları asıl beyanname üzerinden yapılır ve bu beyannameye daha önce çekilen kısımlara ait beyanname numaraları ile tarihleri yazılır.

(5) Eşyanın kısmen beyan edilen gümrük rejimine tabi tutulmasının imkânsız olması halinde eşya bir kalem veya bir kap olsa dahi bölünebilir.

Eşyanın tesliminden önce beyannamenin iptali

MADDE 123 – (1) Gümrük idarelerince Kanununun 64 üncü maddesi uyarınca iptal edilen beyanname iptal işleminin gerekçesi gösterilir.

(2) Kanununun 70 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tasfiyesine karar verilen eşyaya ait beyanname iptal edilir ve gerekçesi belirtilir. 124 ila 129 uncu maddeler uyarınca iptal edilen beyannameler için de gerekçesi belirtilir.

Eşyanın yanlış rejimde beyan edilmesi nedeniyle eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 124 – (1) Eşyanın, beyan edilmek istenilen gümrük rejimi yerine ithalat vergilerinin tamamen veya kısmen ödenmesini gerektirir bir gümrük rejimine yanlışlıkla tabi tutulması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri, tescil edilmiş bir beyannameyi aşağıdaki şartların tamamının yerine getirildiğinin kanıtlanması halinde iptal edebilir.

a) Beyanname konusu eşyanın herhangi bir kullanımının beyan edilmek istenilen gümrük rejimine tabi tutulmasına engel olmaması,

b) Beyannamenin tescil edildiği sırada beyan edilmek istenilen gümrük rejimine ilişkin bütün yükümlülüklerin yerine getirilmiş olması,

c) Eşyanın beyan edilmek istenilen rejime gecikmeksizin girişinin mümkün olması.

(2) Beyannamenin iptaline ilişkin taleplerin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yapılması gerekir. Ancak, gümrük idareleri, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin varlığı ve kanıtlanması halinde üç aylık sürenin aşılması durumunda da başvuruyu kabul edebilir.

(3) Beyan edilmek istenilen gümrük rejimine ilişkin beyanname, ilk beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren geçerli olur.

Başka eşyanın beyan edilmesi nedeniyle eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 125 – (1) İthalat vergilerinin tamamen veya kısmen ödenmesini gerektirir bir gümrük rejimine tabi tutulan bir eşyanın, yanlışlıkla aynı rejime konu olabilecek başka bir eşya yerine beyan edilmiş olması halinde gümrük idareleri beyan sahibinin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yapmış olduğu talebi üzerine, aşağıdaki şartların tamamının yerine getirildiğinin kanıtlanması halinde beyannameyi iptal edebilir.

a) Yanlış beyana konu eşyanın orijinal halini koruması, izin verildiği şekilden başka bir şekilde kullanılmamış olması,

b) Gerçekte beyan edilmek istenilen eşyanın ilk beyannamenin tescili sırasında aynı gümrük idaresine sunulmasının ve aynı gümrük rejimine tabi tutulmasının mümkün olması.

(2) Gümrük idareleri, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin varlığı ve kanıtlanması halinde 3 aylık sürenin aşılması halinde de başvuruyu kabul eder.

Geriye dönük izin verilmesi halinde eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 126 – (1) Daha önce serbest dolaşıma girmiş eşyanın tercihli tarife ya da nihai kullanım nedeniyle indirimli ya da sıfır vergi oranı ile serbest dolaşıma giriş veya ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulabilmesini teminen, Müsteşarlıkça belirlenecek şartlar dahilinde geriye dönük izin verilmesi durumunda daha önceki beyanname iptal edilir.

İhracat veya hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin beyannamenin iptali

MADDE 127 – (1) İhracat vergilerine, ithalat vergisinin geri ödenmesi başvurusuna, ihracat iadesine veya ihracata bağlı diğer önlemlere konu eşyanın beyan sahibinin (**Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538**) 417 nci maddede belirtilen süreler içerisinde müracaat etmesi ve aşağıda sayılan koşulların tamamını yerine getirmesi halinde, gümrük idaresi ihracat veya hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin beyannameyi iptal eder.

a) Beyanname konusu eşyanın gümrük bölgesini terk etmediğinin ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine belgelenmesi,

b) Beyanname ile birlikte, tescili sırasında sunulan diğer belgeleri ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine ibraz etmesi,

c) İhracat nedeniyle beyan sahibine sağlanan bütün hak ve menfaatlerin iade edildiğinin veya beyan sahibinin söz konusu hak ve menfaatlerden yararlandırılmaması için ilgili kurumlarca gerekli tedbirlerin alındığını ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine kanıtlaması,

ç) Gerekli olması halinde, beyanname konusu eşyanın durumuna uygun gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması.

(2) Beyannamenin iptali, ihracat lisansına veya beyanın tevsiki için ibraz edilen bütün belgelere ilişkin olarak yapılan işlemlerin de iptali sonucunu doğurur.

(3) Birinci fıkrada belirtilen eşya dışında kalan ihraç eşyasının gümrük bölgesini terk etmediğinin, beyan sahibi tarafından, 417 nci maddede belirtilen süreler içerisinde ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine bildirilmesi durumunda gümrük beyannameyi iptal edilmiş sayılır.

(4) Bu madde hükümleri yeniden ihraç eşyası için de uygulanır.

Antrepo rejimine tabi tutulan serbest dolaşımdaki eşyaya ilişkin beyannamenin iptali

MADDE 128 – (1) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanan serbest dolaşımdaki eşya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde, ihracata bağlı önlemlere ilişkin mevzuat hükümleri ve cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, beyan sahibinin talebi üzerine antrepo rejimine ilişkin beyanname iptal edilir.

(2) Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi içerisinde, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tahsis edilmesine ilişkin bir başvurunun yapılmamış olması halinde, gümrük idarelerince gümrük mevzuatı ve ihracata bağlı önlemlere ilişkin mevzuat hükümleri uyarınca gerekli önlemlerin alınması kaydıyla beyanname iptal edilir.

Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 129 – (1) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın tesliminden sonra iade edilmesinin söz konusu olması halinde, Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, beyan sahibinin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde başvuruda bulunması ve eşyanın gerçek tedarikçisine ya da tedarikçisi tarafından tayin edilen adrese geri gönderilmesi şartıyla beyanname iptal edilir.

Eşyanın teslimi

MADDE 130 – (1) Tabi tutulduğu gümrükçe onaylanmış işlem ve kullanımın gerektirdiği şartların yerine getirilmesi ve gümrük vergilerinin ödenmesi veya teminata bağlanması suretiyle gümrük işlemlerinin bitirilmesi halinde eşya teslim edilebilir duruma gelir. Eşyanın teslimi; eşya sahibi, taşıyıcı, işletici kuruluş veya bunların temsilcileri arasındaki sözleşme hükümlerine göre gerçekleştirilir. **(Değişik: RG-25/05/2022- 31846)**

(2) Hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamesinin gümrük idaresine verilmesinden itibaren altı saat içerisinde bu beyannamenin incelenmesinin tamamlanamaması halinde de eşya teslim edilir. Ancak bu eşyanın tümü veya bir kısmının muayenesinin yapılmasının **(Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538)** 182 nci maddede belirtilen esaslar çerçevesinde zorunlu görüldüğü taşıyıcı veya işletme kuruluşuna bildirildiği hallerde bu fıkrada belirtilen süre kısıtlaması uygulanmaz.

(3) Tahlile tabi tutulacak eşyanın, tahlil sonucu beklenilmeden yükümlüsü tarafından tesliminin talep edilmesi durumunda, eşyanın beyan edilen gümrük tarife istatistik pozisyonuna karşılık gelen vergi oranı ile beyan edilen fasıldaki en yüksek vergi oranı arasındaki farka karşılık gelen tutarın teminata bağlanarak, yükümlüsünden eşyanın tahlili sonuçlanmadan kullanılmayacağına dair ek-17'de yer alan taahhütname alınmak şartıyla ve gümrük idaresinde saklanmak üzere **(Ek ibare: RG-2/12/2010-27773)** beyan sahibi veya temsilcisi huzurunda ek-25'te yer alan tutanak tanzim edilerek eşyadan bir adet şahit numune alınarak gümrük idaresince uygun görülen yerde muhafaza edilmek kaydıyla yediemin olarak teslim edilir. Ancak, teslimi talep edilen eşyanın ticaret politikası önlemlerine tabi olması veya tesliminin telafisi mümkün olmayacak sonuçlara yol açacağı konusunda şüphe olması halinde bu fıkra hükmünün uygulanmamasına gümrük idare amiri yetkilidir.

Beyanname yerine kullanılan belgeler

MADDE 131 – **(Başlığıyla birlikte değişik: RG-2/12/2010-27773)**

(1) Elçilik Mektubu, Kurye Mektubu, TIR Karnesi, ATA Karnesi, Kumanya Listesi, Özel Fatura, Déclaration en Douane, CPD Karnesi **(Ek ibare: RG-1/4/2020-31086)** , Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu ve Sözlü Beyan Formu gibi belgeler gümrük beyannamesi yerine kullanılır, ancak bu belgeler gümrük idarelerine verilen beyannameler mahiyetinde değildir.

(2) Elçilik mektupları ile kurye mektuplarının şekli ve ihtiva edeceği bilgiler ek-18 ve ek-19'da gösterilmiştir.

Kurye çantalarının beyanı

MADDE 132 – (1) Türkiye Dışişleri veya Milli Savunma Bakanlıkları ile hariçteki elçiliklerimiz, misyonlarımız veya askeri misyon ve delegasyonlarımız yahut Dışişleri Bakanlıkları ile Türkiye'deki kendi elçilikleri veya misyonları tarafından bu kuruluşlar arasında resmi ve gizli evrak götürüp getiren ve kurye olarak adlandırılan askeri ve sivil memur ve şahıslara teslim olunacak evrak için her defasında bir Kurye Mektubu düzenlenir.

(2) Bu mektup bakanlıkların, elçiliklerin veya misyon veya delegasyonların resmi mührü ile mühürlenir ve bu makamların yetkili kimseleri tarafından imza edilir.

(3) Türkiye kuryelerine verilecek kurye mektupları Dışişleri ve Milli Savunma Bakanlıklarınca tespit edilen, ek-19'daki örneğe uygun olarak düzenlenir.

(4) Kuryeler bu mektupları görevli gümrük memurlarına verir ve muhtevası eşyanın gümrük işlemleri beyanname addolunan bu mektuplarla yürütülür.

(5) Türk kuryeleri diplomatik pasaport ile seyahat eder. Yabancı kuryelerin de Diplomatik Pasaport, Servis, Özel Pasaport, elçiliklerimizden verilen Lesse Passeyi taşımaları gerekir ve bu şahıslar sözü edilen belgelerden herhangi birini gümrük memurlarına göstererek kendilerini tanıtır.

Kurye kaplarının mühürlü olması

MADDE 133 – (1) Yetkili makamlardan kuryelere ancak, mühürlü zarf içinde resmi evrak verilebilir. Bu evrak bir kap (bavul, valiz, torba, çanta gibi) içinde taşındığı takdirde, bu kapların ağızları veya üzerleri, bozulmaksızın açılmaları veya aralanarak içine bir şey konulması veya içerisinden bir şey çıkarılması mümkün olmayacak şekilde yetkili makamlarca mühürlenir.

(2) Kuryeler, bu mühürlerin bozulmamasına dikkat eder ve kapları mühürlü olarak görevli memurlara gösterir.

Kurye kapları kapsamının muayene edilmeyeceği

MADDE 134 – (1) Görevli gümrük memurları, pasaport veya diğer kimlik belgelerinden kurye oldukları anlaşılan Türk ve yabancı kimselerin beraberlerinde getirip, götürdükleri resmi ve gizli evrakı içeren kurye kaplarını dıştan muayene ve inceleyerek kurye mektuplarının uygun ve resmi mühür ile mühürlenmiş olduğunu gördükleri takdirde, bunları açıp kapsamını muayene etmeksizin, üzerlerine etiket yapıştırarak veya işaret koyarak geçirilmelerine izin verir.

Mühürleri sağlam olmayan kurye kapları

MADDE 135 – (1) Dışarıdan gelen kuryelerin beraberlerindeki kapların dıştan yapılacak inceleme ve muayenesi sonucunda;

- Kurye mektubuna nev'i ve nitelikleri itibarıyla uymayan,
- Ağızları ve üzerleri resmi mühürle mühürlenmiş olmayan veya açılmış veya mühürleri kopmuş yahut bozulmuş olan,
- Kurye mektubu gösterilmeyen veya ibraz edilen kurye mektubu şartlarına uygun görülmeyen,

kaplara gümrüğün mührü tatbik edilir ve durum bir tutanakla tespit edildikten sonra kuryenin sorumluluğu altında Esenboğa Gümrük Müdürlüğüne sevk edilir. Keyfiyet en seri şekilde mahalli gümrük amiri tarafından Müsteşarlığa bildirilir ve Müsteşarlıkça da ilgili Bakanlığa gerekli duyuru yapılır.

(2) Türkiye’den götürülecek kurye kaplarının dıştan yapılacak kontrollerinde, birinci fıkrada belirtilen hususlar tespit olunduğu takdirde, gecikmeleri önlemek üzere durum yine en seri şekilde Müsteşarlık aracılığı ile ilgili Bakanlığa bildirilir.

Transit geçecek kuryeler

MADDE 136 – (1) Giriş gümrükleri Türkiye’den transit geçecek kuryelerin ibraz edecekleri kurye mektupları muhteviyatı mühürlü kapları dıştan inceleyip bu mektuplara uygun olduklarını gördükten sonra durumu mektuba şerh ve altını imza ederler. Çıkış gümrükleri kendilerine ibraz edilecek giriş gümrüğünün meşruhatını havi mektupları, çıkarılmak istenilen kaplarla karşılaştırarak uygun bulunanların çıkarılmalarına izin verirler.

(2) Giriş gümrükleri transit geçecek kurye kapları için ayrıca herhangi bir belge kesmezler ve bunların çıkıp çıkmadığını araştırmazlar.

Kuryesiz gelen kaplar

MADDE 137 – (1) Olağanüstü ve zorunlu haller dolayısıyla kuryeler yerine vapur kaptanları, uçak pilotları ve diğer taşıt hizmetlileri gibi kimseler eliyle Türkiye’ye gönderilen resmi ve gizli evrakı havi kurye kapları, getirenler tarafından gümrüklere teslim olunur.

(2) Gümrük idareleri, bu kaplardan Dışişleri veya Milli Savunma Bakanlıklarına ait olanlarını, bu bakanlıkların yazısı, Türkiye’deki yabancı devlet elçiliklerine veya diğer misyon ve delegasyonlara ait olanları da, bunların mektup ve yazıları üzerine, muayene etmeksizin dıştan inceleme ile yetinir ve ilgililerine teslim eder.

(3) Vapur kaptanları, uçak pilotları ve diğer taşıt hizmetlilerine tanınan geçici kuryelik vasfı, sadece bunların taşıdıkları kurye kaplarına şamil olup, kendilerine başka herhangi bir hak doğurmaz.

Kurye mektuplarının gümrükçe alınması

MADDE 138 – (1) Görevli gümrük memurları, gümrük işlemine tabi tutulan kaplara ait kurye mektuplarını, altına veya arkasına içerdiği kapların uygun görülüp, işleminin yapıldığını yazarak imzaladıktan ve tarih attıktan sonra bağlı olduğu gümrük idaresine derhal teslim eder. Şerhlerin altına konacak imzaların üzerinde ayrıca memurun adı ve soyadı ile sicil numarası da gösterilir.

Kurye mektuplarının gümrüklerde kayıt edilmesi ve saklanması

MADDE 139 – (1) Kurye işlemlerini yapan gümrük idareleri bunlar için ilgililerce verilen kurye mektuplarını ve yazıları özel bir deftere bir sıra numarası altında kayıt ve kabul eder ve işlemlerinin bitirilmesinden sonra bir klasör içinde saklar.

Basitleştirilmiş usulde beyanda bulunmak için aranan koşullar

MADDE 140 – (Değişik: RG-10/1/2013-28524)

(1) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eksik beyan usulünden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya onaylanmış kişi statü belgesine sahip gerçek ve tüzel kişilerden 142, 143, 151, 153, 154, 160, 162 ve 163 üncü maddelerde belirtilen koşulları sağlayanlar yararlandırılabilir.

(2) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen beyanname yerine ticari veya idari belge verilmesi usulünden yararlanmak için yapılan talepler yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(3) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen eşyanın kayıt yoluyla rejime girişi usulünden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişiler yararlandırılabilir.

(4) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen eşyanın kayıt yoluyla rejime girişi usulünden yararlanılabilmesi, ihracat rejimi hariç olmak üzere, kapsamı ve miktarı Bakanlıkça belirlenecek teminatın verilmesi koşuluna bağlıdır.

(5) Bu maddede belirtilen basitleştirilmiş usullerden yararlandırılan kişiler, bu usullerden yararlanılabilmesi için gerekli koşullardan bir veya daha fazlasında meydana gelecek değişiklikleri Bakanlığa bildirmek zorundadır.

(6) Avrupa Komisyonu ile Ülkemiz arasında 11/7/2008 tarihinde imzalanan ve 5824 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Çerçeve Anlaşması kapsamında ithal edilecek eşya için basitleştirilmiş usulde beyan talepleri yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın kabul edilir.

Basitleştirilmiş usullere ilişkin düzenleme yetkisi

MADDE 141 – (1) Müsteşarlık, bu Yönetmelikte yer alan basitleştirilmiş usullerden yararlanacak eşya çeşitleri, söz konusu basitleştirilmiş usullerin kapsamı ve bu usullere ilişkin gümrük işlemlerini belirlemeye, basitleştirilmiş usul türlerine göre farklı kriterler koymaya ve söz konusu basitleştirilmiş usullerden yararlanma hakkının geri alınması ya da askıya alınmasına yönelik düzenleme yapmaya yetkilidir.

İzinli gönderici yetkisi kapsamında basitleştirilmiş beyan (Ek madde: RG-25/05/2022-31846)

MADDE 141/A- (1) İzinli gönderici yetkisi kapsamında taşıması gerçekleştirilecek ihracat beyannameleriyle sınırlı olarak, gümrük beyannamesinin izinli gönderici tesisinin bağlı bulunduğu gümrük idaresi yerine kişinin yerleşik olduğu yerdeki gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında tescil edilen beyannamelerde eşyanın sunulduğu yerde görevli muayene memuru; belge kontrolü, muayene ve rejimin gerektirdiği diğer işlemleri beyanın verildiği yer gümrük idaresi adına gerçekleştirir.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyan

MADDE 142 – (1) Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü belgesi sahibi kişiler ile (**Mülga ibare: RG-10/1/2013-28524**) (...) yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilerin, beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını, 143 üncü maddede yer alan hükümlere uyulması kaydıyla kabul edebilir.

(2) Bu usulün uygulandığı durumlarda, ambar hareketleri ile özet beyan işlemleri 63 üncü maddede belirtildiği şekilde yapılır. Ancak, tamamlayıcı beyanın verildiği tarihte, ilk beyannamenin bazı bilgilerinin değiştirilmesi gerektiği hallerde, muayene ile görevli memur tarafından beyanname ekranı açılarak yeniden düzenleme işlemleri yapılır.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanda bulunması zorunlu hususlar

MADDE 143 – (1) Eksik bilgi ile yapılacak beyanda;

a) Beyan sahibinin kimliğinin, taşıt aracının özelliklerinin ve kayıtlı olduğu ülkenin, kapların adedi, cinsi ve özet beyana ilişkin bilgiler ile beyan sahibinin imzasının bulunması,

b) Eşyanın, Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin gümrük idaresince kolay ve herhangi bir tereddüde yol açmadan belirlenmesini sağlayacak şekilde tanımlanmış olması,

c) Eşyanın tanımlanması, serbest dolaşıma girişini düzenleyen hükümlerin uygulanması ve eşyanın teslim edilmesinden önce alınması gereken herhangi bir teminat miktarının belirlenmesi için gümrük idarelerince gerekli görülen her türlü diğer bilgilerin yer alması,

c) Bir eşyanın belli destekleyici belgeler olmaksızın serbest dolaşıma girişinin mümkün olmadığı durumlarda, bu bilgi ve belgelerin tamamının mevcut olması, zorunludur.

(2) Eşyanın serbest dolaşıma girişinden önce ibrazı gerekli olan belgelerden bir ya da birkaçını içermeyen beyanlarda;

a) İlgili belgenin mevcut ve geçerli olduğunun,

b) Beyanın kabulünde meydana gelecek bir gecikmenin eşyanın serbest dolaşıma girişini engelleyeceğinin ya da daha yüksek bir oranda vergilendirmeye yol açacağına belli olması ve

c) Eksik belgeye ilişkin bilgilerin her durumda beyanda gösterilmesi, zorunludur.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanların tamamlanması

MADDE 144 – (1) Beyanname tescil edildiğinde eksik olan bilgi ve/veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, söz konusu tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez.

(2) İndirimli veya sıfır oranında ithalat vergisinin uygulanması için gereken belgelerin eksikliği durumunda, gümrük idarelerince, eksik beyan kapsamındaki eşyanın bu tür indirimli veya sıfır oranında vergilendirilecekleri konusunda yeterli nedenlerin olması ve beyan sahibinin talebi üzerine söz konusu belgenin tamamlanması için ek süre verilebilir. Bu şekilde verilecek ek süre üç ayı geçemez.

(3) Tamamlanacak eksik beyanın gümrük kıymeti ile ilgili olması ve daha uzun bir süre gerekmesi ve bunun gerekli olduğunun kanıtlanması durumunda, gümrük idareleri daha uzun bir süre belirleyebilir ya da daha önce belirlenmiş olan süreyi uzatabilir. Bu sürenin belirlenmesinde gümrük mevzuatında öngörülen azami süreler dikkate alınır.

(4) İndirimli ya da sıfır oranında gümrük vergisinin serbest dolaşıma girecek eşya için sadece belirlenmiş tarife kotaları ve tarife tavanları dahilinde uygulanması durumunda, vergilendirme, sadece indirimli ya da sıfır oranında vergi uygulanması için gerekli olan belgeler düzenlendiğinde, izin verilen sınırlar çerçevesinde yapılır. Bu belgeler aşağıdaki süreler içinde ibraz edilir.

a) Tarife tavanları uygulanan durumlarda, alınan bir önlemin normal ithalat vergilerinin yeniden uygulanması zorunluluğunu getirdiği tarihten önce,

b) Tarife kotaları uygulanan durumlarda, bu kotalar için belirtilen limite ulaşılmasından önce,

indirimli ya da sıfır oranında ithalat vergisi uygulanması için ibrazı zorunlu olan belge, söz konusu eşyaya ilişkin beyanın bu tarihten önce kabul edilmiş olması koşuluyla, indirimli ya da sıfır oranının öngörüldüğü sürenin dolduğu tarihten sonra da ibraz edilebilir.

(5) Eksik beyan usulüne göre tescil edilen bir beyannameye eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu

eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanname kapsamı eşyanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

Eksik beyan halinde eşyanın serbest dolaşıma girişi

MADDE 145 – (1) Gümrük idarelerinin eksik bir beyanı kabul etmesi, başka nedenler bulunmadığı takdirde beyanname tescil edilmiş eşyanın serbest dolaşıma girişini engellemez ya da geciktirmez. Eşyanın serbest dolaşıma girişi aşağıda belirtilen şartlara göre gerçekleştirilir:

a) Eksik olan bilgi ve belgelerin daha sonra tamamlanacak olması söz konusu eşyanın vergi tutarını etkilemiyorsa, beyanname tescil edildiği tarihte hesaplanan vergiler üzerinden işlemler yürütülür.

b) 53 üncü madde hükmü çerçevesinde, eksik beyanın geçici bir kıymet bildirimini içermesi durumunda, bu bildirimle dayanarak gümrük vergileri hesaplanır.

c) Eksik belge;

1) İndirimli veya sıfır oranındaki vergi uygulanması ile ilgiliyse, gümrük vergilerinin indirimli veya sıfır oran üzerinden hesaplanması,

2) Muafiyet hükümlerinin uygulanması ile ilgiliyse, muafiyet hükümlerine göre işlem yapılması, gerekir.

(2) Eksik belgeler süresi içinde gümrük idarelerine sunulmadığı takdirde cezai hükümler saklı kalmak üzere, Kanununun 198 inci maddesi gereği normal oranların uygulanması sonucu tahakkuk ettirilen gümrük vergilerine göre noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin yükümlüye tebliğ edildiği tarihi takiben onbeş gün içinde ödenmesi zorunludur.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanın tamamlanması ya da değiştirilmesi

MADDE 146 – (1) Basitleştirilmiş usullere ilişkin 142 ila 145 inci maddelerde öngörülen koşullar çerçevesinde tescil edilmiş eksik beyanı içeren bir beyanname, beyan sahibi tarafından tamamlanabilir ya da gümrük idaresince uygun görülmesi halinde Kanununun 60 ıncı maddesinde belirtilen koşullara uyan yeni bir beyanname ile değiştirilebilir.

(2) Her iki durumda da, gümrük vergilerinin hesaplanması ve eşyanın serbest dolaşıma girişini düzenleyen diğer hükümlerin uygulanmasında, eksik beyanı içeren beyannamenin tescil edildiği tarih esas alınır.

Özelliği olan eşyanın tesliminde basitleştirilmiş usul (Değişik madde başlığı: RG-31/3/2010-27538)

MADDE 147 – (1) Özelliği olan eşyanın tesliminde, yükümlünün başvurusu üzerine basitleştirilmiş usullerden yararlanma talebi, (Değişik ibare: RG-10/1/2013-28524) yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın ilgili gümrük idaresince değerlendirilip kabul edilebilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca teslim edilecek özelliği olan eşya aşağıda belirtilmiştir:

a) Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun uygunluk yazısının ibrazı şartıyla radyoaktif maddeler,

b) İnsan ve hayvan sağlığı ile ilgili her türlü aşular,

c) İnsan sağlığı için önem arz eden kalp kapakçığı, canlı doku ve böbrek hastaları için özel serumlar, kan ve kan plazması gibi belli fiziksel koşullarda korunması zorunlu olan ürünler,

ç) İlgili kuruluşlardan alınacak belgelerle tevsiki kaydıyla, insan sağlığı için lüzumlu ve acil ameliyatlarda kullanılması gereken organlar, vücudun içindeki organlara takılan, vücutta kalan protez uzuvlar, ve parçaları,

d) Belirli bir ısıda muhafazası gereken tıbbi tahlillerde kullanılan hazır kitler,

e) Yurt dışında periyodik olarak yayımlanan gazete ve dergiler ile bunların elektronik ortamda muhafaza edildiği materyaller,

f) Tüp bebek merkezleri laboratuvarlarında kullanılan tüp bebek solüsyonları,

g) Canlı hayvanlar ve bunların üretilmesi için getirilen yumurtalar,

ğ) Uçak ve gemilerde acil kullanılma zorunluluğu bulunan ve makinelerin tamirinde vazgeçilmez nitelikte olduğu belirlenen yedek parçalar veya gerekli aletler,

h) Korunması özel düzenek ve yapı gerektiren eşya

ı) Hacimleri ve ağırlıkları itibariyle geçici depolama yeri ve antrepoya alınması külfet ve masraf gerektiren dökme ve havaleli eşya,

i) Hızlı kargo yoluyla taşınan ticari mahiyet arz etmeyen ve/veya gümrük vergisinden muaf eşya,

j) Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve depolama imkanı olmayan sürekli akış halinde olan eşya.

(3) Yukarıda belirtilen özelliği olan eşyanın gümrük işlemleri ve tesliminde basitleştirilmiş usuller kapsamında kolaylık sağlayan düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde beyanname yerine ticari veya idari belge

MADDE 148 – (1) 147 nci maddenin ikinci fıkrasının (b), (c), **(Yeniden düzenleme: RG-2/11/2011-28103)** (d) (f), (g) ve (ğ) bentlerinde yer alan eşya ve akvaryum balıkları ile CIF kıymeti 500 Avro’yu geçmeyen diğer eşyayı aynı gümrük idaresinden sürekli ve periyodik olarak ithal edenlerin beyanname yerine ticari veya idari bir belge üzerinden tescil ve işlem yapılmasına yönelik yazılı talepleri **(Değişik ibare: RG-10/1/2013-28524)** yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın **(Ek ibare: RG-28/12/2011-28156)** altı ay süreyle geçerli olmak üzere kabul edilir.

(2) Bu usulle gerçekleşen serbest dolaşıma giriş beyanına ilişkin ticari veya idari belgede, beyan konusu eşyanın teşhisini mümkün kılacak bütün bilgilerin yer alması gerekir

(3) Bu usulle beyan yönteminin uygulandığı durumlarda, gümrük idaresi tarafından bilgisayar ortamında bir tutanak düzenlenir. Eşya, bu tutanağa dayanarak gümrüklü sahadan çıkarılır. Daha sonra, tamamlayıcı beyan olarak gümrük beyanamesi verildiğinde, tutanak tarihine referans verilerek bu tarih tescil tarihi olarak kaydedilir.

(4) Beyanname yerine kabul edilecek idari ve ticari belgelerin nitelik ve içereceği bilgileri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Serbest dolaşıma giriş rejimi beyanının kayıt yoluyla yapılması

MADDE 149 – (Mülga: RG-21/5/2014-29006)

Serbest dolaşıma giriş rejiminde tamamlayıcı beyan

MADDE 150 – (1) Eşyanın serbest dolaşıma girişini basitleştirilmiş usule göre gerçekleştirenler genel, dönemsel ya da özet niteliğinde bir tamamlayıcı beyanda bulunur.

(2) Bir ay içinde gerçekleştirilen basitleştirilmiş usule göre yapılan işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın, izleyen ayın ilk üç günü içinde verilmesi zorunludur.

(3) Beyanın, 53 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen nitelikteki kıymet unsurlarını içermesi halinde tamamlayıcı beyan, eksik kıymet unsurunun mahiyet ve tutar itibarıyla tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın (**Değişik ibare: RG-30/4/2011-27920**) yirmi altıncı günü akşamına kadar verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(4) Söz konusu tamamlayıcı beyan serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle yapılır. Bu beyannameler ayrıca tescil edilmez. Söz konusu beyannamelerde duruma göre ya daha önce beyanname yerine kullanılan ticari veya idari belgeye ve bu belgenin tesciline ya da ilgili rejime geçişin kayıt yoluyla yapılması durumunda söz konusu kayda ilişkin bilgilerin yer alması gerekir. Gümrük beyannamesi aranmayacak haller ve diğer usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

(5) Tamamlayıcı beyanlar ile basitleştirilmiş usule göre gerçekleşen beyanlar bir bütündür ve basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da kullanılan ticari veya idari belgenin tescil edildiği ya da tescil hükmünde olan kayıt işleminin yapıldığı tarihten itibaren hüküm ifade eder.

(6) Basitleştirilmiş usulle beyanın eşyanın serbest dolaşıma girişi için gereken bütün bilgi ve belgeleri içerdiği ya da daha önce gümrük beyannamesi verilmiş olan durumlarda tamamlayıcı beyan aranmaz.

Ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulmuş eşyanın basitleştirilmiş usulde serbest dolaşıma girişi

MADDE 151 – (1) Ekonomik etkili bir gümrük rejimi hükümleri uygulanmış eşyanın serbest dolaşıma girişi, basitleştirilmiş usuller çerçevesinde gerçekleştirilebilir.

(2) Gümrük antrepo rejimi uygulanmış eşyanın serbest dolaşıma girişinde basitleştirilmiş usul konusunda aşağıdaki sınırlamalar söz konusudur:

a) F tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişinde basitleştirilmiş usule izin verilmez.

b) B tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişinde sadece eksik belgeyle beyan ve beyanname yerine ticari veya idari bir belge verilmesi şeklinde beyan yöntemi uygulanabilir.

c) D tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişi kayıt yoluyla yapılabilir.

(3) Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının kayıt yoluyla, gümrüğe sunulmaksızın ve beyannamesi verilmeden, serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği durumlarda gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte saptanması koşuluna bağlıdır.

(4) Yükümlünün serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde eşyanın bulunduğu hal ve niteliği ile diğer vergilendirme unsurlarına göre işlem yapılması yönünde talepte bulunması durumunda bu talebe göre işlem yapılır.

İhracat rejiminde basitleştirilmiş usuller için aranan koşullar

MADDE 152 – (1) 156 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, ihracat rejimi beyanını basitleştirilmiş usuller çerçevesinde yapabilmek için Onaylanmış Kişi Statü Belgesine veya (**Mülga ibare: RG-10/1/2013-28524**) (...) yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olmak gerekir.

İhracat rejiminde eksik beyan

MADDE 153 – (1) Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü (**Ek ibare: RG-31/3/2010-27538**) veya (**Mülga ibare: RG-10/1/2013-28524**) (...) (**Ek ibare: RG-31/3/2010-27538**) yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilerin beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını, 154 üncü maddede yer alan hükümlere uyulması kaydıyla kabul edebilir.

(2) Gümrük idaresi, eşyaya ilişkin basitleştirilmiş beyanın yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli görülen bütün bilgileri içermesi halinde tamamlayıcı beyanın sunulmasını istemekten vazgeçebilir.

Ek: (RG- 25/05.2022-31846) (3) Gümrük idareleri, Kanununun 225 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca dolaylı temsilci olarak yetkilendirilen posta idaresi ve hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerin beyannameye eklenmesi gereken faturanın eklenmediği gümrük beyanını, beyan için gerekli bilgileri içeren e-irsaliyenin beyannameye eklenmesi kaydıyla kabul edebilir.

İhracat rejiminde eksik beyanda bulunması gereken hususlar

MADDE 154 – (1) Beyanname; ihracatçı, beyan sahibi, eşyanın gideceği ülke, eşyanın cinsi, kapların adedi ve cinsi, eşyanın tarife pozisyonu, eşyanın ağırlığı, ek bilgi, belge ve izinler ile beyan sahibinin imzası yer almalıdır.

(2) Eşyanın, gümrük idaresince Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin kolay ve herhangi bir tereddüde yol açmadan belirlenmesini sağlayacak şekilde tanımlanmış olması gerekir.

(3) Eşyanın ihracat vergisine tabi olması halinde, bu vergilerin doğru bir biçimde hesaplanabilmesi için gerekli bütün bilgiler bulunmalıdır.

(4) Eşyanın tanımlanması ve ihracatla ilgili hükümlerin uygulanması ya da eşyanın ihracından önce bir teminat alınması gerekiyorsa, bu teminatın hesaplanabilmesi için gerekli ek bilgiler bulunmalıdır.

(5) Gümrük beyannamesinin 44 numaralı kutusuna Basitleştirilmiş İhracat ifadesi yazılır.

(6) Eksik beyanlarda tamamlayıcı beyanların verileceği gümrük idaresi de belirtilir.

(7) (**Ek: RG-31/3/2010-27538**) 142, 143, 144 ve 146 ncı madde hükümleri duruma göre uyarlanarak uygulanır.

İhracat rejiminde eksik beyanın tamamlanması

MADDE 155 – (1) Gümrük idareleri tarafından eksik beyan kabul edildiğinde eksik olan bilgi veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, beyannamenin tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez. Gerekli görülen durumlarda bu süre uzatılabilir. Bu şekilde verilecek ek süre üç ayı geçemez.

(2) Eksik beyan usulüne göre tescil edilen bir beyanname, eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanname kapsamı eşyanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

İhracat rejiminde beyanname yerine ticari veya idari belge

MADDE 156 – (1) Aynı gümrük idaresinden sürekli ve periyodik olarak kitap ve diğer basılı yayın ihraç edenler ile gemilere kumanya, yağ, yakıt ve diğer malzeme verme şeklinde ihracat gerçekleştirenlerin beyanname yerine ticari veya idari bir belge tescil ettirmek suretiyle işlem yapma konusundaki yazılı talepleri (**Değişik ibare: RG-**

10/1/2013-28524) yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(2) Bu usulle gerçekleşen ihracata ilişkin ticari veya idari belgede; ihracat konusu eşyanın teşhisini mümkün kılacak bütün bilgilerin ve 'Basitleştirilmiş İhracat' ifadesinin yer alması gerekir.

(3) Beyanname yerine kabul edilecek idari ve ticari belgelerin nitelik ve içereceği bilgileri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

İhracat rejim beyanının kayıt yoluyla yapılması

MADDE 157 – (Mülga: RG-10/1/2013-28524)

İhracat rejiminde tamamlayıcı beyan

MADDE 158 – (1) Eşyanın ihracat rejimine ilişkin işlemlerini basitleştirilmiş usule göre gerçekleştirenler genel, dönemsel ya da özet niteliğinde tamamlayıcı bir beyanda bulunur.

(2) Bir ay içinde gerçekleştirilen basitleştirilmiş işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın izleyen ayın ilk üç günü içinde yapılması gerekir. Ancak, bir ay içinde deniz taşıtları ile hava gemilerine Kanununun 176 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde yapılan ve ihracat sayılan teslimlere ilişkin tamamlayıcı beyan izleyen ayın ilk yedi iş günü içinde yapılır.

(3) Söz konusu tamamlayıcı beyan ihracat rejimine giriş beyannamesi ile yapılır. Bu beyanlarda duruma göre ya daha önce beyanname yerine kullanılan ticari veya idari bir belge ve bu belgenin tesciline ya da ilgili rejime geçişin kayıt yoluyla yapılması durumunda söz konusu kayda ilişkin bilgilerin verilmesi gerekir. Gümrük beyannamesi aranmayacak haller Müsteşarlıkça belirlenir.

(4) Tamamlayıcı beyanlar ile basitleştirilmiş usule göre gerçekleşen beyanlar bir bütündür ve basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da ticari veya idari bir belgenin tescil edildiği ya da tescil hükmünde olan kayıt işleminin yapıldığı tarihten itibaren hüküm ifade eder.

(5) Basitleştirilmiş beyanın ilgili rejime geçiş için gereken bütün bilgi ve belgeleri içerdiği ya da daha önce gümrük beyannamesi verildiği hallerde tamamlayıcı beyan aranmaz.

(Ek: RG- 25/05/2022-31846) (6) 153 üncü maddenin üçüncü fıkrası kapsamında basitleştirilmiş usule göre verilen beyanı takiben yedi iş günü içerisinde tamamlayıcı beyan verilir.

Ekonomik etkili gümrük rejimlerinde basitleştirilmiş usuller için ortak hükümler

MADDE 159 – (1) Ekonomik etkili gümrük rejimleri için iki ya da daha fazla iznin aynı kişiye verilmesi durumunda, kayıt yoluyla beyanın kullanılması suretiyle bir rejimin sonlandırılıp diğer rejime başlanması halinde tamamlayıcı beyan verilmesine gerek yoktur.

Ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulmuş eşyanın ihracat rejimine girişi

MADDE 160 – (1) Hariçte işleme ve gümrük antrepo rejimi dışında kalan ekonomik etkili gümrük rejimine tabi eşyanın, ihracat rejimine girişi basitleştirilmiş usuller çerçevesinde gerçekleştirilebilir.

(2) Bu hüküm yeniden ihracat için de geçerlidir.

(3) Gümrük antrepo rejimi uygulanmış eşyanın, ihracat ya da yeniden ihracat rejimine girişinde aşağıdaki hükümler geçerlidir.

a) F tipi antrepo rejimi uygulanan eşyanın ihracat rejimine girişinde basitleştirilmiş usule izin verilmez.

b) B tipi antrepo rejimi uygulanan eşyanın ihracat rejimine girişinde eksik beyan veya ticari veya idari belgeyle beyan verilmesi şeklinde beyan usulü uygulanabilir.

Ekonomik etkili gümrük rejimlerinde basitleştirilmiş usuller için aranacak koşullar

MADDE 161 – (1) (Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538) 165 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, gümrük antrepo rejimi beyanını basitleştirilmiş usuller çerçevesinde yapabilmek için Onaylanmış Kişi Statü Belgesi veya **(Mülga ibare: RG-10/1/2013-28524)** (...) yetkilendirilmiş yükümlü **(Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538)** sertifikası sahibi olmak gerekir.

Gümrük antrepo rejiminde eksik beyan

MADDE 162 – (1) Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü belgesi **(Ek ibare: RG-10/1/2013-28524)** veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilerin beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını, 163 üncü maddede yer alan hükümlere uyulması kaydıyla kabul edebilir.

(2) Eksik beyan usulü, eşyanın F tipi antrepolara alınmasında uygulanmaz.

Gümrük antrepo rejiminde eksik beyanda bulunması zorunlu hususlar

MADDE 163 – (1) Eksik beyanda bulunan kişilerin söz konusu beyanlarında aşağıdaki unsurların bulunması zorunludur.

a) Eşyanın teşhisini mümkün kılacak her türlü bilgi ve belge,

b) Eşyanın miktarı,

c) Eksik belgeyle beyan usulünün D tipi antrepo için kullanılması durumunda, eşyanın niteliğine, kıymetine ilişkin bilgi ile eşyanın tarife pozisyonunun derhal ve kesin şekilde saptanması için gerekli ayrıntılı bilgi.

(2) **(Ek: RG-31/3/2010-27538)** 142, 143, 144 ve 146 ncı madde hükümleri duruma göre uyarlanarak uygulanır.

Gümrük antrepo rejiminde eksik beyanın tamamlanması

MADDE 164 – (1) Gümrük idareleri tarafından beyan kabul edildiğinde eksik olan bilgi veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, beyannamenin tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez. Gerekli görüldüğü durumlarda bu süre gümrük idaresince uzatılabilir. Bu şekilde verilecek ek süre üç ayı geçemez.

Beyanname yerine ticari veya idari belge

MADDE 165 – (1) Aynı tarife pozisyonunda sınıflandırılmış eşyayla ilgili sürekli olarak gümrük antrepo rejim beyanında bulunan kişilerin, beyanname yerine ticari veya idari belge üzerinden tescil ve işlem yaptırmaya yönelik yazılı talepleri **(Değişik ibare: RG-10/1/2013-28524)** yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(2) Bu usulle gerçekleşen gümrük antrepo beyanına ilişkin ticari veya idari belgede, eşyanın teşhisini mümkün kılacak bütün bilgilerin yer alması gerekir.

(3) Bu usul, ticari belge ile beyan hariç olmak üzere, idari belge ile beyanın söz konusu olduğu durumlarda eşyanın B tipi antrepoya alınmasında da uygulanır.

(4) Beyanname yerine kabul edilecek idari ve ticari belgenin nitelik ve içereceği bilgileri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Gümrük antrepo rejim beyanının kayıt yoluyla yapılması

MADDE 166 – (Değişik: RG-10/1/2013-28524)

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilere gümrük idarelerince eşyanın antrepo rejimine girişinin kayıt yoluyla yapılmasına izin verilebilir.

(2) Bu usul, eşyanın B ve F tipi antrepolara alınmasında uygulanmaz.

Hariçte işleme rejiminde basitleştirilmiş usuller

MADDE 167 – (1) Hariçte işleme rejiminde basitleştirilmiş usuller kullanılarak beyanda bu Yönetmeliğin ihracat rejiminde basitleştirilmiş usullere ilişkin 152 ila 160 ncu madde hükümleri uygulanır.

Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme veya geçici ithalat rejimlerinde basitleştirilmiş usuller

MADDE 168 – (1) Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme veya geçici ithalat rejimlerinde basitleştirilmiş usuller kullanılarak beyanda, bu Yönetmeliğin serbest dolaşıma giriş rejiminde basitleştirilmiş usullere ilişkin 142 ila 151 inci madde hükümleri uygulanır.

(Değişik madde başlığı: RG-31/3/2010-27538) Serbest dolaşıma girişte sözlü beyana tabi eşya

MADDE 169 – (1) Ticari nitelikte olmayan aşağıda yazılı eşyanın serbest dolaşıma girişi sözlü beyana tabidir:

a) Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri veya sonradan gelen vergiden muaf kişisel eşya ile vergiye tabi ancak ticari nitelik ve miktarda bulunmadığına ve bu maksatla getirilmediğine gümrük idaresince kanaat getirilen eşyası,

b) **(Değişik: RG-2/7/2010-27629)** Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (2), (4), (5), (6), (7) nci bentleri, (8) inci bendinin (d) alt bendinin (i) ve (ii) numaralı alt bentleri, (9) uncu bendinin (a) ve (b) alt bentleri, (10), (11) ve (12) nci bentlerinde belirtilen eşya,

c) Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi ihtiyaçlarına mahsus eşyası,

ç) Resmi daire ve müesseselerle özel müessese ve şahıslara ait işlem görmüş ticari değeri olmayan her türlü defter, evrak, belge,

d) Türkiye’de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketer, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller ve bu toplantı ve temaslara ait rozet, kupa ve broşürler ve bu kongre ve spor temas ve gösterilerine ait cihaz, alet ve malzeme,

e) Türkiye’de yapılan ve yapılacak olan milli ve milletlerarası her türlü yarışmalarda mükâfat olarak verilmek üzere bağış yoluyla gönderilen eşya,

f) Basın ile ilgili aktüalite filmleri ve resimleri, fonopost maddeleri (münhasıran mektup ve muhabere vasıtası olarak kullanılanları dolu ve birer adet) plak, tel ve bantlarla düzenlenmiş sesli ve yazılı süreli yayımlar, şahsi tedavide kullanılacak miktar ve mahiyette ilaçlar (yürürlükteki ilgili kanun hükümleri saklıdır.)

g) **(Ek: RG-15/5/2013-28648)** Kanununun **(Değişik ibare: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer)** 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında olup yük manifestosu ile getirilen eşya.

(2) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) inci bendinin (d) alt bendinin (i) numaralı alt bendi kapsamına giren numunelik eşya ve modellerin, gümrükçe yapılan muayene sonucunda ticari nitelikte olmadığına kanaat getirilmesi

gerekir. Bunun için gümrükler her bir numunenin tek tek kıymetini veya aynı partiye dahil numune ve modellerin kıymet toplamını göz önüne alırlar. Aynı gönderici tarafından değişik kimselere gönderilen numune ve modellerin kıymetleri bunlar aynı zamanda ithal edilseler dahi, bu maddenin uygulanmasında dikkate alınmaz. **(Ek cümle: RG-1/4/2020-31086)** Numunelik eşya ve modellerin yolcu beraberinde gelmesi durumunda, 131 inci maddede düzenlenen ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu ile beyan yapılabilir.

(3) Her model için birer adet olmak üzere kâğıt, karton veya plastikten yapılmış patronlar veya çizimler birer metreden uzun olmamak üzere dantel, kurdele, şerit, ekstrafor, model ve kesim şablonu (kâğıt veya kartondan) ve benzeri eşya, çift olarak kullanılan eşyadan tek olarak getirilen eldiven, çorap, ayakkabı (kıymetli maden ve taşlardan olmamak üzere), her türlü küpe, kolye, bilezik, düğme, muhtelif süsleme malzemesi, her birinden birer adet olmak üzere kravat, mendil, bel kemeri, kemer tokası, kemer astarı, çıtçıt, kopça, fermuar sürgüsü, çengelli kopça ve benzeri eşya gümrük idaresince üzerlerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın yurda sokulur.

(4) Gümrük idareleri, yukarıda sayılan eşya dışında olup, nihai tüketime elverişli üretim süreci sona ermiş numune ve modellerin üzerlerine numunelik vasfına zarar vermeden 'numunedir' damgasını vurma işlemini yapmaya yetkilidir.

(5) Eşantiyon olarak gönderilecek ve bedava dağıtılacak antibiyotiklerin ve sair tıbbi müstahzarlar numunelerinin iç ve dış ambalaj renkleri üzerinde durulmayarak 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini kapsayan yeşil bir etiket yapıştirilmiş olması şartıyla, yurda ithallerine müsaade edilir. Bu konuda yapılacak işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 30.04 tarife pozisyonuna giren ve vergiden muaf bulunan penisilin, streptomisin ve bunların grubundan dihidro-streptomisin, prokain penisilin gibi ilaçlarla kloromosetin, orexomisin, teramisin, para-aminosalisilik-acid ve tuzları, uzonikotinik asit hidrazid, tiesomokarbazid ve müştakları, ensülin ve aynı iyileştirici etkisi olduğu Sağlık Bakanlığınca tespit edilen diğer müstahzarlardan eşantiyon olarak doğrudan posta ile doktorlar adına veya doktorlara dağıtılmak üzere yabancı ilaç firmalarının Türkiye'deki mümessillerine gönderilecek olanların sözlü beyan üzerine yurda girişine izin verilir. Ancak bu müstahzarların üzerlerine 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini kapsayan yeşil bir etiket yapıştirilmiş olması lazımdır.

b) Birinci fıkrada sayılan gümrük vergisinden muaf antibiyotiklerin dışında kalan ve Sağlık Bakanlığınca ruhsatnamesi verilmiş bulunan vergiye tabi müstahzarlar, yabancı ülkelerdeki firmalarca ayrı ayrı posta ile doğrudan doktorlar namına gönderilecek olanları normal ambalajlarının en küçüğünün 1/3 nispetinde veya 'bir defada alınabilecek doz' miktarında olmak ve üzerlerinde 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini taşıyan yeşil etiket bulunmak şartıyla ithaline izin verilir. Yukarıda tarif edilen ambalaj ve muhteviyatından büyük olanlar için yazılı beyanda bulunulur.

c) Muaf antibiyotikler dışında kalan ve normal ambalaj büyüklüğünde veya daha küçük boyda bulunan ve doktorlara dağıtılmak üzere yabancı ilaç firmalarının Türkiye'deki mümessillerine toptan gönderilen müstahzarlar üzerinde 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini taşıyan yeşil etiket bulunsada dahi, sözlü beyan kapsamına alınmaz. Bunların ithalinde faturaların adı geçen Bakanlıkça onaylanmış olması şartıyla yazılı beyanlar kabul olunur.

ç) Numune olarak gönderilecek müstahzarlardan fabrikalarınca ambalajları üzerine 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini taşıyan yeşil etiket yapıştırılmamış bulunanların, o yer Sağlık Müdürlüğünün muvafakatı alınarak ve masrafları ithalatçılara ait olmak şartıyla adı geçen etiketleri sağlık ve gümrük memurlarının nezareti altında geçici depolama yerleri ve antrepolarında veya Sağlık Müdürlüğünün deposunda numunelik müstahzarların ambalajları üzerine yapıştırılmasına izin verilir.

(6) Ticari amaçla Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girecek eşyanın gümrük kıymetinin sevkiyat ve beyan başına 1000 Avro'yu geçmemesi ve sevkiyatının düzenli haldeki benzer sevkiyatların bir parçası olmaması ve daha büyük bir nakliyatın bir parçası olup da bağımsız bir taşıyıcı tarafından taşınmaması kaydıyla bu eşya gümrük idaresine sözlü beyan edilir.

(Değişik madde başlığı: RG-31/3/2010-27538) İhracatta sözlü beyana tabi eşya

MADDE 170 – (1) Aşağıda yazılı eşyanın ihracında beyan sözlü olarak yapılır.

- a) Yolcu ve turistlerin beraberlerindeki kişisel eşya,
- b) Devamlı görevli veya yerleşmek üzere yabancı ülkelere giden Türk memur ve vatandaşlarının ve Türkiye'deki devamlı görevleri ve işleri sona eren yabancıların beraberlerinde götürecekleri veya gidişlerinden iki ay evvel veya altı ay sonra gönderecekleri kişisel ve ev eşyası,
- c) Bilim adamı, sanatçı ve işçilerin mesleklerini icra için beraberlerinde götürdükleri aletleri ile takımları ve ticari kıymette olmayan numuneleri,
- ç) Nakil vasıtaları hizmetlilerinin beraberinde götürecekleri kişisel eşya,
- d) Kara sınırı bölgesindeki köy ve kasabalar ile pazarlardan sınırın diğer tarafındaki halkın kendi ihtiyaçları için alıp götürecekleri eşya ve hayvanlar ve Türkiye sınır bölgesi halkının sınırın diğer taraf bölgesindeki köy, kasaba ve pazarlara satmak üzere birlikte götürecekleri kendi eşya ve hayvanları,
- e) İçinde ölü veya ölünün kül ve kemikleri bulunan tabut, vazo ve diğer kaplar ile çelenk ve çiçekler,
- f) Türkiye'de vefat eden yabancıların ülkelerindeki kanuni mirasçılara intikal eden kişisel eşya ve ev eşyası.
- g) **(Ek: RG-15/5/2013-28648) Kanunun (Değişik ibare: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer)** 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında olup yük manifestosu ile gönderilen eşya.

Geçici ithalatta ve dâhilde işlemede sözlü beyana tabi eşya (Değişik madde başlığı: RG-31/3/2012-28250)

MADDE 171 – (1) Geçici ithalata konu olan ve aşağıda belirtilen eşya gümrük idarelerine sözlü beyan edilir.

- a) Sürülerin mevsim göçü nedeniyle veya otlatmak veya çalıştırma veya taşıma işlerinde kullanılmak amaçlarıyla getirilen canlı hayvanlar ile gümrük bölgesine komşu bir sınır bölgesinde yerleşik kişiye ait olan ve bu kişi tarafından kullanılan sınır bölgesinde kullanılmak amacıyla getirilen eşya,
- b) Üzerlerinde ayniyetlerini tespiti yarayacak silinmez ve çıkmaz işaretler taşıyan gümrük bölgesi dışında yerleşik kişilere ait dolu olarak getirilip dolu veya boş çıkarılacak ambalajlar.
- c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik radyo ve televizyon kuruluşları temsilcilerinin mesleki teçhizat kapsamında getirdikleri radyo ve televizyon

prodüksiyon ve yayın teçhizatı, bu amaçla kullanım için özel olarak uyarlanmış taşıtlar ve bunların teçhizatı,

c) Bir organ nakli için bekleyen hastalara yardım sağlamak için doktorlara gerekli olan mesleki teçhizat kapsamındaki cihaz ve aletler,

d) Yolcular tarafından getirilen kişisel ve sportif amaçlı eşya,

e) Uluslararası deniz trafiğine kayıtlı bir gemide kullanılmak üzere getirilen gemi adamlarının ihtiyaç malzemesi,

f) Paletler,

g) **(Değişik ibare: RG-22/3/2018-30368)** 391 inci maddede belirtilen taşıtlardan kaza geçirerek hasara uğradığı gümrük idaresince tespit edilenler ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarabilmek için bakıma ihtiyaç gösteren taşıtlar için daha sonra gelecek yedek parçalar.

ğ) **(Ek: RG-7/2/2013-28552)** Genelkurmay Başkanlığı koordinesinde icra edilecek eğitimlere katılacak NATO üyesi olmayan ülkelere ait eşya.

(2) **(Değişik: RG-31/3/2010-27538)** Geçici ithalatta sözlü beyana tabi eşya, ek-22'de yer alan Sözlü Beyan Formu kullanılarak beyan edilir. Söz konusu formun tescili, geçici ithalat rejimi kullanım izni hükmündedir.

(3) Sözlü beyan edilerek geçici ithal edilen eşya ile birinci fıkranın (g) bendinde belirtilen arızalı yedek parçaların değiştirilmesiyle ortaya çıkan parçalar aynı usule tabi tutularak sözlü beyan yoluyla yeniden ihraç edilir.

(4) **(Ek: RG-31/3/2012-28250) (Değişik: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer)** Dahilde işleme rejimine konu olan aşağıda belirtilen eşya gümrük idarelerine sözlü beyan edilebilir.

a) Dahilde işleme izni kapsamında, ithalatını müteakip, ihraç ürünlerinin elde edilmesinde kullanılmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen elyaf, iplik, ham ve mamul mensucat (astar dâhil) gibi temel tekstil hammaddeleri ile tekstil ve deri kimyasal maddeleri dışında kalan tela, etiket, düğme, fermuar, çitçit, rivet, askı, kuşgözü, şerit, kordela ve lastik gibi yardımcı maddeler,

b) Dahilde işleme izni kapsamında, tamir ve bakım işlemine tabi tutulacak gemilere ait malzeme ve ekipmanlar,

c) Dahilde işleme izni kapsamında, tamir ve bakım işlemine tabi tutulacak motorlu nakil vasıtaları, tarım makineleri ve bunların parçaları.

ç) **(Ek: RG-12/1/2017-29946)** Serbest bölgelerde yerleşik firmanın demirbaşına kayıtlı olup, dâhilde işleme izni kapsamında tamir ve bakım işlemine tabi tutulacak eşya.

(5) **(Ek: RG-31/3/2012-28250)** Dâhilde işleme izni kapsamında sözlü olarak beyan edilebilecek eşyaya ilişkin kıymet ve/veya miktar Bakanlıkça belirlenir.

(6) **(Ek: RG-31/3/2012-28250) (Değişik: RG-22/3/2018-30368)** Dördüncü fıkranın (a) bendinde yer alan eşyanın, dahilde işleme izni kapsamında yalnızca ithalat işlemlerine münhasır olmak üzere sözlü beyan kullanılabilir.

(7) **(Ek: RG-22/3/2018-30368)** Dahilde işleme rejiminde sözlü beyana tabi eşya, ek-22'de yer alan Sözlü Beyan Formu kullanılarak beyan edilir. Söz konusu formun tescilinin, dahilde işleme izni hükmünde olduğu durumları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

Sözlü beyan formu

MADDE 172 – (1) Evrak düzenlenmesi gereken sözlü beyana tabi eşyanın gümrük işlemlerinde, sınırlı sayıda kutusu doldurulmuş ek-22’de yer alan sözlü beyan formu kullanılır.

(2) Sözlü beyan formlarında;

a) İhracat işlemlerinde 1, 2, 5, 6, 22, 29, 31, 33, 37, 41 ve 54 no.lu kutularının doldurulması zorunlu; 8, 14, 15, 40 ve 44 no.lu kutularının doldurulması ihtiyaridir.

b) İthalat işlemlerinde 1, 5, 6, 8, 22, 29, 31, 33, 37, 41, 42 ve 54 no.lu kutularının doldurulması zorunlu; 2, 14, 16, 30, 34, 40 ve 44 no.lu kutularının doldurulması ihtiyaridir.

c) Transit işlemlerinde 1, 2, 3, 4, 6, 8, 14, 18, 25, 27, 31, 35, 44, 50, 51, 53 ve 54 no.lu kutularının doldurulması zorunlu; 15, 17, 22, 40 ve 52 no.lu kutularının doldurulması ihtiyaridir.

(ç) (**Ek: RG-31/3/2012-28250**) (**Değişik: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer**) Dahilde işleme kapsamı geçici ithalatta (b) bendinde, dahilde işleme kapsamı ihracatta ise (a) bendinde yer alan alanlar doldurulur.

(3) Yükümlü veya temsilcisinin imzası 54 no.lu kutuya alınır.

(4) Sözlü beyana ilişkin form yükümlünün verdiği bilgilere göre gümrük personeli tarafından sisteme girilir ya da doldurulur. Vergi tahakkuku gerektiren durumlarda sözlü beyan formunun 47 no.lu kutusu ve (B) alanı kullanılır.

(5) (**Değişik: RG-2/7/2010-27629**) Aşağıda belirtilen hallerde sözlü beyan formu düzenlenmez.

a) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) üncü bendi ve (5) inci bendinin (h) alt bendi kapsamındaki eşya,

b) 170 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentlerinde belirtilen kişisel eşya ile (d) bendinde belirtilen karşı taraf halkının pazarlarımızdan kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla alıp götürecekleri eşya,

c) Müsteşarlıkça belirlenecek diğer eşya

Yazılı beyan isteme hakkı

MADDE 173 – (1) Sözlü beyana tabi eşyanın gümrük işlemlerinin bir temsilci tarafından yürütüldüğü durumlarda, yapılan sözlü beyanın doğru ve tam olduğu konusunda tereddütlerin oluşması halinde, gümrük idareleri bu kapsamdaki eşya için yazılı beyanda bulunulmasını isteyebilir. Bu takdirde, 112 ila 139 uncu maddelerde belirtilen şekilde işlem yapılır.

Beyanın bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması

MADDE 174 – (1) Bu Yönetmeliğin yazılı beyana ilişkin hükümleri, beyanın bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılmasında da uygulanır.

(2) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla beyanda bulunacak kişilerin gümrük idaresinin bilgisayar sistemine veri girişinde bulunabilmeleri için gümrük idaresinden önceden alınan kullanıcı kodu ve şifre sahibi olmaları gerekir.

(3) Eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün bilgiler beyan sahibi tarafından bilgisayar sistemine girilir.

(4) Sistemde kayıtlı beyanname, gümrük idaresince tüm işlemlere esas tutulacak asıl beyanname dir.

(5) Müsteşarlık, elektronik imza kullanılması ile beyannameye elektronik ortamda bilgi ve belge eklenebilmesine ilişkin hususlarda düzenleme yapmaya yetkilidir.

Serbest dolaşıma giren eşya için başka bir tasarruf yoluyla beyan

MADDE 175 – (1) Gümrük idaresine yazılı, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla veya sözlü olarak beyan edilmeyen aşağıda belirtilen eşyaya ilişkin 178 inci madde uyarınca yapılan beyan, serbest dolaşıma giriş rejimine ilişkin beyan olarak kabul edilir;

a) Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen ticari mahiyette olmayan yolcu beraberisi eşya,

b) Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler ile komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen ve toprak ve ekinlerin işlenmesi amacıyla yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler.

c) **(Ek: RG-1/4/2020-31086)** Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile belirlenen yolcu beraberisinde yurda getirilen standart işlenmemiş altın.

İhrac edilen eşya için başka bir tasarruf yoluyla beyan

MADDE 176 – (1) Gümrük idaresine yazılı, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla veya sözlü olarak beyan edilmeyen, ihracat vergisine tabi olmayan ve ticari nitelikte olmayan yolcu beraberisi eşyaya ilişkin 178 inci madde uyarınca yapılan beyan, ihracat rejimine ilişkin beyan olarak kabul edilir.

Geçici ithal edilen eşya için başka bir tasarruf yoluyla beyan

MADDE 177 – (1) İstisnai yazılı beyan hükümleri saklı kalmak kaydıyla gümrük idaresine yazılı veya sözlü olarak beyan edilmeyen ithal vergilerinden tam muafiyet suretiyle yolcular tarafından ithal edilen kişisel ve sportif amaçlı eşyaya 178 inci madde uyarınca yapılan beyan, geçici ithalat rejimine ilişkin beyan olarak kabul edilir.

(2) Bu eşyanın yeniden ihracı da aynı şekilde yapılır.

Başka bir tasarruf yoluyla beyan uygulaması

MADDE 178 – (1) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** 175 ila 177 nci maddelerde yer alan eşyanın iki hat sisteminin çalıştığı gümrük idarelerinde yeşil veya “beyana tabi eşyam yoktur” hattından geçirilmesi, hat sisteminin çalışmadığı bir gümrük idaresinden beyan yapılmaksızın geçirilmesi, EK 22/A’da yer alan formula veya 175 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine münhasır olmak üzere Bakanlıkça belirlenecek form ile yapılan beyan başka bir tasarruf yoluyla beyandır.

(2) 175 ila 177 nci maddelerde yer alan şartların yerine getirildiği hallerde, birinci fıkrada belirtilen beyan gerçekleştiğinde, eşyanın Kanununun 61 inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde gümrük idaresine sunulduğu, buna ilişkin beyannamenin tescil edildiği ve eşyanın teslim edildiği kabul edilir.

(3) Bununla birlikte, birinci fıkrada belirtilen beyan gerçekleştiği halde, **(Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538)** 175 ila 177 nci maddelerde yer alan koşulların yerine getirilmediğinin yapılan inceleme sonucunda anlaşılması durumunda, cezai işlem yapılır.

Sözlü beyan ile başka bir tasarruf yoluyla beyandan yararlanmayacak eşya

MADDE 179 – (1) 175 ila 177 nci madde hükümleri, ihracata bağlı hak ve menfaatlerden yararlanan, gümrük vergilerinin geri verildiği veya yasaklama, kısıtlama veya diğer özel bir işleme tabi eşya için uygulanmaz.

Beyanın kontrolü

MADDE 180 – (1) Beyanın kontrol türü ve kontrolle görevli memur, bilgisayar sistemi tarafından risk kriterlerine göre belirlenir.

(2) Kontrol türleri:

a) Kırmızı hat; eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hattır.

b) Sarı hat; muayeneye gerek görülmezsizin eşyaya ait beyanname ve eklerinin doğruluğunun ve birbiriyle uygunluğunun kontrol edildiği hattır.

c) **(Değişik: RG-7/10/2016-29850)** Mavi hat; Bakanlıkça belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip kişilerin ihracatta yararlandığı, eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasından önce belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır. Mavi hatta işlem gören ihracat beyannamelerine ilişkin beyanın kontrolü, eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasını müteakip Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar dâhilinde gerçekleştirilir.

c) Yeşil hat; eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır.

(3) **(Değişik: RG-12/1/2017-29946)** Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri adına tescilli beyannamelere ilişkin kontroller öncelikli olarak yapılır.

Diğer kurumlarca yapılacak kontroller

MADDE 181 – (1) Yürürlükteki mevzuat uyarınca ilgili gümrük rejimleri kapsamında Türkiye'ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine (**Ek ibare: RG-1/4/2020-31086**) veya bu belgeler yerine geçen bilgiye tabi eşyaya ilişkin yetkili kurumlarca yapılacak kontroller, ithale konu eşyanın kamu ahlakı, kamu düzeni, kamu güvenliği, insan, hayvan ve bitki sağlık ve hayatlarının korunması açısından taşıyacağı muhtemel riske göre; Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde veya gümrük beyannamesinin tescil işlemi öncesinde ya da gümrük yükümlülüğünün sona ermesinden sonraki aşamalardan yalnızca birinde ve gümrük idaresinin koordinasyonunda yapılır.

(2) Kontrollerin risk tabanlı yapılması esastır. İlgili kurumlarca kontrolü öngörülen eşyaya ilişkin bilgiler Müsteşarlığa iletilir. Müsteşarlık, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen riskli eşyaya ilişkin sevkiyat bilgilerini ithalat kontrolünden sorumlu kurumlara iletir.

(3) İlgili kurumlarca yapılacak ithalat kontrollerinin Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde yapılmasının öngörülmesi durumunda:

a) Kontrol, eşya taşıt üstünde iken yapılır. Eşya, kontrol sonucuna ilişkin ilgili kurumun bildirimine kadar taşıt üzerinde ve gümrük idaresinin uygun göreceği yerde bekletilir. Kontrol sonuçları, ilgili kurum tarafından giriş gümrük idaresine bildirilir. (**Ek cümle: RG-28/12/2011-28156**) Bakanlık, niteliği gereği taşıtta bekletilemeyecek eşya için farklı uygulamalar belirleyebilir.

b) Yetkili kurum tarafından yapılan kontrol sonucunda eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinin uygun görülmesi durumunda, ilgili kurumun kararı boşaltma listesine veya özet beyana eklenir. Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi uygun görülen eşyaya ilişkin uygunluk değerlendirme sonuçları gümrük beyannamesinin tescil işlemi sırasında ayrıca aranmaz.-

c) İlgili kurumca yapılacak kontrol sonucunda Türkiye Gümrük Bölgesine girişi uygun görülmeyen eşya taşıttan indirilmeksizin mahrece iade edilir veya ilgili kurumun uygun görüşü ile üçüncü bir ülkeye transit edilir.

(4) İlgili kurumlarca yapılacak kontrollerin, gümrük beyannamesinin tescil işlemi öncesinde yapılması durumunda:

a) Kontrol, Kanunda belirtilen ve geçici depolama yerleri ve antrepolarda bulunan eşyaya ilişkin öngörülen bekleme süreleri içinde yapılır.

b) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** İlgili kurumlarca yapılacak kontrol sonuçlarını içerir gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan belge veya bu belge yerine geçen bilgi, gümrük beyannamesinin 44 no.lu kutusuna kaydedilir. Altıncı fıkra hariç, bu madde kapsamında yapılacak ithalat ve ihracat kontrollerinin yerine getirilmesinden yükümlü sorumludur. Bakanlıkça belirlenen haller hariç olmak üzere, bir belge veya bu belge yerine geçen bilginin ibraz ya da beyan edilmediği durumlarda yükümlü beyanı esas alınarak gümrük idarelerince herhangi bir belge aranmaz.

c) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usule tabi tutulacak eşyaya ilişkin işlemler saklı kalmak üzere, yapılan beyanın aksine, beyanın kontrolü sonucunda eşyanın ilgili kurumun ithalat kontrolünü gerektirmesi durumunda, gümrük beyannamesinin tescilinde ibrazı ya da beyanı gereken belgeler veya bu belgeler yerine geçen bilgiler tescil işleminden sonra da ibraz ya da beyan edilebilir.

ç) İlgili kurumlarca yapılan düzenlemelerde aksine hüküm bulunmadıkça, bu kurumlarca söz konusu eşyanın ithaline izin verilmemesi halinde ise yükümlü talebi doğrultusunda eşya;

1) Mahrecine iade,

2) İlgili kurumun uygun görüşü ile doğrudan ya da serbest bölge üzerinden üçüncü ülkeye transit,

3) İhraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk, edilebilir.

d) **(Değişik: RG-15/5/2013-28648)** İlgili kurumlarca yapılan kontrol sonucunda eşyanın insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı olduğunun tespiti halinde, yükümlüsü tarafından derhal yurtdışı edilir. Mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, bu nitelikteki eşya Türkiye Gümrük Bölgesinde imha edilemeyeceği gibi gümrük idarelerine de terk edilemez.

e) **(Ek: RG-1/4/2020-31086)** Bu fıkra kapsamında diğer kurumların kontrolüne tabi eşyanın serbest dolaşıma girebilmesi için gerekli olan lisans, izin, uygunluk belgesi ya da bu belgeler yerine geçen bilginin sonradan ibraz ya da beyan edileceğinin beyannamenin 44 no.lu kutusuna kaydedilmesi koşuluyla, tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanılması ve ilgili kurumca beyanname tescilinden sonra yapılan denetimin olumsuz sonuçlanması halinde, beyanname iptal edilerek (ç) bendinde belirtilen şekilde işlem yapılır.

(5) İlgili kurumlarca yapılacak kontrollerin gümrük yükümlülüğünün sona ermesinden sonra yapılması durumunda;

a) Kendi mevzuatlarında düzenleme yapılmış olması şartıyla ilgili kurumların yapacakları kontroller, gümrük yükümlülüğü sona erdikten sonra ve söz konusu eşya geçici depolama yeri ve antrepolarda bulunduğu sırada da yapılabilir. Kontrole tabi tutulan eşya ile ilgili olarak, ilgili kurumlarca bu eşyanın tabi olduğu mevzuata göre işlem yapılır. Gümrük mevzuatına göre gümrük idarelerince yapılacak işlemler saklıdır.

b) İlgili kurumların kendi mevzuatlarında düzenleme yapması şartıyla, (a) bendi kapsamında ilgili kurumlarca kontrolü yapılacak eşya, geçici depolama yeri ve antrepolarda, ilgili rejim hükümlerine göre gümrük mevzuatının öngördüğü

yükümlülüklerin yerine getirildiği tarihi takip eden günden itibaren en fazla üç iş günü tutulabilir. Belirtilen sürenin takibinde, ilgili rejim hükümlerine göre gümrük mevzuatının öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirildiği tarihin elektronik ortamda ilgili kuruma ve yükümlüye bildirildiği tarih esas alınır. Bu süre içinde ilgili kurum tarafından eşyanın gümrük işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresine (**Ek ibare: RG-7/10/2016-29850**) veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirine (**Mülga ibare: RG-30/6/2015-29402**) (...) herhangi bir bildirim yapılmaması durumunda, ithalatçı veya temsilcisinin talebi doğrultusunda gümrük gözetimi sona erdirilir. İlgili kurum tarafından yapılan denetimlerin başlatılmasından sonra, aksi bildirilmedikçe, eşyaya ilişkin gümrük gözetimi sona erdirilir. Aksi bildirilmesi durumunda ise, ilgili kurum tarafından belirtilen süre kadar eşya üzerindeki gümrük gözetimi devam eder.

c) Kontrol sonucunda ilgili mevzuatına uygun olmadığı tespit edilen eşyaya kontrolden sorumlu kurum veya yetkili kurum tarafından ilgili kanun hükümleri kapsamında öngörülen yaptırımlar uygulanır. Uygunsuz çıkan ürünün geldiği ülkeye veya üçüncü bir ülkeye gönderilmesi mümkündür. Bu durumda eşya, gümrük mevzuatının öngördüğü usuller çerçevesinde yurt dışı edilir.

c) (**Mülga: RG-30/6/2015-29402**) (**Ek: RG-7/10/2016-29850**) Bakanlık bu fıkra kapsamına giren eşyanın gümrük gözetiminin sona erdirilmesine ilişkin iş ve işlemlerin, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri marifetiyle yerine getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

(6) (**Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538**) Dördüncü fıkraya göre kontrole tabi tutulacak eşyaya ilişkin bilgilerin gümrük idaresince elektronik ortamda ilgili kurumlara bildirilmesi halinde, ilgili kurumlar tarafından aksi bir süre bildirilmedikçe, bildirim tarihini takip eden üç iş günü içinde eşyanın ithalat kontrolleri tamamlanır. Kontrol sonucunda sadece girişi uygun görülmeyen eşyaya ilişkin denetim sonuçları gümrük idaresine iletilir. İlgili kurumlar tarafından Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi uygun görülen eşyaya ilişkin gümrük idaresine herhangi bir bildirimde bulunulmaz.

(7) (**Değişik: RG-31/3/2010-27538**) Dördüncü fıkra kapsamında ilgili kurumlarca yapılan kontroller sırasında yükümlüden talep edilebilecek diğer belgeler ile ithale konu eşyayı temsil etmeyen belgeler gümrük idarelerince ayrıca aranmaz.

(8) Yürürlükteki mevzuat uyarınca, ilgili gümrük rejimleri kapsamında Türkiye'ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine (**Ek ibare: RG-1/4/2020-31086**) veya bu belgeler yerine geçen bilgiye tabi eşyaya ilişkin ikincil düzenlemelerde yer alan ve Türk Gümrük Tarife Cetveli ile uyumlu olmayan ve madde ismi veya madde tanımı adı altında yer alan açıklamalar, ilgili kurumlar tarafından yapılan ithalat kontrolleri sırasında göz önüne alınabilir. Bu ifadeler gümrük idaresi açısından bağlayıcı değildir.

(9) (**Ek: RG-28/12/2011-28156**) Bu madde kapsamında, dış ticaret mevzuatı ve ilgili diğer mevzuatın gerektirdiği ithalat ve ihracat denetimlerini yaptırmaktan yükümlü sorumludur. İthalat ve ihracat denetim sonuçlarının gümrük işlemleri sırasında ayrıca aranmaması, yükümlünün sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(10) (**Ek: RG-28/12/2011-28156**) (**Değişik: RG-15/5/2013-28648**) İthalat ve ihracat kontrollerine konu eşya ile ilgili olarak;

a) (**Değişik: RG-1/4/2020-31086**) İthalat ve ihracat kontrollerine konu eşyanın denetim sonuçlarını gösteren ve 114 üncü madde uyarınca belirlenen belgeler veya bu belgeler yerine geçen bilgilerin beyannameye kaydedilmesi zorunludur.

b) Muayene veya kontrol sonucunun, yapılan beyanın aksine eşyanın ilgili kurumun ithalat veya ihracat kontrolünü gerekli kılması durumunda, gerekli kontrollerin yapılmasını teminen yükümlü ilgili kuruma yönlendirilir.

c) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** Denetime ilişkin belgeler veya bu belgeler yerine geçen bilgilerin beyannamede yer almadığının, beyannamenin kapatılmasından veya eşyanın tesliminden sonra yapılan kontroller neticesinde anlaşılması durumunda ilgili kurum bilgilendirilir.

c) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** Yapılan yönlendirme veya bilgilendirme neticesinde; ilgili kurumca gerçekleştirilen denetimin olumsuz sonuçlandırıldığının bildirilmesi veya eşyanın ithali ve ihracı, belli kuruluşların vereceği ve gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgiye tabi olan eşyanın denetlendiğine dair lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgi alınmadığı halde alınmış gibi gösterilmesi halinde Kanunun 235 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(11) **(Ek: RG-1/4/2020-31086)** Kanunun 235 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda, ithalinin yasak olduğunun yükümlüye bildirildiği tarihten itibaren otuz gün içinde mahrecine iade ya da ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan üçüncü ülkeye transit edilir. Bu süre içerisinde mahrecine iade veya üçüncü ülkeye transit edilmeyen eşya, ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

(12) **(Ek: RG-1/4/2020-31086)** Kanunun 235 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre idari para cezası uygulanan eşyanın bulunamaması halinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(13) **(Ek: RG-28/12/2011-28156)** İthalat ve ihracat denetimleri kapsamında ilgili kurumlar tarafından yapılan denetimler kapsamında, ilgili mevzuatı gereğince eşyadan numune alınması işlemine gümrük idaresince gerekli kolaylık gösterilir. İlgili kurum temsilcileri tarafından ve mevzuatları gereği alınan numunelere ilişkin tutanaklar, sadece numuneyi alan kurum personeli ile işletici kuruluş yetkilisi tarafından müştereken imzalanır.

Eşyanın muayenesi

MADDE 182 – (1) Muayene, kapların cins, marka, numara ve adetlerini, eşyanın vergiye esas olan ağırlık ve diğer ölçüleri ile gümrük tarife istatistik pozisyonu, menşee ve kıymetine ilişkin beyanın doğruluğunun tespitini kapsar. Muayene işlemi tam veya kısmi muayene yöntemleriyle gerçekleştirilir. Bu yöntemlerden hangisinin kullanılacağı bilgisayar sistemi tarafından belirlenir. Ancak muayene şeklinin sistem tarafından belirlenmediği durumlarda bu husus muayene ile görevli memurlar tarafından eşyanın niteliğine göre belirlenir.

(2) Tam muayene, eşyanın tamamının; kısmi muayene, eşyayı temsil edecek şekilde yeterli miktarının fiziken kontrol edilmesidir.

(3) Muayene sonucunda beyana uygun sonuç alınırsa, muayene ile görevli memur tarafından buna ilişkin bilgiler sisteme kaydedilerek onay verilir. Beyanın kontrolünün kısmi muayene olarak belirlendiği gümrük beyannameleri muhteviyatı eşyayı temsil edecek şekilde açılarak muayene edilen kapların numaraları ve ayırt edici özellikleri sisteme kaydedilir. Kısmi muayene esnasında bir farklılık tespit edilmesi veya muayene ile görevli memur tarafından gerekli görülmesi halinde tam

muayene yapılır ve gerekçeleri ile sonucu, bilgisayar sistemine ‘tam muayenesi yapıldı’ şerhi düşülerek yazılır.

(4) Muayene sırasında, eşyanın veya kaplarının bozuk, kırık veya noksan olduğunun anlaşılması halinde, geçici depolama yeri veya antrepo işleticisi kuruluşun yetkilisi ile ortak bir tutanak düzenlenir.

(5) İhracat eşyasının muayenesinin yapılmasına karar verilen hallerde eşyanın gümrüğe sunulması esastır. Ancak, farklı yerlerden ve kısım kısım gelmekte olduğu kanıtlanan eşya ile dökme haldeki eşyanın ve standardizasyon kontrolü yapılan maddeler ve çabuk bozulacak kan, insan dokusu, ilaç ve balık, sebze ve meyve gibi eşyanın gümrüğe sunulmadan deniz ve kara taşıtlarına yükletilirken muayenesi yapılabilir.

Belge kontrolü

MADDE 183 – (1) Belge kontrolünde, kontrol ile görevlendirilen memur, beyannamedeki bilgileri ve eklerini inceler; tarife, kıymet, miktar, yasaklayıcı ve kısıtlayıcı önlemler söz konusu ise, buna ilişkin belge kontrollerini de yaptıktan sonra uygun bulursa, bu hususu beyanname üzerinde gösterir ve bilgisayar sisteminde onay verir. Yapılan kontrol sonucu sisteme kaydedilir.

(2) Beyanın kontrolü ile görevlendirilen memur, yaptığı inceleme sırasında beyanname ve ekli belgeler arasında ciddi bir farklılık tespit eder ve muayenenin yapılmasını gerekli görür ise sistem tarafından kendisine havale edilen tarih ve saat itibariyle en geç yirmidört saat içinde bu hususu idare amirine bildirir. Muayenenin idare amirince uygun görülmesi halinde, ilgili amir beyannameyi muayene ile görevli memura havale eder ve işlemler bu memur tarafından sonuçlandırılır. Muayenenin idare amirince uygun görülmemesi halinde ise, beyanın kontrolü için önceden görevlendirilen memur tarafından işlemlere kaldığı yerden devam edilir.

Mavi hata ilişkin düzenleme yetkisi (Değişik başlık: RG-30/4/2011-27920)

MADDE 184 – (Değişik: RG-28/12/2011-28156)

Bakanlık, mavi hat kapsamında yapılacak iş ve işlemler ile mavi hattın yararlanmaya ilişkin koşulları belirler ve bu hakkın kullanımını, askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Muayene edilmeyecek eşya

MADDE 185 – (1) Aşağıda yazılı eşya muayeneye tabi tutulmaz:

- a) Cumhurbaşkanının zat ve ikametgâhı için gelen eşya,
- b) Kanununun 167 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamına giren eşyadan, ilgili kurumlarca gizliliği önceden Müsteşarlığa bildirilen eşya,
- c) Yabancı devlet başkanları ve aileleri efradı ile refakatlerinde memur olanların getirdikleri veya Türkiye’deki ikametleri sırasında getirecekleri eşya ve taşıtları,
- ç) Türkiye’deki yabancı diplomatik temsilciliklerin, yabancı devletlerin Türkiye’deki konsolosluklarının resmi bir görevin yapılması ile ilgili olarak herhangi bir zamanda getirecekleri her türlü basılmış ve basılmamış belgelerle, taşıtları ve diğer her türlü eşya ve resmi binalar için inşaat malzemesi,
- d) İçinde gizli evrak bulunan mühürlü kurye çantaları.

Görevlilerin sorumluluğu

MADDE 186 – (1) Beyanın kontrolü ile görevli memurlar, gümrük vergileri ile gümrük idaresince tahakkuku gereken diğer vergileri tahakkuk ettirmek veya muaflik hükümlerini uygulamak, gümrük mevzuatı, dış ticaret mevzuatı ile diğer mevzuat hükümleri bakımından yapılacak işlemleri yürütmekle görevlidir.

(2) Beyannameyi kontrol edenler ile ikinci muayeneyi yapanlar yaptıkları kontrol ve muayeneden gümrük vergilerinin hesaplanmasından veya doğruluğunun kontrolünden ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından sorumludur.

(3) Laboratuvar tahliline konu edilen eşyanın tahlilini gerçekleştirenler tahlil sonucuna bağlı olarak yapılan GTİP belirlenmesinden müteselsilen sorumludur.

Muayene yeri

MADDE 187 – (1) Eşyanın muayenesi, bunların gümrük idarelerince konulmasına izin verilen yerlerde veya antrepolarda yapılır. Ancak, gümrük idare amirleri beyan sahibinin talebi üzerine eşyanın, bu yerler dışında herhangi bir yerde muayene edilmesine izin verebilir.

Muayenede bulunacaklar

MADDE 188 – (1) (**Değişik:** RG-2/12/2010-27773) Beyan edilen eşyanın muayenesi ve numunesinin alınması görevli muayene memurunca usulüne uygun olarak yapılır. Teknik zorunluluk olması ve idare amirince gerekli görülmesi halinde numune alma işleminde beyan sahibinin veya temsilcisinin bulunması sağlanır.

(2) Muayenede bulunanlar, eşyanın kaplarından çıkarılması, yerleştirilmesi veya eşyadan numune alınmasında görevli memurun çalışmalarını kolaylaştırmak için gerekli her türlü yardımı sağlamakla yükümlüdür.

Muayene giderleri

MADDE 189 – (1) Gümrük idaresince muayenesine lüzum görülen eşyanın muayene yerlerine taşınması, buralardan tekrar kaldırılması, kapların açılıp kapatılması, eşyanın kaplardan çıkarılıp tekrar yerleştirilmesi, tartılması, numune alınması, numune kaplarının sağlanması, orijinal kapların laboratuvarlara ve diğer kontrol mercilerine gönderilmesi ve getirilmesi gibi muayenenin gerektirdiği tüm elleçleme ile numunelerin ambalajlanmasına ve gönderilmesine ilişkin giderler beyan sahipleri tarafından karşılanır.

Eksik muayenenin tamamlanması

MADDE 190 – (1) Muayene ile görevli memurlar henüz gümrük gözetimi altında bulunan muayenesini yaptıkları eşyayı, bir hatanın düzeltilmesi veya muayenede eksik bırakılan hususların tamamlanması gibi geçerli sebeplerle yeniden muayene edebilir. Bu takdirde durum, görevli memurlarca beyanname üzerinde gösterilerek bilgisayar sisteminde onaylanır ve/veya altı imzalanır.

(2) Muayene ile görevli memurlarca kendilerine havale edilmiş beyanname kapsamı eşyanın muayenesi herhangi bir nedenle tamamlanamadığı takdirde, bilgisayar sisteminde muayene ile görevli memur değişikliği yapılır ve durum nedenleri ile beyanname üzerinde belirtilmek suretiyle idare amirinin oluru alındıktan sonra muayene diğer bir memur tarafından tamamlanır.

İkinci muayene

MADDE 191 – (1) Kanununun 65 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yapılacak ikinci muayenede eşya sahibinin veya temsilcisinin bulunması kendilerinden istenebilir.

(2) Muayene sonuçları, bilgisayar sistemine kaydedilerek imzalanır.

Tespit edilen farklılıklara uygulanacak işlemler

MADDE 192 – (1) Miktar noksanlıklarında, noksanlığın eşyanın telef veya kaybindan veya noksan gönderildiğinin sabit olmasından veya çalınmasından ileri geldiğinin anlaşıldığı hallerde, bu noksanlığı karşılayan kıymet, beyan edilen esas kıymetten düşülerek kalan kıymet vergi matrahına esas tutulur.

(2) Muayene sonucunda bulunan eksiklik veya fazlalığın eşyanın tabiatı icabı ek-11'de bulunan oranlarda olduğunun anlaşılması halinde, işlemler gümrük idaresince tespit edilen miktar üzerinden yapılır ve ceza uygulanmaz.

(3) Muayene sonucunda tespit edilen gümrük tarife istatistik pozisyonu, miktar, kıymet, menşe ve/veya kullanım yeri farklılığı nedeniyle yapılacak tahakkuklarda ve idare tarafından alınacak kararlarda, yürürlükteki kaçakçılıkla mücadele mevzuatı, dış ticaret mevzuatı ve diğer mevzuat ile ticaret politikası önlemlerine ilişkin hükümler de göz önünde bulundurulur.

Beyannamenin düzeltilmesi

MADDE 193 – (1) Beyanın kontrolü sonucunda fark tespiti halinde, sistemde gerekli düzeltmeler yapılarak idare amirince beyan sahibine tebliğ edilir.

(2) Tespit edilen farklara itiraz edilmesi halinde 585 ila 590 nci maddelere göre işlem yapılır.

Eşyanın tesliminden sonra beyannamede düzeltme

MADDE 194 – (1) Kanununun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde yapılacak düzeltmeye ilişkin açıklama bilgisayar sistemine kaydedilir. Ayrıca, Gümrük Veri Ambarı Sistemindeki beyanname verileri, yapılan düzeltme doğrultusunda güncellenir.

(2) Gerek 121 inci madde uyarınca yükümlü talebi üzerine gerekse 193 üncü madde uyarınca beyannamelerde yapılacak değişiklikler gümrük idare amirinin oluru ile gümrük müdürlüklerince yapılır. Bu hüküm, eşyanın tesliminden sonra yapılacak düzeltmeler için de geçerlidir.

Ayniyet tespiti

MADDE 195 – (1) Gümrük idareleri, zorunlu olan hallerde, gümrüğe sunulan ve gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım talep edilen eşyanın, bu işlem veya kullanım şartlarına uyulmasını sağlamak amacıyla, başka kurumlarda ekspertizini yaptırmak da dahil olmak üzere ayniyetinin tespitine yönelik önlemleri alırlar. Muayeneden sonra değiştirilmemeleri için mühür, kurşun mühür, etiket gibi belirleyici araçları eşyanın ve kapların veya taşıtların üzerine tatbik edebilirler.

(2) Eşyaya ve taşıtlara ayniyet tespitine yönelik olarak tatbik edilen etiket, mühür ve benzeri araçlar, mücbir sebep ve beklenmeyen haller nedeniyle eşyanın veya taşıtların korunmasını sağlamak için sökülmeleri veya imhaları zorunlu olmadıkça, yalnız gümrük idareleri tarafından veya bu idarelerin izni ile sökülebilir ya da imha edilebilir. Bu tür bir zorunluluğun ilgili kurum veya kuruluşlardan alınacak mücbir sebep belgesi ile gümrük idaresine ayrıca tevsiki gerekir.

(3) (**Ek: RG-2/7/2010-27629**) Onaylanmış kişi statü belgesi (**Ek ibare: RG-10/1/2013-28524**) veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya (**Değişik ibare: RG-10/1/2013-28524**) Bakanlık yetkilidir.

Laboratuvar tahliline tabi tutulacak eşya

MADDE 196 – (Değişik: RG-31/3/2010-27538)

(1) Eşyanın,

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 27 (27.01 ila 27.05 (**Ek ibare: RG-1/8/2017-30141**), 2709.00.90 ve 27.16 hariç), 28, 29 uncu fasılları ve 32.08, 34.03 ve 38.11 tarife pozisyonu ile 39.01 ile başlayarak 39.15 dâhil olmak üzere bu tarife pozisyonlarında yer alan eşyanın dökme olarak gelmesi,

b) (a) bendinde belirtilen eşya dışında, ek-23'te yer alan listede bulunması,

c) Gümrük vergilerinin tahakkuk ettirilmesi, muafiyet hükümlerinin uygulanması ya da uygulanacak ticaret politikası önlemlerinin belirlenmesi için eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonunun muayene ile görevli memurca tespitinin mümkün olmaması,

ç) İşlenmiş tarım ürünlerinin bileşim tablosundaki yerinin belirlenmesinin gerekmesi,

hallerinden herhangi birinin varlığı durumunda laboratuvar tahlili yapılır.

(2) a) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen eşyanın muayene ile görevli memura belge kontrolü için gelmesi halinde beyanname içeriği eşya laboratuvar tahliline gönderilmez. Ayrıca ek-23'te yer alan listede bulunan eşyanın niteliği itibarıyla gümrük tarife istatistik pozisyonunun tespiti mümkün olması halinde muayene ile görevli memurun eşyayı laboratuvar tahliline göndermesine gerek yoktur.

b) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşya hariç, ithalinde süreklilik bulunan, göndericisi, alıcısı ve menşei aynı eşyanın, özelliklerini belirleyici belgelerinde ve bu belgeler ile eşya üzerinde bulunan ayırt edici ibarelerde farklılık bulunmaması ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla bir yıl öncesine dayanan tahlil raporunun tarih ve sayısının beyannamenin 44 no.lu kutusunda beyan edilmesi halinde, daha önce yapılan tahlile itibar edilerek yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez. Ancak bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrolü türünün kırmızı hat tam muayene olarak belirlenmesi halinde, yükümlünün bu kolaylıktan yararlanmasına izin verilmez.

c) 39.01 ila 39.15 tarife pozisyonlarında yer alıp dökme gelen ve (b) bendinde belirtilen özellikleri taşıyan eşyanın (**Değişik ibare: RG-2/11/2011-28103**) onaylanmış kişi statü belgesine (**Ek ibare: RG-10/1/2013-28524**) veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına (**Değişik ibare: RG-2/11/2011-28103**) sahip olanlar tarafından ithalinde, aynı bentte belirtilen özellikleri taşıyan ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla altı ay öncesine dayanan bir tahlil raporu ibraz edilmesi halinde buna itibar edilir.

ç) Birinci fıkrada belirtilen eşya, laboratuvar tahliline tabi tutulduktan sonra gümrük gözetiminden çıkmamış ve başka eşya ile karıştırılmamış veya birleştirilmemiş ise yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez.

d) (**Ek: RG-1/4/2020-31086**) (b) bendinde belirtilen özellikleri taşıyan eşyanın tahlilinin gümrük laboratuvarında yapılamaması sebebiyle 201 inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında uygun görülen gümrük laboratuvarı dışındaki akredite laboratuvarlarda yaptırılması halinde, bu laboratuvarlarca düzenlenmiş olan ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla bir yıl öncesine dayanan tahlil raporlarına itibar edilerek, eşya yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez. Ancak bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrolü türünün kırmızı hat tam muayene olarak belirlenmesi halinde, yükümlünün bu kolaylıktan yararlanmasına izin verilmez.

(3) Birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşyanın muayene ile görevli memura belge kontrolü için gelmesi halinde ise, beyanname muhteviyatı eşyanın gümrük laboratuvarına gönderilmesi gerekliliği belge kontrolü ile görevli memur tarafından bilgisayar sistemi üzerinde bir müzekkere ile idare amirine bildirilir ve 183 üncü maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde memur değişikliği yapılır. İdare amiri oluru ile numune alınması sağlanarak eşya tahlile gönderilir ve kontrol işlemleri sonuçlandırılır.

(4) İkinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kolaylığın suistimal edilmesinin önlenmesini teminen gerekli görülen durumlarda eşya tahlile gönderilebilir.

(5) Tahlile ilişkin işlemler, Gümrük Laboratuvarlarının Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(6) **(Ek: RG-2/12/2010-27773) (Değişik: RG-30/4/2011-27920)** Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşyanın yükümlüsünün Onaylanmış Kişi Statüsüne **(Ek ibare: RG-10/1/2013-28524)** veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olması halinde, tahlil sonuçları alınmadan eşya teslim edilir. Tahlil sonucunun beyana aykırı çıkması halinde, sistem üzerinde beyannameye meşruhat düşülür ve vergilerin yeniden hesaplanmasını gerektirir bir durum olması halinde tahakkuku yeni duruma göre yapılır.

(7) **(Ek: RG-22/1/2016-29601) (Değişik: RG-7/10/2016-29850)** Birinci fıkrada belirtilen eşyanın transit rejimi beyanında bulunduğu durumda, beyanın belge kontrolüne tabi tutulması ya da fiziki muayeneye tabi tutulan eşyanın niteliği itibarıyla muayene memurunca gümrük tarife istatistik pozisyonunun tespiti mümkün olması halinde eşya laboratuvar tahliline tabi tutulmaz. **(Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141)** Kara ve demiryolu hudut kapılarından Türkiye Gümrük Bölgesine girişte transit rejimi beyanında bulunan birinci fıkra kapsamı eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonunun tespiti için laboratuvar tahlilinin gerekli olması durumunda, giriş gümrük idaresi tarafından rejimin ibrasına kadar gümrük idaresinde saklanmak üzere numune alınarak taşıtın varış idaresine sevki mühür tatbik edilmek ve elektronik uydu takip cihazları ile takip edilmek suretiyle gerçekleştirilir. Varış idaresinde eşyanın laboratuvar tahlili sonucunun beyana uygun olması halinde rejim sonlandırılır. Laboratuvar tahlili sonucunun beyana uygun olmaması halinde giriş gümrük idaresi numuneyi varış gümrük idaresine gönderir, bu numune kullanılarak yapılan laboratuvar tahlili sonuçlarına göre işlem yapılır. Varış idaresinde, **(Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141)** kara ve demiryolu hudut kapılarından transit rejimi altında sevk edilen eşyanın yurtdışı edilecek olması durumunda, ihbar ve şüphe halleri hariç olmak üzere, mühürlerin sağlam ve kapların açılmamış olduğunun tespit edilmesini müteakip eşyanın yurtdışı edilmesi işlemleri gerçekleştirilir. Ayrıca, transit rejimine tabi tutulan birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşyanın ayniyetinin korunmasına ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça belirlendiği durumlarda, ilgili usul ve esaslar çerçevesinde işlem yapılır.

Gümrük rejiminden önce eşyanın laboratuvar tahliline tabi tutulması

MADDE 196/A – (Ek: RG-30/12/2021-31705)

(1) 196 ncı madde uyarınca tahlile gönderilmesi gereken eşya, yükümlünün ilgili gümrük idaresine başvurması halinde rejim beyanında bulunmadan önce tahlile gönderilir. Yükümlünün tahlil sonuçlarını kabul etmemesi halinde, Kanununun 243 üncü maddesi kapsamında tahlile itiraz edilebilir.

(2) Özet beyan, fatura veya diğer idari ya da ticari belgelerden, eşyanın tahlil edilen eşya ile aynı olduğunun belirlenebilmesi koşuluyla, tahlil sonuçları rejim beyanında kullanılabilir. Beyan edilen eşyanın, tahlil edilen eşya ile aynı olmadığına yönelik kanıt bulunması durumu hariç, bu eşya beyanın kontrolü ve muayene aşamasında yeniden tahlile gönderilmez.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Gümrük laboratuvarlarında yapılan tahlillerin ücretlendirilmesi

MADDE 197 - (Değişik: RG-25/05/2022-31846) (1) Gümrük Kanununun 66 ncı maddesinin altıncı fıkrası gereğince gümrük laboratuvarlarında yapılacak tahliller için yükümlüden numune başına beyan edilen gümrük tarife istatistik pozisyonu esas alınarak ek-24'te yer alan fiyat tarifesine göre tahlil ücreti alınır. Beyannamenin birden fazla kalemden oluşması ve birden fazla kalemin tahlile tabi olması durumunda tahlillerden alınacak toplam ücret hiçbir şekilde 588 inci maddede belirtilen ikinci tahlilden alınacak ücreti geçmez.

(2) 196/A maddesi saklı kalmak üzere, yükümlünün talebine istinaden gümrük tarife istatistik pozisyonu belirlenmesine ilişkin olarak istenilen tahlillerden 588 inci maddede belirtilen miktarda tahlil ücreti alınır. Tahlil ücreti, eşyanın tahlil masrafları, idarece temin edilen numune kaplarının bedeli ile bu işlemler sonucu ortaya çıkan artık ve atıkların imha masraflarını da kapsar.

Numune almaya ilişkin kurallar

MADDE 198 – (1) Numune almaya ilişkin kurallar aşağıdaki gibidir;

a) **(Değişik: RG-2/12/2010-27773)** Numune, eşyanın özelliği dikkate alınarak, varsa TSE standardı göz önünde bulundurulmak suretiyle şahit numunesiyle beraber, muayene ile görevli memur tarafından alınır. Alınan numune ve şahit numune, ek-25'te yer alan numune ve şahit numune alma tutanakları, işletme görevlisi, teknik zorunluluk bulunması halinde beyan sahibi veya temsilcisi ile müştereken tutanağa bağlanır. Tutanak örneği laboratuvara gönderilir.

b) Perakende satışa hazırlanmış hava geçirmez halde ambalajlanmış eşya için en küçük ambalaj numune olarak kabul edilir.

c) Eşyanın usulüne göre alınmış numunesi, numune alınmasının mümkün olmadığı veya eşyaya zarar verdiği hallerde eşyanın bütünü laboratuvara gönderilir. Ancak, eşyanın bütünü laboratuvara gönderilmesinin mümkün olmadığı hallerde, üretici firma tarafından tahlil edilebilir şekilde hazırlanmış olan ve eşyayı temsil eden bir numune laboratuvara gönderilir. Laboratuvara gönderilmesi tehlikeli veya külfetli olan eşya için idarece görevlendirilen kimyager tarafından eşyanın bulunduğu yerde numune alınabilir.

ç) Numune alınmasında emniyet tedbirlerinin alınmasında, temizlik kurallarına uyulmasında ve uygun numune kaplarının seçiminde Müsteşarlıkça belirlenen numune alma standartları göz önünde bulundurulur.

d) Muayene ile görevli memurca numune kapları üzerindeki etiket bilgileri eksiksiz doldurulur ve mühürlenir. Numune etiketi, şahit numune etiketi, beyanname ve mühür üzerindeki muayene ile görevli memura ait tüm kimlik bilgileri birbiriyle aynı ve açıkça görülebilir olmalıdır. Numune mühür altına alındıktan sonra kırılma ve dökülme olmaması için uygun bir şekilde ambalajlanmak suretiyle laboratuvara gönderilir. Numune, laboratuvara ulaştığında yapılan ilk kontrolde kırılma, dökülme ya da bu fıkra da belirtilen hususlara aykırı bir durum tespit edilirse, laboratuvar idaresince teslim alınmayarak iade edilir.

e) **(Ek: RG-13/3/2015-29294)** 201 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yapılacak tahliller için numune alınmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Numunelerin miktarı, etiketlenmesi ve mühürlenmesi

MADDE 199 – (1) Numunelerin miktarı, etiketlenmesi ve mühürlenmesi ile ilgili hususlar aşağıdaki gibidir.

a) Numuneler, beyan edilen eşyayı temsil edecek şekilde ve en az iki tahlile yetecek miktarda (orijinal ambalajlı, kıymetli, az miktarda bulunan ve benzeri durumlardaki numuneler hariç, petrol ürünlerinde ve alkollerde en az 1 litre, diğer sıvı numunelerde en az ½ litre, toz örneklerde ise en az 250 gram) alınır.

b) Gümrük idareleri aldıkları numuneler karşılığında herhangi bir bedel ödemekle yükümlü değildir.

c) Her numune kabına ek-26'da yer alan örneğine uygun etiket yapıştırılır. Etiketler silinmeyecek sabit mürekkepli kalemle yazılır ve numune kabının kapağına değil, kabın kendisine yapıştırılır.

c) **(Değişik: RG-22/1/2016-29601)** Kapalı kaplar içine veya şişelere konan numunelerin ağızları numuneyi alan muayene ile görevli memur tarafından güvenlik mührü ya da eritilmiş mum üzerine okunaklı bir şekilde tatbik edilen mühürle kapatılır. Mum mühür tatbik edilecek numunelerin mühürlenmesinde Bakanlık tarafından bu amaçla temin edilerek personele teslim edilen şahsi sicil numarasını taşıyan mühür kullanılır. Ayrıca güvenlik bantlı ve numaralandırılmış torbalar kullanılabilir.

Numunelerin laboratuvara gönderilmesi

MADDE 200 – (1) a) Tahlilin yapılacağı laboratuvarın posta veya özel kargo ile gitmesini gerektirmeyecek kadar yakın olması halinde numune gümrük personeli refakatinde gönderilir. Bu şekilde gönderilen numuneler imza karşılığında teslim edilir.

b) **(Değişik: RG-12/1/2017-29946)** Laboratuvara gönderilen numune ile birlikte LARA Programı üzerinden numune alma tutanağı örneği, fatura örneği, analiz ücretinin yatırıldığına ilişkin banka dekontu ile bulunması halinde numunenin kimyasal bileşimi ile kimyasal ve fiziksel özelliklerini, kullanım alanlarını gösteren ayrıntılı bilgiler ve eşyanın üretim prosesi bilgilerini içeren belgeler de gönderilir.

c) Tahlile yeterli miktarda numunenin laboratuvara gelmediğinin kimyagerce tespiti durumunda yeniden usulüne uygun olarak alınan numunenin laboratuvara gönderilmesi talep edilir.

c) Eşya sahibi veya temsilcileri gümrük beyanına konu eşyanın tahlili için Gümrük Laboratuvarlarına doğrudan numune gönderemeyecekleri gibi, laboratuvarlar da bunları kabul edemez.

d) Her beyannameye ait tahlili gereken numuneler laboratuvara bir defada gönderilir. İlk numunelerin tahlilinden ve rapora bağlanmasından sonra laboratuvara her ne sebeple olursa olsun tekrar numune gönderilmesi idare amirinin iznine bağlıdır.

e) Gümrük laboratuvarları dışındaki laboratuvarlara gönderilen numuneler yazı ile sevk edilir. Bu yazıda, eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonuna ilişkin yükümlü beyanı ile birlikte Türk Gümrük Tarife Cetveli ve İzahnamesinde söz konusu eşya ve tahlilleri için getirilen hükümler dikkate alınarak hangi tahlillerin yapılması gerektiği, özellikle hangi hususun tespitinin istenildiği belirtilir ve düzenlenecek raporda numunenin mühürlü olarak ulaşıp ulaşmadığı hususuna yer verilmesi istenilir.

f) Kargo ile gönderilecek numune kapları gönderme yazısı ile birlikte sağlam bir dış kabın içine konulur. Kırılacak veya bozulacak türden olan numune kapları kırılmayı önleyecek şekilde plastik, köpük gibi maddeler ile desteklenir.

g) Numunelerin kargo ile gönderilmesine ilişkin masraflar yükümlüsüne aittir.

ğ) Usulüne uygun alınmadığı veya usulüne uygun gönderilmediği sonradan tespit edilen numune kullanılarak yapılan tahlil sonuçları geçersiz sayılır.

Tahlillerin yapılması ile ilgili hususlar

MADDE 201 – (Değişik: RG-13/3/2015-29294)

(1) Laboratuvar tahlillerinin gümrük laboratuvarında yapılması esas olmakla birlikte gümrük laboratuvarları dışındaki akredite laboratuvarlara da tahlil yaptırılabilir. Tahlilin yaptırılacağı akredite laboratuvarın tespitinde eşyanın özelliklerine göre istenilen tahlili yapabilecek sırasıyla en yakın üniversite, ilgili bilimsel kuruluş, uzman ve uygulayıcı kurum laboratuvarları, özel laboratuvarlar dikkate alınır. Akredite laboratuvarlarca düzenlenecek tahlil raporları doğrudan gümrük beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne gönderilir. Muayene ile görevli memur tarafından eşyanın tarife tespitinin yapılamaması durumunda, tahlil sonuçları tarife tespiti amacıyla en yakın gümrük laboratuvarına gönderilir. Tahlil masrafları yükümlü tarafından karşılanır.

(2) Tahlilin gönderildiği gümrük laboratuvarında yapılamaması halinde bu tahlil, masraflarının yükümlülerce karşılanması şartıyla gümrük müdürlüklerince uygun görülen akredite laboratuvarlarda yaptırılabilir. Tahlilin yaptırılacağı laboratuvarın tespitinde birinci fıkrada belirtilen sıra takip edilir.

(3) Numunenin gümrük laboratuvarlarına gönderilmesinin tehlikeli veya külfetli veya özellik arz ettiği belirlenen durumlarda ithalatın gerçekleştiği gümrük idarelerinde analiz cihazı bulundurulmasına veya yükümlüsünce yerinde tahlil için gerekli laboratuvar olanaklarının sağlanması halinde, laboratuvar tahlilinin buralarda yaptırılmasına ve söz konusu tahlilleri yapmak üzere kimyager görevlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Bakanlık birinci fıkra hükmüne göre gümrük laboratuvarında tahlile tabi tutulan eşyayı, akredite dış laboratuvarlarda tekrar tahlil yaptırma yetkisini haizdir. Gümrük laboratuvarının analiz sonuçları ile akredite dış laboratuvara yaptırılan analiz sonuçlarının uyuşmaması halinde, tahlil masrafları yükümlüsünce ödenmek şartıyla eşyanın tahlili başka bir akredite laboratuvarında tekrar yaptırılabilir. Bu durumda eşyanın mahiyeti ve GTİP'i hakkındaki nihai karar Bakanlıkça verilir.

(5) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca kendi mevzuatları gereği yapılan ve yaptırılan tahlillere ilişkin raporların gümrük laboratuvarlarına ibrazı durumunda, hangi hallerde yeniden tahlil yapılmayarak ibraz edilen tahlil sonuçları üzerinden laboratuvar raporu düzenleneceğine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Tahlilin ne yönden yapılacağı

MADDE 202 – (1) Muayene ile görevli memurlar tahlil için gümrük laboratuvarlarına veya hariçteki laboratuvarlara gönderecekleri eşya veya numunelerin hangi yönden tahliline gerek gördüklerini **(Değişik ibare: RG-12/1/2017-29946)** LARA Programı üzerinden açıkça ve eksiksiz bir şekilde yazmakla ve kimyagerler de tahlili istenilen çerçevede yapmakla yükümlüdür.

(2) Noksan sorgu nedeniyle ortaya çıkacak yanlış tarife uygulamasından veya numunelerin başka yönlerden tekrar tahlile gönderilmesinden, ilgili memur sorumludur.

Tahlil sonuçlarının eşya sahiplerine duyurulması

MADDE 203 – (Değişik: RG-12/1/2017-29946)

(1) Birinci tahlil sonuçları ilgili memurca beyan sahiplerine tebliğ ettirilerek, BİLGE Sistemi Muayene Kontrol ekranındaki "Tebliğ Tarihi" alanına tebliğ ettirilen tarih girilir. Bu tarih, tahlil raporlarına itiraz için başlangıç sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi

Birden fazla tarifedeki eşyanın aynı tarifede vergilendirilmesi

MADDE 204 – (1) Herhangi bir ticaret politikası önlemine tabi olmayan eşyaya Kanununun 76 ncı maddesi hükmünün uygulanması halinde, taşıma belgesi içeriği eşyanın cins, tür, miktar, kıymet ve gümrük tarife istatistik pozisyonunu içeren listenin beyannameye eklenmesi zorunludur.

Ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi ve diğer mali yükümlülükler

MADDE 205 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-24/5/2019-30783)

(1) Eşyanın serbest dolaşıma girişinde, o tarihte yürürlükte bulunan ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle ilişkin mevzuat ile konulmuş hükümler de uygulanır.

(2) Bu maddede bahsi geçen önlemlerin, ilave gümrük vergisinin veya diğer mali yükümlülüklerin uygulanmasında serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihi esas alınır. Önlem kararının düzenlenecek bir belgeye istinaden uygulanması durumunda, gümrük beyannamesinin tescil tarihi itibarıyla geçerlilik süresi sona eren belgeler kabul edilmez.

(3) Serbest dolaşıma girişte, ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyanın menşei, menşe şahadetnamesi ile ispat olunur. Menşe şahadetnamesi, eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyanname ekinde ibraz edilir.

(4) Bu maddede bahsi geçen önlemlere, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyadan;

a) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı anlaşmalar çerçevesinde veya tek taraflı olarak tanıdığı tercihli tarife uygulamasından faydalanmak amacıyla eşyanın tercihli menşei tevsik eden belgelerin ibraz edilmesi halinde,

b) Serbest ticaret anlaşmaları veya Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi çerçevesinde tercihli tarife uygulamasının ortadan kalktığı tarihten önce gümrük gözetimi altında bulunan serbest dolaşımda olmayan eşyaya ait dördüncü fıkranın (a) bendinde sayılan belgelerin ibraz edilmesi halinde,

c) Doğrudan ticaret politikası önleminin uygulandığı ülkeden ithal edilen veya ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülük uygulanan ülke menşeli olduğu beyan edilen eşyanın serbest dolaşıma girişinde,

c) **(Değişik: RG-10/12/2020-31330)** Türkiye ile AB arasında gümrük birliği tesis eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının ticaret politikası önlemlerine ilişkin 47 nci maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, AB'ye üye ülkelerden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelen eşyanın serbest dolaşıma girişinde,

menşe şahadetnamesi aranmaz. **(Ek cümleler: RG-1/4/2020-31086)** Ancak, (c) bendinin istisnası olarak, eşyanın aynı zamanda birden fazla ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi olması ya da aynı düzenleme kapsamında ülkesine göre farklı oranların belirlenmiş

olması durumunda menşe şahadetnamesi aranır. Menşe şahadetnamesi ibraz edilmemesi halinde, tahsil edilmesi gerekenlerden en yüksek tutarlar esas alınarak işlem yapılır.

(5) **(Ek: RG-3/5/22023-32179) Bir** ile dördüncü fıkra hükümleri, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için öngörülen gümrük vergisi oranının aynı listelerde yer alan Diğer Ülkeler sütununda gösterilen gümrük vergisi oranından daha yüksek bir oranda belirlenmiş olması halinde de uygulanır.

(6) 181 inci maddenin yedinci ve sekizinci fıkraları hükümleri, ticaret politikası önlemine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde de uygulanır.

(7) Numunelerin serbest dolaşıma girişinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

İthali belli kurum ve kuruluşlara bırakılan eşya

MADDE 206 – (1) Özel kanunlar gereğince Türkiye'ye ithali belli kurum ve kuruluşlara bırakılan eşya, ancak bu kurum veya kuruluşlar veya bunların yetki verdiği kurum veya kuruluşlarca ithal edilebilir.

Nihai kullanıma tabi eşya ve teminat

MADDE 207 – (1) Kanununun 16 ncı maddesi hükmü çerçevesinde Bakanlar Kurulunca belirlenen, nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına tabi eşyanın, öngörülen amaçlarla kullanılması halinde gümrük vergisi alınmaz veya normalde uygulanan gümrük vergisi oranından daha düşük vergi oranı uygulanır.

(2) Nihai kullanıma tabi tutulacak eşya;

- a) Avrupa Birliğinde serbest dolaşımda olması,
- b) Diğer tercihli tarife uygulamalarına konu olması,
- c) Kanun ile gümrük vergisinden muaf veya Bakanlar Kurulu Kararı ile

indirimli vergi uygulamasına tabi tutulması,

(Değişik ifade: RG-2/12/2014-29193) hallerinde, bu eşyanın tabi olduğu gümrük vergisinin uygulanabilecek vergi ile aynı veya yüksek olması durumunda söz konusu eşyaya 89.08 tarife pozisyonunda yer alan 'sökülecek gemilerle, suda yüzen sökülecek diğer araçlar' hariç nihai kullanım hükümleri uygulanmaz.

(3) Nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanarak serbest dolaşıma giren eşyada kanuni veya tavizli vergi oranının uygulanması ile bulunacak gümrük vergisi ile nihai kullanım nedeniyle indirimli tarife uygulanarak tahakkuk ettirilen gümrük vergisi arasındaki fark gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde teminata bağlanır.

(4) **(Değişik: RG-3/5/22023-32179)** İzin hak sahibinin, izin belgesinde öngörülen sürenin sona ermesinden itibaren otuz gün içerisinde izni veren gümrük idaresine müracaatı üzerine yerinde yapılan denetimlere ilişkin bilgilerin yer aldığı, Ek-27'de yer alan Nihai Kullanım Denetim Formu esas alınarak, izin belgesi kapsamına giren işlemler itibarıyla ilgili izin hak sahibinin mali kayıtları üzerinden nihai kullanıma konu eşyanın nihai kullanım amacına uygun kullanımda olup olmadığının tespiti ve teminat iadesine ilişkin diğer iş ve işlemler yetkilendirilmiş gümrük müşavirince düzenlenecek rapora istinaden yerine getirilir. İzin belgesinde öngörülen sürenin sona ermesinden itibaren otuz gün içinde izni veren gümrük idaresine herhangi bir müracaatta bulunulmaması halinde eşyaya ilişkin indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanması nedeniyle alınmamış olan fark vergiler tahsil edilir. Eşyaya ilişkin olarak alınmış bir teminat olmaması halinde izin belgesinde öngörülen sürenin sona

ermesinden itibaren otuz günlük süreden sonra izin hak sahibi tarafından yetkilendirilmiş gümrük müşavirince düzenlenmiş raporun izni veren gümrük idaresine sunulmasına kadar geçen her gün için Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca işlem yapılır.

Nihai kullanım başvuru formu, izin belgesi, izin belgesinin iptali veya değiştirilmesi

MADDE 208 – (1) (Değişik: RG-22/3/2018-30368) Serbest dolaşıma girecek eşyanın nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanması talepleri Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilerce, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla eşyanın serbest dolaşıma gireceği yetkili gümrük idaresine yapılır.

(2) (Değişik: RG-22/3/2018-30368) Talep uygun görüldüğü takdirde, ilgili gümrük idaresi tarafından indirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına izin verilir. İzinde geçerlilik süresi de belirtilir.

(3) Gümrük idaresi, eşyanın nihai kullanıma tahsis şartlarına veya öngörülen kullanım amaçlarına uyulmasını sağlamak üzere zorunlu olan hallerde eşyanın ayniyetini tespite yönelik gerekli önlemleri alır.

(4) İzin verildiği aşamada yanlış veya gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun veya eşyanın nihai kullanıma tahsis edilmediğinin veya edilemeyeceğinin anlaşılması ya da gümrük idaresinin izni olmaksızın devredilmesi veya satılması hallerinde izin iptal edilir.

(5) İzin iptali durumunda izin hak sahibi nihai kullanıma tahsis edilmemiş eşya ile ilgili gümrük vergisini derhal ödemek zorundadır.

(6) İzin verilmesinde göz önünde bulundurulacak şartlardan birinde veya birkaçında değişiklik olduğunda, gümrük idareleri, geçerlilik süresi dahil izinde gerekli değişiklikleri yapabilir.

(7) (Değişik: RG-3/8/2013-28727) 126 ncı madde uyarınca geriye dönük izin verilebilmesi için eşya üzerinde gümrük gözetiminin sona ermemiş olması şartı aranır.

Birlikte depolama ve nihai kullanıma tahsis

MADDE 209 – (1) İzin hak sahibinin haklı gerekçeleri bulunması halinde, gümrük idareleri, nihai kullanımı nedeniyle indirimli tarife uygulanan eşyanın, aynı teknik ve fiziksel özelliklere sahip, aynı şekil ve evsftaki eşya ile birlikte depolanmasına kayıtlarda ayrı ayrı gösterilmesi şartıyla izin verebilir.

(2) Bu durumda nihai kullanım amacıyla indirimli veya sıfır vergi oranı, nihai kullanıma yönelik eşyanın, birlikte depolandığı eşyaya oranlanması sonucu bulunacak miktarın, depodan kullanılan eşyaya tatbik edilmesi sonucu bulunacak miktara uygulanır.

(3) Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranına tabi eşyanın, bu uygulamadan yararlanabilmesi için, süresi içerisinde öngörülen nihai kullanıma tahsis edilmesi gerekir.

(4) Eşyanın;

a) Sadece bir kez kullanılacak türden olması durumunda, tümünün süresi içinde öngörülen nihai kullanıma tahsis edilmiş olması,

b) Mükerrer olarak kullanılabilir olması durumunda, öngörülen kullanıma ilk tahsis tarihinden itibaren iki yıl geçmiş olması,

hallerinde, eşya nihai kullanıma tahsis edilmiş sayılır.

(5) Mükerrer kullanılabilen eşyadan;

a) Havayolları tarafından ya değişim sözleşmeleri şartları gereğince ya da kendi ihtiyaçları nedeniyle uçakların bakım ve onarımı için kullanılan malzeme, öngörülen kullanıma ilk tahsis edilmişlerinde,

b) Montajda kullanılan araç parçaları, bunların tahsis edildiği araçlar diğer kişilere devredildiğinde,

c) Sivil hava taşıtlarının yapım, bakım, tadilatı veya donanımına yönelik eşya, izin hak sahibinden başka bir kişiye devredildiğinde veya bakımını, onarımını veya tadilatını müteakip üçüncü şahıslarca tekrar sahibinin kullanımına verildiğinde,

ç) Sivil deniz taşıtları ile sondaj veya inşaat platformlarının yapımı, onarımı, bakımı, tadilatı ve donatılması amaçlarına yönelik olarak sağlanan eşya, gemi ve sondaj platformu izin hak sahibinden başka bir kişiye devredildiğinde bakımı, onarımını ya da tadilatını müteakip üçüncü şahıslarca tekrar sahibinin kullanımına verildiğinde,

d) Doğrudan güverte teslimi yapılan donatım amaçlı eşyanın teslimatı gerçekleştiğinde,

e) Sivil hava taşıtları, bu amaç için öngörülen resmi kayıtlara tescil edildikleri tarihte,

nihai kullanıma geçmiş sayılır.

(6) Mükerrer kullanılabilen eşyanın nihai kullanıma geçtiğinin tespiti durumunda, 209 uncu maddede belirtilen süre beklenmeksizin teminat iade edilebilir.

(7) Nihai kullanım işleminin gerçekleştirilmesi sonucunda ortaya çıkan atık ve artıklar ile doğal yıpranmadan ileri gelen kayıplar da nihai kullanıma tabi tutulmuş eşya olarak değerlendirilir.

Nihai kullanıma tabi eşyanın devri ve başka bir gümrüğe gönderilmesi

MADDE 210 – (1) Nihai kullanım kapsamı eşyanın gümrük idaresinin izniyle başka bir izin hak sahibine devri mümkündür.

(2) Eşyanın, eşyayı kendisi nihai kullanıma tabi tutmayacak ithalatçılar tarafından nihai kullanım hükümlerine tabi olunarak indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanmak suretiyle serbest dolaşıma sokulması halinde, söz konusu eşyayı nihai kullanıma tabi tutacak kişilere yapılacak satış ve devirler ek-31’de yer alan forma işlenir. Söz konusu form ithalatın gerçekleştirildiği ve İthalatçılar İçin Nihai Kullanım İzin Belgesi düzenleyen gümrük idaresine beyan edilir.

(3) Devir nedeniyle başka bir gümrüğe gönderilecek nihai kullanım kapsamı eşya varış gümrüğüne ek-32’de yer alan T5 belgesi ile gönderilir.

(4) T5 belgesi üç nüsha düzenlenir ve tescil işlemine tabi tutulur.

(5) T5 belgesinin;

a) A kutusuna hareket gümrük idaresi,

b) 2 no.lu kutuya eşyayı gönderen kişinin adı ve adresi,

c) 8 no.lu kutuya eşyanın gönderildiği kişinin adı ve adresi,

ç) 14 no.lu kutunun altında bulunan ‘önemli not’ kutusuna ‘nihai kullanıma tabi eşya’ ibaresi,

d) 31 no.lu kutusuna eşyanın tanımı, 33 no.lu kutuya eşyanın tarifesi,

e) 38 no.lu kutuya eşyanın net ağırlığı,

f) 103 no.lu kutuya yazıyla eşyanın net miktarı,

g) 104 no.lu kutuda yer alan diğer bölümüne büyük harflerle ‘NİHAİ

KULLANIM AMACIYLA İNDİRİMLİ VEYA SIFIR VERGİ ORANINDAN YARARLANAN EŞYANIN TAŞINMASIDIR’ ibaresi,

h) 106 no.lu kutuya;

1) Eşyanın serbest dolaşıma girişinden sonra bir işleme tabi tutulması durumunda, eşyanın serbest dolaşıma girdiği haldeki tanımı,

2) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil sayı ve tarihi ile tescili yapan gümrük idaresinin adı,

1) Formun arkasındaki E kutusuna varış gümrük idaresinin adı ile eşyanın çıkış tarihi,

yazılmak suretiyle düzenlenmesi zorunludur.

(6) T5 belgesinin iki nüshası eşya ile birlikte varış gümrüğüne ibraz edilmek üzere eşya sahibine verilir. Varış gümrüğü, eşya ile birlikte gelen T5 belgesinin bir nüshasını alıkoyar ve diğer nüshasını hareket gümrük idaresine geri gönderir. Hareket gümrük idaresi bu nüshayla işlemlerini kapatır.

Nihai kullanımda sorumluluk, denetim ve gümrük gözetiminin sona ermesi

MADDE 211 – (1) İzin hak sahibi;

a) Eşyayı, öngörülen nihai kullanıma tahsis etmekle,

b) Gümrük idarelerinin, eşyanın gerçekten öngörülen nihai kullanıma konulduğundan emin olmak için gerekli gördükleri kontrolleri yapabilmelerini sağlayacak kayıtları tutmak ve bunların dayanaklarını teşkil eden belgelerle birlikte saklamakla,

sorumludur.

(2) Gümrük idarelerince, aralıklarla yapılan denetimlerde ve denetimin sona ermesi halinde, Nihai Kullanım Denetim Formu düzenlenir.

(3) Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş eşyanın gümrük gözetimi;

a) Nihai kullanım olarak kabul edilen üretim veya kullanım faaliyetiyle,

b) İndirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına ilişkin koşulların sona ermesiyle,

c) Eşyanın ihraç veya imha edilmesiyle,

ç) Eşyanın belirlenen amaçlar dışında kullanılması nedeniyle tahsili gereken vergilerin ödenmesiyle,

sona erer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Transit Rejimi⁶

Kapsam ve tanımlar

MADDE 212 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Transit rejimi; ulusal transit rejimi, 14/11/1975 tarihli TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi (TIR Sözleşmesi), 22/6/2012 tarihli ve 6333 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme, 26/6/1990 tarihli Geçici İthalat Sözleşmesi ve 19/6/1951 tarihli Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme kapsamındaki transit işlemlerini kapsar.

(2) Bu Bölümde geçen;

⁶ (Değişik bölüm: RG-7/2/2013-28552)

a) Akit Taraf: 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmenin bir akit tarafını,

b) Eşyanın serbest bırakılması: Hareket gümrük idaresinin, eşyanın transit rejiminde öngörülen amaçlara uygun olarak sevkine izin verdiği tasarrufu,

c) Hareket gümrük idaresi: Eşyanın transit rejimine tabi tutulmasına ilişkin beyanın kabul edildiği gümrük idaresini,

c) Kağıt usul: Ulusal ve ortak transit rejimlerinde standart usulün elektronik yollarla yürütülmesinin mümkün olmadığı durumlarda, transit beyanının sunulması ve kontrolü ile transit işleminin izlenmesine olanak veren, kağıt belge kullanılmasına dayalı usulü,

d) Kefil: Teminat tutarına kadar doğabilecek gümrük vergileri ve diğer yükleri rejim hak sahibi ile birlikte müştereken ve müteselsilen ödemeyi yazılı olarak üstlenen gerçek veya tüzel üçüncü kişiyi,

e) Ortak transit rejimi: Eşyanın yetkili makamların denetimi altında Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme kapsamında Akit Taraflardan birinin idaresinden en az bir sınır geçerek aynı Akit Tarafın başka bir idaresine veya başka bir Akit Tarafın idaresine taşınmasında uygulanan gümrük rejimini,

f) Rejim hak sahibi (asıl sorumlu): Transit rejimi beyanında bulunan veya hesabına transit rejimi beyanında bulunulan ve transit rejimi kapsamında gümrük idaresine karşı mali olarak sorumlu olan kişiyi,

g) Sistem: Ortak ve ulusal transit rejimlerine ilişkin işlemlerin yürütüldüğü Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemini (NCTS),

ğ) Sözleşme: 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi,

h) Transit idaresi: Ortak transit rejiminde;

1) Bir Akit Tarafa giriş noktasındaki gümrük idaresini veya,

2) Bir Akit Taraf ile üçüncü bir ülke arasındaki bir sınırdan geçerek gerçekleştirilen transit işlemi sırasında sevkیات bu Akit Tarafın gümrük bölgesinden ayrıldığında, bu Akit Taraftan çıkış noktasındaki gümrük idaresini,

ı) Transit refakat belgesi: Eşyanın hareket gümrük idaresince serbest bırakıldığı andan itibaren eşyaya ve taşımaya eşlik eden ve transit beyanı bilgilerini içeren, Ek-48'deki örneğe uygun olarak Ek-49'daki açıklamalar çerçevesinde düzenlenen belgeyi,

i) Ulusal transit rejimi: Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde başlayıp biten transit rejimini,

j) Varış gümrük idaresi: Transit rejimine tabi tutulan eşyanın, rejimin sonlandırılması için sunulması gereken gümrük idaresini,

k) Yetkili makamlar: Gümrük idaresini veya Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmenin uygulanmasından sorumlu başka bir makamı, ifade eder.

(3) Ulusal transit rejiminin uygulanmasında, bu Yönetmelikte ya da diğer ikincil mevzuat düzenlemelerinde özel veya farklı bir hüküm bulunmadığı sürece, ortak transit rejimine ilişkin hükümler ulusal transit rejimi için de geçerlidir.

Transit beyanı

MADDE 213 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Transit beyanı olarak;

a) Ortak ve ulusal transit rejimi hükümleri çerçevesinde transit refakat belgesi,

b) TIR Sözleşmesi kapsamında kullanılan bir TIR Karnesi,

c) Geçici İthalat Sözleşmesi kapsamında kullanılan bir ATA Karnesi,

c) Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen Form 302,

d) Demiryolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usulde CIM taşıma belgesi,

e) Denizyolu ve havayolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usulde manifesto,

f) Ulusal transit rejiminde, 220 nci maddenin birinci fıkrası çerçevesinde Ek-22'de yer alan sözlü beyan formu, kullanılır.

(2) Transit beyanı Türkçe olarak, rejim hak sahibi tarafından ve kağıt usulde işlem yapıldığı durumlar hariç sistem üzerinden yapılır. Kanunun 5 inci maddesi uyarınca, transit beyanı rejim hak sahibi adına ve hesabına doğrudan temsil yoluyla veya rejim hak sahibi hesabına olmak üzere rejim hak sahibinin dolaylı temsilcisi tarafından da yapılabilir.

(3) Sistem üzerinden yapılan ve beyanın yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde kabul işlemi yapılmak üzere hareket gümrük idaresine sunulmayan transit beyanları hareket gümrük idaresince reddedilir. Bu durumdaki transit beyanları da dâhil olmak üzere, hareket gümrük idaresince kabul işlemi yapılmayan transit beyanlarının reddedilmesi durumunda Kanunun 241 inci maddesi uyarınca işlem yapılmaz.

(4) Transit rejimi kapsamında hareket varış gümrük idareleri ile transit ve teminat idarelerince gerçekleştirilecek işlemler Bakanlıkça belirlenir.

Transit refakat belgesi ve kalem listesi

MADDE 214 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Ortak ve ulusal transit rejimlerinde eşyanın hareket gümrük idaresince serbest bırakıldığı andan itibaren eşyaya ve taşımaya eşlik etmek üzere, transit refakat belgesi kullanılır. Transit refakat belgesine, Ek-50'deki örneğe uygun şekilde ve Ek-51'deki açıklamalar çerçevesinde düzenlenen kalem listesi eklenir ve kalem listesi transit refakat belgesinin ayrılmaz bir parçasını oluşturur. Bir transit refakat belgesi kapsamı eşyanın birden fazla alıcısı ya da göndericisi bulunması durumunda, alıcı ya da göndericilere ilişkin bilgiler kalem listesine kaydedilir.

Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme kapsamında transit işlemleri

MADDE 215 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Ortak transit rejimine tabi eşyanın taşınmasında, Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme hükümleri uygulanır.

TIR Karnesi kapsamında transit işlemleri

MADDE 216 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) TIR Karnesi kapsamında transit rejimine tabi eşyanın taşınmasında, TIR Sözleşmesi hükümleri uygulanır.

ATA Karnesi kapsamında transit işlemleri

MADDE 217 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Geçici İthalat Sözleşmesi kapsamında transit rejimine tabi eşyanın taşınmasında, Geçici İthalat Sözleşmesi hükümleri uygulanır.

(2) ATA Karnesi kapsamında gerçekleştirilen bir transit işlemi ile ilgili olarak bir usulsüzlüğün belirlenmesi halinde, ödenmesi gereken gümrük vergilerinin tahsili ve ceza takibine ilişkin işlemler taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla Bakanlıkça belirlenir.

Form 302 kapsamında transit işlemleri

MADDE 218 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Antlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme kapsamı eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde transiti, bu sözleşmede yer alan Form 302 ibraz edilmesi halinde, bu belge kapsamında yapılır.

(2) Form 302 kapsamında yapılan taşıma esnasında, gümrük vergilerinin tahsilini gerektirir bir durumun ortaya çıkması halinde, sözleşme hükümleri uyarınca işlem yapılır.

(3) Form 302 kapsamında yapılacak transit işlemlerinde doğabilecek ihtilaflar Bakanlıkça (Gümrükler Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır.

Posta yoluyla transitte uygulanacak hükümler

MADDE 219 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Posta eşyasının Türkiye Gümrük Bölgesi içerisindeki transitinde 468 inci madde hükümleri uygulanır.

Transit rejiminde sözlü beyana tabi eşya

MADDE 220 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Yolcuların beraberinde bulunmak kaydıyla; yurt dışından getirilen veya geçici depolama yeri veya antrepolardan çıkarılan ve kişisel veya hediyeleşim eşya muafiyeti dışında kalan eşyanın ulusal transit rejimine tabi tutulmasında, talep edilmesi halinde, 172 nci madde hükümlerine göre sözlü beyan ile işlem yapılır. Söz konusu eşyanın ticari miktar ve mahiyette olması halinde bu madde hükmü uygulanmaz.

Rejim hak sahibinin yükümlülükleri

MADDE 221 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Rejim hak sahibi, Kanununun 86 ncı maddesi çerçevesinde;

a) Teminat aranmayan haller ve teminattan vazgeçmenin uygulandığı durumlar saklı kalmak üzere, transit rejimine konu eşyaya ilişkin doğabilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere gerekli teminatı vermekle,

b) Kontrolde sorumlu yetkili makamlarca talep edildiğinde ve belirlenen süre içinde gerekli tüm bilgi ve belgeleri sunmakla ve gerekli tüm yardımı sağlamakla, yükümlüdür.

(2) Rejim hak sahibi ile rejim hak sahibi hesabına transit beyanında bulunanlar, bu Yönetmeliğin 113 üncü maddesi kapsamında beyannamede yer alan bilgiler ile beyanname eki belgelerin doğruluğu ve gerçekliğinden sorumludur.

Transit rejiminde teminat

MADDE 222 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Transit rejimi kapsamında taşınan eşya için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini garanti altına almak amacıyla teminat verilmesi zorunludur. Ancak;

a) Havayolu,

b) Boru hattı,

c) Denizyolu,

ç) 235 inci madde çerçevesinde basitleştirilmiş usulde demiryolu, ile yapılan taşımalarda teminat aranmaz.

(2) Ortak transit rejimi çerçevesinde Bakanlıkça verilen kapsamlı teminat kullanma izni kapsamındaki teminatlar, ulusal transit işlemlerinde de kullanılabilir.

(3) Bakanlıkça belirlenecek istisnai hallerde transit rejimine tabi eşya için teminat şartına bağlı olmaksızın memur refakati uygulanabilir.

(4) TIR Sözleşmesi ve Türkiye'nin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşma veya sözleşme ile öngörülen teminat şekillerinden biri de teminat olarak kabul edilebilir.

(5) Transit rejiminde geçerli teminat uygulamaları, teminat idaresi, teminat türleri, teminat belgeleri, kefil ve basitleştirme izni kapsamında teminat uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Transit rejiminde ayniyet önlemleri

MADDE 223 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Ulusal ve ortak transit rejimi altında taşınan eşyanın ayniyeti genel kural olarak mühürleme ile sağlanır. Ancak, diğer ayniyet önlemleri dikkate alınarak, eşyanın tanımının, eşyanın kolayca tanınmasına yeterli açıklıkla imkân vermesi ve transit beyanının eşyanın miktarı ile cinsi ve eşyanın seri numarası gibi belirleyici özelliklerini içermesi koşuluyla, hareket idaresince eşyanın mühürlenmeksizin sevkine karar verilebilir.

(2) Denizyolu ve havayolu ile yapılan taşımalarda, gümrük idaresince gerekli görülen hallerin dışında mühürleme yapılmaz.

Masraflar

MADDE 224 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Transit rejimine tabi eşyaya ilişkin olarak yapılan denetlemenin gerektirdiği masraflarla yükleme, boşaltma, mühürleme, antrepo veya depolarda muhafaza gibi hizmetler karşılığı ücretler ilgililerce ödenir.

Yasaklamaya tabi eşyanın transitisi

MADDE 225 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yasaklanan eşya ile 56 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren eşyanın ve kanun veya genel idari düzenleyici işlemlerle ithali yasaklanan eşyanın transitine izin vermeye gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri yetkilidir.

Hayvan ve hayvansal maddeler ile bitki ve parçalarının transitisi

MADDE 226 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Hayvan ve hayvansal maddeler ile bitki ve parçalarının sınır gümrük idaresinde uluslararası anlaşma, kanun ve ikincil mevzuat düzenlemelerine göre gerekli sağlık muayeneleri, ilgili kurumun personeli tarafından yapılır. Bu muayeneler yapılmadan gümrük idaresi eşyanın serbest bırakılmasına veya sevkine izin vermez.

(2) Hayvan ve hayvansal maddeler, bitki ve parçalarının giriş ve çıkış kapıları ve bunların Türkiye'den transit geçirileceği yollar hususunda kanun, tüzük ve anlaşma hükümleri göz önünde tutulur.

Denizyolu ile transite ilişkin özel hükümler

MADDE 227 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Bir Türk limanından başka bir Türk limanına transit olunacak eşyayı, yalnız Türk bandıralı gemiler nakledebilir.

(2) Yabancı limanlara yapılacak transit isteklerinin kabulü için, özet beyan veya özet beyan yerine geçen belgelerde eşyanın gideceği yerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yabancı bir liman olarak gösterilmesi gerekir.

(3) Serbest dolaşımda bulunan ve bulunmayan eşyayı birlikte taşıyan Türk bandıralı gemilerin sahip, kaptan veya acenteleri, bu iki türlü eşyanın birbirine karışmaması için, gereğine göre, bunları ayrı yer ve bölümlere koymak veya gümrük idaresince uygun görülecek tedbirleri almak zorundadır.

(4) Serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın bir Türk limanına sevkine izin verilebilmesi için, eşyanın gideceği limandaki gümrük idaresinin, o eşyanın gümrük işlemlerini yapmaya yetkili olması gerekir.

(5) Türk bandıralı geminin, kazan, makine veya teknesinde ortaya çıkan bir arıza sebebiyle yoluna devam edememesi halinde, kurtarma amacıyla, yükü, yabancı bir gemiye aktarılabilir.

(6) Yabancı bir limana götürmek üzere Türk limanlarından eşya alan yabancı bayraklı gemilerin, kazaya uğraması, makinelerinin bozulması, haciz altına alınması, sefer değiştirmesi için emir alması gibi yoluna devamına mani sebeplerden ötürü, yükünü bir Türk limanında başka bir gemiye nakletmesine izin verilir. Yabancı bir limana sevk edilmek üzere, bir Türk limanından diğer bir Türk limanında bulunan başka gemilere taşınacak söz konusu eşya, nakliyatının deniz üstünde olmak şartıyla, yabancı bandıralı gemilerle yapılmasına da izin verilir.

(7) Bir Türk limanına denizyolu ile gelen serbest dolaşımda olmayan eşyanın gemiden indirilmeksizin aynı gemi ile bir başka Türk limanına taşınması durumunda transit beyannamesi düzenlenmez.

Telef veya kayıp olan eşya

MADDE 228 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Transit rejimine tabi eşyanın mücbir sebep veya beklenmeyen haller nedeniyle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz. Ancak;

- a) Suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılığınca verilen belge ile,
- b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan başka olaylar yüzünden olmuşsa, o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile,
- c) Trafik kazaları, trafik kaza raporuna göre ve en yakın gümrük idaresi tarafından yapılan tespit sonucunda gümrük idare amirinin vereceği karar ile, kanıtlanır.

(2) Birinci fıkrada sayılan belgeler, ulusal transit işlemlerinde hareket gümrük idaresine sunulur. Söz konusu belgelerin incelenmesi ve kabulü, ilgili idareye aittir. İlgili idare, gerektiğinde bunları veren makamlarla yazışma yaparak eksikliklerini tamamlar.

Basitleştirmeler

MADDE 229 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Bakanlık, rejim hak sahibinin başvurusu üzerine, duruma göre aşağıdaki basitleştirmelere izin verebilir:

- a) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme,
- b) Belirli taşıma şekillerine özgü basitleştirmeler:
 - 1) Demiryolu ile taşınan eşya,
 - 2) Havayolu ile taşınan eşya,
 - 3) Denizyolu ile taşınan eşya,
 - 4) Boru hattı ile taşınan eşya.
- c) (Ek: RG-24/9/2021-31608) İzinli gönderici yetkisi,

(2) Basitleştirmelere ilişkin ek koşullar, iznin verilmesi, iptali ve düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Boru hattı ile yapılan taşımalarda, rejim hak sahipleri başvuru ve izin koşullarına tabi değildir.

(4) (Ek: RG-24/9/2021-31608) İzinli gönderici yetkisi başvurularında, 230 ila 234 üncü madde hükümleri uygulanmaz.

Basitleştirme izninin genel koşulları

MADDE 230 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) 229 uncu maddede belirtilen basitleştirmelere ilişkin izinlerin verilebilmesi için başvuru sahibinde aşağıdaki şartlar aranır:

- Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olmak,
- Usulsüzlük ve vergi cezaları ile ilgili olarak;

1) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 2'sini aşan sayıda vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle ceza uygulanmamış olması,

2) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 5'ini aşan sayıda gümrük mevzuatının ihlali nedeniyle usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

3) Gümrük ve vergi mevzuatları uyarınca ödenmemiş herhangi bir vergi, ceza ve gecikme faizi bulunmaması.

c) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye kullanma (emniyeti suistimal), hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli (dolanlı) iflas, yalan tanıklık (yalan yere şahadet), suç uydurma (suç tasnii) ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa; vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa; mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu ile 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle ilgili Kanuna muhalefetten kesinleşmiş ceza veya mahkumiyet kararı bulunmaması,

ç) Basitleştirmelerin usulüne uygun olarak yürütülmesini sağlamak üzere; başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içinde en az 500 transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamı eşyayı transit etmesi veya ilgili basitleştirilmiş usul kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirebileceğine ilişkin bilgi ve belgeleri sunması.

(2) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait bağlı müesseselerin başvurularında bu maddede belirtilen şartlar aranmaz.

(3) Taşıma şekillerine özgü basitleştirmelerde, bu maddede sayılan koşullara ek olarak aranacak özel koşullar ve bu maddede belirtilen şartların aranmayacağı haller Bakanlıkça belirlenir.

(4) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme basitleştirmelerine ilişkin olarak, bu maddede sayılan koşullara ek olarak aranacak özel koşullar ile başvuruya ve iznin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Basitleştirme izinleri için yetkili makamlar

MADDE 231 – (1) (Değişik: RG-03/01/2023-32062) Basitleştirme izni vermeye Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir. Gümrük ve dış ticaret bölge müdürlükleri kapsamlı teminat izni vermek için yetkilendirilebilir.

Basitleştirme izni başvurusu

MADDE 232 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Basitleştirmelerin kullanılmasına yönelik izin başvurusu, izin makamına yazılı olarak veya elektronik veri işleme tekniği kullanılarak yapılır.

(2) Başvuru sahibi verilen bilgi ve ekli belgelerin tam ve doğru olmasından sorumludur.

(3) Basitleştirme başvurusunda;

a) Rejim hak sahibinin bağlı bulunduğu ticaret sicil müdürlüğü bilgisi ile kuruluşa ilişkin şirket esas sözleşmesinin, şirket güncel adresinin, cari ortakların ve gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanların yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesi tarih ve sayılarını içerir liste,

b) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının arşiv bilgilerini de içeren son bir ay içerisinde alınmış adli sicil kayıtları, bu kişilerden yabancı uyruklu olanların adli sicil kayıtlarını ibraz edememeleri halinde, Ek-52'de yer alan taahhütname ile birlikte geçerli pasaportlarının yeminli tercümesi,

c) (Mülga: RG-03/01/2023-32062)

ç) (Mülga: RG-19/6/2021-31516)

d) Bu Yönetmeliğin 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamındaki bilgi ve belgeler, yer alır.

(4) Bu Yönetmeliğin 230 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşların başvurusunda, yetkili şahıslarca imzalanmış başvuru yazısına, varsa basitleştirmeye ilişkin ek koşullara ilişkin bilgi ve belgeler eklenir.

Basitleştirme izin başvurularının kabulü ve reddi ile iznin verilmesi

MADDE 233 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) İzin makamı, basitleştirmelerden yararlanma başvurusu üzerine 230 uncu maddede belirtilen genel koşullar ve varsa her bir basitleştirmeye ilişkin özel koşulları dikkate alarak izni verir veya başvuruyu reddeder. Başvurunun reddine ilişkin karar gerekçesiyle birlikte başvuru sahibine bildirilir.

(2) İzin makamı, basitleştirmeye ilişkin bir başvuru aldığı anda, başvurunun tam olup olmadığını kontrol eder. Aranılan belgelerin bir kısmının başvuru dosyasında yer almadığının veya eksik bilgi içerdiğinin tespit edilmesi halinde başvuru sahibine bildirilen eksiklikler bunlara ilişkin bildirim yapıldığı tarihi müteakip en geç altmış gün içinde tamamlanır. Bu süre içerisinde tamamlanmayan başvuru yapılmamış sayılır.

Basitleştirme izninin yeniden değerlendirilmesi, askıya alınması ve iptali

MADDE 234 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) İzin sahibi, izin verildikten sonra ortaya çıkan ve iznin devam etmesini veya içeriğini etkileyebilecek her türlü unsuru yetkili makamlara gecikmeksizin bildirir.

(2) Yanlış ve eksik bilgiye dayanarak verilmiş olan izin, izin sahibinin bilginin yanlış veya eksik olduğunu bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde iptal edilir. Söz konusu iptal kararı gerekçesiyle birlikte başvuru sahibine bildirilir.

(3) Basitleştirme izni;

a) İzinin uygulanmasını etkileyecek bir mevzuat değişikliğinin söz konusu olması,

b) İzinin verilmesi için belirtilen bir veya birden fazla koşulun ya da izin kapsamında öngörülen bir yükümlülüğün yerine getirilmemiş veya getirilemeyecek olması,

c) İzin verilmesinden sonra ortaya çıkan bir unsurun, iznin devamını veya içeriğini etkilemesi,

ç) Bakanlıktaki mevcut bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda gerekli görülmesi,

d) İzin sahibi tarafından bu yönde talepte bulunulmuş olması,

durumlarından birinin gerçekleşmesi halinde, durumun niteliğine göre, izin makamı tarafından yeniden değerlendirilebilir, düzeltilebilir, izin makamınca belirlenecek süre boyunca askıya alınabilir ya da iptal edilebilir. Yapılan değerlendirme ve işlem sonucu izin sahibine bildirilir.

Demiryolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul**MADDE 235 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)**

(1) Eşyanın demiryolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin yapılacak izin başvurusu, 230 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen koşulların sağlanması halinde 232 nci maddede belirtilen bilgi ve belgeler ibraz edilerek yapılır. Ancak 230 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşların başvurularında, 232 nci maddede yer alan bilgi ve belgeler aranmaksızın, demiryolu işletmecisinin Uluslararası Demiryolları Birliği (UIC) işletme kodunun yer aldığı ve verilecek izin kapsamında gerçekleştirilecek transit işlemlerine ilişkin yükümlülüklerin rejim hak sahibi sıfatıyla taraflarınca üstlenildiğine dair ibare içeren, yetkili şahıslarca imzalanmış başvuru yazısına istinaden işlem yapılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen koşulları taşıyan demiryolu işletmecisine Bakanlıkça basitleştirme izni verilebilir. Basitleştirme izin başvurusunda aranacak ilave koşullar ve belgeler ile izin kapsamında hareket ve varış gümrük idarelerinde yapılacak işlemler, izin sahibi rejim hak sahibinin yükümlülükleri ve izne ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Denizyolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul**MADDE 236 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)**

(1) 230 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen koşulları taşıdığını 232 nci maddede belirtilen bilgi ve belgeler ile tevsik eden denizyolu taşımacılığı yapan firmalara Bakanlıkça basitleştirme izni verilebilir. Basitleştirme izin başvurusunda aranacak ilave koşullar ve belgeler ile izin kapsamında hareket ve varış gümrük idarelerinde yapılacak işlemler, izin sahibi rejim hak sahibinin yükümlülükleri ve izne ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Havayolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul**MADDE 237 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)**

(1) Transit rejimi çerçevesinde eşyanın havayolu ile basitleştirilmiş usulde taşınmasına ilişkin yapılacak izin başvurusunda, başvuru sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde en az iki yıldır yerleşik olması, başkası adına ve namına hareket etmemesi, düzenli olarak transit işlemleri yapması ve Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanları hakkında 230 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş ceza veya mahkûmiyet kararının bulunmaması şartı aranır. Bu kapsamda yapılacak başvurularda, 230 uncu maddede belirtilen diğer koşullar aranmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen koşulları taşıdığını 232 nci maddenin üçüncü fıkrasının ilgili bentlerinde sayılan belgeler ile tevsik eden havayolu firmalarına Bakanlıkça basitleştirme izni verilebilir. Basitleştirme izin başvurusunda aranacak ilave koşullar ve belgeler ile izin kapsamında hareket ve varış gümrük idarelerinde yapılacak işlemler, izin sahibi rejim hak sahibinin yükümlülükleri ve izne ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Boru hattı ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul

MADDE 238 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Boru hattıyla transit rejimi hükümleri;

a) Boru hattıyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşya için Türkiye Gümrük Bölgesine girişte,

b) Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan eşyanın boru hattına girişinde, uygulanır.

(2) Boru hattı ile transit rejiminde, rejim hak sahibi, boru hattı işletmesidir.

(3) Boru hattı ile transit taşımada, transit rejimi, eşyanın gönderildiği kişinin işletmesine ulaşıp kayıtlarına geçmesiyle son bulur.

(4) Boru hattı taşımacılığında, taşımayı yapan işletme ve eşyanın gönderildiği işletme, bu eşyaya ilişkin muhasebe kayıtlarını eksiksiz tutmak ve gümrük idaresinin denetimine her an hazır durumda bulundurmaktır zorundadır.

(5) Boru hattı ile yapılan transit işlemlerine ve basitleştirme koşullarına ilişkin özel hükümler getirmeye Bakanlık yetkilidir.

İzinli gönderici yetkisi

MADDE 238/A – (Ek: RG-24/9/2021-31608)

(1) Transit rejimine konu eşyayı hareket idaresine sunmaksızın transit işlemleri gerçekleştirmek isteyen kişilere izinli gönderici yetkisi verilebilir.

(2) Yetki başvurusunda aranacak koşullar, başvurunun yapılması, başvurunun incelenmesi, yetkinin verilmesi, askıya alınması, iptali, gümrük işlemleri ve diğer hususlar Bakanlıkça düzenlenir.

Ulusal transit rejiminde serbest dolaşımda olmayan eşyada beyana aykırılık

MADDE 239 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek, ulusal transit rejimi altında taşınan serbest dolaşımda olmayan eşyanın, varış gümrük idaresince yapılan kontrol ve muayenesi sonucunda eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte (Değişik ibare: RG-09.01.2024-32424) beyana göre eksik çıkması halinde;

a) (Değişik: RG-1/4/2020-31086) Varış gümrük idaresince, eksik çıkan miktar üzerinden hareket gümrük idaresine uyuşmazlık bildirilir. Eksikliğin mahrecindeki eksik yüklemekten veya yanlış beyandan kaynaklandığının, uyuşmazlık bildiriminden itibaren 28 gün içerisinde rejim hak sahibince hareket gümrük idaresine ispat edilmesi

gerekir. Bu süre yazılı başvuru halinde 28 gün daha uzatılabilir. Eksikliğin sebebinin, süresi içerisinde ispat edilmesi halinde işlemler tamamlanır ve hareket gümrük idaresince rejim ibra edilir. Eksikliğin sebebinin süresi içerisinde ispat edilememesi halinde, gümrük vergileri ve diğer yüklerin tahsil edilmesinin yanı sıra, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası uygulanır ve hareket gümrük idaresince rejim ibra edilir.

b) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** Varış gümrük idaresinde, sistemde kontrol sonucu girilmeden, yükümlüsünce eksikliğe ilişkin gümrük vergileri ve diğer yükler ile Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezasının ödenmek istenmesi ve bunların varış bildirimini müteakip üç gün içinde ödenmesi halinde, varış gümrük idaresi sistem üzerinden uyuşmazlığın çözümünün beklenilmediğini ve vergilerin ödendiğini içeren mesajı hareket gümrük idaresine gönderir. Bu durumda, hareket gümrük idaresince ilave bilgi ve belge aranmaksızın rejim ibra edilir. Bu süre içinde gerekli ödemenin yapılmaması halinde varış gümrük idaresi kontrol sonucunun uygun olmadığını ve uyuşmazlığın hareket gümrük idaresince çözüleceğini belirtir ve işlemler (a) bendine göre yapılır.

c) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarılacak eşya için vergilerin tahsilini ve Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezasının uygulanmasını müteakip aracın çıkışına izin verilir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek, ulusal transit rejimi altında taşınan serbest dolaşımda olmayan eşyanın, varış gümrük idaresince yapılan yapılan kontrol ve muayenesi sonucunda eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte **(Değişik ibare: RG-09.01.2024-32424)** beyana göre fazla çıkması halinde;

a) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** Fazla çıkan eşya geçici depolama yeri veya antrepoya alınır; talep edilmesi halinde, beyana konu diğer eşyanın gümrük işlemlerine devam edilir. Beyannameye ekli fatura ve ticari belgelerde kayıtlı bilgilerden fazlalığın yanlış beyan sebebiyle ortaya çıktığı anlaşılırsa, fazla eşyaya ilişkin rejim beyanında bulunulmasına izin verilir. Aksi halde, fazlalığın mahrecindeki fazla yüklemekten veya yanlış beyandan kaynaklandığının, 28 gün içerisinde ispat edilmesi gerekir. Bu süre yazılı başvuru halinde 28 gün daha uzatılabilir. Yükümlüsünce süresi içerisinde ispat edilmesi halinde, fazla eşyaya ilişkin rejim beyanında bulunulmasına izin verilir. Süresi içerisinde ispat edilememesi halinde, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (d) bendi uyarınca işlem yapılır. Her iki durumda da, varış gümrük idaresince hareket gümrük idaresine bildirimde bulunulmasını müteakip hareket gümrük idaresince rejim ibra edilir.

b) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarılacak eşya için, fazla çıkan eşya ile beyan edilen eşyanın aynı olması durumunda, tespit edilen fazlalık transit refakat belgesine ve sisteme gerekli açıklamalar yapılarak kaydedilir ve transit rejimi sonlandırılarak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Ayrıca, hareket veya giriş gümrük idaresine bilgi verilir. Çıkış gümrük idaresinde, beyan edilen serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya ilaveten farklı eşya tespit edilmesi halinde ise, durum transit refakat belgesine ve sisteme gerekli açıklamalar yapılarak kaydedilir, transit rejimi sonlandırılarak beyan edilen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir, ancak farklı çıkan eşyanın yurtdışına çıkışına izin verilmez. Farklı eşya bulunması durumunun

mahrecindeki yükleden veya yanlış beyandan kaynaklandığının 28 gün içerisinde ispat edilmesi gerekir. Bu süre yazılı başvuru halinde 28 gün daha uzatılabilir. Yükümlüsünce süresi içerisinde ispat edilmesi halinde, bu eşyanın yurtdışı edilmesine ya da transit rejimine tabi tutulmasına izin verilir. Süresi içerisinde ispat edilememesi halinde, Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (d) bendi uyarınca işlem yapılır. Ayrıca, hareket veya giriş gümrük idaresine bilgi verilir.

Ortak transit rejiminde serbest dolaşımda olmayan eşyada beyana aykırılık
MADDE 240 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Ortak transit rejimi kapsamında, Türkiye Gümrük Bölgesine mühürlü olarak gelen ve mühürleri kontrol edilmek suretiyle varış gümrük idaresine sevk edilen veya mühürsüz gelen ve transit idaresince mühür tatbik edilmek suretiyle ya da mühürden vazgeçme uygulanarak varış gümrük idaresine sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, varış gümrük idaresince yapılan muayenesi sonucunda eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte beyana göre eksik çıkması halinde;

a) Hareket/transit gümrük idaresinde tatbik edilen orijinal mührün sağlam olması durumunda, varış gümrük idaresince eksik çıkan miktar üzerinden transit işlemi sonlandırılır ve hareket gümrük idaresine, çözümünün beklenmediği belirtilerek uyuşmazlık bildirilir.

b) (Değişik: RG-1/4/2020-31086) Hareket/transit gümrük idaresinde tatbik edilen orijinal mührün sağlam olmaması veya sökülmüş olması ya da eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde boşaltıldığı veya değiştirildiğine ilişkin kanaatin oluşması durumunda, gümrük vergileri ve diğer yüklerin tahsil edilmesine yönelik tahsilat işlemi başlatılır ve Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendi uyarınca eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası uygulanır. Tahsilat henüz gerçekleşmeden hareket gümrük idaresince araştırma başlatılması durumunda, tahsilat talebinde bulunulur. Hareket gümrük idaresince araştırma başlatılmadan ya da araştırma başlatılıp varış gümrük idaresince araştırmaya cevap verme süresi dolmadan önce vergi ve diğer yüklerin tahsil edilmesi durumunda, vergilerin ödendiğini içeren mesaj hareket gümrük idaresine gönderilir.

(2) Ortak transit rejimi kapsamında, Türkiye Gümrük Bölgesine mühürlü olarak gelen ve mühürleri kontrol edilmek suretiyle varış gümrük idaresine sevk edilen veya mühürsüz gelen ve transit idaresince mühür tatbik edilmek suretiyle ya da mühürden vazgeçme uygulanarak varış gümrük idaresine sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, varış gümrük idaresince yapılan muayenesi sonucunda eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte beyana göre fazla çıkması halinde, 239 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(3) Ortak transit rejimi kapsamında, transit idaresinde tespit edilen bu madde kapsamı eksiklik için işlemler varış gümrük idaresi olarak gerçekleştirilir, hareket gümrük idaresine uyuşmazlık bildirilir ve mevcut olan eşya ulusal transit rejimi kapsamında yapılacak beyana istinaden varış gümrük idaresine sevk edilir. Fazlalık tespit edilmesi durumunda, ilgisince talep edilmesi halinde, fazla çıkan eşya ulusal transit rejimi kapsamında yapılacak beyana istinaden varış gümrük idaresine sevk edilir. (Ek cümle: RG-1/4/2020-31086) Bu fıkra kapsamındaki eksiklik ve fazlalık durumlarında Kanununun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (c) veya (d) bentleri uyarınca işlem yapılmaz.

Ulusal ve ortak transit rejimlerinde serbest dolaşımda olmayan eşyada beyana aykırılıklar için ortak hükümler

MADDE 241 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) 239 ve 240 ıncı maddelere konu eksiklik veya fazlalığın eşyanın tabiatı icabı, Ek-11'de yer alan oranlarda olduğunun anlaşılması halinde, eksiklik veya fazlalık takibatı yapılmayarak işlemler varış gümrük idaresince tespit edilen miktar üzerinden sonuçlandırılır. Eksiklik veya fazlalık takibatı gerektiren durumlar için takibat ve varsa cezaî işlem, eksiklik veya fazlalığın tamamı için değil, Ek-11'de belirtilen oranları aşan kısmı için uygulanır.

(2) Varış gümrük idaresinde yapılan kontrol neticesinde tespit edilen 239 ve 240 ıncı maddelere konu aykırılığın, Kanunun ve/veya 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda ilgili hükümler uyarınca gerekli işlemler yapılır.

(3) (Değişik: RG-09.01.2024-32424) Varış gümrük idaresinde yapılan kontrol ve muayene neticesinde, taşıta tatbik edilen mühürlerin sağlam olduğu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun ihlal edildiğine yönelik bir tespitle bulunulmadığı hallerde;

a) 239 ve 240 ıncı maddeler çerçevesinde bir eksiklik ya da fazlalık bulunmadığı; ancak, yapılan kontrol ve muayene sonucunda tespit edilen eşya ile beyan edilen eşya farklı olmakla birlikte eşyanın 6'lı tarife alt pozisyonunun aynı olduğunun tespit edildiği durumda Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

b) Beyan edilen eşyada 239 ve 240 ıncı maddeler çerçevesinde bir eksiklik ya da fazlalık olup olmadığına bakılmaksızın, yapılan kontrol ve muayene sonucunda taşıt içerisinde transit beyanına konu edilmemiş ve 6'lı tarife alt pozisyonu beyan edilen eşyadan farklı olan eşyanın tespiti halinde 239 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(4) (Ek: RG-1/4/2020-31086) Transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, hareket gümrük idaresinden sevk edilmesinden sonra varış gümrük idaresine varışından önce yapılan kontrolü veya muayenesi sonucunda beyana göre eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi halinde söz konusu tespiti yapan idare tarafından, 239 uncu ve 240 ıncı maddelerin ilgili fıkraları ile bu madde kapsamında varış gümrük idaresince yapılacağı belirtilen işlemler gerçekleştirilir.

(5) (Ek: RG-09.01.2024-32424) 239 ve 240 ıncı maddelerin uygulanması bakımından, "beyanda belirtilen cinsine uygun" ifadesinden, beyan edilen eşya ile tespit edilen eşyanın 6'lı tarife alt pozisyonunun aynı olması durumu anlaşılır.

Serbest dolaşımda bulunan eşyada beyana aykırılık

MADDE 242 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Varış gümrük idaresince yapılan muayene neticesinde, miktar ve cins bakımından transit beyanına göre aykırı çıkan ihraç eşyası için sonradan ihraç edilsin veya edilmesin Kanunun 241 inci maddesi uygulanır. Söz konusu aykırılığın Kanunun diğer hükümlerini ve/veya 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu da ihlal ettiği sonucuna varılması durumunda ilgili hükümler uyarınca gerekli işlemler yapılır.

Belirgin bir şekilde farklı cinsten eşya

MADDE 243 – (Değişik: RG-1/4/2020-31086)

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve varış gümrük idaresine karayolu ile sevk edilmek üzere transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın,

giriş gümrük idaresinde yapılan kontrol veya muayene sonucunda, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde fiilin niteliğine göre Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrasının (a) veya (b) bentleri uyarınca idari para cezasının uygulanmasını müteakip eşyanın sevkine izin verilir.

Yükümlü ve kefile yönelik tahsilat işlemleri

MADDE 244 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) İlgili gümrük idaresince transit işleminin usulüne uygun olarak gerçekleştirilmediğinin tespit edilmesi durumunda tahsilat işlemi başlatılır.

(2) İlgili gümrük idaresince yükümlüsüne tebliğ edilen gümrük vergileri ve diğer yükler, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

(3) Süresi içinde ödenmeyen kesinleşmiş gümrük vergileri ve diğer yükler için, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde, ilgili gümrük idaresince kefil nezdinde tahsilat işlemi başlatılır. Ortak transit rejimi kapsamı işlemlerde kefilen tahsilatın yapılabilmesi için, gerekli bildirimlerin öngörülen sürelerde kefile yapılmış olması gerekir.

(4) Kefil tarafından süresi içinde ödenmeyen gümrük vergileri ve diğer yükler için kefil nezdinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takibata geçilir.

(5) Teminatın yeterli olmaması halinde kalan tutar, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre yükümlüsünden tahsil edilir.

Transit idaresinde ayniyet önlemleri

MADDE 245 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

Çıkış gümrük idaresinde yapılacak işlemler

MADDE 246 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

Varış idaresinde transit beyanının kontrolü ve eşyanın muayenesi

MADDE 247 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

Varış idaresinde alternatif kanıt

MADDE 248 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

Serbest dolaşımda olmayan eşyada beyana aykırılık

MADDE 249 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

Serbest dolaşımda bulunan eşyada beyana aykırılık

MADDE 250 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

Demiryolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul

MADDE 251 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-7/10/2016-29850) (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

Denizyolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul

MADDE 252 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-7/10/2016-29850) (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

Demiryolu ile taşımada kayıtların kontrol edilmesi

MADDE 253 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)

Diğer transit düzenlemelerinin askıya alınması

MADDE 254 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)

CIM taşıma belgesinin tescil edilmesi ve eşyanın serbest bırakılması

MADDE 255 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)

- Eşya tanımı ve pozisyonu
 MADDE 256 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)
- Ayniyet önlemleri
 MADDE 257 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)
- Demiryolu ile taşımada hareket idaresindeki işlemler
 MADDE 258 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)
- Demiryolu ile taşımada varış idaresindeki işlemler
 MADDE 259 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)
- Denizyolu ile taşımada eşya manifestosu
 MADDE 260 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)
- Denizyolu ile taşımada hareket idaresindeki işlemler
 MADDE 261 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)
- Denizyolu ile taşımada varış idaresindeki işlemler
 MADDE 262 – (Mülga: RG-7/10/2016-29850)
- Denizyolu ile transite ilişkin özel hükümler
 MADDE 263 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Havayolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul
 MADDE 264 – (Değişik: RG-22/1/2016-29601) (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Kağıt usul
 MADDE 265 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Transit/güvenlik refakat belgesi
 MADDE 266 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Avro kur değeri
 MADDE 267 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Masraflar
 MADDE 268 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Posta sevkiyatları
 MADDE 269 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Yolcu eşyasının transiti
 MADDE 270 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Yasaklamaya tabi eşya
 MADDE 271 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Hayvan ve hayvansal maddeler ile bitki ve parçaları
 MADDE 272 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Telef veya kayıp olan eşya
 MADDE 273 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Asıl sorumlunun sorumluluğu
 MADDE 274 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Teminat aranmayan eşyanın eksik çıkması
 MADDE 275 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- TIR Karnesi ile taşıma
 MADDE 276 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- ATA Karnesi ile taşıma
 MADDE 277 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)
- Belirgin bir şekilde farklı cinsten eşya
 MADDE 278 – (Ek: RG-15/5/2013-28648) (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

Tanımlar

MADDE 308 – (1) Bu bölümde geçen;

- a) Denetleyici gümrük idaresi: İzin belgesinde belirtilen ekonomik etkili gümrük rejimini denetleyen gümrük idaresini,
- b) Hesap: İzin hak sahibinin ticari, vergi veya diğer hesap defterlerini veya bu şekilde tutulan bilgiyi,
- c) İşlem görmüş ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünleri,
- ç) İşlem görmüş asıl ürün: Rejim kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürünleri,
- d) İşlem görmüş ikincil ürün: Rejim kapsamında işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen işlem görmüş asıl ürün dışında zorunlu olarak elde edilen ürünleri,
- e) İzin: Rejimden yararlanmak üzere verilen izni,
- f) İzin hak sahibi: Rejimden yararlanmak üzere iznin verildiği kişiyi,
- g) Kayıt: Hangi ortamda olursa olsun, özellikle eşya hareketini ve eşyanın statüsündeki değişiklikleri olmak üzere gümrük idarelerinin rejime ilişkin gözetim ve denetimlerini mümkün kılacak gerekli tüm bilgiyi ve teknik detayları içeren veriyi; gümrük antrepo rejiminde stok kaydını,
- ğ) Kıymet ölçme yöntemi: Çeşitli işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan ithal eşya oranının, işlem görmüş ürünlerin değerine göre hesaplanması yöntemini,
- h) Miktar ölçme yöntemi: Çeşitli işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılmış ithal eşya oranının, ithal eşya miktarına göre hesaplanması yöntemini,
- ı) Rejim: Ekonomik etkili gümrük rejimlerini,
- i) Rejime giriş gümrük idaresi: İzin belgesinde belirtilen, ekonomik etkili gümrük rejimine tabi eşyanın rejime girişine ilişkin gümrük işlemlerini yapan gümrük idaresini veya idarelerini,
- j) Rejimi kapatan gümrük idaresi: İzin belgesinde belirtilen, ekonomik etkili gümrük rejimine tabi eşyanın rejime girişi sonrasında yeni bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasına veya hariçte işleme rejiminde eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin gümrük işlemlerini yapan gümrük idaresini veya idarelerini,
- k) Rejimin kapatılma süresi: Geri ödeme sisteminin kullanıldığı dahilde işleme sonrası ithalat vergilerinin iadesi için veya hariçte işleme sonrası serbest dolaşıma girişte ithalat vergilerinin tam veya kısmi muafiyeti için geçen süre de dahil olmak üzere rejim kapsamındaki eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasının zorunlu olduğu süreyi,
- l) Üçgen trafik: Gümrük idarelerinden sadece birinin Türkiye Gümrük Bölgesinde olması kaydıyla, rejime giriş gümrük idaresi ile rejimi kapatan gümrük idaresinin farklı olduğu durumu,
- m) Verimlilik oranı: Belirli bir miktardaki ithal eşyasının işlenmesi sonucu elde edilen işlenmiş ürünlerin miktarı veya yüzde oranını,

İzin başvurusu

MADDE 309 – (1) (Değişik: RG-22/3/2018-30368) İzin başvurusunun bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır.

(2) Gümrük idareleri yazılı talep üzerine iznin yenilenmesine veya bazı bölümlerinin değiştirilmesine izin verebilir.

(3) İzin başvurusu;

a) Dahilde işleme rejiminde; eşdeğer eşya kullanımına ilişkin başvurular hariç olmak üzere (**Değişik ibare: RG-2/12/2010-27773**) 312 nci maddenin birinci ve ikinci fıkralarına uygun olarak ekonomik koşulların yerine getirileceğinin varsayıldığı durumlarda,

b) (**Mülga: RG-22/3/2018-30368**)

c) Geçici ithalat rejiminde; ATA ve CPD karnelerinin (**Değişik ibare: RG-22/3/2018-30368**) kullanıldığı durumlarda,

c) (**Değişik: RG-22/3/2018-30368**) Hariçte işleme rejiminde; işleme faaliyetinin ticari nitelikte olmayan eşyanın tamiratına ilişkin olduğu durumlarda,

2) Önceden ithalatın olduğu standart değişim sisteminin kullanıldığı hariçte işlemeden sonra serbest dolaşıma girişte,

3) İzin önceden ithalatın olmadığı standart değişim sistemini kapsamadığı ve gümrük idaresinin bu yönde değişikliğe izin verdiği durumda hariçte işleme sonrası serbest dolaşıma girişte,

4) İşleme faaliyetinin ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin olması halinde hariçte işleme sonrası serbest dolaşıma girişte,

yazılı olarak veya bir veri işleme tekniği yoluyla normal usulde bir gümrük beyanıyla yapılabilir.

(4) (**Değişik: RG-22/3/2018-30368**) 311 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgenin ibrazı şartıyla, geçici ithalat ve dahilde işleme rejimlerinde izin başvurusu 171 inci madde hükümlerine göre sözlü beyan ile de yapılabilir.

(5) Geçici ithalat rejiminde izin başvurusu 177 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen herhangi bir tasarruf yoluyla da yapılabilir.

İzin başvurusunun yapılacağı mercii

MADDE 310 – (1) 309 uncu madde kapsamında başvuru;

a) Gümrük antrepo rejiminde; gümrük antreposunun denetimi altında bulunacağı gümrük idaresine,

b) (**Değişik: RG-2/7/2010-27629**) Dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde; eşyanın geldiği yetkili gümrük idaresine veya işleme faaliyetinin yapılacağı yere en yakın yetkili gümrük idaresine,

c) 1) Geçici ithalat rejiminde; eşyanın geldiği veya kullanılacağı yere en yakın yetkili gümrük idaresine,

2) Kanununun 129 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen eşya ile ekonomik etkisi olmayan özel bir durumda getirilen eşya için izin başvurusu Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü),

d) Hariçte işleme rejiminde; yetkili gümrük idaresine, yapılır.

İzin başvurusunda gerekli bilgi ve belgeler

MADDE 311 – (1) Gümrük idarelerince, (**Mülga ibare: RG-22/3/2018-30368**) (...) yapılan başvuru sırasında verilen bilgilerin yetersiz görülmesi halinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belgeler istenir.

(2) Başvurunun gümrük beyannameyi ile yapılabileceği durumlarda ise gümrük idareleri, 121 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, başvuru ile birlikte en az aşağıdaki bilgileri ihtiva eden ek-55'te yer alan belgeyi başvuru sahibinden ister.

a) Başvuru sahibinin, beyan sahibinin ve işleme faaliyetini yapan kişinin adı ve adresi,

b) Eşyaya ilişkin işlemenin veya kullanımın niteliği,

c) Eşyanın ve işlem görmüş veya işlenmiş ürünlerin teknik tanımı ve bunların ayırt edici özellikleri,

c) Ek-57'de yer alan ekonomik koşulların kodları,

d) Tahmini verimlilik oranı veya bu oranı belirleme yöntemi,

e) Rejimin tahmini kapatılma süresi,

f) Rejimi kapatması öngörülen gümrük idaresi,

g) İşleme veya kullanım yeri,

ğ) Öngörülen nakil ve devir işlemleri,

h) Sözlü beyan durumunda eşyanın miktarı ve kıymeti,

(3) Gümrük idaresince gerekli görülmeyen veya gümrük beyannamesine girilebilen bilgilerin söz konusu belgede yer almasına gerek yoktur.

(4) İkinci fıkrada belirtilen belgenin geçici ithalat rejiminde sözlü beyan ile birlikte ibrazı durumunda, bu belge iki nüsha olarak düzenlenir ve bir nüshası gümrük idaresince onaylanarak beyan sahibine verilir.

Ekonomik koşullar

MADDE 312 – (1) Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme ve hariçte işleme rejimlerine ait ekonomik koşulların yerine getirilmiş addedildiği hükümler saklı kalmak kaydıyla, ekonomik etkili gümrük rejimleri kullanım izinleri ekonomik koşullar incelenmeksizin verilmez.

(2) Dahilde işleme rejiminde, ekonomik koşulların incelenmesi sonucunda ülke kaynaklarının kullanımının ekonomik açıdan mümkün olmadığı, ayrıntıları ek-57'de belirtilen aşağıdaki özel kriterler esas alınarak belirlenmesi gerekir.

a) Yapılacak işleme faaliyeti için ithal edilecek eşya ile aynı kalite ve teknik özelliklere sahip eşyanın ülke içi üretiminin olmayışı,

b) İthal edilecek eşya ile ülke içinde üretilen eşya arasındaki fiyat farklılıkları,

c) Sözleşmeden doğan yükümlülükler.

(3) Gümrük kontrolü altında işleme rejiminde, ekonomik koşulların incelenmesi sonucunda ülke dışı kaynakların kullanımının ülke içinde bir işleme faaliyeti yaratacağının veya işleme faaliyetinin devamlılığının sağlanacağı belirlenmesi gerekir.

(4) Hariçte işleme rejiminde, ekonomik koşulların incelenmesi sonucunda;

a) İşleme faaliyetinin ülke dışında yapılmasının, ülke içinde işleme faaliyeti yapanlar için ciddi bir zarara yol açmayacağı,

b) İşleme faaliyetinin ülke içinde yapılmasının ekonomik olmadığı veya teknik nedenlerle ya da sözleşmeden doğan yükümlülükler nedeniyle uygun olmadığı,

belirlenmesi gerekir.

Başvuru sahibinin sorumluluğu

MADDE 313 – (1) İzin başvurusunda bulunan kişi, başvuru belgesini imzalayıp sunmakla; başvuru belgesinde yer alan bilgilerin doğruluğundan, başvuru belgesiyle birlikte verilen belgelerin güvenilirliğinden, gümrük işlemleriyle ilgili bütün yükümlülüklere uymaktan dolayı sorumluluğu kabul etmiş sayılır.

(2) Ekonomik etkili gümrük rejimi kullanım izni verilebilmesi için, iznin verilebilmesine ilişkin tüm şartların başvuru sahibince yerine getirilmesi ve bunun kanıtlanması gerekir.

(3) İlgili rejimin kullanılmasına ilişkin şartlar verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibi, iznin verilmesinden sonra ortaya çıkan ve iznin devamını veya içeriğini etkileyebilecek olan her türlü gelişmeyi ilgili mercilere bildirmek zorundadır.

İzin verilmesi

MADDE 314 – (1) Yetkili gümrük idaresince izin;

a) 309 uncu maddenin birinci fıkrasına göre yapılan başvurularda ek-56'daki form kullanılarak, (**Ek ibare: RG-22/3/2018-30368**) veya başvurunun bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla onaylanması ile

b) (**Değişik: RG-22/3/2018-30368**) 309 uncu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarına göre yapılan başvurularda, gümrük beyannamesi veya sözlü beyana ilişkin işlemlerin tamamlanması ile,

c) İzinin yenilenmesi veya bazı bölümlerinin değiştirilmesine ilişkin başvurularda, başvurunun uygun görüldüğünü belirten bir tasarruf ile, verilir.

Başvuru sahibine bildirim

MADDE 315 – (1) İzin verilmesine ilişkin karar veya başvurunun reddedilme nedenleri, başvurunun yapıldığı veya istenilen ek bilgi ve belgelerin gümrük idaresinin kaydına girdiği tarihten itibaren; gümrük antrepo rejiminde altmış gün, diğer rejimlerde otuz gün içinde başvuru sahibine bildirilir.

İzin geçerlilik süresi

MADDE 316 – (1) İzin, 317 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, düzenlendiği veya izinde belirtilen tarihten itibaren geçerlidir.

(2) (**Mülga: RG-1/4/2020-31086**)

Geriye dönük izin verilmesi

MADDE 317 – (1) Antrepo rejimi hariç, Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, gümrük idarelerince geriye dönük izin verilebilir.

Belgelerin saklanması

MADDE 318 – (1) İzin başvuruları ve ekleri izni veren merci tarafından;

a) Antrepo izni, iznin iptal edildiği veya geri alındığı takvim yılının sonundan itibaren,

b) Diğer ekonomik etkili gümrük rejimleri kullanım izni ise iznin sona erdiği takvim yılı sonundan itibaren,

beş yıl süre ile izin belgesiyle birlikte saklanır.

(2) İzin başvurusunun reddedilmesi, feshedilmesi veya iptal edilmesi halinde, başvuru veya iznin reddedilme kararı ile ekleri, başvurunun reddedildiği, feshedildiği veya iptal edildiği takvim yılı sonundan itibaren beş yıl süreyle saklanır.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 319 – (1) Eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında ticaret politikası önlemlerinin uygulanması öngörülüyorsa söz konusu önlemler eşyanın bir ekonomik etkili gümrük rejimine girişinde ya da bu rejime tabi oldukları süre zarfında uygulanmaz.

(2) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde ticaret politikası önlemlerinin uygulanması öngörülüyorsa söz konusu önlemler eşyanın ekonomik etkili gümrük rejimlerine tabi tutulmaları durumunda da uygulanır.

(3) Gümrük kontrolü altında işleme sonucunda elde edilen işlenmiş ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde işlem görmüş ürüne ilişkin ticaret politikası önlemleri uygulanır.

(4) Serbest dolaşıma giriş rejiminde uygulanan ticaret politikası önlemleri,

a) Kanununun 18 inci ve 19 uncu maddeleri uyarınca Türk menşeyini koruyan,

b) Standart değişim sistemi de dahil olmak üzere tamir gören,

c) Kanununun 116 ncı maddesine uygun olarak daha ileri düzeyde bir işleme

faaliyetine tabi tutulan,

eşyaya, hariçte işlemeyi müteakip serbest dolaşıma girişi veya yeniden ithali halinde uygulanmaz.

(5) Ticaret politikası önlemlerinin, eşyanın ihracatında uygulanması öngörülmüş ise, bu önlemler, gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş serbest dolaşımda bulunan eşyanın buralardan Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılması sırasında da uygulanır.

Nakil ve devir

MADDE 320 – (1) İzinde, geçici ithalat rejimi dışında, kayıtları tutulmak şartıyla, ekonomik etkili bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi eşyanın bulunduğu yerden farklı bir yere naklinin veya diğer bir izin hak sahibinin tesisine rejim kapatılmadan gönderilmesinin mümkün olup olmayacağı veya hangi şartlarda mümkün olabileceği belirtilir.

(2) Eşyanın çıkış veya varış yerinin B tipi antrepo olması halinde nakil mümkün değildir.

(3) Eşyanın, aynı izinde belirtilmiş farklı yerler arasında nakli, herhangi bir gümrük işlemi gerekmeksizin yapılır.

(4) Eşyanın, rejime giriş gümrük idaresinden izin hak sahibinin veya işleme faaliyetini yapan kişinin tesislerine veya kullanım yerine nakli, rejime giriş beyanı kapsamında yapılır.

(5) Yeniden ihracat amacıyla eşyanın çıkış gümrük idaresine nakli, rejim kapsamında yapılabilir. Bu durumda, yeniden ihracı için beyan edilen eşya Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmediği sürece rejim kapatılamaz.

(6) Ekonomik etkili gümrük rejimlerine tabi eşyanın, bir hak sahibinden diğerine devri yalnızca eşyanın devredildiği hak sahibinin kayıt yoluyla beyan izni kapsamında devrolunan eşyayı ilgili rejime tabi tutmasıyla mümkündür. (...) (...)
(Mülga: RG-20.04.2024 -32523).

(7) Geçici ithalat rejiminde eşyanın bir izin hak sahibinden diğerine devri, devralan kişinin normal usulde yazılı bir gümrük beyanı ile eşyayı rejime tabi tutmasıyla da mümkün olur.

(8) Yapılması gereken işlemler ek-58'de belirtilmiştir. Devralan kişi eşyayı teslim almakla, söz konusu eşyayı rejime tabi tutma yükümlülüğü altına girmiş olur.

(9) Transit rejimi kapsamında Müsteşarlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen eşyanın, ekonomik etkili gümrük rejimleri kapsamındaki nakil işlemlerinde transit rejimindeki teminat hükümleri uygulanır.

Kayıtlar

MADDE 321 – (1) Geçici ithalat rejimi hariç olmak üzere, antrepo rejiminde antrepo işleticisi, dahilde işleme, hariçte işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde izin hak sahibi veya işleme faaliyetini yapan kişi tarafından ilgili rejime ilişkin kayıtların tutulması zorunludur. Gümrük idaresi ilgili hususları içeren mevcut hesapları kayıt olarak onaylayabilir.

(2) Denetleyici gümrük idaresi, rejim kapsamı eşyanın tamamının veya bir kısmının envanterinin çıkarılmasını isteyebilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen kayıtlar ile 385 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca geçici ithalat rejimine ilişkin talep edilebilecek kayıtlar aşağıdaki bilgileri içermelidir.

a) Gümrük beyannamesinin verilmediği hallerde, beyannamenin doldurulması zorunlu kutularında bulunması gereken bilgiler,

b) Rejimi kapatan gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma ilişkin beyana ait bilgiler,

c) Rejime girişe ve rejimin kapatılmasına ilişkin diğer belgelerin tarih ve sayısı,

ç) İşleme faaliyetinin niteliği, elleçlemenin türü veya geçici kullanım şekli,

d) Verimlilik oranı ve standart verimlilik oranının kullanılmadığı hallerde bu oranın hesaplanma yöntemi,

e) Eşyanın bulunduğu yer ile nakil ve devrine ilişkin ayrıntıları da kapsayacak şekilde eşyanın takibini mümkün kılan bilgi,

f) Eşyanın tespiti için gerekli ticari veya teknik tanımlar,

g) Eşdeğer eşyanın kullanıldığı dahilde işleme rejiminde tüm eşya hareketinin takibini mümkün kılan bilgiler.

(4) Gümrük idareleri depolanan, işlenen veya kullanılan eşyanın tabi olduğu rejimin denetimi ve gözetimini olumsuz etkilememesi şartıyla, üçüncü fıkrada belirtilenlerin bir kısmını istemeyebilir.

Verimlilik oranı

MADDE 322 – (1) Verimlilik oranı veya ortalama oranlar da dahil olmak üzere oran belirlenmesine ilişkin yöntem, izin belgesinde belirlenir. Oran mümkün olduğu ölçüde üretime veya teknik verilere dayalı olarak belirlenir. Bu verilerin mevcut olmaması durumunda aynı tür işleme faaliyetine ilişkin veriler esas alınır.

(2) Ek-59'da yer alan eşyanın dahilde işleme rejimine tabi tutulması durumunda bu ekte belirtilen standart verimlilik oranları uygulanır.

Faiz

MADDE 323 – (1) Geçici ithalat rejimi ile dahilde işleme rejiminde işlem görmüş ürün veya ithal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğması halinde, ithalat vergilerine ilave olarak Kanunun 207 nci maddesi uyarınca belirlenecek gecikme zammı oranında faiz tahsil edilir.

(2) Birinci fıkra hükmü;

a) Kanununun 194 üncü maddesi uyarınca bir gümrük yükümlülüğünün doğması halinde,

b) Kanununun 164 üncü maddesi çerçevesinde imha sırasında ortaya çıkan hurda, atık ve döküntülerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda,

c) (**Değişik: RG-22/1/2016-29601**) 359 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen işlem görmüş ikincil ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda,

ç) Eşyanın ithalat vergilerinin henüz geri ödenmemiş veya kaldırılmamış olması şartıyla Kanununun 121 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde yapılan serbest dolaşıma giriş başvurusunun sonucu olarak gümrük yükümlülüğünün doğması durumunda,

d) Teminatın nakit olarak alınmış olması durumunda,

e) Kanununun 181 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca ithalat vergilerine tabi eşyanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali halinde % 3'ü üzerinden kesin olarak alınan ithalat vergilerinin tahsili yapılan

kısmına ve Kanununun 131 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı ile ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilecek taşıtlar, konteynerler, paletler, yolcular tarafından ithal edilen kişisel eşya ve sportif amaçlı eşya, ses, görüntü veya veri taşıyan eşya ve turistik reklam malzemesi, sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşya, doğal afetlerde gönderilen yardım malzemesi, sanat eşyası, antika eşya ve mücevherat, tip onaylama işlemi için getirilen eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında doğan gümrük yükümlülüğünde, uygulanmaz.

Rejimin kapatılması

MADDE 324 – (1) İthal veya geçici ihraç eşyasının bir izin belgesi kapsamında iki veya daha fazla beyannameye konu olmaları durumunda, haksız vergi avantajına yol açılmayacak şekilde;

a) Şartlı muafiyet sisteminde, eşyanın veya ürünlerin gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım için tahsisi, ilk önce yapılan beyan kapsamındaki ithal eşyası için rejimin kapatılmasına sayılır.

b) Hariçte işleme rejiminde veya geri ödeme sisteminin kullanıldığı dahilde işleme rejiminde işlem görmüş ürünler, ilk önce yapılan beyan kapsamındaki geçici ihraç veya ithal eşyasından elde edilmiş sayılır.

(2) İzin hak sahibi rejimin kapatılmasını, belirlenebilir haldeki değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin elde edildiği ithal veya geçici ihraç eşyası için de talep edebilir.

(3) Rejim kapsamı eşyanın diğer eşya ile bir arada bulunması ve bunların tahrip olması veya telafisi mümkün olmayacak şekilde kaybı durumunda gümrük idareleri, izin hak sahibi tarafından, tahrip olan veya yok olan rejim kapsamındaki eşyanın miktarına ilişkin olarak sunulacak delilleri kabul edebilirler. İzin hak sahibinin bu tür bir delili sağlama imkanı yoksa, tahrip veya yok olan eşya miktarı, tahrip veya yok olma olayının gerçekleştiği zamanda rejim kapsamında bulunan bu tür eşyanın oranına göre belirlenir.

Rejimin kapatılma başvurusu

MADDE 325 – (1) İzin belgesinde öngörülen süre içerisinde veya en geç bu sürenin sona erdiği tarihten itibaren;

a) **(Değişik: RG-03/01/2023-32062)** Şartlı muafiyet sisteminin kullanıldığı dahilde işleme rejiminde üç ay, gümrük kontrolü altında işleme rejiminde ise bir ay içerisinde rejimin kapatılması için,

b) Geri ödeme sisteminin kullanıldığı dahilde işleme rejiminde, ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması talebi için Kanununun 121 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre belirlenen süre içerisinde,

Denetleyici gümrük idaresine başvuru yapılır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen süre içerisinde rejim kapatma başvurusu yapılmaması halinde, denetleyici gümrük idaresi rejimi re'sen kapatabilir.

(3) Denetleyici gümrük idaresi tarafından aksi belirlenmediği takdirde, rejimin kapatılması ya da ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması başvurusu aşağıdaki hususları içerir:

a) İzin belgesinin tarih ve sayısı,

b) Kapatılma, geri verme veya kaldırılma talebine konu veya üçgen trafik sistemi çerçevesinde rejim kapsamına girmiş ithal eşyasının miktarı,

c) İthal eşyasının gümrük tarife istatistik pozisyonu,

- ç) İthal eşyasının tabi olduğu ithalat vergilerinin oranı ve gümrük kıymeti,
 d) İthal eşyasının rejime girişine ilişkin beyannamelerin tarih ve sayısı,
 e) Rejime tabi tutulan değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünün, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gümrük beyannameleri veya diğer belgeler,
 f) Verimlilik oranı,
 g) Kapatılma işleminde kıymet ölçme yönteminin kullanıldığı durumlarda, işlem görmüş ürünlerin kıymeti,
 ğ) Ödenecek veya geri verilecek ya da kaldırılacak ithalat vergileri ve gerektiğinde ödenecek faiz tutarı (Bu tutar 357 nci maddenin uygulanmasına dayanıyorsa bu husus ayrıca belirtilir.),
 h) Gümrük kontrolü altında işleme rejiminde, işlem görmüş ürünün gümrük tarife istatistik pozisyonunun ve gümrük kıymetinin belirlenmesi için gerekli unsurlar.

Bilgi verme

MADDE 326 – (Mülga: RG-22/3/2018-30368)

Bilgi formları

MADDE 327 – (1) Gümrük idareleri, ilgili kişinin talebi üzerine veya re'sen, ek-61'de yer alan aşağıdaki bilgi formlarını düzenleyebilirler.

a) Gümrük antrepo rejiminde, elleçleme işlemlerinden önce eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğünün tespitini sağlayacak bilgilerin bildirim için INF 8 bilgi formu.

b) Dahilde işleme rejiminde:

1) Vergi tutarları, faiz, teminat ve ticaret politikası önlemlerine dair bilgilerin bildirim için INF 1 bilgi formu.

2) Üçgen trafikte başkaca bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tahsis edilecek işlem görmüş ürünlere dair bilgilerin bildirim için INF 9 bilgi formu.

3) İthal eşyasında vergi muafiyetinden yararlanmak için üçgen trafikte önceden yapılan ihracata ilişkin bilgilerin bildirim için INF 5 bilgi formu.

4) Geri ödeme sisteminde, vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bilgilerin bildirim için INF 7 bilgi formu.

c) Geçici ithalat rejiminde, yer değiştirmiş eşyanın gümrük yükümlüğünün tespitine veya halihazırda tahakkuk ettirilmiş vergilere ilişkin bilgilerin bildirim için INF 6 bilgi formu.

ç) Hariçte işleme rejiminde üçgen trafikte, işlem görmüş ürünlerde kısmi veya tam muafiyetten yararlanmak için, geçici ihraç eşyasına ilişkin bilgilerin bildirim için INF 2 bilgi formu.

(Değişik madde başlığı: RG-31/3/2010-27538) Gümrük antrepo rejimi için tanımlar

MADDE 328 – (1) 329 ila 348 inci maddelerde bahsedilen gümrük antrepo rejiminin uygulanmasında;

a) Gümrük antreposu: Gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın veya izin verildiği durumlarda serbest dolaşımında bulunan eşyanın ihraç edilmek kaydıyla konulduğu genel ve özel antrepoları,

b) Genel antrepo: Eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarını,

c) Özel antrepo: Yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarını, ifade eder.

(2) (**Ek: RG-15/5/2013-28648**) Kanununun 236 ncı maddesinin beşinci fıkrasının uygulanması bakımından, gümrük antrepo rejimine tabi tutulan eşyanın kontrolü neticesinde beyan edilenden açıkça farklı olduğu tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın kolayca anlaşılabilen ve gümrük vergileri ve/veya ticaret politikası önlemleri açısından farklılık oluşturan eşya, belirgin bir şekilde farklı cinsten eşya olarak kabul edilir.

Gümrük antrepo tipleri

MADDE 329 – (1) Gümrük antrepoları, genel ve özel antrepo olmak üzere ikiye ayrılır. Uygulamadaki özellikleri sebebiyle, genel antrepoların, A, B ve F tipleri; özel antrepoların, C, D ve E tipleri bulunur.

a) A tipi antrepo, işleticisinin, stok kayıtlarını tuttuğu ve antrepoya konulan eşyada her hangi bir noksanlık olması halinde gümrük vergilerini ödemekten sorumlu olduğu genel antrepo tipidir.

b) B tipi antrepo, antrepoya konulan eşyadan, Kanununun 97 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kullanıcının sorumlu olduğu, antrepo beyannamesini kullanıcının verdiği genel antrepo tipidir. Antrepo işleticisinin sorumluluğu sınırlıdır. Antrepo işleticisi sadece antrepoyu kiralar. Antrepo stok kayıtları tutulmadığından, beyanname ve belgeler gümrük kontrolüne esas teşkil eder.

c) C tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısı aynı kişi olan ve antrepoya alınan eşyadan bu kişinin sorumlu olduğu özel antrepo tipidir.

ç) D tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcının aynı kişi olduğu, Kanununun 104 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının uygulandığı özel antrepo tipidir.

d) E tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısının aynı kişi olduğu, Kanununun 93 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, izin hak sahibinin depolama yerinin antrepo addedildiği veya depolama yeri olmazsa dahi eşyaya antrepo rejimi hükümlerini uygulandığı özel antrepo tipidir.

e) F tipi antrepo, gümrük idarelerince işletilen genel antrepo tipidir.

(2) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de antrepo sayılır.

(3) Posta idaresinin sorumluluğu ve gümrüğün denetlemesi altında yabancı menşeli kolilerin konulması için ayrılmış kapalı yerler de genel antrepo sayılır.

(4) Geçici depolama yerleri, aynı zamanda A, B, C ve D tipi antrepo olarak Müsteşarlıkça onaylanabilir veya buralar F tipi antrepo olarak işletilebilir.

(5) Gümrük idaresi, verilen izinde A, B, C veya D tipi gümrük antrepосу olarak onaylanan bina, eklentileri veya diğer her türlü yeri tanımlar. Aynı yer birden fazla gümrük antrepосу olarak tanımlanamaz.

(6) Eşyanın tehlike arz etmesi, diğer eşyaya zarar verme ihtimalinin bulunması veya diğer nedenlerle özel yapılar gerektirmesi durumunda, izin belgesinde bunların yalnızca bu eşyaya yönelik olarak özel bir şekilde donatılmış mekanlarda depolanabileceği hususu yer alabilir.

(7) A, C, D ve E tipi gümrük antrepoları, tarım ürünleri lisanslı depoları olarak onaylanabilir.

Antrepoya konulabilecek eşya

MADDE 330 – (1) (**Değişik: RG-23/5/2011-27942**) Gümrük antrepolarına;

a) Serbest dolaşıma girmemiş eşya, ithalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmadan,

b) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanabilen serbest dolaşımda bulunan eşya,

konulabilir. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın antrepoya konulması durumunda söz konusu eşyanın ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış diğer bir işlem ya da kullanıma tabi tutulması zorunludur. Ancak eşyanın ihracının veya gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutulmasının mümkün olmadığı hallerde bir takvim yılında beş defayı geçmemek üzere (**Ek ibare: RG-7/10/2016-29850**) yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya (**Mülga ibare: RG-30/6/2015-29402**) (...) gümrük memuru gözetiminde eşyanın antrepodan çıkartılmasına izin verilerek beyanname iptal edilir.

(2) Satıcı veya göndericisi belli, alıcısı emre olan eşya, antrepo işleticilerinin sorumluluğu altında genel antrepolara konulabilir. Bu şekilde genel antrepoya konulan eşyanın, alıcısının belirlenmesinden sonra tamamen veya kısmen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına izin verilir. Satıcı veya göndericisi ile yurtdışındaki alıcısı belli olan eşya ise 6/7/2018 tarihli ve 30470 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Taşıma İşleri Organizatörlüğü Yönetmeliği kapsamında yetki belgesi sahibi olan ve taşıma belgesinde bildirim tarafı olarak yer alan taşıma işleri organizatörleri tarafından antrepo beyannamesi verilerek genel antrepolara konulabilir. Elleçleme işlemine tabi tutulması ve yurtdışındaki alıcısına sevki dışında bu eşya hakkında başka bir tasarrufta bulunulmasına izin verilmez. Kullanıcı olarak taşıma işleri organizatörleri, 522 nci maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmekten sorumludur (**Değişik: 25/05/2022-31846**).

(3) (**Değişik: RG-12/6/2012-28321**) Aşağıda belirtilen ve EK-62'de yer alan eşyanın, niteliklerine ve yapılacak faaliyetin özelliklerine uygun özel düzenek ve yapılara sahip genel veya özel antrepolara konulması zorunludur.

a) Parlayıcı, patlayıcı, yanıcı ve yanmayı artırıcı eşya,

b) Korunmaları, soğuk hava depolarında olduğu gibi özel tertibat gerektiren eşya.

(4) (**Ek: RG-12/6/2012-28321**) EK-62'de yer alan diğer tehlikeli ve zararlı maddeler ile bir arada buldukları eşya için tehlike ve zarar doğurabilecek eşya, eşyanın niteliklerine uygun gerekli tedbirlerin alınması suretiyle genel veya özel antrepolara konulabilir.

(5) (**Ek: RG-12/6/2012-28321**) Bir arada buldukları eşya için ayrı bölümlerde depolansa dahi tehlike ve zarar doğurabilecek eşya genel antrepolara alınmaz.

(6) (**Ek: RG-12/6/2012-28321**) Aynı antrepo açma ve işletme izni kapsamında bir antreponun belirli bir bölümünde üçüncü fıkrada sayılan eşyanın depolanması, bu türden eşyanın konulması için antrepoda belirli bir bölümün ayrılmış olması ve bu türden eşyanın konulabileceği antrepolar için gerekli belgelerin ilgili gümrük müdürlüğüne ibraz edilmesi koşuluyla mümkündür.

(7) (**Ek: RG-12/6/2012-28321**) Üçüncü fıkrada sayılan ve aynı sevkiyat kapsamında bir arada buldukları eşyanın tali unsuru niteliğindeki eşyanın, diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde, genel veya özel antrepoların ayrı bölümlerine gerekli tedbirler alınmak suretiyle konulmasına, antrepo işleticisinin yazılı ve gerekçeli talebine istinaden, eşyanın niteliği, miktarı, kap ve ambalajları gibi unsurlar dikkate alınarak ilgili gümrük idaresince izin verilebilir.

İzinle antrepoya konulabilecek eşya

MADDE 331 – (1) Aşağıda yazılı eşya (**Değişik ibare: RG-15/5/2013-28648**) gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerinin izni ile gümrük antrepolarına konulabilir:

a) Türkiye'ye girmesi veya Türkiye'den transit geçirilmesi yasak olan yabancı ülke eşyası,

b) Gerek üzerlerinde, gerek iç veya dış ambalajlarında üretildiği ülkeden başka bir ülke ürünü olduğu izlenimini veren isim ve simgeler taşıyan eşya,

c) İhracatta kullanılacak olanlar hariç, yerli mamul ve mahsullerimizde kullanılmak üzere ve bunların yabancı menşeli olduğunu gösterecek veya bu izlenimi uyandıracak, üzerleri yabancı dille basılı veya yazılı her türlü boş zarf, şerit, etiket, damga ve benzeri eşya ile Türkiye'de düzenlenebilecek belgeleri yabancı ülkelerde düzenlenmiş gibi gösterebilecek yabancı firmalara ait üzerleri imzalı veya imzasız olsun proforma faturalar hariç boş faturalar,

ç) Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması mevzuatına göre marka, coğrafi işaret, endüstriyel tasarım hakları ile fikir ve sanat eserleri kanunu kapsamına giren haklarla ilgili olarak hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşya,

d) Geçici depolama yerlerinde veya gümrük idaresince izin verilen yerlerde kanuni süresini doldurduğu için tasfiyesi gereken veya sahipleri tarafından geçici depolama yerlerinde gümrüğe terk edilen veya geçici depolama yerlerinde yapılan yoklamalar sonunda fazla çıkan eşya.

Özel hallerde eşyanın rejime girişi

MADDE 332 –(1) Karayoluyla gelen parsiyel yüklere ilişkin antrepo beyannamesi, eşya sahibinin yetki vermesi halinde A tipi antrepo işleticilerince verilebilir.

(2) Geçici depolama yerine konulmadan gümrük antrepo rejimine tabi tutulacak eşya antrepo beyannamesinin tescilini müteakip antrepoya alınır. (**Mülga ikinci cümle: RG-31/3/2010-27538**) (...) (**Ek üç cümle: RG-12/6/2012-28321**) Antrepo beyannamesinin, taşıtın antrepoya gelişini takip eden iki iş günü içerisinde tescil edilmesi gerekir. Gümrük idaresi, sürenin bitiminden önce eşya sahibi ya da taşıyıcı tarafından yapılacak yazılı ve gerekçeli talebe istinaden bu süreyi bir gün uzatabilir. Süresi içerisinde antrepo beyannamesi verilmemesi halinde, antrepoda görevli (**Değişik ibare: RG-30/6/2015-29402**) gümrük memuru (**Ek ibare: RG-7/10/2016-29850**) veya yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından gümrük idaresine bilgi verilir ve bu durumdaki eşya, ilgili gümrük idaresinin denetimindeki en yakın geçici depolama yerine veya geçici depolama yeri yoksa gümrük idaresince uygun görülen yere gönderilir.

(**Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538**) Kayıt yoluyla rejime girişine izin verilen eşyanın doğrudan D tipi antrepoya gelmesi halinde eşyanın gümrüğe sunulmasına gerek yoktur. (**Ek ikinci cümle: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer**) Ancak, aynı sevkiyata konu olmakla birlikte antrepoya birden fazla taşıtla peyderpey sevk edilen ve tamamı bir seferde antrepoya alınamayacak eşya için, eşya sahibi veya temsilcisi ya da taşıyıcı tarafından ilgili gümrük idaresine yazılı talepte bulunulması halinde, gümrük idaresince, ilk eşyanın antrepoya girişinden itibaren en geç beş iş günü içinde antrepo beyannamesinin verilmesi koşuluyla eşyanın peyderpey antrepoya alınmasına izin verilebilir. İhtiyaç halinde bu süre gümrük idaresince bir defaya mahsus olmak üzere beş iş gününe kadar uzatılabilir.

Antrepolardaki eşyanın başkasına devri

MADDE 333 – (1) (Değişik: RG-12/6/2013-28675) Gümrük antrepolarında depolanan eşya satış suretiyle başkasına da devredilebilir. Gümrük antrepolarında depolanan solvent ve baz yağın satış suretiyle devrine, devralan tarafından serbest dolaşıma sokulacak olması durumunda izin verilmez.

(2) **(Değişik: RG-12/6/2013-28675)** Eşyanın mülkiyeti ile ilgili olarak devri önleyici haciz ya da ihtiyati tedbir kararı gibi hukuki bir engelin varlığı halinde bu durum açıklığa kavuşturulmadan işlem yapılamaz.

(3) **(Değişik: RG-09.01.2024-32424)** Eşyanın devrine ilişkin olarak;

a) Antrepoda devri yapılan her bir eşya için, beş iş günü içerisinde devralan tarafından eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ya da yeni bir antrepo beyannamesi verilmesi gerekir. Bu süre içerisinde bahsi geçen işlemlerin yapılmaması halinde devralana, aşılın her gün için Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

b) Devir işlemine ilişkin belgeler, eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ya da yeni antrepo beyannamesi verilmesi sırasında gümrük idaresine ibraz edilir. Eşyanın devri ile birlikte gümrük vergileri ile para cezaları da dâhil eşya ile ilgili hukuki sorumluluklar devralana geçer ve antrepo stok kayıtlarında gerekli değişiklikler yapılır.

c) Antrepoda devredilmiş olan eşya için yeni bir antrepo beyannamesi verilmeden söz konusu eşya antrepoda başka bir devre konu olamaz. Aksi takdirde, her bir devralana Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(4) **(Ek: RG-2/11/2011-28103)** Özel antrepoda bulunan eşyanın devrine ilişkin talepler, eşyanın devrini müteakip beş iş günü içinde gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak suretiyle antrepodan çıkarılması şartıyla kabul edilir. **(Ek cümle: RG-30/6/2015-29402)** Belirtilen süre içinde eşyanın antrepodan çıkarılmaması halinde bu sürenin aşıldığı tarihten itibaren antrepo işleticisine ve devralana ayrı ayrı olmak üzere, aşılın her gün için Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(5) **(Ek: RG-22/1/2016-29601)** Devralanın onaylanmış kişi veya yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip olması ya da aşağıdaki koşulları taşıması ve ilgili Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerince yıllık kontroller sonucunda (b) ile (ç) bentlerindeki koşulların sağlandığının tespit edilmesi halinde gümrük antrepolarında depolanan solvent ve baz yağın satış suretiyle devrinde birinci fıkranın ikinci cümlesi uygulanmaz:

a) Devralan firmanın en az iki yıldır faaliyette bulunması.

b) Usulsüzlük ve vergi cezaları ile ilgili olarak;

1) Geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 2'sini aşan sayıda vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle ceza uygulanmamış olması,

2) Geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 5'ini aşan sayıda gümrük mevzuatının ihlali nedeniyle usulsüzlük cezası uygulanmamış olması.

c) Gümrük ve vergi mevzuatları uyarınca haklarında ödenmemiş herhangi bir vergi, ceza ve fer'i amme borcu bulunmaması.

ç) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye

kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa, mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle ilgili Kanuna muhalefetten ceza veya mahkumiyet kararı bulunmaması.

Elleçleme

MADDE 334 – (1) Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, serbest dolaşımda bulunmayan eşya için gümrük idarelerince (**Mülga ibare: RG-23/5/2011-27942**) (...) ek-63'te belirtilen elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir.

(2) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan tarım ürünlerinin, gümrük antrepo rejimine tabi tutulmadan ve ek-63'te belirtilen elleçleme işlemlerinden daha ileri aşamada olması şartıyla gümrük antrepolarında işlem görmesine, Müsteşarlıkça izin verilebilir.

(3) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan tarım ürünlerinin ihracı konusunda 368 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

(4) (**Ek: RG-22/3/2018-30368**) Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki faslı değişmemek şartıyla, savunma sanayi ve havacılık sektöründe kullanılan eşyanın ek-63'te belirtilen elleçleme faaliyetlerine tabi tutulmasına Bakanlıkça izin verilebilir.

Elleçleme işlemleri için başvuru

MADDE 335 – (1) (**Değişik: RG-20.04.2024 -32523**) Elleçleme izin başvuruları denetleyici gümrük müdürlüğüne yazılı olarak ve her işlem için münferiden yapılır. Bu başvuru, yapılacak işlemleri ve gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanması için gerekli bütün ayrıntıları içermek zorundadır. Başvuru, elleçlemenin antrepo içerisinde yapılmasının talep edilmesi halinde denetleyici gümrük müdürlüğüne, elleçlemenin antrepo dışında yapılmasının talep edilmesi halinde gümrük müdürlüğünün görüşü üzerine Bölge Müdürlüğüne sonuçlandırılır.

(2) (**Değişik: RG-23/5/2011-27942**) 334 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, antrepo işletme izninde veya E tipi antrepoda rejimden yararlanılmasına ilişkin izinde, yapılacak elleçleme işlemleri gösterilebilir.

(3) (**Değişik: RG-20.04.2024 -32523**) Antrepo açma ve işletme izin belgesinde gösterilecek elleçleme izni başvurularında aşağıdaki şekilde işlem yapılır:

a) Başvuru, yapılacak işlemleri ve gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanması için gerekli bütün ayrıntıları içermek zorundadır.

b) Elleçlemenin antrepo içerisinde yapılmasının talep edilmesi halinde, başvuru denetleyici gümrük müdürlüğüne yapılır ve gümrük müdürlüğüne sonuçlandırılır.

c) Elleçlemenin antrepo dışında yapılmasının talep edilmesi halinde, başvuru denetleyici gümrük müdürlüğüne yapılır. Başvuru, gümrük müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bölge Müdürlüğüne iletilir ve Bölge Müdürlüğünce sonuçlandırılır.

ç) Elleçleme izninin verildiği idarece, antrepo açma ve işletme izin belgesine; elleçlemeye konu eşya ile ilgili olarak eşyanın mahiyeti, cinsi ve Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu ile ilgili bilgileri içeren liste eklenir.

d) Elleçleme izninin verildiği durumlarda, ilgili antrepo beyannamesi hakkında denetleyici gümrük müdürlüğüne bilgi verilir.

(4) **(Ek: RG-23/5/2011-27942) Antrepodan** elleçleme işlemi için geçici çıkan eşyanın gümrükçe onaylanmış işleme tabi tutulması halinde eşyanın antrepoya getirilmesi zorunlu olmayıp bulunduğu yerde muayeneye arz edilmesi mümkündür.

(5) **(Ek: RG-23/5/2011-27942)** Elleçleme yapılmak üzere geçici çıkışı yapılan eşyanın antrepo beyannamesine uygunluğu, miktarı ve ayniyat tespiti **(Ek ibare: RG-7/10/2016-29850)** yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya **(Mülga ibare: RG-30/6/2015-29402)** (...) Gümrük Memurunca yapılır.

(6) **(Ek: RG-23/5/2011-27942)** Antrepolarda veya geçici çıkış yapılmak suretiyle gerçekleştirilecek elleçleme işlemlerinden sadece antrepo rejimine tabi eşya faydalanabilir.

(7) **(Ek: RG-23/5/2011-27942)(Değişik: RG-16/7/2011-27996)** Antrepo rejimine tabi eşyanın tamamen veya kısmen üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak elleçleme işlemine tabi tutulması halinde üçüncü ülke girdilerinin muayene ve tespiti yapıldıktan sonra CIF değeri belirlenerek, (Değişik ibare: RG-15/5/2013-28648) gümrük vergisi tahsilatı yapılır. Bu işlemler, ek-70/A'da yer alan Antrepo Rejimi Kapsamında Tespit ve Tahakkuk Kağıdı üzerinden yürütülür. Muayene ile görevli memurun tespit ve tahakkuk işlemini tamamlamasından sonra hesaplanan gümrük vergisi tutarı gümrük saymanlığına veya mutemetliğine yatırılır. Gümrük vezne alıncısının ibrazı üzerine A.TR Dolaşım Belgesi, gümrük idaresi tarafından 432 nci madde çerçevesinde vize edilir.

(8) **(Ek: RG-20.04.2024 -32523)** Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça (Gümrükler Genel Müdürlüğü) belirlenir.

Antrepoda karıştırma ve montaj işlemleri

MADDE 336 –(1) Antrepoya alınmış serbest dolaşımda olmayan eşyanın, menşelerine bakılmaksızın birbirleriyle veya serbest dolaşımda bulunan eşya ile karıştırılması veya montajı sonucu elde edilen ürünün transit olarak gönderilmesine antreponun bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğünce izin verilebilir.

(2) Bu iznin verilebilmesi için;

a) Karıştırma veya montaj sonucunda meydana gelecek ürünün gideceği ülkelerde yanlış menşeler göstermek gibi hilelere meydan verilmeyecek veya Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarına zarar vermeyecek ya da taraf olduğumuz uluslararası anlaşma hükümlerine aykırı düşmeyecek surette olması, yapılan işlemin stok kayıtlarında ayrıntılı olarak yer alması,

b) Karıştırma işlemi tanklarda yapılacak ise; karışıma tabi tutulacak eşya ile karışımdan elde edilecek ürün için ayrı ayrı tank tesis edilmesi,

c) Tanklarda karışıma tabi tutulacak eşya için ayrı ayrı transit beyannamesi yerine faturada gösterilmek şartıyla devam formu düzenlenerek antrepodan eşya çıkışının yapılması, karışım sonucunda elde edilen ürünün transit beyannamesine bağlanarak çıkışının sağlanması,

c) Bu işlem sırasında karışıma veya montaja, serbest dolaşımda bulunan eşya karıştırıldığı takdirde, bunlar hakkında yürürlükteki dış ticaret mevzuatı ve Türk parası kıymetini koruma mevzuatı hükümlerinin dikkate alınarak işlem yapılması gerekir.

(3) Sözü edilen şekillerde karıştırılmış veya montajı yapılmış eşyanın, transitinden vazgeçilerek serbest dolaşıma sokulması, tercihli tarife uygulaması bakımından yanlış menşe göstermemesine ve 537 nci maddede öngörülen işlemlere tabi tutulması şartına bağlıdır.

Ortak depolama

MADDE 337 – (1) Gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanmasını olumsuz etkilememesi ve gümrük idarelerinden gerekli izin alınması şartıyla, gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek eşya dışında kalan serbest dolaşımda bulunan eşya ile serbest dolaşımda bulunmayan eşya aynı antrepoda depolanabilir. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın tespiti için özel tanımlama yöntemleri belirlenebilir. Ancak, bu depolama her bir eşyanın gümrük statüsünün belirlenmesini imkansız kılıyor ise, sadece aynı gümrük tarife pozisyonunda yer alan, aynı ticari niteliğe ve aynı teknik özelliklere sahip eşyanın birlikte depolanmasına izin verilir. Bu durumda antrepolarda gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak eşya, beyan sahibinin tercihine bağlı olarak ya serbest dolaşımda bulunan ya da serbest dolaşımda bulunmayan eşya sayılır. Ancak, bu eşyanın birbirinin yerine kullanılmasında, kullanılan eşya, yerine ikame edilenin miktarını aşamaz.

(2) Antrepodaki eşyanın telafisi mümkün olmayan şekilde zarar görmesi, tahrip olması veya imha olması ve işleticinin zarar gören veya imha olan rejime tabi eşyanın gerçek miktarını ispatlayamaması halinde, bu miktar olayın meydana geldiği tarihte antrepoda bulunan rejime tabi eşya miktarı dikkate alınarak tespit edilir.

Kesin çıkış, basitleştirilmiş usul ve geçici çıkış

MADDE 338 – (1) Gümrük antrepo rejimine tabi olarak depolanan eşyanın antrepodan kesin çıkışı, rejimi sona erdiren gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ile mümkündür. Bu durumda eşya bu işlem veya kullanım hükümlerine tabi tutulur.

(2) Basitleştirilmiş usul izni bulunması halinde;

a) Antrepo rejimini sona erdiren eksik beyan sadece, serbest dolaşıma giriş, ihracat veya yeniden ihracatta bütün antrepo tipleri için,

b) Gümrük idaresince kabul edilen ticari veya idari belge ile beyan; her işlem ve kullanımla birlikte, B ve F tipi antrepo hariç tüm antrepo tipleri için,

c) Kayıt yoluyla beyan, her işlem ve kullanımla birlikte, F tipi antrepo hariç diğer antrepo tipleri için,

150 ve 160 ila 166 ncı madde hükümleri çerçevesinde uygulanır.

(3) Tarım politikası kapsamındaki ürünlere ikinci fıkradaki usullerin uygulanması, Müsteşarlıktan izin alınması halinde mümkündür.

(4) Elleçleme vb. işlemler yapılmak üzere gümrük antrepolarından geçici olarak eşya çıkarılabilir. Bunun için her seferinde gümrük idaresinden izin alınması gerekir. Bu amaçla gümrük idarelerine yazılı olarak yapılacak başvuru, antrepo rejimine tabi tutulan eşya ve antrepo rejimi hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli bütün ayrıntıları içermek zorundadır. Eşyanın geçici çıkışının rejimin uygulanmasını olumsuz etkilemeyeceğinin anlaşılması halinde buna, gümrük idaresince izin

verilir. (Mülga cümle: RG-23/5/2011-27942) (...).(Mülga cümle: RG-23/5/2011-27942) (...).

(5) Geçici olarak çıkarılan eşyanın, antrepo dışında elleçleme işlemlerine tabi tutulması halinde 334 üncü madde hükümleri uygulanır.

Antrepolar arasında eşya nakli

MADDE 339 – (1) Gümrük antrepo rejimini sona erdirmeden antrepolar arasında eşya nakli 320 nci madde hükümleri çerçevesinde normal usulde veya basitleştirilmiş usulde yapılır.

(2) Basitleştirilmiş usulün uygulanabilmesi için ayrıca;

a) Eşyanın çıkarılacağı antreponun bağlı olduğu gümrük idaresi ile eşyanın konulacağı antreponun bağlı olduğu gümrük idaresinin (**Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538**) 166 ncı maddede belirtilen kayıt yoluyla beyan usulünü kullandırma yetkisinin olması veya,

b) Aynı kişinin her iki antrepodan sorumlu olması veya,

c) Her iki antreponun stok kayıtlarının bilgisayar ağı ile birbirine bağlı olması, gerekir.

(3) Eşyanın ikinci antrepoya girmesi ve eşya ile ilgili bilgilerin ikinci antrepo işleticisinin stok kayıtlarına geçmesi üzerine, nakledilen eşya konusunda ikinci antrepo işleticisinin sorumluluğu başlar.

(4) Elleçleme işlemlerine tabi tutulan bir eşya naklediliyorsa ve INF 8 formunun kullanılacağı bir uygulama söz konusu ise, nakil sırasında kullanılan beyanname veya belgede, eşyanın mahiyetinin, gümrük kıymetinin ve miktarının da gösterilmesi zorunludur. Elleçleme işlemine tabi tutulmamış bir eşya naklediliyorsa, ortaya çıkabilecek gümrük yükümlülüğünün belirlenmesinde bu bilgilerin dikkate alınması gerekir. Bu eşyaya, INF 8 formuna ilişkin 327 inci madde hükümleri de uygulanır.

İhraç ürünü

MADDE 340 – (1) Ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde ile INF 8 formuna ilişkin 327 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanununun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca, antrepolara konulması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşya hakkında aşağıdaki hükümler de uygulanır:

a) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanan serbest dolaşımda bulunan eşyanın üzerindeki gümrük gözetimi, eşya Kanununun 150 ve 151 inci maddelerinde öngörüldüğü şekilde Türkiye Gümrük Bölgesini terk edinceye kadar devam eder. Antrepoya konulan bu tür eşyanın ihraç edilmesi veya ihracat sayılan bir işlem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur.

b) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan ve antrepo rejimine tabi tutulmuş serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrük idaresinin izni ile elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir. Elleçleme işlemleri sonunda eşyanın ihraç edilmesi konusunda (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) İhraç eşyası, beyannamenin tescilinden sonra, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edinceye kadar gümrük gözetimi altındadır.

(3) Antrepoya alınması dahil, ihracat sayılan bir gümrük işlemine tabi tutulan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmiş sayılır ve bu tarih ihracat beyannamesine kaydedilir.

İşleme faaliyetleri yapılabilecek antrepo tipleri

MADDE 341 – (1) Dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimleri kapsamındaki eşyanın, gümrük antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepolarda işlenmesine izin verilebilir. Ancak bu işleme faaliyetleri;

a) İhracat ve serbest dolaşıma giriş rejimlerinde basitleştirilmiş usul uygulanacak ise, dahilde işleme rejiminin şartlı muafiyet sistemi veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi altında işleme faaliyetleri, A, C ve D tipi antrepolarda,

b) (a) bendinde belirtilen basitleştirilmiş usul uygulanmıyor ise, dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme faaliyetleri, tüm antrepo tiplerinde, izin alınması şartıyla yapılabilir.

(2) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi izni alınmadan, birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen gümrük antrepolarında anılan rejimlere ilişkin işleme faaliyetlerine başlanılmaz. Ayrıca, alınacak izin belgesinde işleme faaliyetlerinin yapılacağı gümrük antreposunun tipi de belirtilir.

(3) Ancak bu faaliyetlerin, eşdeğer eşya kullanılmaksızın uygulanan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine ilişkin olması durumunda, serbest dolaşımda bulunan eşyanın, ortak depolamaya ilişkin 337 nci madde hükümleri çerçevesinde antrepoya konulmasına izin verilmez.

(4) Ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde ile dördüncü fıkra hükümlerinin saklı kalması ve işlemlerin yürütülmesini olumsuz etkilememesi kaydıyla, gümrük idareleri, antrepo rejimine tabi serbest dolaşımda bulunmayan eşya ile dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi ithal eşya veya işlem görmüş ürünlerin birlikte depolanmasına izin verebilir.

(5) Kayıtlar, gümrük idaresine, herhangi bir zamanda tabi tutulduğu rejim kapsamında bulunan eşya veya ürünlerin tamamının durumlarını kesin olarak izleme imkanı sağlamalıdır.

İşleme faaliyetine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunan eşya

MADDE 342 – (1) İhracata bağlı önlemlerden yararlanmayan serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrük idaresinin izni ile ihraç amacı dışında ve antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepolara konulabilir. Ancak bu tür eşyanın antrepolara konulabilmesi için;

a) Söz konusu eşyanın dahilde veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi olarak antrepolarda yapılacak işleme faaliyetlerinde kullanılacağına kanıtlanması,

b) Konulacağı antreponun eşyanın tabi tutulacağı işleme faaliyetlerine elverişli olması,

c) Ekonomik yönden ihtiyaç bulunması,

ç) Gümrük gözetimini olumsuz etkilememesi,

d) Ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, eşyanın gümrük statüsünün her zaman belirlenebilmesi, gerekir.

(2) Gümrük idareleri, gözetim açısından, antrepoya alınan bu tür eşyanın antrepo stok kayıtlarına kaydedilmesini isteyebilir.

İşleme faaliyetine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan eşya

MADDE 343 – (1) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi eşya, gümrük idaresinin izni ile antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepolara konulabilir. Ancak bu tür eşyanın antrepolara konulabilmesi için;

a) 342 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen şartların sağlanması,

b) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi için alınan izin belgelerinde eşyanın antrepoda işleme faaliyetine tabi tutulacağı ve antrepo tipinin belirtilmiş olması,

c) İşleme faaliyetlerinin ara sıra değil sık sık yapıyor olması,

ç) Eşyanın antrepoya konulmasının, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimleri hükümlerinin uygulanmasını ve denetlemeyi olumsuz etkilememesi, gerekir.

(2) Birinci fıkraya göre antrepolara alınan eşya antrepo stok kayıtlarına geçirilmez, bu kayıtların yerine duruma göre dahilde işleme kayıtları veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtları dikkate alınır. Bu kayıtlarda izin belgesinin sayı ve tarihi gösterilir. Ayrıca bu kayıtlar, her zaman söz konusu rejimlere tabi eşya veya ürünlerin tümünün durumunu tam olarak gösterecek şekilde tutulur. Gümrük idaresi bu kayıtların kontrolünü yapar.

Rejimlere geçişlerde uygulanacak hükümler

MADDE 344 – (1) Antrepo rejimine tabi olan veya olmayan eşyanın dahilde işleme ya da gümrük kontrolü altında işleme rejimine yahut bu rejimlerden antrepo rejimine veya dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerini sona erdiren yeni rejimlere geçişlerinde aşağıdaki beyan usullerine ilişkin hükümler uygulanır:

a) Antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepoya konulan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulacak eşya hakkında, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda eşyanın taşınmasına ilişkin belgelere, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına yapılan giriş sıra numarası ve tarihi yazılır.

b) Antrepo rejimine tabi olarak depolanan eşyanın, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulması halinde, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda, antrepo rejimi, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına yapılan girişle ibra edilir. Bu girişe ilişkin sıra numarası ve tarih gibi referanslar antrepo stok kayıtlarına geçirilir.

c) Antrepo rejimine tabi tutulmadan depolanan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin antrepo rejimine tabi tutulması halinde, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimleri antrepo stok kayıtlarına yapılan girişle ibra edilir. Bu kayıtlara girişlere ilişkin sıra no ve tarih gibi referanslar dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına geçirilir. Ayrıca antrepo stok kayıtlarına, 536 ıncı maddede belirtilen ibarelerden uygun olanları yazılır.

ç) Antrepolarda işleme tabi tutulan, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin;

1) Yeniden ihraç işlemine tabi tutulmasında, 166 ncı maddede belirtilen kayıt usulü,

2) (Mülga: RG-20.04.2024 -32523)

3) Yeniden ihracat veya serbest dolaşıma giriş dışında başka bir rejime tabi tutulmasında ilgili normal veya basitleştirilmiş usule ilişkin hükümler,

uygulanır.

(2) Birinci fıkraya uyarınca antrepolardan çıkarılan değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin antrepo stok kayıtlarına kaydedilmesine gerek yoktur.

Gümrük yükümlülüğü

MADDE 345 – (1) Antrepo rejimine tabi ithal eşyası için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, eşyanın antrepo masrafları ile antrepoda kaldığı sürece muhafazası için yapılan masraflar fiilen ödenen veya ödenecek fiyattan ayrı olarak gösterilmesi şartıyla, gümrük kıymetine dahil edilmez. Bu eşyanın elleçleme faaliyetlerine tabi tutulması halinde, eşyanın ithalat vergilerinin belirlenmesinde, beyan sahibinin talebi üzerine, eşyanın elleçleme faaliyetlerine tabi tutulmadan önceki niteliği, gümrük kıymeti ve miktarı dikkate alınır.

(2) Antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının Kanununun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmüne göre kayıt yoluyla serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği hallerde, gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte tespit edilmesi şartına bağlıdır. Ancak, yükümlünün serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde eşyanın bulunduğu hal ve niteliği ile diğer vergilendirme unsurlarına göre işlem yapılması yönünde talepte bulunması halinde, bu yönde işlem yapılır.

(3) Birinci ve ikinci fıkraya hükümlerinin uygulanmasında, Kanununun 73 üncü maddesi uyarınca eşyanın tesliminden sonra kontrol hükümleri saklıdır.

(4) Antrepo rejimi kapsamındaki dahilde işleme rejimine tabi değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünler hakkında, vergi ve faiz dahil olmak üzere tabi tutulduğu yeni rejimlere ilişkin bütün hükümler uygulanır.

(5) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi eşya ile ilgili gümrük yükümlülüğü söz konusu olduğunda Kanununun 115, 126 ve 127 nci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Eşyanın antrepoda kalabileceği süre

MADDE 346 – (1) Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi sınırsızdır.

(2) Birinci fıkraya hükmüne istisna olarak antrepoda bulunan eşyanın gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması yönünde beyanname tescil ettirilmesi halinde otuz gün içinde işlemlerinin bitirilmesi gerekir. Bu süre içerisinde Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen koşullarda, gümrük antrepo rejimi dahil başka bir rejim beyanında bulunulması halinde, bu beyana ilişkin süre göz önüne alınır.

(3) Müsteşarlık, özellikle beklemek suretiyle bozulabilecek eşya da dahil olmak üzere eşyanın antrepoda kalabileceği süre konusunda belirleme yapabilir.

(4) Eşyanın antrepoda kalabileceği süre konusunda bir tahdit konulmuş ise; eşyanın antrepoya alındığı tarihten veya antrepolar arası nakil yoluyla başka bir antrepodan gelen eşyanın ilk antrepoya giriş tarihinden itibaren hesaplanır.

(5) Antrepoda bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden itibaren otuz gün içinde işlemleri bitirilmeyen eşya ile, bir süre tayin edilmiş ise bu sürede kaldırılmayan eşya, Kanununun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentleri uyarınca tasfiye edilir.

Kap içinde gelen sıvılar ve diğer maddeler

MADDE 347 – (1) Kaplar içinde gelen sıvılar ile serbest dolaşımda olmayan kaplar ve ambalaj maddeleri serbest dolaşıma giriş rejimindeki esaslara göre muayene edilerek depolara konulur. Bunlardan tahlile tabi olanların örnekleri tahlil ettirildikten sonra bunların gümrük tarife istatistik pozisyon numaraları beyannameye kaydedilir. Depolarda her beyanname kapsamı eşya ayrı bir parti teşkil etmek üzere istif edilir. Bir beyanname kapsamı arasında çeşitli cins eşya varsa bunlar da ayrı ayrı istif olunur. Bu suretle bir grup teşkil eden her beyannameye ait istifin görülebilecek bir yerine beyanname numarası ve tarihini ve eşya cinslerini gösterir etiket asılır. **(Ek cümle: RG-15/5/2013-28648)** Gümrük gözetimine engel olmamak koşuluyla ve eşya cinsi de göz önünde bulundurularak, farklı beyanname muhteviyatı eşyanın bir arada istiflenmek suretiyle depolanmasına gümrük idaresince izin verilebilir. **(Ek cümle: RG-1/4/2020-31086)** Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri tarafından işletilen antrepolarda, gümrük idaresinden izin alınması gerekmeksizin farklı beyanname muhteviyatı eşya bir arada istiflenmek suretiyle depolanabilir, ancak antrepo rejimine ilişkin hükümlerin ihlal edildiğine yönelik bir tespitte bulunulması halinde gümrük idaresince ihlalin niteliği de göz önünde bulundurularak bu şekilde işlem yapılmasına kısıtlama getirilebilir.

Antrepolarda ambalaj maddelerinin işlenmesi

MADDE 348 – (1) Kap halinde olmayan ambalaj maddelerinin antrepoda imaline ve hazırlanmasına gümrük idaresince izin verilebilmesi için yazılı başvuru yapılması ve antreponun buna elverişli bulunması şarttır.

Dahilde işleme rejimi için tanımlar

MADDE 349 – (1) 350 ila 369 uncu maddelerde bahsedilen dahilde işleme rejimi, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın vergileri teminata bağlanmak suretiyle geçici ithal edildiği veya serbest dolaşıma girişinin yapıldığı ve ihracatın gerçekleşmesi halinde teminatın veya alınan vergilerin geri verildiği bir rejimdir.

(2) Bu rejimin uygulanmasında;

a) Eşdeğer eşya: İşlem görmüş ürünlerin imalinde ithal eşyasının yerine kullanılan ve ithal eşyası ile sekiz-oniki'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu aynı olan ve ticari kalite ve teknik özellikleri itibariyle aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımda bulunan eşyayı,

b) Önceden ihracat: Rejimin şartlı muafiyet sisteminde, ithal eşyasının bu sisteme tabi tutulmadan önce eşdeğer eşyadan üretilen işlem görmüş ürünlerin Türk Gümrük Bölgesinden ihracına ve ithal eşyasının sonradan ithaline imkan veren uygulamayı,

c) Fire ve zayıt: İthal eşyasından, işleme faaliyetleri esnasında buharlaşma, gaz olarak havaya karışma, kuruma veya damıtma sonucu tahrip veya zayıt şeklindeki eksilmeleri,

ifade eder.

İzin verilmesine ilişkin ilave şartlar

MADDE 350 – (1) a) Şartlı muafiyet sisteminin kullanılması izni, işlem görmüş asıl ürünlerin ihraç edilmesi amacının bulunduğu durumlarda, işlenecek bütün eşya için,

b) Geri ödeme sisteminin kullanılması izni, işlem görmüş esas ürünlerin ihraç edilmesi imkanının bulunduğu ve Kanunun 117 nci maddesinde belirtilen şartlara uyulması halinde, verilebilir.

(2) Kanunun 108 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendi kapsamında;

a) İşlem görmüş ürünlerin denenmesinde veya tamire ihtiyacı olan ithal eşyanın kusurlarının tespitinde kullanılanlar haricindeki yakıt ve enerji kaynakları,

b) İşlem görmüş ürünlerin denenmesi, ayarlanması veya geri alınmasında kullanılan yağlar dışındaki yağlar,

c) Alet ve gereç, hariç olmak üzere, izin verilebilir.

(3) Başvurunun, Kanunun 80 inci maddesine istinaden düzenlenen Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenecek ekonomik koşulları yerine getirmediği addedilen eşya dışında bir eşyaya ilişkin olması halinde, bu eşya için ekonomik koşulların yerine getirildiği varsayılır.

İthal eşyasının tespiti için alınacak önlemler

MADDE 351 – (1) İzin belgesinde, işlem görmüş ürünler içerisindeki ithal eşyasını tanımlama şekil ve yöntemleri ile eşdeğer eşya kullanılarak yapılacak işleme faaliyetinin usulüne göre yapılması için gerekli şartlar belirtilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tanımlama yöntemleri ile şartlar, kayıtların incelenmesini de içerebilir.

Eşdeğer eşya kullanımı

MADDE 352 – (1) İzin belgesinde, Kanunun 108 inci maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen ve ithal eşyası ile gümrük tarife cetvelinin aynı sekiz-onikili gümrük tarife istatistik pozisyon numarasını taşıyan, aynı ticari kaliteye ve teknik özelliklere sahip eşdeğer eşyanın işleme faaliyetinde kullanılıp kullanılmayacağı ve hangi şartlarla kullanılabileceği belirtilir.

(2) (**Ek: RG-20/11/2012-28473**) Eşdeğer eşya olarak kullanılan tarım ürünlerinin ithal eşyası ile ticari kalite, teknik özellik ve niteliği itibarıyla aynı olduğuna yönelik tespit, münhasıran onikili bazda gümrük tarife istatistik pozisyonuna göre yapılır.

(3) Eşdeğer eşyanın, işlemenin asli kısmının izin hak sahibinin işletmesinde veya onun adına işlemenin yapıldığı yerde gerçekleşmesi durumunda, istisnai haller dışında, ithal eşyasından daha ileri bir üretim aşamasında olmasına izin verilebilir.

(4) Eşdeğer eşya kullanıldığında, beyannamedeki bilgiler, eşdeğer eşyayı tanımlamaya imkan vermelidir.

(5) Eşdeğer eşyanın kullanılmasının öngörülmesi durumunda bu kullanıma ilişkin hükümlere uyulmasının sağlanması için alınacak özel önlemler verilen izinde belirtilir.

İzin geçerlilik süresi

MADDE 353 – (1) İzin belgesinin süresi, Kanunun 80 ve 111 inci maddelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde tespit edilir. Ancak söz konusu süre, işleme faaliyetinin özelliğine göre daha kısa olarak belirlenebilir. Sürenin başlangıcı izin belgesinin tarihidir. Süre sonu ise izin belgesi süresinin bittiği ayın son günüdür. Bu süreler mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde veya izin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak uzatılabilir.

(2) Dahilde işleme rejimi kapsamında yapılacak ithalat ve ihracatların izin belgesi süresi içerisinde yapılması gerekir.

Önceden ihracat durumunda süre

MADDE 354 – (1) Önceden ihracat durumunda izin belgesinde, eşdeğer eşya karşılığı ithal eşyasının gümrük beyanı için gereken süre belirtilir. Bu süre, ilgili eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünler için ihracat beyannamesinin tescil tarihinden itibaren işlemeye başlar.

(2) Süre, izin hak sahibinin haklı bir gerekçeye dayanan talebi üzerine uzatılabilir.

İthal eşya ve eşdeğer eşyanın gümrük statüsündeki değişiklik

MADDE 355 – (1) Eşdeğer eşyanın Kanununun 109 uncu maddesine istinaden işleme faaliyetleri için kullanımları, rejime giriş işlemlerine tabi değildir.

(2) Rejimin kapatılmasına yönelik beyanın kabulünde, eşdeğer eşya ve bunlardan elde edilen ürünler serbest dolaşımda olmayan eşya, ithal eşyası serbest dolaşımda bulunan eşya kabul edilir.

(3) Önceden ihracat durumunda, ithal edilecek eşyanın rejime girmesi şartıyla işlem görmüş ürünler ihracat beyannamesinin tescil edilmesiyle serbest dolaşımda olmayan eşya, ithal eşyası ise rejime girişi sırasında serbest dolaşımda bulunan eşya kabul edilir.

(4) Önceden ihracat uygulamasında, ihracat vergilerine tabi eşdeğer eşyadan elde olunan işlem görmüş ürünlerin ihracında, eşdeğer eşyanın, yerine kullanıldığı ithal eşyasının serbest dolaşıma girişinde muafiyet uygulanmak üzere bu vergiler teminata bağlanır ve ithal eşyanın serbest dolaşıma girmesiyle teminat çözülür.

Eşyanın ve beyannamenin gümrüğe sunulması

MADDE 356 – (1) Basitleştirilmiş usule ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak her türlü işlem görmüş ürün veya değişmemiş eşya ve bunlara ilişkin beyanname, rejime giriş gümrük idaresine sunulur.

(2) Eşya veya ürünler için normal usulde beyan, tabi olacağı gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma ilişkin hükümlere uygun olarak yapılır. Beyanı yapılan işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşyanın beyannamedeki tanımı, izinde belirtilen özelliklere uygun olmalıdır.

(3) Kanununun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde, eşyanın talep edilen rejime tabi tutulması için gerekli belgeler rejimin kapatılmasına ilişkin beyanname ile birlikte sunulur.

(4) Basitleştirilmiş usule göre dahilde işleme izni verildiği takdirde, Kanunda yer alan serbest dolaşıma giriş, ihracat ve yeniden ihracata ilişkin özel hükümler dikkate alınır.

Eşyanın serbest dolaşıma girmiş sayılacağı durum

MADDE 357 – (1) Yasaklayıcı ve kısıtlayıcı önlemler ile cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin yeni bir gümrük beyannamesi verilmeksizin serbest dolaşıma girebileceği izin belgesinde belirtilir.

(2) Rejimin kapatılma süresinin bitiminde bu eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde, Kanununun 114 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri çerçevesinde serbest dolaşıma girmiş kabul edilir.

İşlem görmüş ürünlerin vergileri

MADDE 358 – (1) İşlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma sokulmaları ve gümrük vergilerinin Kanununun 114 üncü maddesi uyarınca, ithal eşyasına ilişkin vergi

unsurlarına göre belirlenmesi durumunda, beyannamenin 15, 16, 34, 41 ve 42 nci kutuları işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan ithal eşya için doldurulur.

(2) 327 inci maddede belirtilen INF 1 Formunun veya bununla aynı bilgileri içeren başka bir belgenin serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile birlikte ibrazı halinde, birinci fıkrada belirtilen bilgilerin sunulmasına gerek yoktur.

İşlem görmüş ikincil ürünlerin vergileri

MADDE 359 – (1) (Değişik: RG-2/7/2010-27629) İşleme faaliyeti sonucu elde edilen atık, artık, kırpıntı, döküntü ve kalıntıların serbest dolaşıma girmeleri halinde, gümrük vergilerinin hesabında Kanunun 115 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır. İşleme faaliyeti sonucunda elde edilen ve söz konusu ürünler haricindeki işlem görmüş asıl ürünlerin ihraç edilen kısmı ile orantılı olarak serbest dolaşıma girecek işlem görmüş ikincil ürünlerin gümrük vergileri, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte yürürlükte bulunan vergi oranı üzerinden hesaplanır. Ancak, hak sahibince ihracata konu işlem görmüş asıl ürünün ilk partisinin ihracatı ile eş zamanlı olarak belgelerde öngörülen işlem görmüş ikincil ürünün tamamı için serbest dolaşıma giriş beyannamesi verilebilir. Bu durumda, sonraki partilerdeki ikincil ürün herhangi bir gümrük işlemine tabi tutulmaz. **(Ek iki cümle: RG-16/7/2011-27996)** Ayrıca, izin kapsamındaki ihracatın tamamının yapılmasından sonra ikincil işlem görmüş ürünlerin tamamı için tek seferde serbest dolaşıma giriş beyannamesi de verilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu fıkra kapsamında ikincil işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girişinde, ilgili kurumların yürürlükteki mevzuatları uyarınca yapacakları kontroller hariç olmak üzere, gümrük vergileri ayniyet tespiti yapılmaksızın firma beyanı ve izinde öngörülen gerçekleşme oranları üzerinden hesaplanan miktar ve birim fiyat esas alınarak tahsil edilir.

(2) İzin hak sahibi, bu hesaplamanın Kanunun 114 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre yapılmasını talep edebilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen ürünler dışındaki işlem görmüş ürünler hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmişse, bunlar Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmiş olarak kabul edilir.

Verimlilik oranının hesaplanması

MADDE 360 – (1) İşlem görmüş ürünlerin bünyesine giren ithal eşyasının oranı;

a) Tahakkuk ettirilecek vergilerin belirlenmesi,

b) Bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda indirim yapılacak tutarın belirlenmesi,

c) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, amacıyla hesaplanır.

(2) Bu hesaplamalar Kanunun 112 nci maddesinde belirtilen ve ek-64'te örneklerle ifade edilen miktar ölçme yöntemi veya uygun hallerde kıymet ölçme yöntemi veya benzer sonuçlar veren herhangi bir diğer yöntem ile yapılır.

(3) Bu hesaplama, gümrük vergilerinin tamamen Kanunun 115 inci maddesine göre belirlendiği durumlarda uygulanmaz.

(4) Bu hesaplamalarda işlem görmüş ürünler, işlenmiş ürünleri veya ara ürünleri kapsar.

Miktar ölçme yöntemi

MADDE 361 – (1) İşlem görmüş ürünlerin esas alındığı birinci miktar ölçme yöntemi, dahilinde işleme faaliyetlerinden sadece bir tür işlem görmüş ürün elde

edilmesi durumunda kullanılır. Bu durumda, gümrük vergisi tahakkuk eden işlem görmüş ürünlerin miktarına tekabül eden ithal eşyanın miktarı; gümrük vergisi tahakkuk eden işlem görmüş ürünün, işlem görmüş ürünlerin toplam miktarına oranlanması sonucu bulunacak katsayının toplam ithal eşya miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

(2) İthal eşyanın esas alındığı ikinci miktar ölçme yöntemi, dahilde işleme faaliyetleri sonucu işlem görmüş birden fazla ürün elde edilmesi ve ithal eşyasının bütün unsurlarının her işlem görmüş ürün içinde bulunması halinde uygulanır. Bu yöntemin uygulanmasına karar verilirken fireler dikkate alınmaz.

(3) Her işlem görmüş üründe kullanılan ithal eşya miktarı; işlem görmüş her ürün türünde bulunan ithal eşya miktarının, işlem görmüş ürünlerin tümünde bulunan toplam ithal eşya miktarına oranlanması sonucu bulunacak katsayının, ithal eşyasının toplam miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

(4) Gümrük vergisi tahakkuk eden işlem görmüş ürünlerin miktarına tekabül eden ithal eşyasının miktarı; birinci fıkrada gösterilen yöntemle bulunan katsayının üçüncü fıkraya göre hesaplanan ürünün imalatında kullanılan ithal eşyanın miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

Kıymet ölçme yöntemi

MADDE 362 – (1) 361 inci maddenin uygulanmadığı diğer bütün durumlarda, kıymet ölçme yöntemi uygulanır. Ancak gümrük idareleri izin sahibinin rızası ile ve basitleştirme amacıyla her iki yöntemin de benzer sonuçlar vereceği durumlarda kıymet ölçme yöntemi yerine 361 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen miktar ölçme yöntemini kullanabilir.

(2) İşlem görmüş her ürünün imalatında kullanılan ithal eşya miktarı; işlem görmüş her ürün değerinin, üçüncü fıkraya göre hesaplanan işlem görmüş ürünlerin toplam değerine oranlanması sonucu bulunacak katsayının, ithal eşyasının toplam miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

(3) Kıymet ölçme yöntemini uygulamak için kullanılacak her farklı işlem görmüş ürünün değeri; alıcı ve satıcı arasındaki ilişkiden etkilenmemiş olması şartı ile aynı veya benzer ürünlerin Türkiye'de son satış fiyatı veya bu bilinmiyorsa, aynı şartla Türkiye'deki son fabrika çıkış fiyatı, esas alınarak tespit olunur.

(4) Ürünün değerinin bu şekilde hesaplanamaması halinde, bu hesaplama ilgili gümrük idaresi tarafından uygun bir yöntem kullanılarak yapılır.

(5) Gümrük yükümlülüğü doğan işlem görmüş ürünlerin miktarına tekabül eden ithal eşyasının miktarı, 361 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen yöntemle bulunan katsayının, ikinci fıkraya göre hesaplanan ithal eşyanın miktarıyla çarpılması ile hesaplanır. (Ek – 64)

Nihai kullanımda vergi

MADDE 363 – (1) Nihai kullanımları nedeniyle, rejime giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte tercihli tarife uygulamasından yararlanabilecek ithal eşyasının, Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca tahsil edilecek ithalat vergileri, tercihli tarife uygulaması için gerekli şartların gerçekleşmesi durumunda bu nihai kullanıma uygun olan oran üzerinden hesaplanır. Bunun için özel bir izin gerekmez.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tercihli uygulama, sadece eşyanın tercihli tarife uygulamasına imkan tanıyan sürecin dolmasından önce nihai kullanıma tabi tutulması halinde kullanılabilir. Süre, rejim için giriş beyannamesinin tescilinden itibaren başlar. Bu süre, eşyanın mücbir sebep ve beklenmeyen haller veya rejimin

işleyişinin bir parçası olan teknik ihtiyaçlar dolayısıyla nihai kullanıma sokulamaması halinde uzatılabilir.

Belgelerde yer alacak kayıtlar

MADDE 364 – (1) İşlem görmüş ürün veya değişmemiş eşyanın, dahilde işleme rejiminin kapatılması amacıyla bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulması veya serbest bölgeye konulması halinde, söz konusu gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım için düzenlenen belge ve kayıtlar veya bunların yerine geçebilecek diğer belgeler “Dahilde İşleme/Şartlı Muafiyet Sistemindeki Eşya” ibaresini içerir.

(2) Şartlı muafiyet sisteminde, rejime sokulan ithal eşyanın ticaret politikası önlemlerine tabi olması ve bu önlemlerin, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünler şeklinde bir gümrük rejimi uygulandığı ya da bunların serbest bölgeye konulduğu tarihte yürürlükte olması halinde, bu belgelere birinci fıkrada belirtilen ibareye ek olarak Ticaret Politikası ibaresi konulur.

Geri ödeme sisteminde serbest dolaşıma giriş

MADDE 365 – (1) Geri ödeme sisteminde serbest dolaşıma giriş beyannamesi, izinde belirtilen gümrük idaresine verilir. Ancak basitleştirilmiş usule göre beyan söz konusu olduğunda, gümrük idaresinin bu konuda yetkili olması gerekir.

(2) Geri ödeme sisteminde serbest dolaşıma girişte basitleştirilmiş usullere göre işlem yapıldığında, Kanunun 71 inci maddesi hükümleri uygulanır. Tamamlayıcı beyanname, izinde öngörülen süre içinde ve en geç geri ödeme talebinin yapılmasından önce gümrük idaresine verilir.

Geri ödeme sisteminde ithal eşya oranı ve hesaplanması

MADDE 366 – (1) İşlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan ithal eşyasının oranı, gerektiğinde geri ödenecek veya alınmayacak gümrük vergilerinin hesaplanması için kullanılır. Bu hesaplama, bütün işlem görmüş ürünlerin Kanunun 121 inci maddesinde belirtilen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde yapılmaz.

(2) Söz konusu hesaplama 361 ve 362 nci maddelerde ifade edilen yöntemlerle veya aynı sonucu veren başka herhangi bir yöntemle yapılır.

Geri ödeme sisteminde belgelerde yer alacak kayıtlar

MADDE 367 – (1) Geri ödeme sistemi kapsamındaki eşya Kanunun 121 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulması halinde, rejim için kullanılan belge ‘Dahilde İşleme/Geri Ödeme Sistemindeki Eşya’ ibaresini içerir.

Ürünün ve beyannamenin gümrüğe sunulması

MADDE 368 – (1) Dahilde işleme rejimini kapatan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımdan birine sokulacak herhangi bir işlem görmüş ürün veya gerektiğinde değişmemiş eşya ve bunların beyanına ilişkin beyanname, izinde belirtilen gümrük idaresine sunulur. Yapılan beyan, ilgili olduğu gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım hükümlerine tabi olur.

(2) Geri ödeme sisteminin uygulandığı dahilde işleme rejimini kapatan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımda, Kanunun 71 inci maddesinde öngörülen basitleştirilmiş usuller, serbest dolaşıma giriş, ihracat ve yeniden ihracatta, bu konulardaki özel hükümler dikkate alınarak uygulanır.

Eşyanın serbest dolaşıma girmesi

MADDE 369 – (1) Kanunun 115 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, ithalat vergilerinin geri verilmesine veya kaldırılmasına imkan

veren bir gümrük rejimine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya, serbest dolaşıma girebilir. Bu eşya ve ürünlerin ayniyetinin tespiti açısından gerekli tedbirlerin alınması ve tabi olduğu rejim veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım hükümlerine uyulmuş olması gerekir. Bu şekilde serbest dolaşıma sokulacak eşyanın gümrük vergileri tutarı, geri verilen veya kaldırılan vergi tutarı kadardır.

Gümrük kontrolü altında işleme rejiminin tanımı

MADDE 370 – (1) 371 ila 375 inci maddelerde bahsedilen gümrük kontrolü altında işleme rejimi, işlenmiş ürünün ithalat vergisinin, bünyesinde bulundurduğu ithal ürünün vergisinden daha düşük olduğu işlemler için uygulanır.

(2) Rejim, serbest dolaşıma girişinde aranılan bazı teknik düzenlemelere uygunluğunun sağlanması için işleme faaliyetine tabi tutulması gereken eşyada da uygulanır.

Ekonomik koşulların karşılanması

MADDE 371 – (Mülga: RG-2/12/2014-29193)

İzin geçerlilik süresi ve süre uzatımı

MADDE 372 – (1) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin izin geçerlilik süresi, ekonomik şartlar, başvuru sahibinin özel şartları ve işleme faaliyetinin özelliği dikkate alınarak, gümrük idaresince her başvuru için ve azami iki yıl olarak belirlenir. Sürenin başlangıcı izin belgesinin tarihidir. Süre sonu ise izin belgesi süresinin bittiği ayın son günüdür. Bu süreler mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde veya izin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak üç aya kadar uzatılabilir.

Rejime giriş beyanı

MADDE 373 – (1) Eşyanın rejime girişine ilişkin beyanname, izin belgesinde belirtilen gümrük idaresine sunulur.

(2) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine giriş için verilecek beyanname, yazılı beyan normal usul hükümlerine uygun olarak düzenlenir. Beyannamede eşya ile ilgili yapılan tanımlama, izin belgesindeki eşya tanımlamasına uygun olmak zorundadır.

(3) Basitleştirilmiş usulü kullanma izni verilmesi halinde, Kanununun 71 inci maddesinde öngörülen basitleştirilmiş usul, 168 inci madde hükmü doğrultusunda uygulanır.

(4) Basitleştirilmiş beyana ilişkin tamamlayıcı beyannamenin izin belgesinde öngörülen süre içerisinde ve ibra senedinin ibrazından önce gümrüğe verilmesi gerekir.

(5) Rejime giriş esnasında, eşyaya isabet eden vergiler teminata bağlanır.

Verimlilik oranının hesaplanması ve rejimin sonlandırılması

MADDE 374 – (1) Rejimin ibrasında, verimlilik oranının tatbiki yoluyla işlem görmüş ürünlere isabet ettiği belirlenen ithal eşya miktarı ya da gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulan değişmemiş ithal eşya miktarı esas alınır.

(2) Değişmemiş eşya veya izinde öngörülene nazaran işlemin ara aşamalarından birinde bulunan ürünler için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, gümrük vergileri tutarı, ithal eşyanın gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulduğu beyannamenin tescili sırasındaki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden hesaplanır.

(3) Bu hesaplamalar, 361 ve 362 nci madde hükümleri esas alınarak yapılır.

İşlem görmüş ürünlerin gümrük kıymeti

MADDE 375 – (1) Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, serbest dolaşıma girecek işlem görmüş ürünlerin kıymetinin belirlenmesinde, ilgili kişinin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihindeki tercihine göre;

a) Herhangi bir üçüncü ülkede üretilen aynı veya benzer eşyanın aynı veya yaklaşık bir tarihte tespit edilen kıymeti,

b) Alıcı ile satıcı arasındaki bir ilişkiden etkilenmemiş olması şartıyla ürünlerin satış fiyatı,

c) Alıcı ile satıcı arasındaki bir ilişkiden etkilenmemiş olması şartıyla aynı veya benzer eşyanın Türkiye'deki satış fiyatı,

ç) İthal eşyanın kıymeti ile işleme maliyetinin toplamı, yöntemlerinden biri uygulanır.

Geçici ithalat rejimi için tanımlar

MADDE 376 –(1) 377 ila 394 üncü maddelerde bahsedilen geçici ithalat rejiminin uygulanmasında;

a) Dahili trafik: Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bindirilen insan veya yüklenen eşyanın yine Türkiye Gümrük Bölgesi içinde başka bir yere indirilmesi veya boşaltılmasını,

b) Geçici Giriş Belgesi: Türkiye'deki diplomatik misyon veya uluslararası kuruluşlarda çalışan diplomatik statü dışı kişilerin taşıtları için, sahiplerinin beyanlarının bizzat ilgili ülke elçisi ya da uluslararası kuruluş temsilcilerinin imzaladığı ve Dışişleri Bakanlığının da onayladığı, Türkiye'deki yabancı işçi irtibat bürolarında çalışan kişilerin taşıtları için Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne imzalandığı, teknik işbirliği yada benzeri anlaşmalar uyarınca gelenler için çalıştıkları kuruluş yetkililerinin imzaladığı taahhünameyi de içeren geçici ithal işleminin yapıldığı teminat hükmünde olan belgeyi,

c) Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi: Olağan durumda Gümrük Bölgesi dışında ikamet eden gerçek kişi ya da kayıtlı işyeri bulunan tüzel kişiyi,

ç) Kişisel kullanım: Taşıma aracının ilgili kişinin, kişisel amaçlarına yönelik, ticari kullanımın dışında kalan kullanımı;

d) Mülkiyet Belgesi: Taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin trafik, belediye veya diğer yetkili kuruluşlarınca verilen, taşıtın kime ait olduğunu ve üzerinde motor, şasi ve plaka numaraları ile diğer özelliklerini gösteren belgeyi,

e) Sigorta poliçeleri: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Tüzüğü gereğince, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen kara taşıtlarının Türkiye'de geçerli sigortasının olmaması halinde Türkiye Gümrük Bölgesinde kalacağı süre kadar yaptırılması gereken zorunlu trafik sigortasını,

f) Taşıma aracı: İnsan ya da eşya taşımada kullanılan herhangi bir araç ile eşyanın istiflenmesinde, korunmasında ve emniyetinde kullanılacak takımlar da dahil olmak üzere yedek parçaları ve normal aksesuarı ve teçhizatı,

g) Taşıt: Kara, demiryolu, hava, deniz ve iç su yolları taşıtını,

ğ) Taşıt Giriş-Çıkış Formu: Taşıt Takip Programlarına kayıt yapılamaması durumunda özel ve ticari kullanıma mahsus taşıtlar için düzenlenen ve bir örneği ek-66'da yer alan belgeyi,

h) Taşıt Takip Programları: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiler tarafından getirilen özel veya ticari kullanıma mahsus taşıtların kaydedildiği bilgisayar programlarını,

1) Ticari kullanım: Taşıma aracının bedel karşılığında insan taşınmasında ya da bedel karşılığında olsun ya da olmasın sınai veya ticari eşya nakliyesinde kullanımı,

i) Triptik Karnesi: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerin turistik amaçlı seyahatlerinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen taşıtları için ulusal kefil kuruluş tarafından yalnız Türkiye için geçerli olacak şekilde düzenlenen üç parçadan ibaret teminat hükmünde olan belgeyi,

j) Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesi: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerden Türkiye'ye belirli bir süre görev yapmak veya öğrenimde bulunmak için gelenler ile Türkiye'de geçici olarak oturma iznine haiz olan yabancıların ikamet yerlerinde adlarına kayıtlı özel kullanımlarına mahsus kara taşıtları için ulusal kefil kuruluş tarafından verilen ve yalnız Türkiye için geçerli olan teminat hükmünde belgeyi,

ifade eder.

Tam ve kısmi muafiyet suretiyle rejimden yararlandırılmayacak eşya

MADDE 377 – (1) Kanununun 131 ve 132 nci maddeleri uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen kısmi muafiyetten yararlandırılmayacak eşya, tam muafiyetten de yararlandırılmaz.

İzin verilmesine ilişkin ilave şartlar

MADDE 378 – (1) Geçici ithalat izni 309 ila 311 inci madde hükümlerine ilave olarak Kanununun 129 uncu maddesi uyarınca, eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine izin başvurusunun yapıldığı gümrük idareleri tarafından verilir.

(2) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithali talep edilen eşya için (**Değişik ibare: RG-2/12/2010-27773**) birinci fıkrada belirtilen başvuru sahibi tarafından (**Değişik ibare: RG-22/3/2018-30368**) yapılan başvuruya aşağıda belirtilen belgelerden biri veya bir kaç da eklenir.

a) Proforma fatura aslı ve iki nüsha tercümesi,

b) İhtiyaç duyulursa eşyanın teknik özelliklerini gösterir katalog ve/veya teknik dokümanlar,

c) Eşyanın gönderilme amacı ve süresini, bedelli veya bedelsiz olup olmadığı ile sair hususları kapsayan gönderici firma ile alıcı firma arasında imzalanmış bir anlaşma varsa aslı ve tercümesi veya kiralamaya ilişkin gönderici firmanın yazısının aslı ve tercümesi.

(3) Geçici ithalat izni, gümrük idarelerince eşyanın geçici ithalat rejimi amacına uygun olması ve (**Değişik ibare: RG-22/3/2018-30368**) izin başvurusunda belirtilen süre içinde eşyanın giriş ayniyetine uygun olarak gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulabileceğinin anlaşılması halinde verilir.

Eşyanın rejim altında kalma süresi

MADDE 379 – (1) Eşyanın rejim altında kalma süresi, Kanununun 131 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararında özel olarak belirlenen süreler ile 380 inci madde hükmü saklı kalmak ve 24 ayı aşmamak koşuluyla gümrük idaresince belirlenir.

(2) Geçici ithalat rejiminin, başka bir şartlı muafiyet rejimine tabi tutulmak üzere kapatılması ve bu eşya için aynı izin hak sahibi tarafından aynı amaçla tekrar geçici ithalat izni talep edilmesi halinde, geçici ithalat rejimi için daha önce verilen süre de dahil olmak üzere, rejim altında kalma süresinin birinci fıkrada belirtilen 24 ayı aşmaması gerekir. Bununla birlikte izin hak sahibinin talebi üzerine bu süre, eşyanın rejim altında kullanılmadığı süre kadar uzatılabilir.

(3) Sürenin hesaplanmasında Kanununun 69 uncu maddesi uyarınca eşyanın yükümlüsüne teslim edildiği tarih esas alınır.

Süre uzatımı

MADDE 380 – (1) (Değişik: RG-22/3/2018-30368) Geçici olarak ithal edilen eşyanın gümrük idaresince verilen izin süresi içinde yeniden ihraç edilmesi ya da gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması esastır. Ancak, izin hak sahibi tarafından izin süresi içinde veya süre bitiminden sonra rejime giriş gümrük idaresine veya eşyanın bulunduğu yere en yakın gümrük idaresine müracaat edilerek ek süre talep edilebilir.

(2) **(Değişik: RG-22/3/2018-30368)** Gümrük idaresince verilen izin süresinin bitiminden sonra yapılan müracaatlarda, cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla varsa alınması gereken ithalat vergileri bu sürenin bitişi tarihinden itibaren hesaplanır.

(3) **(Değişik: RG-7/10/2016-29850)** Eşyanın rejim altında kalma süresinin verilecek ek sürelerle birlikte, Kanununun 130 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yirmi dört aylık süreyi aşmaması esastır. Ancak, aşağıda belirtilen eşya için rejime giriş gümrük idaresince yirmi dört ayı aşan süre uzatımı da yapılabilir:

a) Özelliği nedeniyle mülkiyeti devredilemeyen eşya,

b) Yirmi dört aydan uzun süreli yatırımlarda kullanılan eşya,

c) Kamu kuruluşları, belediyeler ve sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi kuruluşları ile yapılan sözleşmeye istinaden ticari amaçla kullanılmak üzere getirilen, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişi adına ve bu bölge dışında tescil edilmiş olan ambulans hava taşıtları, yangın söndürme hava taşıtları, zirai ilaçlama hava taşıtları ve sıhhi ilaçlama hava taşıtları ile bunların yenilenmesi, ararı ve muhafazasına yönelik tamir ve bakım için gerekli olan yedek parça, aksesuar ve ekipmanlar.

(4) **(Ek: RG-31/3/2012-28250)** Geçici ithal edilen eşyanın yurt dışı edilmesi ya da gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için dış ticaret mevzuatı ya da sair mevzuat gereğince ibraz edilmesi gereken uygunluk belgesi, kontrol belgesi, ithal lisansı, izin yazısı, gözetim belgesi, tahlil raporu gibi belgelerin alınması veya buna ilişkin işlemlerin yerine getirilmesi ya da kiralama kapsamı hava taşıtlarının **(Ek ibare: RG-22/3/2018-30368)** ve motorlarının iadesi için gereken teknik bakım süreci sırasında geçen süreler, işlem tarihinin başladığı tarihte durdurularak rejimde kalış süresinin hesaplanmasında göz önünde bulundurulmaz ve işlemin sonuçlandığı tarihten itibaren kalan süre verilir.

(5) **(Değişik: RG-09.01.2024-32424)** Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olan veya bir önceki takvim yılı içerisinde beş milyon ABD Dolarının üzerinde ihracat yapmış olan yükümlüler tarafından kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan ve üçüncü fıkra kapsamına girmeyen eşya ile yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetinde bulunan havayolu şirketleri tarafından bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan ve üçüncü fıkra kapsamına girmeyen hava taşıtları ve motorlarının yirmi dört aydan daha uzun süre kullanımının söz konusu olduğu durumlarda, rejime giriş gümrük idaresince geçici ithalat izin süresi dokuz ay uzatılır. Süre uzatımı sonunda, geçici ithal eşyasının Türkiye Gümrük Bölgesinde kullanımının devam ettiği durumda, gümrük idaresine yeni bir izin başvurusunda bulunulur, gümrük idaresince geçici ithal eşyasının rejim altında kalma süresi azami yirmi dört ay olarak belirlenir ve bu durumda eşyaya rejim hükümleri yeniden uygulanır.

Geçici ithal eşyasının ayniyeti

MADDE 381 – (1) Geçici ithaline izin verilen eşya, rejim altında kaldığı süre içinde giriş ayniyetine ve tahsis amacına uygun olarak tahsis edildiği yerde kullanılmak zorundadır.

(2) Rejim kapsamındaki eşya, giriş ayniyetini korumaya yönelik olağan bakım faaliyetleri dışında başka bir işleme tabi tutulamaz.

(3) Gümrük idareleri rejim süresi içerisinde değişik aralıklarla eşyanın tahsis yerinde, tahsis amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetleme hakkına sahiptir.

(4) (**Ek: RG-30/12/2021-31705**) Geçici ithal edilen ticari kullanıma mahsus havayolu taşıtlarına ait motorlar, geçici ithalat rejimi için verilen süre içerisinde aynı havayolu şirketi ve/veya iştirakleri bünyesinde bulunan havayolu taşıtlarındaki motorlarla ve/veya yedek motorlarla değiştirilerek kullanılabilir.

ATA Karnesi ile beyan

MADDE 382 – (1) Gümrük idaresi, Eşyaların Geçici Kabulü İçin ATA Karneleri Hakkındaki Gümrük Sözleşmesi veya Geçici İthalat Sözleşmesine taraf bir ülke tarafından düzenlenmiş, kapak sayfasının ilgili bölümü çıkış ülkesi gümrük yetkilileri tarafından onaylanmış ve Türkiye Gümrük Bölgesinde geçerli olduğu anlaşılan karneleri kabul eder.

(2) Geçici ithalatın ATA karnesi kapsamında yapılması halinde, ayrıca başka bir belge ve teminat aranmaksızın işlem yapılır.

(3) Taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümlerine göre düzenlenmiş ATA karnesinin ibrazı rejim için izin talebi ve karnenin tescili ise, geçici ithalat rejimine giriş izni olarak kabul edilir.

İstisnai yazılı beyan

MADDE 383 – (1) 171 ve 177 nci madde hükümleri gereğince yolcular tarafından ithal edilen kişisel ve sportif amaçlı eşyanın, sözlü veya başka bir tasarruf yoluyla yapılacak beyanı sırasında eşya ile ilgili olarak vergi kaybı veya rejimin kötüye kullanılacağı riskinin bulunması koşuluna bağlı olarak gümrük idaresi yükümlüden yazılı beyan talep eder.

Muayene

MADDE 384 – (1) Muayene ile görevli memurlar, eşyanın ayniyetini tespiti yarayacak niteliklerini, varsa özel seri numaralarını, ayırt edici özelliklerini beyannameye kaydetmek ve eşyanın hal ve mahiyetinin, gümrük idaresince verilen (**Değişik ibare: RG-22/3/2018-30368**) izin başvurusunda kayıtlı niteliklere uyup uymadığını incelemek zorundadır.

(2) Onaylanmış kişi statü belgesi (**Ek ibare: RG-10/1/2013-28524**) veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya (**Değişik ibare: RG-10/1/2013-28524**) Bakanlık yetkilidir.

Teminat

MADDE 385 – (1) Kanunun 202 nci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararında teminat aranmayacağı belirtilen eşya hariç, geçici ithalat eşyasından teminat alınır.

(2) Kanunun 133 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşya için her ay itibarıyla alınacak ithalat vergileri tutarının yüzde üçü dışında kalan tutar için Kanunun 81 inci maddesi uyarınca teminat alınır.

(3) Teminat, eşya ile ilgili ithalat vergilerini garanti altına almak amacıyla rejime giriş gümrük idaresince alınır.

(4) Geçici ithalat rejiminin denetimini kolaylaştırmak amacıyla gümrük idareleri geçici ithal edilen eşyanın kayıtlarının tutulmasını talep edebilir.

Eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması

MADDE 386 – (1) Kanununun 181 inci maddesi gereğince kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalatta gümrük yükümlülüğü gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başladığından, bu şekilde geçici ithaline izin verilen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda, Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca tahsil edilen miktar dışında kalan ithalat vergileri alınır.

(2) İthalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda, Kanununun 193 üncü maddesi gereğince, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre tespit edilecek ithalat vergileri alınır.

(3) Kanununun 131 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen, sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşyanın, verilen süre bitiminden önce satılmak istenmesi durumunda serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması gerekir. Bu durumda Kanununun 193 üncü maddesi gereğince, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre tespit edilecek ithalat vergileri alınır.

(4) Geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda ticaret politikası önlemlerinin uygulanması ve eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması gerekir.

(5) Kanununun 238 ve 241 inci maddeleri uyarınca cezai işlem uygulanması, Kanununun 207 nci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre işlem yapılmasına engel teşkil etmez.

(6) **(Ek: RG-31/3/2012-28250)** Tam muafiyet suretiyle geçici ithalat izni verilen ticari kullanıma mahsus taşıtların serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda eşyanın gümrük kıymeti, Türkiye Muhasebe Standartları çerçevesinde tespit edilecek değerdir. Söz konusu standartlara göre tespit edilecek kıymet, taşıt araçlarının emsal kıymetinden düşük olamaz.

Geçici ithal eşyasının yeniden ihracı

MADDE 387 – (1) Yazılı, sözlü veya başka tasarruf yoluyla beyan edilerek geçici ithal edilen eşya tekrar aynı şekilde beyan edilmek suretiyle yeniden ihraç edilir.

(2) Beyanın yazılı olarak yapılması halinde, izin hak sahibi/temsilcisi tarafından gümrük beyannamesi verilir.

(3) Bu beyannamelerin işlemleri ihracat rejimi hükümlerine göre yapılır. Bu beyannamelerde yeniden ihraç eşyasına ilişkin hususlardan başka geçici olarak ithal edildiği gümrük idaresi ve geçici ithalata ilişkin beyannamenin tescil tarih ve sayısına yer verilir. Geçici ithalata ilişkin beyannamenin bir örneği ihracata ilişkin beyannameye eklenir.

(4) Bir ihracat beyannamesi ile ihraç edilecek eşyanın kabını teşkil eden ambalajlar çeşitli geçici ithal beyannameleri ile ithal edilmiş ise, yeniden ihraç edilecek ambalaja ait geçici ithal beyannamelerinin tarih ve sayısı ve rejime giriş gümrük idareleri ile her beyannameden mahsubu istenilen miktar ihracatçı tarafından ayrıntılı olarak ihracat beyannamelerinde belirtilir veya bu bilgilerin yer aldığı bir liste beyannameye eklenir.

(5) Muayene ile görevli memurlar yeniden ihraç sırasında eşyanın ilk giriş ayniyetine uygun olup olmadığını tespit eder ve ihracat beyannamelerine ayniyetine uygun olduğu hakkında onaylı ve imzalı şerh verir. **(Ek cümle: RG-2/12/2010-27773)** Onaylanmış kişi statü belgesi **(Ek ibare: RG-10/1/2013-28524)** veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya **(Değişik ibare: RG-10/1/2013-28524)** Bakanlık yetkilidir.

(6) Geçici ithalat rejimine tabi tutulan ve ek süreler dahil yurtdışı kalma süresi aşarak yurtdışı edilmek istenen eşyanın;

a) Süresi içinde ek süre talep dilekçesinin ilgili gümrüğün kaydına alındığının belgelendirilmesi koşuluyla, süreye ilişkin talebin sonuçlandırılması beklenilmeden ve geçici ithalat izni verilen eşya için tahakkuk ettirilen vergiler karşılığı alınan teminat iade edilmeksizin,

b) Süresi içinde ek süre talebinde bulunulmadığı ya da bunun belgelendirilemediği durumlarda, Kanunun 238 ve 241 inci maddeleri uyarınca alınması gereken cezanın tahsil edildiğinin veya teminata bağlandığının anlaşılması halinde,

yurtdışı çıkışına izin verilir.

(7) **(Ek: RG-2/12/2010-27773)** Geçici ithal edilen eşyanın yeniden ihracına ilişkin 1 ila 6 ncı fıkra hükümleri, geçici ithal edilen eşyanın başka bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde de uygulanır.

Teminatın çözülmesi

MADDE 388 – (Değişik: RG-1/4/2020-31086)

(1) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın izin hak sahibi veya temsilcisi tarafından yeniden ihracından veya başka bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasından sonra teminatın çözülmesi için giriş işlemini yapan gümrük idaresine dilekçe ile başvurulması gerekir. Başvuru üzerine, ilgili gümrük beyannameleri incelenerek giren eşyanın şartlarına uygun olarak yeniden ihraç edildiğinin veya başka bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulduğunun anlaşılması durumunda teminat çözülür.

Eşyaya ilişkin kayıtlar

MADDE 389 – (1) Geçici ithal eşyasının başka bir ekonomik etkili rejime tabi tutulması veya serbest bölgeye ya da bir **(Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538)** geçici depolama yerine **(Mülga ibare: RG-31/3/2010-27538)** ... konulması suretiyle, geçici ithalat rejiminin kapatılması durumunda, söz konusu gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma ilişkin belge ve beyannamede eşyanın tanımı için ayrılan kutuda veya basitleştirilmiş usullerin kullanılması halinde, kullanılan ticari belgelerde veya kayıtlarda söz konusu usul için öngörülen bilgilere ek olarak geçici ithalat rejimi eşyasıdır ibaresinin yazılması şarttır.

Cari Hesap Defteri

MADDE 390 – (Mülga: RG-1/4/2020-31086)

Taşıtlara ilişkin giriş çıkış işlemleri

MADDE 391 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilere ait olup,

a) TIR Karnesi **(Ek ibare: RG-22/3/2018-30368)** veya ortak ve ulusal transit rejimleri kapsamında eşya taşıyan taşıtlar hariç Türkiye Gümrük Bölgesine boş olarak gelen, TIR Karnesi **(Ek ibare: RG-22/3/2018-30368)** veya ortak ve ulusal transit rejimleri kapsamındaki yükünü boşalttıktan sonra boş olarak yurtdışı çıkacak olan

veya yük almak üzere başka bir gümrük idaresine sevk edilen taşıtlar ile yolcu taşımacılığında kullanılan ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının,

b) Turistik kolaylıklardan istifade edilerek getirilen özel kullanıma mahsus kara taşıtlarının,

giriş ve çıkış işlemleri taşıt takip programlarına kaydedilerek yürütülür. Taşıt takip programlarına kayıt yapılamayan hallerde özel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtları için Taşıt Giriş-Çıkış Formu düzenlenir.

(2) Yabancı veya Türk uyruklu turistler tarafından triptik veya gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilmediği takdirde, hava ve deniz taşıtları için de mülkiyet belgesine göre muayenesi yapıp uygunluğu tespit edildikten sonra Taşıt Giriş – Çıkış Formu doldurulur.

(3) Yabancı veya Türk uyruklu turistlerin Türkiye'ye getirdikleri kara, hava ve deniz taşıtlarının, giriş ayniyetine uygunlukları tespit edildikten ve Taşıt Giriş-Çıkış Formunun çıkış işlemi ile ilgili bölümü doldurulduktan sonra çıkışına izin verilir.

(4) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen yabancı bayraklı yatlarla ilgili işlemler Turizmi Teşvik Kanunu ve Yat Turizmi Yönetmeliği çerçevesinde Müsteşarlıkça yayımlanacak tebliğ veya genelgelerle yürütülür.

(5) Triptik karnesi veya gümrüklerden geçiş karnesi ibrazı halinde ayrıca taşıt giriş çıkış formu düzenlenmez. Ticari mahiyetteki kara taşıtları için tanzim edilen taşıt giriş çıkış formuna "Ticari Taşıttır" kaşesi tatbik edilir.

Taşıtların girişine izin verilmeyeceği ve belgelerin geçerli sayılmayacağı haller

MADDE 392 – (1) Mülkiyet belgesi yoksa veya mülkiyet belgesinin bir başka kişi adına düzenlenmiş olması halinde taşıtın kullanımına yetkili olduğuna ilişkin geçerli bir vekâletname veya belge ibraz edilmemiş ise,

(2) Sigorta poliçelerinin süreleri bitmiş ya da Türkiye'nin tamamını kapsamıyorsa veya uluslararası geçerliliği olan Yeşil Kart Sorumluluk Sigortasında (green card-carte verte) Türkiye rumuzu "TR"nin üzeri çizilmişse, taşıtların girişine izin verilmez.

(3) Gümrük geçiş karnelerinin geçerlilik süreleri yoksa geçerlilik süreleri bitmiş ya da geçerli olmayan ülkeler arasında Türkiye'nin ismi bulunuyorsa,

(4) Bu maddede sayılan belgelerin üzerinde kazıntı, silinti yapılmış ve usulüne uygun olarak düzeltilip imzalanıp kaşelenmemiş ise, bu belgeler kabul edilmez.

Taşıtların yedek parça, aksesuar ve normal teçhizatı

MADDE 393 – (1) Eşyanın istiflenmesi, bağlanması ve korunmasına mahsus donanım da dahil olmak üzere, üzerinde kullanılacakları taşıtlarıyla birlikte ya da bu taşıtlardan ayrı olarak ithal edilen normal yedek parçalar, aksesuarlar ve teçhizat geçici ithalat rejiminden yararlandırılır.

(2) Üzerinde kullanılacakları taşıtları ile birlikte veya ayrı olarak ithal edilen yedek parçalar, sadece söz konusu taşıtların küçük onarımları ve mutata bakımları için kullanılır.

(3) Türkiye Gümrük Bölgesine yapılan yolculuk sırasında veya bu bölge içindeyken, taşıtlarda yapılması gerekli mutata bakım faaliyetleri ve onarımların, eşyanın geçici ithalat rejiminde kalış süresi içerisinde ve Kanunun 128 inci maddesinin amaçlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekir.

(4) Taşıtlarla birlikte gelen ve yukarıda tanımlanan donanım ile taşıta ilişkin yedek parça ve aksesuarların 376 ncı maddede belirtilen belgelere kaydedilmesi suretiyle, kaza geçirerek hasara uğradığı gümrük idaresince tespit olunan taşıtlar ile

Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılabilmesi için bakıma ihtiyaç gösteren 376 ncı maddede belirtilen belgeleri havi taşıtların sahipleri tarafından talepte bulunulması halinde taşıtlardan ayrı olarak gelen yedek parçanın gümrük vergileri aranmaksızın geçici ithalat rejiminden faydalanarak Türkiye Gümrük Bölgesine girmesine izin verilir. Bu taşıtların onarımları, gümrükçe uygun görülen yerde, gümrüğün gözetim ve denetimi altında yapılır. Değiştirilen eski parçaların gümrüğe terk edilmek istenilmemesi halinde 171 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmüne istinaden çıkışını teminen düzenlenecek sözlü beyan formunun, **(Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538)** 376 ncı maddede belirtilen belgelere eklenerek çıkış gümrük idarelerince kontrol edildikten sonra yeniden ihraç edilmeleri gerekir.

(5) Geçici ithal edilen yatlar için gelen yedek parçaların, yat sahiplerinin veya kaptanının başvurusu üzerine, demirbaş defterine kaydedilmek ve gümrük muhafaza birimlerine haber verilmek suretiyle, girişine izin verilir.

Taşıtların ilişkin rejimin kapatılması

MADDE 394 – (1) Onarım ve bakım sonrasında değiştirilen parçalar ile arızalı veya bozuk olduğu anlaşılan yeni yedek parçalara ait geçici ithalat işlemleri, izin veren gümrükçe başka onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak suretiyle kapatılır.

(2) Taşıtlara ilişkin geçici ithalat işlemleri; taşıtın rejimde kalış süresi içerisinde olmak kaydıyla taşıtların girişi sırasında kaydedildiği Taşıtların Takip Programlarından giriş kaydının kapatılması ya da belgenin çıkış nüshası ile birlikte çıkış işleminin yapılacağı gümrük idaresine müracaat edilmesi halinde, gümrük idaresi tarafından gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak suretiyle kapatılır.

(3) Kaza geçirerek hasara uğradığı gümrükçe tespit olunan taşıtlar ile yurt dışına çıkarılabilmesi için bakıma ihtiyaç gösteren taşıtlar bunların sahiplerinin başvurusu üzerine tamir oluncaya kadar uygun görülecek bir müddet için gümrükçe güvenilecek tamirhaneye bir tutanakla gerekli tedbirler alınmak suretiyle teslim edilir ve tamiri bittikten sonra yeniden ihraç edilmek üzere geçici depolama yerlerine veya antrepoya alınmasına izin verilir.

(4) Üçüncü fıkrada sözü edilen taşıtların gümrükçe izin verilecek yerde gümrüğün denetimi altında tamirleri sağlanır. Değiştirilen eski parçalar gümrüğe terk veya teslim edilmediği veya gümrükçe teslim alınması mümkün görülmediği hallerde, yeniden ihraç edilmesine izin verilir.

Hariçte işleme rejimi için tanımlar

MADDE 395 – (1) 396 ila 414 üncü maddelerde bahsedilen hariçte işleme rejimi; serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

(2) Bu rejimde geçen;

a) Değişmemiş eşya: Herhangi bir işleme faaliyetine tabi tutulmadan tekrar ithal edilen geçici ihracat eşyasını,

b) Önceden ithalat: Geçici ihracat eşyasının ihracatından önce, teminat alınmak koşuluyla yerine geçecek aynı nitelikteki eşyanın ithalini,

c) Standart değişim sistemi: Geçici ihracat eşyasının yerine kullanılmak üzere ikame ürünle değiştirilmesi usulünü,

ç) İkame ürün: Geçici ihracat eşyasının yerine kullanılmak üzere getirilen yabancı menşeli eşyayı,

d) Düşüm yapılacak tutar: Geçici ihracat eşyasına en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu ülkeden getirilerek Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girişi tarihinde uygulanacak gümrük vergileri tutarını,

e) Navlun ve sigorta maliyetler: Satın alma komisyonu dışındaki komisyon ve tellaliye, geçici ihracat eşyasına dahil olmayan konteynerlerin giderleri, işgücü ve malzeme dahil olmak üzere ambalajlama giderleri, eşya nakliyesi sırasında ortaya çıkan işlemlerden doğan masraflar, eşyanın yüklenmesi, nakliyesi ve sigortalanmasından doğan giderleri, ifade eder.

İzin hangi hallerde verileceği

MADDE 396 – (1) İzin için başvuran kişi ile işleme faaliyetini yaptıracak kişinin farklı olması halinde, Kanununun 137 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartların yerine getirildiğinin belgelerle desteklenmesine yönelik bir ön inceleme yapılır.

İzin süresi

MADDE 397 – (1) İşlem görmüş ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesine yeniden ithal edilmesi için gereken süre, işleme faaliyetlerinin gerektirdiği süre ile nakliye süresi dikkate alınarak Kanununun 80 inci maddesi uyarınca belirlenir ve verilen izinde bu süre belirtilir. İzin hak sahibinin talep etmesi ve talebin uygun bulunması halinde süre uzatılabilir.

(2) Önceden ithalatın olmadığı standart değişim sisteminin uygulandığı durumda, ikame ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesine ithali için gereken süre, geçici ihraç eşyasının değiştirilmesi ve ikame ürünlerin nakliyesi için gereken süre dikkate alınarak belirlenir. Süre başlangıcı hariçte işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihidir.

(3) İşlem görmüş ürünler ile ikinci fıkrada bahsedilen geçici ihracat eşyasının süresi içerisinde serbest dolaşıma sokulması, antrepoya konulması veya dahilde işleme ya da transit rejimine tabi tutulması gerekir. Bu rejimlere ilişkin beyannamenin tescili eşyanın geri getirme süresini sona erdirir.

(4) Bu süre, kabul edilebilir bir gerekçe olması ve durumun belgelenmesi halinde uzatılabilir.

İşlem görmüş ürünlerin geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespiti

MADDE 398 – (1) Gümrük idareleri, geçici ihracata konu eşyayı;

a) Eşya üzerindeki üretici tarafından konan özel işaret ve seri numaralarını,

b) Eşya üzerine tatbik edilmiş mühür veya etiketlerini,

c) Eşyanın numune veya teknik dokümanlarını,

ç) Eşyanın analiz veya ekspertiz raporunu,

d) İşlem görmüş ürünlerin geçici ihraç eşyasından üretileceğini belgeleyen sözleşme, proforma fatura, fatura gibi belgeleri, inceleyerek, uygun bulması halinde, bunların geçici ihracına izin verir.

(2) İzinde, işlem görmüş ürünün geçici ihraç eşyasının işlenmesi sonucu ortaya çıktığının tespitine veya standart değişim sisteminin şartlarının yerine getirilip getirilmediğinin doğrulanmasına yönelik usul ve yöntemler belirtilir. Bu usul ve

yöntemler ek-67'de yer alan bilgi formunun kullanımını ve kayıtların incelenmesini içerebilir.

(3) Standart değişim sistemi de dahil olmak üzere hangi usulle olursa olsun tamir amacıyla ihraç edilmek istenilen eşyanın, tamir edilebilir durumda olduğunun gümrük idarelerine tevsiki gerekir. Rejim, eşyanın teknik performansını geliştirmek için kullanılamaz.

(4) Standart değişim sistemi kapsamında hariçte işleme rejiminin uygulanması amacıyla, söz konusu eşyanın aynıyet tespitinde birinci fıkranın (a), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen bilgi ve belgeler incelenir. Ancak, tamirat amaçlı geçici ihracat eşyası yerine ikame ürünlerin ithal edilmesi halinde, bir yenileme işlemi yapıldığı hususunun birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen belgelerde yer alması gerekir. Bu yenileme işleminin uygulanmasında, eşyanın ticari nitelik ve teknik kapasitesinin geliştirilmediğinin gümrük idaresince tespit edilmesi gerekir. Bu tespit, tamiratla ilgili sözleşme ve diğer kanıtlayıcı belgelerin, satış veya kira sözleşmelerinin veya geçici ihracat eşyasının incelenmesi suretiyle yapılır.

Rejim beyanı

MADDE 399 – (1) Normal usulle hariçte işleme rejimi beyanı ihracat rejimi hükümlerine göre herhangi bir gümrük idaresine yapılabilir.

(2) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyetine dair **(Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538)** 408 inci madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, eşyanın tespitine ilişkin olarak izin belgesinde yer alan ayrıntılı bilgilerin beyannamede de yer alması gerekir.

Eşyanın serbest dolaşıma sokulması

MADDE 400 – (1) Kanununun 141 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenen durumlar ve özel şartlar saklı kalmak koşuluyla hariçte işleme rejimine tabi eşyanın serbest dolaşıma giriş beyanı serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre yapılır.

(2) Bu rejim kapsamında işlem görmüş ürünün basitleştirilmiş usulde beyanla serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, bu beyan serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre yapılır. Basitleştirilmiş usuller üçgen trafikte de uygulanır.

(3) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyeti ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, Kanununun 71 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca basitleştirilmiş usullerin uygulanması halinde beyannamenin izni veren gümrük idaresine verilmesi gerekir.

(4) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyetine konu eşyanın serbest dolaşıma giriş beyannamesinin ise yetkili gümrük idaresine verilmesi gerekir.

Beyannameye eklenecek belgeler

MADDE 401 – (1) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyetine dair 408 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, geçici ihracat eşyasının veya ikame ürünlerin izin belgesinde ayrıntılı olarak yer alan tanımlarının beyannamede de yer alması gerekir.

(2) Serbest dolaşıma giriş beyannamesine; serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre beyannamede yer alması gereken bilgilerin yazılması zorunludur. Bu beyannameye, üçgen trafik sisteminin uygulanması halinde INF 2 Belgesinin ve serbest dolaşıma giriş beyannamesinin belirlenen sürenin bitiminden sonra tescil edilmesi ve 397 nci maddenin üçüncü fıkrasının uygulanması halinde, işlem görmüş

ürünlerin belirlenen süre içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulduğunu kanıtlayan belgenin eklenmesi zorunludur.

(3) Önceden ithalatta, 309 uncu madde çerçevesinde başvuru yapılmadığı durumda serbest dolaşım giriş beyannamesine eklenecek belgeler arasında, izin bir örneği de yer alır.

Vergilerin hesaplanması

MADDE 402 – (1) Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının korunması amacıyla yürürlüğe konulan dış ticaret politikası önlemleri kapsamındaki ek mali yükler ile anti-damping vergileri ve telafi edici vergiler, Kanununun 141 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde düşümü yapılacak tutarın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(2) Atık, artık, kırpıntı, döküntü ve kalıntılardan oluşan ikincil işlem görmüş ürünler düşümü yapılacak tutarın içerisinde yer almış kabul edilir.

İşlem görmüş ürünlerin kıymeti

MADDE 403 – (1) İşlem görmüş ürünün kıymetinin belirlenmesinde, geçici ihraç eşyasının işleme yeri veya işleme faaliyetinin son olarak yapıldığı yere kadar yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri geçici ihraç eşyasının kıymetine veya geçici ihraç eşyasının kıymetinin hesaplanmadığı durumda işleme maliyetlerine dahil edilmez.

(2) İşlem görmüş ürünlerin işleme yerinden veya işleme faaliyetinin son olarak yapıldığı yerden Türkiye Gümrük Bölgesine girdiği yere kadar olan yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri işleme maliyetine dahil edilir. Ancak, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anlaşmalar ile dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerine giriş yerine varışından sonra yapılan nakliye ve sigorta giderleri dahil edilmez.

(3) Yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri:

- a) Satın alma komisyonu dışında, komisyon ve tellaliyeyi,
- b) Geçici ihraç eşyasının tamamlayıcısı olmayan konteyner maliyetini,
- c) İşçilik ve malzeme de dahil olmak üzere ambalajlama maliyetini,
- ç) Eşyanın taşınması ile bağlantılı olarak oluşan işleme maliyetlerini de, kapsar.

İşlem görmüş ikincil ürünlerde düşümü yapılacak tutarın hesaplanma yöntemi

MADDE 404 – (1) İşlem görmüş ikincil ürünlerin, işlem görmüş asıl ürünlerle aynı zamanda serbest dolaşıma sokulması halinde düşüm yapılacak tutar, 406 ve 407 nci maddede belirtilen yöntemlerden biriyle ve ek-68'de yer alan örneklere göre hesaplanır.

Verimlilik oranının hesaplanması

MADDE 405 – (1) İşlem görmüş ürünlerin bünyesine giren geçici ihraç eşyasının oranı;

- a) Tahakkuk ettirilecek vergilerin belirlenmesi,
- b) Bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda indirim yapılacak tutarın belirlenmesi,
- c) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, amacıyla hesaplanır.

(2) Bu hesaplamalar miktar ölçme yöntemi veya uygun hallerde kıymet ölçme yöntemi veyahut benzer sonuçlar veren herhangi bir diğer yöntem ile yapılır.

(3) Bu hesaplamalarda işlem görmüş ürünler, işlenmiş ürünleri veya ara ürünleri kapsar.

Miktar ölçme yöntemi

MADDE 406 – (1) Miktar ölçme yöntemi aşağıdaki durumlarda uygulanır;

a) İşleme faaliyeti sonucunda sadece bir çeşit işlem görmüş ürün elde edilmesi durumunda; gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürünün içinde yer alan geçici ihraç eşyasının miktarı, gümrük yükümlülüğünü doğuran işlem görmüş ürün miktarının toplam işlem görmüş ürün miktarına oranı ile orantılı olarak hesaplanır.

b) İşleme faaliyeti sonucunda birden fazla çeşitte işlem görmüş ürün elde edilmesi ve geçici ihraç eşyasının tüm unsurlarının her bir işlem görmüş ürünün içinde yer alması durumunda; gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürünün içinde yer aldığı varsayılan geçici ihraç eşyasının miktarı:

1) Söz konusu işlem görmüş ürün ile gümrük yükümlülüğü doğurup doğurmadığına bakılmaksızın, tüm işlem görmüş ürünlerin toplam miktarı arasındaki oran ve

2) Gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürün ile aynı çeşit işlem görmüş ürünün toplam miktarı arasındaki oran,

ile orantılı olarak hesaplanır. (Ek-68)

(2) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yöntemlerden hangisini gerektirdiğine karar verilirken fireler dikkate alınmaz. 402 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, fire deyimi işleme faaliyetleri esnasında buharlaşma, gaz olarak havaya karışma, kuruma veya damıtma sonucu tahrip veya ziyi şeklinde geçici ihraç eşyasındaki eksilmeler anlamına gelir. Atık, artık, kırpıntı, döküntü ve kalıntı şeklindeki ikincil işlem görmüş ürünler fire olarak değerlendirilir.

Kıymet ölçme yöntemi

MADDE 407 – (1) Miktar ölçme yönteminin uygulanmasının mümkün olmadığı durumlarda kıymet ölçme yöntemi uygulanır.

(2) Gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürünün içinde yer aldığı varsayılan geçici ihraç eşyasının miktarı:

a) Söz konusu işlem görmüş ürün ile, gümrük yükümlülüğü doğurup doğurmadığına bakılmaksızın, tüm işlem görmüş ürünlerin toplam kıymeti arasındaki oran; ve

b) Gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürün ile aynı çeşit işlem görmüş ürünün toplam kıymeti arasındaki oran,

ile orantılı olarak hesaplanır. (Ek-68)

(3) Kıymet ölçme yönteminin uygulanmasında her bir işlem görmüş ürünün kıymeti, alıcı ve satıcı arasındaki ilişkiden etkilenmemesi kaydıyla, Türkiye'deki işyerinde teslim fiyat veya aynı veya benzer ürünün Türkiye'deki satış fiyatı olarak uygulanır.

(4) Kıymetin üçüncü fıkraya göre belirlenmemesi durumunda makul herhangi bir yöntemle belirlenebilir.

Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyeti

MADDE 408 – (1) 309 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (Değişik ibare: RG-22/3/2018-30368) (ç) bendinde öngörülen işleme faaliyetinin ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin olduğunun tespiti için; eşyanın beyan sahibinin kendisinin veya ailesinin kullanımına ait ve ticari nitelikte olmayan miktar ve mahiyette bulunduğu, ayrıca eşyanın özelliği itibarıyla tamiratın belirli aralıklarla yapılması gerektiğinin veya bakım işleminin yenileme ve asli niteliklerine uygun hale getirme ile ilgili olduğunun başvuru sahiplerince gümrük idarelerine tevsiki gerekir.

Üçgen trafik izni

MADDE 409 – (1) Hariçte işleme rejimi çerçevesinde üçgen trafik izni ve gümrük uygulamaları, 2006/10895 sayılı Türkiye İle Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararda belirtilen esas ve usullere tabidir.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 410 – (1) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasında esas alınacak tarih, hariçte işleme rejimi beyannamesinin tescil tarihidir.

(2) Serbest dolaşıma giriş rejiminde uygulanan ticaret politikası önlemleri, işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girişinde de uygulanır. Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması için beyanname kapsamı işlem görmüş ürünlerin Kanununun 19 uncu maddesinde belirtilen menşe kurallarına göre, ticaret politikası önlemi uygulanacak ülke menşeli olması gerekir.

(3) İşlem görmüş ürünlere ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasında esas alınacak tarih, bu ürünlere ilişkin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihidir.

(4) Yeniden ithalata konu eşyaya standart değişim sisteminin uygulandığı durumda, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışında ek bir işleme faaliyetine tabi tutulması veya tamirat yaptırılması hallerinde ticaret politikası önlemleri uygulanmaz.

Tamir amaçlı hariçte işlemede vergilendirme

MADDE 411 – (1) Eşyanın tamir amacıyla geçici ihraç edildiği ve tamiratın bedel karşılığında yapıldığı hallerde, eşyanın gümrük kıymeti olarak tamir masraflarına eşit bir tutar esas alınmakla birlikte, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine gelişinde ödenen navlun, sigorta ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışında tamir sırasında ödenen diğer masraflar da dikkate alınır.

Önceden ithalatın olmadığı standart değişim sistemi

MADDE 412 – (1) Önceden ithalatın olmadığı standart değişim sistemini kullanma izni, koşulların yerine getirilmesi halinde, geçici ihracat eşyası yerine işlem görmüş ürünlerin yeniden ithali için de kullanılır.

(2) Standart değişim sistemini kullanma izni olmayan hariçte işleme izni sahibi, bu sistemin şartlarını yerine getirmesi ve işlem görmüş ürünlerin yeniden ithalinden önce yazılı olarak başvurması halinde, önceden ithalatın olmadığı standart değişim sisteminden yararlandırılır.

Önceden ithalatta geçici ihraç eşyasının ihraç süresi

MADDE 413 – (1) İthalatın önceden yapıldığı durumda; geçici ihraç eşyasının serbest bölgeye alınması veya antrepoya konulması halinde, Kanununun 146 ncı maddesinde belirtilen süre şartı yerine getirilmiş sayılır.

Önceden ithalatta vergilendirme

MADDE 414 – (1) İthalatın önceden yapıldığı durumda, vergilendirmede esas alınacak tutar, ikame eşyanın ithaline ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir.

(2) İkame eşyanın vergileri teminata bağlanarak ithaline izin verilir. Geçici ihracat eşyasının tamirinin tamamlanarak geri getirilmesi halinde ikame eşyanın teminatı çözülerek geri gönderilmesine izin verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
İhracat Rejimi

Beyan

MADDE 415 – (1) 131 ve 156 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilecek eşya, ilgili gümrük idarelerine gümrük beyannamesi ile beyan edilir.

(2) Sözlü beyan formu, özel fatura, kumanya listesi, ATA ve CPD Karneleri ve Form 302 belgesi ile ihracına izin verilen eşyanın gümrük işlemleri bu belgeler ile yürütülür.

(3) Elektronik ortamda olanlar da dahil, mektuplar, kartpostallar ve basılmış metinler ile yolcunun kişisel bagajı kapsamındaki eşya için gümrük beyannamesi aranmaz.

(4) (Mülga: RG-28/12/2011-28156)

Fiili ihracat

MADDE 416 – (1) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiği tarih;

a) Kara ve demir yoluyla çıkışlarda, gümrük idaresince çıkış işlemleri tamamlanıp kara sınırından yabancı bir ülkeye fiilen çıktığı veya serbest bölgeye fiilen girdiği,

b) Deniz ve hava yoluyla çıkışlarda, eşyanın yüklendiği deniz veya hava taşıtının hareket ettiği,

c) (Ek: RG-12/6/2013-28675) Dış seferde bulunan ya da dış sefere çıkacak olan deniz ve hava taşıtlarına 418 ve 476 ila 482 nci maddeler çerçevesinde yapılacak teslimlerde eşyanın teslim edildiği, tarih olarak kabul edilir.

Geçici depolama süresi ve takip edilmeyen beyannameler

MADDE 417 – (1) 77 nci madde hükümleri uyarınca, ihracat veya yeniden ihracat amacıyla geçici depolama yerlerine konulması talep edilen eşya, buralarda bir ay kalabilir. Sözü edilen eşya ile ilgili olarak beyanname tescil edilip edilmediğine bakılmaksızın bu süre içinde ek süre talebinde bulunulması halinde, gümrük müdürlüklerince en çok üç aya kadar ek süre verilebilir.

(2) Bir aylık süre ve verilen ek süre içinde gümrük işlemleri bitirilerek yerinden kaldırılmayan eşya için gümrük yükümlüsüne tebligat yapılarak, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde eşyanın geçici depolama yerinden çıkarılması; aksi takdirde, bu eşyanın gümrüğe terk edilmiş sayılacağı bildirilir. Bu süre içinde de yerinden çıkarılmaması halinde eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır ve tasfiye hükümlerine göre işlem yapılır. Bu eşyaya ilişkin olarak tescil edilmiş beyanname varsa iptal edilir.

(3) Geçici depolama yerlerine konulmaksızın ihraç edilecek eşyanın beyanname kapatma süresi iki aydır. Bu süre gümrük müdürlüklerince makul sebeplerle en çok iki ay uzatılabilir. Bu süreler içinde işlemleri tamamlanmayan beyannameler iptal edilir.

Deniz ve hava taşıtlarına kumanya, yağ ve yakıt dışında yapılacak teslimler

MADDE 418 – (Mülga: RG-2/7/2010-27629) (Başlığı ile birlikte yeniden düzenleme: RG-12/6/2013-28675)

(1) 476 ila 482 nci maddeler çerçevesinde teslim edilen yakıt, yağ ve kumanya dışında, dış seferde bulunan ya da dış sefere çıkacak olan deniz ve hava taşıtlarına serbest dolaşımda bulunan işletme ve donatım eşyası teslimi ihracat hükmündedir.

DÖRDÜNCÜ KISIM**Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri**

BİRİNCİ BÖLÜM Serbest Bölgeler

Tanımlar

MADDE 419 – (1) Bu bölümde geçen,

- a) İşletici deyimi, serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluşu,
- b) Kullanıcı deyimi, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

Gümrük gözetimi ve kontrolü

MADDE 420 – (1) Serbest bölgede görevli gümrük idareleri,

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgeye gönderilen,
- b) Yabancı bir ülkeden veya Türkiye Gümrük Bölgesindeki başka bir gümrük idaresinden transit olarak gelen,
- c) Serbest bölgeden Türkiye'ye serbest dolaşıma girmek üzere gelen,
- ç) Serbest bölgeden Türkiye'ye şartlı muafiyet kapsamında ithal edilen,
- d) Serbest bölgeden Türkiye'deki başka bir gümrüğe veya yabancı bir ülkeye transit rejimi hükümlerine göre sevk edilen,
- e) Serbest bölgede kalan, eşyayı, serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişileri ve taşıtları kontrol etmeye yetkilidir. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabidir.

(2) Serbest dolaşıma giriş rejimi ve ihracat rejimi hükümlerine göre yapılacak olan gümrük kontrolü serbest bölgenin giriş ve çıkış kapılarında yapılabileceği gibi, eşyanın depolandığı serbest bölgedeki yerlerde de yapılabilir.

(3) Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktalarının mutlak surette gözetime tabi tutulması esas olmakla birlikte, bir serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişiler ve taşıtları ile serbest bölgeye giren ve burada kalan veya çıkan eşyanın kontrolü, gümrük idaresinin uygulamakla yükümlü olduğu mevzuat hükümleri yanında şüphe halinin mevcut olduğu zaman ve hallerde yapılır.

(4) Kanununun 153 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının uygulanması bakımından, taşıma belgesi deyimi; eşyanın vasıflarının belirlenmesine yarayacak bilgileri taşıdığı sürece, nakliye senedi, teslim makbuzu, özet beyan veya sevk pusulası gibi taşıma ile ilgili herhangi bir belgeyi ifade eder.

(5) İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar.

Serbest bölgelerin fiziki yapısı

MADDE 421 – (1) Serbest bölgeyi çevreleyen sınırlar ile serbest bölgede faaliyette bulunan işletici veya kullanıcılara ait depo ve ambarlar, gümrük idarelerinin serbest bölge dışında kontrol işlemlerini yürütmelerine imkan verecek ve serbest bölgeden kanun dışı yollardan eşya çıkarılmasını önleyecek şekilde olmalıdır.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 422 – (1) Eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında uygulanması öngörülen ticaret politikası önlemleri, eşya serbest bölgeye konulduğunda veya eşyanın geçici bir süre için serbest bölgede kalması sırasında uygulanmaz.

(2) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde ticaret politikası önlemleri uygulanması gerekiyorsa, bu tür önlemler, serbest dolaşımda olmayan eşyanın serbest bölgeye konulması sırasında uygulanır.

(3) Eşyanın ihracatında ticaret politikası önlemleri uygulanması gerekiyorsa, bu tür önlemler, serbest bölgedeki serbest dolaşımda bulunan eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edildiğinde uygulanır.

Serbest bölgeden çıkan veya bu bölgeye giren kişilerden aranacak belgeler

MADDE 423 – (1) Serbest bölgeye giren veya çıkan kişiler, görevli gümrük idaresi personeline aşağıda belirtilen belgelerden birini ibraz eder;

- a) Serbest Bölge Giriş İzin Belgesi,
- b) Serbest Bölge Görev Kartı,
- c) Serbest Bölge Özel İzin Belgesi.

(2) Bu belgelerden birine sahip olmayan kişilerin bölgeye girmesine ve bölgeden çıkmasına izin verilmez.

Gümrük Statü Belgesi

MADDE 424 – (1) Gümrük Statü Belgesi, Kanununun 155 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; ilgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri tarafından serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan ve bir örneği ek-69'da yer alan belgedir.

(2) Gümrük Statü Belgesi,

(a) Eşyanın serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerine getirilmesi veya serbest bölgeye geri getirilmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, veya

(b) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgelere ihracat beyannamesi kapsamında gönderilen eşyanın, serbest dolaşımda bulunup bulunmadığının tespiti amacıyla bölgeye giriş aşamasında, veya

(c) Serbest bölge işlem formu ile transit olarak serbest bölgeye giriş yapan Avrupa Topluluğu veya üçüncü ülke menşeli eşya için bölgeye giriş aşamasında, düzenlenir.

(3) Gümrük Statü Belgesi, Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşım hakkını kazanmış eşyanın serbest bölgeden Avrupa Topluluğuna ihraç edilmek istenmesi halinde A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesinde tevsik edici belge olarak kullanılır.

(4) Türkiye'den ihracat beyannamesi ile veya serbest bölge işlem formu ile transit olarak serbest bölgeye giriş yapan eşyaya ilişkin Gümrük Statü Belgesi düzenlenmesi aşamasında, serbest dolaşımda bulunan ve serbest dolaşımda olmayan aynı belge kapsamı eşyanın birlikte gelmesi halinde, bu parti eşyanın her kısmı için ayrı ayrı Gümrük Statü Belgesi düzenlenir.

(5) Gümrük Statü Belgesi, yükümlü tarafından doldurularak gümrük ve yükümlü nüshaları olmak üzere iki nüsha düzenlenir ve gümrük idaresince onaylanır.

(6) Gümrük Statü Belgeleri gümrük idaresinde elektronik ortamda kayda alınır ve her yıl birden başlamak üzere müteselsil sıra numarası verilir. Belgelerin arşivlenmesi sırasında, Serbest Bölge İşlem Formunun bir örneği de belgeye eklenir.

(7) Düzenlenmiş bulunan Gümrük Statü Belgelerinin çalınması veya zayi edilmesi halinde, ilgilinin yazılı talebi üzerine tasdikli bir örneği gümrük idaresince verilir.

(8) Belgelerin düzenlenmesi sırasında hatalı beyan yapıldığının idarece anlaşılması halinde, belge iptal edilerek yeni belge düzenlenir. İptal edilen belgeler tescil defterine gerekli meşruhat verilerek dosyasında saklanır

Serbest bölgelerdeki eşyaya yönelik yapılabilecek işlemler

MADDE 425 – (1) Bir serbest bölgeye konulmuş serbest dolaşımda olmayan eşya; dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi veya geçici ithalat rejimlerinden birine tabi tutulması halinde, söz konusu rejimlerin bu Yönetmelikle belirlenen hükümlerine tabidir. Bu durumda, serbest bölgelerin işletilmesine ve gümrük gözetimine ilişkin koşullar da göz önünde bulundurulur. Bu rejimlere ilişkin izin belgelerinde faaliyetlerin yürütüleceği serbest bölge ismi belirtilir.

(2) (**Ek: RG-03/01/2023-32062**) Serbest bölgelerde bulunan eşya için, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyanname verilmesi halinde Kanununun 70 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde gümrük işlemlerinin bitirilmesi gerekir. Belirtilen süre içinde eşyanın gümrük işlemlerinin bitirilmemesi halinde bu sürenin aşıldığı tarihten itibaren beyan sahibine, aşılın her gün için Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Elleçleme işlemleri

MADDE 426 – (1) Ek-63'te belirtilen elleçleme işlemleri için önceden izin alınmasına gerek yoktur.

(2) Beyan sahibinin talebi üzerine, Kanununun 161 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünün uygulanacağı hallerde; bir serbest bölgeye konulan ve elleçleme işlemlerine tabi tutulan eşyanın gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımı yönünde yapılan beyanda INF 8 Bilgi Formu düzenlenebilir.

(3) INF 8 Bilgi Formu ek-61'de gösterilen şekle uygun olarak biri asıl olmak üzere iki nüsha düzenlenir.

(4) INF 8 Bilgi Formu, dikkate alınması gerekli vergilendirme unsurlarının belirlenmesi amacıyla kullanılabilir.

(5) Bu amaçla gümrük idaresi 11, 12 ve 13 no.lu kutularda atıfta bulunulan bilgiyi sağlar, 15 no.lu kutuyu vize eder ve INF 8 Bilgi Formunu beyan sahibine iade eder.

Envanter kayıtları

MADDE 427 – (1) Bilgisayar ortamında tutulan envanter kayıtları defter hükmündedir. Envanter kayıtları, gümrük mevzuatının noksansız uygulandığının anlaşılması için gerekli olan tüm ayrıntıları kapsamak zorundadır.

(2) Gümrük idareleri, serbest bölgedeki eşyanın bir işletici ve/veya kullanıcıdan diğerine aktarılması halinde, durumun eşyayı alan işletici ve/veya kullanıcının kayıtlarına geçirilmiş olduğuna kanaat getirmek için gerekli kontrolleri yapar.

(3) Serbest bölgeden eşya çıkarılmasına ilişkin ayrıntılar, derhal envanter kayıtlarına geçirilir.

(4) İşletici ve/veya kullanıcı tarafından eşyanın kaybolduğu fark edildiğinde, durum gümrük idarelerine derhal bildirilir.

Envanter kayıtlarının onayı

MADDE 428 – (1) Kullanıcının faaliyette bulunabilmesi, Kanununun 159 uncu maddesinde belirlenen envanter kayıtlarının gümrük idaresince onaylanmasına bağlıdır.

(2) Envanter kaydı onay başvurusu, yazılı olarak gümrük idaresine yapılır.

(3) İkinci fıkrada belirtilen başvuruda, hangi faaliyetlerde bulunacağı belirtilir.

Başvuru;

- (a) Tutulan veya tutulacak envanter kayıtlarının detaylı açıklamaları,
- (b) Bu faaliyetlerin ilgili olduğu eşyanın gümrük statüsü ve niteliğini,
- (c) Uygulanabildiği takdirde, faaliyetlerin gerçekleştirileceği gümrük rejimini,
- (ç) Mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak üzere istenecek diğer bilgileri,

çerir.

(4) Onay, yazılı olarak tebliğ edilir ve sadece serbest bölgelere ilişkin hükümlerin uygulanması kapsamında gerekli taahhüdü veren kişilere verilir.

Envanter kayıtlarının içeriği

MADDE 429 – (1) Envanter kayıtları,

a) Eşyanın miktarını ve normal ticari tanımını, marka, numara ve diğer ayırt edici özelliklerini, paketlerin tür ve sayısını, konteynerlerin mevcudiyeti halinde bunların ayırt edici işaretlerini,

b) Eşyanın yerleştirildiği yeri,

c) Eşya giriş ve çıkışında kullanılan taşıma belgesine ilişkin bilgileri,

ç) Eşyanın gümrük statüsünü gösteren belgeye ilişkin bilgileri,

d) Elleçleme işlemlerine ilişkin açıklamaları,

e) Serbest bölgeye getirilen eşya, dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi veya geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşya ise bu rejimlere ilişkin açıklamaları,

çerir.

(2) Serbest bölgelerin gözetim ve kontrolünü olumsuz etkilemeyeceği durumlarda, bu bilgilerden bir kısmının bulunmamasına gümrük idarelerince izin verilebilir.

(3) Bir gümrük rejimi çerçevesinde kayıtların tutulması gerektiğinde, bu kayıtlarda bulunan bilginin envanter kayıtlarında bulunmasına gerek yoktur.

İşlem görmüş ürünün, işlenmiş ürünün veya değişmemiş eşyanın envanter kayıtlarına girişi

MADDE 430 – (1) Dahilde işleme rejimi veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi, serbest bölgede bulunan işlem görmüş ürünün, işlenmiş ürünün veya değişmemiş eşyanın, envanter kayıtlarına girişi halinde sona erer. Gerek görülmesi halinde, söz konusu kayıtlara girişe ilişkin hususlar, dahilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kayıtlarında da belirtilir.

Vergilerin hesaplanması

MADDE 431 – (1) Serbest bölgede üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak üretilen eşyanın serbest dolaşıma sokulmak istenilmesi durumunda beyan sahibinin talebi halinde Kanununun 161 inci maddesi, talep olmaması halinde ise aynı Kanununun 15 inci maddesi hükümlerine göre gümrük vergileri hesaplanır.

Serbest bölgelerden Avrupa Birliğine eşya gönderilmesi

MADDE 432 – (1) Türkiye'den veya üçüncü ülkelerden serbest bölgelere depolanmak, işlenmek veya ihraç edilmek üzere gelen eşyanın daha sonra Avrupa Birliği ülkelerine, statü belgesi olarak A.TR dolaşım belgesi ile gönderilmek istenmesi halinde, ek-70'te yer alan Tespit ve Tahakkuk Kağıdı düzenlenir. Bu durumda, aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılır;

a) Eşyanın tamamen Türkiye'de serbest dolaşım durumunda bulunan girdilerden üretilmiş olduğu hallerde, Türkiye'ye vergilerinin ödenerek giriş işleminin

yapıldığına dair gümrük beyannamesi, serbest bölgelerde çıkışında düzenlenen gümrük beyannamesi ve benzeri belgeler üzerinde yapılacak inceleme sonucunda eşyanın Türkiye'de serbest dolaşımda bir eşya olduğunun anlaşılması halinde, herhangi bir vergi tahsilatı yapılmaksızın 2006/10895 sayılı Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar çerçevesinde A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenir ve vize edilir.

b) Eşyanın tamamen veya kısmen üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak serbest bölgede işlem görmesi halinde, üçüncü ülke girdilerinin muayene ve tespiti yapıldıktan sonra CIF değeri belirlenerek, **(Değişik ibare: RG-15/5/2013-28648)** gümrük vergisi tahsilatı yapılır. Bu işlemler Tespit ve Tahakkuk Kağıdı üzerinden yürütülür. Muayene ile görevli memurun tespit ve tahakkuk işlemini tamamlamasından sonra hesaplanan gümrük vergisi tutarı gümrük saymanlığına veya mutemetliğine yatırılır. Gümrük vezne alındısının ibrazı üzerine A.TR Dolaşım Belgesi, gümrük idaresi tarafından vize edilir.

c) Eşyanın ticaret politikası önlemlerine tabi üçüncü ülke menşeli olması halinde, A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için telafi edici verginin tahsil edilmesi ve bu eşya için düzenlenmiş ithal lisansının ibraz edilmesi gerekir. Gümrük idaresince A.TR Dolaşım Belgesinde kayıtlı miktar ithal lisansı aslından düşülerek işlem yapılır.

ç) Söz konusu Tespit ve Tahakkuk Kağıtları gümrük idaresinde elektronik ortamda kayda alınır. Bu kağıtlara varsa kota ve gözetim önlemlerine tabi ürünler için düzenlenen düşüm yapılmış belgelerin ve A.TR Dolaşım Belgesinin birer örneği ile fatura ve gerekli görülen diğer belgeler eklenir.

d) Serbest bölgelerden A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenerek Avrupa Birliğine üye ülkelere gönderilen ve buralardaki alıcıları tarafından iade edilen üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak üretilmiş eşyanın, Türkiye'de serbest dolaşıma sokulmak istenmesi ve bunun ihracı sırasında Türk gümrük idareleri tarafından vize edilmiş A.TR Dolaşım Belgesinin ibrazı halinde, gümrük vergisi dışında ithalatta tahsil gereken Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisi ile eş etkili mali yükler tahsil edilir. Ayrıca, bu eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve varsa ticaret politikası önlemlerinin uygulanması sağlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yeniden İhracat, İmha ve Terk

Yeniden ihracat

MADDE 433 – (1) Serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde ihracata ilişkin ticaret politikası önlemlerinin uygulanmayacağını öngören şartlı muafiyet içeren bir gümrük rejimine tabi tutulabileceği haller, 308 ila 327 nci maddelerde düzenlenmiştir.

İmha ve terk

MADDE 434 – (1) İmha sonucunda çıkan artık ve atıklar, serbest dolaşımda olmayan eşya için öngörülen bir işlem veya kullanıma tabi tutulur. Söz konusu artık ve atıklar, gümrük statüleri belirleninceye, serbest dolaşımda olmayan eşya ise Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, gümrük statüleri değişinceye ya da serbest bölgeye girinceye yahut aynı Kanunun 163 ve 164 üncü maddeleri gereğince yeniden ihraç veya imha edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

(2) Kanunun 165 inci maddesinin uygulanmasında, eşya imhasının bildirim, ilgili kişi tarafından yazılı olarak yapılır ve imzalanır.

(3) Bildirim gümrük idarelerinin imhayı denetlemesi için yeteri kadar zaman verecek bir süre içinde yapılmalıdır.

(4) Söz konusu eşya için tescil edilmiş bir gümrük beyannamesi olması halinde, gümrük idaresi beyanname üzerine imhaya ilişkin şerh düşer ve beyannameyi Kanunun 64 üncü maddesine uygun olarak iptal eder.

(5) Gümrük görevlileri eşyanın imhası sırasında hazır bulunarak, imha sonucunda kalan artık ya da atık miktarını ve tipini, bunlara uygulanabilecek mali yüklerin tespiti ve gümrük tarafından onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma girdiğinde kullanılmasa için tutanak düzenler ya da bunları beyanname üzerinde belirtir.

(6) Dördüncü fıkra hükümleri Hazineye terk edilen eşya için de uygulanır.

BEŞİNCİ KİTAP

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Özet beyan

MADDE 435 – (Değişik: RG-2/11/2011-28103)

(1) Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşya için 61 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan haller ile gümrük beyannamesi aranan haller dışında, Kanunun 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddeleri hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için özet beyan verilmesine ilişkin 63 üncü maddenin birinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve sekizinci fıkra hükümleri Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyaya ilişkin özet beyana da uygulanır.

(3) Gümrük idaresince, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşya için verilen özet beyana ilişkin olarak, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce emniyet ve güvenlik amacıyla risk esaslı kontroller yapılır. Yapılan risk analizinin tamamlanmasından sonra eşyanın çıkışına izin verilir.

(4) Birinci fıkra uyarınca özet beyanın verilmediği durumlarda, emniyet ve güvenlik amaçlı risk analizi, eşyanın sunulduğu gümrük idaresince gümrük beyannamesi veya beyanname yerine geçen belge veya eşyaya ilişkin diğer bilgiler üzerinden gerçekleştirilir.

(5) Gümrük idaresi tarafından yapılan risk analizi sonucunda, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesine izin verilemeyeceğinin anlaşılması halinde, özet beyanı veren kişiye bildirimde bulunulur. Bu işlemler yirmidört saat içinde tamamlanır.

(6) Özet beyan kapsamı eşyanın özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen yüz elli gün içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmemesi halinde özet beyan verilmemiş sayılır.

(7) (Ek: RG-2/12/2014-29193) Türkiye Gümrük Bölgesine havayoluyla getirilen ve 63 üncü madde hükümlerine göre özet beyanı verilen eşyanın, varış yeri ile alıcısının değişmemesi koşuluyla, gümrüğe sunulduğu tarihten itibaren on dört gün içinde, boşaltıldığı havalimanından havayoluyla tekrar Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışında özet beyan aranmaz.

Kombine taşımacılıkta özet beyan düzenlenmesi

MADDE 436 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-2/11/2011-28103)

(1) Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın kombine taşımacılıkla taşındığı hallerde özet beyanı verme yükümlülüğü taşıyan taşıma aracının işleticisine aittir.

Çıkış bildirimini

MADDE 437 – (Değişik: RG-12/1/2017-29946)

(1) Türkiye Gümrük Bölgesini terk ederken kullanılan taşıtın işleticisi veya temsilcisi, çıkış gümrük idaresine Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiği ana kadar taşıtın çıkışını bildirir. Çıkış bildirimini, taşıtta taşınan tüm eşyayı kapsayacak şekilde veri işleme tekniği yoluyla verir.

(2) Denizyolu taşımacılığında çıkış bildirimini eşyanın taşıta yüklenmesinden önce verir. Çıkış bildiriminde beyan edilen eşyanın miktar bilgisi ile çıkış bildirimine konu olan beyannamede yer alan eşyanın miktar bilgisi elektronik ortamda karşılaştırılır. Farkın mevzuatta belirlenen sınırlar içerisinde olmaması halinde, eşyanın deniz taşıtına yüklenmesine izin verilmez.

(3) Kara sınır kapılarından transit kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek taşıt için birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Çıkış bildiriminde, gümrük beyannamesi, beyanname yerine geçen belge veya özet beyanın tespiti için gerekli bilgiler ile taşımaya ilişkin bilgiler yer alır.

(5) Çıkış bildirimini ile birlikte manifesto bilgileri bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine gönderilir. Orijinal manifesto ve konşimentolar gümrük kontrolleri kapsamında gerekli görüldüğünde gümrük idaresine ibraz edilmek üzere Kanunun 13 üncü maddesinde belirtilen belge saklama süresince muhafaza edilir. Çıkış bildirimini ile çıkış bildirimine konu olan beyanname ve manifesto bilgileri üzerinden Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde deniz taşıtının çıkışından sonra yirmi dört saat içerisinde gerekli işlem ve kontroller yapılır.

(6) Bilgisayar sistemlerinde ortaya çıkabilecek yerel veya merkezi arıza hallerinde, çıkış bildirimini verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(7) Çıkış bildirimini veren kişi çıkış bildiriminde yer alan bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

(8) **(Ek: RG-13/2/2021-31394)** Kanununun 225 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca posta idaresi tarafından dolaylı temsilci sıfatıyla elektronik beyan yapılan posta gönderilerinin çıkış bildirimini, taşıyıcıdan bilgi alınmak suretiyle posta idaresince verilebilir. Bu durumda, eşyanın çıkışına ilişkin bilgiler gümrük idaresince kontrol edildikten sonra çıkış bildirimini onaylanır.

ALTINCI KİTAP **Özellik Gösteren Faaliyetler**

BİRİNCİ KISIM **Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna**

BİRİNCİ BÖLÜM **Diplomatik Muafiyetler**

Diplomatik muafiyetlerden yararlanacak kişiler

MADDE 438 – (1) Diplomatik muafiyetlerden;

- a) Yabancı devlet başkanları ve aileleri ile refakatlerine memur olanlar,
 b) Diplomatik pasaportu haiz olmak kaydıyla resmi bir ziyaret veya görev için Türkiye'ye gelen delegelerle, sivil ve askeri heyetler,
 c) (**Değişik: RG-2/12/2014-29193**) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde ve konsolosluklarında görevli misyon şefleri, diplomatik memurlar, meslekten konsolosluk memurları ile idari ve teknik personel ve milletlerarası resmi kuruluşların Türkiye'de ikamet eden misyon şefleri, diplomatik memurları ile idari ve teknik personeli,
 yararlanabilir.

Diplomatik muafiyetlerin uygulanmasında karşılıklılık şartı

MADDE 439 – (1) Diplomatik muafiyet ve kolaylıkların uygulanabilmesi için, aynı muafiyet ve kolaylıkların yabancı devletler tarafından da karşılıklı olarak gösterilmiş bulunması şarttır.

(2) Daha az muafiyet ve kolaylık gösteren devletler hakkında karşılıklı uygulanacak muafiyet ve kolaylıklar o nispette azaltılır.

(3) Diplomat statüsündeki memurlarımıza kolaylık tanıyan ve muafiyet uygulayan yabancı devletlerin adları ve kabul ettikleri kolaylık ve muafiyet dereceleri ile yabancı devletlerin uygulamakta oldukları diplomatik muafiyetler ve kolaylıklara ait değişiklikler, Dışişleri Bakanlığı tarafından Müsteşarlığa düzenli olarak bildirilir ve bunlar gümrük idarelerine duyurulur.

(4) Durumları gümrüklere bildirilmemiş olan devletlerin diplomasi memurları ve eşyası hakkında, Kanunda yazılı muafiyet ve kolaylıklar uygulanmayarak, keyfiyet Müsteşarlığa intikal ettirilir ve alınacak talimata göre gereği yapılır.

(5) Diplomatik muafiyet kapsamında gelen eşya ile kültürel miras eserleri ve münhasıran misyon binası içerisinde düzenlenecek sergilere gelen her türlü eşyanın ithal, devir, satış, gümrüğe terk, bağış ve ihraç işlemleri ile ilgili her türlü ek düzenlemeyi Müsteşarlık ile karşılıklılık şartının varlığını tespit eden Dışişleri Bakanlığı müştereken yapabilir.

Diplomatik muafiyete tabi eşyanın gümrük işlemleri

MADDE 440 – (Değişik: RG-2/12/2014-29193)

(1) Diplomatik muafiyetten yararlanan;

- a) Yabancı devlet başkanları ve aile fertleriyle refakatlerine memur olanların,
 b) Diplomatik pasaportu haiz olmak kaydıyla resmi bir ziyaret veya görev ile Türkiye'ye gelen delegelerle, sivil ve askeri heyetlerin,
 c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde ve konsolosluklarında görevli misyon şefleri ile diplomasi memurları ve meslekten konsolosluk memurlarının,
 ç) Milletlerarası resmi kuruluşların Türkiye'de ikamet eden misyon şefleri, diplomatik memurları ile idari ve teknik personelinin,
 d) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde ve konsolosluklarında görevli idari ve teknik personelinin,

beraberlerinde gelen kişisel eşya ve ev eşyası ile, görevlerinin yapılmasıyla ilgili her türlü eşya için, ilgililerinden hiç bir beyan aranılmaz ve bu eşya muayene edilmez.

(2) Sözü edilenlerin kimlikleri pasaportlarının incelenmesinden anlaşılır ve kendilerine azami kolaylık ve nezaket gösterilir.

(3) Şüpheli ve yazılı, açık adresli ve imzalı ihbar olmadıkça, bu eşya muayene edilmez.

(4) Birinci fıkrada yazılı kişilerin beraberlerinde gelmeyen eşyası ile resmi görevlerin yapılması ile ilgili ve elçilik, konsolosluk veya milletlerarası kuruluşlarda kullanılacak eşya ve elçilik, konsolosluk veya milletlerarası kuruluş binalarının inşaatında kullanılmak üzere getirilecek malzeme için ilgili elçiliklerce, konsolosluklarca veya milletlerarası kuruluşlarca tanzim ve Dışişleri Bakanlığınca vize edilmiş 'Mektup'lar beyanname olarak kabul olunur. Aksi takdirde, bu eşyanın gümrük işlemleri gümrük beyannamesi ile yapılır.

(5) Birinci fıkrada sayılanlara ait taşıtlar ile elçilikler, konsolosluklar veya milletlerarası kuruluşlarda kullanılmak üzere getirilen taşıtların gümrük işlemleri, ilgili elçilik, konsolosluk, milletlerarası kuruluş veya muafiyet hakkı tanınmış misyon şeflikleri veya heyet başkanları tarafından tanzim ve Dışişleri Bakanlığınca vize edilmiş mektuplarla sonuçlandırılır.

Muafin giren eşya ve taşıtların satış ve devri

MADDE 441 – (1) Diplomatik muafiyetlerden yararlanılarak yurda sokulan eşya ve taşıtların gerek muafiyet hakkı olan, gerekse muafiyet hakkı bulunmayan kimse ve yerlere herhangi bir suretle devir veya satışı Dışişleri Bakanlığının önceden iznine tabidir.

(2) Bu devir veya satış diplomatik muafiyet hakkı olan bir kişiye veya yere yapılıyorsa, gümrük işlemleri ilgililerden yeniden alınacak ve Dışişleri Bakanlığının vizesinden geçmiş elçilik mektuplarıyla yapılır.

(3) Devir veya satış diplomatik muafiyet hakkı bulunmayan, özel bir kanunla vergi muafiyetinden faydalanan bir yere yapılıyorsa, ilgililerden yeniden alınacak serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle gümrük işlemleri tamamlanır.

(4) Devir veya satış muafiyet hakkı olmayan yer ve kişilere yapılıyorsa, bunların gümrük işlemleri, ilgiliden alınacak serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle yürütülür ve Kanununun 181 inci maddesi hükmü gereğince gümrük vergileri tahakkuk ve tahsil olunur.

(5) Bu madde kapsamında devir veya satışı yapılan eşya ve taşıtlara ilişkin ilk elçilik mektuplarının kayıtları, yeniden alınmış elçilik mektup veya beyanname kayıtlarına dayanılarak kapatılır.

Muafin giren taşıtların çalınması

MADDE 442 – (1) Diplomatik muafiyetlerden faydalanarak yurda sokulan taşıtların çalınmaları halinde, çalınma hadisesi, mahkeme ilamı veya Cumhuriyet Savcılığından veya olayın vuku bulduğu yerin en büyük mülki amirinden alınan belge ile ispatlandığı takdirde, bunların gümrük vergileri aranmayarak elçilik mektuplarının kayıtları adı geçen belgelerle kapatılır.

Mektupların şekli ve tescili

MADDE 443 – (1) Diplomatik muafiyetlerin uygulanmasındaki işlemlerde beyanname hükmünde olan elçilik mektuplarının şekil ve içereceği bilgiler ek-18'de gösterilmiştir.

(2) Gümrük idarelerine ibraz edilen mektuplar, örneğine uygun olarak düzenlenmiş ve Dışişleri Bakanlığının vizesinden geçmiş bulunduğu takdirde kabul olunur ve bir numara altında ayrı bir deftere kayıt ve tescil edilir.

(3) (**Değişik:** RG-2/11/2011-28103) İşlemleri bitirilen mektuplarla, ilgili belgelerin kayıtları eşyanın tesliminden sonra kapatılır ve ilgili gümrük idaresinde saklanır.

İKİNCİ KISIM

Geri Gelen Eşya

BİRİNCİ BÖLÜM

Geçici Olarak Çıkan Taşıtlar ve Eşya

Geçici olarak çıkan taşıtlar ve eşya

MADDE 444 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak dışarı çıkarılacak taşıtlar ve ticari nitelikte olmayan eşya aşağıda yazılı şekilde beyana tabi tutulur:

a) Yerleşim yeri Türkiye’de bulunan Türk ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerin yabancı bir ülkeye geçici olarak çıkaracakları ve en geç üç yıl içerisinde geri getirecekleri kendilerine ait taşıtları, çıkış gümrük idaresi tarafından Türkiye’ye Giriş veya Türkiye’den Çıkış Yapan Taşıtların Kayıt ve Takip İşlemlerine İlişkin Taşıtların Takip Programına kaydedilir. Yükümlü tarafından talep edilmesi halinde ‘Triptik’ veya ‘Gümrük Geçiş Karnesi’ beyanname olarak kabul olunur. Aynı zamanda söz konusu belgeler ile yapılan işlemler Taşıtların Takip Programına da kaydedilir.

b) Kanunda belirtilen üç yıllık süre sonunda çıkış ayniyetine uygun olarak geri getirilmek kaydıyla yabancı bir ülkeye gönderilecek ticari nitelikte olmayan eşyanın çıkışında yükümlü tarafından 3 nüsha olarak düzenlenecek ek-71’deki Türkiye Gümrük Bölgesi Dışına Gönderilen Ticari Nitelikte Olmayan Eşyaya Ait Geçici İhracat Beyannamesi ve Taahhütnamesi ihracat işlemi yapan gümrük idaresine ibraz edilir. Bu beyanname ve taahhütnamenin 1 ve 3 üncü nüshaları gümrüğünde saklanır. 2 nci nüshası tekrar girişte gümrük idaresine ibraz edilmek üzere yükümlüye verilir.

c) Türkiye’deki yabancı elçilikler ile konsolosluklar mensubu bulunan diplomatik statüdeki memurlara ait Türkiye’de trafiğe kayıtlı taşıtlar da Taşıtların Takip Programına kaydedilerek çıkış işlemleri gerçekleştirilir ve başka bir gümrük işlemine tabi tutulmaz.

ç) Geçici olarak Türkiye’den çıkarılan demiryolu araçlarının çıkış ve girişlerinde uluslararası anlaşma hükümlerine göre işlem yapılır.

d) **(Ek: RG-1/4/2020-31086)** Türkiye Gümrük Bölgesinden yolcu beraberinde geçici olarak çıkarılacak ve geri getirilecek numune, sergi ve fuar eşyasının beyanı, Yolcu Beraberi Numune, Sergi ve Fuar Eşyası Beyan Formu ile yapılabilir.

Beyanın kontrolü

MADDE 445 – (1) Geçici olarak çıkarılacak eşyaya ilişkin beyanın kontrolü **(Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538)** 180 ila 195 inci madde hükümlerine tabidir. Eşya geri geldiğinde vergi yükümlülüğü doğup doğmadığının tespiti açısından gerekli inceleme yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Geri Gelen Eşya ve Taşıtlar

Kesin ihracı yapıldıktan sonra geri gelen eşyanın ispatı

MADDE 446 – (1) İhraç edilen eşyanın;

a) Gönderildiği ülkede yürürlükte olan mevzuat nedeniyle serbest dolaşıma girememesi veya kullanıma arz edilmemesi,

b) Kusurlu olması veya sözleşme hükümlerine uygun olmaması nedenleriyle alıcısı tarafından kabul edilmemesi,

c) İhracatçının elinde olmayan sebeplerle amaçlanan kullanıma girememesi,

nedenleriyle geri gelmesi halinde, durumun Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki alıcıdan veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki yetkili kurumlardan alınacak belgelerle gümrük idaresine ispatı gerekir.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen durumlarda eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması gerekmektedir. Bu durum, sadece, eşyanın kusurlu olduğunun veya sözleşme hükümlerine uygun olmadığına, kullanılmadan anlaşılacağı haller için geçerli olacaktır.

(3) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen durumlar;

a) Gönderilen kişiye teslim edilmeden önce, eşyanın tabiatından ileri gelen veya nakliye sırasında meydana gelen hasar yüzünden Türkiye Gümrük Bölgesine geri gönderilen eşya,

b) Tüketilmek veya satılmak amacıyla yurt dışındaki sergi ve fuarlara gönderilen ancak, tüketilmeden veya satılmadan geri gelen eşya,

c) Alıcının fiziksel bir engeli veya yasal bir engel nedeniyle alıcısına teslim edilemeyen eşya,

ç) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz halleri veya siyasi ya da sosyal durumlarda meydana gelen ani ve beklenmeyen değişiklikler yüzünden alıcısına teslim edilemeyen veya ihracına ilişkin sözleşmede belirtilen tarihten sonra teslim edilen eşya,

d) Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülkelere gönderilen ancak, piyasa kuralları gereği gönderildiği ülkede satılmayan sebze ve meyveler, için uygulanır.

(4) **(Ek: RG-31/12/2010-27802)** Serbest dolaşımda iken ihraç edilen, ancak çeşitli nedenlerle geri gelen ticari kullanıma mahsus taşıt araçları, iş makineleri ve üretime yönelik makineler, ayniyet tespiti kaydıyla, yukarıdaki fıkralarda belirtilen şartlara bağlı olmaksızın, geri gelen eşya muafiyetinden faydalandırılır.

Eşyaya ait parçaların geri gelmesi

MADDE 447 – (1) Daha önce Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen eşyaya ait olduğu anlaşılan parçaların geri gelmesi halinde gümrük vergilerinden muafiyet uygulanır.

(2) Bu hüküm, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen makinelere, araçlara, aletlere veya diğer ürünlere ait olan ve ait olduğu uzman raporlarıyla kanıtlanan parça veya aksesuarları içeren eşyaya da uygulanır.

Geri gelen eşyanın beyanı

MADDE 448 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı, beyanın kontrolü ve diğer işlemler 180 ila 195 inci madde hükümlerine göre yapılır. Yükümlü, ilgili gümrük idaresine eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden ihracına ilişkin gümrük beyannamesi ve ayniyet tespitine ilişkin diğer belgeleri ibraz eder.

Konsinye satış suretiyle ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı

MADDE 449 – (1) Konsinye satış suretiyle ihraç edilen eşyanın çıkışında, gönderildiği yerde satılmayıp geri gelmesi ihtimali göz önünde bulundurularak ayniyet tespitine ilişkin tüm destekleyici bilgiler gümrük beyannamesine eklenir.

(2) Bu suretle ihraç edilen eşyanın geri gelmesi halinde 448 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Geçici olarak çıkarıldıktan sonra geri gelen taşıtların ve ticari nitelikte olmayan eşyanın beyanı

MADDE 450 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak çıkarılan taşıt ve ticari nitelikte olmayan eşyanın süresi içinde geri gelmesi halinde aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak çıkarılan taşıtın süresi içerisinde yurda geri getirilmesi halinde, çıkış kayıtları Taşıt Takip Programından kapatılır. Çıkış işlemi sırasında yükümlü tarafından Triptik veya Gümrük Geçiş Karnesi beyanname olarak sunulmuşsa, geçici olarak çıkarılan taşıtın geri gelmesi halinde, bu belgeler beyanname olarak kabul olunur; ayrıca çıkış kayıtları Taşıt Takip Programından da kapatılır.

b) 444 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çıkışı yapılan ticari nitelikte olmayan eşyanın süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, gümrük idaresince çıkış kaydı kapatılır.

c) 444 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendindeki diplomatik statüdeki memurların geri gelen taşıtlarının yalnızca plaka numaraları ve modelleri Taşıt Takip Programından evvelce yapılmış çıkış kayıtları ile karşılaştırılarak kapatılır ve herhangi bir gümrük formalitesi uygulanmayarak gerekli sürat ve kolaylık gösterilir.

ç) Geri gelen demiryolu araçlarının çıkış kayıtları usulü dairesinde kapatılır.

Yararlanılan menfaatlerin iadesi

MADDE 451 – (1) İhraç edildikten sonra geri gelen eşyanın gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma girebilmesi için ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaat varsa bunların iade edildiğini gösteren belgenin beyannameye eklenmesi gerekir.

(2) İhracat nedeniyle katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi iadesinden veya istisnasından yararlanan eşyanın katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi tahsil edilir.

(3) **(Ek: RG-30/12/2021-31705)** İhraç edildikten sonra geri gelen eşyaya tekabül eden katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi ile ihracata ilişkin diğer hak ve menfaatlere karşılık gerekli teminatın verilmesi halinde, söz konusu hak ve menfaatlardan yararlanılıp yararlanılmadığının tespit edilmesinden önce eşyanın teslimine Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde izin verilir.

Sürelerin başlangıcı ve süre uzatımı

MADDE 452 – (1) Geri getirilme süresinin başlangıcı eşyanın fiilen ihraç edildiği tarihtir. Çıkışın partiler halinde yapılması halinde, her partiye ilişkin sürenin başlangıcı ayrı ayrı göz önünde bulundurulur.

(2) Üç yıllık süre doğal afet, getirildiği ülkelerdeki ya da geçiş ülkelerindeki iç karışıklık, abluka veya savaş hali, resmi makamlarca getirilen yasaklar veya eşyanın alıkonulması gibi mücbir sebep ve beklenmeyen hallerle uzatılabilir. Özel ve zorunlu durumlar Müsteşarlıkça incelenir ve sonuçlandırılır.

Süresini aşarak geri getirilen, getirilmeyen ve kesin ihracata dönüştürülen eşya

MADDE 453 – (1) Eşyanın süresi içinde mücbir sebep belgesi ibrazı ile süre uzatımı talebi olmaksızın Kanununun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süreyi veya üç yıllık sürenin üzerinde gümrük idaresince uzatılan süre varsa bu süreyi aşarak geri getirilmesi halinde, Kanununun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ı) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki ile gümrük vergileri tahsil edilerek serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri uygulanır.

(2) Eşya, Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre aşılıksızın, ek süreler dahil verilen sürelerin aşılarak geri getirilmesi halinde, Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (i) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki ile gümrük vergileri tahsil edilmeden serbest dolaşıma sokulur.

(3) Geçici ihracat eşyasının, Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre ile varsa gümrük idaresince verilen ek süreler bitiminde geri getirilmediğinin tespit edilmiş olması halinde; ihracat vergilerine tabi eşyadan bu vergiler tahsil edilir. Ancak, eşyanın daha sonra serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Geçici ihracat eşyasının, tabi olduğu mevzuat hükümleri uyarınca ilgili kurumunca veya gümrük idaresince verilen süre ile varsa verilen ek sürelerin veya gümrük idaresince verilen böyle bir süre yoksa Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre ile varsa verilen ek sürelerin bitiminden önce, geçici ihracatın kesin ihracata dönüştürülmek istenmesi halinde, kesin ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin düzenlenmesi ve ihracat rejimine ilişkin tüm mevzuat hükümlerine uyulmuş olması kaydıyla geçici ihracata konu eşyanın kati ihracata dönüştürülmesine izin verilerek ilgili rejim sonlandırılır.

(5) Geçici ihracatın dördüncü fıkrada belirtilen sürelerin bitiminden sonra kesin ihracata dönüştürülmek istenmesi halinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Deniz Balıkçılığı Ürünleri ve Denizden Çıkartılan Diğer Ürünler

Muafiyet

MADDE 454 – (1) Kanunun 171 inci maddesi uyarınca elde edilen ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girişi ve diğer ülkelere ihracı talep edildiğinde Kanunun ve bu Yönetmeliğin serbest dolaşıma giriş veya ihracata ilişkin hükümleri uygulanır. Ancak yükümlüden bu ürünlerle ilgili olarak mahrec ülkede düzenlenmiş fatura veya benzeri belge aranmaz.

YEDİNCİ KİTAP

Diğer Gümrük İşlemleri

BİRİNCİ KISIM

Posta Gümrük İşlemleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Posta Kolileri

Kolilerin gümrüğe bildirilmesine mahsus listeler

MADDE 455 – (1) Posta kolileri gümrük işlemlerinin yapılacağı posta idarelerinde gümrüğe sıra numarası izleyen, ek-72'deki örneğe uygun liste ile beyan olunur.

(2) Listelerde aşağıda yazılı hususlar gösterilir.

- Her yılbaşından itibaren teselsül ettirilen sıra numarası,
- Kolinin çıkış ülkesi veya şehri ve çıkış numarası,
- Kolinin yollama kağıdına göre sayısı, marka ve numarası,

ç) Gümrük beyannamesi veya Déclaration en Douane, fatura ve menşe şahadetnamesi gibi gümrüğe gösterilmesi gereken belgelerin sayı ve türleri,

d) Kolinin geldiği yol.

Listelerin ve diğer belgelerin gümrüğe verilmesi

MADDE 456 – (1) Posta idareleri, gelen kolilere ait listeleri, vakit geçirmeden ve kolilerin birikmesini beklemeden düzenler ve iki nüshasını imza karşılığında gümrük idaresine verir. Bu listeler alınan her posta için ayrı ayrı düzenlenebileceği gibi bir günde gelen bütün koliler için tek bir liste de düzenlenebilir.

(2) Bu listeler gümrük idaresi tarafından sıra numarasına göre saklanır.

(3) Listelerle birlikte, 455 inci maddede belirtilen belgeler gümrük idaresine verilir. Bu belgelerin ve kolilerin üzerinde girdikleri listeden aldıkları sıra numarası da gösterilir.

Kolilerin ayrımı

MADDE 457 – (1) Posta idaresince verilen listeler ekleriyle birlikte, bunlarda yazılı kolilerin muayenesinde, tahakkuklarının yapılmasında ve ticari nitelikte olmayanların ayırımında göz önünde tutulmak üzere muayene ile görevli memurlara havale edilir.

(2) Muayene ile görevli memurlar kendilerine havale edilen listelerde gösterilen kolilerdeki eşyayı inceleyerek, ticari ve ticari olmayan eşyayı ayırır.

Posta idaresince yapılacak bildirim

MADDE 458 – (1) Gümrüklerce ticari nitelikteki eşya için iki nüsha ayrıntılı liste düzenlenir. Bu listenin bir nüshası imza karşılığında posta idaresine verilir. Diğer nüshası bir sıra numarası altında saklanır.

(2) Posta idaresi bu listeye dayanarak koli alıcısına, adına gönderilen eşyanın giriş işlemlerinin yapılabilmesi için en kısa zamanda gümrük idaresine başvurulması gerektiğini bir haber kağıdı ile bildirir.

(3) 457 nci madde hükmüne göre yapılacak ayırım sonucunda ticari nitelikte olmayan eşya için ikinci fıkraya göre koli alıcısına tebligat yapılmaksızın, muayene ve tahakkuk işlemleri yapılır.

Beyan

MADDE 459 – (1) (**Değişik: RG-2/11/2011-28103**) Posta yolu ile gelen ve ticari nitelikte olmayan hediye, numunelik, zat ve aile ihtiyaçlarını karşılayan ve benzeri eşya için, Déclaration en Douane'lar gümrük idaresince beyanname olarak kabul edilir.

(2) Déclaration en Douane olmadan gelen ve ticari nitelik arz etmeyen eşya içeren koliler için sözlü beyan formu düzenlenir.

(3) Ticari nitelik arz eden eşya için gümrük beyannamesi düzenlenir.

(4) Ancak gazete, kitap, broşür ile periyodik dergiler için yapılacak gümrük işlemleri Müsteşarlıkça belirlenir.

(5) Keza dahilde işleme, geçici ithalat ve geri gelen eşya rejiminden faydalanmak üzere posta yolu ile gelen eşya için ilgili rejim hükümleri uygulanarak işlem yapılır.

Muayene ve tahakkuk

MADDE 460 – (1) Muayene ile görevli memurlar muayenesine gerek görülen kolileri, bunları muhafaza ile görevli posta idaresi memurlarının huzurunda muayene eder.

(2) Ticari nitelikte olup gümrük beyannamesi verilmiş eşyanın muayenesi 180 ila 196 ncı madde hükümleri uyarınca; ticari nitelikte olmayan ve 172 nci maddede

belirtilen beyan formu veya Déclaration en Douane kapsamı eşyanın muayenesi ise, örnekleme yöntemi ile yapılır.

(3) Ticari nitelikte olmayan eşyanın Déclaration en Douane'larında yazılı değerleri, gümrük idaresince uygun bulunduğu takdirde, aynen kabul olunur. Uygun görülmeyenler ile Déclaration en Douane'larında kıymeti gösterilmeyen eşya için Kanununun İkinci Kısımının Eşyanın Gümrük Kıymeti başlıklı Üçüncü Bölüm maddeleri hükmü uyarınca tespit edilecek kıymetleri vergi tahakkukuna esas tutulur.

(4) Muayene sırasında kolilerin içinden çıkan fatura ve menşe şahadetnamesi gibi belgeler gümrük idaresince alınarak muayene, tespit ve tahakkukta dikkate alınmak üzere beyannamesine eklenir.

Gümrük işlemlerinin tamamlanması ve kolinin teslimi

MADDE 461 – (1) Gümrüklerce her türlü işlemi bitirilmiş olan kolilerin alıcılarından, alınması gereken ve gümrük idaresince tespit olunan vergiler, veznesi bulunduğu takdirde gümrük idaresi tarafından tahsil olunur ve karşılığında Vezne Alındısı verilir.

(2) Aynı zamanda, kolinin gümrükle ilişkisi kalmadığına dair ek-73'te yer alan bir Teslim Kağıdı da düzenlenir ve kolinin teslimini geciktiren durumlar olmuş ise, teslim kağıdında gecikme tarih ve sebepleri gösterilir.

(3) Gümrük bulunmayan bir yer varışlı kolilerin tahakkuk ettirilen vergileri 462 nci madde hükmüne göre posta idaresince tahsil olunur.

(4) Posta idaresi, gümrük vezne alındısını gördükten sonra tesellüm kağıdına imza alarak koliyi alıcısına teslim eder.

(5) (**Ek: RG-30/4/2011-27920**) Birinci fıkra uyarınca tespit olunan vergiler, posta idaresince de tahsil edilebilir. Bu durumda, 462 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları uyarınca işlem yapılır.

Posta idaresince tahsil olunacak vergiler

MADDE 462 – (1) Posta gümrük işlemleri yapılan, fakat gümrük veznesi bulunmayan posta idarelerinde kolilere ait tahakkuk ettirilmiş vergiler posta idaresi tarafından tahsil edilir.

(2) Bu gibi yerlerde, muayeneden sonra her koli için tahakkuk ettirilen vergilerin ayrıntısı, gümrük idaresince düzenlenecek bir tahakkuk belgesi ile posta idaresine bildirilir.

(3) Posta idaresi gümrük adına tahsil ettiği paraları en geç bir hafta içinde, tahakkuk belgelerine dayanan bir liste ile gümrük veznesine alındı karşılığında öder.

Posta kolilerinin ihracat işlemleri

MADDE 463 – (1) Gerek kesin olarak gerek geçici ihracat işlemlerine tabi tutularak yurt dışına posta yolu ile gönderilecek ticari ve ticari olmayan eşya posta idaresi tarafından kabul edilir. Bu eşya gümrük idaresinin gözetim ve kontrolü altındadır.

(2) Yurt dışına posta yoluyla gönderilecek ticari nitelikteki eşya ihracat rejimi kapsamında gümrük beyannamesi ile beyan olunur ve bu rejim çerçevesinde işlemleri tamamlanır.

Yurt dışına gönderilen posta kolilerinin muayenesi

MADDE 464 – (1) Muayeneye tabi tutulacak koliler posta idaresine bildirilir ve muayeneye hazır bulundurulması istenir. Muayene için ayrılan koliler posta memurlarının huzurunda muayene edilir. Muayene edilmeyecek eşyanın gümrük işlemleri belge üzerinden yürütülür.

Mahrecine yollanacak koliler

MADDE 465 – (1) Yurt dışından posta yolu ile gelip listeleri gümrük idaresine verilen kolilerden, süresi içinde alıcıları tarafından alınmayanlar veya diğer sebeplerden dolayı posta idaresince geri gönderilmesi gerekenler, posta idaresince ayrıntılı bir yazı ile gümrüğe bildirilir. Gümrük idaresi, posta memurlarının huzurunda bu gibi kolileri muayene ederek Déclaration en Douane ve diğer belgeleriyle karşılaştırır. Şüpheli bir durum tespit edilmediği takdirde bunların kayıtları kapatılır.

İKİNCİ BÖLÜM**Posta Haberleşme Gönderileri**

Türkiye Gümrük Bölgesine gelen posta haberleşme gönderilerinin ayrılması ve liste ile bildirilmesi

MADDE 466 – (1) Değer konulmuş olanlar dahil olmak üzere yeşil etiketli mektuplar, yeşil etiketli diğer posta haberleşme gönderileri, küçük paket veya küçük koliler ile basılmış kağıtları kapsayan çantalar gümrük gözetiminde posta idaresince açılır ve vergiye tabi olanlar ile olmayanlar ayrılır.

(2) (**Değişik: RG-2/11/2011-28103**) Vergiye tabi olan posta haberleşme gönderileri, posta idaresince düzenlenen liste ile gümrük idaresine bildirilir.

Muayene ve vergilerin tahakkuku

MADDE 467 – (1) Küçük koliler dahil olmak üzere listeleri verilen posta haberleşme gönderileri muayene ve tahakkuku yapacak olan muayene ile görevli memura havale edilir.

(2) Muayene ile görevli memur, yapacağı kontrol ve inceleme sonunda, ticari nitelikte gördüğü eşyayı kapsayan gönderileri ayırarak 459 uncu madde hükmü gereğince yazılı beyanda bulunmalarını sağlamak için ilgililerine posta idaresi aracılığı ile tebligat yaptırır.

(3) Ticari nitelikte bulunmayan eşyanın işlemleri 459 uncu maddedeki esaslara göre tamamlanır.

(4) Posta idaresi gümrüğe ait tahsil ettiği vergileri 462 nci maddede belirtilen şekilde gümrük veznesine yatırır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Ortak Hükümler ve Ceza****Posta eşyasının başka bir gümrük idaresine sevk edilmesi**

MADDE 468 – (1) Mektup postası dışında kalan eşyanın başka bir gümrük idaresine sevk edilmek istenilmesi halinde, eşya transit rejimi hükümleri çerçevesinde sevk edilir. Bu durumda, her araç için ayrı bir transit beyannamesi düzenlenir. Posta çuvalları mühürlü ise ayrıca taşıt aracı mühürlenmez.

(2) Söz konusu eşyanın aynı il içerisindeki havalimanından Posta İşleme Merkezine Posta Teslim Bordrosu (CN-38 veya CN-41) ile posta idaresinin sorumluluğu altında sevk edilmesi mümkündür.

Posta gönderilerinin konulacağı yerler ve posta idaresinin sorumluluğu ve yükümlülüğü

MADDE 469 – (1) Yurt dışından gelen koliler ve posta haberleşme gönderilerinin konulduğu yerler, Kanununun 174 üncü maddesine göre genel antrepo sayılır ve bu

yerler posta idaresinin sorumluluğu ve gümrük idaresinin gözetim ve kontrolü altında bulunur.

(2) Posta yolu ile yurt dışına gönderilecek ticari eşya, gümrüğün gözetimi ve posta idaresinin sorumluluğu altındaki genel antrepolara konulur. Eşya, buralarda antrepo beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay bekletilebilir. Bu sürenin geçmesi üzerine 417 nci maddeye göre işlem yapılır.

(3) Gümrük işlemleri için gerekli ölçü aletlerini ve tahlil ve teknik cihaz ve maddelerini, görevli gümrük memurlarının çalışmalarına elverişli büro ve mefruşatını, telefonunu, aydınlatma ve ısıtma ihtiyaçlarını, posta idaresi herhangi bir bedel karşılığında olmaksızın sağlamakla yükümlüdür.

(4) Posta yoluyla yurt dışına gönderilen ve oralardan gelen posta gönderilerinin gümrük işlemleri dolayısıyla devamlı olarak posta gümrüklerinde görev alan veya geçici olarak bu gibi hizmetleri yapan gümrük memurlarının Kanununun 220 nci maddesine göre tespit edilen kanuni saatler dışında yaptıkları fazla çalışma ücreti aynı Kanununun 221 inci maddesi gereğince posta idaresince ödenir.

İnceleme veya tahlil için eşyanın posta idaresinden alınması

MADDE 470 – (1) Gümrük işlemlerinin sonuçlandırılabilmesi için, posta gönderilerinin başka bir merciin kontrolüne gerek görülmesi halinde, bunun eşyanın bulunduğu yerde yapılması esastır. Ancak, zaruri hallerde kapsamı gümrük ve posta idaresi memurları tarafından birlikte tespit olunarak, gümrüğün yetkili memurunun vereceği, durumu belirtir ek-74'te yer alan örneğe uygun imzalı bir alındı karşılığında eşya, posta idaresinden geçici olarak alınabilir. İş bittiğinde bu eşya geciktirilmeksizin posta idaresine verilir. Posta idaresi bu alındıyı iade eder.

Muayenede eksik çıkan eşya

MADDE 471 – (1) Posta gönderilerinin muayenesinde eksiklik bulunduğu takdirde durum, gümrük muayene ve posta idaresi memurları tarafından birlikte düzenlenecek iki nüsha tutanakla tespit olunur. Bu tutanaklardan bir nüshası posta idaresinde, diğeri gümrükte kalır. Kovuşturma ve soruşturmayı gerektirir bir durum tespit edildiği takdirde, gümrük idaresince gerekli inceleme ve soruşturma yapılır.

Muayenede rastlanacak ithali yasak maddeler

MADDE 472 – (1) Posta yolu ile ithal edilmek istenilen eşya arasında, gümrük ve posta mevzuatı ile diğerk mevzuata göre ithali yasak eşya bulunduğu takdirde, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Elkoyma veya imha gerektiren hallerde, gereği yerine getirilip durum iki nüsha tutanakla tespit edilir. Bu tutanakların bir nüshası posta idaresine verilir, diğeri gümrük idaresinde saklanır.

Posta eşyasının tasfiyesi

MADDE 473 – (1) Posta yolu ile Türkiye'ye gelen ve taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar hükümleri ile belirlenen bekleme süreleri sonunda elde kalan koli veya diğerk eşyanın ayrıntılı bir listesi gümrük tarife istatistik pozisyonu ve miktar ile sahiplerinin isim ve adresleri belirtilmek suretiyle, Kanununun 177 nci maddesi uygulanmak üzere gümrük idaresine bildirilir.

Serbest dolaşıma girişteki cezalar

MADDE 474 – (1) Posta yolu ile gelen ve ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin Déclaration en Douane'larda kayıtlı bilgilere nazaran tespit edilen farklılıklardan dolayı ceza aranmaz.

(2) Ticari nitelikte olan eşyaya ilişkin beyanın kontrolü sonucunda, tespit edilecek fark ve aykırılıklardan dolayı, Kanununun 234 üncü maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

İhracatta ceza

MADDE 475 – (1) Posta yolu ile gönderilen ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin Déclaration en Douane’larda kayıtlı bilgilere nazaran tespit edilen farklılıklardan dolayı ceza aranmaz.

(2) İhracatta ticari eşyanın beyanı ile muayenesi arasında farklılık bulunması halinde duruma göre gümrük veya kaçakçılıkla mücadele mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

İKİNCİ KISIM

Yakıt ve Kumanyalara İlişkin Gümrük İşlemleri

Deniz ve hava taşıtlarına yakıt ve kumanya verilmesi

MADDE 476 – (1) Geçici depolama yeri veya antrepoda bulunan ve henüz serbest dolaşıma girmemiş olan (**Mülga ibare: RG-22/1/2016-29601**) (...) yakıt ve yağlar ile mürettebat ve yolcuların yiyecek, içecek, sigara ve alkollü içkiler de dahil olmak üzere kumanyaları transit rejimi hükümlerine göre deniz ve hava taşıtlarına verilir. Kaçakçılıkla mücadele eden birimlere bu kapsamda yakıt ve yağ verilir.

(2) Geçici depolama yeri veya antrepodan verilecek henüz serbest dolaşıma girmemiş yakıt, yağlayıcı madde ve kumanyalardan gümrük vergileri aranmaz. Ancak, Türk bandıralı deniz ve hava taşıtlarının bu hükümden yararlanabilmesi için aldıkları söz konusu eşyayı dış sefere çıkacağı limandan itibaren tüketmeleri gerekir.

Yakıt ve kumanya talebi

MADDE 477 – (1) Deniz ve hava taşıtı kaptanları, acenteleri, bunker veya liman bayileri, taşıtın gideceği yer ve talep ettiği yakıt miktarını yazılı olarak gümrük idaresine bildirir. Bu talebin kaptan ve işletme dışındaki kişiler tarafından yapılması halinde, kaptan veya işletme tarafından talep edilen yakıt siparişine dair belge aranır.

(2) Aynı şekilde kaptanlar, gemi acenteleri ve kumanyacılık firmaları geminin gideceği yer ve gemiye verilecek kumanyanın cins ve miktarını belirtir şekilde düzenleyecekleri kumanya listelerini gümrük idaresine bildirir.

(3) Şüphe veya ihbar olmadıkça, yakıt, yağ ve kumanya muayeneye tabi tutulmaz ve sadece gümrük idaresinin gözetimi altında gemiye yüklenir.

Gümrüklerde doğrudan işlem takip edebilecek bunker ve liman bayileri

MADDE 478 – (1) Basitleştirilmiş usul ile gerçekleştirilen işlemler hariç olmak üzere bunker veya liman bayilerinin gümrük idaresine doğrudan başvurarak, gemiye verilecek yağ ve yakıtla ilişkin beyanname tescil ettirebilmeleri için bu firmaların;

a) Anonim veya limited şirket olması,

b) Ödenmiş sermayelerinin asgari 50.000 TL olması,

c) Firmanın mülkiyetinde bir adet 200 DWT (Deadweight Ton) kapasitede deniz akaryakıt tankerinin bulunması veya 80.000 ABD doları tutarı toplu teminat verilmesi,

ç) Yönetim kurulu üyeleri ile şirket sermayesinin %10’undan fazlasına sahip olanların affa uğramış olsalar dahi, hırsızlık, emniyeti suistimal, dolandırıcılık, yalan yere şahadet, yalan yere yemin, suç tasnii, iftira, irtikap, rüşvet, ihtilas cürümlerinden biri dolayısıyla hapis cezası veya mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair

Kanun, mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna muhalefetten mahkum olmamaları, gerekir.

(2) Yukarıdaki sayılan hususları ispat eden belgeler (**Mülga ibare: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer**) (...) teminat ile birlikte, ek-75'te yer alan taahhünameyi doldurarak ilgili gümrüğe ibraz eden firmalar; gemilere yağ ve yakıt verilmesine ilişkin işlemleri yürütebilir. Bu firmaların gemilere yağ ve yakıt verilmesine ilişkin her başvurularında ilgili kaptan veya gemi acentesinin talep veya izin yazısını gümrük idaresine ibrazı şarttır.

Türk bandıralı gemilerde yakıt ve kumanya defteri tutulması

MADDE 479 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına sefer yapan Türk bandıralı gemilerde, ek-76'da yer alan örneğe uygun yakıt ve kumanya defteri tutulur. Bu defterin sayfaları gümrük idaresince önceden tespit edilerek onanır. Bu deftere yakıt ve kumanyanın gümrük tarife istatistik pozisyonu, miktarı ve beyanname ile faturanın numara ve tarihi, yazılarak alt kısmı gümrük idaresince resmi mühürle mühürlenir ve imza edilir.

Türk bandıralı gemilerin yabancı limanlardan tedarik ettikleri yakıt ve kumanyaların beyanı

MADDE 480 – (1) Türk bandıralı gemilerin yabancı limanlardan gelişlerinde, yakıt ve kumanyaları için bir liste düzenlenerek ilk uğrayacakları Türk limanında bu liste geminin kontrolünü yapacak gümrük idaresine verilir.

(2) Birinci fıkrada bahsi geçen listede,

a) Yabancı limanlardan alınmış olan kumanyanın cins ve miktarı ile sefer sırasında tüketilen miktarı,

b) Evvelce Türkiye'de, serbest dolaşımda olan maddelerden veya geçici depolama yerleri ve antrepolardan tedarik edilen yakıt ve kumanyaların cins ve miktarı ve bunlar için evvelce verilmiş olan transit veya ihracat beyannamelerinin numara ve tarihi, gümrük idaresi ve sefer sırasında tüketilen miktarları, yer alır.

(3) İlgili memurlar, kendilerine verilen listeyi, yakıt ve kumanya defteri ile karşılaştırarak, beyan edilen miktarın defter kayıtlarına uygunluğunu inceler.

Yakıt miktarlarının tespiti

MADDE 481 – (1) Kabotaja girecek gemilerin yabancı limanlardan aldıkları yakıtların miktarı gemilerin seyir jurnallerinde ve devriçark defterinde gösterildiğinden seyir jurnaline göre alınan miktar ile, seyir journali ve devriçark defterine göre sarf edilen miktar arasındaki fark bulunarak vergiye esas tutulacak miktar tespit olunur.

Seferin devamı sayılabilecek haller

MADDE 482 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına sefer yapan gemilerden düzenli seferli olanlarının, yabancı ülkelere yaptıkları seferden son Türk limanına dönerek, tekrar dış sefere çıkmaları halinde, bu limandaki üç aya kadar olan bekleme süreleri yabancı ülkelere yapılan seferin devamı sayılır.

(2) Yurt dışı seferden dönen gemilerin Türk limanlarında yüklerinin tamamını boşalttıktan sonra diğer Türk limanlarına ihraç yükünü almak üzere boş veya kısmen ihraç yükü alarak hareket etmeleri hali de dış seferin devamı sayılır.

(3) Dış seferden dönen gemilerin Türkiye'ye ilk giriş limanında yurt dışından ya da yurt içinde antrepolardan almış oldukları transit akaryakıt ve kumanyaları tespit edilir. Üç aylık süre içerisinde Türk limanları arasında sefer yapılması halinde tüketilen akaryakıt uğradığı en son Türk limanında vergilendirilir.

(4) Geminin üç ay içerisinde yabancı limanlara çıkmaması halinde gümrük idaresince transit akaryakıt ve kumanyaları tespit edilerek vergileri tahsil edilir. Geminin üç ay içerisinde yabancı limanlara çıkmamasının zorunlu nedenlerden kaynaklandığının ilgili gümrük idaresine belgelendirilmesi halinde bu sürenin uzatılmasına gümrük ve muhafaza başmüdürlükleri yetkilidir.

(5) Bu madde hükümleri, yabancı ülkelere sefer yapan gemilerin yurt dışından veya yurt içinde antrepolardan almış oldukları akaryakıt ve kumanyaları ile yurt dışı seferi için başka bir Türk limanına ihraç yükü almak için yaptığı sefer sırasında kullanılan yakıtları için de uygulanır.

SEKİZİNCİ KİTAP Gümrük Yükümlülüğü

BİRİNCİ KISIM Gümrük Yükümlülüğünün Doğması ve Başlaması

İthalatta gümrük yükümlülüğü

MADDE 483 – (1) İthalatta gümrük yükümlülüğü; ithalat vergilerine tabi eşyanın, serbest dolaşıma girmesi veya ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali için normal usulde yapılan beyanlarda gümrük beyannamesinin tescil tarihinde, basitleştirilmiş usulde yapılan beyanlarda basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da gümrük idaresince kabul edilen ticari veya idari belgenin tescil edildiği ya da tescil hükmünde kayıt işleminin yapıldığı tarihte başlar.

Eşyanın kanuna aykırı olarak gümrük gözetimi dışına çıkarılmış sayılacağı haller

MADDE 484 – (1) Kanunun 183 üncü maddesinde belirtilen eşya için yapılan gümrük beyanı veya beyanname yerine geçen başka bir belge sunulması ve yetkili gümrük idarelerinin onaylaması için bir belgenin düzenlenmesi, eşyanın gümrük statüsünün serbest dolaşımda bulunan eşya gibi değerlendirilmesine yol açabilecek yanlış niteliğe sahip ise, bu fiil, Kanunun 183 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, eşyanın gümrük gözetiminden çıkarılması hükmündedir.

Eşyanın gümrük statüsü açısından serbest dolaşımda sayılması

MADDE 485 – (1) Eşyaya uygulanabilecek yasaklama veya kısıtlamalar ile cezai hükümler saklı kalmak üzere, Kanunun 183 veya 185 inci maddeleri uyarınca bir gümrük yükümlülüğünün doğması ve ithalat vergilerinin ödenmesi durumunda, bu eşya gümrük statüsü açısından bir beyana gerek görülmezsizin serbest dolaşımda bulunan eşya sayılır.

(2) Kanunun 208 inci maddesinin (d) ve (e) bentleri uyarınca eşyanın zapt ve müsaderesi bu eşyanın gümrük statüsünü etkilemez.

Gümrük yükümlülüğünü etkilemeyecek haller

MADDE 486 – (1) Eşyanın gümrük kontrolünden yasadışı olarak çıkarılmasına teşebbüs olmaması, ilgili kişi tarafından kasten yapılmış bulunmaması ve eşyanın

durumunu düzenleyen tüm gerekli işlemlerin yerine getirilmesi koşuluyla aşağıda sayılan ihmaller, Kanunun 184 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen gümrük yükümlülüğü açısından, eşyanın geçici depolama faaliyeti veya tabii tutulmuş olduğu gümrük rejiminin doğru işleyişini etkilemez:

a) Süre uzatımı amacıyla başvurulduğunda, verilen sürenin uzatılması için gerekli koşullar olmasına karşın, eşyanın gösterilen geçici depolama yerine konulması veya uygulandığı gümrük rejimi altında, gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımlardan birine tabii tutulması için verilen sürenin aşılması,

b) Transit rejimi altındaki eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için verilen süre aşılarak ilgili idareye sunulması,

c) Eşyanın geçici depolamaya veya gümrük antrepo rejimine tabii tutulması durumunda, elleçleme izninin verilmesi için gerekli koşulların bulunması şartıyla, gümrük idarelerinden önceden izin alınmaksızın eşyanın elleçleme işlemine tabii tutulması,

ç) Eşyanın geçici ithalat rejimine tabii tutulması durumunda, önceden bu kullanıma izin verilmesi için gerekli şartların olması koşuluyla, eşyanın izin belgesinde gösterilenden farklı bir şekilde kullanılması,

d) Eşyanın geçici depolamaya veya bir gümrük rejimine tabii tutulması durumunda, gümrük idarelerinin isteği üzerine arz edilebilecek durumda olması şartıyla izin belgesinde gösterilenden farklı şekillerde ve yerlerde bulunması,

e) Eşyanın geçici depolamaya veya bir gümrük rejimine tabii tutulması durumunda, gerekli işlemler yapılmadan Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılması veya serbest bölgeye konulması,

f) Eşyanın nihai kullanımı nedeniyle, indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak işlem görmesi durumunda, amaçlanan kullanıma tabii tutulmadan önce, eşyanın devreden stok kayıtlarında olması ve devredilenin söz konusu eşyanın izin hak sahibi olması şartıyla eşyanın gümrük idarelerine bildirilmeden devredilmesi.

(2) Yükümlü birinci fıkrada gösterilen şartları ispat edemediği takdirde, Kanunun 184 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca bir gümrük yükümlülüğü doğar.

(3) Birinci fıkrada belirtilen ihmallerin bir gümrük yükümlülüğüne yol açmaması, yürürlükteki mevzuat çerçevesinde söz konusu gümrük rejimi altında düzenlenen izin belgelerinin geri alınmasını veya iptalini engellemez.

Kabul edilebilir kayıplar

MADDE 487 – (1) Kanunun 186 ncı maddesinin uygulanmasında, gümrük idareleri, ilgili kişinin isteği üzerine, ortaya çıkan kayıpların sadece eşyanın mahiyetinden kaynaklandığı ve ilgili kişinin ihmalden ya da hileli işlemlerden kaynaklanmadığının gösterilebildiği durumlarda, kayıp miktarını dikkate alır.

(2) Birinci fıkradaki ihmal ya da hileli işler deyimi; nakliye, depolama, elleçleme, söz konusu eşyanın işlenmesi veya değerlendirilmesine ilişkin mevzuat hükümlerinin uygulanmasındaki bir savsaklama anlamına gelir.

(3) Gümrük idareleri, eşyanın mahiyeti gereği uğradığı önlenmesi imkansız kaybın başka bir açıklaması olmadığına kanaat getirmesi halinde yükümlünün ispat zorunluluğunu kaldırabilir.

(4) **(Ek: RG-31/3/2010-27538)** Gümrük idarelerinin izninden kaynaklanmayan hallerde, eşyanın telef olması veya kaybı mahkeme kararı ile kanıtlanır. Ancak;

a) Suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılığınca verilen belge ile,

b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan başka olaylar yüzünden olmuşsa o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile, kanıtlanır.

İhracat vergilerine tabi eşya

MADDE 488 – (1) Gümrük yükümlülüğü, normal usulde yapılan beyanlarda gümrük beyannamesinin tescil tarihinde, basitleştirilmiş usulde yapılan beyanlarda basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da faturanın tescil edildiği ya da tescil hükmünde olan kayıt işleminin yapıldığı tarihte başlar.

İKİNCİ KISIM

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği, Kayda Geçirilmesi ve Ödenmesi

Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defteri ve gümrük vergilerinin tebliği (Değişik madde başlığı: RG-15/5/2013-28648)

MADDE 489 – (1) Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defteri elektronik ortamda tutulur.

(2) (**Ek: RG-15/5/2013-28648**) Kanununun 197 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca gümrük vergileri tahakkukundan hemen sonra yükümlüsüne sistem üzerinde, sistem üzerinde tebliğin yapılamadığı hallerde ise ilgili belge üzerinde tebliğ edilir.

Gümrük vergilerinin ek tahakkuku ile gümrük vergilerine ilişkin ceza kararlarının verilmesi, tebliği ve kayda geçirilmesi

MADDE 490 – (Başlığıyla birlikte değişik: RG-15/5/2013-28648)

(1) Beynamede düzeltme yapılmasını gerektirir nitelikteki tespitler sistem üzerinde düzenlenen müzekkere ile idare amirine sunulur. İdare amirinin olurluğu müteakip yeni vergi tahakkuku ve olması halinde buna ilişkin cezalar yükümlüsüne tebliğ edilir.

(2) Kanununun 197 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca istenen gümrük vergileri ve gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezaları yükümlüsüne tek bir karar ile tebliğ edilir ve aynı anda ilgili programa kaydedilir.

(3) Konusu ve yükümlüsü ile gümrük idaresinin aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenebilir.

(4) Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezalarının zamanaşımı, bu idari para cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin zamanaşımına tabidir.

Basitleştirilmiş usulde vergi tahakkukunun ertelenmemesi

MADDE 491 – (1) Basitleştirilmiş usule göre tescil edilen bir beynamede eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, Kanununun 196 ncı madde hükümleri uygulanmaz.

Verginin ertelenmesi

MADDE 492 – (1) Ödeme aşamasına gelmiş ancak henüz ödenmemiş gümrük vergileri ile yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergilerinin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü

Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre ertelenmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM Teminat

Toplu ve götürü teminat

MADDE 493 – (1) (Değişik: RG-1/8/2017-30141) Toplu teminat sisteminde, bir kişinin bir gümrük idaresine her türlü gümrük işlemlerine ilişkin vermiş olduğu teminat, o kişinin o gümrük idaresindeki transit rejimi hariç bütün gümrük işlemleri için kullanılır.

(2) (Değişik: RG-30/4/2011-27920) Takip edilebilir olması halinde söz konusu teminat diğer gümrük idarelerinde de geçerlidir.

(3) Toplu teminatın takibi, Müsteşarlıkça belirlenen usullere uygun olarak elektronik ortamda kayda alınan veriler üzerinden yapılır.

(4) (Değişik: RG-1/8/2017-30141) Götürü teminat sisteminde ise, gümrük yükümlülüğü gerektiren veya gerektirebilecek birden fazla işlem için Bakanlıkça belirlenecek şartları taşıyanların talebi üzerine, gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımlardan her biri için ayrı ayrı teminat verilmesi yerine, transit rejimi hariç tüm işlemleri kapsayacak bir teminat verilebilir.

(5) (Değişik: RG-30/9/2020-31260) Götürü teminat uygulamasından;

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya onaylanmış kişi statü belgesine sahip yükümlüler,

b) 527 nci madde uyarınca antrepo işleticileri, yararlanabilir.

(6) (Değişik: RG-1/4/2020-31086) Götürü teminat, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekindeki (I) sayılı listede yer alan eşyaya ilişkin kamu alacakları hariç, eşyanın gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin tüm kamu alacakları için geçerlidir.

(7) Götürü teminat sisteminden yararlanabilme koşulları ve sistemin işleyişine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Götürü teminat tutarı

MADDE 494 – (1) Götürü teminat sisteminden yararlanmak için verilecek teminat tutarı bir önceki yılda gümrük işlemleri nedeniyle teminat konusu olan toplam değer %10'dur. Ancak;

a) Teminatın dahilde işleme rejimi kapsamındaki eşyayı da içermesi halinde 250.000 Avro, dahilde işleme rejimi dışındaki gümrük işlemlerini kapsamaması halinde ise 75.000 Avro'dan az olamaz.

b) (Değişik: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer) Teminatın 2.000.000 Avro'yu aşmayan tutarda verilmesi mümkündür.

c) (Ek: RG-12/6/2013-28675) (Mülga: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer)

(2) Teminat, bu miktarlar karşılığı Türk Lirası olarak da verilebilir.

(3) Götürü teminat tutarı, yıllık olarak Müsteşarlıkça belirlenir.

(4) (Ek: RG-5/4/2013-28609) (Mülga: RG-2/12/2014-29193)

(5) (Ek: RG-30/9/2020-31260) Antrepo işleticilerince verilecek götürü teminat ve yaygın götürü teminat tutarı, 527 nci maddeye göre belirlenir.

Kabul olunabilecek teminat ve değerlendirilmesi

MADDE 495 – (1) Gümrük işlemleri sırasında teminat alınmasına gerek görülen hâllerde;

- a) Tedavülde olan nakit Türk Lirası (TL),
 - b) Bankalar tarafından verilen süresiz teminat mektupları,
 - c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler (Nominal bedele faiz dâhil edilerek ihraç edilmiş ise bu işlemlerde anaparaya tekabül eden satış değerleri esas alınır.),
 - c) Hükümetçe belli edilecek Millî Esham ve Tahvilât (Bu Esham ve Tahvilât, teminatın kabul edilmesine en yakın borsa cetvelleri üzerinden %15 noksanıyla değerlendirilir.),
 - d) İlgililer veya ilgililer lehine üçüncü şahıslar tarafından gösterilen ve alacaklı amme idarelerince haciz varakalarına müsteniden haczedilen menkul ve gayrimenkul eşya,
 - e) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, belediyelerin, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi teşebbüslerinin ve Türkiye'deki yabancı misyon şeflerinin verecekleri garanti mektupları,
 - f) Merkez Bankası tarafından kabul edilen ve bu Bankanın belirlediği döviz kuru üzerinden hesaplanan dövizler,
- teminat olarak idarece kabul olunur.

(2) Garanti mektubu ile işlem yapılması durumunda, yükümlülüklerin tam ve zamanında yerine getirilmemesi hâlinde yükümlüye bir yıl boyunca bu haktan yararlanma izni verilmez.

(3) Teminat mektuplarınının 497 nci maddedeki kayıt ve şartlara uygun, alacak miktarını karşılayacak değerde ve süresiz olması gerekir.

Teminatın değiştirilmesi talebi

MADDE 496 – (Değişik: RG-1/4/2020-31086)

(1) Teminatı veren, verdiği teminatın, idare amirinin izniyle kısmen veya tamamen başka bir teminat ile değiştirilmesini isteyebilir.

(2) Daha önce başlamış, gümrük yükümlülüğü devam eden gümrük işlemleri için verilmiş olan teminatın değiştirilmesinin talep edilmesi halinde yeni teminat mektubununun Ek-77/C'de yer alan metindeki ifadeleri de içermesi gerekir.

Teminatın kabulü

MADDE 497 – (Değişik: RG-1/4/2020-31086)

(1) Gümrük işlemleri dolayısıyla, vergilerin teminatı olarak kabul edilebilecek teminat mektupları, idareye ibraz olunduktan sonra, ait oldukları tahakkuku yapılmış vergiler tutarını karşılayıp karşılamadıkları incelenir ve teminat mektupları Ek-77'de yer alan örneğe uygun görüldüğü takdirde kabul edilir. Götürü teminat sisteminden yararlanmak için ibraz edilmiş teminat mektupları ise 494 üncü madde uyarınca belirlenecek teminat tutarını karşılamaları ve Ek-77/A'da yer alan örneğe uygun görülmeleri; toplu teminat sisteminden yararlanmak için ibraz edilmiş teminat mektupları ise Ek-77/B'de yer alan örneğe uygun görülmeleri durumunda kabul edilir.

(2) Elektronik imza ile oluşturulan, gümrük idarelerince kabul edilecek elektronik teminat mektuplarınının işleme alınmasına ilişkin standartları, formatı ve kuralları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(3) Teminat mektuplarınının kağıt olarak düzenlenmesi halinde bu teminat mektupları ayniyet alındısı karşılığında Bakanlık adına ilgili muhasebe birimine teslim edilir.

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığınca ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler ile dövizin kabulü birinci fıkra hükmüne tabidir.

(5) Garanti mektupları, ilgili gümrük idaresinde muhafaza edilir.

Teminat mektuplarının takibi

MADDE 498 – (1) Bir gümrük yükümlülüğü karşılığında alınan teminat mektubu, söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde takibe alınır. Teminat mektubunu veren hak sahibine yükümlülüğe ilişkin sürenin bitiminden yirmi gün önce tebligat yapılarak bu yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde teminat mektubunun nakde dönüştürüleceği belirtilir. Bu süre içinde söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi durumunda teminat mektubunun nakde dönüştürülmesi yönünde işlem yapılır.

(2) Müsteşarlık, götürü teminat sisteminden yararlanılamayacak durumların belirlenmesi; götürü teminat yetkisinin verilmesi, geçerlilik süresi, güncellenmesi ve kapsamının değiştirilmesi; teminatın yenilenmesi ve değiştirilmesi; kabul olunabilecek teminat türünün belirlenmesi; götürü teminat yetkisinin askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

(3) Geçici bir süre için götürü teminattan yararlanma hakkı askıya alınanların, götürü teminat sisteminden yararlanmak için vermiş oldukları teminat mektupları iade edilmez ve askıya alma süresi içinde teminata bağlanması gereken gümrük vergileri ve diğer vergilerin tümü (**Değişik ibare: RG-2/11/2011-28103**) Kanununun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasının ilk bendinde belirtildiği şekilde teminata bağlanır.

(4) Götürü teminat sisteminden yararlanma hakkı geri alınan yükümlünün, götürü teminat kapsamındaki tüm gümrük vergileri ve diğer vergilerin (**Değişik ibare: RG-2/11/2011-28103**) Kanununun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasının ilk bendinde uyarınca teminata bağlanmasının ardından, götürü teminat sisteminden yararlanmak için verilen teminat iade edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Vergilerin ve Para Cezalarının Geri Verilmesi veya Kaldırılması

Beyannamenin iptali nedeniyle vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması

MADDE 499 – (1) Kanununun 64 üncü maddesinin (**Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538**) beşinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin talebiyle geri verilir. (**Değişik cümle: RG-1/4/2020-31086**) Gümrük beyannamesinin iptalinin eşyanın tesliminden önce yapılması halinde ödenmiş gümrük vergilerinin geri verilmesine ilişkin talebin Kanununun 46 ncı maddesinde ve 70 inci maddesinin ikinci fıkrasında; diğer iptal durumlarında iptal sebebine göre 124 üncü, 125 inci, 127 nci ve 129 uncu maddelerde belirlenen süreler içerisinde yapılması gerekir.

Yetkili gümrük idareleri

MADDE 500 – (1) (**Değişik: RG-1/4/2020-31086**) Gümrük vergilerinin;

a) 2.620.000 TL'ye kadar olan geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya ilgili gümrük müdürlükleri,

b) 26.200.000 TL'ye kadar olan geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya gümrük ve dış ticaret bölge müdürlükleri,

c) 26.200.000 TL'nin üstündeki geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya ise Bakanlık, yetkilidir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tutarlar, her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında arttırılır ve bu hesaplamada 1.000 TL'ye kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

Vergilerin geri verilmeyeceği veya kaldırılmayacağı haller

MADDE 501 – (1) Gümrük vergileri;

a) Bir alıcı ile satıcı arasında yapılan sözleşmenin, özellikle fiyat da dahil olmak üzere şartları belirlenirken eşyanın kusurlu mahiyetinin dikkate alınması,

b) Eşyanın kusurlu olduğu veya sözleşmenin şartlarına uygun olmadığı teyit edildikten sonra ithalatçı tarafından satılması,

hallerinde, Kanununun 213 üncü maddesi çerçevesinde geri verilmez veya kaldırılmaz.

Geri verme veya kaldırma başvurusu

MADDE 502 – (1) (Değişik: RG-1/4/2020-31086) Gümrük vergilerinin ve para cezalarının geri verilmesi veya kaldırılması başvurusu, bu vergileri ve cezaları ödeyen veya ödemekle yükümlü olan kişi veya bunların temsilcileri veya hak ve yükümlülükleri devralan kişi tarafından Ek-78'de yer alan Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formu ile elektronik olarak ilgili gümrük idarelerine yapılır. Bu Forma gerekli belgeler de elektronik ortamda eklenir.

(2) Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, geri verme veya kaldırma işleminin doğrudan yapılmasında da birinci fıkraya hükmü uygulanır. Gümrük idaresince hak sahibine bu yönde gerekli bildirimde bulunulur.

(3) **(Değişik: RG-22/3/2018-30368)** Geri verme veya kaldırma başvuru formu, her beyanname, ek tahakkuk ve ceza kararı için düzenlenir. Ancak, bir beyanname ve bu beyannameye bağlı ceza kararı ile bir ek tahakkuk ve buna bağlı ceza kararı için tek bir başvuru formu düzenlenir. **(Ek cümleler: RG-1/4/2020-31086)** Tek başvuru kapsamı bir beyanname ve bu beyannameye bağlı ceza kararı ile bir ek tahakkuk ve buna bağlı ceza kararı için 500 üncü madde uyarınca geri verme veya kaldırma işlemini yapmaya yetkili idarenin tespiti toplam tutar dikkate alınarak yapılır. Konusu ve gümrük idaresinin aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla birden fazla beyanname, ek tahakkuk ve ceza kararı için elektronik ortamda tek bir başvuru formu ile başvuru yapılabilmesine ilişkin düzenleme yapmaya Bakanlık yetkilidir. Bu durumda yetkili gümrük idaresinin belirlenmesinde her bir beyanname, ek tahakkuk ve ceza kararındaki tutar ayrı ayrı dikkate alınır.

(4) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** Geri verme veya kaldırma başvuru formu, Ek-78'de yer alan bilgileri içerir ve bu ekin doldurulmasına ilişkin açıklama notlarına uygun olarak elektronik ortamda düzenlenir. Eksik bilgi ve/veya belge bulunması halinde tamamlanması için ilgili gümrük idaresi bir süre belirleyebilir. Bu süreye uyulmaması halinde başvuru geri çekilmiş sayılarak başvuru sahibi derhal bu durumdan haberdar edilir. Mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde süresi içerisinde bu durumu kanıtlayan belge ile müracaat edilmesi üzerine gümrük idaresince ek süre verilir.

(5) **(Ek: RG-12/6/2012-28321)** Gümrük Kanununun 211 inci maddesi uyarınca yapılacak geri verme veya kaldırma işlemlerinde, başvuru süresi üç yıldır. **(Değişik**

son cümle: RG-15/5/2013-28648) Söz konusu süre, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliğ edildiği tarihte başlar.

(6) (**Ek: RG-22/3/2018-30368**) Konusu ve gümrük idaresinin aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla birden fazla beyanname, ek tahakkuk ve ceza kararlarından 500 üncü madde uyarınca geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya yetkili idaresi aynı olanlar için tek bir geri verme veya kaldırma kararı düzenlenebilir.

Gümrük idarelerince ek bilgi ve belge istenmesi

MADDE 503 – (1) Geri verme veya kaldırma başvurusunun, ek bilgi veya belge temin edilmesini veya talebin Yönetmelikte öngörülen geri verme veya kaldırma şartlarına uygun olduğunu kesinleştirmek için inceleme yapılmasını gerektirmesi halinde, başvuru yapılan gümrük idaresi bu amaca uygun olarak gerekli önlemleri alır, başvuru sahibinden ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelerin ibrazını talep eder ve bu amaç doğrultusunda gerekli kontrolleri yapar.

Gümrük idaresince yapılacak işlemler

MADDE 504 – (1) Gümrük idareleri yukarıdaki maddede belirtilen kontrolleri de yaptıktan sonra gerekli görülen tüm bilgi, belge ve ayrıntılara sahip olduğunda başvuru formunu, 14 no.lu kutuyu doldurmak suretiyle kabul eder.

(2) (**Değişik: RG-21/11/2013-28828 Mükerrer**) Geri verme veya kaldırma talebi, yetkili gümrük idaresi tarafından incelenerek otuz gün içerisinde idare amirince karara bağlanır ve kararın tarih ve sayısı başvuru formunun 15 numaralı kutusuna yazılır.

(3) (**Mülga: RG-1/4/2020-31086**)

Tutulacak kayıtlar

MADDE 505 – (1) (**Değişik: RG-1/4/2020-31086**) Geri verme veya kaldırma işleminde sistem üzerindeki veriler esas alınır. Başvuru sırasında elektronik ortamda sunulan bilgi ve belgeler gerektiğinde her bir beyanname, ek tahakkuk veya ceza kararına ilişkin olarak incelenmek ve sorgulanmak üzere sistemde tutulur. Ancak, menşe ve dolaşım belgeleri gibi aslı ibraz edilmesi gereken belgeler geri verme sürecinin tamamlanmasını müteakip ilgili olduğu beyannameye ilişkin dosyada saklanır.

(2) (**Mülga: RG-1/4/2020-31086**)

(3) (**Değişik: RG-1/4/2020-31086**) Gümrük vergileri, yükümlülerin dahili vergiler açısından gider kalemi olması nedeniyle, nakden veya mahsup suretiyle geri verilmesine karar verilen gümrük vergileri, yükümlünün bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirilir.

Ödeme emrinin istenmesi

MADDE 506 – (1) 504 üncü maddeye göre düzenlenip onaylanarak iadesi kabul edilen vergiler; geçmiş mali yıllara ait olduğu takdirde, bütçenin ilgili tertibinden ödenmesinin sağlanması için başmüdürlükler veya müdürlükler tarafından onaylanan form ödenek talebine ilişkin yazı ile birlikte ilgili muhasebe birimine gönderilir.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 507 – (1) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında, bir tarife kotası, tarife tavanı veya diğer tercihli tarife düzenlemeleri çerçevesinde indirimli veya sıfır vergi oranına tabi bir eşyaya ilişkin geri verme veya kaldırma talebi, gerekli belgelerle birlikte başvuruda bulunulması ve;

a) Bir tarife kotası durumunda, kota sınırlarına ulaşılmamış olması,

b) Diğer durumlarda, normal olarak tahakkuka esas alınan vergi oranının yeniden belirlenmemiş olması halinde kabul edilir.

(2) Birinci fıkrada ileri sürülen şartlar yerine getirilmemiş olsa dahi, indirimli vergi oranının eşyaya uygulanmaması gümrük idareleri tarafından yapılan bir yanlışlıktan kaynaklanıyorsa ve serbest dolaşıma giriş beyannamesi tüm ayrıntıları içeriyor ve buna indirimli veya sıfır vergi oranına tabi tutulma başvurusu için gerekli tüm belgeler eklenmiş ise, geri verme veya kaldırmaya hak tanınır.

Geri verme veya kaldırmaya dayanak teşkil eden ve tercihli tarife sağlayan belgelerin aranması

MADDE 508 – (1) Eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında tercihli tarife uygulamasından yararlanabilir olduğunu göstermek üzere menşe belgesi, dolaşım sertifikası veya diğer gerekli bir belgenin düzenlenmesi halinde, geri verme veya kaldırma başvurusu ancak;

a) Bu şekilde düzenlenen belgenin kabulü ile ilgili tüm şartları taşıması ve söz konusu eşyaya özgü olması,

b) Tercihli tarife uygulamasına ilişkin diğer tüm şartların yerine getirilmesi, durumunda kabul edilir.

Atık veya artıklar

MADDE 509 – (1) Eşyanın gümrük idaresinin izniyle ve denetimi altında imha edilmesiyle ortaya çıkan atık ve artıklar geri verme veya kaldırma kararı alındıktan sonra, serbest dolaşımda olmayan eşya olarak kabul edilir.

Eşyanın bir kısmının gümrükçe izin verilen işleme veya kullanıma sokulması hali

MADDE 510 – (1) Geri verme veya kaldırma talebine konu eşyanın bir kısmının ihraç veya yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe izin verilen başka bir işlem veya kullanıma konu edilmesi halinde; geri verilmesi veya kaldırılması gereken tutar, eşyanın tamamına uygulanan ithalat vergileri tutarı ile eşyanın geri kalan kısmına uygulanması gereken ithalat vergileri tutarı arasındaki fark kadardır.

Para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılması

MADDE 511 – (1) Vergi kaybına neden olabilecek işlemlere uygulanacak para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılmasında, gümrük vergilerinin geri verilmesine ve kaldırılmasına ilişkin hükümler uygulanır.

(2) Usulsüzlüklere ilişkin para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılmasında, bu cezalara ilişkin kararların kanunen düzenlenmemesi gerektiği halde düzenlendiğini veya bu cezaların kanunen ödenmemesi gerektiği halde ödendiğini tevsik eden belgelerin ibrazı gerekir.

(3) Kanunun 233 üncü maddesine göre muhirlere dağıtılan para cezalarından geri verilmesine karar verilenler kararın verildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde geri istenir.

DOKUZUNCU KİTAP

Diğer Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşletmelerinin Yükümlülükleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Geçici Depolama Yerleri

Geçici depolama yeri işleticilerinde aranacak şartlar

MADDE 512 – (1) (Değişik: RG-24/9/2021-31608) Geçici depolama yeri açmak

üzere başvuran gerçek kişilerin ve tüzel kişilerin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile şirket sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilerin, affa uğramış olsalar dahi, mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu kapsamı; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, kamu güvenine karşı suçlar, suç işlemek amacıyla örgüt kurma, rüşvet, zimmet, irtikâp, denetim görevinin ihmali, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma ve iftira, ihaleye fesat karıştırma, suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme, edimin ifasına fesat karıştırma, muhafaza görevini kötüye kullanma suçlarından; 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlardan, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarına ilişkin 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin 1-6 numaralı bentlerinde), 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa (mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa), 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun mülga ek 5 inci maddesine, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanunun mülga 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasına, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna ve 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine, 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakebesi Hakkında Kanunda, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefetten haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunmaması şarttır.

(2) Limited şirketlerde **(Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141)** ortaklar ile şirket müdürünün birinci fıkrada belirtilen suçları işlememiş olmaları şarttır.

(3) **(Değişik: RG-3/1/2019-30644)** Birinci ve ikinci fıkralarda sayılan kişiler arasında yurt dışında ikamet eden yabancı şahısların birinci fıkrada sayılan suçları işlememiş olduklarına dair yazılı beyanlarına itibar edilir.

(4) **(Değişik: RG-3/1/2019-30644)** Geçici depolama yeri işleticileri hakkında, birinci fıkrada belirtilen suçlardan kesinleşmiş mahkumiyet kararı verilmesi halinde geçici depolama yeri işletme izinleri iptal edilir.

(5) **(Mülga: RG-24/9/2021-31608)**

İzin

MADDE 513 – (Değişik: RG-16/7/2011-27996)

(1) (**Değişik: RG-1/8/2017-30141**) Geçici depolama yeri açıp işletmek isteyen kişiler izin almak için aşağıda sayılan belgelerle birlikte ilgili gümrük müdürlüğüne bir dilekçe ile başvurmaları gerekir.

a) 512 nci maddede sayılan suçlardan mahkûm olunmadığına dair adli sicil belgesi,

b) Geçici depolama yeri olarak açılıp işletilecek yerin mülkiyetinin veya üzerindeki sınırlı aynı hakkın başvuru sahibine ait olduğunu belgeleyen onaylı tapu sicil örneği veya kira sözleşmelerinin aslı veya örnekleri,

c) İlgili Ticaret Sicili Gazetesinin (**Değişik ibare: RG-1/4/2020-31086**) (firmanın ortaklık yapısı ve sermaye dağılımının son halini gösteren) aslı veya gümrük müdürlüğüne onaylanmış örneği,

c) (**Mülga: RG-19/6/2021-31516**)

d) Geçici depolama yeri alanının tümünü gösteren, resmi kurum ve kuruluşlar, belediyeler veya ilgili odalara kayıtlı mühendis ve mimarlarca onaylanmış plan veya kroki,

e) Geçici depolama yeri olarak açılmak istenilen yer; belediye sınırları içerisinde ise ilgili belediye başkanlığından alınacak İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı, diğer yerlerde ise ilgili yerden (valilikler ya da konusu ile ilgili yetkili Kurum veya Kuruluş) alınacak İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı veya buna karşılık gelen belge,

f) Geçici depolama yerini ve eklentilerini içten, dıştan ve her bir cepheden ayrıntılı bir şekilde gösteren ilgili gümrük müdürlüğüne onaylı fotoğraflar,

g) Vergi mükellefiyet belgesi,

ğ) Geçici depolama yerinde yangın ve patlamalar için gerekli önlemlerin alındığını gösteren itfaiye raporu,

h) Ek-79'da yer alan taahhütname.

(**Mülga ibare: RG-19/6/2021-31516**) yukarıda sayılan belgelerin asıllarının gümrük idaresine gösterilmesi halinde gümrükçe onaylanmış bir örneklerinin dosyasında bulundurulması yeterlidir. Gümrük idarelerince bu belgeler yanında gerekli görülen hallerde ilave bilgi ve belge istenebilir.

(2) Gümrük müdürlüğü talep edilen geçici depolama yerinin;

a) Eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak nitelikte,

b) Gümrüklü sahada veya gümrük idaresi bulunan deniz ve hava limanı içerisinde veya iç gümrük idarelerinde gümrük müdürlüğüne bitişik,

c) Eşya giriş ve çıkışına uygun açık ve/veya kapalı alanı,

ç) Eşya miktarının tespiti ile eşyanın boşaltılması ve yüklenilmesine yönelik gerekli teknik donanıma sahip,

d) Yangın söndürme ve aydınlatma tesisatı,

e) Memur çalışma yerine sahip

olduğunun tespiti ve ilgili diğer hususların da belirtildiği görgü raporunu görüşleri ile birlikte (**Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141**) bölge müdürlüğüne gönderir.

(3) (**Değişik: RG-1/8/2017-30141**) İkinci fıkranın (b) bendinde belirtilen yerler dışında geçici depolama yeri açma talepleri ile ilgili olarak, açılması düşünülen geçici depolama yerinde gümrük gözetimi ve denetimini olumsuz etkileyecek bir durum olup olmadığı, geçici depolama yeri açılmasına ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığı ve yatırım yapılacak yere eşya sevkiyatının gümrük denetimi altında güvenli bir şekilde yapılıp yapılamayacağı hususlarına ilişkin Bölge Müdürlüğüne yapılacak değerlendirme dikkate alınarak Bakanlıkça ön izin verilebilir. Ekonomik

yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığına dair değerlendirme; geçici depolama yeri açılacak yerdeki diğer geçici depolama yerlerinin fiziki kapasiteleri, dönemsel doluluk oranları, başvurunun yapıldığı gümrük müdürlüğünün işlem hacmi, gümrük müdürlüğünün idari kapasitesi ve geçici depolama yeri açılmasının öngörüldüğü yerdeki ticari ve sınai yatırımları da dikkate alacak şekilde yapılır. Ön izin başvuruları, dilekçe, **(Değişik ibare: RG-1/4/2020-31086)** birinci fıkranın (a), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen belgeler ile birlikte ilgili gümrük müdürlüğüne yapılır.

(4) **(Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141)** Bölge müdürlüğü durumu inceleyerek görüşü ile birlikte ilgili dosyasını Bakanlığa intikal ettirir. Müracaatlar Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(5) **(Değişik: RG-7/2/2013-28552) (Değişik cümle: RG-19/6/2021-31516)** Kamu kurum veya kuruluşlarının geçici depolama yeri açma ve işletme taleplerinde birinci fıkrada belirtilen adli sicil belgesi ve ticaret sicil gazetesi aranmaz. Bunların görev alanı itibariyle faaliyette buldukları yerlerdeki geçici depolama yeri açma ve işletme taleplerinde, ayrıca iş yeri açma veya **(Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141)** çalışma ruhsatı veya bunun yerine geçen belge aranmaz.

(6) **(Ek: RG-31/3/2012-28250)** Gümrük idaresi ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sorumluluğunda geçici depolama yerinin olması, mevcut geçici depolama yerlerinin ihtiyacı karşılaması ve ekonomik yönden ihtiyaç bulunmaması halinde yeni geçici depolama yeri açılışına izin verilmez.

(7) **(Ek: RG-31/3/2012-28250)** İkinci fıkranın (b) bendinde belirtilen yerler dışında geçici depolama yeri olarak açılıp işletilmek istenilen yerlerin, en az 3.000 m²'si kapalı olmak üzere 10.000 m²'den küçük olmaması ve mutat yolların izlenmesi kaydıyla gümrük müdürlüğüne en fazla 10 km mesafede olması gerekir. **(Ek cümle: RG-20/11/2012-28473)** Taşıt depolanacak geçici depolama yerlerinde kapalı alan ile havayolu ile **(Ek ibare: RG-30/6/2015-29402)** hızlı kargo taşımacılığına ilişkin açılacak geçici depolama yerlerinde alan şartı aranmaz.

(8) **(Ek: RG-15/5/2013-28648)** Ön izinle açılacak geçici depolama yerlerinde, geçici depolama yeri işleticisinin aynı gümrük müdürlüğü denetiminde kapalı alan bulunan geçici depolama yerinin bulunması ve buranın ihtiyacı karşılaması halinde, yedinci fıkrada yer alan kapalı alan şartı aranmaz.

(9) **(Ek: RG-1/4/2020-31086)** Geçici depolama yeri açma izni almak üzere başvuracak limited veya anonim şirketlerin, gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu ile vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması şarttır.

(10) **(Ek: RG-03/01/2023-32062)** Ekonomik yönden ihtiyaç olması halinde, ön izinle açılacak geçici depolama yerlerinde geçici depolama yeri açma talebinde bulunan kişinin liman işleticisi olması, geçici depolama yeri için 10.000.000 TL tutarında teminat verilmesi, geçici depolama yerinin mutat yolların izlenmesi kaydıyla liman işleticisinin gümrük işlemlerinin gerçekleştirildiği ve limanın bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne en fazla 20 km mesafede olması şartlarıyla, yedinci fıkrada belirtilen kapalı alan şartı aranmaksızın geçici depolama yeri açılmasına izin verilebilir.

Geçici depolama yeri bulunmayan yerler

MADDE 514 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Gümrük Yönetmeliğinin 97 nci maddesi kapsamında geçici depolama yeri bulunmayan yerlerdeki eşyanın konulduğu yerin geçici depolama yeri olarak kabul

edilmesine ilişkin başvuru ve buna ilişkin işlemler, gümrük müdürlüğünün görüşü üzerine bağlı bulunulan bölge müdürlüğünce sonuçlandırılır ve Bakanlığa bilgi verilir. Geçici depolama yeri olarak kabul edilen söz konusu yerlere konulan eşyaya ilişkin gümrük işlemlerinin tamamlanmasını müteakip bu yerin geçici depolama yeri statüsü sona erer.

Geçici depolama yeri işleticilerinin gümrüğe karşı sorumlulukları

MADDE 515 – (1) (Değişik: RG-03/01/2023-32062) Eşyanın geçici depolama yerine giriş ve çıkışına ilişkin kayıtlar, asgari olarak;

- a) Eşyanın girişindeki beyan veya belge numarası ve tarihini,
- b) Giriş tarihini,
- c) Girişteki eşya miktarını,
- ç) Eşyanın çıkışındaki beyan veya belge numarası ve tarihini,
- d) Çıkış tarihini,
- e) Çıkıştaki eşya miktarını,
- f) Eşyanın geçici çıkarılması halinde buna ilişkin bilgileri,
- g) Eşyanın elleçlemeye tabi tutulması halinde buna ilişkin bilgileri,

içercek şekilde, geçici depolama yeri işleticilerince eşyanın girişine ve çıkışına eş zamanlı olarak bilgisayar ortamında tutulur. Bu kayıtlar her zaman gümrüğün denetlemesine hazır halde bulundurulur.

(2) Geçici depolama yerlerinde bulunan eşyanın geçerli veya zorlayıcı nedenler dışında zararından, hasara uğramasından veya değiştirilmesinden doğan mali sorumluluk işleticilere aittir. Bu sorumluluk söz konusu eşyaya ait gümrük vergileri ile Kanununun 236 ncı maddesindeki cezaların gümrük idaresine ödenmesini de kapsar. Sorumlular hakkında duruma göre ayrıca 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Sahibinin talebi üzerine geçici depolama yerinin devri veya kapatılması

MADDE 516 – (Başlığıyla birlikte değişik: RG-12/6/2012-28321)

(1) Geçici depolama yeri işleticisi hak ve yükümlülükleri izin üzerine başka bir kişiye devredilebilir.

(2) Devre izin verilebilmesi, devretmek isteyen taahhütlerini tamamen yerine getirmiş olması ve devralacak olanın da gerek geçici depolama yerinde var olan, gerek sonradan konacak eşya ve maddeler dolayısıyla terettüp eden yükümlülük, sorumluluk ve diğer taahhütleri yüklenmesi şartlarına bağlıdır.

(3) İşletilmekte olan geçici depolama yerinin devri için işletmeci ile geçici depolama yerini devralmak isteyen işletici tarafından müştereken geçici depolama yerinin bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne müracaat edilmesi gerekir.

(4) Geçici depolama yerinin devrine ilişkin düzenlenen sözleşme ve devralmak isteyen kişiye ilişkin devir konusu geçici depolama yeri için 512 ve 513 üncü maddelerde bahsi geçen tüm şartların sağlandığını ispat eden belgelerin ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi zorunludur.

(5) Gümrük müdürlüğü tarafından, geçici depolama yerinin mevcut işletmecisinin taahhütlerini tamamen yerine getirip getirmediği incelenir ve görüş de belirtilmek suretiyle talep gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne intikal ettirilir. Bölge müdürlüğünce geçici depolama yeri devir talepleri görüş belirtilmek suretiyle Bakanlığa (Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğüne) aktarılır.

(6) Açtıkları geçici depolama yerini kısmen veya tamamen kapatmak isteyenler, bu taleplerini yazılı olarak ilgili gümrük idaresine bildirir.

(7) **(Değişik: RG-09.01.2024-32424)** Sahiplerinin isteği üzerine geçici depolama yerinin kapatılmasının talep edilmesi halinde, geçici depolama yerinin boş ve faaliyet gösterdiği yıllara ilişkin harç makbuzlarının tamam olduğunun ve geçici depolama yerindeki eşyanın 515 inci madde uyarınca tutulan kayıtlara uygunluğunun tespit edilmesi üzerine Açma ve İşletme İzin Belgesi, ilgili gümrük müdürlüğünce geçici depolama yeri işleticisinden geri alınır ve belgenin üzerine geri alınma tarihi yazılarak iptal edilir.

(8) Kapatılacak geçici depolama yerlerine yeniden eşya konmasına izin verilmez ve varsa buradaki eşya, her türlü masrafı geçici depolama yeri sahipleri veya işleticilerine ait olmak üzere gümrük idaresince gösterilen diğer geçici depolama yerlerine nakil veya yabancı memleketlere ihraç olunur ya da Kanununun 74 üncü maddesi çerçevesinde serbest dolaşıma sokulur. Bu işlemler tamamlanıncaya kadar geçici depolama yeri sahipleri veya işleticilerinin taahhüt ve sorumluluğu devam eder.

Geçici depolama yerinde yapılacak değişiklikler (Ek: RG- 09.01.2024-32424)

MADDE 516/A- (1) Geçici depolama yerinde yapılacak genişletmenin, aynı bina veya aynı saha içerisinde, geçici depolama yerinden bağımsız olarak kullanılması mümkün bulunmayacak şekilde, geçici depolama yeri ile doğrudan irtibatlı yer, bölüm veya saha gibi açık veya kapalı alan şeklinde yapılması gerekir.

(2) Geçici depolama yerinde yapılmak istenen ve plan değişikliği gerektirmeyen talepler, ilgili gümrük müdürlüğünün görüşü ile birlikte ilgili bölge müdürlüğüne aktarılır ve ilgili bölge müdürlüğünce sonuçlandırılarak Bakanlığa bilgi verilir. Bununla birlikte geçici depolama yerlerinde yapılmak istenen ve plan değişikliği gerektiren talepler, ilgili bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(3) **(Ek: RG-20.04.2024 -32523)** Bir gümrük müdürlüğü denetimindeki geçici depolama yerinin aynı bölge müdürlüğüne bağlı başka bir gümrük müdürlüğüne bağlanması talebine ilişkin başvuru geçici depolama yerinin bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne yapılır. Bölge müdürlüğü, başvuruyu görüşü ile birlikte Bakanlığa iletir. Söz konusu başvuru Bakanlıkça sonuçlandırılır.

Geçici depolama yeri işletme izninin geri alınması

MADDE 517 – (Değişik: RG-31/3/2012-28250)

(1) Taahhütlerini ve Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen geçici depolama yeri işleticilerine tebligat yapılarak bir yılı geçmeyecek şekilde belirlenen süre içerisinde bu yükümlülüklerini yerine getirmeleri, aksi halde verilen süre sonunda geçici depolama yeri açma ve işletme izninin geri alınacağı bildirilir. İstenen hususlar yerine getirilmediği takdirde, durum ilgili bölge müdürlüğü aracılığıyla Bakanlığa iletilir. Bakanlıkça işletme izni geri alınır.

(2) Gümrük ve Ticaret Müfettişi ve Müfettiş yardımcıları ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevliler tarafından yapılacak denetleme neticesinde kaçakçılık gibi bir suistimal ve/veya yolsuzluk saptanması halinde, **(Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141)** tedbir olarak geçici depolama yerine eşya girişine izin verilmez ve durum Bakanlığa iletilir. Yapılacak inceleme sonucunda geçici depolama yeri açma ve işletme izni Bakanlıkça geri alınabilir.

(3) İzin geri alındığı hallerde de geçici depolama yerlerindeki eşya hakkında 516 ncı maddenin **(Değişik ibare: RG-22/1/2016-29601)** sekizinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(4) 516 ncı madde hükümleri çerçevesinde sahiplerinin isteği ile kapatılma hali hariç, geçici depolama yeri açma ve işletme izni geri alınan;

a) Gerçek kişilere,

b) Tüzel kişilere,

c) Tüzel kişiliğin yönetim kurulu üyelerine, şirketi temsile yetkili kişilere ve şirket sermayesinin %10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilere,

c) (c) bendinde belirtilen gerçek kişilerin yer aldığı diğer tüzel kişilere,

iznin geri alındığı tarihten itibaren 5 yıl süre ile yeniden geçici depolama açma izni verilmez. **(Ek cümle: RG-22/1/2016-29601)** Bu süre geçtikten sonra, bu fıkrada sayılan kişilerin geçici depolama yeri açmak veya devralmak istemeleri halinde müracaatlar, ilgili bilgi, belge ve veriler dikkate alınarak Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(5) **(Ek: RG-22/1/2016-29601)** Geçici depolama yeri işleticisinin taahhüt ve yükümlülüklerine aykırı hareket etmesi nedeniyle vergi kaybına neden olunması halinde geçici depolama izni geri alınabilir.

(6) **(Ek: RG-22/1/2016-29601)** Geçici depolama yerinde kaçakçılık gibi bir suistimal ve/veya yolsuzluk saptanması veya beşinci fıkrada belirtilen durum nedeniyle geçici depolama yeri açma ve işletme izni geri alınan kişilere, yeni bir geçici depolama yeri açma ve işletme izni verilmez.

İKİNCİ BÖLÜM Gümrük Antrepoları

Yatırım izni

MADDE 518 – (Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Antrepo açma ve işletme izni almak üzere başvuracak gerçek ve tüzel kişiler, yatırım yapmadan önce, antreponun bağlı bulunacağı gümrük müdürlüğüne dilekçe ile başvurur. Akaryakıt antrepoları hariç olmak üzere, özel antrepolar için yatırım izni aranmaz.

(2) **(Değişik: RG-03/01/2023-32062)** Yatırım izni yalnızca kamu kuruluşları ve belediyeler ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş, asgari iki yıldır faaliyette bulunan, 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın EK-1'inde yer alan Yatırım Teşvik Uygulamalarında Bölgeler başlıklı tablosunda sayılan ve ödenmiş sermayesi;

a) 1. ve 2. Bölge kapsamındaki iller için 10.000.000 TL,

b) 3. ve 4. Bölge kapsamındaki iller için 5.000.000 TL,

c) 5. ve 6. Bölge kapsamındaki iller için 3.000.000 TL,

olan anonim ve limited şirketlere verilebilir. Asgari iki yıldır faaliyette bulunma ve ödenmiş sermaye miktarının tespitinde, anonim ve limited şirketlerde unvan değişikliği veya şirket birleşmeleri göz önünde bulundurulur.

(3) **(Değişik: RG-24/9/2021-31608)** Antrepo açma izni almak üzere başvuracak gerçek kişilerin ve tüzel kişilerin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile şirket sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilerin, affa uğramış olsalar dahi, mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu kapsamı; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, kamu güvenine karşı suçlar, suç işlemek amacıyla örgüt kurma, rüşvet, zimmet, irtikâp, denetim görevinin ihmali, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık,

inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma ve iftira, ihaleye fesat karıştırma, suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme, edimin ifasına fesat karıştırma, muhafaza görevini kötüye kullanma suçlarından; 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlardan, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarına ilişkin 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin 1-6 numaralı bentlerinde), 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa (mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa), 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun mülga ek 5 inci maddesine, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanunun mülga 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasına, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna ve 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine, 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunda, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefetten haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunmaması şarttır.

(4) **(Değişik: RG-1/4/2020-31086)** Limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün üçüncü fıkrada belirtilen suçlardan haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunmaması şarttır.

(5) **(Değişik: RG-3/1/2019-30644)** Üçüncü ve dördüncü fıkralarda sayılan kişiler arasında yurt dışında ikamet eden yabancı şahısların üçüncü fıkrada sayılan suçları işlememiş olduklarına dair yazılı beyanlarına itibar edilir.

(6) **(Değişik: RG-3/1/2019-30644)** Antrepo işleticileri hakkında, üçüncü fıkrada belirtilen suçlardan kesinleşmiş mahkumiyet kararı verilmesi halinde antrepo işletme izinleri iptal edilir.

(7) **(Mülga: RG-24/9/2021-31608)**

(8) **(Ek: RG-3/1/2019-30644)** Gümrük müdürlüğü başvuruya ilişkin görüşünü başvuru dilekçesi, ilgili Ticaret Sicili Gazetesi **(Mülga ibare: RG-19/6/2021-31516)** ve üçüncü fıkrada sayılan kişilere ait adli sicil belgeleri ile birlikte gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne iletir. Bölge müdürlüğü, gümrük gözetimi ve denetimini olumsuz etkileyecek bir durumun olup olmadığı, antrepo açılmasına ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığı ve yatırım yapılacak yere eşya sevkiyatının gümrük denetimi altında güvenli bir şekilde yapılıp yapılamayacağı hususlarına ilişkin görüşleri ile birlikte talebi Bakanlığa intikal ettirir. Ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığına dair değerlendirme; antrepo açılacak yerdeki diğer antrepo ve geçici depolama yerlerinin fiziki kapasiteleri, dönemsel doluluk oranları, başvurunun yapıldığı gümrük müdürlüğünün işlem hacmi, gümrük müdürlüğünün idari kapasitesi ve antrepo açılmasının öngörüldüğü yerdeki ticari ve sınai yatırımları da dikkate alacak şekilde yapılır. Yatırım izni talepleri Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(9) **(Ek: RG-3/1/2019-30644)** Yatırım izni verilen başvuru sahiplerine yapılacak bildirim tarihinden itibaren altı ay içerisinde antrepo olarak açılmak istenen tesisin/yerin hazır hale getirilerek ilgili gümrük müdürlüğüne başvurulması gerekir. Bu süre içerisinde açılıp işletilmek istenen tesisin/yerin hazırlanamaması veya gerekli belgelerin sunulmaması halinde söz konusu süre içerisinde ilgili gümrük müdürlüğü ve bölge müdürlüğü aracılığıyla Bakanlıktan ek süre talebinde bulunulması gerekir. Bakanlıkça verilen ek süre içerisinde, ilgililerce başvuru yapılmaması veya sürenin bitimini müteakip yeniden ek süre talebinde bulunulmaması halinde verilen yatırım izni iptal edilebilir **(Değişik cümle: RG-09.01.2024-32424)**.

(10) **(Ek: RG-3/1/2019-30644)** Özellikle eşyanın depolanacağı antrepolar ile lojistik faaliyetlerin yürütüldüğü deniz limanı, havalimanı, gümrüklü sahalar ve Bakanlıkça belirlenen lojistik merkezler içerisinde açılacak antrepolarında sekizinci **(Değişik ibare: RG-09.01.2024-32424)** fıkrada yer alan ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığına dair değerlendirme ölçütlerine bağlı kalınmaksızın idarenin genel değerlendirmesi ile yatırım izni talepleri sonuçlandırılabilir.

İzin

MADDE 519 – (1) (Değişik: RG-1/8/2017-30141) (Değişik ibare: RG-3/1/2019-30644) Yatırım iznine tabi antrepolar için antrepo açma ve işletme izinleri; açma ve işletme izin belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren beş yıl geçerli olacak şekilde verilir. Süre sonunda faaliyetine devam etmek isteyen antrepo işletmecileri açma ve işletme iznine ilişkin yürürlükte olan mevzuata uygun şartların sağlandığını gösteren belgeleri bağlı oldukları gümrük müdürlüğüne ibraz ederek açma ve işletme izninin geçerlilik süresinin uzatılmasını talep ederler. Söz konusu talep, iznin sona erdiği tarihten en erken dört ay, en geç bir ay önce yapılır. Bir aydan sonra yapılan başvurularda gecikme süresi kadar antrepoya eşya girişi durdurulur. Talep gümrük ve bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılarak nihai değerlendirme Bakanlıkça yapılır. Talebin uygun bulunması halinde izin belgesinin geçerlilik süresi beş yıl uzatılır. Süre sonunda yürürlükte olan mevzuata uygun şartları yerine getirmeyen genel antrepoların açma ve işletme izinleri iptal edilir. **(Ek ibare: RG-3/1/2019-30644)** Yatırım iznine tabi olmayan antrepolar için antrepo açma ve işletme izinleri, süresiz olarak verilir.

(2) Genel antrepo olarak açılıp işletilmesi istenen yerlerin mutlak yolların izlenmesi kaydıyla gümrük müdürlüğüne en fazla 50 km. mesafede olması gereklidir.

(3) **(Değişik: RG-3/1/2019-30644)** Genel antrepo olarak açılıp işletilmesi istenen yerlerin açık ve/veya kapalı alanları toplamı büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde 5.000 m²den, diğer yerlerde ise 3.000 m²den küçük olamaz. Soğuk hava tertibatı ya da yamcı, parlayıcı, patlayıcı nitelikteki eşya için özel tertibat gerektiren **(Değişik ibare: RG-1/4/2020-31086)** veya kıymetli maden ve kıymetli taşların konulduğu antrepolar, antrepo alanının en az yarısı bu nitelikte eşyanın depolanacağı bölümlerden oluşan antrepolar ile havalimanı, demiryolu istasyonu/aktarma tesisi ve deniz limanı sahasında bulunan, havayolu ile kargo taşımacılığında kullanılan antrepolar bu şarta tabi değildir.

Başvuru için aranacak belgeler

MADDE 520 – (Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Antrepo açma ve işletme izni almak isteyen kişilerin Ek-80'in "I. BAŞVURU İÇİN ARANACAK BİLGİ VE BELGELER" bölümünde belirtilen belgeler ve Ek-81'de

yer alan taahhütname ile antreponun bağlı bulunacağı gümrük müdürlüğüne başvuruda bulunmaları gerekir.

Başvurunun incelenmesi

MADDE 521 – (1) (Değişik: RG-12/6/2012-28321) İlgili gümrük müdürlüğü, söz konusu talebi antreponun **(Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141)** Ek-80'in II. ANTREPOLARDA ARANACAK ŞART VE NİTELİKLER bölümünde sayılan nitelikleri taşıyıp taşımadığı ve eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak durumda olup olmadığı ile mesafesinin genel antrepo olarak açılmak istenilen yerlere münhasır olmak üzere, mutad yolların izlenmesi kaydıyla gümrük müdürlüğüne en fazla 50 km. mesafede olması şartının sağlanıp sağlanmadığı hususlarındaki tespitlerini müteakip görüşleri ile birlikte bağlı olduğu bölge müdürlüğüne gönderir. Antrepo olarak açılmak istenen yerin, ilgili gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu bölge müdürlüğünün görev ve sorumluluk alanı içerisinde bulunması esastır. Açılmak istenen genel antreponun adresi itibarıyla 50 km. mesafe içerisinde ilgili bölge müdürlüğünün görev ve sorumluluk alanında birden fazla yetkili gümrük müdürlüğü bulunması halinde, işletici bu gümrük müdürlüklerinden birini tercih edebilir. **(Değişik ibare: RG-13/2/2016-29623)** Bakanlıkça belirlenecek hallerde veya ilgili gümrük müdürlüğünün ihtisas gümrüğü uygulamasına tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde yetkili gümrük idaresi olması ve antrepoya sadece bu kapsamdaki eşyanın alınması, açılmak istenen antreponun ilgili gümrük müdürlüğüne en fazla 50 km. mesafede olması ve gümrük gözetim ve denetimini olumsuz etkileyecek bir durumun olmaması şartlarının bir arada sağlanması durumunda, bölge müdürlüğünün görev ve sorumluluk alanı dışında antrepo açılmasına ve bir gümrük müdürlüğü denetimindeki antreponun başka bir bölge müdürlüğü bağlantısı gümrük müdürlüğüne bağlanmasına izin verilebilir.

(2) (Değişik: RG-1/8/2017-30141) Başvurunun incelenmesi esnasında ilgili gümrük müdürlüğü tarafından antrepo olarak açılmak ve işletilmek üzere hazırlanan yer için görgü raporu düzenlenir. Görgü raporu; söz konusu yerin ek-80'in II. ANTREPOLARDA ARANACAK ŞART VE NİTELİKLER bölümünde belirtilen şart ve nitelikleri taşıyıp taşımadığının ve eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak durumda olup olmadığının yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından yapılan tespitine ilişkin tüm bilgileri, antreponun özelliğine göre bulunması öngörülen koşulları, antrepo alanının tam adresini ve özellik arz eden eşyanın depolandığı antrepolarda Ek-80'in II. Bölümü'nün B kısmında belirtilen şart ve nitelikleri taşıyıp taşımadığı, plan veya krokide belirtilen alan ile antrepo sahasının birbirine uyumlu olup olmadığı **(Ek ibare: RG-09.01.2024-32424)** hususlarını kapsar.

(3) (Değişik: RG-1/8/2017-30141) Antrepo açılış taleplerine ilişkin başvurular, yerinde incelemeler de yaptırılmak suretiyle ilgili antreponun fiziki yapısının bu Yönetmelikte belirtilen vasıf ve şartları haiz olup olmadığı hususu ile birlikte 518 inci maddenin **(Değişik ibare: RG-1/4/2020-31086)** sekizinci fıkrasında belirtilen hususlar ve dış ticaret politikaları göz önünde bulundurularak gümrük müdürlüğüne incelenir ve görüş de belirtmek suretiyle talep bölge müdürlüğüne intikal ettirilir. Antrepo açılış talepleri, bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılır ve Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(4) Gümrük antreposunun işletilmesine ilişkin şartlar verilen izinde gösterilir. Antrepo **(Ek ibare: RG-1/8/2017-30141)** açma ve işletme izin belgesinde antreponun tipi ve kodu yazılır.

(5) **(Ek: RG-12/6/2012-28321)** 330 uncu maddesinin altıncı fıkrası uyarınca, aynı antrepo açma ve işletme izni kapsamında bir antreponun belirli bir bölümünde parlayıcı, patlayıcı, yanıcı ve yanmayı artırıcı eşyanın depolanmasının istenmesi durumunda, ayrıca buna uygun itfaiye raporu, taahhütname ve ilgili diğer belgelerin de gümrük idaresine sunulması gerekir.

(6) **(Ek: RG-1/4/2020-31086)** Antrepo açma ve işletme yeri izni almak üzere başvuracak limited veya anonim şirketlerin, gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu ile vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması şarttır.

Gümrük idaresine karşı sorumluluk

MADDE 522 – (1) Antrepo işleticileri ve kullanıcıları; eşyanın gümrük antreposunda bulunduğu süre içerisinde gümrük gözetimi altında bulunmasını sağlamak, eşyanın iyi muhafaza edilmesi konusunda yükümlülüklerini yerine getirmek ve izinde belirtilen şartlara uymak zorundadır.

(2) Antrepo işleticileri ve/veya kullanıcıları, antrepolarına alınan eşyanın girerken gümrük idaresince tespit edilen miktarı üzerinden ve eğer tespit yapılmamışsa belgelerinde yazılı miktarları üzerinden, antrepoda eşya değiştirilmesinden, gümrük idaresine karşı mali bakımdan sorumludur.

(3) Bu sorumluluk, eşyanın gümrük idaresince tespit olunan veya belgelerinde ve antrepo beyannamesinde yazılı miktarına ve cinsine göre eksiklik veya değişiklik ortaya çıkması halinde, bunlara ait gümrük vergilerinin ve cezalarının ödenmesini kapsar.

(4) Ancak ;

a) Eşyanın tabiatından doğan kayıp ve firelerin,

b) Gümrüğün gözetimi ve denetimi altında, antrepoda yapılan işleme faaliyeti sonucu ortaya çıkan noksanlıkların,

c) Antrepo işleticilerinin ve kullanıcılarının kusur ve hatalarından meydana gelmeyen telef, kayıp, çalınma ve diğer haller dolayısıyla meydana gelen eksikliklerin, gümrük idaresine ispat edilmesi ve bunun idarece de kabul edilmesi halinde sorumluluk söz konusu olmaz.

(5) Eşya gümrük vergileri de dahil olduğu halde sigortalanmış ve sigorta sözleşmesine göre bu vergileri sigorta şirketinden tazminat olarak alınmış ise, bu gibi noksanlık ve eksikliklere ait gümrük vergileri sigorta ettirenden veya lehine ettirilenden alınır.

(6) Yukarıda yazılı nedenler dışında kalan noksanlıklar kabul edilmez. Bunların vergi ve cezaları toplamından oluşan tutar, yerine göre işletici veya kullanıcıya tazmin ettirilir.

(7) Tabiatları gereği antrepolarında ve antrepolar arası taşımalarda fire veren eşyanın ek-11'de yer alması halinde fire miktarlarının belirlenmesinde bu oranlar dikkate alınır.

(8) **(Ek: RG-1/4/2020-31086)** Türkiye Gümrük Bölgesine denizyoluyla konteyner ile taşınarak getirilen ve giriş gümrük idaresince miktar tespiti yapılmaksızın belgelerinde kayıtlı miktarlara göre antrepo beyannamesi verilerek aynı gümrük müdürlüğüne bağlı bir gümrük antreposuna konteyner ile sevk edilen eşyanın antrepoya alınması sırasında eşyanın kap adedinde antrepo rejimi beyanına göre farklılık tespit edilmesi halinde, kullanıcıdan söz konusu farklılığın sebebinin 45 gün içinde izah edilmesi istenir. Süresi içerisinde talepte bulunulması halinde bu süre

gümrük idaresince 30 gün daha uzatılabilir. Söz konusu farklılığın kap adedinde eksikliğe ilişkin olması durumunda antrepo beyannamesinde gerekli düzeltme yapılarak (a) bendine, fazlalığa ilişkin olması durumunda ise fazla çıkan eşya antrepo işleticisinin sorumluluğunda antrepoya alınarak (b) bendine göre işlem yapılır. Eksiklik veya fazlalığa konu olmayan kaplara ilişkin gümrük işlemleri devam ettirilir.

a) Eşyanın mahrecinden eksik yüklendiğinin ve eksikliğin kullanıcıdan kaynaklanmadığının süresi içinde kanıtlanamaması halinde eksik çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergileri kullanıcıdan tahsil edilir ve ayrıca kullanıcı hakkında Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

b) Eşyanın mahrecinden fazla yüklendiğinin süresi içinde kanıtlanması halinde fazla çıkan eşyanın ilgilisi tarafından gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına izin verilir. Eşyanın mahrecinden fazla yüklendiğinin süresi içinde kanıtlanamaması halinde fazla çıkan eşya Kanunun 177 nci maddesi kapsamında tasfiyeye tabi tutulur.

Sahibinin isteği üzerine antreponun devri veya kapatılması

MADDE 523 – (1) Antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri izin üzerine başka bir kişiye devredilebilir.

(2) Devre izin verilebilmesi için, devretmek isteyen taahhütlerini tamamen yerine getirmiş olması ve devralacak olanın da gerek antrepoda var olan, gerek sonradan konacak eşya ve maddeler dolayısıyla terettüp eden yükümlülük, sorumluluk ve diğer taahhütleri yüklenmesi gerekir.

(3) Özel antrepoların devri durumunda, antrepodaki eşyanın devralana devredilmemesi halinde, bu eşyanın antrepodan çıkarılması için gümrük idaresince bir aylık süre verilir. Bu sürenin uzatılmasını gerektirir bir durumun olması halinde, bu süre gümrük idaresince en çok iki ay uzatılabilir.

(4) D tipi antrepo, ancak kayıt yoluyla rejime giriş iznine sahip bir başka kişiye devredilebilir.

(5) İşletilmekte olan genel ve özel antrepoların devri için işletmeci ile antrepoyu devralmak isteyen kişi tarafından bağlı bulunulan gümrük müdürlüğüne müştereken müracaat edilmesi gerekir. Başvuru dilekçesinde devre ekonomik yönden neden ihtiyaç duyulduğu açıklanır.

(6) **(Değişik: RG-1/8/2017-30141)** Antrepoyu devralmak isteyen gerçek veya tüzel kişi tarafından; 518 inci maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında, 519 uncu maddede ve Ek-80'in I. BAŞVURU İÇİN ARANACAK BİLGİ VE BELGELER bölümünde bahsi geçen tüm şartların sağlandığını ispat eden belgelerin ve antreponun devrine ilişkin düzenlenen sözleşmenin ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi gerekir.

(7) **(Değişik: RG-30/6/2015-29402)** Gümrük müdürlüğü tarafından, antreponun mevcut işletmecisinin taahhütlerini tamamen yerine getirip getirmediği **(Ek ibare: RG-1/8/2017-30141)** ve devralan kişiye ilişkin koşulların sağlanıp sağlanmadığı incelenir ve görüş de belirtilmek suretiyle talep bölge müdürlüğüne intikal ettirilir. Antrepo devir talepleri, bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılır ve Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(8) Açtıkları genel ve özel antrepoları kapatmak isteyenler, bu taleplerini yazılı olarak ilgili gümrük **(Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141)** müdürlüğüne bildirir.

(9) **(Değişik: RG-09.01.2024-32424)** Sahiplerinin isteği üzerine genel ve özel antrepoların tamamen veya kısmen kapatılmasının talep edilmesi halinde, antreponun boş ve faaliyet gösterdiği yıllara ilişkin harç makbuzlarının tamam

olduğunun ve antrepodaki eşyanın 536 ncı madde uyarınca tutulan kayıtlara uygunluğunun tespit edilmesi üzerine Açma ve İşletme İzin Belgesi, ilgili gümrük müdürlüğünce antrepo işleticisinden geri alınır ve belgenin üzerine geri alınma tarihi yazılarak iptal edilir.

(10) Kapatılacak antrepolara yeniden eşya konmasına izin verilmez ve varsa buradaki eşya, her türlü masrafı antrepo sahiplerine ait olmak üzere **(Ek ibare: RG-1/8/2017-30141)** en geç altı ay içerisinde gümrük **(Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141)** müdürlüğünce gösterilen diğer antrepolara nakil veya yabancı memleketlere ihraç olunur ya da Kanununun 74 üncü maddesi çerçevesinde serbest dolaşıma sokulur. Bu işlemler tamamlanıncaya kadar antrepo işleticisi ve/veya kullanıcısının taahhüt ve sorumluluğu devam eder.

(11) **(Ek: RG-1/8/2017-30141)** Devrin şirket birleşmesi, bölünmesi veya tür değiştirmesi nedeniyle gerçekleşmesi halinde 518 inci maddenin **(Değişik ibare: RG-1/4/2020-31086)** sekizinci fıkrası hükmü uygulanmaz ve antrepoyu devretmek isteyen eski işleticinin antreponun fiziki alanına ilişkin sağladığı mevcut koşulların (...) **(Mülga: RG-20.04.2024 -32523)** korunması yeterlidir. Sadece antrepo işletme izninin devredilmesi durumlarında devralmak isteyen işleticinin antreponun fiziki alanına ilişkin mer'i mevzuatla getirilen şartları yerine getirmesi gerekir.

(12) **(Ek: RG-1/4/2020-31086) (Değişik: RG-24/9/2021-31608)** Şirket hisselerinin devri durumunda, 10 iş günü içerisinde Gümrük Müdürlüğüne bilgi verilir. Şirket sermayesinin % 10 veya fazlasının devredilmesi durumunda, devralan kişilere ilişkin 518 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır. Söz konusu üçüncü fıkra hükmünde yer alan koşulun sağlanamaması durumunda, yürürlükte olan mevzuata uygun şartlar sağlanıncaya kadar antrepoya eşya girişine izin verilmez.

Antrepolarda yapılacak değişiklikler

MADDE 524 – (Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Antrepolarda yapılmak istenilen ve antrepo planında değişiklik yapılmasını gerektiren tadilat, genişletme ve daraltma talepleri antreponun mevcut işletmecisinin taahhütlerini tamamen yerine getirip getirmediğinin incelenmesi neticesine göre gümrük müdürlüğünün görüşü ile birlikte bölge müdürlüğüne aktarılır ve bölge müdürlüğünce sonuçlandırılarak Bakanlığa bilgi verilir. Genişletme ve daraltma taleplerinde antrepo işletme iznine hak kazanılmasından sonra talep edilen değişikliğe ilişkin gerçekleştirilen mevzuat değişiklikleri dikkate alınır. Söz konusu talepler dışında kalan ve antrepo planında değişiklik yapılmasını gerektirmeyen değişiklik talepleri ise gümrük müdürlüğünce sonuçlandırılır ve bölge müdürlüğünce Bakanlığa bilgi verilir.

(2) Antreponun aynı gümrük idaresi **(Ek ibare: RG-1/4/2020-31086)** veya aynı Bölge Müdürlüğü bağlantısı farklı gümrük idaresi denetiminde bulunan başka bir adrese taşınması talepleri ile akaryakıt antrepolarına ilişkin tank ilavesi talepleri gümrük müdürlüğünce görüş belirtilmek suretiyle bölge müdürlüğüne intikal ettirilir. Talep bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılır ve Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(3) **(Ek: RG-20.04.2024 -32523)** Bir gümrük müdürlüğü denetimindeki antreponun aynı bölge müdürlüğüne bağlı başka bir gümrük müdürlüğüne bağlanması talebine ilişkin başvuru bölge müdürlüğüne yapılır. Bölge müdürlüğü, başvuruyu görüşü ile birlikte Bakanlığa iletir. Söz konusu başvuru Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(4) Birinci ve ikinci fıkrada yer alan işlemlere ilişkin yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit raporu düzenlenir. İzin Bakanlıkça verildiği durumlarda tespit raporları Bakanlığa da (Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü) gönderilir. Birinci ve ikinci fıkra kapsamı dışında kalan ve antrepo planında değişiklik yapılmasını gerektirmeyen değişiklik talepleri için yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit raporu düzenlenmez.

Antrepoya eşya girişinin durdurulması ve izin geri alınması

MADDE 525 – (1) Antrepo işleticilerinin (**Ek ibare: RG-1/8/2017-30141**) 518 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 519 uncu maddede aranan şartları taşıyıp taşımadıkları her yıl Ocak ayı itibarıyla kontrol edilir.

(2) Gümrük idaresi, taahhütlerine uymayan ve bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen antrepo işleticilerine ilk tebligat tarihinden başlamak ve en fazla bir yıl olmak üzere bu yükümlülüklerini yerine getirmelerini, aksi halde verilen süre sonunda izin geri alınacağını bildirir. Bu süre zarfında antrepoya eşya girişine izin verilmez. Yükümlülüğün yerine getirildiğinin tespiti halinde eşya girişine izin verilir. Antrepo sahipleri bu yükümlülüklerini belirlenen sürede yerine getirmedikleri takdirde, konu izni veren makama intikal ettirilir ve verilmiş izin geri alınır.

(3) (**Değişik: RG-30/6/2015-29402**) Antrepolarda, gümrük idaresi amirleri veya yetkili kılınacak gümrük personeli tarafından yapılacak denetleme neticesinde suistimal ve kaçakçılık dahil yolsuzluk hallerinin tespiti üzerine bu durum bölge müdürlüğüne bildirilir. Bölge müdürlüğünce karar verilmesi halinde tedbir olarak antrepoya eşya alınmasına izin verilmez ve duruma ilişkin Bakanlığa bilgi verilir. Yapılacak inceleme sonucunda antrepo açma ve işletme izni Bakanlıkça geri alınabilir.

(4) Antrepolarda, gümrük müfettiş ve yardımcıları, (**Mülga ibare: RG-1/8/2017-30141**) (...) tarafından yapılacak denetleme neticesinde suistimal ve kaçakçılık dahil yolsuzluk hallerinin tespiti üzerine Müsteşarlıkça karar verilmesi halinde tedbir olarak antrepoya eşya alınmasına izin verilmez. Yapılacak inceleme sonucunda antrepo açma ve işletme izni Müsteşarlıkça geri alınabilir.

(5) İzin geri alındığı hallerde de antrepodaki eşya için 523 üncü maddenin onuncu fıkra hükmü uygulanır.

(6) (**Değişik: RG-2/11/2011-28103**) 523 üncü madde hükümleri çerçevesinde sahiplerinin isteği ile kapatılma hali hariç, antrepo açma izni geri alınan;

a) Gerçek kişilere,

b) Tüzel kişilere,

c) Tüzel kişiliğin yönetim kurulu üyelerine, şirketi temsile yetkili kişilere ve şirket sermayesinin %10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilere,

d) (c) bendinde belirtilen gerçek kişilerin yer aldığı diğer tüzel kişilere,

İzin geri alındığı tarihten itibaren 5 yıl süre ile yeniden antrepo açma izni verilmez. (**Ek cümle: RG-22/1/2016-29601**) Bu süre geçtikten sonra, bu fıkrada sayılan kişilerin antrepo açmak veya devralmak istemeleri halinde; müracaatlar, ilgili bilgi, belge ve veriler dikkate alınarak Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(7) (**Ek: RG-2/12/2014-29193**) (**Mülga: RG-30/6/2015-29402**) (**Yeniden düzenleme: RG-7/10/2016-29850**) Yapılacak denetleme neticesinde;

a) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği asgari ücret tarifesinin altında hizmet verilmesi sonucu yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin belgesinin geri alınmasına karar verilmesi halinde bir ay süreyle,

b) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile tespit işlemi yaptıran antrepo işleticisi arasında tespit işlemi haricinde doğrudan veya dolaylı iş ilişkisinin tespiti halinde üç ay süreyle,

ilgili antrepoya eşya alınmasına izin verilmez.

(8) (Ek: RG-22/1/2016-29601) Antrepo işleticisinin taahhüt ve yükümlülüklerine aykırı hareket etmesi nedeniyle vergi kaybına neden olunması halinde antrepo açma ve işletme izni geri alınabilir.

(9) (Ek: RG-22/1/2016-29601) Antrepoda kaçakçılık gibi bir suistimal ve/veya yolsuzluk saptanması veya sekizinci fıkrada belirtilen durum nedeniyle antrepo açma ve işletme izni geri alınan kişilere, yeni bir antrepo açma ve işletme izni verilmez.

(10) (Ek: RG-1/8/2017-30141) Bu maddenin uygulanmasında, Ek-80'in II. ANTREPOLARDA ARANACAK ŞART VE NİTELİKLER bölümünün "C. ANTREPO ŞARTLARINA İLİŞKİN KUSURLAR" kısmında yer alan hafif, orta ve ağır kusurlar dikkate alınır. Yapılan inceleme, denetim veya işlemlerde antrepoda Ek-80'de sayılan kusurların tespiti halinde antrepo işleticilerine ilk tebligat tarihinden başlamak üzere "Hafif Kusur"da üç ay, "Orta Kusur"da bir ay süre verilerek yükümlülüklerin yerine getirilmesi bildirilir ve bu sürede antrepoya eşya girişine izin verilir. "Hafif Kusur" veya "Orta Kusur"un verilen süre içerisinde giderilememesi ile "Ağır Kusur" durumlarında antrepoya eşya girişine izin verilmez ve ikinci fıkra uyarınca işlem yapılır. Bu fıkra kapsamında verilen süreler en fazla bir kez ve verilen süre kadar uzatılır.

Teminat

MADDE 526 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-30/9/2020-31260)

(1) Antrepo işleticileri ve kullanıcıları tarafından Kanununun 96 ve 97 nci maddelerinde belirtilen sorumlulukları çerçevesinde, tahakkuk edebilecek gümrük vergilerini karşılamak amacıyla teminat verilir.

(2) Teminat, antrepoya alınan eşya için ayrı ayrı verilebileceği gibi 493 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca toplu teminat ya da 527 nci madde uyarınca antrepo işleticileri tarafından götürü veya yaygın götürü teminat olarak verilebilir. Ancak akaryakıt antrepoları ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun eki (I) sayılı liste kapsamı eşya için 527 nci madde hükümleri uygulanmaz.

(3) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya onaylanmış kişi statü belgesine sahip yükümlülerce, C ve E tipi antrepolarında yapılan işlemlerde ikinci fıkrada belirtilen teminat türlerine ilaveten 494 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca hesaplanmış götürü teminat da kullanılabilir.

(4) Antrepo işleticilerince 527 nci maddeye göre hesaplanmış götürü veya yaygın götürü teminat verilmemesi halinde, antrepoya alınan eşya için, üçüncü fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla ayrı ayrı veya toplu teminat verilmesi gerekir.

(5) Cumhurbaşkanlığı kararı uyarınca kısmi teminat uygulanacak hallere ilişkin teminat uygulama hükümleri saklıdır.

(6) Türk lirası veya yabancı para, Hazine tahvil ve bonusu ya da Bakanlıkça tespit edilecek bankalardan alınmış teminat mektupları dışında teminat kabul edilmez.

(7) Kanununun 98 inci maddesi uyarınca fuar ve sergilere konulan veya ithalat vergilerinden muaf olan yahut ihraç edilmek üzere antrepolara konulan eşya için teminat aranmaz.

Antrepo işleticilerince yararlanılacak götürü teminat

MADDE 527 – (Mülga: RG-2/12/2014-29193) (Başlığı ile Birlikte Yeniden Düzenleme: RG-30/9/2020-31260)

(1) Antrepo işleticilerince, antrepo rejiminde kullanılmak üzere götürü teminat verilebilir. Götürü teminat verilen antrepoya konulan eşya için başka bir teminat aranmaz.

(2) Antrepo işleticilerince her bir antrepo için verilecek götürü teminat aşağıda belirtilen şekilde hesaplanır:

a) 1.000 m² veya 2.000 m³'e kadar olanlar için 3.000.000 (Değişik: RG-20.04.2024 -32523) TL.

b) 1.000 m²'den sonraki her 1.000 m² için 1.000.000 (Değişik: RG-20.04.2024 -32523) TL (1.000 m²'nin altındaki artışlar 1.000 m²'ye tamamlanır).

c) 2.000 m³'den sonraki her 2.000 m³ için 1.000.000 (Değişik: RG-20.04.2024 -32523) TL (2.000 m³'ün altındaki artışlar 2.000 m³'e tamamlanır).

ç) Bir antrepo için hesaplanan götürü teminatın 40.000.000 (Değişik: RG-20.04.2024 -32523) TL'yi aşması durumunda aşan miktar dikkate alınmaz.

(3) Ek-77/A'ya uygun şekilde ve ikinci fıkraya göre hesaplanmış tutarda teminat mektubu, antrepo işleticilerince antreponun bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne sunulur. İşlemler, bölge müdürlüğüne sonuçlandırılır.

(4) Birden fazla antreposu bulunan antrepo işleticilerince, birden fazla antrepoyu kapsayacak şekilde yaygın götürü teminat verilebilir. Yaygın götürü teminat verilen antrepoları konulan eşya için başka bir teminat aranmaz.

(5) Antrepo işleticilerince yaygın götürü teminatın kullanılacağı antrepo sayısının 5 ve üzeri olduğu durumda, ikinci fıkra uyarınca hesaplanan götürü teminatların toplam tutarının %75'i kadar yaygın götürü teminat verilebilir.

(6) Yaygın götürü teminata ilişkin başvurular, ilgili bölge müdürlüğüne yapılır. Yaygın götürü teminat kullanılması talep edilen antrepoların, birden fazla bölge müdürlüğü bağlantısı gümrük müdürlüğü denetiminde olması halinde başvuru, antrepo işleticisinin bu kapsamdaki en fazla antreposunun bulunduğu bölge müdürlüğüne, bu şekilde belirleme yapılamaması halinde antrepo işleticisinin şirket merkezinin bulunduğu ilin bağlı olduğu bölge müdürlüğüne yapılır. İşlemler ilgili bölge müdürlüğüne sonuçlandırılır.

(7) Götürü teminat veya yaygın götürü teminat verilen antrepoları alan ve/veya hacim değişikliği nedeniyle mevcut teminat tutarının yetersiz kalması halinde, mevcut teminatı aşan tutar için ek teminat mektubu veya toplam tutarı karşılayacak tutardaki teminat mektubu, değişikliği takip eden bir ay içerisinde önceki teminatın verildiği bölge müdürlüğüne verilir. Aksi takdirde, götürü teminattan veya yaygın götürü teminattan yararlanılmasına izin verilmez.

(8) 498 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca Bakanlık, bu maddede düzenlenen teminat tutarlarına ve oranlarına ilişkin değişiklik yapmaya yetkilidir.

İndirimli ve toplu götürü teminat

MADDE 528 – (Mülga: RG-2/12/2014-29193)

İndirimli ve toplu götürü teminat için başvuru sırasında aranacak şartlar

MADDE 529 – (Mülga: RG-2/12/2014-29193)

Başvurunun incelenmesi

MADDE 530 – (Mülga: RG-2/12/2014-29193)

İndirimli teminattan faydalanma süresi ile bilgi ve belgelerin yenilenmesi

MADDE 531 – (Mülga: RG-2/12/2014-29193)

İzin iptali**MADDE 532 – (Mülga: RG-2/12/2014-29193)****Antrepo işleticileri tarafından uyulması zorunlu hususlar****MADDE 533 – (1) Antrepo işleticileri;**

a) Antrepo tesisat ve inşaatında, sonradan meydana gelecek arızaları tamir etmeye, gümrük haklarının emniyetle korunması ve hizmetlerin çabuk yapılması bakımından, Müsteşarlıkça zamanla gerekli görülen tesis ve değişiklikleri yapmaya ve ileri tekniğin meydana getirdiği aletleri ve cihazları sağlamaya; izin alınmadıkça varolan tesisleri hiç bir suretle değiştirmemeye, genişletmemeye veya azaltmamaya;

b) Antrepolar içinde gümrük işlemleri, antrepolar dışında gümrük denetlemesi ve gözetimi ile görevli gümrük ve gümrük muhafaza memurları için çalışma büroları ve gözetleme kulübeleri yaparak bunların aydınlatma, ısıtma, kırtasiye, matbuat, telefon ve görevle ilgili diğer ihtiyaçlarını sağlamaya,

c) Doğrudan doğruya belirli bir özel veya genel antrepo ile ilgili gümrük işlemlerini yerine getirmek üzere kurulan gümrük veya gümrük muhafaza memurlarının, devlet tarafından belirlenen maaş, fazla çalışma ücreti ve diğer tahsisat tutarlarını ilgili gümrük veznesine veya saymanlığın bankadaki hesabına aydan aya peşinen yatırmaya ve buralara kadar gidip gelme taşıt masraflarını ödemeye veya emirlerine bir araç sağlamaya; antrepolar, şehir merkezine uzakta bulunduğu takdirde, lojman sağlamaya veya antreponun bulunduğu yerde lojman varsa vermeye;

ç) Antrepo işleticilerinin buralarda görevlendirilmesini istedikleri gümrük veya gümrük muhafaza memurlarına ödenecek olan ve miktarı Müsteşarlıkça belirlenecek fazla çalışma ücretlerini ve yolluklarını peşin olarak gümrük veznesine veya saymanlığın banka hesabına yatırmaya; posta idareleri, buralarda yapılacak gümrük işlemleri ve denetimleri dolayısıyla gümrük memurlarına ödenecek olan ve Müsteşarlıkça belirlenen fazla çalışma ücretlerini belirtilen vezne veya hesaplara yatırmaya;

d) Tutacakları giriş, çıkış kayıt ve muhasebelerini bu Yönetmelikte ana hatları belirtildiği üzere gümrük denetlemesini sağlayacak şekil ve usullere uygun surette yürütmeye;

e) Antrepoyu ilerde Müsteşarlığın izni ile kısmen veya tamamen kapatmak istedikleri takdirde, mevcut eşyayı her türlü masraf kendilerine ait olmak üzere Müsteşarlıkça gösterilecek diğer bir antrepoya taşımaya; aksi halde bunları ithal veya yabancı ülkeye ihraç veya transit suretiyle antrepodan tamamen çıkarıncaya kadar, sorumluluk ve taahhütlerinin devam ettiğini kabul etmeye;

f) Müsteşarlık veya yetkili gümrük idaresi tarafından yapılacak gerekli diğer tavsiye ve istekleri yerine getirmeye;

mecburdurlar.

Antrepolarda aranacak şart ve nitelikler

MADDE 534 – (1) (Değişik: RG-1/8/2017-30141) Genel ve özel antrepo olarak kullanılacak kapalı ve/veya açık alanlarda Ek-80'in "II. ANTREPOLARDA ARANACAK ŞART VE NİTELİKLER" bölümünde belirtilen koşullar aranır.

(2) (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

(3) (Ek: RG-20/11/2012-28473) Bakanlıkça verilen izin kapsamında karayolu veya demiryoluyla yapılan akaryakıt transiti ile hava taşıtlarına yakıt vermek üzere havalimanlarında açılacak antrepolar hariç olmak üzere serbest dolaşımda olmayan akaryakıtın tanklara alınması tamamen deniz yoluyla veya boru hattıyla yapılır.

Deniz yoluyla gelen akaryakıtın (**Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141**) iskele, platform veya şamandıradan borularla tanklara iletilmesi gerekir.

(4) (**Ek: RG-2/12/2014-29193**) (**Mülga: RG-1/8/2017-30141**)

(5) (**Ek: RG-2/12/2014-29193**) (**Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141**) Ek-80'de yer alan ve asgari özellikleri belirtilen sayaç ve kameralara ilişkin teknolojik gelişmeler ile öngörülmeleyen durumları inceleyerek sonuçlandırmaya Bakanlık (Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü) yetkilidir. (**Ek cümle: RG-13/2/2016-29623**) Bakanlıkça (Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü) antrepo ile antrepoya alınan eşyanın özellikleri dikkate alınarak sadece antrepo sahası giriş ve çıkışına kamera sistemi kurulması istenebilir.

Antrepo ve geçici depolama yeri açma ve işletme izin belgeleri ve harçların tahsili (Değişik başlık: RG-31/3/2012-28250)

MADDE 535 – (Mülga: RG-1/8/2017-30141)

Antrepo stok kayıtları

MADDE 536 – (1) Eşya, antrepoya, gümrük idaresinin denetimi altında alınır.

Bu denetlemeyi gümrük adına, antrepoda görevlendirilmiş olan gümrük memuru (**Ek ibare: RG-7/10/2016-29850**) veya yetkilendirilmiş gümrük müşaviri (**Mülga ibare: RG-30/6/2015-29402**) (...) yapar.

(2) A, C, D ve E tipi antrepolarda, Kanununun 99 uncu maddesinde belirtilen antrepo stok kayıtlarını antrepo işleticileri tutar. Bu kayıtlar gümrük idaresinin kontrolüne imkan verecek şekilde tutulur.

(3) B tipi antrepoda, denetleyici gümrük idaresi, rejime giriş beyannamesinin ve rejimi sona erdiren beyanname ve belgelerin kaydını tutar ve belgeleri muhafaza eder. B tipi antrepo işleticisi ve/veya kullanıcısı da, söz konusu belgeleri muhafaza eder. Stok kayıtları tutulmayabilir.

(4) F tipi antrepoda, gümrük kayıtları stok kayıtlarının yerini alır.

(5) Eşyanın konulacağı gümrük antrepo tipi ve uygulanacak hükümler dikkate alınarak, kontrol için gerekli bütün ayrıntıları içermesi halinde, antrepo kullanıcıları tarafından ticari nedenlerle tutulan kayıtlar da stok kayıtları olarak kabul edilebilir.

(6) Antrepo rejimine giren eşya ile ilgili olarak, A, C, D ve E tipi antrepolarda stok kayıtlarının gösterildiği bir Antrepo Stok Defteri tutulur. Bu defterin her sayfası gümrük idaresi tarafından mühürlenir ve sayfa sayısı defterlerin başına şerhle onaylanır. Bilgisayar ile tutulan stok kayıtları defter hükmündedir.

(7) (**Değişik: RG-1/8/2017-30141**) Bu defterde; Ek-83'teki tablo muhteviyatı asgari bilgiler yer alır.

(8) D tipi antrepoya ilişkin stok kayıtlarında yukarıdaki bilgilere ilave olarak, antrepo beyannamesindeki kıymeti, miktarı ve ayrıntılı tanımı ile ihtiyaç duyulacak bilgilerin gösterilmesi gerekir.

(9) F tipi antrepoda yalnız kaçak zannı ile el konulan eşya elektronik ortamda kayda alınır.

(10) Stok kayıtlarının her zaman antrepoda bulunan eşya stok miktarını gösterecek şekilde tutulması gerekir. Antrepo işleticileri ve/veya kullanıcıları her yıl sonunda antrepo stok miktarını gösterir listeyi gümrük idaresine verir.

(11) Kanununun 104 üncü maddesinin ikinci fıkrasının uygulandığı durumlarda, eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulmadan önceki gümrük kıymeti stok kayıtlarında gösterilir.

(12) Eşyanın geçici çıkarılmasına ve ortak depolanmasına dair bilgiler de, stok kayıtlarında gösterilir.

Stok kayıt işlemleri

MADDE 537 – (1) Özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, antrepo rejimine tabi olarak antrepoya giren ve antrepo rejimini sona erdirerek antrepodan çıkarılan eşya antrepo stok kayıtlarında gösterilir.

a) Eşya antrepoya girdiğinde, stok kayıtlarına giriş işlemi;

1) A, C ve D tipi antrepoda eşyanın antrepoya fiziken girdiği sırada,

2) E tipi antrepoda eşyanın izin hak sahibinin antrepo addedilen depolama yerine ulaştığında,

Yapılır.

b) Gümrük antrepo rejimini sona erdirerek antrepodan çıkan eşya da antrepo stok kayıtlarına geçirilir. Bu kayıt işlemleri;

1) Basitleştirilmiş usullerden biri uygulanmış ise eşya antrepodan çıkarıldığı sırada,

2) Diğer durumlarda, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasını sağlayan beyannamenin tescilinden sonra teslimi sırasında, yapılır.

(2) Antrepo stok kayıtları tutulmayan B tipi antrepoda işlemler beyannameler üzerinden, F tipi antrepolarda ise beyannameler ve Kaçak Zannı İle El Konulan Eşya Defteri üzerinden yürütülür.

Yıllık sayımlar

MADDE 538 – (1) Genel ve özel antrepo işleticileri yıl sonunda antrepo mevcutlarına ilişkin bir listeyi ilgili gümrük idaresine verir. Her mali yılın başından itibaren gümrük idarelerinin denetimleri altındaki antrepolarda bulunan eşya, işleticiler tarafından verilen liste göz önünde bulundurulur ve sayılır.

(2) Genel antrepolardaki eşyanın kısa sürede sayılamayacak kadar çok olması halinde bunların örnekleme yöntemiyle veya mevcut eşyanın kısımlara bölünerek sayılması mümkündür.

(3) Sayım sonucu, bir tutanakla tespit edilir. Antrepolarda yapılan sayım sonucunda noksan çıkan eşyanın gümrük vergileri duruma göre işletici veya kullanıcıdan tahsil edilir veya teminatından mahsup edilir ve aynı zamanda buna sebebiyet verenler hakkında (**Değişik ibare: RG-23/5/2011-27942**) gerekli yasal işlem yapılır. (**Değişik son cümle: RG-15/5/2013-28648**) Ayrıca, Kanunun 236 ncı maddesi uyarınca bu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası alınır.

(4) (**Mülga: RG-30/6/2015-29402**) (**Yeniden düzenleme: RG-7/10/2016-29850**) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından fiziki sayım yapılarak stok kayıtları altışar aylık dönemler itibarıyla tespit edilen ve buna ilişkin raporları ilgili gümrük müdürlüğüne sunulan genel ve özel antrepolar, birinci fıkranın kapsamı dışındadır.

(5) Antrepolarda yapılan sayımlar sonucunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır. Fazlalığın kabul edilebilir nedenlerden ileri geldiği gümrük idaresine tevsih edilemediği takdirde, söz konusu eşya Kanunun 177 ncı maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca tasfiye edilir. Ayrıca, Kanunun 236 ncı maddesi uyarınca, fazla çıkan eşyaya isabet eden ithalat veya ihracat vergileri kadar para cezası alınır.

E tipi antrepoya konulacak eşyaya ilişkin özel hükümler

MADDE 539 – (1) Genel hükümler yanında, E tipi antrepolarda bu maddede belirtilen özel hükümler de uygulanır.

(2) Sadece antrepo sahibi adına gelen eşyadan;

a) Sanayicilere ait yatırım malı, hammadde, makine ve benzeri eşya ile yatırım malları ve makinelerden bir tesise ait olup, hacim, ağırlık ve hassasiyet gibi özellikleri nedeniyle antrepo binalarına alınamayan ve doğrudan montaj mahalline alınması gerekli bulunan eşya,

b) Sadece ithalatçı statüsünde olmakla birlikte, bozulabilir ya da telef olabilir türdeki eşya ile büyük yer tutan ağır ve hacimli eşya,

antrepo rejimi hükümlerine tabi olarak, antrepo addedilen yer veya montaj mahallerine ya da eşya sahibinin deposuna konulabilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca eşya konulan E tipi antrepo işleticileri, her ne sebeple ve suretle olursa olsun antrepo sayılan depo, yer veya mahallerde meydana gelecek çalınma, yanma, kaybolma, bozulma veya değiştirme gibi eşyanın miktarına ve niteliğine tesir eden hallerden dolayı gümrüğe karşı sorumludur. Bu sorumluluk, eşyanın vergi ve cezalarının yükümlü tarafından ödenmesini, bundan kaçınılması halinde teminattan mahsubunu da kapsar. Ancak, gümrük idarelerince, eşya sahibinin kusurundan kaynaklanmayan ve ortaya çıkması kaçınılmaz olan kayıp ve firelerden dolayı, eşya sahipleri ve antrepo işleticilerinin aynı kişi olduğunun belgelenmesi şartıyla, bunlar söz konusu sorumluluktan muaf tutulabilir. Bu hallere uğrayan eşyanın vergi ve cezaları teminatından mahsup veya doğrudan doğruya tahsil edilmek suretiyle kendilerinden alınır. Değiştirilen eşya dolayısıyla **(Değişik ibare: RG-23/5/2011-27942)** kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre ayrıca haklarında **(Değişik ibare: RG-23/5/2011-27942)** işlem de yapılır.

(4) Bu maddede belirtildiği şekilde kullanılan E tipi antrepoların işletme hakkının başkasına devrine izin verilmez.

(5) E tipi montaj müsaadeli özel antrepolardaki eşya, gümrük idaresinin denetlemesi, antrepo sahibinin sorumluluğu altında olup, idarenin haber ve izni olmadan bu yerlere gümrüklü olsun olmasın eşya konulamaz ve buralardan eşya çıkartılamaz. Bununla birlikte, montaj müsaadeli özel antrepo açılmasına izin verilen kişilerden, montaj mahalline alınmasına izin verilen eşya dışında herhangi bir eşyanın montaja alınmayacağına ilişkin noterden tasdikli bir taahhütname alınır.

(6) Montaj müsaadeli özel antrepolara konulacak eşya için teminat alınması zorunludur. Bununla birlikte, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından verilen yatırım teşvik belgelerinde yer alan yatırım malları, %100 gümrük muafiyetine tabi olması halinde, belgenin geçerlik süresi sonuna kadar antrepoya teminat aranılmadan konulabilir. Ancak, belgenin geçerlik süresi sona erdikten sonra antrepoda bulunan veya antrepoya alınacak eşyanın KDV ve fon dahil gümrük vergilerinin teminata bağlanması gerekir.

(7) Montaj müsaadeli özel antrepolara alınmalarına izin verilen eşyanın montajında kullanılacak aynı tesise ve komple olarak bir ünite teşkil edecek eşyaya ait yedek parça ve malzeme niteliğindeki ithale konu eşya, aynı firma veya kuruluşa ait daha önce açılmasına izin verilen ya da montaj müsaadeli özel antrepo ile birlikte açılmasına müsaade edilen kapalı bir özel antrepoya, böyle bir yer yoksa montaj mahallinde hazırlanacak ve gümrük müdürlüğünce müsaade edilecek kapalı yerlere konulur. Bu tür eşyanın, montaj mahallinde kullanılacağına ilişkin taahhütname alınır ve tam tespiti yapılmak suretiyle memur gözetiminde özel antrepodan veya kapalı sahadan alınıp montaj hattına verilir.

(8) Montaj müsaadeli özel antrepo açacakların, işlem bakımından bağlı olacakları gümrük idaresine verecekleri noterden tasdikli taahhütnamede, montaj mahallinde hazırlanan kapalı yer de ayrıca belirtilir.

(9) Montaj müsaadeli özel antrepo açmak isteyen kişiler, o yer gümrük idaresine yazı veya dilekçe ile başvurarak, uğraştıkları işle açacakları antreponun yeri ve buraya konulacak hacimli, ağır ve hassas eşya ile özel antrepo veya montaj sahasında hazırlanan kapalı yere konulacak yedek parça ve malzeme niteliğindeki eşya hakkında bilgi vermek zorundadır.

(10) Montaj müsaadeli özel antrepolara konulan eşyanın; Yatırım Teşvik Belgesi konusu olması halinde ek süreler dahil belge süresi sonunda; teşvik belgesi konusu olmaması halinde ise iki yıl içinde montajının tamamlanarak serbest dolaşıma giriş işlemlerinin yapılması gerekir. Ancak, montajın haklı ve geçerli sebeplerle tamamlanamadığının tevsiki halinde bu süre, gümrük idaresince uzatılabilir.

(11) Açtıkları montaj müsaadeli özel antrepoları kapatmak isteyenler durumu yazılı olarak ilgili gümrük müdürlüğüne bildirirler. Antrepodaki eşyanın komple bir tesis olduğunun, miktar ve çeşit bakımından bir ünite teşkil ettiğinin ekspertiz ve/veya bilirkişi raporuyla kanıtlanmasından sonra eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemleri tamamlanarak antrepo gümrük idaresince kapatılır.

(12) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı global liste muhteviyatı eşyanın çok fazla kalemden oluşması halinde, bunların ayrı ayrı üniteler olduğunun ve birbirleriyle entegre olarak çalıştığına tevsik edilmesi şartıyla, yatırım tamamen sonuçlanmadan kısmi ithalinin yapılması mümkündür. Bu durumda, ithali yapılan eşyanın, montajı tamamlanmayan eşya ile karışmaması için gerekli önlemlerin alınması gerekir.

Özelliği olan eşya için bilgi verme

MADDE 540 – (1) Çabuk bozulmak, akmak veya sızmak tehlikesine maruz veya saklanması külfetli, masraflı veya tehlikeli olan eşya, antrepolara konur konmaz işleticiler tarafından gereken koruyucu tedbirler alınarak durum görevli gümrük memuru (**Ek ibare: RG-7/10/2016-29850**) veya yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile birlikte tutanağa bağlanır. Ayrıca, eşya sahibi veya temsilcisine veya taşıyıcısına haber verilir ve tayin edilecek kısa bir süre zarfında eşyanın antrepodan kaldırılması istenir.

(2) Bu suretle sahip ve taşıyıcılarınca çekilmeyen eşya hakkında tasfiye hükümleri uygulanır.

(3) Eşya sahiplerine belirtilen şekilde haber verileceği sırada eşya bozulmaya, akmaya veya sızmaya başlar ve bunu, antrepoda alınacak tedbirlerle önlemeye imkan görülmezse görevli antrepo personeli, gümrük memurları (**Ek ibare: RG-7/10/2016-29850**) veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri (**Mülga ibare: RG-30/6/2015-29402**) (...) tarafından durum birlikte bir tutanakla tespit olunur. Gelebilirse, eşya sahibi de bu tespitte hazır bulunarak tutanağı imzalar.

Akaryakıt antrepoları ve buralara konulacak eşya

MADDE 541 – (1) (**Değişik: RG-1/8/2017-30141**) Akaryakıt antrepoları, benzin türleri, ham petrol, nafta (hammadde ve solvent nafta hariç), gaz yağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri, bio dizel ile sıvılaştırılmış petrol gazının (LPG) dökme veya kaplı olarak konulmasına özgü genel veya özel antrepolardır. Akaryakıt konulan antrepoların mal tahmil ve tahliyesinde kullanılan boru hatları da antreponun mütemmim cüzü sayılır. Antrepo izninde antrepo tipi de gösterilir.

(2) Bu antrepolara, gümrüğün izniyle;

- a) Dökme gelen eşyanın kaplanması ve kap içinde gelmiş olanların kaplarının değiştirilmesi için gerekli her türlü kaplar ve ambalaj maddeleri,
- b) Antrepo tesislerinin inşa ve tamiri için gerekli malzeme,
- c) Akaryakıt maddelerinin nakil ve dağıtılması amacıyla ve yalnız bu işe özgü olarak getirilmiş nakil araçları ve yedek parçaları, konulabilir.

(3) Hazine haklarının korunması ve gümrük gözetiminin etkin bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla, antrepoya konulacak eşyanın petrol ürünü olması halinde antrepo rejimine ait beyannameye eklenecek belgeler arasında sayılan taşıma belgesinde yer alan bilgilerin, antreponun denetiminde bulunduğu gümrük müdürlüğüne yirmidört saat öncesinden bildirilmesi gerekmektedir.

Dökme gelen sıvılar

MADDE 542 – (1) (Değişik: RG-1/8/2017-30141) Dökme gelen sıvılar tanklara konulur. Tanklara konulan sıvıların ölçümlerinin uygun yöntem ve cihazlarla yapılması esastır. Ancak, denizyoluyla gelen veya giden benzin türleri, nafta (hammadde ve solvent nafta hariç), gaz yağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri, bio dizel ile sıvılaştırılmış petrol gazının (LPG) akaryakıt antreposuna girişinde ve antrepodan çıkışında Ek-80'in II. Bölümü'nün B kısmınının 16 ncı maddesinde belirtilen sayaçlar ile ölçüm yapılır. Sayaçla ölçüm yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir. Yurtdışına transit edilecek olması durumu hariç olmak üzere, Bakanlıkça belirlenecek hallerde bu eşya, sayaç sistemi ile ölçümünün yapılması koşuluyla antrepoya alınmaksızın doğrudan başka bir gümrük rejimine tabi tutulabilir.

(2) Sıvılar boş bir tanka alınacak ise, nakil aracından bu tanka sevkine başlamadan önce verici borular gümrük mührü ile mühürlenir. Mühürleme işleminden sonra, tank mevcudu ölçülür. Boşaltılacak sıvılar tamamen tanka aktarılınca, tankın alt kısmındaki su musluğu açılarak istenilen miktardaki su boşaltılır, musluklar mühürlenir. Tanklardan böylece akıtılan suların ekonomik değerlerinin olması ve talep edilmesi halinde, bu eşyanın ilgili gümrük idarelerince serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine tabi tutulmasına izin verilir.

(3) Yeni gelen sıvılar kısmen dolu olan bir tanka konulmak istenir ise, yeni gelen sıvının aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olması şartıyla izin verilir ve boşaltmaya başlamadan önce, tank mevcudu usulü dairesinde tespit edilir.

(4) Dökme gelen sıvıların kısmen dolu olan bir antrepo tankına alınması taleplerinin kabulü:

a) Gümrüğe ibraz edilecek yurtdışı analiz raporu ile bu eşyaya ilişkin faturada kayıtlı cins ve nev'ine ilişkin bilgilerin uyum göstermesi,

b) Hazine haklarının korunması amacıyla, tankta bulunan ve yeni gelen sıvının birbirinin kimyasal özelliklerini bozması olasılığına karşı yeni gelen sıvının aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olduğuna dair talep sahibi firmadan taahhütname alınması,

şartlarına bağlıdır. Ancak, yeni konulan sıvının tankta bulunan sıvı ile aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olduğuna ilişkin analiz raporu alınmadan bu tanktan eşya çıkışına izin verilmez.

(5) Antrepoya konulan farklı gümrük tarife istatistik pozisyonu ve vergi oranına tabi eşyanın birbirleri ile karıştırılmasına izin verilebilir. Karışım sonucunda elde edilen eşya ile ilgili olarak, karışımda yer alan eşyadan tarife pozisyonuna göre dahil

olduğu faslın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna sahip eşya üzerinden hesaplanacak gümrük vergileri esas alınarak işlem yapılır.

(6) Gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanmasını olumsuz etkilememesi ve aşağıda belirtilen şartlara uyulması kaydıyla, serbest dolaşımda bulunan ve serbest dolaşımda bulunmayan dökme eşyanın, zorunluluk halinde aynı tankta bulunmasına gümrük idarelerince izin verilir.

a) Bu gibi eşyanın cins ve niteliklerinin aynı olması gerekir.

b) Tankta bulunan serbest dolaşımda olmayan eşyanın miktarının sabit tutulması ve bu eşyanın tanktan tamamen çekilişine kadar geçen zaman içinde vuku bulacak noksanlıklara isabet eden gümrük vergilerinin, itirazsız ödenmesi icap eder.

c) Bu şekilde eşya bulunan tanklara yeniden eşya alınmaz.

ç) Bu gibi tank mevcudu eşyanın, boş olmayan diğer bir tanka aktarılmasına müsaade edilmez.

d) (**Değişik RG-2/12/2014-29193**) (**Değişik cümle: RG-13/2/2016-29623**) Tankta bulunan serbest dolaşıma girmiş eşyanın, gümrük işlemlerinin bitirilmesini müteakip derhal antrepodan çıkarma işlemine başlanır ve çıkarılacak miktara bağlı olarak bu işlem akaryakıt antreposu tanklarına konulan eşya için on beş gün, diğer eşya için ise altmış gün içinde tamamlanır. Bu süreler içerisinde serbest dolaşıma girmiş eşyanın antrepodan çekilememesi halinde bu süreleri otuz güne kadar uzatmaya gümrük müdürlükleri yetkilidir. Bunun dışındaki farklı durumları inceleyerek sonuçlandırmaya gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri yetkilidir.

e) (**Değişik ibare: RG-1/8/2017-30141**) Benzin türleri, nafta (hammadde ve solvent nafta hariç), gaz yağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri, bio dizel ile sıvılaştırılmış petrol gazının (LPG) bulunduğu tankların dışındaki tanklarla ilgili olarak, (c) ve (**Değişik ibare: RG-2/7/2010-27629**) (ç) bentleri hükümleri uygulanmaz.

Kanununun 176 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde işlem görecektir akaryakıtların konulduğu antrepolarda (c) bendi hükümleri uygulanmaz

(7) Aynı cins ve neviden ve aynı vergi oranına tabi olan serbest dolaşımda bulunan ve bulunmayan dökme ürünün gerekli tedbirler alınmak suretiyle aynı boru hattı kullanılarak tahliyesine ve taşınmasına gümrük idaresince izin verilebilir.

(8) (**Ek: RG-2/12/2014-29193**) (**Mülga: RG-1/8/2017-30141**)

(9) (**Ek: RG-22/3/2018-30368**) Aynı cins ve nevi ve aynı gümrük tarife istatistik pozisyonunda olmakla birlikte farklı vergi oranlarına tabi sıvılar, işlemlerin tankta bulunan eşyanın tamamına teşmil edilecek şekilde vergileri en yüksek olan eşya esas alınarak tekemmül ettirilmesi ve eşyanın yurtdışına transit edilmesi kaydıyla kısmen dolu tanka konulabilir.

Tankların ölçülmesi

MADDE 543 – (1) Tankların ölçümünün, uygun cihazlarla yapılması esastır. Antrepo işleticileri, ölçümde kullanılan cihaz ve bilgisayarların nitelik ve sıhhatlerini kontrol ettirmek, gümrük idaresinin talebi halinde ölçüme ilişkin ve stok mevcudunu gösterir listeleri gümrüğe ibraz etmek zorundadır. Uygulanacak bu teknikler herhangi bir zamanda eşyanın mevcudunun tespitine imkan vermelidir. İlgili kurumca kontrol edilmiş ölçüm cihazlarının, faaliyete geçmeden önce tanklara konulması ve bu ölçüm cihazları olmayan tanklara en kısa sürede bu cihazların takılması zorunludur.

Tanklardan alınacak eşyanın tespiti

MADDE 544 – (1) Tanklardan alınacak sıvının miktarının 543 üncü maddede belirtilen cihazlarla tespit edilmesi esastır. Bununla birlikte, aşağıdaki şekilde de ölçüm yapılabilir.

(2) Tanklardan alınacak sıvının miktarını tespit için tank kapsamı, bir defa çıkış işlemine başlamadan evvel, bir defa da bu işlem bittikten sonra olmak üzere, iki defa ölçülerek iki ölçü arasındaki fark bulunur. Eğer antrepo dahilinde istiap hacmi tayin ve tespit edilmiş ve bu işe özgü küçük hacimde bir tank varsa, sıvılar bu ölçülü tanka akıtılır ve doğrudan doğruya miktarı tayin edilerek büyük tank mevcudundan düşülür.

Tahlil sonuçlanmadan tanklardan eşya çıkarılmayacağı

MADDE 545 – (1) Transit suretiyle çıkış hariç olmak üzere, bir tanka konmuş sıvıların tahlil sonucu belli olmadıkça, bu tanktan eşya çıkarılamaz.

(2) Acele hallerde tahlil sonucu belli olmadan da tanktan eşya çekilebilir. Bu takdirde, eşya çekilmeden evvel örnek alınıp tahlile gönderilmiş bulunması şarttır. Tahlil sonucunun beyana aykırı çıkması halinde, sistem üzerinde beyannameye meşruhat düşülür ve vergilerin yeniden hesaplanmasını gerektirir bir durum olması halinde vergi tahakkuku yeni duruma göre yapılır.

(3) Gümrük işlemlerine ve diğer kurumlarca yapılacak kontrollere esas numuneler eşya tanka konulduktan sonra alınır.

Tanktan tanka eşya nakli

MADDE 546 – (1) Boru hatları dahil, antrepo sahası bir bütün olarak kabul edildiğinden, dökme gelen sıvıların tanklar arasında hareketi için izin almaya gerek yoktur. Ancak eşya cinslerinin karıştırılmaması gerekir. Bu hususta gümrük idaresine yazı ile bilgi verilir. Antrepo işleticisi, bu hareketin izlenebilmesi için, gümrük idaresinin talebi üzerine, tanklar arasında nakledilecek eşyanın cins, miktarı ve tank numarası gibi ayrıntılarını gösterir bir listesini gümrük idaresine verir.

Tanklardan kaplara eşya nakli

MADDE 547 – (1) Dökme getirilen eşyanın serbest dolaşımda olmayan kaplara konularak ithali mümkün değildir.

Rafineriler için verimlilik oranı

MADDE 548 – (1) Antrepo işleticileri, izin belgelerinde gösterilen ve gümrükçe onaylanan verimlilik oranı veya standart bir verimlilik oranı tespit edilmiş ise bu oran üzerinden gümrük idaresine karşı sorumludur.

Rafineriler için mamul defteri

MADDE 549 – (1) Antrepo stok kayıtlarına yardımcı olmak amacıyla mamul defteri tutulabilir. Bu defterin, bütün mamul çıkış miktarları yazıldıktan sonra toplamı alınır. Elde edilecek sonucun stok defterinin çıkış miktarıyla aynı olması gerekir.

Rafineriler için yıl sonu muvazene işlemleri

MADDE 550 – (1) Çıkış işlemlerine esas alınan miktarlar, gerçek çıkış miktarları olduğundan, vergilendirme yönünden ayrıca bir işlem yapılmaz.

(2) Antrepo işleticisi tarafından tutulan stok kayıtlarının, antrepoya alınan eşya miktarı ile verimlilik oranı uygulandıktan sonra elde edilen ürün miktarını ve dolayısıyla herhangi bir zamanda mevcut eşya stokunu göstermesi gerekir. Gümrük idaresi, bu kayıtları her zaman kontrol edebilir. Ayrıca rafineri idaresinin bilanço dönemi sonunda bilançosu ile stok kayıtları karşılaştırılır.

a) Mamul çıkışlarının karşılaştırılması:

1) Çıkış için tartı pusulaları esas alındığına, vergilendirme bu miktarlar üzerinden yürütüldüğüne ve diğer taraftan rafineri idaresi de muhasebe kayıtlarına intikal ettirdiği miktarları aynı pusulalar uyarınca tespit ettiğine göre; rafineri idaresinin yıllık hesap dönemi sonunda düzenlediği bilanço veya imal raporlarındaki miktarlarla, gümrük idaresince vergileri tahakkuk ettirilen yıllık çıkış miktarları arasında bir fark bulunmaması gerekir.

2) Bu nedenle rafineri idaresi yıl sonunda düzenlediği yıllık imalat raporları, yıllık satış raporları ve bu verilerin yer aldığı yıllık mizan ve bilançolarının yetkililerce tasdik edilmiş birer örneğini gümrük idaresine verir.

3) Gümrük idaresi, tartı pusulalarına istinaden elde ettiği ithalat neticeleriyle, rafineri idaresinin yıl sonu muhasebe işlemlerine göre bulunduğu neticeyi karşılaştırır.

4) Karşılaştırma sonucunda, vergileri ödenen ithal rakamları, rafineri idaresinin muhasebe kayıtlarında gösterdiği rakamlara uygunsa, verilen belgeler üzerinde bu husus şerh edilir ve bir dosyaya konularak saklıya kaldırılır.

5) Şayet, muhasebeleştirilen miktar, vergileri ödenmiş olan miktardan fazla ise, onbeş gün içerisinde sebebinin izahı istenilir. Şayet cevap verilmez veya sebebi izah olunamazsa, bu takdirde aradaki farka isabet eden miktar için vergiler tahakkuk ettirilerek tahsil edilir veya teminatından mahsup edilir.

6) Eğer muhasebeleştirilen miktar, vergileri ödenmiş olan miktardan az ise, onbeş gün içerisinde sebebinin izahı istenilir.

7) Şayet farkın mükerrer vergilendirmeden meydana geldiği veya sair mücbir bir sebebe dayandığı kanıtlanamazsa durum ilgili mercilere intikal ettirilmek üzere Müsteşarlığa bildirilir.

b) Rafineri mevcudunun tespiti:

1) Antrepo işleticileri tarafından tutulan stok kayıtlarının rafineri sahasındaki mevcudu her zaman göstermesi zorunludur. Verimlilik oranı da göz önünde bulundurularak tespit edilen miktarlar, rafineri idaresinin yıl sonu envanter rakamları ile karşılaştırılır

2) Karşılaştırma sonucunda kayden antrepo sahasında mevcut görülen miktar ile envanter miktarları arasında bulunacak ve yıllık ithal tutarının % 2'sini aşmayan eksik veya fazlalıklar verim marjı kabul edilir.

Fuar ve sergi yerlerine ilişkin özel hükümler

MADDE 551 – (1) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler, özel antrepo sayılır ve izin belgesi düzenlenirken antrepo tipi gösterilir. Fuar ve sergi yerlerinde sergilenmek üzere getirilen eşyaya geçici ithalat rejimi hükümleri uygulanır.

Gümrüksüz satış mağazalarına ilişkin özel hükümler

MADDE 552 – (1) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarının kuruluş, işleyiş ve eşya satışına ilişkin esaslar, 13/10/2006 tarihli ve 26318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

(2) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarının kuruluş, işleyiş ve eşya satışına ilişkin Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliğinde hüküm bulunmayan hallerde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Depolama Yeri ve Gümrük Antrepolarına İlişkin Ortak Hükümler

Ayrı dosya açılması, açma ve işletme izin belgesi düzenlenmesi ve harçların tahsili

MADDE 553 – (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/8/2017-30141)

(1) Gümrük idarelerinin gözetim ve denetimi altında bulunan her antrepo ve geçici depolama yeri için bu idarelerde ayrı bir dosya açılır. Bu dosyalarda izinler, yazışmalar ve benzeri belgeler muhafaza edilir. Antrepolar ve geçici depolama yerleri kapatılsa dahi, bu belgeler kapanış tarihinden itibaren beş yıl süre ile saklanır.

(2) 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı tarifede yazılı olan ve harca tabi bulunan antrepo ve geçici depolama yerleri açma izni belgelerine ilişkin harcın peşin olarak ödenmesi, harcın ödenmesini müteakip söz konusu belgenin düzenlenmesi gerekmektedir. Harç ödenmeden açma ve işletme izin belgesi verilmesi halinde, bu belgelere ilişkin harçlardan belgeleri veren memurlar mükellef ile müteselsilen sorumludurlar. Her yıl tahsil edilecek bu harçlar, antrepo veya geçici depolama yerlerinin bağlı bulunduğu vergi dairesince tahsil edilir.

(3) Açma ve işletme izin belgeleri ile açma izin belgelerinin verilmesi ve bu belgelere ait harçların tahsiline ilişkin olarak aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılır.

a) Antrepo ve geçici depolama yerlerine ilişkin izin yazısının gümrük idaresine intikal etmesini müteakip, harcın ödenmesi için, vergi dairesine bir yazı yazılır; aynı zamanda bu yazının bir örneği firma yetkilisine elden verilir.

b) Açma ve işletme harcının veya açma harcının tahsil edildiğine dair vergi dairesi makbuzunun veya yazısının ilgili tarafından yedi gün içinde gümrük müdürlüğüne ibrazı halinde, Açma ve İşletme İzin Belgesi veya Açma İzin Belgesi gümrük idaresince düzenlenerek ilgisine verilir. Söz konusu belgeler bizzat gümrük müdürü veya vekili tarafından imzalanır.

c) Açma ve işletme harcı toplamı veya açma harcının tahsil edildiğine dair Vergi Dairesi makbuzu veya yazısının, Vergi Dairesine muhatap yazının ilgiliye verildiği tarihten itibaren yedi gün içinde gümrük müdürlüğüne ibraz edilmemesi halinde, bu sürenin bitiminden itibaren on beş gün içinde bir müzekkere ile durumun aynı vergi dairesine bildirilmesi, ayrıca bu süre içinde ilgiliye gönderilecek yazıda söz konusu harcın yatırılması gerektiği, aksi takdirde verilen iznin iptal edileceği hususu bildirilir.

ç) Açma ve İşletme İzin Belgesinin ilgili bulunduğu antreponun veya geçici depolama yerinin görülebilir bir yerine asılacağı ilgisine tebliğ edilir. Denetimler sırasında bu belgelerin yerinde bulunup bulunmadığına dikkat edilir.

d) Açma ve işletme harçları yatırılmadan izin belgesi düzenlenmez ve söz konusu yere eşya girişine izin verilmez.

e) Bu yerler kapatıldığında söz konusu belgeler geri alınarak dosyasında muhafaza edilir.

(4) Açma ve işletme izin belgelerinin verildiği tarihi takip eden yıllarda da bu harçların tahsilini sağlamak amacıyla işleticilerin mükellefiyet kayıtlarının bulunduğu vergi dairesine bildirilir. Gümrük müdürlüklerince düzenlenen antrepo ve geçici depolama yerleri açma ve işletme izin belgelerinde, harca konu değişikliklerin, değişiklik tarihinden itibaren on beş gün içerisinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Defterdarlığa bildirilmesi gerekir.

(5) Antrepolara veya geçici depolama yerlerine ilişkin yıllık harcın Ocak ayı sonuna kadar yatırıldığına ilişkin makbuzun gümrük idaresine ibraz edilmemesi halinde, bu antrepolara ve geçici depolama yerlerine eşya girişine izin verilmez.

(6) Antrepo ve geçici depolama yerlerinin gerek ilgilinin isteği, gerekse idarece re'sen kapatılması üzerine kapatma işleminin gerçekleşmesini müteakip ilgili vergi dairesine durum bir yazı ile bildirilir.

Görevli gümrük memurları

MADDE 554 – (1) Geçici depolama yerleri ile genel ve özel antrepolarda, işleticilerin kendi memurlarından başka gümrük memurları da bulunur. Gümrük memurlarının bulunması zorunlu olmayan geçici depolama yerleri ile antrepoları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

(2) Gümrük personeli, giriş, çıkış, elleçleme, teşhir, kayıt ve nakil işlerinde gümrük idaresi adına gerekli denetim ve gözetimi yapmak üzere hazır bulunur.

(3) Bu memurlar, giriş ve çıkış kapılarını ve geçici depolama ve antrepo sahasını kolaylıkla gözetim altında tutacak vaziyette hazırlanmış özel yerlerde çalışır ve görevlerinin devamınca işlerinden ayrılmaz.

Güvenlik önlemleri

MADDE 555 – (1) (**Değişik: RG-7/10/2016-29850**) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri bulunmayan antrepo ile geçici depolama yerlerinde çift kilit bulundurulması zorunludur.

(2) Çift kilit altında bulundurulan geçici depolama yeri ve antrepoların, gümrüğe ait anahtarları gümrük memurlarınca kullanılır ve bu memurlar geçici depolama yeri ve antrepoların her açılıp kapanışında görevli geçici depolama yeri ve antrepo işleticisinin personeli ile beraber bulunarak kapıları birlikte açar, kapatır ve kilit altına alırlar.

(3) Çift kilit altında bulundurulan geçici depolama yeri ve antrepoların giriş veya çıkışında kullanılmayan kapıları, gümrük memurlarınca yalnız içerden kilitlenip mühürlenir.

Olağanüstü hallerde çift kilitli geçici depolama yeri ve antrepoların açılması

MADDE 556 – (1) Çift kilit altında bulundurulan geçici depolama yeri ve antrepoların kapalı bulunduğu zamanlarda, zorunlu bir sebepten dolayı anahtarların kullanılmasına gerek hasıl olduğu takdirde, durum gümrük ve işletme görevlilerince bir tutanak ile tespit olunur. Bu tutanakta, geçici depolama yeri veya antreponun açılmasına kimin tarafından emir verildiği veya gerek görüldüğü, emri kimin uyguladığı, geçici depolama yeri ve antreponun açılmasından kapanmasına kadar cereyan eden olaylar, geçici depolama yerlerinden ne gibi eşyanın çıkarıldığı veya buraya hangi eşyanın konulduğu belirtilir. Tutanak mümkün olan en kısa sürede gümrük idaresine verilir.

(2) Çift kilitli geçici depolama yeri ve antrepoların böyle bir zorunluluk dolayısıyla açılışında, mümkünse açılmadan evvel, değilse açıldıktan sonra durum gümrük idaresine en hızlı iletişim araçlarıyla bildirilir.

(3) Yangın, sel ve diğer tabii afetler vukuunda, birinci fıkra hükümlerine göre, uygulamadan evvel gerekli tedbir alınarak, geçici depolama yeri ve antrepo açılabilir.

Geçici depolama yeri ve antrepolara kimlerin girebileceği

MADDE 557 – (1) Geçici depolama yeri ve antrepolara, görevli memur, hizmetli ve işçilerle, bunların amir ve denetçilerinden ve (**Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250**) gümrük ve ticaret müfettişi ve müfettiş yardımcılı ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevlilerden, (**Ek ibare: RG-7/10/2016-29850**) yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri ile (**Mülga ibare: RG-30/6/2015-29402**(...)) gümrük müşavirleri ve

yardımcılarından, eşya sahipleri veya adlarına harekete yetkili olanlardan ve gümrük idaresince izin verilen şahıslardan başka kimse giremez.

Denetleme

MADDE 558 – (1) Diğer gümrük mevzuatı ve bu Yönetmelik ile belirtilen esasların yerine getirilip getirilmediğini tayin edebilmek üzere (**Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250**) gümrük ve ticaret müfettişi ve müfettiş yardımcıları ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevliler, görevlerinin gerektirdiği hallerde geçici depolama yeri ve antrepolarda işlemleri, kayıt ve belgeleri incelemeye ve teftiş etmeye, yoklama ve ilgililer hakkında denetleme yapmaya yetkilidirler.

(2) Yukarıdaki fıkrada yazılı yerlerin sahip veya personeli, denetleme yapanlara bu yerleri hemen açmak ve her türlü kolaylığı göstermek, istenilen açıklamaları yapmak ve belgeleri vermek zorundadırlar.

(3) Alanlar tarafından, alınan belgelerin onaylı birer örneği verilir.

(4) Giriş ve çıkış defterleri gibi her zaman kullanılacak olan kayıtlar yerinde incelenir. İnceleme sırasında bu defterler alınması gerektiğinde imza karşılığında alınır, bu takdirde giriş veya çıkış kayıtları, yeniden açılacak defterler üzerinde yürütülür. Bu defterlerin baş tarafına, (**Değişik ibare: RG-31/3/2012-28250**) gümrük ve ticaret müfettişi ve müfettiş yardımcıları ile gümrük müdürlüklerince imzaları atılarak bu durum şerh edilir.

(5) Diğer kayıt ve belgeler alınmak istenirse, imza ile verilir.

Yetki

MADDE 559 – (1) Ekonomik gereklilikler ve dış ticaret politikaları dikkate alınarak, geçici depolama yerleri ve gümrük antreposu ile ilgili düzenleme yapmaya, bu Yönetmelikte öngörülmeleyen sorunların ortaya çıkması halinde bunları inceleyerek sonuçlandırmaya Müsteşarlık yetkilidir.

(2) (**Değişik: RG-30/6/2015-29402**) Bakanlık, sınırlarını açık olarak belirtmek kaydıyla, bu Yönetmelik çerçevesinde geçici depolama yeri veya antrepo açma ve işletme izni verme ve kapatma yetkisini gümrük ve ticaret bölge müdürlüklerine devredebilir.

(3) (**Ek: RG-2/12/2014-29193**) Antrepolara konulan eşyanın tabi tutulabileceği gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma sınırlama getirmeye Bakanlık yetkilidir.

(4) (**Ek: RG-3/1/2019-30644**) Geçici depolama yerleri ve antrepolara ilişkin ön izin, yatırım izni, açma ve işletme izni, devir, kapatma ve adres değişikliği ile planda değişiklik yapılmasını gerektiren değişiklik taleplerine ilişkin başvuruları elektronik ortamda almaya ve sonuçlandırmaya Bakanlık yetkilidir.

İKİNCİ KISIM

Gümrük Müdürlükleri ve Çalışma Zamanı⁷

Gümrük müdürlükleri ve çalışma saatleri

MADDE 560 – (**Başlığıyla birlikte değişiklik: RG-31/3/2010-27538**)

(1) Müsteşarlık kurumsal internet sayfasında yer alan gümrük müdürlükleri yetkilerine göre A ve B sınıfı gümrük müdürlükleri olarak iki sınıfa ayrılır. A sınıfı

⁷ (Değişik kısım başlığı: RG-31/3/2010-27538)

gümrükler, her türlü gümrük işlemlerini; B sınıfı gümrükler, yalnızca yolcu ve yolcu beraberinde gelen eşya ile Müsteşarlıkça belirlenen gümrük işlemlerini yapmaya yetkilidir.

(2) Her gümrükte günlük kanuni çalışma saatlerinin başlangıç ve sonu, iklim, mevsim ve o yerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Müsteşarlıkça belirlenir. Ancak, Müsteşarlıkça belirlenmeyen durumlarda ilgili Valilikçe yapılan düzenleme uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Gümrüklerde İş Takibi ve Gümrük Müşavirleri ile Gümrük Müşavir Yardımcıları

Gümrükte iş takibi

MADDE 561 – (1) Bütün kişiler, gümrük mevzuatı ile öngörülen tasarrufları ve işlemleri bizzat kendileri takip edebilecekleri gibi bu tasarruf ve işlemleri gerçekleştirmek üzere bir temsilci tayin edebilir. Temsilci, temsil edilen kişi namına hareket ettiğini beyan etmek, temsilin doğrudan veya dolaylı olduğunu belirtmek ve sahip olduğu temsilnameyi gümrük idaresine ibraz etmek zorundadır.

(2) Posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığına konu, miktar ve değeri Kanunun 225 inci maddesine göre belirlenen eşyanın gümrük işlemleri, posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerce vekaletname ibraz edilmeksizin, dolaylı temsilci olarak sonuçlandırılabilir.

(3) Gümrük idarelerinde dolaylı temsil yoluyla iş takibini, eşya sahibince verilmiş noter tasdikli vekaletnameyi haiz gümrük müşavirleri yapabilir. **(Ek cümle: RG-28/12/2011-28156)** Ancak kamu kurum ve kuruluşlarınca verilecek vekâletnamelerde noter onayı aranmaz.

Vekaletnamelerde en az aşağıdaki hususlara yer verilir;

a) Tarafların açık adresleri, vergi daireleri ve vergi daireleri sicil numaraları.
b) Yapılacak işlerin amacı, kapsamı
c) Tarafların Kanunda yer alanlara ilaveten belirlemeleri gereken karşılıklı sorumluluk ve yükümlülükleri.

Ç) Vekaletname yeri, tarihi ve varsa süresi.

d) Temsilin türü.

(4) **(Değişik birinci paragraf: RG-31/3/2010-27538)** Gümrük idarelerinde doğrudan temsil yoluyla iş takibi yapılabilmesi konusunda aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) **(Değişik: RG-31/3/2010-27538)** Gümrük idarelerinde özel hukuk tüzel kişilerinin doğrudan temsil yoluyla iş takibi yapacak kanuni temsilcileri hariç diğer kişilerde, Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (h) dışındaki bentlerinde sayılan şartlar aranır. Beyanname imzalanabilmesi, tahakkukun tebellüğü ve itiraz gibi hukuki sonuç doğuran tasarruf ve işlemler dahil, tüm gümrük işlemlerinin takibinde; çalıştığı şirket tarafından sigorta ettirildiğine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu aylık sigorta primleri bordrosu, şirketi temsil etmeye yetkili olduğunu gösterir temsil belgesini haiz olması ve temsil belgesinin Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanması ve konuya ilişkin **(Değişik ibare: RG-3/1/2019-30644)** Ticaret Sicil Yönetmeliğinin 16 ncı maddesi uyarınca düzenlenen Ticaret Sicil Tasdiknamesinin ilgili gümrük idaresine ibrazı zorunludur. Özet beyan ve taşıdıkları

eşyanın sadece transit işlemlerini yapacak kara, deniz ve havayolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcilerinde söz konusu şartlar aranmaz.

b) **(Değişik: RG-31/3/2010-27538)** Doğrudan temsil yolu ile iş takibi yapacak kişilerin gümrük işlemleri için gerekli BİLGİ Kullanıcı Kodu taleplerinde (a) bendinde belirtilen belgeler ilgili gümrük idaresi tarafından aranır. Belgelerin ibraz edilmemesi veya eksik ibraz edilmesi halinde ilgililere kullanıcı kodu verilmez veya bloke konulur.

c) 1) Devlet, belediye ve özel idarelerle, diğer kamu tüzel kişilerinin memurları idare ve müesseselerine ait eşyanın gümrük işlemlerini takibe yetkilidir.

2) Bu kurumlarda çalışan memurların durumu, gümrüğe resmi bir belge ile ispat olunur. Gümrük işlemlerini takibe yetkili memurların değiştirilmesi halinde bu durum gümrük idarelerine bildirilir. Bu memurların gerek gümrük beyannamelerinde ve gerekse diğer belgeler üzerinde imzalarının yanına kuruluş unvanını eklemeleri gerekir.

ç) Kara, deniz ve havayolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcileri, taşıdıkları eşyanın sadece transit işlemlerini doğrudan temsil yoluyla takip edebilir.

(5) Bu maddede belirtilen vekaletname ve temsilnamelerin gümrük idaresine verilmesi ve bunların düzenli bir şekilde saklanması gerekir. Söz konusu vekaletname ve temsilnameleri ibraz etmeyen kişilerin iş takip etmeleri yasaktır.

(6) Eşya sahipleri veya 561 inci maddede belirtilen kişiler tarafından imzalanan beyannameler ile bu beyannameler kapsamı eşya ve söz konusu eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin hükümlerin uygulanması için gerekli olan belgeler gümrük müşavir yardımcılarının tarafından da verilebilir.

(7) Gümrük müşavir yardımcılarının, beyanda bulunmak üzere muayenelerde gümrük müşaviri yerine hazır bulunabilir ancak, eşya sahiplerine yapılacak tebliğleri kabul edemez ve onların adına sözlü veya yazılı istek veya itirazda bulunamaz. Vekâletnameleri olmak kaydıyla gümrük işlemleri bitirilmiş eşyayı geçici depolama yeri veya antrepodan çıkarabilir **(Mülga ibare: RG-2/12/2010-27773)** (...).

(8) Gümrük müşavir yardımcılarının, gümrüklerde tek başlarına iş takibinde bulunamaz, fatura düzenleyemez.

Bağımsız çalışmayan gümrük müşavirleri

MADDE 562 – (1) Gümrük müşavirleri, gümrük müşavirliği şirketi dışında bir tüzel kişilik bünyesinde çalışmalarını halinde sadece çalıştıkları şirketlere ait eşyanın gümrük işlemlerini takip edebilir. Bu durumda söz konusu kişilere 561 inci maddenin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bendi hükümleri uygulanır.

Gümrük müşavirinin yükümlülükleri

MADDE 563 – (1) Gümrük müşavirleri imzaladıkları beyanname ile ilgili cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğundan ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülüklerin uyulmasından, Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, sorumludur.

(2) Gümrük müşavirleri; şahıslarına ve şirketlerine ait ibrazı zorunlu izin belge numarası, şirket adı, **(Değişik ibare: RG-19/6/2021-31516)** şirketi temsile yetkili kişiler, ticaret sicil gazetesi vb. bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde bunları bir hafta içinde gümrük müşavirleri derneklerine bildirirler. Söz konusu bilgi ve belgeler dernekler tarafından en geç bir hafta içerisinde ilgili başmüdürlüğe gönderilir. Değişiklik olmayan hallerde ise durum her yılın ikinci ayı içerisinde bir yazı ile gümrük müşavirleri dernekleri vasıtasıyla bağlı bulunulan başmüdürlüğe bildirilir.

(3) Gümrük müşavirleri yanlarında çalışan müşavir yardımcıları ve stajyerlerin görevden ayrılmaları halinde, bunlar için ilişik kesme belgesi düzenler ve yanlarında çalışmaya başlayacaklardan da bu belgeyi arar. İlk defa göreve başlayacak gümrük müşavir yardımcıları ve stajyerler bu hükmün dışındadır. Müşavir yardımcıları ve stajyerlerin göreve başlama ve ayrılmaları, ilgili gümrük müşaviri tarafından bir hafta içinde gümrük müşavirleri derneğine, bu dernek tarafından da bir hafta içinde bağlı bulunulan **(Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538)** gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne yazı ile bildirilir. Söz konusu bildirimlere sigorta müdürlükleri tarafından onaylanmış sigortalı işe giriş bildirgesinin bir örneği eklenir. **(Değişik son cümle: RG-15/5/2013-28648)** Stajyerlik ve gümrük müşavir yardımcılığı için gerekli bir ve iki yıllık sürelerin hesaplanmasında sigortalı olarak işe başlama tarihi ve sigortalı olarak çalışılan süre dikkate alınır.

(4) Herhangi bir gümrük müşavirliği şirketine bağlı olmaksızın müstakil olarak dolaylı temsilci sıfatıyla gümrük işlemlerini takip eden gümrük müşavirleri, gördükleri hizmet karşılığında elde edecekleri her tür gelir için hesabına beyanda buldukları kişi veya kuruluş ya da taşımacılara serbest meslek makbuzu düzenlemek zorundadır. Bu kişilerin yaptıkları hizmet karşılığında başka bir şirket veya kişi fatura, makbuz veya benzeri belge düzenleyemez.

(5) Şirketler gördükleri hizmet karşılığında elde edecekleri gelirleri için gümrük beyannamesinde hesabına beyanda buldukları kişi veya kuruluşlara şirketleri adına fatura kesmek ve bunu muhasebe kayıtlarında göstermek zorundadır.

(6) **(Değişik: RG-12/1/2017-29946)** Gümrük müşavirleri mesleki faaliyetlerini gerçek kişi olarak veya tüzel kişilik oluşturarak sürdürebilirler. Tüzel kişilik ortağı olan gümrük müşavirleri gerçek kişi olarak mesleki faaliyette bulunamazlar. Gümrük müşavirlerince kurulan tüzel kişiliklere müşavir yardımcıları da ortak olabilir. Gümrük müşavir ve müşavir yardımcıları dışındaki kişiler, gümrük müşavirliği yapacak olan tüzel kişilere ortak olamazlar. Gümrük müşavirlerince kurulan tüzel kişiliklerin Kanununun 5 inci maddesine göre dolaylı temsilci olarak iş takip edebilmeleri için anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin, limited şirketlerde şirket müdürlerinin şirket ortağı olması gerekir. Tüzel kişiliği temsil ve ilzam etmek üzere atanan şirket ortağı dışındaki üçüncü kişilere ancak sınırlandırılmış temsil yetkisi verilebilir.

(7) **(Ek: RG-20.04.2024 -32523)** Gümrük müşavirliği hizmeti veren gerçek ve tüzel kişiler ile bunların ortak ve çalışanları, hesabına beyanda buldukları kişi veya kuruluşlara ait öğrendikleri bilgi ve ticari sırları mesleki faaliyetlerine son verseler dahi açıklayamazlar. Ancak, adli veya idari her türlü inceleme veya soruşturma durumunda bu hüküm uygulanmaz.

(8) **(Ek: RG-20.04.2024 -32523)** Gümrük müşavirliği hizmeti veren gerçek ve tüzel kişiler, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla beyanda bulunulmasına yönelik olarak kullandıkları bilgisayar sistemlerinde verilerin güvenliği için her türlü tedbiri almak zorundadır. Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla beyanda bulunulmasına yönelik üçüncü kişilerden hizmet alınması durumunda hizmet alınan kişiyle yazılı sözleşme yapılması ve bu sözleşmede hizmet sağlayıcının verilerin güvenliği için her türlü tedbiri alacağı ve sunulan hizmet kapsamındaki bilgi ve sırları açıklayamayacağı hususlarının açıkça belirtilmesi gerekir.

(9) (Ek: RG-20.04.2024 -32523) Sekizinci fıkrada yer alan sözleşme şartını yerine getirmeyen gerçek ve tüzel kişi müşavirlerin, bu şart yerine getirilinceye kadar dolaylı temsil hizmeti vermesine izin verilmez.

Çalışma yeri

MADDE 564 – (1) Gümrük müşavirleri, tebligat adresleri ve çalışma yerlerini o yerin bağlı olduğu gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne ve ilgili gümrük müşavirleri derneğine yazı ile bildirir. Birden fazla gümrük müşaviri bir tüzel kişilik oluşturarak çalıştıkları takdirde de, durumları hakkında aynı şekilde ilgili başmüdürlüğe ve derneğe bilgi verirler.

(2) Gümrük müşavirlerinin çalışma yeri, gümrük işleri nedeniyle kendilerine yapılacak tebligat için yerleşim yeri ve bu merkezin bulunduğu gümrüğün bağlı olduğu başmüdürlük veya başmüdürlük bulunmayan yerlerde müdürlük bölgesi için devamlı iş çevresi sayılır.

(3) Çalışma yeri dışında diğer başmüdürlükler ve bağlantılarında iş takibi yapmak isteyen gümrük müşavirleri iş takibine başlamadan önce bu durumu ilgili gümrük müdürlüğüne bildirir.

(4) Çalışma yerinin değiştirilmesi, Müsteşarlıkça verilen Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi/Gümrük Müşavir Yardımcılığı İzin Belgesinin değiştirilmesi ile mümkündür.

Gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı izin belgesinin kaybedilmesi

MADDE 565 – (1) Gümrük müşavirleri veya gümrük müşavir yardımcıları, izin belgelerini kaybetmeleri halinde, kayıp ilanını içeren gazete ve gerekli belgelerle birlikte ilgili Gümrük Müşavirleri Derneklerine bu durumu dilekçe ile bildirirler. Yeniden izin belgesi düzenlenmesi ile ilgili işlemler Dernekler aracılığıyla yürütülür.

Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınavları

MADDE 566 – (Değişik: RG-12/1/2017-29946)

(1) Gümrük müşavir yardımcılığı sınavı yazılı olmak üzere tek aşamada; gümrük müşavirliği sınavı ise yazılı ve sözlü olmak üzere iki aşamada yapılır.

(2) Gümrük müşavir yardımcılığı ve gümrük müşavirliği yazılı sınavları Bakanlık tarafından klasik veya test usulünde yapılabilir ya da Bakanlıkça belirlenen bir yükseköğretim kurumuna, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına veya sınav yapan diğer resmi kuruluşlara yaptırılabilir. Bakanlık tarafından yapılacak protokolle şartları belirlenen yazılı sınavların testlerinin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi işlemleri sınavı yapan kuruluş veya kuruluşlar tarafından yürütülür.

(3) Gümrük müşavirliği sınavının yazılı kısmını kazananlar, Bakanlıkça tayin edilecek yer ve zamanda sözlü sınava tabi tutulur.

(4) Yazılı ve sözlü sınavlarının tarihi ve başvuru koşulları sınav tarihinden en az bir ay önce ilan edilir.

(5) Bu madde hükümlerine göre yapılacak sözlü sınavlar adayın;

a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyinin,

b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücünün,

c) Liyakati, temsil kabiliyeti, bilgi düzeyi, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğunun,

c) Genel yetenek ve genel kültürünün,

değerlendirilmesi suretiyle yapılır. Adaylar, sınav kurulu tarafından (a) bendi için altmış puan, (b) bendi için yirmi puan, (c) ve (ç) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar tutanağa geçirilir. Sözlü sınavda başarılı sayılabilmek için kurul üyelerinin 100 tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az 70 olması gerekir.

(6) Sözlü sınavda, tutanak dışında herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz.

Sınav konuları

MADDE 567 – (1) Gümrük müşavirliği (**Mülga ibare: RG-13/5/2015-29354**) (...) sınavı aşağıdaki konulardan yapılır;

- Gümrük Kanunu ve gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin ikincil düzenlemeler,
- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve bu Kanuna ilişkin ikincil düzenlemeler,
- Dış ticaret ve kambiyo mevzuatı,
- Gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konular, uluslararası anlaşmalar ile Avrupa Birliği mevzuatının gümrüğe ilişkin hükümleri,
- Türk Gümrük Tarife Cetveli ve İzahnamesi.

(2) Gümrük müşavir yardımcılığı sınavında ise, soruların % 20'si Türkçe, matematik, (**Değişik ibare: RG-12/1/2017-29946**) Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ile vatandaşlık bilgisi konularını içeren genel yetenek ve genel kültür sorularından, % 80'i ise birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan konulara ilişkin sorulardan oluşur.

Değerlendirme

MADDE 568 – (1) Sınav sonuçlarının değerlendirilmesi yüz tam puan üzerinden yapılır.

(2) (**Değişik: RG-13/5/2015-29354**) Gümrük müşavirliği yazılı ve (**Danıştay Onbeşinci Dairesinin 10/4/2017 tarihli ve E.:2015/6082; K.:2017/1636 sayılı kararı ile iptal ibare:** sözlü sınav)larının her birinden yetmiş veya üzerinde puan alanlar başarılı sayılır.

(3) (**Değişik: RG-11/8/2020-31210**) Gümrük müşavir yardımcılığı yazılı sınavından yetmiş veya üzerinde puan alanlar başarılı sayılır.

Sınav Kurulu ve görevleri

MADDE 569 – (1) (**Değişik: RG-13/5/2015-29354**) Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınav kurulu, Gümrük ve Ticaret Bakanı tarafından belirlenir. Kurul, Bakanlık temsilcilerinden seçilen bir üyenin başkanlığında Bakanlıktan dört ve Gümrük Müşavirleri Dernek Başkanlarından bir olmak üzere beş kişiden oluşur.

(2) (**Değişik: RG-12/1/2017-29946**) Kurul, Bakanlık tarafından yapılan yazılı sınavlar ile gümrük müşavirliği sözlü sınavlarının yürütülmesini sağlamak ve sınav sonuçlarını değerlendirmekle görevlidir.

Sınavların yürütülmesi

MADDE 570 – (1) Sınava giriş belgesi ve bununla birlikte geçerli bir kimlik belgesi ibraz edemeyenler sınava alınmazlar.

(2) Sınavda kopya çekenler, kopya verenler veya bunlara teşebbüs edenler hakkında tutanak düzenlenir ve bunların sınavları geçersiz sayılır.

(3) Sınava katılma koşullarını taşımadıkları halde sınava girenlerin sınav sonuçları geçersiz sayılır.

Sınav sonuçlarının duyurulması ve sonuçlara itiraz

MADDE 571 – (1) Gümrük müşavirliği sınavları ile gümrük müşavir yardımcılığı sınav sonuçları (**Değişik ibare: RG-12/1/2017-29946**) Bakanlığın kurumsal internet sayfasından duyurulur.

(2) Sınav sonucunun duyurulduğu tarihten itibaren on gün içinde (**Değişik ibare: RG-12/1/2017-29946**) Bakanlığa başvurularak sınav sonuçlarına itiraz edilebilir.

(3) (**Değişik: RG-12/1/2017-29946**) İtirazlar otuz gün içinde değerlendirilerek sonucu adaylara yazı ile tebliğ edilir.

Mesleki yeterlilik sınavı

MADDE 572 – (Mülga: RG-13/5/2015-29354)

Gümrük müşavirlerine ve müşavir yardımcılara verilecek belgeler ve tutulacak sicil kayıtları

MADDE 573 – (1) Sınavda başarı gösteren gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları Müsteşarlıkça talep edilen belgelerle birlikte ilgili Gümrük Müşavirleri Derneğine başvurur. Bu belgelerin Dernek tarafından Müsteşarlığa teslimini müteakip Müsteşarlık tarafından fotoğraflı İzin Belgesi düzenlenir. Bu kişiler ancak izin belgelerini aldıktan sonra mesleki faaliyette bulunabilir.

(2) Fotoğraflı izin belgeleri, ilgililerce gümrük idarelerinde buldukları süre içerisinde görülebilecek şekilde üzerlerinde bulundurulur.

(3) Müşavirlerin çalışma yeri olan başmüdürlük ve müdürlükçe gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları için fotoğraflı bir sicil kütüğü tutulur.

(4) Gümrük müşavirlerine verilecek izin belgeleri 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca ruhsat harcına tabidir.

(5) Sınavsız gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcısı olabileceklerden Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi veya Gümrük Müşavir Yardımcılığı İzin Belgesi almak isteyenlerin İzin Belgesi müracaatları, faaliyette bulunmak istedikleri bölgedeki Gümrük Müşavirleri Derneği vasıtasıyla yapılır ve adına düzenlenen İzin Belgesi aynı dernek aracılığıyla kişiye teslim edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri

Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri

MADDE 574 – (Mülga: RG-30/6/2015-29402) (**Yeniden düzenleme: RG-7/10/2016-29850**)

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri, Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden ekonomik etkili gümrük rejimleri, nihai kullanım, basitleştirilmiş usul uygulamaları ve diğer gümrük işlemlerinin doğru olarak uygulanmasını sağlamak için Bakanlıkça belirlenen tespit işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilen ve 576 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan gümrük müşaviridir.

(2) Birinci fıkrada geçen tespit işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin çalışma usul ve esasları Bakanlıkça yayımlanan tebliğ ve genelgelerle belirlenir.

(3) (**Ek: RG-11/8/2020-31210**) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri gümrük işlemleri ile ilgili tespitlerin yapılabilmesi amacıyla tespit raporuna konu edilecek işlemle sınırlı olmak kaydıyla ilgili firmadan bilgi ve belge isteyebilir.

(Değişik başlık: RG-3/1/2019/30644) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin sorumluluğu ve uygulama esasları

MADDE 575 – (Mülga: RG-30/6/2015-29402) (Yeniden düzenleme: RG-7/10/2016-29850)

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, yapmış oldukları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin düzenlenen raporların ve onayladıkları EUR.1/EUR.MED ve A.TR dolaşım belgelerinin doğruluğundan sorumludur. Yaptıkları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin raporların doğru olmaması halinde, tespit işleminin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratan vergilerden ve kesilecek cezalardan yükümlü ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

(2) (Ek: RG-3/1/2019/30644) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri Bakanlıkça belirlenecek çalışma bölgelerinden birisini seçer ve bu bölge dışındaki gümrük idarelerinin denetimi altındaki antrepolarla tespit sözleşmesi yapamazlar.

(3) (Ek: RG-3/1/2019/30644) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri yanlarında gümrük müşavir yardımcısı (Mülga ibare: RG-11/8/2020-31210) (...) (Ek: RG-03/01/2023-32062) ve stajyer çalıştırabilirler. (Ek: RG-03/01/2023-32062) Stajyer, gümrük müşavir yardımcısı tarafından yapılması gereken iş ve işlemleri yapamaz. Bu şekilde davrandığı tespit edilenlerin stajına son verilir ve bu kişiler bir daha yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında çalıştırılmaz.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yanlarında çalışan gümrük müşavir yardımcıları;

a) Sigortalı olarak çalıştığı yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği firması adına özel ve genel antrepoların giriş-çıkış işlemleri ve bu antrepolarda yapılan elleçlemelere ilişkin olarak düzenlenen sayım tutanaklarını imzalayabilir.

b) Bizzat yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından işlem yapılmasına ilişkin özel düzenleme olmaması kaydıyla antrepoya eşya alınmasına ve çıkarılmasına ilişkin tespit işlemlerinde kullanılması öngörülen mühür ve kaşeleri kullanabilir, gerekli meşruhatı verebilir.

c) (Değişik: RG-11/8/2020-31210) Yaptıkları işlemlerden doğacak şahsi sorumlulukları saklı kalmak üzere, hukuki ve mali sorumluluk yanlarında çalıştıkları yetkilendirilmiş gümrük müşavirine aittir.

ç) (Değişik: RG-11/8/2020-31210) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin bağlı bulunduğu veya sözleşme imzaladığı antreponun bağlı bulunduğu Bölge Müdürlüğü ve Gümrük Müşavirleri Derneğine kayıtlı olmaları gerekir.

d) (Değişik: RG-11/8/2020-31210) Hizmet veremediği zorunlu durumlarda otuz gün süre ile sınırlı olmak şartıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin ortak olduğu firmada çalışan bir başka gümrük müşavir yardımcısı görevlendirilebilir.

e) (Ek: RG-11/8/2020-31210) Yapmaları gereken iş ve işlemleri başkasına yaptırılmaz. Bu şekilde davrandığı tespit edilenler bir daha yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında çalıştırılmaz.

(4) (Ek: RG-3/1/2019/30644) Birden fazla genel antrepo ile tespit sözleşmesi imzalayan yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin her bir antrepo için en az bir gümrük müşavir yardımcısı görevlendirmeleri gerekir.

(5) (Ek: RG-3/1/2019/30644) Genel ve özel antrepolara eşya giriş çıkış işlemleri ile antrepoda stok kayıtlarının altışar aylık dönemler itibariyle tespiti işlemlerini

yapacak yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, iki genel antrepoyu geçmemek üzere toplam dört antrepo için rapor düzenleyebilir.

(6) **(Ek: RG-3/1/2019-30644)** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince kurulan şirketlerin, Bakanlıkça belirlenecek tespit işlemlerini yapabilmesi için şirket ortaklarının tamamı ile şirketi temsil ve ilzama yetkili müdürlerinin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olması şarttır.

(7) **(Ek: RG-3/1/2019-30644)** Şirket ortağı yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin, Bakanlıkça belirlenecek antrepoya ilişkin tespit işlemlerini yapabilmesi için şirketteki hisselerinin en az %20 olması gerekir.

(8) **(Ek: RG-3/1/2019-30644)** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği belgesini iade eden ya da belgesi geri alınan müşavirlerin, yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği şirketlerindeki ortaklıklarını sonlandırmaları gerekir.

(9) **(Ek: RG-3/1/2019-30644)** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri birden fazla yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği şirketine ortak olamazlar.

(10) **(Ek: RG-3/1/2019-30644)** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği yetkisini kazanan kişinin gümrük müşavirliği statüsünün devam etmesi nedeniyle bu Yönetmeliğin Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerine ilişkin maddelerinde yer almayan hususlarda gümrük müşavirinin tabi olduğu mevzuat hükümleri yetkilendirilmiş gümrük müşaviri için de geçerlidir.

(11) **(Ek: RG-11/8/2020-31210)** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, tespit sözleşmesi kapsamında bizzat yapacağı işleri başkasına yaptırıamazlar.

(Değişik başlık: RG-3/1/2019-30644) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin sahip olması gereken nitelikler ve yetki belgesi

MADDE 576 –(Mülga :RG-30/6/2015-29402) (Yeniden düzenleme: RG-7/10/2016-29850)

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin aşağıda belirtilen niteliklere sahip olmaları gerekir:

a) Kanununun 228 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile geçici 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gümrük müşavirliği izin belgesine sahip olmak ya da Kanununun 228 inci maddesinin birinci fıkrası ile geçici 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası uyarınca hak sahibi olup, en az yedi yıl süre ile gümrük müşavirliği izin belgesine sahip olmak,

b) **(Değişik: RG-11/8/2020-31210)** Son yedi yıl içinde Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası almamış olmak,

c) Dolaylı temsil suretiyle gümrük idarelerinde iş takip etmemek ve bu amaçla kurulmuş tüzel kişilere ortak olmamak,

ç) Tespit işlemlerinin yapılacağı kişiler ve antrepo işleticileri ile ortaklık ve çalışan statüde ilişkisi bulunmamak,

d) Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca birden fazla geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası almamış olmak,

e) **(Değişik: RG-11/8/2020-31210)** Ertelenmiş, hükmün açıklanması geriye bırakılmış, para cezasına veya tedbire çevrilmiş ya da affa uğramış olsalar bile kaçakçılık, zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas, yalan yere şahadet, suç tasnii, iftira gibi yüz kızartıcı suçlar ile resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, vergi kaçaklığı veya vergi

kaçakçılığına teşebbüs suçları, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlar ile örgütlü suçlardan ceza almamış olmak,

f) 4458 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca son üç yıl içerisinde üçten fazla uyarma veya kınama cezası almamış olmak,

g) **(Değişik: RG-12/1/2017-29946)** En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, iktisat, siyasal bilgiler, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakülteleriyle bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul olunan yurt içi ya da yurt dışındaki öğrenim kurumlarından birinden mezun olmak veya diğer öğretim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olmakla beraber bu fıkra da belirtilen dallardan lisansüstü diploma almış olmak,

ğ) **(Değişik ibare: RG-30/12/2021-31705)** Yetmiş yaşını doldurmamış olmak.

h) **(Ek: RG-11/8/2020-31210)** Mesleğin şeref ve haysiyetine uymayan durumları bulunmamak,

(2) **(Değişik: RG-11/8/2020-31210)** Birinci fıkra da sayılan niteliklere sahip olan gümrük müşaviri gerekli evraklarla Bakanlığa müracaat eder. Bakanlıkça yapılan değerlendirme sonucunda bu kişiler yetkilendirilebilir. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği yetki belgesi başvuruları; birinci fıkranın (e) bendinde sayılan fiillere ilişkin gümrük idaresi veya adli makamlarca yürütülen bir soruşturma veya kovuşturma olması hallerinde; söz konusu soruşturma veya kovuşturma sonuçlanıncaya kadar değerlendirmeye alınmaz. Yetki belgesinin süresine ilişkin hususlar şunlardır:

a) Yetki belgesinin süresi iki yıldır ve bu süre birinci fıkranın (ğ) bendinde yer alan nitelik dikkate alınarak daha kısa belirlenir.

b) İki belge dönemi boyunca herhangi bir disiplin cezası almamış olanlar için (a) bendinde belirtilen süre ilk defasında üç yıl olarak uygulanır. Üç yıllık dönemde de herhangi bir disiplin cezası almamış olanlar için düzenlenecek belgenin süresi bir yıl artırılır. Bu bende göre artırılabilecek süre dört yılı geçemez.

(3) **(Değişik: RG-11/8/2020-31210)** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği yetkisinin verilmesi ve yetki belgesinin düzenlenmesine ilişkin olarak aşağıda yer alan işlemler yapılır:

a) Adına yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği yetki belgesi düzenlenen kişinin gümrük müşavirliği dolayısıyla kullandığı kodlar pasif hale getirilir.

b) Yetki belgesi sahibi için yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği profili oluşturulur.

c) Düzenlenen yetki belgesi, gümrük müşavirinin kayıtlı bulunduğu Bölge Müdürlüğüne ve başvuru sahibine elektronik ortamda gönderilir.

ç) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri erişim kodunun kullanımından sorumludur. Erişim kodunu başkasına kullandırdığı anlaşılan yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgesi süresiz olarak geri alınır.

d) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin adı-soyadı, tüzel kişi ticaret unvanı, faaliyet adresi, telefon ve e-posta adresi bilgileri Bakanlık internet sayfasında yayımlanır. Bu bilgilerde herhangi bir değişiklik olması durumunda, yedi gün içerisinde bilgilerin sistem aracılığıyla güncellenmesi için Bakanlığa bildirimde bulunulur.

Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında çalışılan süreler

MADDE 577 – (Mülga: RG-30/6/2015-29402) (Yeniden düzenleme: RG-7/10/2016-29850) (Değişik: RG-11/8/2020-31210)

(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince özel ve genel antrepo eşya giriş ve çıkış işlemlerinin tespitiyle ilgili olarak görevlendirilen gümrük müşavir yardımcılarının Kanununun 228 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları haiz olmaları kaydıyla, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında çalıştıkları süreler değerlendirilmeye alınır.

(2) **(Ek: RG-03/01/2023-32062)** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince staj amacıyla çalıştırılan kişilerin, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri yanında çalıştıkları süreler, Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen staj süresinden sayılır.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine uygulanacak cezalar ve yetki belgesinin geri alınması

MADDE 578 – (Mülga: RG-30/6/2015-29402) (Yeniden düzenleme: RG-7/10/2016-29850)

(1) **(Değişik: RG-11/8/2020-31210)** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince yapılan işlemlere ilişkin olarak mevzuata aykırı durumların belirlenmesi halinde haklarında Kanununun geçici 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

(2) **(Değişik: RG-11/8/2020-31210)** Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilme şartlarından birinin kaybedilmesi, tespit işlemleri ile ilgili olarak Bakanlıkça belirlenen asgari ücret tarifesinin altında hizmet verilmesi, mesleği icabı elde ettiği bilgi ve belgelerin yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği dışındaki amaçlar için kullanılması, tespit sözleşmesi kapsamında bizzat yapacağı işleri başkasına yaptırdığının tespit edilmesi, görevin bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapılmaması veya kusurlu olarak yapılması ya da Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunulması veya dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük müşavirleriyle ya da tespit işlemini yaptıran yükümlü ile doğrudan veya dolaylı iş ilişkisi içinde olduğunun tespit edilmesi durumlarında yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgeleri geri alınır. Bu şekilde yetki belgeleri geri alınan gümrük müşavirlerine tekrar yetki belgesi verilmez.

(3) **(Değişik: RG-11/8/2020-31210)** Asgari ücret tarifesinin altında hizmet verildiğinin tespit edildiği, ancak bu durumun maddi hatadan kaynaklandığının anlaşıldığı hallerde ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu durumda yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yazılı olarak uyarılır. Yazılı uyarıya rağmen sözleşme ücretinde gerekli düzeltmeleri yapmayan veya benzer hataları tekrarlayan yetkilendirilmiş gümrük müşavirine ait yetki belgesi on iki ay süreyle geri alınır.

(4) Tüzel kişilik bünyesinde gerçekleştirilen işlemlerde, işlemi gerçekleştiren yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin yanı sıra şirketi temsil ve ilzama yetkili yetkilendirilmiş gümrük müşaviri hakkında da ikinci fıkra hükmü uygulanır.

(5) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgesinin geri alınması, ayrıca Kanununun geçici 6 ncı maddesi uyarınca disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

(6) **(Ek: RG-11/8/2020-31210)** Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, tespit sözleşmesi kapsamında bizzat yapacağı işleri başkasına yaptıramaz. Bu şekilde davrandığı tespit edilenlerin belgesi süresiz olarak geri alınır.

ONUNCU KİTAP

Cezalar

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Ceza koyan çeşitli kanunlara göre takibat yapılması

MADDE 579 – (1) Bir fiilin hem Kanunun hem de kaçakçılıkla mücadele veya diğer ceza koyan kanunların kapsamına girebilecek olması durumunda, idare amiri durumu inceleyerek olay dolayısıyla, aynı zamanda diğer kanunlara göre **(Değişik ibare: RG-23/5/2011-27942)** işlem yapılıp yapılmayacağını tespit eder.

(2) **(Değişik: RG-15/5/2013-28648)** Soruşturma veya kovuşturma sonucunda Kanunda tayin edilen cezalardan daha ağır bir para cezasına karar verildiği veya fiilin suç teşkil ettiğine ve suçtan dolayı yaptırım uygulanmasına karar verildiği takdirde, kararın kesinleşmesi ve hükmolunan paranın tahsili şartıyla Kanuna göre verilmiş olan ceza kaldırılır ve alınmış olan para geri verilir.

Ceza kararlarının verilmesi, tebliği ve kayda geçirilmesi**MADDE 580 – (Değişik: RG-15/5/2013-28648)**

(1) Para cezalarına, gümrük işleminin yapıldığı gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından gerekçesi de belirtmek suretiyle karar verilir ve düzenlenen karar yükümlüsüne tebliğ edilir. İlgili memurlarca yapılacak ceza teklifleri, idare amirlerince uygun görülmediği takdirde gerekçesi gösterilmek suretiyle aynı şekilde karara bağlanır.

(2) Kararlar tarih sırasına göre numara verilerek elektronik ortamda kayda alınır.

(3) Konusu ve yükümlüsü ile gümrük idaresinin aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin para cezalarına tek ceza kararı düzenlenebilir. Bu kararlarda, ilgili işlem veya beyanname tarih ve sayıları, cezanın nev'i ve alacak miktarı ayrı ayrı belirtilir.

(4) Ceza kararlarının Türkiye'de yerleşik olmayan kişiler adına düzenlenmesi halinde, pasaport numarası, taşıt plakası, firma unvanı ve adresi gibi ceza kararının takibini kolaylaştırmak üzere gerekli bütün bilgilere ceza kararlarında yer verilir.

(5) Mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ilişkin kararlar, gümrük işleminin yapıldığı gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından gerekçesi belirtmek suretiyle verilir ve düzenlenen karar yükümlüsüne tebliğ edilir. Mülkiyeti kamuya geçirilen eşyanın cinsi, miktarı ve olaya ilişkin ayrıntılar kararda detaylı olarak belirtilir.

Yanlış izahat verilmesi**MADDE 580/A – (Ek: RG-1/4/2020-31086)**

(1) Yükümlüler, gümrük idarelerinden gümrük mevzuatının uygulanması hakkında Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası bağlamında izahat talep edebilirler. Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilmez ve faiz uygulanmaz.

(2) Birinci fıkra kapsamında işlem yapılabilmesi için aşağıdaki şartların sağlanması gerekir:

- a) Yükümlünün bu konuda yazılı talebinin bulunması.
- b) Talebin gerekli ve yeterli bilgileri içermesi.
- c) Talebin başkalarının işlemlerine ilişkin olmaması.
- ç) Talep konusu işlemin yargıya intikal etmiş olmaması.
- d) Talep konusu hakkında araştırma, inceleme veya soruşturma bulunmaması.
- e) Talebin somut bir olaya dayanması.
- f) Talebe konu işlemin sonuçlanmamış olması.
- g) Talebin tarife ve menşe tespitine ilişkin olmaması.
- ğ) Talebin gümrük idaresinde yürütülen bir işleme ilişkin olmaması.

(3) Kanunun 9 uncu maddesi kapsamında verilen bağlayıcı tarife bilgisi ve bağlayıcı menşe bilgisine ilişkin talepler ile sözlü, yazılı olarak veya internet aracılığıyla 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca yapılan talepler bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(4) İkinci fıkrada belirtilen talepler, gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüklerine yapılır. Bölge müdürlüklerince başvuruya ilişkin gerekli inceleme ve değerlendirme yapılarak konuya ilişkin görüş ile birlikte Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) intikal ettirilir. Verilen izahat ilgiliye bildirilir. İzahat bildirildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder. İkinci fıkradaki belirtilen şartları taşımayan başvurular Bölge Müdürlüğüne doğrudan sonuçlandırılır.

(5) İzahat verilmesine esas olan mevzuat hükümlerinde değişiklik olması ve verilen izahatın söz konusu değişiklikle getirilen hükümlere uymaması durumunda yeni düzenlemenin yapıldığı tarihten itibaren birinci fıkra kapsamında işlem yapılmaz.

(6) Talep edenin verdiği yanlış veya eksik bilgiye dayanılarak verilen izahat verildiği tarihten itibaren geçersizdir.

(7) Yeniden yapılan değerlendirme neticesinde, verilen izahat iptal edilebilir veya değiştirilebilir. Değiştirildiği veya iptal edildiği yükümlüye bildirilen izahat ile ilgili olarak bildirildiği tarihten itibaren birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(8) İzahat, izahat talep eden kişi tarafından verilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ve sadece başvuru sahibi için izahat niteliği taşır.

(9) İzahat, karar niteliği taşımaz ve itiraza konu olmaz.

(10) 196 ila 201 inci maddeler ve 588 inci madde çerçevesinde Bakanlık laboratuvarlarınınca düzenlenen tahlil raporlarına göre tarife beyanında bulunduğu, ancak daha sonra yapılan tahlil sonucunda eşyanın farklı bir tarifede sınıflandırılması gerektiğinin belirlendiği durumlarda Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(11) Gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüklerince verilen tarife bilgisi kapsamında tespit edilen tarifenin gümrük idaresi tarafından sonradan değiştirilmesi durumunda Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Para cezalarının dağıtımı

MADDE 581 – (1) Para cezalarının dağıtımı, cezayı gerektiren tarife, kıymet veya miktar farkından kaynaklanan gelir eksikliği tespit edilen ilk beyanname için yapılır. Aynı nitelikteki işlemin diğer beyannamelere yansıtıldığı durumlarda, ortaya

çıkarılan olayın yaygınlaştırılması söz konusu olduğundan muhbir ikramiyesi verilmez.

(2) Kanununun 233 üncü maddesi uyarınca ödeme yapılmadan önce hak sahiplerinden, para cezalarının geri verilmesi halinde kendilerine ödenen tutarın geri verileceğine dair bir taahhütname alınır.

İKİNCİ KISIM

Vergi Kaybına Neden Olabilecek İşlemlere Uygulanacak Cezalar

Kanununun 234 üncü maddesi uyarınca ceza takdirinde göz önünde bulundurulacak hususlar

MADDE 582 – (1) Ceza uygulamasında, eşyanın, gümrük tarife istatistik pozisyonu konusunda yeterli bilgi bulunmadığı takdirde eşyanın girdiği tarife pozisyonundaki en düşük vergi oranı esas alınır.

(2) Miktar noksanlığına ilişkin para cezalarının takdirinde eşyanın tabiatından veya hava etkilerinden doğan farklar yükümlünün lehine olarak dikkate alınır.

Özet beyan hükümlerinin ihlali

MADDE 583 – (1) Kanununun 237 nci maddesinin uygulanmasında dökme ve dökme olmayan eşya ayırımında eşyanın miktar ve niteliği ile sayılabilir olması esas alınır.

(2) Kap adedi itibariyle tamam çıkan ancak sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde eksiklik veya fazlalık olan eşya için takibat yapılmaz.

(3) Eksiklik veya fazlalıklar hakkında yapılan takibatın sonucundan (**Değişik ibare: RG-2/11/2011-28103**) Kanununun 35/B maddesinde sayılan kişiler sorumlu olacağından, takibat sonuçlanmadan beyan sahibi tarafından bu eşya hakkında bir gümrük beyanında bulunulmak istenilmesi halinde;

a) Takibatın eksiklikle ilgili olması halinde fiilen bulunan miktar üzerinden işlem yapılır.

b) Takibatın fazlalıkla ilgili olması halinde fazla bulunan miktar verilmez. Ancak, eşyanın saklanmasıyla masraflı ve külfetli olması halinde bu eşya sahibine yed-i emin olarak teslim edilebilir.

(4) (**Mülga: RG-15/5/2013-28648**)

(5) Özet beyan eksikliklerinde uygulanacak ceza miktarları, (**Değişik ibare: RG-15/5/2013-28648**) eksikliğin tamamı dikkate alınmak suretiyle hesaplanır.

(6) (**Ek: RG-28/12/2011-28156**) Kanunda sayılanların yanında, 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 814 üncü maddesi uyarınca taşıyıcı sayılan taşıma işleri komisyoncuları da, özet beyana ilişkin eksiklik veya fazlalıklardan sorumludur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

Usulsüzlük Cezası

MADDE 584 – (1) Ek-82’de yer alanlarla Müsteşarlıkça yayımlanan diğer Yönetmelik ve Tebliğlerde açıkça belirlenen fiilleri işleyenlere, Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca 828.- TL usulsüzlük cezası uygulanır.

ONBİRİNCİ KİTAP

İtirazlar

Başvuru ve inceleme

MADDE 585 – (1) Yükümlüler, kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama sunulmak üzere ilgili gümrük idaresine, üst makam yoksa aynı makama verecekleri, gerekçelerini de açıkça gösteren bir dilekçeyle itiraz edebilirler.

(2) İtiraz dilekçesini alan gümrük idaresi, itiraza ilişkin dilekçeyi öncelikle şekil yönünden inceler. Bu incelemede, başvurunun süresi içinde yapılıp yapılmadığı ile dilekçeyi verenin yükümlü veya onun temsilcisi olup olmadığına bakılır, uygun olmayan başvurular reddedilerek yükümlüye bildirilir.

(3) Bir üst makama sunulmak üzere verilen itiraz dilekçesi, gümrük idaresinin mütalaası ve gerekli bilgi ve belgelerle birlikte üst makama gönderilir.

(4) Bu Yönetmelik uyarınca yapılacak itirazların süresi içerisinde olup olmadığının tespitinde;

a) Taahhütlü olarak posta yolu ile yapılacak itirazlarda, itiraz dilekçesinin postaya verildiği tarih,

b) Posta yolu ile veya doğrudan ilgili gümrük idaresine yapılacak itirazlarda, itiraz dilekçesinin itirazın yapıldığı gümrük idaresinin kaydına giriş tarihi, dikkate alınır.

İtirazların karara bağlanması

MADDE 586 – (1) İtirazlar, anlaşmazlığa konu beyanname ve sair her türlü belge ile eşyadan alınacak örnek, örnek alınması mümkün olmayan hallerde eşyanın kendisi veya fotoğraf, katalog, prospektüs gibi eşyayı görmeden fikir verecek diğer belgelerin incelenmesi veya gerek duyulması halinde ilgili gümrük idaresinin mütalaası da alınmak suretiyle otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir. Otuz gün içerisinde karar alınmadığı durumlarda Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.

İtirazların karara bağlanmasından önce eşyanın çekilebilmesi

MADDE 587 – (1) Yükümlüler, mercilerince verilecek kararlardan önce, ihtilaf konusu eşyayı çekmek isterlerse, aşağıda yazılı şartlarla istekleri kabul olunur ve eşyanın çekilmesine izin verilir.

a) Kararların yükümlüce tebellüğ edilmiş olması ve taleplerinin bir dilekçe ile gümrüğe verilmiş olması,

b) Yükümlünün beyanına göre yapılan vergi tahakkukları ile gümrük idaresince tahakkuk ettirilen bütün vergiler arasındaki farkın ve eşyanın alıcısı adına düzenlenen para cezalarının **(Değişik ibare: RG-3/5/22023-32179)** teminata bağlanması,

c) Uyuşmazlığın idari yargı merciine intikali halinde bu hususun belgelenmesi,

ç) İdarece gerekli görülecek her türlü bilgi veya belgenin sunulması.

d) **(Ek: RG-03/01/2023-32062)** Düşük kıymet beyanı şüphesiyle kıymet araştırması yapılan hallerde yükümlünün beyanına göre yapılan vergi tahakkukları ile gümrük idaresince tahakkuk ettirilen bütün vergiler arasındaki farkın teminata bağlanması.

(2) Vergi tahakkukunun kesinleşmesinden önce idare ile yükümlü arasında çıkan uyuşmazlık yürürlükteki yasaklama ve kısıtlama hükümlerini ihlal eder mahiyette olduğu takdirde bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Birinci fıkranın (d) bendinin **(Değişik: RG-03/01/2023-32062)** uygulanmasında düşük kıymet beyanı şüphesiyle kıymet araştırması yapılan hallerde, araştırmanın bu maddenin uygulanmasının talep edildiği tarihten itibaren bir yılda sonuçlanmaması halinde, gümrük idaresinde mevcut verilere göre işlem sonuçlandırılır. Bu süreden sonra alınan cevaplar çerçevesinde vergi farkı ortaya çıkan hallerde gerekli işlemler yerine getirilir.

Tahlile itiraz ve ikinci tahlil

MADDE 588 – (1) a) İlgili kişilerce (Değişik ibare: RG-30/4/2011-27920) 203 üncü maddeye göre tebliğ edilen tahlil sonuçlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne bir dilekçe ile itiraz edilebilir.

b) Dilekçede, beyanname numarası ve tescil tarihi ile eşyanın cins ve türü, tahlile ne yönden itirazda bulunulduğu, gözlemci kimyager bulundurulup bulundurulmayacağı, bulundurulacaksa adı soyadı ve adresi gösterilir.

c) **(Değişik: RG-22/3/2018-30368)** İdarece yapılan inceleme sonunda, itirazın kanuni süresi içinde yapıldığı ve eşyanın örneklerinin henüz gümrükte bulunduğu tespit olunursa, ikinci tahlil için numune başına 1.330 **(Değişik: RG-20.04.2024 -32523)** TL ücret alınır.

c) **(Ek: RG-2/12/2010-27773)** Numuneden kaynaklanan nedenlerden dolayı itiraz edilmesi halinde, beyan sahibi veya temsilcisi huzurunda ek-25'te yer alan tutanak tanzim edilerek tekrar alınan numune ile birinci tahlil tekrarlanır. **(Ek cümle: RG-12/1/2017-29946)** Birinci tahlilin tekrarlanması amacıyla yapılan analizler için bu Yönetmeliğin 24 numaralı ekinde yer alan "Gümrük Laboratuvarları Tahlil Ücretleri Listesi"nde belirtilen tutarda analiz ücreti alınır.

İkinci tahlilin yapılacağı yer ve katılacaklar

MADDE 589 – (1) a) İtiraz üzerine, birinci tahlilin yapıldığı gümrük aboratuarda görevli olan ve ilk tahlili yapan kimyager dışındaki iki kimyager tarafından ikinci tahlil yapılır. Yükümlünün talebi halinde, gümrük idareleri, gümrük kimyageri olmayan, bir gözlemci kimyagerin de ikinci tahlilde bulunmasına izin verir.

b) Gözlemci kimyager yapılan duyuruya rağmen gelmediği takdirde tahlil gıyabında yapılır.

c) Birinci tahlilin gümrük aboratuarda haricinde bir aboratuarda yapılmış olması halinde ikinci tahlil gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne uygun görülecek bir aboratuarda yaptırılır.

İkinci tahlil sonucu

MADDE 590 – (1) İkinci tahlil sonucu, eşyanın teknik özellik ve niteliklerinin tayin ve tespiti bakımından kesindir. Bu sebeple, yükümlülere ikinci tahlil sonucu ile bu sonuca göre yapılan tarife uygulaması ve tahakkuk ettirilen vergiler duyurulur.

ONİKİNCİ KİTAP **Geçici ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 591 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 31/5/2002 tarihli ve 24771 Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Genel antrepoların yeni duruma uyumu

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce açılmış olan ve 519 uncu maddenin ikinci (**Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538**) ve üçüncü fıkralarında yazılı şartları taşımayan genel antrepolar bu Yönetmeliğin yayımından itibaren bir yıl içinde bu hükümlere uygun hale getirilir.

Elektronik işlemler ve elektronik başvuru

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Özet beyan ve gümrük beyannamesine ilişkin sistemde gerekli değişikliklerin (**Değişik ibare: RG-31/3/2010-27538**) aşamalı olarak tamamlanacağı (**Değişik ibare: RG-31/12/2010-27802**) 1/1/2012 tarihine kadar yürürlükten kaldırılan Gümrük Yönetmeliği hükümlerine göre uygulamaya devam edilir.

(2) Bu Yönetmelik ile gümrük idaresine elektronik yolla yapılacağı belirtilen her türlü başvuru, buna ilişkin altyapı sağlanana kadar yazılı olarak da kabul edilir.

Alınan izin ve belgelerin geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek: RG-7/2/2013-28552)

(1) 24/8/2011 tarihli, 28035 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ortak Transit Yönetmeliği çerçevesinde alınan izin ve belgeler, geçerlilik süreleri sonuna kadar kullanılabilir.

Geçici ithalatta ek süre talebi

GEÇİCİ MADDE 4 – (Ek: RG-12/6/2013-28675)

(1) Suriye vatandaşları tarafından Suriye’deki savaş ve olağanüstü durum nedeniyle, ülkemize getirilen ticari ve kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları için ilgililerin, söz konusu olağanüstü durum devam ettiği sürece gümrük müdürlüklerine başvurmaları halinde, 380 inci madde kapsamında süresi içerisinde ek süre talebinde buldukları kabul edilir ve ek süre talepleri karşılanır.

ÖTV-I.A kapsamı götürü teminat

GEÇİCİ MADDE 5 – (Ek: RG-12/6/2013-28675)

(1) 494’üncü maddenin uygulanmasında, ÖTV Kanununun eki (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan eşya için götürü teminat sisteminden faydalanmakta olan ancak 5.000.000 Avro’dan az tutarda teminat vermiş olan onaylanmış kişilerin bu eşya için götürü teminat sisteminden faydalanmaya devam etmek istemeleri halinde, mevcut teminatlarını asgari 5.000.000 Avro tutarında yeni bir teminatla değiştirmeleri veya mevcut teminatlarını asgari 5.000.000 Avro’ya tamamlamaları gerekir.

A ve B sınıfı onaylanmış kişi statüsünün yürürlükten kaldırılması

GEÇİCİ MADDE 6 – (Ek: RG-21/5/2014-29006) (Mülga: RG-7/10/2016-29850)

Sayaç sistemine geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 7 – (Ek: RG-2/12/2014-29193)

(1) (**Değişik fıkra:RG-13/2/2016-29623**) 534 üncü maddenin birinci fıkrasının (k) bendinin (17) numaralı alt bendinde belirtilen sayaç sistemlerinin kurulumu 15/2/2017 tarihine kadar tamamlanır. Sayaç sistemleri kurulana kadar, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde akaryakıt olarak tanımlanan dökme eşyanın (sıvılaştırılmış petrol gazı dahil) miktarının tespiti uygun yöntem ve cihazlarla yapılır.

(2) (**Mülga: RG-13/2/2016-29623**)

(3) (Mülga: RG-13/2/2016-29623)

(4) (Mülga: RG-13/2/2016-29623)

Gümrük Müşavirliği yapacak olan tüzel kişiliklere ilişkin uyum süreci
GEÇİCİ MADDE 8 – (Ek: RG-13/2/2016-29623)

(1) Gümrük müşavirliği yapacak olan tüzel kişilerce, 563 üncü maddenin altıncı fıkrası ile belirlenen ortaklık ve yönetim yapısına en geç altı ay içerisinde uyum sağlanır.

A, B ve C sınıfı onaylanmış kişi statüsüne ilişkin geçici düzenleme
GEÇİCİ MADDE 9 – (Ek: RG-7/10/2016-29850)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş olan ve geçerliliğini koruyan tüm A ve B sınıfı onaylanmış kişi statü belgelerinin süresi 15/8/2017 tarihine kadar uzatılır.

(2) Bu madde kapsamında süresi uzatılan A ve B sınıfı onaylanmış kişi statü belgelerinin askıya alınması, geri alınması ve iptaline ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Bu madde kapsamında süresi uzatılan A ve B sınıfı onaylanmış kişi statü belgeleri kapsamında yararlanılacak hak ve yetkiler ile bu hak ve yetkilerin askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) 15/8/2017 tarihinden önce düzenlenmiş olan ve geçerliliğini korumaya devam eden tüm C sınıfı onaylanmış kişi statü belgeleri 15/8/2017 tarihi itibarıyla mevcut belgenin geçerlilik süresi sonuna kadar geçerli olmak üzere onaylanmış kişi statü belgesi olarak değiştirilir.

Havayolunda elektronik manifestoya geçiş

GEÇİCİ MADDE 10 – (Ek: RG-12/1/2017-29946)

(1) Havayolu taşımacılığında, 63 üncü maddenin ikinci fıkrası ile 437 nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen manifesto bilgilerinin bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gümrük idaresine gönderilmesi usulüne 1/11/2017 tarihine kadar uyum sağlanır.

Mevcut antrepoların durumu

GEÇİCİ MADDE 11 – (Ek: RG-1/8/2017-30141)

(1) 519 uncu maddenin birinci fıkrasının uygulanmasında antrepo açma ve işletme izni bulunan antrepolar için bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Ek-80'de belirtilen kusur durumuna göre belirlenen eksikliklerin giderilmesi için hafif kusurda bir yıl, orta kusurda iki yıl ve ağır kusurda üç yıl süre tanınır ve eksiklik bulunan hususların süre sonuna kadar Yönetmelik hükümlerine uyumlu hale getirilmesi gerekir.

(2) Ek-80'in II. bölümünün "A-GENEL ÖZELLİKLER" kısmının (m) ve (n) bentleri ile aynı bölümün "B-ÖZELLİK ARZ EDEN EŞYANIN DEPOLANDIĞI ANTREPOLARIN ÖZELLİKLERİ" kısmının 13 üncü maddesi, "C-ANTREPO ŞARTLARINA İLİŞKİN KUSURLAR" bölümünde ağır kusur olarak sayılmakla birlikte;

a) Antrepo açma ve işletme izni bulunan antrepolar için (m) ve (n) bentleri hafif kusur olarak değerlendirilir ve bunlar hakkında hafif kusura ilişkin hükümler uygulanır.

b) Antrepo açma ve işletme izni bulunan akaryakıt antrepoları için 13 üncü maddede belirtilen iskele veya platforma bağlı olma şartı, açma ve işletme izni

süresinin uzatılmasında aranmaz ve bu şartın sağlanmaması kusur olarak değerlendirilmez.

Demiryolu ile yapılan taşımalarda teminat uygulaması
GEÇİCİ MADDE 12 – (Ek: RG-1/8/2017-30141)

(1) Demiryolu ile yapılan taşımalarda, 1/11/2017 tarihine kadar tüm taşıma işlemlerinde; bu tarihten sonra ise sadece 235 inci madde çerçevesinde basitleştirilmiş usulde yapılan taşıma işlemlerinde teminat aranmaz.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 13 – (Ek: RG-3/1/2019/-30644)

(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yetki belgesine sahip olup, bu Yönetmeliğin 576 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (ğ) bentlerinde belirtilen niteliklerden mezuniyet ve yaş şartını taşımayan yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgeleri 31/12/2019 tarihine kadar geçerlidir. Bu tarihe kadar yapılacak yetki belgesi değişikliği ve yenileme talepleri Bakanlık tarafından karşılanır.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce düzenlenmiş bulunan yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği sözleşmeleri geçerliliğini korur.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle geçerli bir onaylanmış kişi statü belgesine sahip olan ve on beşten fazla, otuzdan az işçi istihdam eden kişiler, statü belgelerinin geçerlilik süresinin sonuna kadar bu belgeden ve bu belge kapsamında sahip oldukları hak ve yetkilerden faydalanmaya devam ederler.

Gümrük beyannamesi tescil edilmiş olanların işlemleri

GEÇİCİ MADDE 14 – (Ek: RG-24/5/2019-30783)

(1) 24/5/2019 tarihli ve 30783 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlükten kaldırılan 2017/10926 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe Konulan Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Tahsili Hakkında Kararın Uygulanmasına Dair Tebliğ ile İthalatta Alınan İlave Gümrük Vergilerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (İthalat:2017/4)’de yer alan belgelerle ilgili olarak gümrük beyannamesi tescil edilmiş olanların işlemleri bu Yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Onaylanmış kişi statü belgesi başvurularına ilişkin geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 15 – (Ek: RG-1/4/2020-31086)

(1) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 26 ncı maddenin ikinci fıkrasında bu maddeyi ihdas eden Yönetmelik ile yapılan düzenlemeler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce adlarına onaylanmış kişi statü belgesi düzenlenmiş kişiler için, belge geçerlilik süresi sonuna kadar uygulanmaz.

Eşyanın menşeyini tevsik eden belgelerin sonradan ibrazına ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 16 – (Ek: RG-1/4/2020-31086)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce yapılan ithalatlarda menşe esaslı ticaret politikası önlemleri, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülöklere tabi olan eşya için beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı aylık süre ve varsa ek süre içinde usulüne uygun olarak düzenlenmiş menşe şahadetnamesinin ibraz edildiği durumlar ile ilgili olarak 38 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Avrupa Birliği ölkelerinden A.TR dolaşım belgesi eşliğinde gelen ve bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce beyannamesi tescil edilmiş olan, beyanname

ekinde eşyanın menşeyini tevsik eden uygun belgesi bulunmadığı halde menşe esaslı ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerin ödenmediği, eksik ödendiği veya beyan edilmediği tespit edilen eşyanın, Avrupa Birliği menşeli olduğunu tevsik eden menşe şahadetnamesinin veya Türkiye'nin taraf olduğu serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde bir çapraz menşe kümülasyon sistemine dahil ülkeler menşeli olduğunu tevsik eden tedarikçi beyanının, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı aylık süre içerisinde gümrük idaresine ibrazı mümkündür.

(3) **(Ek: RG-20/10/2020-31280) (Değişik: RG-13/2/2021-31394)** Bu fıkrayı değiştiren Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce beyannamesi tescil edilmiş olan ve beyanname ekinde eşyanın menşeyini tevsik eden uygun bir menşe şahadetnamesi veya tedarikçi beyanı bulunmadığı halde menşe esaslı ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerin ödenmediği, eksik ödendiği veya beyan edilmediği tespit edilen eşyanın menşeyini tevsik eden uygun bir menşe şahadetnamesinin veya tedarikçi beyanının **(Değişik ibare: RG-5/11/2021-31650)** 31/12/2021 tarihine kadar gümrük idaresine ibrazı mümkündür.

(4) **(Ek: RG-5/11/2021-31650)** 21/6/2018 ila 23/5/2019 tarihleri (bu tarihler dahil) arasında beyannamesi tescil edilmiş olan ve beyanname ekinde eşyanın menşeyini tevsik eden menşe ispat belgesi bulunmadığı halde 11/6/2018 tarihli ve 2018/11973 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Amerika Birleşik Devletleri Menşeli Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Uygulanmasına Dair Karar kapsamında ek mali yükümlülüğün ödenmediği, eksik ödendiği veya teminata bağlanmadığı tespit edilen eşyanın beyanname eki belgelerinde menşe ülkesinin yazılı olması veya 31/5/2022 tarihine kadar eşyanın ihracatçısı tarafından düzenlenmiş "Aşağıda imzası bulunan ben, tarihli sayılı faturada belirtilen tanımlı eşyanın menşeli olduğunu ve üreticisinin ülkede yerleşik firması olduğunu beyan ederim. İstenildiğinde, ilgili kamu otoritesine bu beyanı destekleyecek tüm kanıtları sağlamayı taahhüt ederim. / I, the undersigned, declare that the goods named as listed in this invoice (date and number) originate in and produced by (name of the firm) in (name of country).

I undertake to make available to the related public authorities any further supporting documents they require." ifadesini içeren belgenin ibraz edilmesi hallerinde ayrıca bir menşe tevsiki aranmaz.

Staja başlamış bulunanlar

GEÇİCİ MADDE 17 – (Ek: RG-11/8/2020-31210)

(1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmelikle değiştirilen 575 inci maddenin üçüncü fıkrasının değişiklikten önceki hükmü kapsamında staja başlamış bulunanlar, bir yıllık staj süreleri sonuna kadar stajyer olarak çalışmaya devam ederler.

Antrepolar için uygulanan mevcut teminat sistemi

GEÇİCİ MADDE 18 – (Ek: RG-30/9/2020-31260)

(1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmelik ile yapılan değişikliklere ilişkin hükümlerin yürürlüğe girmesine kadar antrepolar için uygulanan mevcut teminat sistemi devam eder.

İznilen gönderici yetkisine ilişkin geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 19 – (Ek: RG-24/9/2021-31608)

(1) 21/5/2014 tarihli ve 29006 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği hükümleri uyarınca hâlihazırda tanınmış olan izinli gönderici yetkisi ve tesis yetkilendirmeleri 31/12/2023 tarihine kadar geçerliliğini korur. Mevcut yetki sahipleri, bu Yönetmelik uyarınca yapılacak başvuruları sonuçlandırılincaya kadar Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin izinli göndericiye ilişkin hükümlerine tabidir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında izinli gönderici yetkisi tanınan kişiler adına daha önce Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği uyarınca izinli gönderici yetkisi tanınmışsa, önce tanınan yetki geri alınır.

Geçici depolama yerleri ve antrepoların açma ve işletme izin başvuruları

GEÇİCİ MADDE 20- (Ek: RG-03/01/2023-32062) (1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin;

a) 10 uncu maddesi,

b)14 üncü maddesi ile EK: 80’in I. Başvuru İçin Aranacak Bilgi ve Belgeler başlıklı bölümünün 6 ncı maddesinde yapılan değişiklik,

bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış başvurular için uygulanmaz.

Nihai kullanıma tabi eşya için alınmış bir teminat olmaması haline ilişkin geçiş hükmü (Ek: RG-3/5/22023-32179)

GEÇİCİ MADDE 21- (1) Nihai kullanıma tabi eşyaya ilişkin alınmış bir teminat olmaması durumuyla sınırlı olarak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce nihai kullanım izin belgesinde öngörülen süre dolmuş ise otuz günlük gümrük idaresine başvuru süresi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla başlar. Otuz günlük süre sonuna kadar yetkilendirilmiş gümrük müşavirince düzenlenecek raporun izni veren gümrük idaresine sunulmaması halinde Yönetmeliğin 207 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen müeyyide uygulanır.

Yürürlük

MADDE 592 – Bu Yönetmelik 7/10/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 593 – Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR

Karar Sayısı: 2009/15481

Karar Tarihi: 29/09/2009

Resmi Gazete Tarihi: 07.10.2009

Resmi Gazete Sayısı: 27369

UYGULANMASI HAKKINDA KARAR

Ekli “4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar”ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığının 15/9/2009 tarihli ve 20299 sayılı yazısı üzerine, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 16, 74, 131, 132, 141, 167, 169, 195, 202, 214, 215, 221, 225 ve 237 nci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 29/9/2009 tarihinde kararlaştırılmıştır.

4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN UYGULANMASI HAKKINDA KARAR

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı; 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun bazı maddelerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

(2) Bu Karar, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 16, 74, 131, 132, 141, 167, 169, 195, 202, 214, 215, 221, 225 ve 237 nci maddelerinin Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenlenmesini öngördüğü hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Karar, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 16, 74, 131, 132, 141, 167, 169, 195, 202, 214, 215, 221, 225 ve 237 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununda yer alan tanımlara ek olarak bu Kararın uygulanmasında;

- a) Aile ünitesi: Bir bütün olarak karı-koca ve 18 yaşından küçük çocukları,
- b) Alkol ve alkollü ürünler: Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 22.03 ila 22.08 pozisyonlarında yer alan ürünleri,
- c) Ambalaj: Balya halinde ithal edilen saman, kağıt, cam elyafı ve talaş gibi malzemeler hariç olmak üzere, eşyanın dış ya da iç paketlenmesi, sarılması, katlanması, tespiti veya ayrılması amacıyla ithal edildiği şekilde kullanılan veya kullanılacak olan malzemeleri,
- ç) Bilimsel alet, cihaz veya malzeme: Teknik özellikleri ve kullanım amacı esas olarak bilimsel faaliyetlere uygun bulunan alet, cihaz, sistem veya diğer aletler ile bunların aksesuarları ile bakımı, muayenesi, ayarı veya tamiri için özel olarak imal edilmiş yedek parça ve malzemeleri,
- d) Bilimsel araştırma: Matematik, fizik, tıp, kimya, biyoloji, jeoloji ve meteoroloji gibi bilimsel bir alanda yapılan her türlü deneysel çalışma ve gözlemi,

e) Dahili trafik: Türkiye Gümrük Bölgesinde bindirilen veya yüklenen insan veya eşyanın yine Türkiye Gümrük Bölgesinde başka bir yere indirilmesi veya boşaltılmasını,

f) Dökme eşya: Levha, kanga, profil, kütük, firkete, her türlü boru, rulo sac ve pik gibi ambalaj olarak sayılabilen veya ambalajlanmış eşya dışında kalan; maden cevheri, mineraller, hurda demir, kömür, hububat, hayvan yemi, küspe, çimento, klinker, ponza, suni gübre, mucur gibi ambalajlanmamış ve genellikle yükleme ve boşaltması mekanik vasıta ve tesis gerektiren her nevi gaz, sıvı ve katı maddeleri,

g) Etkinlik:

1) Ticaret, sanayi, tarım veya el sanatları sergisi, fuarı veya benzeri bir gösteri veya teşhiri,

2) Esas itibarıyla yardım amacıyla açılan bir sergi veya yapılan toplantıyı,

3) Bir bilim dalını, güzel sanatları, el sanatlarını, sportif, bilimsel, eğitimle ilgili veya kültürel bir faaliyeti teşvik etmek, uluslararası dostluğu geliştirmek amacıyla organize edilen bir sergi veya toplantıyı,

4) Herhangi bir uluslararası teşkilatın veya teşkilatlar grubunun temsilcilerinin toplantısını,

5) Resmi veya kutlama amaçlı temsili bir toplantıyı,

ğ) Ev eşyası: İlgili kişilerin evinde şahsi olarak kullanacağı veya ev ihtiyaçlarını karşılama amacına mahsus eşya, mobilya ve benzeri malzemeleri,

h) Geçici ithalat izni: İthalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle verilen izni,

ı) Gümrük kıymeti: Kanununun 23 ila 31 inci maddelerinde tanımlanan kıymeti veya kıymetin tespit edilemediği hallerde, eşya ile ilgili herhangi bir belgeden saptanan veya gümrük idarelerince belirlenen kıymeti,

i) Kanun: 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

j) Kişisel eşya: Gerçek kişinin kendi kullanımına mahsus, gayri ticari nitelikteki eşyayı,

k) Kişisel kullanım:

1) Dördüncü Kısım hükümlerinin uygulanması açısından, taşıma aracının ilgili kişinin, kendi kişisel amaçlarına yönelik gayri ticari kullanımını,

2) Beşinci Kısım hükümlerinin uygulanması açısından, profesyonel veya ticari nitelikli bir faaliyetle ilgili olmamak koşuluyla ev ve özel hayatın gerekleri ile ilgili ihtiyaçları karşılama amacına yönelik kullanımı,

l) Kriz hali: Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar, büyük nüfus hareketleri gibi durumları,

m) Minibüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil 9 ila 15 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu nakil vasıtasını,

n) Motorlu özel nakil vasıtaları: Otomobil ile bunlarla birlikte getirilen römorklar ve karavanlar, motosikletler, özel uçaklar ile diğer eğlence ve spor amaçlı vasıtaları,

o) Motorsuz özel nakil vasıtaları: Her türlü bisiklet ile kürekli kayıklar ve kanoları,

ö) Müsteşarlık: Gümrük Müsteşarlığını,

p) Otomobil: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil en çok 8 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu nakil vasıtasını,

r) Palet: Üzerinde bir miktar eşyayı mekanik avadanlık yardımıyla istiflemeye ve taşımaya uygun olarak, yekpare olacak şekilde birleştirmeye imkan veren, taşıyıcılarla ayrılmış iki düzlemden ya da ayaklar üzerine oturtulmuş tek bir düzlemden ya da hava taşımacılığına uygun olarak hazırlanmış özel bir düzlemden oluşan ve yüksekliği forklift veya paletli bir çekici ile kaldırmaya uygun olabilecek asgari ölçüde olan aracı,

s) Sınır bölgesi: Bu konudaki istisnalara bakılmaksızın arazisinin bir kısmı bu bölgenin içinde kalan yerel idari bölgeler de dahil olmak üzere, bu konudaki mevcut anlaşmalar saklı kalmak kaydıyla, kuş uçuşu olarak sınırdan içeriye 15 km'yi geçmeyen bölgeyi,

ş) Şahsi eşya: Kişisel eşya ile aile ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kullanım alanı ve miktarı göz önüne alınarak, ticari amaç taşımadığının anlaşılması halinde serbest dolaşıma girişine izin verilen ev eşyasını, motorlu ve motorsuz özel nakil vasıtalarını ve aile ihtiyaçlarını karşılayan eşyayı,

t) Taşıma aracı: İnsan ya da eşya naklinde kullanılan herhangi bir araç ile eşyanın istiflenmesinde, korunmasında ve emniyetinde kullanılacak takımlar da dahil olmak üzere yedek parça, normal aksesuar ve teçhizatı,

u) Taşınabilir alet ve cihaz: Elle kullanılmak için imal edilmiş veya özellikle elle taşımayı kolaylaştırıcı tertibatla donatılmış alet ve cihazları,

ü) Ticari kullanım: Taşıma aracının bedel karşılığında insan taşınmasındaki ya da bedel karşılığında olsun ya da olmasın sınai veya ticari eşya naklindeki kullanımını,

v) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi: Olağan durumda Türkiye Gümrük Bölgesi dışında ikamet eden gerçek kişi ya da Türkiye Gümrük Bölgesi dışında kayıtlı işyeri bulunan tüzel kişiyi,

y) Tütün ve tütün ürünleri: Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 24.01 ila 24.03 pozisyonlarında yer alan ürünleri,

z) Yerleşim yeri:

1) Dördüncü Kısım hükümlerinin uygulanması açısından, kişisel veya mesleki bağlar nedeniyle bir kişinin Türkiye'ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az yüzseksenbeş gün yaşadığı yeri,

2) Beşinci Kısım hükümlerinin uygulanması açısından, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az beş yıl ikamet eden gerçek kişiler hariç olmak üzere, kişisel veya mesleki bağlar nedeniyle bir kişinin Türkiye'ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az yüzseksenbeş gün yaşadığı yeri,

aa) Yerleşim yerinin nakli: Kişinin yabancı bir ülkedeki yerleşim yeri ve işine ait bağlarını keserek Türkiye Gümrük Bölgesine yerleşmek amacıyla kesin olarak gelmesini,

bb) Yolcu: Ticaret, memuriyet, tahsil, ziyaret, tedavi veya turizm gibi herhangi bir amaçla kısa veya uzun bir süre kalmak üzere, yabancı bir ülkeden karayolu, demiryolu, deniz veya hava yollarından biriyle Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yabancı bir ülkede oturan Türkler ve yabancılar ile herhangi bir amaç ile gittikleri yabancı ülkeden kesin veya geçici olarak dönen, Türkiye'de oturan Türkler ve yabancılar ile Türkiye'den aynı amaçlarla ve aynı yollarla yabancı bir ülkeye giden benzeri Türk ve yabancıları,

cc) Yolcu beraberli eşya: Yolcunun beraberinde getirdiği, ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyayı,

ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Nihai Kullanıma Konu Eşya ile Gümrük Vergisi Askıya Alınan Eşyadan Kullanım Amacı Tayin Edilenlerin İthalatı

Nihai kullanıma tabi tutulacak eşya

MADDE 4- (1) Kanununun 16 ncı maddesi hükmü çerçevesinde, nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına tabi eşyanın, öngörülen amaçlarla kullanılması halinde gümrük vergisi alınmaz veya normalde uygulanan gümrük vergisi oranından daha düşük vergi oranı uygulanır.

(2) Nihai kullanıma tabi tutulacak eşyaya nihai kullanım düzenlemelerine göre uygulanan gümrük vergisinin, diğer hallerde uygulanabilecek vergiden daha düşük olmaması durumunda, söz konusu eşyaya 89.08 tarife pozisyonunda yer alan 'sökülecek gemilerle, suda yüzen sökülecek diğer araçlar' hariç bu Kısım hükümleri uygulanmaz. (Değişik: BKK-21/7/2014-2014/6706 RG-18/08/2014-29092)

(3) Dahilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemi kapsamında getirilen eşya için, Gümrük Kanununun 194 üncü maddesi uyarınca bir gümrük yükümlülüğü doğması hali hariç bu kısım hükümleri uygulanmaz. (Ek: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815)

Nihai kullanım izni verilebilecek kişiler

MADDE 5- (1) Nihai kullanım izni, eşyayı kendileri nihai kullanıma tabi tutacak ithalatçılara veya eşyayı nihai kullanıma tabi tutacak firmalara devretmek suretiyle ithal eden ithalatçılara verilir.

Nihai kullanım izni

MADDE 6- (1) 20/12/1995 tarihli ve 95/7606 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına ekli listelerde belirtilen nihai kullanıma konu eşya ile gümrük vergisi askıya alınan eşyadan, kullanım amacı tayin edilen eşyanın indirimli veya sıfır oranında gümrük vergisi tatbik edilerek serbest dolaşıma girecek eşyanın nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanmasını isteyenlerin, eşyanın serbest dolaşıma gireceği yetkili gümrük idaresinden, beyannamenin tescil tarihinden önce yazılı olarak talepte bulunmaları gerekir.

(2) Talep uygun görüldüğü takdirde, ilgili gümrük idaresi tarafından indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanması izni verilir. Bu izin yazısında iznin geçerlilik süresi de belirtilir.

(3) Gümrük idarelerince iznin verilmesinde göz önünde bulundurulacak şartlardan birinde veya birkaçında değişiklik olduğunda izin belgesinde değişiklik yapılması, iznin geçerlilik süresinin kısaltılması veya iptali mümkündür. Buna ilişkin düzenlemeler Müsteşarlıkça yapılır.

Teminat

MADDE 7- (1) Gümrük idaresince, izin belgesinde kayıtlı olan eşya ve gümrük beyannamesinde kayıtlı olan eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonu ile teknik ve ticari adı bakımından aynı eşya olduğunun tespit edilmesi halinde, eşyaya isabet eden

vergiler ile nihai kullanımı veya kullanım amacı tayin edilerek gümrük vergisinin askıya alınması nedenleriyle indirimli tarife uygulanarak tahakkuk ettirilen vergiler arasındaki fark, teminata bağlanır.

Denetim ve sorumluluk

MADDE 8- (1) İzin hak sahibi;

a) Eşyayı, öngörülen nihai kullanıma tahsis etmek veya öngörülen amaçlar için kullanmakla,

b) Gümrük idarelerinin, eşyanın gerçekten öngörülen nihai kullanıma tahsis edildiğinden veya öngörülen amaçlar için kullanıldığından emin olmak için gerekli gördükleri kontrolleri yapabilmelerini sağlayacak kayıtları beş yıl süre ile tutmak ve bunların dayanaklarını teşkil eden belgelerle birlikte saklamakla, yükümlüdür.

(2) Gümrük idarelerince, aralıklarla yapılan denetimlerde ve denetimin sona ermesi halinde, içeriği ve şekli Müsteşarlıkça belirlenecek form kullanılır.

(3) İzni veren gümrük idaresi denetleyici gümrük idaresidir. Ancak, ihtisas gümrüğü uygulaması gibi bazı zorunlu durumlar nedeniyle eşyanın nihai kullanıma tahsis edileceği veya öngörülen amaçlar için kullanılacağı yerin izni veren gümrük idaresinin bulunduğu il sınırları dışında olması durumunda, denetleyici gümrük idaresi eşyanın nihai kullanıma tahsis edileceği veya öngörülen amaçlar için kullanılacağı yere en yakın yetkili gümrük idaresidir. Bu durumda, izni veren gümrük idaresi denetleyici gümrük idaresine izin belgesinin onaylı bir örneğini gönderir. Denetleyici gümrük idaresi ikinci fıkra hükmüne göre işlem yapar.

Yaptırım

MADDE 9- (1) Nihai kullanıma konu eşyanın;

a) Amacı dışında kullanımının söz konusu olması,

b) Aldatıcı işlem ve davranışla, izin belgesi alınmadığı halde alınmış gibi gösterilerek indirimli veya sıfır oranında gümrük vergisi tatbik edilmesi,

c) İzin belgesi alınmadan nihai kullanım hükümlerinden yararlanılması,

durumunda cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla gümrük vergileri tahsil edilir.

Nihai kullanıma tahsis

MADDE 10- (1) Sadece bir kez kullanılabilir olan eşya ile mükerrer olarak kullanılabilir olan eşya ayrımı gözetilmesi kaydıyla hangi hallerde eşyanın nihai kullanıma tahsis edilmiş sayılacağı Müsteşarlıkça belirlenir.

Eşyanın devri

MADDE 11- (1) Nihai kullanım kapsamı eşyanın gümrük idaresinin izniyle başka bir izin hak sahibine devri mümkündür. Eşyanın devrine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Teminat iadesi

MADDE 12- (1) İzin hak sahibi tarafından eşyanın öngörülen süre dahilinde nihai kullanıma tahsis edildiğinin ve öngörülen amaçlar için kullanıldığının tespit edilmesi halinde teminat iade edilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Getirilmeden Serbest Dolaşıma Girişine İlişkin Özel Şartlar

Gemilerin serbest dolaşıma girişi

MADDE 13- (1) Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde Türk Bayrağı çekilmiş gemilerin Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma giriş işlemlerinde;

- Yurt dışı temsilciliklerimizden Bayrak Şahadetnamesinin alınması,
- Bayrak Şahadetnamesinin düzenlendiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde mahalli sicile başvurularak Türk Uluslararası Gemi Siciline veya Milli Gemi Siciline kaydedilmesi, (**Değişik: BKK-01/08/2011-2011/2087 RG-20/08/2011-28031**)
- Geminin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması için gümrük mevzuatı ve sair mevzuat gereğince ibrazı gereken belgelerin beyannameye eklenmesi,
- Eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerinin geminin kayıtlı olduğu liman başkanlığına en yakın gümrük idaresinde yapılması,
- Liman başkanlıklarının geminin Türk Uluslararası Gemi Siciline kaydının yapıldığını bildirimini müteakip gümrük işlemlerinin otuz gün içinde sonuçlandırılması,

hususlarının bir arada bulunması gerekir.

(2) Diğer yükümlülükler yerine getirilmek kaydıyla, gemilerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında oldukları sürede değiştirilen aksam ve parçalarının Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma girişine izin verilir. (**Ek: BKK-21/7/2014-2014/6706 RG-18/08/2014-29092**)

Hava taşıtlarının serbest dolaşıma girişi

MADDE 14- (1) Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde, hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma giriş işlemlerinde;

- Hava taşıtı için Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından tanzim edilmiş Teknik Uygunluk Belgesinin olması,
- Düzenlenen Teknik Uygunluk Belgesinin, hava taşıtının gümrük işlemlerinin yapılacağı gümrük idaresinin bağlı bulunduğu Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne gönderilmesi,
- Hava taşıtının Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma giriş işlemlerine tabi tutulması hususunun Ulaştırma Bakanlığınca da uygun bulunması,
- Hava taşıtının serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması için gümrük mevzuatı ve sair mevzuat gereğince ibrazı gereken belgelerin beyannameye eklenmesi,
- Teknik Uygunluk Belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren otuz gün içinde gümrük işlemlerinin sonuçlandırılması,

hususlarının bir arada bulunması gerekir.

(2) Diğer yükümlülükler yerine getirilmek kaydıyla, hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesi dışında oldukları sürede değiştirilen aksam ve parçalarının Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin serbest dolaşıma girişine izin verilir. (**Ek: BKK-21/7/2014-2014/6706 RG-18/08/2014-29092**)

Özet beyana ve gümrüğe sunulmaya istisna

MADDE 15- (1) 13 ve 14 üncü maddeler kapsamında eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerinde, Kanunun özet beyana ve eşyanın gümrüğe sunulmasına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

DÖRDÜNCÜ KISIM

İthalat Vergilerinden Tam Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminin Uygulanabileceği Haller ve Özel Şartlar ile Kısmi Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminden Yararlandırılmayacak Eşya

BİRİNCİ BÖLÜM

İthalat Vergilerinden Tam Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminin Uygulanabileceği Haller ve Özel Şartlar ile Buna İlişkin Usul ve Esaslar

BİRİNCİ AYIRIM

Taşıma Araçları

Taşıtlarla ilgili genel şartlar

MADDE 16- (1) Taşıtlara geçici ithalat izni verilebilmesi için;

- Bu taşıtların, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişi adına ve bu bölge dışında tescil edilmiş olması ya da Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olduğunun belgelendirilmesi,
- Bu taşıtların, 17, 18 ve 19 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiler tarafından kullanılması,
- Demiryolu taşıtları dışında ticari kullanıma mahsus taşıtların, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında başlayan veya sona eren taşıma işlerinde kullanılması, gerekir.

Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişiler tarafından kullanım şartları

MADDE 17- (1) 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerindeki koşulları taşıyan ve geçici ithalat izni verilen taşıtın, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişiler tarafından;

- Bölge dışında bir demiryolu ulaşım ağına bağlı demiryolu taşıtının bir anlaşma çerçevesinde müştereken,
- Bir römorkun veya yarı römorkun, Türkiye Gümrük Bölgesinde tescilli bir motorlu taşıt ile birlikte,
- Kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarının acil bir durum nedeniyle ve bu durum süresince araç sahibi de araçta bulunmak şartı ile, kullanılması mümkündür.

Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişiler tarafından kişisel kullanım şartları

MADDE 18- (1) 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki koşulu taşıyan kişisel kullanıma mahsus taşıt, izin hak sahibinin izni ve 19 uncu maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik gerçek bir kişi tarafından

süreklilik arz etmemek koşuluyla kullanılabilir. Ancak, bu kullanım sırasında izin hak sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunması şarttır.

Taşıtlara ilişkin özel şartlar

MADDE 19- (1) Türkiye Gümrük Bölgesindeki yerleşim yerini bölge dışına nakletmek isteyen gerçek kişinin kişisel kullanım amacıyla getireceği 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki koşulu taşıyan taşıta, geçici ithalat izni verilir. Bu taşıtın geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği tarihten itibaren en fazla üç ay içinde yeniden ihraç edilmesi zorunludur.

(2) Belirli bir süre ile çalışmak veya öğrenim görmek amacıyla gelen Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerin ülkelerinde adlarına kayıtlı olan kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına geçici bir süreyle Türkiye Gümrük Bölgesinde trafiğe tescil edilmek üzere geçici ithalat izni verilir. Bu taşıtlar çalışma veya öğrenim süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilebilir. **(Değişik: BKK-10/08/2016-2016/9119 RG-01/09/2016-29818)**

(3) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişi tarafından kişisel veya ticari amaçla kullanılmak üzere getirilen ve 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerindeki koşulları taşıyan taşıtın, süreklilik bulunmaması ve kişisel kullanım konusunun hizmet sözleşmesinde belirtilmesi şartıyla, izin hak sahibi tarafından istihdam edilen veya usulüne uygun olarak yetkili kılınan Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik gerçek kişi tarafından kullanılmasına izin verilir. Ancak, kişisel amaçla kullanılacak taşıtlar için 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendindeki koşul aranmaz.

(4) Kamu kuruluşları, belediyeler ve sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi kuruluşları ile yapılan sözleşmeye istinaden ticari amaçla kullanılmak üzere getirilen ve 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki koşulları taşıyan ambulans hava taşıtları, yangın söndürme hava taşıtları, zirai ilaçlama hava taşıtları ve sıhhi ilaçlama hava taşıtlarına yirmidört ayı aşmamak üzere geçici ithalat izni verilir. Bu sürenin uzatılması hususunda Bakanlık yetkilidir. **(Değişik: BKK-16/12/2011-2011/2595 RG-11/01/2012- 28170)**

(5) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerden Türkiye Gümrük Bölgesi dışından emekli olanlar ile Türkiye’de oturma iznine sahip Türkiye Gümrük Bölgesi dışından emekli yabancıların bu durumlarını belgelendirmeleri halinde, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında adlarına kayıtlı kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarına geçici ithal izni verilir. Bu kişilerden emeklilik tarihinden sonra Türkiye Gümrük Bölgesine ilk defa getirecekleri kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları için Türkiye’ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az yüzseksenbeş gün Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunması koşulu aranmaz. Ayrıca, 20 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerindeki geçici ithalat izin sürelerinin tamamını kullanmadan taşıtıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan emeklilerin, izin süresi içinde olmak koşuluyla, izinden kalan sürelerini kullanmak üzere taşıtıyla yeniden Türkiye Gümrük Bölgesine girişlerinde Türkiye’ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az yüzseksenbeş gün Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunma koşulu aranmaz.

(6) Ticari kullanıma mahsus deniz, hava ve demiryolu taşıtlarına, 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu uyarınca finansal kiralama sözleşmesi süresine bağlı olarak geçici ithalat izni verilir.

(7) Geçici ithalat izni verilen hak sahibi, kişisel kullanıma mahsus kara taşıtını

geçici ithalat izin süresince Türkiye Gümrük Bölgesinde kullanabilir. **(Ek: BKK-10/08/2016-2016/9119 RG-01/09/2016-29818)**

(8) 20 nci maddenin birinci fıkrasının bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerindeki süreler tamamlanmadan önce başvurulması kaydıyla sürenin bitimini müteakip aynı alt bentlerdeki süreler yeniden verilir. Bu haktan yeniden faydalanabilmesi için yurt dışı yerleşiklik şartının yeniden sağlanması gerekir. **(Ek: CK-27.12.2023-7999 RG-28.12.2023-32413)**

Taşıtlara ilişkin süreler

MADDE 20- (1) 19 uncu maddede belirtilen süreler saklı kalmak kaydıyla;

a) Demiryolu taşıtlarına oniki ay,

b) Demiryolu taşıtları dışında kalan ticari kullanıma mahsus taşıtlara, yolcuların taşınması, alınması ve yerleştirilmesi, eşyanın yüklenmesi ve boşaltılması, nakliye ve bakım işleri gibi geçici ithal talebine esas olan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gereken kadar,

c) 1) Öğrenim görmek amacıyla gelen bir öğrencinin yerleşim yerinde adına kayıtlı kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına, öğrencinin bu amaçla Türkiye Gümrük Bölgesinde kalacağı süre kadar,

2) Belirli bir süre ile görevini yerine getirmek amacıyla gelen kişilerin, kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına, görev süresi boyunca,

3) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik yurt dışından emeklilerin **(Değişik: CK-27.12.2023-7999 RG-28.12.2023-32413)** kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına iki yıl, **(Değişik: BKK-06/07/2015-2015/7917 RG-25/07/2015- 29425)**

4) Türkiye’de oturma iznine sahip Türkiye Gümrük Bölgesi dışından emekli yabancıların kişisel kullanıma mahsus kara taşıtına ikamet izinleri kadar,

5) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarına yirmidört ay, binek ve yük hayvanları ile bu hayvanların çektikleri taşıtlara altı ay, **(Değişik: BKK-14/09/2015-2015/8113 RG-13/10/2015-29501)**

6) 1 ila 5 numaralı alt bentlerde belirtilen sürelerin tamamını kullanmış veya yerleşim yeri şartını sağlayamayan; Avrupa Birliği, Avrupa Serbest Ticaret Birliği ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı **(Değişik: CK-27.12.2023-7999 RG-28.12.2023-32413)** ülkelerinde yerleşik kişilerin ikamet yerlerinde adlarına kayıtlı olan kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarına yılda bir kez olmak üzere bir ay, **(Ek: BKK-10/08/2016-2016/9119 RG-01/09/2016-29818)**

ç) Kişisel kullanıma mahsus hava taşıtlarına altı ay,

d) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında getirilenler hariç kişisel kullanıma mahsus diğer deniz ve iç su yolları taşıtlarına onsekiz ay, süre ile geçici ithalat izni verilir.

(2) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında getirilen taşıtlar, anılan Kanunda belirlenen sürelerle tabidir.

Demiryolu ve havayolu taşıtlarına ilişkin özel durumlar

MADDE 21- (1) Aynı tip ve aynı kıymetteki demiryolu taşıtının ihraç veya yeniden ihraç edilmesi durumunda, yapılan bir anlaşmaya bağlı olarak müşterek kullanılan ve Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişinin tasarrufuna bırakılan demiryolu taşıtıyla ilgili geçici ithalat rejimi sona erdirilir.

(2) Ticari kullanıma mahsus hava taşıtları, diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeksizin geçici ithalat rejimine tabi tutulabilir. (Ek: CK-13/10/2020-3081 RG-14/10/2020-31274)

Paletler

MADDE 22- (1) 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (r) bendinde tanımlanan paletler için geçici ithalat izni verilir.

(2) Aynı tür ve aynı kıymette olan paletin ihraç veya yeniden ihraç edilmesi durumunda, daha önce geçici ithaline izin verilen palet ile ilgili geçici ithalat rejimi sona erdirilir.

Konteyner

MADDE 23- (1) a) Sahibinin veya işletmecisinin kimliği,

b) Sahibi veya işletmecisi tarafından verilen ayırt edici işaret ve rakamlar, sabitleştirilmiş teçhizatı dahil tara ağırlığı,

c) Hava taşımacılığında kullanılan konteyner hariç, konteynerin ait olduğu ülke,

bilgilerinin görülebilen uygun bir yerine, çıkarılmayacak şekilde işaretlendiği anlaşılan konteynere geçici ithalat izni verilir.

(2) Ancak, kombine demiryolu taşımacılığında takas edilerek kullanılan konteyner için birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen bilgilerin yer alıp almadığı hususu aranmaz.

(3) Konteynerin yeniden ihraç edilmeden önce dahili trafikte bir defa kullanılmasına izin verilir.

İKİNCİ AYIRIM

Yolcular Tarafından İthal Edilen Kişisel ve Sportif Amaçlı Eşya, Gemi Adamlarının İhtiyaç Malzemesi

Yolcular tarafından ithal edilen kişisel ve sportif amaçlı eşya

MADDE 24- (1) Türkiye Gümrük Bölgesinde ikamet etmediği halde, bu bölgeye geçici olarak gelen yolcuların seyahatleri sırasında kişisel ve sportif amaçlarla kullanacağı ek-1'deki listede yer alan makul miktardaki eşyaya, geçici ithalat izni verilir.

Gemi adamlarının ihtiyaç malzemesi

MADDE 25- (1) Gemi adamlarının ihtiyacına yönelik olarak;

a) Uluslararası deniz trafiğine kayıtlı bir gemide,

b) Mürettebat tarafından geçici olarak gemiden kıyıya indirilmesi durumunda kıyıda,

c) Kültürel, sosyal veya dini amaçlarla düzenli hizmet veren ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından bu kuruluşlarda,

kullanılmak amacıyla getirilen ek-2'deki listede yer alan ihtiyaç malzemesine, geçici ithalat izni verilir.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Kriz Hali İçin Gönderilen Yardım Malzemesi, Tıbbi ve Cerrahi Teçhizat ile Laboratuvar Teçhizatı, Canlı Hayvanlar ve Bunlara Ait Teçhizat ve Sınır

Bölgelerinde Kullanılan Teçhizat

Kriz hali için gönderilen yardım malzemesi

MADDE 26- (1) Türkiye Gümrük Bölgesindeki kriz hali nedeniyle bir kamu kuruluşuna veya kamu kuruluşları tarafından yetkili kılınan kuruluşlar adına gönderilen yardım malzemesine, geçici ithalat izni verilir.

Tıbbi ve cerrahi teçhizat ile laboratuvar teçhizatı

MADDE 27- (1) Türkiye Gümrük Bölgesinden temin edilememesi nedeniyle hastane ya da başka bir tıbbi kuruluşun acil ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak, bu kuruluşlara teşhis veya tedavi amacıyla bedelsiz gönderilen ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiye ait tıbbi ve cerrahi teçhizat ile laboratuvar teçhizatına, geçici ithalat izni verilir.

Canlı hayvanlar ve bunlara ait teçhizat ile sınır bölgelerinde kullanılan teçhizat

MADDE 28- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait ve ek-3'teki listede sayılan amaçlar için getirilen hayvanlara, geçici ithalat izni verilir.

(2) Geçici ithal edilen hayvanlardan doğan ve ticari değeri bulunan hayvanlar da bu rejime tabi tutulmuş sayılır.

(3) a) Türkiye Gümrük Bölgesine komşu bir sınır bölgesinde yerleşik bir kişiye ait olan ve bu komşu sınır bölgesinde yerleşik bulunan bir kişi tarafından,

b) Sınır bölgesinin genel altyapı inşası, bakımı ve tamiri için gerekli olan ve kamu kuruluşlarının sorumluluğu altında,

sınır bölgesinde kullanılmak amacıyla getirilen eşyaya, geçici ithalat izni verilir.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Ses, Görüntü veya Veri Taşıyan Eşya, Turistik Reklam Malzemesi, Mesleki Teçhizat, Pedagojik Materyal ve Bilimsel Malzeme

Ses, görüntü veya veri taşıyan eşya

MADDE 29- (1) Aşağıda yer alan ses, görüntü veya veri taşıyan eşyaya geçici ithalat izni verilir:

a) Ticari kullanımdan önce görülmek üzere gönderilen sinema filmlerinin pozitifleri, basılı ve işleme tabi tutulmuş ve diğer kayıtlı görüntü taşıyan eşya.

b) Ses, dublaj veya çoğaltma amacıyla gönderilen filmler, manyetik bantlar ve teller ile diğer ses veya görüntü taşıyan eşya.

c) Ücrete tabi olarak toplu gösterime sunulmadığı sürece, yabancı ürünlerin işlevini veya mahiyetini tanıtan filmler.

ç) Otomatik veri işlemede kullanılmak üzere ücretsiz olarak gönderilen veri taşıyan eşya.

Turistik reklam malzemesi

MADDE 30- (1) Turistik tanıtıma yönelik ek-4'teki listede yer alan reklam malzemesine, geçici ithalat izni verilir.

Mesleki teçhizat

MADDE 31- (1) Ek-5'teki listede yer alan;

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiye ait olan,

b) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi veya bu kişi tarafından Türkiye

Gümrük Bölgesinde yerleşik olup olmadığına bakılmaksızın istihdam edilen kişi tarafından getirilen,

c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi tarafından ya da onun denetimi altında kullanılan,

mesleki teçhizata, geçici ithalat izni verilir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi ile yapılan ortak yapım sözleşmesi kapsamında televizyon programı, görsel-işitsel eser yapımında kullanılmak amacıyla, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişiye gönderilen sinematografik teçhizatın geçici ithaline birinci fıkranın (c) bendindeki koşul aranmaksızın izin verilir.

(3) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişinin taraf olduğu radyo ve televizyon programlarının ortak yapımında, mesleki teçhizat kiralamaya konu olabilir.

(4) El aletleri hariç olmak üzere, sınai üretim ve ambalajlama işlerinde, doğal kaynakların işlenmesinde, binaların inşasında, tamir veya bakımında ya da toprak hafriyatı gibi işlerde kullanılacak teçhizat bu maddenin uygulanmasında mesleki teçhizat olarak değerlendirilemez.

Pedagojik materyal ve bilimsel malzeme

MADDE 32- (1) Ek-6'daki listede yer alan;

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan,

b) Ticari amaç gütmemek üzere öğretim, bilimsel araştırma veya mesleki eğitim amacıyla kurulan özel veya kamu kurumları tarafından kuruluş amaçları doğrultusunda kendi sorumlulukları altında kullanılmak için getirilen,

c) Getiriliş amacına uygun miktarda olan,

ç) Ticari amaç dışında kullanılmak üzere getirilen,

pedagojik materyal ile ek-7'deki listede yer alan eğitim, bilimsel veya kültürel faaliyetlerle bağlantılı olarak gönderilen diğer eşyaya geçici ithalat izni verilir.

BEŞİNCİ AYIRIM

Ambalajlar, Özel Nitelikte Eşya, Numuneler, Üretim Araçları ve Parçaları

Ambalajlar

MADDE 33- (1) Dolu olarak getirildikleri takdirde boş veya dolu olarak ya da boş olarak getirildikleri takdirde dolu olarak yeniden ihraç edilmek istenen ambalajlara geçici ithalat izni verilir.

(2) Bu kapsamda geçici ithaline izin verilen ambalajlar, ihraç veya yeniden ihraç eşyasının dışındaki bir eşyanın ambalajı olarak kullanılamaz.

(3) Tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi kapsamında boş olarak geçici ithal edilmesine karşılık, dolu olarak yeniden ihraç edilmediği tespit edilen ambalajlar için Kanununun 184 üncü maddesi uyarınca gümrük yükümlülüğü doğar. Bu eşyaya, gümrük yükümlülüğünün doğmasından itibaren kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi uygulanır.

Özel nitelikte eşya

MADDE 34- (1) Aşağıda yer alan özel nitelikteki eşya için geçici ithalat izni verilir:

a) Mülkiyeti Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan ve kullanımı sonucunda elde edilen ürünün en az %75'inin Türkiye Gümrük Bölgesinden

ihraç edilmesi koşuluyla, bu bölgede yerleşik kişiye imalat işlerinde kullanılmak üzere gönderilen ölçme, kontrol, test araçları ve benzeri diğer araçlar ile kalıp, çizim, taslak ve benzeri diğer araçlar.

b) Mülkiyeti Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan ve bu kişi tarafından Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bir kişiye tamamı ihraç edilecek ürünün imalatında kullanılmak üzere, bedelsiz gönderilecek özel alet ve araçlar.

c) Test, deneme veya tanıtıma tabi tutulmak amacıyla gönderilen eşya, (**Değişik: BKK-17/02/2012-2012/2830 RG-08/03/2012-28227**)

ç) Test, deneme veya tanıtımın gerçekleştirilebilmesi için kullanılması gereken eşya, (**Değişik: BKK-17/02/2012-2012/2830 RG-08.03.2012-28227**)

d) Niteliği gereği eşyanın reklamının yapılması veya eşyanın belirgin özelliğinin tanıtılması amacıyla gönderilen eşya, (**Değişik: BKK-17/02/2012-2012/2830 RG-08/03/2012-28227**)

e) Test veya denemeye tabi tutulmayı içeren satış sözleşmesine konu eşya, (**Değişik: BKK-17/02/2012-2012/2830 RG-08/03/2012-28227**)

f) (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen eşya, anılan bentlerde belirtilen getiriliş amacı dışında başka bir amaçla kazanç elde etmek için kullanılamaz. (**Ek: BKK-17/02/2012-2012/2830 RG-08/03/2012-28227**)

Numuneler

MADDE 35- (1) Üretilmiş belli bir mal grubunu temsil edecek ya da üretilmesi planlanan eşyanın örnekleri niteliğinde olan numunelere geçici ithalat izni verilir.

(2) Ancak, tek bir şahıs tarafından getirilen aynı cinsten fazla miktarda eşya ile tek bir şahsa gönderilen çok sayıda eşya numune olarak değerlendirilmez.

(3) Numuneler, Türkiye Gümrük Bölgesinde iken gösteri amacı dışında herhangi bir şekilde kullanılamaz.

Üretim araçları ve parçaları

MADDE 36- (1) Tamir veya siparişe konu üretim araçları veya bunların parçalarına, tamir veya teslim süresi boyunca kullanılmak ve tamirci veya tedarikçi tarafından bedelsiz olarak gönderilmek kaydıyla tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen eşyanın geçici ithalat rejimi altında kalabileceği süre altı aydır.

ALTINCI AYIRIM

Sergilenmek veya Satılmak Amacıyla Getirilen Eşya

Sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşya

MADDE 37- (1) Sergi, fuar, toplantı ve benzeri etkinliklerde gösterime ya da kullanıma sunulan eşya için geçici ithalat izni verilir. Bu kapsamdaki eşyanın, işyerinde veya mağazalarda düzenlenen satış veya özel amaçlı sergiler dışındaki genel bir sergi, fuar, toplantı ve benzeri etkinliklerde gösterim ve kullanım amacıyla geçici ithal edilmesi ve bu amaç doğrultusunda geçici ithal edileceğinin ilgili sergi veya fuar organizasyonundan alınacak belge ile kanıtlanması gerekir. Bu tür etkinliklerde gösterime ya da kullanıma sunulan eşyadan etkinlik süresince elde edilen eşya da bu rejime tabi tutulmuş sayılır.

(2) Alıcının yapacağı inceleme sonucuna bağlı olarak satın alımına karar verilecek, numune olarak nitelendirilemeyecek eşyaya iki ay süre ile geçici ithalat izni verilir.

(3) Aşağıda yer alan ve sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşyaya geçici ithalat izni verilir:

a) Satılmak amacıyla müzayedeye getirilen eski eşya.

b) Olası bir satış amacıyla, sergilenmek üzere getirilen ek-8'deki listede yer alan sanat eserleri, koleksiyon parçaları ve antikalar.

YEDİNCİ AYIRIM

Yedek Parça, Aksesuar ve Ekipman, Ekonomik Etkisi Olmayan Özel Bir Durumda Getirilen Eşya

Yedek parça, aksesuar ve ekipman

MADDE 38- (1) İthalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithaline izin verilen eşyanın yenilenmesi, ayarı ve muhafazasına yönelik tamir ve bakım için gerekli olan yedek parça, aksesuar ve ekipmanlara, geçici ithalat izni verilir.

Ekonomik etkisi olmayan özel bir durumda getirilen eşya

MADDE 39- (Değişik: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815) (1) Bu Kısım kapsamında tam muafiyetten yararlanamayan ve önemli ekonomik etkisi olmayan eşyaya bir defaya mahsus olmak üzere tam muafiyet suretiyle geçici ithalat izni verilir. Bu eşyaya verilecek süre hiçbir koşulda üç ayı geçemez ve bu eşyaya ilişkin süre uzatım talepleri karşılanmaz.

(2) Genelkurmay Başkanlığı koordinesinde icra edilecek eğitimlere katılacak NATO üyesi olmayan ülkelere ait eşyaya Genelkurmay Başkanlığınca talep edilen süre kadar geçici ithalat izni verilir. Eğitimlerde kullanılan ve sarf edilen eşyanın ayniyeti aranmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

İthalat Vergilerinden Tam ve Kısmi Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminden Yararlandırılmayacak Eşya

Geçici ithalat rejiminden yararlandırılmayacak eşya

MADDE 40- (1) Aşağıda belirtilen eşya, tam muafiyetten yararlandırılmayacağı gibi kısmi muafiyetten de yararlandırılmaz:

a) Türkiye'ye ithali yasak olan eşya.

b) Tüketilebilir nitelikteki eşya.

c) Ayniyet tespitinin yapılması mümkün olmayan eşya.

ç) Ülke ekonomisine zarar verebileceği Müsteşarlıkça belirlenecek eşya.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geçici İthalatta Teminat

Tam muafiyet suretiyle geçici ithalatta teminat

MADDE 41- (1) Tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilecek eşyadan ithalat vergilerini karşılayacak tutarda teminat aranır.

(2) Ancak, Kanununun 202 nci maddesi hükmü uyarınca;

a) Sözlü beyana konu olan eşya,

b) Yazılı beyana konu olan;

1) Türkiye Gümrük Bölgesinde meydana gelen kriz hali nedeniyle bir kamu kuruluşu adına veya kamu kuruluşları tarafından yetkili kılınan kuruluşlar adına gönderilen yardım malzemeleri,

2) (Mülga: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815)

3) Hava, deniz veya demiryolu şirketlerine veya posta idarelerine ait olan ve bunlar tarafından uluslararası trafikte kullanılmak üzere üzerleri ayırt edici biçimde işaretlenmiş malzeme,

4) (Mülga: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815)

için teminat aranmaz.

Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalatta teminat

MADDE 42- (1) Kanununun 133 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşya için her ay itibarıyla alınacak ithalat vergileri tutarının % 3'ü dışında kalan tutar için teminat aranır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

Geçici ithal eşyası için izin hak sahibi tarafından yapılamayacak işlemler

MADDE 43- (1) Geçici ithalat rejimi kapsamındaki eşya kiralanamaz, ödünç verilemez, bir başkasının kullanımına bırakılamaz ve satılamaz.

(2) Ancak, ticari kullanıma mahsus hava taşıtları, izin süresi içerisinde bir başka hava yolu şirketine kiralanabilir. Bu durumda, rejim ihlali halinde gümrük idaresine karşı izin hak sahibi sorumludur. (Ek: CK-13/10/2020-3081 RG-14/10/2020-31274)

Süre

MADDE 44- (1) Bu Kısım uyarınca geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine girecek eşya, bu Kısımda belirlenen süre kadar Türkiye Gümrük Bölgesinde kalabilir. Belirlenen bir süre bulunmaması durumunda, bu süre, geçici ithalatın amacı, eşyanın kullanım yeri dikkate alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. Ancak, verilecek bu süre Kanununun 130 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen usul ve esaslar uyarınca uzatılmış süreler hariç, hiçbir koşulda yirmidört ayı geçemez.

BEŞİNCİ KISIM

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller

BİRİNCİ BÖLÜM

Önemli Değeri Olmayan Eşya

Posta veya hızlı kargo yoluyla gelen eşya

MADDE 45- (1) Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir kişiye posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen, bedeli gönderi başına toplam 150 Avro'yu geçmeyen kişisel kullanıma mahsus kitap veya benzeri basılı yayına muafiyet tanınır. (**Değişik: CK-14/05/2019-1111 RG-15/05/2019-30775**)

(2) Muafiyetin aynı kişi tarafından kullanılmasının süreklilik arz ettiğinin tespiti halinde muafiyetin kullanımına sınırlama getirilebilir. (**Ek: BKK-15/03/2011-2011/1546 RG-08/04/2011-27899**)

(3) Mülga (**CK-5303 RG-15/03/2022-31779**)

(4) Mülga (**CK-5303 RG-15/03/2022-31779**)

İKİNCİ BÖLÜM**Gerçek Kişiler Tarafından Serbest Dolaşıma Sokulacak Şahsi Eşya****BİRİNCİ AYIRIM****Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait Kullanılmış Motorlu veya Motorsuz Özel Nakil Vasıtaları****Muafiyetin kapsamı**

MADDE 46- (1) Aşağıda belirtilen kişilerin kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarını gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokmalarına izin verilir:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az yirmidört ay ikamet ettikten sonra, yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakleden gerçek kişiler.

b) Yurt dışındaki milli veya milletlerarası kadrolara atanıp da bu görevlerinden dönen kamu görevlileri.

c) Türk vatandaşlığına geçmek suretiyle yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakleden kişiler.

(2) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kişiler için, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az yirmidört ay ikamet etme şartı aranmaz.

(3) Evlilik yoluyla Türk vatandaşlığına geçen kişiler için bu madde hükümleri uygulanmaz.

(4) Sürekli görevle yabancı bir ülkede bulunmakta iken, yine sürekli görevle başka bir yabancı ülkeye atanması nedeniyle yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakletemeyen kamu görevlileri için birinci fıkra kapsamı muafiyet uygulanmaz.

Muafiyet koşulları

MADDE 47- (1) Bu kişilerin muafiyetten istifade edebilmeleri için, motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarının, kişilerin Türkiye'ye son giriş tarihinden en az altı ay öncesinde yurt dışında buldukları ülkede adlarına kayıtlı olması, adlarına kaydının yapıldığı yıl itibarıyla, kayıt ve model yılı dahil, üç yıldan eski olmaması şarttır.

(2) Motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtası muafiyeti, aile ünitesine tanınır.

(3) Muafiyet sadece, yerleşim yeri naklinde kişinin yerleşim yerini nakletmek

amacıyla Türkiye'ye son giriş tarihinden, kamu görevlileri için ise görev sürelerinin bitimini müteakip Türkiye'ye giriş tarihinden itibaren altı ay içerisinde getirip serbest dolaşıma giriş beyanında bulunduğu eşya için tanınır.

(4) Motorlu ticari araçlar ve diğer ticari nakil vasıtalarının 46 ncı madde kapsamında muaf serbest dolaşıma girişine izin verilmez.

(5) Bu Ayırım kapsamında belirtilen şartlar sağlanmış ve yabancı bir ülkede yeniden ikamet tesis edilmiş olsa dahi, serbest dolaşıma giriş tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe, aynı kişilerin motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarının muaf serbest dolaşıma girişine ilişkin talepleri kabul edilmez.

İKİNCİ AYIRIM

Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesine Nakleden Gerçek Kişilere Ait Kullanılmış Ev Eşyası

Muafiyetin kapsamı

MADDE 48- (1) Aşağıda belirtilen kişilerin kendilerine ait kullanılmış ev eşyasını gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokmalarına izin verilir:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında devamlı olarak en az yirmidört ay ikamet ettikten sonra, yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakleden gerçek kişiler.

b) Yurt dışındaki milli veya milletlerarası kadrolara atanıp da bu görevlerinden dönen kamu görevlileri.

c) Türk vatandaşlığına geçmek suretiyle yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakleden kişiler.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen kişiler için, Türkiye Gümrük Bölgesinde bir yıl içinde altı aydan az süre ile geçici olarak bulunmak devamlılık halini bozamaz. Ancak, bu süreler Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki yerleşim yerinde aranan yirmidört ay kalma süresine dahil edilmez.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kişiler için, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az yirmidört ay ikamet etme şartı aranmaz.

(4) Sürekli görevle yabancı bir ülkede bulunmakta iken yine sürekli görevle başka bir yabancı ülkeye atanan memurların, yeni tayin edildikleri ülkenin özelliği veya uzaklığı sebebiyle eşyasını beraberlerinde götürmelerinin külfetli ve masraflı bulunması veya Türkiye Gümrük Bölgesine getirmelerinde veya göndermelerinde zorunluluk bulunması hallerinde, durumlarının tevsik edilmesi kaydıyla, yurt dışındaki ev eşyası için muafiyet uygulanır.

Muafiyet koşulları

MADDE 49- (1) Kullanılmış ev eşyası muafiyeti, aile ünitesine tanınır.

(2) İlgilinin bu tür eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesindeki yerleşim yerinde de aynı amaçla kullanması şarttır.

(3) Ev eşyasının kişilerin beraberinde veya gelişlerinden önce veya altı ay sonraki süre içerisinde getirilip serbest dolaşıma giriş beyanında bulunulması gerekir.

(4) Taşınabilir alet ve cihazlar hariç olmak üzere, bir ticaret veya meslek icabı kullanılacak malzemelerin bu Ayırımdaki hükümler kapsamında muaf olarak serbest dolaşıma girişine izin verilmez.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Evlilik Nedeni ile Serbest Dolaşıma Giren Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 50- (1) Yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk vatandaşı ile evlenerek veya evlenmek üzere yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden kişilere ait çeyiz eşyasına muafiyet tanınır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen koşulları haiz bir kişiye, yerleşim yeri yabancı bir ülkede olan kişiler tarafından evlilik nedeniyle ve geleneksel olarak gönderilen, ticari miktar ve mahiyette bulunmayan hediyelere, her bir hediyein kıymeti 430 Avro ve toplam hediye kıymeti 3.000 Avro'yu aşmamak kaydıyla muafiyet tanınır.

(3) Muafiyet, yerleşim yerinin evlilik nedeniyle naklinden önce, en az oniki ay süre ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunan ve evlilik belgesini ibraz eden kişilere tanınır.

Muafiyet uygulanacak kişiler

MADDE 51- (1) Muafiyet;

- Yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk vatandaşı ile evlenerek gelmiş olan,
 - Evlenmek üzere yabancı ülkedeki asli yerleşim yerini terk ile Türkiye'ye gelmiş ve burada evlenmiş olan,
 - Herhangi bir sebeple, turizm, ziyaret, tahsil, memuriyet gibi, Türkiye'ye gelip en çok bir yıl içinde yine yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk vatandaşı ile evlenmiş bulunan,
- kişilere tanınır.

Nakil süresi

MADDE 52- (1) Bu Ayırımında yer alan hükümler çerçevesinde eşya getireceklerin, muafiyetten istifade edebilmeleri için bu eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine evlilik akdinden iki ay önce veya dört ay sonraki süreler içerisinde serbest dolaşıma sokmaları şarttır. Eşyanın serbest dolaşıma girişi tek seferde olabileceği gibi öngörülen süreler içerisinde ayrı partiler halinde de yapılabilir.

(2) Eşyanın evlilik akdinden önce serbest dolaşıma sokulması halinde, gümrük idaresince serbest dolaşıma girişinde gümrük vergilerini karşılayacak miktarda teminat aranır.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Miras Yoluyla İntikal Eden Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 53- (1) Yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olan gerçek kişilerin ölümü ile Türkiye'de ikamet eden (...) gerçek kişi mirasçılarına intikal eden kişisel eşya, ev eşyası ve kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarının serbest dolaşıma girişinde gümrük vergileri aranmaz.

(2) Bu kişilerin muafiyetten istifade edebilmeleri için, motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarının, kişinin ölüm tarihinden itibaren en az altı ay öncesinde yurt dışında buldukları ülkede adlarına kayıtlı olması, adlarına kaydının yapıldığı yıl itibarıyla, kayıt ve model yılı dahil, üç yıldan eski olmaması şarttır.

(3) Aşağıda sayılan eşya için bu madde kapsamında muafiyet uygulanmaz:

a) Motorlu ticari nakil vasıtaları.

b) Ölen kişinin mesleğini veya sanatını icra etmesi için kullandığı taşınabilir alet ve cihazlar hariç herhangi bir meslek veya sanatın icrası için kullanılan alet ve cihazlar.

c) Hammadde stokları ve mamul veya yarı mamul ürünler.

ç) Normal aile ihtiyaçlarından fazla miktarlarda bulunan canlı hayvanlar ile tarım ürünleri.

Nakil süresi

MADDE 54- (1) Muafiyet, mücbir sebepler ve beklenmeyen haller saklı kalmak kaydıyla, ölene aidiyetinin ve namlarına gelenlere intikalinin kanaat verici resmi belgelerle tevsiki şartıyla, veraset ilamı tarihinden itibaren yirmidört ay içinde, tek seferde veya aynı süre içinde birden fazla partide getirilen eşya için tanınır.

BEŞİNCİ AYIRIM

Türkiye'ye Öğrenim Amacıyla Gelen Öğrencilere İlişkin Eğitim Malzemeleri ve Ev Eşyası

Muafiyetin kapsamı

MADDE 55- (1) Öğrenim amacıyla Türkiye'ye gelen öğrencilerin eğitim süreleri boyunca şahsi kullanımlarına yönelik olarak serbest dolaşıma giren eğitim malzemeleri, öğrenci odasını döşemeye mahsus ev eşyası ile giyim eşyasına muafiyet tanınır.

(2) Bu maddede geçen;

a) Öğrenci deyimi, bir eğitim kurumunda verilen derslere tam zamanlı olarak devam etmek amacıyla bu eğitim kurumunda kayıtlı olan kişi,

b) Eğitim malzemeleri deyimi, öğrenciler tarafından normal olarak yaptıkları eğitim çalışmalarında yararlanılan ve eğitim konularına uygun yeni veya kullanılmış eşya,

anlamına gelir.

(3) Muafiyet, eğitim malzemeleri yönünden her bir öğrenim yılında bir defadan fazla tanınabilir. Ancak, öğrenim süresi boyunca muaf bir kez ev eşyası serbest dolaşıma sokulabilir.

ALTINCI AYIRIM

Türkiye Gümrük Bölgesinden Geçici Olarak Çıkan Gerçek Kişilerin Geri Getirdiği Kullanılmış Ev Eşyası

Muafiyetin kapsamı

MADDE 56- (1) Yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan ve herhangi bir amaçla yurt dışına çıkan gerçek kişiler tarafından, geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarıldıktan sonra geri getirilen kullanılmış ev eşyasına muafiyet tanınır.

(2) Muafiyet tanınabilmesi için kişinin ev eşyasını Türkiye Gümrük Bölgesine dönüş tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde ve bir defada getirmesi şarttır.

YEDİNCİ AYIRIM

Yerleşim Yeri Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında Bulunan Gerçek Kişilerin Türkiye'de Edindikleri Konutlarda Kullanmak Üzere Getirdikleri Ev Eşyası

Muafiyetin kapsamı

MADDE 57- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sürekli olarak, en az yirmidört ay süre ile yerleşik bulunan gerçek kişiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesinde kiralanmak veya satın alınmak suretiyle edindikleri konutlarında kullanılmak üzere, serbest dolaşıma sokulan kendilerine ait ev eşyasına muafiyet tanınır.

(2) Muafiyet;

a) Türkiye'de bulunan konuta sahip olunması veya konutun en az bir yıl için kiralanmış olması,

b) Eşyanın kullanılmış olması,

halinde uygulanır.

(3) Muafiyetin uygulanmasında aile ünitesi esas alınır.

(4) Muafiyet, bir konut ve aynı kişi için bir defa ile sınırlıdır.

(5) Söz konusu eşyanın, aynı kişi tarafından Türkiye'de kiralanmak veya satın alınmak suretiyle elde edilen başka bir konutta kullanılması durumunda muafiyet uygulaması devam eder.

(6) İkinci fıkranın (a) bendinde yer alan koşulun karşılanmadığı durumlarda, ev eşyasının gümrük vergilerinden tam muafiyet suretiyle vergileri teminata bağlanarak geçici ithaline izin verilir. (Ek: BKK-07/07/2010-2010/659 RG-13/07/2010-27640)

(7) Birinci fıkra kapsamında getirilen ev eşyasının kişilerin beraberinde veya gelişlerinden önce veya altı ay sonraki süre içerisinde getirilip serbest dolaşıma giriş beyanında bulunulması gerekir. (Ek: BKK-07/07/2010-2010/659 RG-13/07/2010-27640)

SEKİZİNCİ AYIRIM

Kişisel Eşya

Kişisel eşya

MADDE 58- (1) Ek-9'daki listede yer alan kişisel eşyaya muafiyet tanınır.

(2) Ek-9'daki listenin (A) bölümünde belirtilen eşya sadece yolcu beraberinde, (B) bölümünde belirtilen eşya ise, yolcu beraberinde ya da yolcunun gelişinden bir ay önce veya üç ay sonra getirilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Serbest Dolaşıma Sokulacak Diğer Eşya⁸

BİRİNCİ AYIRIM

Yolcular Tarafından Serbest Dolaşıma Sokulan Hediye Eşya ve Vergileri Ödenmek Suretiyle Yolcu Beraberinde veya Posta Yoluyla ya da Hızlı Kargo

⁸ Değişik Bölüm Başlığı (CK-5303 RG-15.03.3033-31779)

Taşımacılığı Yoluyla Serbest Dolaşıma Sokulacak Eşya

Yolcu beraberliği eşya

MADDE 59- (Değişik: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815) (1) Transit yolcular hariç olmak üzere, yolcu beraberinde getirilip serbest dolaşıma sokulan, ticari miktar ve mahiyette olmayan ve Ek-9'daki liste kapsamı dışında kalan kişisel ve hediyeleş eşyaya muafiyet tanınır.

(2) 58, 59, 62 ve 63 üncü maddelerde bahsi geçen muafiyet, kara hudut kapısından giriş yapan yolcular için ayda en fazla 10 defa kullandırılır. **(Değişik: BKK-15/08/2016-2016/9117 RG-01/09/2016-29818)**

Yolcu beraberliği eşya miktarı

MADDE 60- (1) 59 uncu maddenin birinci fıkrasında bahsi geçen muafiyet, ek-9'daki listede yer alan eşya için her bir yolcu başına karşılıklarında belirtilen miktarlarla sınırlıdır.

(2) Ek-9'daki listede yer alan eşyadan tütün ve tütün ürünleri ile alkollü ürünlere ilişkin muafiyet 18 yaşından büyükler için uygulanır. **(Değişik: BKK-15/03/2011-2011/1546 RG-08/04/2011-27899)**

Yolcu beraberliği hediyeleş eşya limiti

MADDE 61- (1) 59 uncu maddede bahsi geçen muafiyet, 60 ıncı maddede belirtilen eşya hariç olmak üzere, her bir yolcu için toplam gerçek kıymeti 430 Avro'yu geçmeyen eşya için uygulanır. Ancak, 15 yaşından küçük yolcular için bu miktar 150 Avro olarak uygulanır.

Vergileri ödenmek suretiyle yolcu beraberinde veya posta yoluyla ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla serbest dolaşıma sokulacak eşya

MADDE 62- (Değişik: CK-5303 RG-15/03/2022-31779) (1) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla bir gerçek kişiye gelen ve ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen, kıymeti 150 Avro'yu geçmeyen eşya ile kıymeti 1500 Avro'yu geçmeyen ilaç cinsi eşyanın değeri üzerinden;

(1) **(Değişik: CK-05.08.2024-8787 RG-06.08.2024-32624)** Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla bir gerçek kişiye gelen ve ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen, kıymeti 30 Avro'yu geçmeyen eşya ile kıymeti 1500 Avro'yu geçmeyen ilaç cinsi eşyanın değeri üzerinden;

a) Avrupa Birliği ülkelerinden doğrudan gelmesi halinde % 30,

b) Diğer ülkelerden gelmesi halinde % 60,

c) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (IV) sayılı listede yer alan eşya olması durumunda yukarıdaki oranlara ilave % 20,

oranında tek ve maktu bir vergi tahsil edilir.

(2) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla bir gerçek kişiye gelen ve ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen, kıymeti 1500 Avro'yu geçmeyen kişisel kullanıma mahsus kitap veya benzeri basılı yayın için 45 inci maddede belirtilen limitleri aşan eşyanın değeri üzerinden %0 oranında tek ve maktu bir vergi uygulanır.

(3) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla bir tüzel kişiye gelen ve ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen, kıymeti 22 Avro'yu geçmeyen eşyanın değeri üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda tek ve maktu bir vergi tahsil edilir.

(4) Kıymeti 1500 Avro'yu geçmemek şartıyla, yolcu beraberinde gelen Ek-9'daki

liste kapsamı dışında kalan ve değeri 61 inci maddede belirtilen hediyeelik eşya limitinin üzerinde olan ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın değeri üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda tek ve maktu bir vergi tahsil edilir.

(5) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda sözü edilen limitler dahilinde getirilen eşyanın brüt 30 kilogramı geçmemesi gerekir.

(6) Diplomatik eşya ve 58 inci madde kapsamı yolcu eşyasının posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelmesi halinde kıymet ve ağırlık sınırı uygulanmaz.

Muafiyet limitlerinin aşılması ve eşyanın vergilendirilmesi

MADDE 63- (1) Eşyanın yolcu başına toplam kıymetinin 61 inci maddede belirtilen değerleri aşması halinde muafiyet yalnızca toplam değeri 150 veya 430 Avro tutarındaki kısma uygulanır. Muafiyet değerlerinin aşılması durumunda, muafiyet miktarına tekabül eden vergi düşüldükten sonra kalan kısma 62 nci maddenin dördüncü fıkrasında (**Değişik: CK-5303 RG-15/03/2022-31779**) belirtilen tek ve maktu vergi uygulanır.

(2) 62 nci maddenin dördüncü fıkrası hükmü (**Değişik: CK-5303 RG-15/03/2022-31779**) çerçevesinde getirilen eşyanın tek başına kıymetinin 1500 Avro'yu aşması halinde, söz konusu eşyaya yürürlükte olan ithalat vergilerine ilişkin oranlar uygulanır.

(3) 62 nci madde hükümleri çerçevesinde getirilen eşyanın kıymeti, ibraz edilen faturaya, satış fişine veya eşya bedelinin ödendiğine ilişkin belgeye göre belirlenir. Bu tür belge ibraz edilememesi veya ibraz edilen belgede kayıtlı kıymetin düşük bulunması halinde, eşyanın kıymeti gümrük idaresince belirlenir.

Gümrük kapılarında bulunan mağazalardan alınan eşya

MADDE 64- (1) Yolcuların, gümrük kapılarında bulunan mağazalardan satın aldıkları kişisel eşya ile yolcu beraberli hediyeelik eşyaya muafiyet tanınır.

(2) Yolcular, bu mağazalardan satın aldıkları 62 nci maddede bahsi geçen eşyayı bu madde ve 63 üncü maddede belirtilen esaslar çerçevesinde, vergileri ödenmek suretiyle serbest dolaşıma sokabilirler.

(3) Yolcular tarafından 58 inci maddede belirtilen kişisel eşyanın ve 59 uncu maddede belirtilen hediyeelik eşyanın getirilmesi halinde; aynı eşyanın gümrük kapılarındaki mevcut mağazalardan da satın alınması mümkün değildir.

İKİNCİ AYIRIM

Şeref Nişanları veya Ödülleri

Muafiyetin kapsamı

MADDE 65- (1) Gümrük idarelerine tevsik edici belgelerin ibraz edilmesi ve gayri ticari amaçlı olmaları koşullarıyla aşağıda sayılan eşyanın serbest dolaşıma sokulmasında gümrük vergileri aranmaz:

a) Yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan kişilere, yabancı ülkelerin hükümetleri tarafından verilmiş olan nişanlar.

b) Yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan kişilere, herhangi bir alandaki faaliyetlerini takdir amacıyla veya belli bir olayın yararını kabul etmek için veya cesaret gerektiren bir işin ödülü olarak yabancı ülkelerde verilen ve esas olarak sembolik nitelik taşıyan ödüller, kupalar, madalyalar ve benzeri eşya.

c) (b) bendinde belirtilen nedenlerle, yabancı bir ülkede yerleşik bulunan kişiler veya yetkililerce, Türkiye Gümrük Bölgesinde teslim edilmek üzere ücretsiz olarak gönderilen ve sembolik nitelik taşıyan ödüller, kupalar, madalyalar ve benzeri eşya.

ç) Yerleşim yeri yabancı bir ülke olan kişilere iş konferanslarında veya benzeri uluslararası olaylarda ücretsiz olarak dağıtılması amaçlanan ve niteliği, kıymeti veya diğer özellikleri itibarıyla gayri ticari amaçlarla serbest dolaşıma sokulduklarını belirtir şekilde olan, esas olarak sembolik niteliğe ve sınırlı değere sahip ödüller, kupalar, madalyalar ve benzeri eşya.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Uluslararası İlişkiler Çerçevesinde Alınan Hediyeler

Muafiyetin Kapsamı

MADDE 66- (1) 62 ve 63 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıda sayılan eşyanın serbest dolaşıma girişinde gümrük vergileri aranmaz:

a) Yabancı bir ülkeye resmi ziyarette bulunan kişilere ziyaretleri sırasında ev sahibi ülke yetkililerince verilen hediyeler.

b) Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunmak amacıyla gelen kişiler tarafından ziyaret sırasında ülke yetkililerine sunulmak üzere getirilen hediyeler.

c) Yabancı bir ülkedeki kamu kurumu veya kamu yararına faaliyet gösteren bir kurum tarafından Türkiye'de bulunan bir kamu kurumu veya kamu yararına faaliyetlerde bulunan bir kuruma, dostluk veya iyi niyet gösterisi olarak gönderilen hediyeler.

(2) Muafiyet, hediye olarak verilen eşyanın birinci fıkrada belirtilen nedenlerle sunulması, nitelik, kıymet, miktar ve Türkiye Gümrük Bölgesindeki kullanım amacı itibarıyla gayri ticari olması halinde tanınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kamu Yararına Faaliyetlerde Bulunulmak Amacıyla Serbest Dolaşıma Sokulan Malzeme ve Eşya

BİRİNCİ AYIRIM

Genel Amaçlarla İthal Edilen Eşya

Milli savunma ve iç güvenlik kapsamında serbest dolaşıma sokulan eşya

MADDE 67- (Değişik: CK-19/04/2024-8362 RG-20/04/2024-32523) (1) Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan;

a) Kurumların asli görevleri, kuruluşların faaliyet alanları ve Bakanlığın kaçakçılıkla mücadele göreviyle ilgili olarak serbest dolaşıma sokacakları,

b) Kurum ve kuruluşlar adına kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulan,

c) Kurum ve kuruluşlarca onaylanmış proje, imzalanmış sözleşme veya Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından uygunluk verilmiş savunma sanayi ile ilgili diğer ihtiyaç unsurlarına ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak üretici sıfatıyla ithal etmeleri gereken ve ilgili makam tarafından bu kapsamda olduğu bildirilmek şartıyla;

1) Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla kurulmuş bulunan vakıflar

tarafından serbest dolaşıma sokulan,

2) Sermayesinin yarısı veya daha fazlası doğrudan Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla kurulmuş bulunan vakıflara veya Savunma Sanayii Başkanlığına ait şirket ve müesseseler tarafından serbest dolaşıma sokulan,

3) Sermayesinin yarısı veya daha fazlası doğrudan birinci fıkranın (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan şirket ve müesseselere ait olan iştirakler tarafından serbest dolaşıma sokulan,

her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz, yazılım ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılım ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesine muafiyet tanınır.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinin (3) numaralı alt bendinde belirtilen iştirakler tarafından serbest dolaşıma sokulacak eşya miktarının ilgili kurum ve kuruluşlar veya şirket ve müesseselerce onaylanması gerekir.

Genel amaçlarla serbest dolaşıma sokulan diğer eşya

MADDE 68- (1) Kamu kurum ve kuruluşları, hayır kurumları veya insani yardım kurumları tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere serbest dolaşıma sokulan aşağıda nitelikleri belirtilen eşyaya muafiyet tanınır:

a) 104 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü hariç olmak üzere, ihtiyacı olan kişilere ücretsiz dağıtılmak üzere serbest dolaşıma sokulan temel ihtiyaç maddeleri.

b) Birinci fıkrada belirtilen kurumlara yabancı bir ülkede yerleşik kişi veya kurumlar tarafından ticari bir gaye güdülmeksizin karşılıksız olarak gönderilen ve ihtiyacı olan kişiler yararına düzenlenecek hayır işlerinde kullanılmak üzere gelir toplanması amacıyla bulunan eşya.

c) Birinci fıkrada belirtilen kurumlara sadece onların çalışma ihtiyaçlarını karşılamak veya onların hayır ve insani amaçlarını yerine getirmede kullanılmak üzere, yabancı bir ülkede yerleşik kişi veya kurumlar tarafından ticari bir gaye güdülmeksizin karşılıksız olarak gönderilen malzemeler ve büro materyalleri.

d) Kamu kurum ve kuruluşları ile Bakanlar Kurulunca belirlenen insani yardım ve hayır kurumlarının getirecekleri ambulans, cenaze arabaları, yangın söndürme araçları ile kurtarma araçları. **(Ek: BKK-15/08/2016-2016/9117 RG-01/09/2016-29818)**

(2) Temel ihtiyaç maddeleri deyimi, insanların en temel ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli olan yiyecek, ilaç, giyecek, yatak malzemeleri ve benzeri eşya anlamına gelir.

(3) Bu maddenin uygulanmasında kahve ve çay ile ambulans, cenaze arabaları ve diğer kurtarma araçları hariç olmak üzere motorlu araç için muafiyet uygulanmaz.

İKİNCİ AYIRIM

Eğitim, Bilim ve Kültürel Amaçlı Eşya ile Bilimsel Alet ve Cihazlar

Kitap, yayın ve belge

MADDE 69- (1) Herhangi bir kişi veya kurum tarafından gönderilen, ek-10'daki listede yer alan eğitim, bilim ve kültürel amaçlı kitap, yayın ve belgelerin serbest dolaşıma girişinde, gümrük vergileri aranmaz.

Görsel ve işitsel malzeme

MADDE 70- (1) Kamu eğitim, bilim ve kültürel kuruluş veya organizasyonları tarafından getirilen veya bunlar tarafından kullanılmak üzere gönderilen, ek-11'deki listede yer alan eğitim, bilim ve kültürel amaçlı görsel ve işitsel malzemelerin gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma girişine izin verilir.

Bilimsel alet, cihaz ve malzemeler

MADDE 71- (1) Muafiyet, esas olarak eğitim veya bilimsel araştırma ile uğraşan özel kuruluşlar ve kamu kuruluşları ile bu kuruluşlara bağlı birimler tarafından kullanılmak üzere serbest dolaşıma sokulan eşya için uygulanır.

(2) Bu kuruluşların eğitim veya bilimsel araştırma dalında faaliyette bulduklarının gümrük idaresine tevsiği şarttır.

(3) 70 inci maddenin kapsamı dışında kalan bilimsel alet ve cihazlar, ticari olmayan amaçlarla serbest dolaşıma girdiği takdirde gümrük vergilerinden muaftır.

(4) Bu maddede belirtilen muafiyetin uygulanmasında, Müsteşarlık gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünü alır.

Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki kuruluşlar

MADDE 72- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bulunan bilimsel araştırma kurum veya kuruluşlarınca veya onlar adına gayri ticari amaçla serbest dolaşıma sokulan bilimsel malzemelere muafiyet tanınır.

(2) Muafiyet;

a) Birinci fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşların yetkili temsilcilerinin onayı ile Türkiye'de yerleşik bulunan bilimsel araştırma kuruluşlarına gönderilen veya bu kuruluşlarca getirilen ve bilimsel işbirliği anlaşmaları çerçevesinde kullanılması planlanan,

b) Türkiye dışında yerleşik bulunan gerçek veya tüzel bir kişinin Türkiye Gümrük Bölgesinde kalış süresi boyunca mülkiyetinde bulunan, eşya için tanınır.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Tıbbi Teşhis, Tedavi ve Araştırma Yapılmasına Mahsus Alet ve Cihazlar

Muafiyetin kapsamı

MADDE 73- (1) Bir hayır veya insani yardım kurumu ya da gerçek bir kişi tarafından, Türkiye'deki bir sağlık ya da tıbbi araştırma kurum veya kuruluşuna bağışlanan ya da bu kurum veya kuruluşlar tarafından tamamıyla bir hayır ya da insani yardım kurumundan temin edilen paralarla veya gönüllü katkılarla satın alınan tıbbi araştırma, teşhis veya tedavi amacına mahsus alet ve cihazlara muafiyet tanınır.

(2) Muafiyet;

a) Ticari bir amaçla bağışlanmayan,

b) Bağışlayanın üretici ile herhangi bir ilgisinin olmadığı,

eşya için uygulanır.

(3) Bu madde kapsamına giren eşyanın muafeten serbest dolaşıma girişinde insan sağlığı yönünden Sağlık Bakanlığınca uygun bulunması gerekir.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Bilimsel Araştırma Amacına Yönelik Hayvanlar, Biyolojik veya Kimyasal Maddeler

Muafiyetin kapsamı

MADDE 74- (1) Aşağıda yer alan eşyaya muafiyet tanınır:

- Bilimsel araştırmada kullanılmak üzere özel olarak yetiştirilmiş hayvanlar.
- Gayri ticari amaçlarla ithal edilen biyolojik veya kimyasal maddeler.

(2) Birinci fıkrada belirtilen muafiyet, eğitim veya bilimsel araştırma ile uğraşan özel kuruluşlar ve kamu kurum ve kuruluşları ile bunların esas olarak eğitim veya bilimsel araştırma ile uğraşan bölümleri için getirilen hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddelerle sınırlıdır.

(3) Bu eşyanın Türkiye'de üretiminin bulunmadığı hususu ile bu maddede bahsi geçen kuruluşların eğitim veya bilimsel araştırma dalında faaliyette bulduklarının ve eşyanın amaca uygun hayvan veya biyolojik ya da kimyasal madde olduğunun gümrük idaresine tevsiği şarttır.

BEŞİNCİ AYIRIM

İnsan Kaynaklı Tedavi Edici Maddeler ile Kan Gruplama ve Doku Tipi Ayırma Belirteçleri

Muafiyetin kapsamı

MADDE 75- (1) 76 ncı madde hükümlerine uygun olarak getirilen:

- İnsan kaynaklı tedavi edici maddelere,
 - Kan grubu ayırma belirteçlerine,
 - Doku tipi ayırma belirteçlerine,
- muafiyet tanınır.

(2) Bu Ayırımında yer alan:

a) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler deyimi, insan kanı ve onun türevleri; insan kanının tümü, kurutulmuş insan plazması, insan albümini ve insanın plazmalı proteininin sabit solüsyonları, insan immünoglobülini ve insan fibrinojeni,

b) Kan grubu ayırma belirteçleri deyimi, kan tipi gruplandırılması ve kan uyumsuzluklarının tespiti için kullanılan insan, hayvan, bitki veya diğer kaynaklı bütün belirteçler,

c) Doku tipi ayırma belirteçleri deyimi, insan doku tiplerinin belirlenmesinde kullanılan insan, hayvan, bitki veya diğer kaynaklı bütün belirteçler, anlamına gelir.

Muafiyet kapsamı eşya

MADDE 76- (1) Muafiyet, aşağıda yer alan eşya ile sınırlıdır:

a) Tıbbi veya bilimsel amaçla kullanılmak üzere geldiği gümrük idaresine tevsi edilen gayri ticari ürünler.

b) Sevk edildiği ülkedeki tam yetkili bir kurum tarafından düzenlenmiş uygunluk sertifikasını haiz bulunan ürünler.

c) Üzerlerinde niteliklerini tanımlayan özel etiketli kapla sevk edilmiş ürünler.

(2) 75 inci maddede tanımlanan ürünlerin nakliyesinde kullanılan özel ambalajlar ile sevkiyata dahil olan ve bunların kullanımı için gerekli bulunan çözücü ve aksesuarlara da muafiyet tanınır.

ALTINCI AYIRIM

İlaç Özelliği Olan Ürünlerin Kalite Kontrolü Amacına Yönelik Maddeler

Kalite kontrolüne yönelik maddeler

MADDE 77- (1) İlaç özelliği olan ürünlerin üretiminde kullanılan malzemelerin kalite kontrolü için Dünya Sağlık Örgütü tarafından onaylanmış referans maddelerine ilişkin numunelerin, Sağlık Bakanlığınca izin verilen kurumlarca ithal edilmesi halinde gümrük vergileri aranmaz.

YEDİNCİ AYIRIM

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinde Kullanılmak Üzere Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya

Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılan eşya

MADDE 78- (1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme projelerinde kullanılmak üzere getirilen eşyaya muafiyet tanınır.

Muafiyetin kapsamı

MADDE 79- (1) Muafiyete konu eşyanın araştırma ve geliştirme projesi kapsamında yer alan eşya olduğunun, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından teyit edilmesi gerekir.

(2) Muafiyet, ticari amaç güdülmeksizin faaliyetin amacına uygun miktarı aşmayan eşya için uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bir Ticari Faaliyetin Yürütülmesi ile Bağlantılı İthalat

BİRİNCİ AYIRIM

İşyeri Nakli Suretiyle Serbest Dolaşıma Sokulan Sermaye Malları ve Diğer Malzemeler

Sermaye malı ve malzeme

MADDE 80- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sürdürülen ekonomik bir faaliyetin kesin olarak sona erdirilerek, Türkiye Gümrük Bölgesine nakli dolayısıyla serbest dolaşıma sokulan sermaye malı ve diğer malzemeye muafiyet tanınır.

(2) Bu Ayırımın uygulanmasında:

a) Faaliyet deyimi, madencilik, tarım, serbest meslek faaliyeti ve benzeri faaliyetler de dahil olmak üzere üreticilerin, tüccarların veya hizmet sunan kişilerin her türlü ekonomik faaliyeti anlamına gelir.

b) İşletme deyimi, bağımsız ekonomik birim demektir. Bu birim, bir kurumun tümünü ya da bir bölümünü kapsar.

c) Sermaye malları ve diğer malzemeler deyimi, işletmenin faaliyetini devam ettirmesi için, gerekli teknik malzemeler ile büro ve dükkan malzemelerini kapsar.

Muafiyetin kapsamı

MADDE 81- (1) 80 inci maddede belirtilen muafiyet;

a) Mücbir sebep veya beklenmeyen haller saklı kalmak kaydıyla, Türkiye Gümrük Bölgesine nakletmek üzere yabancı ülkedeki faaliyetini sona erdirmeden önce en az oniki ay süreyle işletme tarafından fiilen kullanılmakta olan,

b) Nakilden sonra da aynı amaçla kullanılacak olan,

c) Söz konusu işletmenin niteliği ile büyüklüğüne uygun bulunan, eşya ve malzeme ile sınırlıdır.

(2) Muafiyet hakkı sadece, Türkiye Gümrük Bölgesinde de benzer bir faaliyeti yürütmek amacıyla, ayrıldıkları ülkedeki faaliyetlerini kesin olarak sona erdiren iş yeri sahibine tanınır. Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bulunan bir işletme ile herhangi bir bağlantı kurma amaçlarına yönelik işletmeler için muafiyet uygulanmaz.

(3) Muafiyet hakkı sadece ayrıldıkları ülkede en az üç yıl süre ile aynı işte çalışan kişilere tanınır.

(4) Aşağıda sayılan eşya muafiyet kapsamı dışındadır:

a) Üretim veya hizmet endüstrisi makinesi olmayan, taşınabilir laboratuvar veya dış yayın yapma birimleri gibi ulaşım araçları.

b) Canlı hayvan, hayvan yemleri ile tohum ve fidanlar .

c) Ham, yarı mamul veya mamul madde stokları ile akaryakıtlar.

Eşyanın getirilme süresi

MADDE 82- (1) 80 inci maddede belirtilen muafiyet, mücbir sebep veya beklenmeyen haller saklı kalmak kaydıyla, işletmenin nakledildiği ülkedeki faaliyetlerini sona erdirdiği tarihten itibaren oniki ay içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya ve malzeme için uygulanır.

Gerçek ve tüzel kişilere tanınan muafiyet

MADDE 83- (1) Kazanç sağlama amacına yönelik olmayan faaliyetlerle uğraşan ve bu faaliyetini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden tüzel kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulan sermaye malları ve diğer malzemeye ilişkin muafiyet işlemleri de 80 ila 82 nci madde hükümleri çerçevesinde yürütülür.

(2) Bir serbest meslek veya benzeri bir faaliyetle uğraşan gerçek kişilere de, mesleklerini Türkiye Gümrük Bölgesinde de yürüteceklerini ispat etmeleri halinde bu muafiyet tanınır.

İKİNCİ AYIRIM

Türkiye Gümrük Bölgesindeki Çiftçilerin Komşu Ülkede Elde Ettikleri Ürünler Türkiye Gümrük Bölgesindeki çiftçiler

MADDE 84- (1) Esas faaliyeti Türkiye Gümrük Bölgesi içinde olan çiftçilerin, Türkiye'ye komşu bir ülkede bulunan ve kendileri tarafından işletilen mülklerinden elde ettikleri tarım, hayvancılık, arıcılık, bahçecilik ve ormancılık ürünlerine muafiyet tanınır.

(2) Birinci fıkradaki muafiyetten faydalanabilmek için hayvancılık faaliyetlerinin

Türk menşeli veya Türkiye'de serbest dolaşım durumunda bulunan hayvanlarla yapılıyor olması şarttır.

(3) Muafiyet, normal olarak hasat veya üretim sonrası başka bir işlemde geçmemiş ürünlerle sınırlıdır.

(4) Muafiyet, sadece bizzat üreticiler tarafından komşu ülkedeki kendi mülklerinden elde edilen ve kendileri veya kendileri adına hareket eden kişiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ürünler için tanınır.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesi ile komşu bir ülke arasında sınır oluşturan göllerde veya su yollarında Türk balıkçılar tarafından yürütülen balıkçılık veya balık yetiştirme faaliyetlerinden elde edilen ürünler ile bu tür göl ve su yollarında Türk sporcuları tarafından yapılan avcılık faaliyetlerinden elde edilen ürünler için de muafiyet tanınır.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Komşu Ülkelerdeki Çiftçilerin Türkiye Gümrük Bölgesindeki Toprak ve Ekinlerinin İşlenmesi Amacına Yönelik Ürünler

Komşu ülkelerdeki çiftçiler

MADDE 85- (1) Esas faaliyeti bir komşu ülkede olan çiftçilerin, Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan ve kendileri tarafından işletilen mülklerinde kullanılmak üzere toprak ve ekinlerin işlenmesi amacıyla getirdikleri tohum, gübre ve diğer ürünlere muafiyet tanınır.

(2) Muafiyetin uygulanması, ancak, tohum, gübre veya diğer ürünlerin bizzat üretici veya üretici adına hareket eden kişi tarafından getirilmiş olması ve aynı hakkın karşı taraf ülkece, Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan kişilere de tanınmış olması koşullarıyla mümkündür.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Numuneler, Reklam Malzemeleri ve Ticari Fuarda Tüketilen Ürünler

Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller

MADDE 86- (1) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, önemli değeri olmayan ve temsil ettikleri eşya bakımından siparişte bulunulmak için kullanılabilir nitelikteki numunelik eşya ve modellere muafiyet tanınır.

(2) Gümrük idaresi, muafiyetin uygulanması esnasında numune veya model olma özelliklerini ortadan kaldırmayacak şekilde, kendi başlarına kullanılabilir nitelikteki eşya için yırtma, delme veya açık ve sabit bir şekilde işaretleme ya da herhangi başka bir işlem yoluyla kalıcı olarak kullanılmasını önleyici tedbirleri alabilir.

(3) Numunelik eşya ve model deyimi, belli bir tür eşyayı temsil eden ve sunuş şekli ve miktarı belli bir tür veya nitelikteki eşya için sipariş vermektense başka bir amaç için kullanılması mümkün olmayan her türlü madde veya örnek anlamına gelir.

Basılı reklamcılık dokümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler

MADDE 87- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yürütülen ekonomik bir faaliyetin reklamı amacıyla gönderilen ya da getirilen ve parasız olarak dağıtılacak olan,

ulaştırma, sigortacılık ve bankacılık hizmetleri ile satılık veya kiralık eşya ile ilgili ilan, katalog, fiyat listesi, kullanım kılavuzu, broşür, takvim ve benzeri basılı reklamcılık malzemelerine muafiyet tanınır.

Muafiyetin kapsamı

MADDE 88- (1) Muafiyet;

a) Eşyayı üreten, satan, kiralayan veya hizmeti sunan müteşebbisin adının eşya üzerinde açık bir şekilde yer alması,

b) Her bir sevkiyatta tek bir basılı materyalin olması veya birden çok basılı materyal bulunması halinde, her çeşidinden birer adet olması, ancak, aynı çeşitteki basılı materyalin birden fazla bulunması halinde toplam brüt ağırlığının bir kilogramı aşmaması,

c) Gönderici veya alıcısının aynı kişi olmaması, koşullarının mevcut olması halinde uygulanır.

(2) Müşterilere ücretsiz olarak reklamcılık amacıyla gönderilen madde ve malzeme için de, değerinin önemsiz olması ve reklamcılık amacı dışında kullanılamaz nitelikte bulunması halinde muafiyet tanınır.

Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler

MADDE 89- (1) 90 ıncı madde hükümlerine uygun olarak getirilen aşağıda belirtilen eşyaya muafiyet tanınır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında üretilmiş olan, bir ticari fuar veya benzeri bir olay münasebetiyle getirilecek olan her türlü eşyanın temsil edici özelliklerini taşıyan küçük miktardaki numuneler.

b) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında üretilen ve bir ticari fuar veya benzeri bir olayda sergilenmek üzere getirilen makine ve cihazların teşhiri sırasında, bu makine ve cihazların gösteri amacıyla çalıştırılmasında kullanılacak eşya.

c) Bir ticari fuar veya benzeri bir olayda yabancı ülkelerin temsilcileri tarafından geçici standların inşası, düzenlenmesi ve dekorasyonu için kullanılacak boya, vernik, duvar kağıdı gibi tüketilecek malzemeler.

ç) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında üretilen eşyanın reklamına mahsus olan, bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette sergilenecek resimli veya resimsiz basılı materyaller, kataloglar, prospektüsler, fiyat listeleri, reklam posterleri, takvimler ve çerçevesiz fotoğraflar gibi ücretsiz olarak dağıtılacak malzemeler.

d) Spor Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen, Türkiye’de düzenlenecek uluslararası spor organizasyonlarında kullanılmak veya ücretsiz olarak dağıtılmak üzere, bedelsiz olarak gönderilen eşya. (Değişik: BKK-16/12/2011-2011/2595 RG-11/01/2012- 28170)

(2) Ticari fuar veya benzeri faaliyet deyimi;

a) Ticaret, sanayi, tarım veya el sanatları ile ilgili sergi, fuar, gösteri ve benzeri faaliyetler,

b) Esas olarak hayır ve insani bir yardım amacıyla gerçekleştirilen sergi ve benzeri faaliyetler,

c) Temelde bilimsel, teknik, el sanatları, sanatsal, eğitsel, kültürel, sportif veya dini sebeplerle ya da ibadet nedeniyle, sendika faaliyetleri veya turizm ya da uluslararası bir anlaşmayı desteklemek amacıyla gerçekleştirilen sergi, organizasyon ve benzeri

faaliyetler,

ç) Uluslararası organizasyon veya teşekküllerin temsilcilerinin gerçekleştirdiği toplantılar,

d) Resmi tören veya anma törenleri ya da toplantıları, anlamına gelir.

(3) Ancak, yabancı bir ülke eşyasının satılması amacıyla işyeri veya bunların eklentilerinde düzenlenen özel amaçlı sergiler bu kapsama dahil değildir.

Muafiyetin kapsamı

MADDE 90- (1) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanmasında aşağıdaki şartların bulunması gerekir:

a) Yabancı ülkelerden ücretsiz olarak gönderilmesi veya serbest dolaşıma sokulan eşya ile birlikte gelmesi.

b) Halka ücretsiz olarak dağıtılmak üzere gönderilmesi ve kişilerin kullanım veya tüketimine mahsus olması.

c) Birim değerinin düşük olması ve reklam eşyası olarak kabul edilebilecek nitelikte bulunması.

ç) Kolaylıkla pazarlanabilir olmaması ve paketlenmiş ise aynı malın piyasada mevcut en küçük biriminden daha küçük miktarını içermesi.

d) Paketlenmemiş yiyecek ve içecekler için dağıtım yerinde anında tüketilebilir nitelikte bulunması.

e) Toplam kıymet ve miktarı itibarıyla olayın niteliğine, ziyaretçilerin sayısına ve sergiye katılımın derecesine uygun olması.

(2) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin uygulanmasında aşağıdaki şartların bulunması gerekir:

a) Faaliyet sırasında tüketilecek ya da yok edilecek eşya olması.

b) Toplam kıymet ve miktar itibarıyla faaliyetin niteliğine, ziyaretçilerin sayısına ve sergiye katılımın derecesine uygun olması.

(3) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinin uygulanmasında aşağıdaki şartların bulunması gerekir:

a) Faaliyetin düzenlendiği yerde eşyanın ücretsiz olarak sadece halka dağıtılması.

b) Eşyanın toplam kıymet ve miktar bakımından olayın niteliğine, ziyaretçilerin sayısına ve sergiye katılımın derecesine uygun bulunması.

(4) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin uygulanmasında aşağıdaki şartların bulunması gerekir:

a) Toplam kıymet ve miktarı itibarıyla olayın niteliğine, seyircilerin sayısına uygun olması.

b) Kişilerin kullanım veya tüketimine mahsus olması.

c) Tüketim konusu olmayan eşyanın organizasyon bitiminde ilgili spor federasyonuna tahsis edilmesi.

(5) 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen muafiyet katı, sıvı ve gaz yakıtlar için uygulanmaz.

BEŞİNCİ AYIRIM

İnceleme, Analiz veya Test Amaçlı Olarak Serbest Dolaşıma Sokulan Eşya

İnceleme, analiz veya test amaçlı eşya

MADDE 91- (1) 92 nci madde hükümlerine uygun olarak getirilen aşağıda belirtilen eşyaya muafiyet tanınır.

a) Bilgi edinme veya endüstriyel ya da ticari araştırma amaçlarına yönelik olarak, nitelikleri veya diğer teknik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla inceleme, analiz veya test edilmek üzere getirilen eşya.

b) Yurtdışından ülkemize tıbbi tetkik amacıyla gönderilen biyolojik materyaller.

Muafiyetin kapsamı

MADDE 92- (1) (Değişik: CK-5303 RG-15/03/2022-31779) 91 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde bahsi geçen muafiyet;

a) İnceleme, analiz veya test işlemleri kendi başlarına satış promosyonuna konu teşkil etmeyen,

b) Serbest dolaşıma sokulma amacına uygun miktarı aşmayan, eşya için uygulanır.

(2) 91 inci maddede belirtilen muafiyet, incelenecek veya analiz edilecek ya da test edilecek eşyanın, inceleme, analiz veya test sırasında tamamıyla sarf edilmesi veya aynı amaçla tekrar kullanılmayacak hale gelmesi halinde tanınır.

(3) İnceleme, analiz veya test sonucu artık kalan ürünlerin, gümrük idaresinin kontrolü altında tamamen yok edilmesine, ticari olarak değersiz hale getirilmesine, gümrüğe terk edilmesine veya mücbir sebepler ve beklenmeyen haller göz önüne alınarak ihraç edilmesine izin verilebilir.

(4) Geride kalan artık ürünlere üçüncü fıkra hükümlerinin uygulanmadığı durumlarda, eşyaya isabet eden gümrük vergileri, eşyanın inceleme, analiz veya test işlemlerinin tamamlandığı tarihteki niteliği, miktarı ve kıymeti göz önüne alınarak Kanununun 181 ila 194 üncü maddelerindeki esaslara göre tahsil olunur.

(5) Artık ürünler deyimi, yapılan inceleme, analiz veya test sonucu ortaya çıkan ürünler; geride kalan ürünler deyimi ise kullanılmamış ürünler anlamına gelir.

Ek: CK-5303 RG-15/03/2022-31779) (6) 91 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan biyolojik materyallerin Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış Tıbbi Laboratuvarlar ve Genetik Hastalıklar Değerlendirme Merkezleri adına gönderilmesi gerekir.

ALTINCI BÖLÜM

Ulaştırıcılıkta Kullanılan Eşya

BİRİNCİ AYIRIM

Taşıma Sırasında Eşyanın İstifi ve Korunması İçin Yardımcı Maddeler

Muafiyetin kapsamı

MADDE 93- (1) Eşyanın istifi ve ısı muhafazası da dahil olmak üzere korunması amacıyla yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine nakli sırasında kullanılan ve normal olarak tekrar kullanılamaz hale gelen ip, saman, örtü, kağıt, mukavva, odun

ve plastik gibi maddelere muafiyet tanınır.

İKİNCİ AYIRIM

Canlı Hayvanların Nakli Sırasında Gerekli Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 94- (1) Canlı hayvanların yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesine nakli sırasında, bunların beslenmesi amacıyla araçlarda bulunan kuru ot, yem ve sair yiyecek maddeleri ile ilaçlara muafiyet tanınır.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Ulaşım Araçları ile Özel Konteynerlerde Mevcut Bulunan Akaryakıt ve Madeni Yağlar

Standart depo muafiyeti

MADDE 95- (1) a) 96 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine giren her türlü ulaşım araçları, motosikletler ve özel konteynerlerin içindeki standart depolarda mevcut bulunan yakıtlara, (**Değişik: BKK-16/12/2011-2011/2595 RG-11/01/2012- 28170**)

b) Özel motorlu araç ve motosikletlerde kullanılmak üzere tasarlanmış ve anılan araçlarda portatif depolarla taşınan araç başına on litreyi geçmeyen yakıtlara, muafiyet tanınır. Bu muafiyet, ulaşım araçları veya özel konteynerlerde mevcut bulunan ve yolculuk boyunca kullanılan yağlayıcı maddeler için de uygulanır.

(2) Birinci fıkrada bahsi geçen:

a) Özel konteyner deyimi, özel olarak imal edilmiş soğutma, oksijenleme, ısı yalıtım ve diğer sistemlerle donatılmış konteyner,

b) Standart depo deyimi;

1) Özel ve ticari ulaşım araçlarında, üretici tarafından aynı türde olan bütün ulaşım araçlarına kalıcı olarak yerleştirilen ve kalıcı düzeni, hem yakıtın doğrudan sevk edilmesine ve hem de nakliye sırasında uygun olduğu yerlerde soğutma ve diğer sistemlerin işletilmesine imkan sağlayan depo,

2) Özel konteynerlerde, üretici tarafından konteyner ile aynı türde olan bütün konteynerlere kalıcı olarak yerleştirilen ve kalıcı düzeni, nakliye sırasında doğrudan soğutma ve özel konteynerlerde bulunan diğer sistemlerin işletilmesine imkan sağlayan depo,

anlamına gelir.

(3) Akaryakıtın doğrudan yakıt olarak kullanımı için tasarlanmış ve ulaşım araçlarına yerleştirilmiş akaryakıt depoları ve ulaşım araçlarında bulunabilecek, diğer sistemlere yerleştirilmiş depolar da standart depo olarak kabul edilir.

Gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilecek yakıt

MADDE 96- (1) Motorlu ticari araçların ve özel konteynerlerin standart depolarında mevcut bulunan ve gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilecek yakıt miktarı;

a) TIR çekicilerinde 550 litreyi,

b) İstiap haddi 15 tona kadar olan (15 ton dahil), kamyon ve tankerlerde 300 litreyi,

- c) İstiap haddi 15 tonun üzerinde olan kamyon ve tankerlerde ise 400 litreyi,
ç) Otobüslerde 300 litreyi, **(Ek: BKK-17/02/2012-2012/2830 RG-08/03/2012-28227)**
aşamaz.

(2) Frigorifik depolarla gümrük vergilerinden muaf olarak yurda girişine izin verilen yakıt miktarı ayrıca dikkate alınır ve araca tanınan miktardan fazla olamaz.

(3) Gümrük kapılarında standart depo fazlası olarak tespit edilen petrol ürünlerinden, ilgili petrol ürünü için litre başına 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu uyarınca uygulanmakta olan özel tüketim vergisi tutarının % 50 fazlası tutarındaki vergi, tek ve maktu vergi olarak tahsil edilir.

(4) 95 inci maddenin birinci fıkrasında bahsi geçen muafiyet, Avrupa Birliği ülkelerinden giriş yapanlar hariç olmak üzere, hususi ve ticari olarak kayıt ve tescil ettirilmiş yerli ve yabancı plakalı otomobil ile hususi olarak kayıt ve tescil ettirilmiş yerli ve yabancı plakalı minibüs ve kamyonetler için ayda en fazla dört defa kullandırılır. Bir ay içerisinde dört defadan fazla giriş yapan araçlardan her giriş için tüm depodan litre başına 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu uyarınca uygulanmakta olan özel tüketim vergisi tutarındaki vergi, tek ve maktu vergi olarak tahsil edilir. **(Değişik: BKK-17/02/2012-2012/2830 RG-08/03/2012-28227)**

(5) Avrupa Birliği ülkelerinden giriş yapan araçlar hariç olmak üzere, birinci fıkra kapsamındaki araçların ülkemize girişinde tespit edilen kilometre bilgisi, aynı aracın ülkemize bir sonraki girişindeki kilometre bilgisi ile karşılaştırılır. Aradaki fark aracın standart depo kapsamında bir önceki girişinde muafen ithal ettiği yakıtı göre katetmesi gereken mesafeyle karşılaştırılarak, eksik mesafe katedilmesi halinde, her kilometre başına tüketilmeyen yakıt için litre başına 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu uyarınca uygulanmakta olan özel tüketim vergisi tutarındaki vergi, tek ve maktu vergi olarak tahsil edilir. Katedilen mesafeye göre harcanan yakıt hesabına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir **(Ek: BKK-13/10/2014-2014/6889 RG-18/10/2014-29149)**.

(6) Bu araçların katedeceği mesafeye ilişkin olarak gümrük idaresini yanıltıcı her türlü eylemin tespitinde, tüm depodan litre başına 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu uyarınca uygulanmakta olan özel tüketim vergisi tutarının %50 fazlası tutarındaki vergi, tek ve maktu vergi olarak tahsil edilir **(Ek: BKK-13/10/2014-2014/6889 RG-18/10/2014-29149)**.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Deniz ve Hava Ulaştırıcılığında Kullanılan Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 97- **(Değişik: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815)** (1)
Aşağıda belirtilen donatım ve işletme malzemesine muafiyet tanınır.

a) Hava ve deniz ulaşım araçları tarafından yabancı limanlar ve meydanlardan kendi ihtiyaçları için getirilen veya bu araçlar adına gönderilen donatım ve işletme malzemesi.

b) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca yetkilendirilen hava aracı bakım kuruluşları, tedarik kuruluşları, hava aracı tasarım ve üretim kuruluşları tarafından hava ulaşım araçları için serbest dolaşıma sokulacak donatım ve işletme malzemesi. **(Değişik: CK-13/10/2020-3081 RG-14/10/2020-31274)**

(2) Yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketleri tarafından bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere serbest dolaşıma sokulan hava taşıtları, motorları ile bunların birinci fıkranın (a) bendi kapsamında yer almayan aksam ve parçalarına muafiyet tanınır.

(3) İkinci fıkra kapsamında muafiyet tanınacak hava taşıtlarının koltuk kapasitesinin yirmi ve üzeri olması gerekir.

(4) Birinci fıkra kapsamı eşyanın cins ve neveleri Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile müştereken belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Bilgi Materyali İthalatı

BİRİNCİ AYIRIM

Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasına Yönelik Gönderilen Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 98- (1) Türk Patent Enstitüsüne buluş ve benzeri patent başvurularında kullanılmak üzere olanlar da dahil, fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunmasına yönelik olarak ilgili kurum ve kuruluşlara ibraz edilecek olan marka, kalıp, tasarım ile bunları destekleyen belgelere muafiyet tanınır.

İKİNCİ AYIRIM

Turistik Reklamcılık Malzemeleri

Muafiyetin kapsamı

MADDE 99- (1) 69 ila 72 nci maddeler hükümleri saklı kalmak kaydıyla aşağıda sayılan turistik reklamcılık malzemesine muafiyet tanınır:

a) %25'ten fazla özel ticari reklam içermemesi ve asıl tanıtma amacının açıkça belli olması kaydıyla, temel amacı özellikle kültürel, turistik, sportif veya ticaretle ilgili ya da mesleki toplantı veya faaliyetlere katılmak için halkı yabancı ülkelere ziyarette bulunmaya teşvik etmek olan, ücretsiz olarak dağıtılacak belgeler, kitapçıklar, broşürler, kitaplar, dergiler, rehber kitaplar, posterler, çerçeveli veya çerçevesiz fotoğraflar ile fotografik olarak büyütülmüş malzemeler, resimli veya resimsiz haritalar, pencere için şeffaf materyaller, resimli takvimler.

b) %25'ten fazla özel ticari reklam içermemesi ve ücretsiz olarak dağıtılması kaydıyla, Türkiye'de yerleşik bulunan firmalara ait özel ticari reklamcılık malzemeleri hariç olmak üzere resmi turist ajansları veya onların himayesinde basılan yabancı otel listeleri ve yıllıkları ile yabancı ulaşım hizmet tarifeleri.

c) Resmi turist ajansları tarafından tayin edilen akredite temsilcilik veya muhabirlere, bunların kullanımlarına mahsus olmak üzere teslim edilen ajandalar, telefon ve teleks numara listeleri, otel listeleri, fuar katalogları, önemsiz değerde sanatsal mal örnekleri ile müzeler, üniversiteler, kaphıcalar ve diğer benzeri kuruluşlar hakkındaki yayınlar gibi referans malzemeleri.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Ticari Değeri Olmayan Çeşitli Belge ve Diğer Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 100- (1) Miktar ve nitelik itibarıyla ticari değer taşımadıkları tespit edilen aşağıda sayılan eşyaya muafiyet tanınır:

- a) Ücretsiz olarak dağıtılmak koşuluyla getirilen, yabancı hükümetler ve uluslararası resmi örgütlerin yayınları.
- b) Yabancı ülkelerde kurulu organlarca organize edilen seçimlere ilişkin oy kağıtları.
- c) Resmi dairelere ücretsiz olarak gönderilen belgeler.
- ç) Mahkemelere veya diğer resmi dairelere delil olarak veya benzeri amaçlarla gönderilen eşya.
- d) Resmi daireler veya bankacılık kuruluşları arasında alışılmış bilgi alışverişinin bir parçası olarak gönderilen imza örnekleri ve imzalarla ilgili basılı belgeler.
- e) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilen resmi basılı materyaller.
- f) Her türlü Türk parası, banknotları, esham ve tahvilleri ve kuponları, yabancı devlet paraları, esham ve tahvilleri ve bunların kuponları ile çek ve poliçeler.
- g) Yabancı bir ülkede kayıtlı olan şirketler tarafından tanzim edilen ve bu şirketler tarafından basılan hisse senetleri ve tahvillerin hamillerine veya abonelerine gönderilen raporlar, ifadeler, notlar, prospektüsler, başvuru formları ve diğer belgeler.
- ğ) Alıcıya ücretsiz olarak gönderilen uluslararası bilgi alışverişine yönelik delikli kart, manyetik kaset, mikrofiş, mikrofilm, manyetik disk, video kaset ve ses kaseti gibi kaydedilmiş yayın araçları.
- h) Uluslararası toplantılar, konferanslar, kongreler veya bu tür faaliyetlerde kullanılmak üzere hazırlanmış dosyalar, arşivler, basılı formlar ve benzeri diğer belgeler.
- ı) Yabancı ülkelere sipariş almak veya onların siparişlerini yerine getirmek ya da Türkiye Gümrük Bölgesinde yapılan yarışmalara katılmak amacıyla ithal edilen planlar, teknik çizimler, kopyalanmış tasarımlar, tarifler ve benzeri diğer belgeler.
- i) Yabancı ülkelerde yerleşik bulunan kurumlar tarafından Türkiye Gümrük Bölgesinde yapılacak sınavlarda kullanılacak belgeler.
- j) Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde araçların veya malların uluslararası hareketinde resmi belge olarak kullanılacak basılı formlar.
- k) Yabancı bir ülkedeki ulaşım veya otelcilik teşebbüsleri tarafından, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bulunan seyahat acentalarına gönderilen basılı formlar, etiketler, biletler ve benzeri belgeler.
- l) Kullanılmış basılı form ve biletler ile konşimentolar; manifestolar ve diğer ticari veya resmi belgeler.
- m) Yabancı bir ülke veya uluslararası kuruluşlarca gönderilen resmi basılı materyaller ile yabancı ülkedeki derneklerin aynı amaçla Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyet gösteren derneklere gönderdikleri uluslararası standartlara uygun basılı materyaller.
- n) Basın ajanslarına veya gazetelere ya da dergi yayıncılarına gönderilen fotoğraflar, slaytlar ve fotoğraf kalıpları ile benzeri eşya.
- o) Yabancı ülkelerde vergi ve sair ödemelerin yapıldığını kanıtlayan belgeler.
- ö) Kamu kurum ve kuruluşlarına, kütüphanelere, müzelere, eğitim veya bilimsel

araştırma ile uğraşan kuruluşlara gönderilen veya bunlar tarafından temin edilen kitap veya basılı yayın. (Ek: BKK-19/02/2018-2018/11510 RG-11/04/2018-30388)

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Cenaze ve Cenaze ile İlgili Eşyanın Serbest Dolaşıma Sokulması

BİRİNCİ AYIRIM

Savaş Kurbanları Anıtları ile Mezarlıklar İçin Gelen Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 101- (1) Türkiye'de gömülü bulunan yabancı ülkelerin savaş kurbanlarının mezarlıkları, mezarları veya anıtlarının inşası, bakımı ya da süslenmesi için serbest dolaşıma sokulan eşyaya muafiyet tanınır.

İKİNCİ AYIRIM

Tabutlar, Cenaze Kül Kapları ve Süsleme Niteliği Olan Cenaze Levazımatı

Muafiyetin kapsamı

MADDE 102- (1) Aşağıda yer alan eşyaya muafiyet tanınır:

- Mezarlıklara veya milli abidelere konulmak üzere getirilen veya gönderilen çelenk, bayrak ve bu mahiyetteki eşya ile bunların teferruatı, içinde ölü veya ölünün kül veya kemikleri bulunan tabut, vazo ve sair kaplar ve bunlarla birlikte getirilen veya önceden ya da sonradan gönderilen çiçek, çelenk ve bu mahiyetteki eşya.
- Yabancı bir ülkede ikamet eden kişilerin Türkiye Gümrük Bölgesine bir cenaze veya mezar ziyareti amacıyla beraberinde getirdiği miktar ve nitelik itibarıyla ticari değer taşımadıkları tespit edilen çiçek, çelenk ve diğer benzeri süsleme eşyası.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Diğer Eşya

BİRİNCİ AYIRIM

Engellilerin Kullanımına Mahsus Eşya

Görme engellilerin kullanımına mahsus eşya

MADDE 103- (1) Görme engellilerin eğitsel, bilimsel veya kültürel gelişimlerine yönelik olmak üzere özel suretle imal edilmiş ve ek-12'deki listede yer alan eşyaya muafiyet tanınır.

(2) Söz konusu muafiyet;

- Görme engellilerin kendi kullanımları için getirdikleri,
- Genel olarak görme engellilerin eğitimi veya onlara yardım sağlanması amacıyla yönelik kamu yararına faaliyette bulunan dernekler, vakıflar ile Sağlık Bakanlığınca yetki verilmiş kurum veya kuruluşlarca ithal edilen ve ek-12'deki listede yer alan, eşya için tanınır.

Engellilerin kullanımına mahsus eşya

MADDE 104- (1) Görme engelliler hariç olmak üzere, engellilerin hayatlarını idame

ettirmesi için kişisel kullanımlarına mahsus özel surette imal edilmiş olup,

a) Engellilerin bizzat kendileri tarafından,

b) Engelliler yardım sağlanması amacıyla yönelik olarak vakıflar ve kamu yararına faaliyette bulunan dernekler ile resmi kurumlara karşılıksız gönderilen ve ücretsiz dağıtılmak üzere belirtilen dernek, vakıf ve resmi kurumlar tarafından,

serbest dolaşıma sokulan motorlu veya motorsuz koltuk, bisiklet ve diğer eşyaya,

c) Vakıflar ve kamu yararına faaliyette bulunan dernekler ile Sağlık Bakanlığınca yetki verilenler tarafından ithal edilen, engelli kişileri toplu olarak taşımaya yönelik, malul ve sakat kişinin araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunan motorlu kara nakil vasıtalarına,

muafiyet tanınır.

(2) Gümrük idaresine sunulduğu tarih itibarıyla, kayıt ve model yılı dahil, üç yıldan eski olmamak kaydıyla;

a) Münhasıran engelliler tarafından kullanılmak üzere özel surette imal edilmiş hareket ettirici tertibatı bulunan ve bu kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulan, motosiklet ve motor silindir hacmi 1600 cc.'ye kadar olan otomobillere ve motor gücü 160 kW'ı gelmeyen elektrikli otomobillere (**Ek: CK-19/04/2024-8362 RG-20/04/2024-32523**),

b) El ve ayak fonksiyonlarını tamamen yitirmiş olmaları nedeniyle bizzat malul ve sakat kişi tarafından kullanılmayan, kişinin araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunan, malul ve sakat kişinin üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya kişi ile iş akdine bağlı olarak istihdam edilen sürücü tarafından kullanılan vasıtalarından (...);

1) 87.02 tarife pozisyonu altında sınıflandırılan minibüslere, (**Değişik: BKK-15/08/2016-2016/9117 RG-01/09/2016-29818**)

2) Portatif koltuklar hariç olmak üzere, sürücüsü dahil altı ila dokuz oturma yeri olan, malul ve sakat kişinin rahatça taşınabilmesine imkan verecek tavan yüksekliğine sahip olan motorlu kara nakil vasıtalarına,

muafiyet tanınır.

(3) İkinci fıkranın (a) bendinde yer alan muafiyet uygulamasında, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren sol bacak engeli olan gaziler için vasıtaların özel tertibatlı olması gerekmez.

(4) İkinci fıkranın (b) bendinde yer alan vasıtaların gümrük vergilerinden muaf olarak ithaline izin verilebilmesi için malul ve sakat kişinin bu tür bir araca ihtiyacı bulunduğu ilgili gümrük idaresince kanaat getirilmesi gerekir.

(5) İkinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinin uygulanmasında arazi taşıtları yararlandırılmaz.

(6) Birinci fıkranın (b) bendinde yer alan muafiyetin uygulanmasında, 8703.10.18.00.00 GTİP'te yer alan akülü araçların özel tertibatlı olması gerekmez. (**Ek: BKK-15/03/2011-2011/1546 RG-08/04/2011-27899**)

(7) İkinci fıkranın (a) bendi kapsamında serbest dolaşıma sokulacak araçlar, beklenmeyen hal ve mücbir sebeplerin varlığı halinde, engelli kişinin araçta bulunması şartıyla başka bir kişi tarafından da kullanılabilir. (**Ek: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815**)

İKİNCİ AYIRIM

Kriz Hallerinde Zarar Görenlere Gönderilen Eşya

Muafiyetin kapsamı

MADDE 105- (1) Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından;

a) Kriz hallerinde zarar gören kişilere ücretsiz olarak dağıtılmak amacıyla,

b) Söz konusu kurumların mülkiyetinde kalmak kaydıyla kriz hallerinden zarar görenlerin ücretsiz olarak kullanımına sunulmak üzere,

serbest dolaşıma sokulan eşya için gümrük vergileri aranmaz.

(2) Yardım kuruluşları tarafından kriz hali süresince kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla serbest dolaşıma sokulan eşyaya da muafiyet tanınır.

(3) Kriz hallerinden zarar gören bölgelerin yeniden inşasına yönelik madde ve malzemeler muafiyet kapsamı dışındadır.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Uluslararası Spor Müsabakalarında Kullanılmak Üzere Getirilen Eczacılık Ürünleri

Eczacılık ürünleri

MADDE 106- (1) Türkiye Gümrük Bölgesinde düzenlenen uluslararası spor müsabakalarına katılmak üzere gelen sporcular ile yarışmalara katılan hayvanlar için tıbbi amaçla kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünlerine, bu sporcu ve hayvanların Türkiye'de kaldıkları süreye uygun miktarda olmak ve kullanıldıkları mahal dışına çıkarılmamak kaydıyla muafiyet tanınır.

ONUNCU BÖLÜM

Ortak Hükümler

Yasaklama, kısıtlama ve yaptırımlar

MADDE 107- (1) Bu Kısım kapsamında, muaf olarak serbest dolaşıma sokulan her türlü eşya, gümrük idaresinden izin alınmaksızın muafiyetten faydalanamayan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilemez, teminat olarak gösterilemez, kiralanamaz, devredilemez, satılamaz veya muafiyet amacı dışında kullanılamaz.

(2) Bu Kısım kapsamında belirtilen eşyanın muafiyet amacına uygun kullanılmak ve gümrük idaresinden izin alınmak kaydıyla muafiyet hakkına sahip başka bir kişi, kurum veya kuruluşa ödünç verilmesinde, kiralanmasında, devredilmesinde veya satılmasında gümrük vergileri aranmaz.

(3) Muaf serbest dolaşıma sokulan eşyayı muafiyet koşullarını kaybeden veya başka amaçlarla kullanmayı talep eden kişi, kurum ve kuruluşların gümrük idaresine bildirimde bulunması zorunludur.

(4) Birinci fıkra hükmü;

a) 46, 48, 50, 53, 57 ve 80 inci maddede yer alan eşya için bir yıl,

b) 104 üncü maddede yer alan eşya için üç yıl,

olarak uygulanır. 80 inci maddedeki eşya için, kiralamaya veya devredilmeye ilişkin sınırlamalarda bu hakkın kötüye kullanılma riskinin bulunması hallerinde bu süre Müsteşarlıkça üç yıla kadar uzatılabilir.

(5) (Değişik: BKK-21/7/2014-2014/6706 RG-18/08/2014-29092)

a) 104 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen araçların serbest dolaşıma girdiği tarihten itibaren on yıl geçmedikçe engelli olmayan kişilere gümrük vergileri tahsil edilmeden satışı, hibesi veya devri yapılamaz. On yıl sonrasında, söz konusu araçların devrinde gümrük vergileri aranmaz.

b) Engelli kişinin vefatı halinde;

1) Aracın varise intikalinde 107 nci maddenin birinci fıkrası uygulanmaz ve gümrük vergileri aranmaz.

2) Aracın varise intikali sonrasında satış ve devirlerde 107 nci maddenin birinci fıkrası uygulanmaz.

3) Aracın, serbest dolaşıma girdiği tarihten itibaren beş yıl geçmeden varis tarafından engelli olmayan kişilere satılması veya devredilmesi durumunda gümrük vergileri tahsil edilir.

(6) 68 inci maddede belirtilen ambulans ve diğer kurtarma araçlarının, beyannamenin tescil tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe muafiyetten faydalanan başka bir kurum ve kuruluş; on yıl geçmedikçe muafiyetten faydalanmayan kurum ve kuruluşlara gümrük vergileri tahsil edilmeden satışı, hibesi veya devri yapılamaz. On yıl sonrasında, söz konusu araçların satışı veya devrinde gümrük vergileri aranmaz. **(Ek: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815)**

(7) 95 ve 96 ncı madde hükümleri uyarınca gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokulan yakıtlar, içerisinde ithal edildikleri ulaşım araçlarından başka bir araçta kullanılamaz, ulaşım aracı için gerekli olan tamir süresi haricinde söz konusu ulaşım aracından çıkarılamaz, depolanamaz, satılamaz ve devredilemez.

(8) Bu madde hükümlerine aykırı işlem yapılması halinde, eşyanın gümrük vergileri Kanununun 181 ila 194 üncü maddelerindeki esaslara göre tahsil olunur.

Yedek parça ve aksesuar

MADDE 108- (1) 71, 73, 78, 103 ve 104 üncü maddelerde belirtilen eşyaya uygun parça, yedek parça ve aksesuarlar veya bu eşyanın bakım, kontrol, ayarlama veya tamiri için gerekli olan aletler de muafiyet kapsamındadır. Söz konusu malzemenin bu tür alet ve cihazlarla aynı zamanda serbest dolaşıma sokulması gerekir. Daha sonra serbest dolaşıma sokulmaları halinde; malzemenin, daha önce gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma giren alet ve cihazlarla ilgili olduklarının gümrük idaresine tevsiki şarttır.

Alkol ve tütün ürünleri

MADDE 109- (1) 58, 59 ve 60 ncı madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, alkol ve alkollü ürünler ile tütün ve tütün ürünleri için bu Kısım kapsamında muafiyet uygulanmaz.

Çift uyruklu kişiler

MADDE 110- (1) Kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtalarını muafiyet serbest dolaşıma sokan 46 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde yer alan kişiler hariç olmak üzere, bu Kısım hükümlerinin uygulanmasında kişilerin çift uyruklu olup olmadığı dikkate alınmaz. **(Değişik: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-**

08/11/2013-28815)

Mücbir sebep ve beklenmeyen haller

MADDE 111- (1) Bu Kısım kapsamında:

a) Mücbir sebep halleri;

- 1) Kararda belirtilen kriz hallerini,
- 2) Devletçe konulan yasaklar, abluka veya savaş halini,
- 3) Kısmi veya genel seferberlik ilanını,
- 4) Terörü,
- 5) Kaza, hastalık ve gözaltında bulunma, tutukluluk veya hükümlülük hallerini,
- 6) Yükümlünün iflasını,
- 7) Yükümlü faaliyetinin kamu otoritelerince durdurulmasını,

b) Beklenmeyen haller:

- 1) Ulaştırma şartlarındaki beklenmeyen değişiklikleri,
 - 2) İlgilinin iradesi dışında ve kendi kusurundan kaynaklanmaksızın ortaya çıkan ve bu hakkın kullanımını doğrudan etkileyen halleri,
- ifade eder.

Diğer mevzuat

MADDE 112- (Değişik: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815) (1) 97 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında serbest dolaşıma sokulan hava taşıtları hariç olmak üzere, bu Kısım hükümlerinin uygulanmasında diğer mevzuattan kaynaklanan tahdidi ve takyidi hükümler dikkate alınmaz.

(2) Miktar itibarıyla Ek-9'daki listede belirtilen sınırların üzerinde olan ve Kanunun 235 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca müeyyide uygulanan eşya birinci fıkra hükmüne tabidir.

ALTINCI KISIM

Geri Gelen Eşya İçin İthalat Vergilerinden Muafiyet Tanınmasına İlişkin Özel Haller

Muafiyet tanınacak eşya

MADDE 113- (1) Kanunun 169 uncu maddesi hükmü çerçevesinde aşağıdaki durumlardan birine uygun olarak geri gelen eşya ayniyeti değişmeden yeniden ithal edilen eşya olarak kabul edilerek ithalat vergilerinden muaf tutulur:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildikten sonra sadece görünümü ile ilgili bakımın sürdürülmesi için gerekli işleme tabi tutulmuş eşya ithalat vergilerinden muaftır.

b) Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildikten sonra, sadece görünüşü ile ilgili bakımın sürdürülmesi için gerekli işleme tabi tutulduğu halde, amaçlanan kullanıma uygun olmadığı ya da kusurlu olduğu saptanmakla birlikte, bu tür bir bakım veya kontrol sadece eşyayı iyi durumda tutmak veya tamir

etmek için yapılmışsa veya amaçlanan kullanım için uygun olmadığı ancak bu tür bir bakım veya kontrol işleminden sonra ortaya çıkmışsa, eşya için gümrük vergileri aranmaz.

Muafiyet tanınması için gerekli olan şartlar

MADDE 114- (1) 113 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü çerçevesinde bakım veya kontrol işlemine tabi tutulması sonucunda eşyanın bünyesi ve niteliği değiştiği, dolayısıyla vergi yükümlülüğü doğduğu takdirde ithalat vergileri tahsil olunur.

(2) Ancak, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında mücbir sebeplerle eşyayı iyi durumda tutmak için tamir veya bakım işlemine tabi tutmak zorunluluğu doğduğu durumlarda, gümrük idarelerine yeterli bilgi ve belgeler ibraz edilmek suretiyle bu durumun tevsiki halinde ithalat vergileri aranmaz. Bu durumda, geri gelen eşyanın kıymeti, Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildiği tarihteki kıymetinden daha yüksek olmamalıdır.

(3) Eşyayı iyi durumda tutmak için gerekli tamir veya bakım işlemi deyiminden, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunduğu süre içerisinde yapılmadığı takdirde, bunların normal olarak amaçlanan kullanımını imkansız hale getirecek bir çalışma bozukluğunu ya da maddi hasarını önlemek için zorunlu olan işlem anlaşılır.

(4) Eşyayı iyi durumda tutmak için yapılması gereken tamir veya bakım işlemi yedek parça kullanımını gerektirdiğinde, bu parçaların kullanımı eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildiği tarihteki biçiminde tutmakla sınırlı kalmalıdır.

YEDİNCİ KISIM

Teminat Aranmayacak ve Kısmi Teminat Uygulanacak Haller

Teminat aranmayacak haller

MADDE 115- (1) Özel hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun 202 nci maddesi hükmü uyarınca;

a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, sermayesinin tamamı Devlete ait olan kamu iktisadi kuruluşlarının ve Türkiye'deki yabancı misyon şeflerinin garanti mektupları vermeleri halinde,

b) Ticari miktar ve mahiyette olmakla beraber Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girecek ve sözlü beyana tabi eşyadan, sevkiyatı düzenli haldeki benzer sevkiyatların bir parçası olmayan ve daha büyük bir nakliyatın bir parçası olup da bağımsız bir taşıyıcı tarafından taşınmayan ve kıymeti sevkiyat ve beyan başına 500 Avro'yu aşmayan eşya için,

c) Gümrük antrepo rejimi altında fuar ve sergilere konulan veya ithalat vergilerinden muaf olan yahut ihraç edilmek üzere antrepolara konulan eşya için,

ç) Kanunun 167 nci maddesi hükümleri çerçevesinde serbest dolaşıma girişte sözlü beyan edilecek ticari nitelikte olmayan eşya için,

d) Yolculara ait eşya ve taşıtların dahili transit kapsamında naklinde ve bu taşıtların geçici olarak Türkiye'de kaldıkları süre için,

e) Kanununun 103 üncü maddesi hükmü çerçevesinde teminat aranmak suretiyle antrepo rejimine tabi tutulmuş eşyanın aynı gümrük idaresinin denetimindeki bir gümrük antrepoşundan diğerine naklinde,

teminat aranmaz.

Kısmi teminat uygulanacak haller

MADDE 116- (1) Aşağıda belirtilen hallerde kısmi teminat uygulanır:

a) Kanununun 80 inci maddesi çerçevesinde dahilde işleme ve hariçte işleme rejimleri ile ilgili usul ve esaslar hakkında çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile belirlenmiş kısmi teminat uygulamaları hükümleri saklıdır.

b) Kanununun 98 inci maddesi hükmü uyarınca Kanuna göre aranacak gümrük vergileri ile para cezası ve İthalat Rejimi Kararına göre aranacak fon haklarını korumak üzere antrepo işletme izni verilenlerden alınacak teminat tutarlarını belirlemeye ve alınacak teminat tutarını ithalat vergileri tutarının %10'una kadar indirmeye Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

c) Deniz ve karayolu taşımacılığında global teminat uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

ç) Kanununun ekonomik etkili rejimlere ilişkin maddelerinde teminat alınması öngörülen durumlarda, yükümlünün güvenilirliği ve geçmiş performansı dikkate alınarak, belirlenecek teminat tutarını ithalat veya ihracat vergilerinin %10'una kadar indirme konusunda genel düzenleme yapmaya Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

SEKİZİNCİ KISIM

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

Geri verme veya kaldırma

MADDE 117- (1) Kanununun 214 üncü maddesi hükmü çerçevesinde; geri verme deyimi ödenmiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen geri ödenmesi, kaldırma deyimi henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesi anlamına gelir.

Vergilerin geri verileceği veya kaldırılacağı durumlar

MADDE 118- (1) Gümrük vergileri;

a) İthalat vergilerinden kısmi veya tam muafiyet öngören bir gümrük rejimi altında veya nihai kullanımları nedeniyle tercihlili bir tarife uygulanmak suretiyle serbest dolaşıma girmiş iken çalınan eşyanın bulunarak yeniden tabi olduğu gümrük rejimi altına alınması,

b) İthalat vergilerinden kısmi veya tam muafiyet uygulanmak suretiyle ithal edilmesi gereken bir rejime tabi iken yanlışlıkla başka bir rejime tabi tutulan eşyanın, kasit bulunmadığının tespiti kaydıyla bu durumun anlaşılmasıyla birlikte tabi olması gereken gümrük rejimi altına alınması,

c) Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş bulunan eşyanın teslimi esnasında veya sonrasında ortaya çıkan kusurlarının giderilmesi ya da ithallerine esas teşkil eden sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesi amacıyla hariçte işleme rejimi

kapsamında bedelsiz olarak yabancı ülkedeki satıcısına geri gönderildiği durumlarda, satıcı tarafından, eşyanın kusurlarının giderilmemesi ya da bu şekildeki işlemin ekonomik olmaması nedeniyle daimi olarak kendisinde kalmasına karar verilmesi,

ç) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş bulunan eşyanın adli makamlarca iç piyasada satışının yasaklanmış olması nedeniyle; eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi veya gümrük idaresinin kontrolü altında imha edilmesi ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde kullanılmadığının tespit edilmesi,

d) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesine giren bir eşyanın, beyan sahibinin hatasından kaynaklanmayan bir nedenle alıcısına tesliminin mümkün olmaması,

e) Gönderen kişi tarafından eşyanın yanlış adrese gönderilmesi,

f) Sipariş verilirken yapılan hata nedeniyle eşyanın, alıcısı tarafından amaçlanan kullanıma uygun bulunmaması,

g) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesine giren eşyanın, bu tarihte yürürlükte bulunan mevzuat çerçevesinde dahilde kullanım veya satışının mümkün olmaması nedeniyle, alıcısı tarafından amaçlanan kullanıma uygun bulunmaması,

ğ) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş bulunan eşyanın, kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufları sonucunda kullanımının önemli ölçüde kısıtlanmış veya yasaklanmış olması,

h) Yürürlükteki mevzuat gereğince gümrük vergilerinden kısmi veya tam muafiyet uygulanmak suretiyle ithal edilmesi gereken eşya için ilgili kişiye atfedilecek bir hata olmaksızın gümrük idaresince vergi tahakkuk ettirilmiş olması,

ı) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesine giren eşyanın, ithale esas teşkil eden sözleşme hükümlerine göre teslimi gereken tarihten sonra alıcıya ulaşmış olması,

i) Türkiye Gümrük Bölgesinde satışı mümkün olmayan eşyanın, bedelsiz olarak yabancı memleketlerde sosyal, kültürel, hayri ve sıhhi maksatlarla kurulmuş dernek, vakıf ve teşekküllerin Türkiye Gümrük Bölgesinde temsil edildikleri kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ya da benzeri eşyanın, gümrük vergilerinden muaf olarak Türkiye Gümrük Bölgesine ithal etme hakkı bulunan bahsi geçen kurum ve kuruluşlara devredilmesi,

j) Kanunun 181 inci maddesi hükmü saklı kalmak üzere, doğmuş olan bir gümrük yükümlülüğü için 119 uncu maddenin altıncı fıkrasında yer alan diğer koşulların sağlanmış olması kaydıyla, yükümlü tarafından eşyanın tercihli rejim uygulanmak suretiyle serbest dolaşıma girmesini sağlayan menşe şahadetnamesi, dolaşım belgesi veya benzeri geçerli bir belge ibraz edilmesi,

k) Taşıma aracının varış yerinde açılmaması dolayısıyla boşaltılmasının mümkün olmaması nedeniyle eşyanın iade edilmesi,

halinde geri verilir veya kaldırılır.

Vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin şartlar

MADDE 119- (1) Bu maddenin dördüncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, 118 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) ile (i) bentlerinde belirtilen geri verme veya

kaldırma; söz konusu eşyanın imha edilmesi, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara bedelsiz olarak devredilmesi halleri hariç olmak üzere eşyanın gümrük kontrolü altında yabancı bir ülkeye ihraç edilmesi halinde mümkündür.

(2) Gümrük idareleri, ilgilinin talebi üzerine, eşyanın ihracı yerine; imhasına, ihraç amacıyla transit veya gümrük antrepo rejimine tabi tutulmasına veya serbest bölgeye konulmasına izin verir. Söz konusu işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulan eşya, serbest dolaşımda olmayan eşya olarak değerlendirilir. Gümrük idareleri, bu eşyanın serbest dolaşımda olmayan eşya olarak değerlendirilmesi hususunda gerekli tüm önlemleri alır.

(3) 118 inci maddenin (b) bendinde yer alan eşya, yeniden tabi olması gereken gümrük rejimi altına alınmadan ihraç edilmişse, vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması Kanununun 212 nci maddesinde yer alan diğer şartların yerine getirilmiş olması kaydıyla mümkündür.

(4) 118 inci maddenin (e) bendinde yer alan eşyaya ait vergilerin geri verilmesi veya alınmaması, eşyanın yabancı ülkedeki satıcısına veya satıcısının gösterdiği adrese ihraç edilmesi şartıyla mümkündür.

(5) İthalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması, eşyanın yabancı bir ülkeye ihraç edilmeden önce Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılmamış ve satılmamış olması şartına bağlıdır.

(6) 118 inci maddenin (j) bendi hükmü çerçevesinde vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına esas teşkil olmak üzere ibraz edilen belgelerin söz konusu eşya ile ilgili olması ve tercihli tarife uygulanmasına ilişkin diğer tüm şartları taşıması gerekir. Bu durumda, vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması için eşyanın gümrük idaresine sunulması şarttır. Eşyanın gümrük idaresine sunulmadığı durumlarda, ibraz edilen belgelerin söz konusu eşya ile ilgili olduğunun tevsiki gerekir.

(7) Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılabilmesi için, ihracı öngörülen eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden fiili ihracatının gerçekleştirildiğine; imhası öngörülen eşyanın gümrük denetimi altında imha edildiğine dair tevsik edici tüm bilgi ve belgenin ibrazı gerekir.

(8) Gümrük idareleri, bu Kısımın uygulanmasında ortaya çıkabilecek kötüye kullanımları önlemek üzere gerekli tedbiri alır.

Vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasının kabul edilmeyeceği durumlar

MADDE 120- (1) Vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin başvurular;

a) Vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girip ihraç edilen eşyanın, 119 uncu maddede yer alan nedenler dışında satılamamış olması,

b) Kanun ve bu Kararda açıkça belirtilen haller saklı kalmak üzere, vergiye tabi bir gümrük rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma giren eşyanın herhangi bir nedenle gümrük idaresi tarafından imhasına karar verilmesi,

c) Eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında tercihli tarife uygulanmasına esas teşkil etmek üzere ibraz edilen belgelerin sahte, geçersiz veya usulsüz olarak düzenlenmesi ile yükümlünün illiyetinin bulunmadığının anlaşılması,

halinde kabul edilmez.

DOKUZUNCU KISIM

Fazla Çalışma Ücreti Tahsili

Çalışma saatleri dışında hizmet talebi

Madde 121- (1) Normal çalışma saatleri dışında çalışma başvurusu, mesai saatleri içinde elektronik ortamda, bunun mümkün olmaması halinde yazılı olarak yapılır.

(2) Fazla çalışma için belirlenen saatlerin aşılması durumunda, aşılan süre nispetinde ayrıca fazla çalışma ücreti tahsil edilir.

(3) Yükümlünün talebi halinde global olarak fazla çalışma ücreti yatırılması ve her fazla çalışma talep dilekçesi konusu tutarın toplam miktardan mahsup edilmek suretiyle işlem tesisi mümkündür. Global olarak tahakkuk ettirilen ve tahsil edilen fazla çalışma ücretlerinin mahsup işlemleri izleyen ayın en geç üçüncü günü mesai bitimine kadar yapılır.

(4) Hava, deniz ve karayolu taşıma sektör temsilcilerince mesai dışı gümrük hizmeti taleplerinin tüm taşımaya yaygınlaştırılarak karşılanması hususunda talepte bulunulması ve gümrük işlemlerinin tamamını kapsayacak şekilde taleplerin gümrük idaresince karşılanması yönünde Müsteşarlık ile yazılı mutabakat sağlanması halinde anılan sektör temsilcilerinin ödeyeceği fazla çalışma ücreti, Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir.

Fazla çalışma ücretleri

Madde 122- (1) Talep sahibi tarafından yatırılacak fazla çalışma ücreti;

a) Saat başına; ihracat işlemleri için 5.00 TL, diğer işlemler için 12.00 TL,

b) Türk plakalı kamyonlar için kamyon başına; ihracat işlemlerinde 12.00 TL, diğer işlemlerde 19.00 TL,

olarak uygulanır.

(2) Bu Kararda yer alan fazla çalışmaya ilişkin tutarlar her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında arttırılır.

Bu hesaplamada 1 TL'ye kadar olan tutarlar dikkate alınmaz (**Ek: CK-19/04/2024-8362 RG-20/04/2024-32523**).

(3) Fazla çalışma süresi, görevli personel başına normal günlerde yedi; hafta tatili, ulusal ve dini bayramlar ile genel tatil günlerinde ondört saati geçemez.

(4) Hafta içi uygulanan fazla çalışma saat ücreti ile hafta sonu uygulanan fazla çalışma saat ücreti arasında ayırım yapılmaz.

(5) Fazla çalışma yapacak personelin işlem mahalline götürülüp getirilmesi talep edenler tarafından sağlanmaması halinde yol masrafları da bu kişilerce karşılanır. Yol masrafları global olarak tahsil edilmez.

Tahakkuk ve tahsil

Madde 123- (1) Fazla çalışma ücretlerinin tahakkuk ve tahsilinde fazla çalışılan süre ile işin ve işlemin özelliğine, işin görüleceği mahallin gümrük idaresine olan uzaklığına göre görevlendirilen personel sayısı ve çalışma saat ücreti esas alınarak hesaplanır.

(2) Fazla çalışma ücreti tahakkuk ve tahsilinde, Kanununun 221 inci maddesi ve bu Kararın 121 inci maddesi hükümlerine göre, birim fazla çalışma ücreti ve süre kıstası dışında herhangi bir kıstas aranmaz.

(3) Bir işte birden fazla memur çalıştığı takdirde, her memur için aynı miktarda fazla çalışma ücreti tahakkuk ettirilir.

Ücretlerin alınması

Madde 124- (1) Fazla çalışma ücretleri ile varsa yolluklar doğrudan saymanlıklara veya gümrük vergilerinin tahsiline yetkili bankalardaki ilgili saymanlık hesabına yatırılır.

(2) Emanete alınan ve tahakkukları kesinleşen fazla çalışma ücretleri Kanununun 221 inci maddesine istinaden en geç izleyen ayın üçüncü günü mesai bitimine kadar, izleyen ayın üçüncü gününün resmi tatile rastlaması halinde, tatilden sonraki ilk iş günü, Ankara Gümrük Muhasebe Birimi hesabına aktarılır.

(3) Yollukların tamamı ise ilgili hükümler çerçevesinde hak sahibi personele ödenir.

Yolcular ve yolcuların kişisel kullanımına mahsus taşıtları

Madde 125- (1) Yolcular ile yolcuların kişisel kullanımına mahsus ve yolcu taşımacılığı yapan taşıtlardan fazla çalışma ücreti tahsil edilmez. Bu işlerle görevli memurların çalışma saatleri, aralarında nöbet esasına göre düzenlenir.

ONUNCU KISIM

Posta İdaresi ya da Hızlı Kargo Taşımacılığı Yapan Şirketlerin Dolaylı Temsilci Olarak Yetkili Kılınmasına İlişkin Şartlar

Dolaylı temsil yetkisi verilmesine ilişkin koşullar

MADDE 126- (Değişik: CK-5303 RG-15/03/2022-31779) (1) Kanununun 225 inci maddesi uyarınca, posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığı kapsamında gelen ya da gönderilen;

a) Bakanlıkça basitleştirilen gümrük beyanı kapsamında serbest dolaşıma giriş rejimine konu;

1) 45 inci madde kapsamındaki eşyanın,

2) 58 inci madde kapsamındaki eşyanın,

3) 62 nci maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamındaki eşyanın,

4) KDV ve ÖTV istisna belgelerine sahip kurumlar tarafından getirilecek olan 69 uncu, 70 inci ve 71 inci maddeler kapsamındaki eşyanın,

5) 86 ncı madde kapsamındaki eşyanın,

6) 91 inci madde kapsamındaki eşyanın,

7) 100 üncü maddenin birinci fıkrasının (ö) bendi kapsamındaki eşyanın,

8) Elçilik, konsolosluk veya milletlerarası kuruluşlar adına gelen diplomatik eşyanın,

b) **(Değişik: CK-05.08.2024-8787 RG-06.08.2024-32624)** Normal usulde beyan edilecek olan, serbest dolaşıma giriş rejimine konu; değeri 30 Avro'yu aşan ancak 1500 Avro'yu aşmayan, bir gerçek kişiye gelen ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşyanın,

c) Bakanlıkça basitleştirilen gümrük beyanı kapsamında ihracat rejimine konu; miktarı brüt 30 kilogramı ve değeri 1500 Avro'yu geçmeyen eşyanın,

gümrük beyanı dahil tüm gümrük işlemlerine ilişkin faaliyetlerinin takip edilip sonuçlandırılmasında, posta idaresi ile Bakanlıkça belirlenen koşulları taşıyan hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler dolaylı temsilci olarak yetkili kılınabilir. Bu yetkiyi kullanan hızlı kargo şirketleri gümrük müşaviri çalıştırır. İhracat rejimine konu eşya için miktar veya değer limitlerini ayrı ayrı on katına kadar artırmaya Bakanlık yetkilidir.

İşlemlerin ücretlendirilmesi

MADDE 127- (Değişik: CK-5303 RG-15/03/2022-31779) (1) Posta idaresi veya hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler, 126 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde düzenlenen yetkileri kapsamında takip edip sonuçlandırdıkları gümrük işlemleri için verilen hizmet karşılığında;

a) Gümrük müşavirliği, ordino, terminal ve benzeri isimler altında ilave ücret alamaz.

b) Gönderinin geldiğine dair bildirim alıcıya yapıldığı tarihten itibaren ilk üç gün için ardiye ücreti alamaz.

Sorumluluk ve yetkinin iptali

MADDE 128- (1) 126 ncı madde uyarınca dolaylı temsilcilik yetkisi verilen posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerin, aynı maddede belirlenmiş nitelikleri taşıyan personelinin düzenleyip imzaladığı gümrük beyannamesi veya beyanname olarak kabul edilen diğer belgelerden dolayı gümrük mevzuatı uyarınca vergi kaybına neden olan bir fiilin işlendiğinin, eşyanın beyanına ilişkin yurt dışından gönderilen belgelerde yer alan bilgiler doğrultusunda bilindiği veya bilinmesi gerektiği hallerde, ortaya çıkan kamu alacağından dolaylı temsilci yetkisi verilen posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler tüzel kişilik olarak, gelen eşyada alıcı, gönderilen eşyada ise gönderici ile birlikte müteselsilen sorumludur. **(Değişik: BKK-15/08/2016-2016/9117 RG-01/09/2016-29818)**

(2) 126 ncı madde kapsamında yetkili kılınan posta idaresi ya da kargo taşımacılığı yapan şirketlerin yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile şirket temsil ve ilzama yetkili çalışanlarının 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda yer alan suçlardan dolayı haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunması durumunda 126 ncı madde kapsamında verilen dolaylı temsil yoluyla beyanda bulunma yetkisi iptal edilir ve iptal tarihinden itibaren üç yıl geçmedikçe 126 ncı madde uyarınca dolaylı temsil yoluyla beyanda bulunma yetkisi verilmez. **(Değişik: BKK-15/03/2011-2011/1546 RG-08/04/2011-27899)**

(3) Müsteşarlıkça belirlenen koşulları sonradan kaybettiği ya da şartlara uymadığı tespit edilen posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlere, bu koşulları yeniden sağlayıncaya kadar ya da şartları yerine getirinceye kadar bu yetkiden yararlanmalarına izin verilmez.

(4) 126 ncı madde uyarınca yetkilendirilen posta idaresi veya hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerin, bu Kısımda yer alan hükümlere aykırı davrandıklarının tespiti halinde, fiilin daha ağır bir cezai yaptırımını gerektirmemesi durumunda usulsüzlüğe konu her bir gönderi için Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır. **(Değişik: BKK-02/09/2013-2013/5371 RG-08/11/2013-28815)**

ONBİRİNCİ KISIM

Diğer Hükümler

Hariçte işleme rejimi kapsamında katma değer uygulaması

MADDE 129- (1) Kanununun 141 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmü uyarınca, hariçte işleme rejimi kapsamında işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma girişinde geçici ihracat eşyasına uygulanacak vergi oranı sıfır ise veya geçici ihraç eşyasına ilişkin ithalat vergileri işlem görmüş ürüne ilişkin ithalat vergilerinden daha yüksek veya eşit ise işlem görmüş ürünün vergilendirilmesinde; kıymet farkının esas alınması suretiyle ithalat vergileri hesaplanır.

(2) Birinci fıkra, ticari nitelikte olmayan eşya hariç olmak üzere, Kanununun tercihli olmayan menşe kuralları çerçevesinde sıfır vergi oranıyla serbest dolaşıma girmiş Türk menşeli olmayan geçici ihraç eşyasına uygulanmaz.

(3) Kanununun 24 ila 30 uncu maddeleri, gerekli uyarlamalar yapılarak, geçici ihraç eşyasının dikkate alınmadığı işleme maliyetlerinde uygulanır.

Vergi tahakkukunu izleme defterine kaydedilmeyecek miktar

MADDE 130- (1) a) Kanununun 195 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen "Vergi tutarının Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen seviyenin altında kaldığı hallerde, hesaplanan vergilerin Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defterine kaydedilmekle birlikte, bunların özel durumu defterde belirtilir" hükmünde yer alan vergi tutarı,

b) Kanununun 215 inci maddesinde yer alan geri verme veya kaldırma işlemine tabi olmayacak gümrük vergileri miktarı,

21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 106 ncı maddesinde yer alan miktar olarak tespit edilmiştir.

Dökme eşyada eksiklik ve fazlalık oranları

MADDE 131- (Değişik: BKK-21/7/2014-2014/6706 RG-18/08/2014-29092)

(1) Dökme gelen eşyanın taşınması sırasında ortaya çıkan;

a) Ek-13'teki listede yer alan eşyada aynı ekte yer alan oranları aşmayan,

b) Ek-13'teki listede yer almayan eşyada %3'ü aşmayan,

c) Boru hatları ile taşınarak ithal edilenler haricindeki doğal gaz ürünlerinde % 6'yı aşmayan,

farklılıklar için özet beyan eksikliği veya fazlalığı takibatı yapılmaz.

ONİKİNCİ KISIM

Son Hükümler

Gümrük tarife istatistik pozisyonu değişikliği

MADDE 132- (1) Bu Kararın uygulanmasında eklerde yer alan eşyanın tanımları esas alınır. Eklerde yer alan eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yapılacak değişiklikler bu Kararın uygulamasını etkilemez.

Anlaşma veya sözleşme hükümleri

MADDE 133- (1) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma veya sözleşme hükümleri saklıdır.

Yetki

MADDE 134- (1) (**Değişik: CK-5303 RG-15/03/2022-31779**) 45 inci, 58 inci ve 59 uncu, 60 ncı ve 62 nci maddelerde belirtilen eşyanın nitelik ve özellikleri ile miktar ve kıymetlerini belirlemeye ve sınırlamaya, kapsamını daraltmaya veya genişletmeye,

(2) Bu Kararda yer alan hususlarda düzenleme yapmaya ve gerekli görülecek her türlü tedbiri almaya, özel ve zaruri durumları değerlendirerek sonuçlandırmaya,

(3) 111 inci maddede yer alan mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin gerektiğinde tevsiki koşuluyla, kişiye ait bir hakkın kullanımına ilişkin olarak, maddede belirtilen haller dikkate alınarak belirlenen süreleri uzatmaya,

(4) Yolcu giriş ve çıkışı yapılan gümrük kapılarında mağaza açma izni vermeye; bu mağazalardan satışı yapılabilecek eşyayı, mağazalardan eşya alabilecek kişileri ve eşya alma sürelerini belirlemeye; mağazaların kuruluş, işleyiş, satış ve gümrük vergilerinin tahsil esaslarını düzenlemeye,

(5) 126 ncı madde uyarınca dolaylı temsilcilik yetkisi verilen posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerin ihracat rejimi ile serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında farklı alıcılar veya göndericilere ait eşyanın gümrük beyanı ile temsilci tayin edilmesi işlemlerinin kolaylaştırılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve gerekli görülebilecek her türlü tedbiri almaya,

(6) 115 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kuruluşların taahhütlerini ihlal ettiklerinin belirlenmesi halinde müteakip işlemleri için garanti mektubu yerine teminat istemeye,

(7) (**Mülga: BKK-07/07/2010-2010/659 RG-13/07/2010-27640**)

(7) Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başbakanlık ve Dışişleri Bakanlığı adına getirilecek taşıtlar için bu Kararın 16 ila 20 nci maddelerinde yer alan genel ve özel şartlar ile 44 üncü maddede yer alan süre şartı aranmaksızın tam muafiyet suretiyle geçici ithale ilişkin düzenleme yapmaya, (**Ek: BKK-15/03/2011-2011/1546 RG-08/04/2011-27899**)

Müsteşarlık yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 135- (1) 11/4/1983 tarihli ve 8/6338 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 13/1/2000 tarihli ve 2000/53 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller Hakkında Karar, 7/1/2000 tarihli ve 2000/69 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar, 7/2/2000 tarihli ve 2000/186 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Gümrük Antrepoları Açılması ve İşletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 22/12/2003 tarihli ve 2003/6661 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Nihai Kullanıma Konu Eşya ile Gümrük Vergisi Askıya Alınan Eşyadan Kullanım Amacı Tayin Edilenlerin İthalatına İlişkin Karar ile bunların ek ve tadilleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatta, bu madde ile yürürlükten kaldırılan mevzuata yapılan atıflar bu Karara yapılmış sayılır.

Karardan önceki mevzuatın uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce Türkiye Gümrük Bölgesine gelmiş eşya ile ilgili olarak, yükümlü lehine olan hükümlere göre işlem yapılır.

Geçici ithal eşyasının kayıt işlemi (Ek: BKK-21/12/2015-2015/8352 RG-09/01/2016-29588)

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Suriye vatandaşları tarafından Suriye'deki olağanüstü durum nedeniyle bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce herhangi bir gümrük kaydı gerçekleştirilmeksizin ülkemize getirilmiş olan kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları için, ilgililerin bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 6 (altı) ay içerisinde gümrük idaresine başvurmaları halinde söz konusu taşıtlar geçici ithalat rejimi kapsamına alınır.

Koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle yurt dışında yerleşik olma şartının sağlanamaması (Ek: CK-13/10/2020-3081 RG-14/10/2020-31274)

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapan yurt dışında ikamet eden kişilerden Koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle yurt dışına çıkamayanların, 31/12/2021 tarihine kadar taşıtlarıyla Türkiye Gümrük Bölgesine tekrar girişlerinde, giriş tarihinden geriye doğru bir yılda en az yüz seksen beş gün Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunma koşulu aranmaz.

UEFA Şampiyonlar Ligi 2023 Finali kapsamında gelen eşya (Değişik: CK-19/04/2023-3517 RG-20/04/2023-32169)

GEÇİCİ MADDE 4- (1) UEFA Şampiyonlar Ligi 2023 Finali ve ilgili tüm etkinlikler için, 89 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında muafeten serbest dolaşıma giren eşyanın satılması halinde gümrük vergileri aranmaz.

Yürürlük

MADDE 136- (1) Bu Karar 7/10/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 137- (1) Bu Karar hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

Sayısı: 5607

Kabul Tarihi: 21/03/2007

Resmi Gazete Tarihi: 31/03/2007

Resmi Gazete Sayısı: 26479

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı, kaçakçılık fiilleri ve yaptırımları ile kaçakçılığı önleme, izleme, araştırma usul ve esaslarını belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kanunda yer alan;

a) Gümrük vergileri: Gümrük idaresi veya başka idarelerce, eşyanın ithali veya ihracına bağlı olarak uygulanan vergiler ile diğer malî yükümlülükleri,

b) Gümrükleşmiş değer: Uluslararası kıymet sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını,

c) Akaryakıt: Benzin, gaz yağı, jet yakıtı, motorin, fuel-oil, sıvılaştırılmış petrol gazları, doğal gaz gibi akaryakıt ürünleri ile akaryakıt yerine kullanılan petrol türevleri ve bunların karışımları ile akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünleri, (**Ek: 28/3/2013-6455 s.k.**)

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kaçakçılık Fiilleri

Kaçakçılık suçları (Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)

MADDE 3 – (1) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, gümrük kapıları dışından ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.

(2) Eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, hile ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(5) Birinci ila dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticarî amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden,

satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(7) İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.

(8) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeden çıkaran kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(9) İlgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak amacıyla ihracat gerçekleşmediği hâlde gerçekleşmiş gibi gösteren ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik gösteren kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(10) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın akaryakıt ile tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek cezalar yarısından iki katına kadar artırılır, ancak bu fıkranın uygulanması suretiyle verilecek ceza üç yıldan az olamaz.

(11) **(Değişik: 18/6/2014-6545 s.k.)** Ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği seviyenin altında ulusal marker içeren veya hiç içermeyen akaryakıtı;

- a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,
- b) Satışa arz eden veya satan,
- c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan,

kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, marker içermeyen veya seviyesi geçersiz olan akaryakıtın kaçak olarak yurda sokulduğunun anlaşılması hâlinde, onuncu fıkra hükmüne istinaden ceza hükmolünür.

(12) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan izin alınmadan; akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî yağ, baz yağ, asfalt ve benzeri petrol ürünlerinden akaryakıt üreten veya bunları doğrudan akaryakıt yerine ikmal ederek üreten, satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünler yönünden de bu fıkra uyarınca cezaya hükmolünür. **(Ek Son Cümle: 29/4/2021-7318 s.k.)**

(13) Her türlü üretim, iletim ve dağıtım hatları dahil olmak üzere sıvı veya gaz halindeki hidrokarbonlarla, hidrokarbon türevi olan yakıtları nakleden boru hatlarından, depolarından veya kuyulardan kanunlara aykırı şekilde alınan ürünleri satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(14) Kaçak akaryakıt veya sahte ulusal marker elde etmeye, satmaya ya da

herhangi bir piyasa faaliyetine konu etmeye yarayacak şekilde lisansa esas teşkil eden belgelerde belirlenenlere aykırı olarak sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman bulunduranlar iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(15) Ulusal markeri yetkisiz olarak üreten, satışa arz eden, satan, yetkisiz kişilerden satın alan, kabul eden, bu özelliğini bilerek nakleden veya bulunduranlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ulusal markerin kimyasal özelliklerini taşımasa bile, bu madde yerine kullanılmak amacıyla üretilen kimyasal terkipler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(16) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin taklitlerini imal eden veya ülkeye sokanlar ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(17) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri; ilgili mevzuatta belirlenen şekilde temin etmesine rağmen belirlenen ürünlerde kullanmaksızın bedelli veya bedelsiz olarak yayanlar, bunları alma veya kullanma hakkı olmadığı halde sahte evrak veya dokümanlarla veya herhangi bir biçimde ilgili kurum ve kuruluşları yanıltarak temin edenler, bunları taklit veya tahrif ederek ya da konulduğu üründen kaldırarak, değiştirerek ya da her ne suretle olursa olsun tedarik ederek amacı dışında kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(18) **(Değişik: 18/6/2014-6545 s.k.)** Ambalajlarında bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan ya da taklit veya yanıltıcı bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri taşıyan tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkileri;

- a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,
- b) Satışa arz eden veya satan,
- c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan,

kişi üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, tütün mamullerinin, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin kaçak olarak yurda sokulduğunun anlaşılması hâlinde, onuncu fıkra hükmüne istinaden cezaya hükmolünür.

(19) **(Mülga: 18/6/2014-6545 s.k.)**

(20) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar ile ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir. **(Yeniden Düzenleme: 28/11/2017-7061 s.k.)**

(21) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan fiiller, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır.

(22) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların konusunu oluşturan eşyanın

değerinin fahiş olması hâlinde, verilecek cezalar yarısından bir katına kadar artırılır. **(Ek: 18/6/2021-6545 s.k.)** Eşyanın değerinin hafif olması hâlinde verilecek cezalar yarısına kadar, pek hafif olması hâlinde ise üçte birine kadar indirilir. **(Ek Son Cümle: 14/4/2020-7242 s.k.)**

Nitelikli haller

MADDE 4 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçların (...), bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek ceza iki kat artırılır.

(2) Bu Kanunda tanımlanan suçların (...), üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(3) Bu Kanunda tanımlanan suçların, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde veya yararına olarak işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(4) Bu Kanunda tanımlanan suçların, kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek, araştırmak ve soruşturmakla görevli kişiler tarafından veya meslek ve sanatın sağladığı kolaylıklardan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Bu Kanunda tanımlanan suçların (...), belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi halinde, ayrıca bu suçtan dolayı da cezaya hükmolunur.

(6) Kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek ve araştırmakla görevli olup da bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesine kasten göz yuman kişi, işlenen suçun müşterek faili olarak sorumlu tutulur.

(7) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın, Devletin siyasi, iktisadi veya askerî güvenliğini bozacak ya da çevre veya toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, verilecek hapis cezası on yıldan az olamaz.

(8) Kaçak akaryakıt satışının, 3 üncü maddenin on dördüncü fıkrasında belirtildiği şekilde sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman kullanılarak gerçekleştirilmesi halinde verilecek cezalar iki kat artırılır. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

(9) Tütün ve tütün mamulleri, alkollü içkiler, akaryakıt, uyuşturucu, silah ve mühimmat, elektronik eşya ve canlı hayvan, et, çay, şeker, zeytin gibi gıda maddeleri ile gerekli görülen hallerde diğer kaçakçılık türleri ile ilgili mahkûmiyet hükmü kesinleşenler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca kamuoyuna ilan edilebilir. Bu ilanın süresi, nasıl yapılacağı ve ilan edilecek kaçakçılık türleri gibi hususlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

Etkin pişmanlık

MADDE 5 – (1) 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan (...) birine iştirak etmiş olan kişi; resmî makamlar tarafından haber alınmadan önce, fiili, diğer faileri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri merciine haber verirse, verilen bilginin, failerin yakalanmasını veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde cezalandırılmaz. Haber alındıktan sonra fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden kişiye verilecek ceza üçte iki oranında indirilir.

(2) **(Değişik: 14/4/2020-7242 s.k.)** Yedinci fıkrası hariç, 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine;

a) Soruşturma evresi sona erinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu

Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza yarı oranında,

b) Kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza üçte bir oranında,

indirilir. Bu husus, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından şüpheliye ihtar edilir. Soruşturma evresinde ihtar yapılmaması hâlinde kovuşturma evresinde hâkim tarafından sanığa ihtar yapılır.

(3) İkinci fıkra hükmü, mükerrerler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde uygulanmaz. (Ek: 14/4/2020-7242 s.k.)

Yolcu beraberinde getirilen kaçak eşya

MADDE 6 – (1) (Mülga: 28/3/2013-6455 s.k.)

(2) (Mülga: 28/3/2013-6455 s.k.)

(3) (Mülga: 28/3/2013-6455 s.k.)

(4) Yolcuların, beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan eşyanın ticarî mahiyette veya ithali veya ihracının yasak olması halinde 3 üncü madde hükümleri uygulanır.

Deniz taşıtları

MADDE 7 – (1) Hukuken geçerli bir mazereti olmadığı halde, izinsiz olarak gümrük bölgesine girerek sahile veya bir başka gemiye yanaşan geminin kaptanı, gemide yasak eşya ya da yükleme veya taşıma belgelerinde yer almayan eşya bulunması hallerinde, bu Kanundaki kaçakçılık suçuna ilişkin hükümlere göre cezalandırılır.

(2) (Mülga: 28/3/2013-6455 s.k.)

Tekerrür

MADDE 8 - (Mülga: 28/3/2013-6455 s.k.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Usûl Hükümleri

Arama ve elkoyma

MADDE 9 – (1) Kaçak eşya, her türlü silâh, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu maddelerin bulunduğundan şüphe edilen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlar ile kişilerin üzerlerinde yapılacak arama ve elkoymalar, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yerine getirilir.

(2) Gümrük salonları ve gümrük kapılarında kaçak eşya sakladığından kuşkulanan kişilerin üzeri, eşyası, yükleri ve araçları gümrük kontrolü amacıyla gümrük görevlilerince aranabilir. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşya derhal elkonulur.

(3) Gümrük bölgesine, Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden girmek, çıkmak veya geçmek yasaktır. Bu yerlerde rastlanacak kişi ve her nevi taşıma araçları yetkili memurlar tarafından durdurulur ve kişilerin eşya, yük ve üzerleri ile varsa taşıma araçları aranır. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşya derhal elkonulur.

Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta elkoyma

MADDE 10 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesinde kullanılan taşıtlara, Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre elkonulur.

(2) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmesi, Türkiye’de sicile kayıtlı olmaması ya da soruşturma ve kovuşturma devam ederken, kaçakçılık suçunun işlenmesinde tekrar kullanılması halinde, elkonulan taşıt, elkoyma kararı veren mercilerce alıkonulur. Sahibinin taşıtın değeri kadar teminatı alıkoyma tarihinden itibaren otuz gün içinde gümrük idaresine teslim etmesi halinde, araç sahibine iade edilir. Aksi takdirde, tasfiye idaresi tarafından soruşturma ve kovuşturma sonucu beklenmeksizin derhal tasfiye olunur. (...)

(3) Kaçak eşya naklinde kullanıldığı şüphesiyle fiilen gümrük idaresine veya yedimeine teslim edilmiş ve hakkında elkoyma kararı bulunmakla birlikte ikinci fıkra uyarınca alıkonulmayan taşıtlar, gümrük idaresince yapılacak tebligattan itibaren doksan gün içinde muhafaza ve diğer masraflar karşılanmak suretiyle sahibi tarafından teslim alınmaması halinde, tasfiye idaresi tarafından soruşturma ve kovuşturma sonucu beklenmeksizin derhal tasfiye olunur. **(Ek: 4/11/2021-7341 s.k.)**

(4) Tasfiyenin satış suretiyle gerçekleşmesi halinde, satıştan elde edilen gelirden taşıtın muhafaza edilmesi ve satışı için gerekli olan bütün masraflar karşılandıktan sonra kalan miktar, kovuşturma sonucuna göre işlem yapılmak üzere emanet hesabına alınır. **(Ek: 4/11/2021-7341 s.k.)**

(5) İkinci fıkra hükmünün uygulanmasındaki değerden, kara taşıtlarında kasko değeri; deniz taşıtlarında, tekne ve makine sigortasına esas teşkil eden değer; sigortasız taşıtlar ile hava ve demiryolu taşıtlarında ise piyasa değeri anlaşılır.

Elkonulan eşyanın muhafazası

MADDE 11 – (1) Kaçak şüphesiyle elkonulan eşya ile 10 uncu maddenin ikinci fıkrası gereğince alıkonulan her türlü taşıt ve araç; miktarı, cinsi, markası, tipi, modeli, seri numarası gibi eşyanın ayırıcı özelliklerini gösterir bir tutanakla gümrük idaresine teslim edilir.

(2) Gümrük idaresi, kaçak eşya ve taşıtların muhafazası için gerekli görülen yerlerde depo temin eder.

(3) 10 uncu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre alıkonularak gümrük idaresine teslim edilen deniz taşıtları, teminatla teslim alınmaması halinde, muhafaza ve zorunlu bakım giderleri sahiplerince ya da donatanlarınca karşılanmak üzere gümrük idaresince belirlenen liman işletme müdürlüğüne teslim edilir. Masraflar, sahiplerince ya da donatanlarınca karşılandığı sürece, taşıtın tasfiyesi yoluna gidilmez.

(4) Muhafazası özel tesis ve tertibatı gerektiren veya gümrük idaresinin depolama kapasitesini aşan eşya, özelliklerine göre doğrudan ilgili idarelere, bunun mümkün olmaması halinde büyükşehirler dahil ilçelerde kaymakam, illerde valinin uygun göreceği yerlere konulur. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

(5) Bu Kanun uyarınca el konulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün mamulleri, etil alkol, metanol, alkollü içkiler, makaron ve yaprak sigara kâğıdı ile ilaç, ilaç hammaddeleri, ilaç hammaddesi içeren ürünler, tıbbi cihaz ve malzemeler, ısıtılarak ya da yakılarak tüketilen ve nikotin içersin içermesin tütün mamulünü taklit

eder tarzda kullanılan elektronik sigara ve elektronik nargile dahil her türlü mamul ve bu mamullerin tüketiminde kullanılan elektronik cihaz, aksam, yedek parça ve solüsyonlar el koyan idarelerce numune alınmak veya numune alınması mümkün olmaması halinde ayırt edici bilgilerin tespiti yapılmak suretiyle tutanağa bağlanarak imha edilir. Ancak ilaç, ilaç hammaddeleri, ilaç hammaddesi içeren ürünler, tıbbi cihaz ve malzemeler ile etil alkolden imha haricindeki yöntemlerle tasfiye edilmesi uygun görülenler ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Ticaret Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir. **(Değişik: 4/11/2021-7341 s.k.)**

(6) Kaçak akaryakıt hariç el konulan ve alıkonulan her türlü eşya, yük hayvanı ve taşıtların muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması, nakliyesi ve imhası gibi nedenlerle el konulduğu andan itibaren yapılan masraflar, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesi gelirlerinden karşılanır. Bu kapsamda yapılacak her türlü mal, araç, gereç ve hizmet alımlarında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

(7) Dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralara ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

(8) Kaçak akaryakıt, yakalandığı ildeki il özel idaresine, il özel idaresi bulunmayan yerlerde ise defterdarlığa, miktarı, cinsi ve özelliklerini gösterir bir tutanakla yakalandığı yerde teslim edilir. Kaçak akaryakıtın muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması ve nakliyesi gibi nedenlerle yapılan masraflar duruma göre il özel idaresi veya defterdarlık tarafından karşılanır. **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)**

Yasak eşyanın geri gönderilmesi

MADDE 12 – (1) Yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse, teminat altında ve gerekli güvenlik tedbirleri alınarak geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur.

(2) Kaçakçılık fiilinin konusunu, toplum ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık maddelerin oluşturması halinde, ilgililer hakkında soruşturma işlemleri başlatılmakla birlikte, bunlar gümrük yetkilileri tarafından derhal getirildiği ülkeye iade edilir.

Müsadere

MADDE 13 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçlarla ilgili olarak 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun eşya ve kazanç müsaderesine ilişkin hükümleri uygulanır. Ancak kaçak eşya taşımasında bilerek kullanılan veya kullanılmaya teşebbüs edilen her türlü taşıma aracının müsadere edilebilmesi için aşağıdaki koşullardan birinin gerçekleşmesi gerekir:

a) Kaçak eşyanın, suçun işlenmesini kolaylaştıracak veya fiilin ortaya çıkmasını engelleyecek şekilde özel olarak hazırlanmış gizli tertibat içerisinde saklanmış veya taşınmış olması.

b) Kaçak eşyanın, taşıma aracı yüküne göre miktar veya hacim bakımından tamamını veya ağırlıklı bölümünü oluşturması veya naklinin, bu aracın kullanılmasını gerekli kılması.

c) Taşıma aracındaki kaçak eşyanın, Türkiye'ye girmesi veya Türkiye'den çıkması yasak veya toplum veya çevre sağlığı açısından zararlı maddelerden olması.

(2) Etkin pişmanlık nedeniyle fail hakkında cezaya hükmolunmaması veya

kamu davasının düşmesine karar verilmesi, sadece suç konusu eşya ile ilgili olarak müsadere hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi

MADDE 14- (Mülga: 28/3/2013-6455 s.k.)

Kaim değer

MADDE 15 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçlar dolayısıyla müsadere yaptırımının konusunu oluşturan eşyanın kaim değerinden, bu eşyanın gümrüklenmiş değeri anlaşılır. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

Tasfiye

MADDE 16 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçların konusunu oluşturması dolayısıyla müsadere yaptırımının uygulanabileceği eşya, sahibine iade edilemez. Kaçak şüphesiyle el konulan kaçak akaryakıt hariç her türlü eşya hakkında, el koyma tarihinden itibaren altı ay, ancak eşyanın zarara uğraması veya değerinde esaslı ölçüde kayıp meydana gelme tehlikesinin varlığı veya muhafazasının ciddi külfet oluşturması halinde bir ay içinde, gerekli tespitler yaptırılarak soruşturma aşamasında hâkim, kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından tasfiye kararı verilir. Bu süreler içinde karar verilmemesi halinde eşya derhal tasfiye edilir. Bu fıkra kapsamında tasfiye edilecek eşyadan tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün olan durumlarda numune alınır, numune alınması mümkün olmayan durumlarda eşyanın her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

(2) Satılarak tasfiye edilen eşya veya taşıtların satış bedeli emanet hesabına alınır. Tasfiye edilen eşya veya taşıtların sahibine iadesine karar verilmesi halinde, satış bedeli Gümrük Kanununun 180 inci maddesi hükümleri çerçevesinde el koyma tarihinden iade tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte hak sahibine ödenir. Emanet hesabında bulunan tutarın hak sahibine yapılacak ödemeyi karşılamaması halinde aradaki fark, eşyanın imha edilmiş olması halinde ise imha edilen eşyanın bedeli, gümrük idaresince genel bütçenin ilgili tertibinden karşılanarak hak sahibine ödenir. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

(3) Elkonulan eşyanın iadesine karar verilmesi halinde, bu kararların uygulanmasında yürürlükte olan gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

(4) Bu Kanunun uygulamasında tasfiye, tasfiye idaresi tarafından Gümrük Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Kaçak akaryakıtın tasfiyesi (Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)

MADDE 16/A – (1) Bu Kanun uyarınca el konulan kaçak akaryakıttan teknik düzenlemelere uygun olanlar, il özel idareleri, il özel idaresi bulunmayan yerde defterdarlıklar tarafından, numune alınmak suretiyle kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin kullanımına bedelsiz tahsis edilerek veya satışı yapılarak tasfiye edilir ve teslim tutanağı ile numune en yakın gümrük idaresine teslim edilir. Kara, hava ve deniz hudut kapılarında el konulan kaçak akaryakıt numune alınarak, gümrüğe terk edilen veya terk edilmiş sayılan akaryakıt ise numune alınmaksızın gümrük idarelerinin, gerektiği hallerde kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin de kullanımına bedelsiz tahsis edilerek veya satışı yapılarak tasfiye edilir. Satış bedelleri genel bütçeye gelir kaydedilir.

(2) Sahipsiz olarak yakalanan kaçak akaryakıtın ulusal marker saha ölçüm

sonucunun, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen şart ve seviyede olmaması halinde bahse konu ürünler analizi yapılmaksızın teknik düzenlemelere aykırı kabul edilir ve tasfiye edilir.

(3) Numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan kaçak akaryakıt, il özel idaresi veya defterdarlık tarafından en yakın rafineriye satılır. Bu satışta ürünlerin satış bedeli, beyaz ürünlerde benzin, motorin türleri, nafta, gaz yağı, jet yakıtı ve solvent türleri, rafineride bir önceki ay sonunda oluşan ham petrol/devir maliyet fiyatından, diğer ürünlerde ise yüzde altmışından az olamaz. Satış bedeli genel bütçeye gelir olarak kaydedilir. Rafineriler teknik düzenlemelere uygun olmayan, üretim süreçlerine zarar vermeyecek evsafıta olduğu numune analiz sonuçlarıyla kanıtlanan kaçak akaryakıtı teslim almakla yükümlüdür. Yapılan analiz sonucunda rafineri işlem süreçlerine zarar vereceği anlaşılan kaçak akaryakıt, bertaraf ve/veya enerji geri kazanımı amacıyla geçici faaliyet belgesi ve/veya çevre lisansı almış olan atık yakma ve beraber yakma tesislerinde bertaraf ettirilir. **(Değişik: 17/1/2019-7161 s.k.)**

(4) Yargılamanın, tasfiye edilen kaçak akaryakıt sahiplerinin lehine sonuçlanması halinde; satışı yapılan kaçak akaryakıtın toplam satış bedelinden vergiler düşüldükten sonra kalan tutarı, akaryakıtın tahsis edilmiş olması halinde ise vergiler hariç üçüncü fıkra hükümlerine göre belirlenen bedeli, el koyma tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için kanuni faiz ilave edilerek ilgili kurum bütçesinden hak sahibine ödenir. Gerekli ödenek, Maliye Bakanlığınca ilgili kurumlara aktarılır.

(5) Bu madde kapsamında veya akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele konusunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, il özel idareleri ve defterdarlıklar tarafından yapılacak her türlü mal, araç, gereç ve hizmet alımlarında 4734 sayılı Kanun, kaçak akaryakıt satışında 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yetkili merciler

MADDE 17 – (1) (Mülga: 28/3/2013-6455 s.k.)

(2) Bu Kanun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler Yüksek Kurulunca belirlenen asliye ceza mahkemelerinde görülür. Ancak bu suçlarla bağlantılı olarak resmî belgede sahtecilik suçunun işlenmesi halinde, görevli mahkeme ağır ceza mahkemesidir.

Davaya katılma

MADDE 18 – (1) Bu Kanunda tanımlanan suçlar dolayısıyla açılan davalarda mahkeme, iddianamenin bir örneğini ilgili gümrük idaresine de gönderir. Başvurusu üzerine, ilgili gümrük idaresi açılan davaya katılan olarak kabul edilir.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar

MADDE 19 – (1) Mülkî amirler, Gümrük Müsteşarlığı personeli ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı personel, bu Kanunla yaptırım altına alınan fiilleri önleme, izleme ve araştırmakla yükümlüdür.

(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, operasyon gerektiren kaçakçılık olaylarından haberdar olduklarında kanunî görevlerini yapmaya başlar ve aynı zamanda mahallin en büyük mülkî amirine de bilgi verirler.

(3) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz olarak karşılanmak zorundadır.

(4) Bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamındaki suçları ihbar edenler ile 23 üncü maddesi gereğince ikramiye ödenmesi öngörülen muhbirlerin kimliği izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça hiçbir şekilde açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır. (Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)

Tutanaklar

MADDE 20 – (1) Kaçakçılık fiillerinin izlenmesine ilişkin tutanakların:

a) Tarih, yer, düzenleyenlerin unvan ve isimleri, hâkim kararının tarih ve sayısı ile Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılması durumunda emrin tarih ve sayısını,

b) Olay ve kanıtlarını, suç (...) konusu eşya ve taşıma araçlarının ayrıntılı olarak türü, kapsamı, miktar ve nitelikleri ile nerede ve ne suretle el konulduklarını,

c) İlgilinin kimlik, iş ve yerleşim yeri ile varsa ifadesini,

kapsaması ve imza altına alınması gereklidir.

(2) İşlemden hazır bulunan ilgililerce onanmak üzere tutanağın kendilerini ilgilendiren kısımları okunur veya okumaları için kendilerine verilir. Bu husus tutanağa yazılarak ilgililere imza ettirilir. İmzadan kaçınma halinde nedenleri tutanağa geçirilir.

Kontrollü teslimat

MADDE 21 – (1) Bu Kanun çerçevesinde yapılacak kontrollü teslimat işlemleri, 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Kanununun 10 uncu, 11 inci ve 13 üncü maddeleri hükümleri çerçevesinde Gümrük Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yürütülür.

Silâh kullanma yetkisi

MADDE 22 – (1) Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, çıkmak veya geçmek isteyen kişiye "dur" uyarısında bulunulmasına rağmen bu uyarıya uymaması halinde, havaya ateş edilmek suretiyle uyarı yinelenir. Ancak silâhla karşılığa yeltenilmesi ve sair surette meşru müdafaa durumuna düşülmesi halinde, yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir. Memurların silâh kullanmalarından dolayı haklarında soruşturma ve kovuşturma açılması halinde, bağlı bulunduğu kurum tarafından avukat sağlanır ve avukatlık ücreti kurumlarınca karşılanır.

(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla yükümlü olanlar, gümrük

bölgesindeki her nevi deniz araçlarına yanaşıp yük ve belgelerini incelemeye yetkilidir. Görevlilerin yanaşmasına izin vermeyerek kaçan veya kaçmaya teşebbüs eden her nevi deniz araçlarına uluslararası deniz işaretlerine göre telsiz, flama, mors ve benzeri işaretlerle durması ihtar olunur. Bu ihtara uymayan deniz araçlarına uyarı mahiyetinde ateş edilir. Buna da uymayıp kaçmaya devam ettiği takdirde durmaya zorlayacak şekilde üzerine ateş edilir.

İkramiyeler

MADDE 23 – (1) Kaçak zannı ile eşya yakalanması halinde muhbir ve elkoyma ikramiyesine hak kazananlara aşağıdaki esas ve usûllere göre ikramiye ödenir.

a) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanununun 12 nci maddesine aykırılık suçlarından yakalanan silâh ve mermiler ile Türk Ceza Kanununun 174 üncü maddesine muhalefet suçlarından yakalanan maddelerin olay tarihine göre Milli Savunma Bakanlığınca her yıl belirlenen değeri esas alınarak, sahipli yakalanması halinde değerinin yüzde yirmibeşi kamu davasının açılmasını, yüzde yetmişbeşi ise mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmışsa yakalanan eşya değerinin yüzde ellisi müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,

b) Uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarında, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı ve uyuşturucu madde elde edilen bitkilerin ekili olduğu alanın yüzölçümü esas alınarak Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; 3 üncü maddenin on sekizinci ve on dokuzuncu fıkraları kapsamında gerçekleştirilen yakalamalarda ise, Cumhurbaşkanınca paket, kilogram ve litre bazında tespit edilecek sabit rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; sahipli yakalanmış ise yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde, sahipsiz yakalanmış ise tamamı müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde, **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

c) Bu maddenin (a) ve (b) bentlerindeki durumlar dışındaki ikramiye ödemelerinde, çıkış kaçağı eşyanın FOB, giriş kaçağı eşyanın CIF kıymeti esas alınır. Sahipsiz yakalanan eşyanın değeri, mahallin en büyük mülkî amirinin görevlendireceği Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve sanayi ve ticaret odası temsilcilerinden oluşan üç kişilik heyet tarafından belirlenir. Kaçak eşya sahipli yakalanmışsa kıymetinin yüzde ellisi, sahipsiz yakalanmışsa yüzde yirmibeşi mahkûmiyete, etkin pişmanlıkta kamu davasının açılmamasına, eşyanın müsaderesine ya da mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ilişkin kararların kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,

elkoyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

(2) Dağıtılacak ikramiyenin yüzde ellisi muhbirlerle, yüzde ellisi elkoyma ikramiyesine hak kazananlara verilir. İhbarsız yakalama olaylarında ikramiyenin tamamı elkoyma ikramiyesine hak kazananlara ödenir. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü olanlara muhbir ikramiyesi ödenmez. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlardan yakalama işlemine bizzat ve fiilen katılanlar ile yapılan soruşturmada iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması, gizli soruşturmacı ve teknik araçla izleme tedbirlerinde görevlendirilmek veya bilgi

toplama, analiz, değerlendirme, fiziki takip ya da planlama veya sevk idare çalışmalarında bulunmak suretiyle katkı sağlayanlar elkoyma ikramiyesine hak kazanır. **(Değişik: 18.10.2018-7148 s.k.)**

(3) Bu maddeye göre ödenecek ikramiyeler, damga vergisi hariç vergi, resim ve harca tâbi tutulmaz.

(4) Bu madde gereğince elkoyma ikramiyesine hak kazananlara verilecek ikramiyenin tutarı olay başına (30.000) gösterge rakamının, kamu davasının açılması, mahkûmiyet, müsadere kararının kesinleştiği tarihteki memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Ancak bir yılda ödenecek ikramiye (120.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Bu fıkra hükmü bu maddenin altıncı fıkrası kapsamında yapılacak ikramiye ödemeleri hakkında uygulanmaz. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

(5) Müşterek operasyonlarda ve kontrollü teslimat uygulamalarında ikramiye ödenmesi ve ikramiye ödemelerine esas birim fiyatların tespitine ilişkin usul ve esaslar ile altıncı fıkra hariç bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye ve Millî Savunma bakanlıklarının görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. **(Değişik: 28/3/2013-6455 s.k.)**

(6) **(Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)** Kaçak akaryakıtın yakalanması halinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

a) Bir ihbar sonucunda kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında elkoyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtı ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında ihbar edene, yüzde on beşi tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

b) Bir ihbar olmadan kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtı ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onbeşi tutarında elkoyma ikramiyesine hak kazananlara ilave ikramiye ödenir.

c) Yakalanan kaçak akaryakıtın sahipli olmaması halinde, bu fıkra kapsamında ihbar edenlere ve elkoyma ikramiyesine hak kazananlara ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir.

ç) Bu fıkraya göre yapılacak ikramiye ödemeleri ilgili kurumların bütçesinden karşılanır. Gerekli ödenek, Maliye Bakanlığınca ilgili kurumlara aktarılır.

d) Bu fıkra kapsamında yapılacak ikramiye ödemelerine ilişkin usul ve esaslar ile ödemelere esas alınacak tutarlar ve bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(7) 10/11/1988 tarihli ve 3497 sayılı Kara Sınırlarının Korunması ve Güvenliği Hakkında Kanun uyarınca görev verilen Kara Kuvvetleri Komutanlığı hudut birlikleri

(desteğine/emrine verilen unsurlar dahil) personeli ile yardım talep edilmesi halinde kaçakçılıkla mücadele görevi verilen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı personeline de bu maddede düzenlenen usul ve esaslara göre ikramiye ödenir. (Ek: 17/4/2017-690 KHK)

(8) Cumhurbaşkanınca belirlenecek birim miktarını aşmayan uyuşturucu veya uyarıcı madde yakalamalarında, kamu davası açılmasını müteakip ve kabul edilen iddianame sayısı üzerinden, örgütlü suçlarda muhbir ve elkoyma ikramiyesine hak kazananlara, bireysel suçlarda ise sadece elkoyma ikramiyesine hak kazananlara, Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sabit rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değer, tek seferde ikramiye olarak ödenir. Bu durumda birinci fıkranın (b) bendi kapsamında ayrıca ikramiye ödemesi yapılmaz. (Ek: 18.10.2018-7148 s.k.)

(9) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ikramiye ödemelerinde muhbir ve elkoyma ikramiyesine hak kazananlara ödenecek ikramiye tutarı 3.000 gösterge rakamının olayın olduğu tarihteki memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan az olması durumunda ikramiye talep dosyası hazırlanmaz. (Ek: 18.10.2018-7148 s.k.)

Kriminal laboratuvar

MADDE 24 – (1) Kaçakçılık fiillerinin önlenme, izlenme ve araştırılması çerçevesinde görev yapmak üzere Gümrük Müsteşarlığınca kriminal laboratuvarlar kurulur. Bu laboratuvarların çalışma usul ve esasları Gümrük Müsteşarlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 25 – (1) 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Diğer kanunlarda mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ile bu Kanunla yürürlükten kaldırılan Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa yapılan atıflar, bu Kanuna yapılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 21/12/2000 tarihli ve 4616 sayılı 23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun uyarınca davanın ertelenmesine karar verilmesi halinde, deneme süresinin dolup dolmadığına bakılmaksızın, elkonulan eşya derhal tasfiye edilir.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Gümrük idaresi, kaçak şüphesiyle elkonulan eşya ile 10 uncu maddenin ikinci fıkrası gereğince alıkonulan taşıt ve araçların muhafazası için 1/1/2012 tarihine kadar kaçak eşya depoları kurar veya mevcut depolardan kiralamak veya satın almak yoluyla yararlanır. Kaçak eşya depoları için gerekli olan giderleri karşılamak üzere Gümrük Müsteşarlığı bütçesine, yeterli ödenek konulur.

(2) 11 inci maddenin ikinci fıkrasındaki depo ve tesisler temin edilinceye kadar, kaçak şüphesiyle elkonulan eşya ile 10 uncu maddenin ikinci fıkrası gereğince alıkonulan her türlü taşıt ve araç, en yakın gümrük idaresine veya gümrük idaresince

izin verilen yerlere miktar, cins, marka, tip, model, seri numarası gibi eşyanın ayırıcı özelliklerini gösterir bir tutanakla teslim edilir.

(3) Eşyanın miktar bakımından fazla olması veya saklanması özel tesis ve tertibatı gerektirmesi halinde, eşya, özelliklerine göre doğrudan ilgili idarelere, bunun mümkün olmaması halinde İçişleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığınca belirlenecek usûl ve esaslara göre mahallin en büyük mülkî amirinin uygun göreceği bir yere konulur. **(Değişik: 5/4/2007-5622 s.k.)**

(4) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 35 inci maddesinin (g) bendi uyarınca Gümrük Müsteşarlığınca harcanmasını teminen emanet hesabında bulunan tutar, 11 inci maddede belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanılmak üzere bir yandan bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan Gümrük Müsteşarlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek olarak kaydedilir.

(5) 31/12/2011 tarihine kadar, bu Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan durumlar dışında kalan kaçakçılık fiillerine ilişkin adli ve idarî para cezalarının tahsilini müteakip yüzde ellisi; davaların izlenmesi, savunulması ve soruşturulması sırasında yapılan tahlil, ekspertiz işleri ile Gümrük Müsteşarlığınca kurulacak kriminal laboratuvar cihaz ve sarf malzemesinin temini ve 11 inci maddede belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanılmak üzere bir yandan bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan Gümrük Müsteşarlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek olarak kaydedilir.

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Mülga Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ile bu Kanunla yürürlükten kaldırılan Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçak zannı ile elkonulan veya Gümrük Kanununa göre Devlete intikal ederek kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerde muhafaza edilmekte olan akaryakıtlardan bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tasfiyesi yapılmamış olanlar, bunları muhafaza eden kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelere bedelsiz tahsis edilmiş sayılır. Bu şekilde tahsis edilen akaryakıtlardan herhangi bir vergi ve resim alınmaz.

(2) Kaçak zannı ile elkonulan akaryakıtlardan yargılama sonucunda mahkemesince, sahibine iadesine karar verilenlerin bedeli, Hazineden karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 5- (1) 31/3/2007 tarihinden önce, kaçak eşya naklinde kullanılması nedeniyle elkonulan veya alıkonulan taşıma araçları hakkında bu Kanunun 16 ncı maddesi hükümleri uygulanır. **(Ek: 13/2/2011-6111 s.k.)**

GEÇİCİ MADDE 6 – (Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)

(1) Bu maddenin yayımı tarihinden önce gümrük idaresine teslim edilen ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler numune alınarak gümrük idaresince derhal imha edilir.

(2) Bu maddenin yayımı tarihinden önce gümrük idaresine teslim edilmemiş ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler 11 inci maddenin beşinci fıkrası uyarınca derhal imha edilir.

(3) Bu maddenin yayımı tarihinden önce kaçak akaryakıt ile birinci ve ikinci fıkralar kapsamı dışındaki kaçak şüphesiyle el konulan eşya hakkında, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde gerekli tespitler yaptırılarak soruşturma aşamasında hâkim, kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından tasfiye kararı verilir. Bu süreler içinde karar verilmemesi halinde eşya derhal tasfiye edilir. Bu fıkra

kapsamında tasfiye edilecek eşya tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün olan eşyadan numune alınır, numune alınması mümkün olmayan eşyanın her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir.

GEÇİCİ MADDE 7 – (1) 16/A maddesinin altıncı fıkrası ile 23 üncü maddenin beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen yönetmelikler altı ay içinde yürürlüğe konulur. (Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)

GEÇİCİ MADDE 8 – (Ek: 28/3/2013-6455 s.k.) (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenen 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa muhalefet suçlarında, lehe hükümlerin uygulanması usulü 4/11/2004 tarihli ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 9 uncu maddesi hükmüne göre yapılır.

(2) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenen bu Kanuna muhalefet kabahatlerinde, lehe hükümlerin uygulanması usulü 5252 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükmüne göre yapılır.

GEÇİCİ MADDE 9 – (1) 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerinin mülkiyetinde bulunan ve kaçak akaryakıtın tasfiyesi için kullanılan her türlü tesis, depo, araç ve gereç ile diğer tüm teknik teçhizat, tüzel kişiliğin kalktığı tarih itibarıyla hiçbir işleme gerek kalmaksızın bulunduğu yerdeki defterdarlığa devredilmiş sayılır. (Ek: 28/3/2013-6455 s.k.)

GEÇİCİ MADDE 10- (Ek: 18/01/2017-6770 s.k.) (1) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gümrük vergilerinin kısmen eksik ödenmesi nedeniyle açılan kamu davalarında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce el konulan ve müsadere kararı verilmemiş kara taşıtları ile ilgili olarak;

a) Taşıtların tasfiyesinin tamamlanmamış olması,

b) Bu maddenin yürürlüğe girdiği ayı takip eden altıncı ayın sonuna kadar ilgili gümrük idaresine başvurulması ve taşıtların ilk iktisabında ödenmesi gereken özel tüketim vergisinin % 25'ine tekabül eden tutarın başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili tahsil dairesine ödenmesi,

şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde el koyma kararı kaldırılır ve el konulan aracın sahibine iade edilmesine karar verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kamu davalarında, eşyanın müsadere yerine eşyanın gümrüklenmiş değerinin ödenmesine karar verilir.

(3) Birinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Adalet Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı müştereken yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 11 – (Ek: 17/7/2019-7186 s.k.)

(1) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gümrük vergilerinin kısmen eksik ödenmesi nedeniyle başlatılan bir soruşturma veya kovuşturma kapsamında bulunan ve müsadere kararı verilmemiş kara taşıtları ile ilgili olarak;

a) Taşıtların tasfiyesinin tamamlanmamış olması,

b) ~~31/12/2019~~ tarihine kadar ilgili gümrük idaresine başvurulması ve taşıtların ilk iktisabında ödenmesi gereken özel tüketim vergisinin % 25'ine tekabül eden

tutarın, başvuru sahibine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ilgili tahsil dairesine ödenmesi,

şartlarının birlikte gerçekleşmesi hâlinde, araç hakkında el koyma ve müsadere kararı verilmez, mevcut el koyma kararı kaldırılır ve el konulan aracın sahibine iade edilmesine karar verilir. İadesi talep edilen ulaşım araçlarının muhafazasına ilişkin masraflar araç sahibince ödenir. Cumhurbaşkanı bu fıkra da yer alan başvuru süresini altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(2) 4458 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi kapsamında iade edilen araçlar hakkında el koyma veya müsadere kararı verilmez.

(3) Birinci ve ikinci fıkra da belirtilen durumlarda, eşyanın müsadere yerine eşyanın gümrüklenmiş değerinin ödenmesine karar verilir.

(4) Birinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Adalet Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı müştereken yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 12- (Ek: 14/4/2020-7242 s.k.) (1) Haklarında hüküm verilmiş olup da dosyası infaz aşamasında olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine ödedikleri takdirde Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeden faydalanabilir.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanunun kapsamına giren suçlardan dolayı kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalardan, 3 üncü ve 5 inci maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeler nedeniyle lehe değerlendirme yapılması gereken dosyalar hakkında bozma kararı verilir. Yargıtay Cumhuriyet başsavcılığında bulunan dosyalar ise gelişlerindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir.

GEÇİCİ MADDE 13 – (Ek: 16/4/2020-7244 s.k.) (1) 30/9/2020 tarihine kadar bu Kanun kapsamında el konulan ve bulaşıcı salgın hastalıkla mücadele ile doğrudan ilgili tıbbi cihaz ve malzemeler, test materyali, plazma, etil alkol, izopropil alkol, gliserol, maske, eldiven, tulum, galoş, dezenfektan, dezenfeksiyon cihazları, solunum cihazı, yoğun bakım malzemesi, ilaç, aşı, ilk yardım araç-gereçleri ve bunların üretiminde kullanılan cihaz ve malzemeler, delil olarak saklanmasına gerek bulunmaması halinde yeteri kadar numune alındıktan, bunun mümkün olmaması halinde her türlü ayırt edici özelliği tespit edildikten sonra, el koyan idare veya ilgili kamu kurumu tarafından soruşturma evresinde hâkim veya kovuşturma evresinde mahkemeden tahsisi talep edilebilir. Talep üzerine verilen kararlara karşı itiraz edilebilir. Hakim veya mahkemece tahsisi uygun bulunan eşyanın soruşturma veya kovuşturma sonunda iadesine karar verildiği takdirde eşyanın rayiç değerinden varsa gümrük vergileri ve para cezaları ayrıldıktan sonra kalan tutar, tahsis yapılan kurum tarafından eşya sahibine ödenir.

(2) Cumhurbaşkanı birinci fıkra da yer alan süreyi 3 aya kadar uzatmaya yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 14 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kaçak zannı ile el konulan ve 11 inci maddenin beşinci fıkrası kapsamına giren eşya hakkında aynı fıkra uyarınca işlem yapılır. **(Ek: 4/11/2021-7341 s.k.)**

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SERBEST BÖLGELER KANUNU

Kanun Numarası: 3218
Kabul Tarihi: 6/6/1985
Resmi Gazete Tarihi: 15/6/1985
Resmi Gazete Sayısı: 18785

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve kapsam:

Madde 1 – (Değişik: 12/11/2008-5810 s.k.) Bu Kanun; ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amacıyla serbest bölgelerin kurulması, yer ve sınırlarıyla faaliyet konularının belirlenmesi, yönetimi, işletilmesi, bölgelerdeki yapı ve tesislerin teşkili ile ilgili hususları kapsar.

Yetki:

Madde 2 – Türkiye'de serbest bölgelerin yer ve sınırlarını belirlemeye Cumhurbaşkanına yetkilidir.

Serbest bölgelerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca, yerli veya yabancı gerçek veya tüzelkişilerce kurulmasına, işletilmesine Cumhurbaşkanınca izin verilir.

Tanımlar:

Madde 3 – Bu Kanun uygulamasında;

- İşletici: Serbest bölgeyi işleten kamu kurum ve kuruluşunu, yerli ve yabancı gerçek veya tüzelkişileri,
- Kullanıcı: Faaliyet ruhsatı alan ve bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzelkişiyi,
- Döviz: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından konvertibl sayılan paralar veya ödemeyi sağlayan her nevi hesap ve belgeleri,

İfade eder.

Faaliyet konuları ve koordinasyon:

Madde 4 – (Değişik: 12/11/2008-5810 s.k.) Serbest bölgelerde, Yüksek Planlama Kurulunca uygun görülecek her türlü sınai, ticari ve hizmetle ilgili faaliyetler yapılabilir.

Üretici işletmelerin talepleri hariç olmak üzere, fiyat, kalite ve standartlarla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarına kanunlarla ve diğer mevzuatla verilen yetkiler serbest bölgelerde uygulanmaz.

Serbest bölgelerde yapılan faaliyetleri değerlendirmek, bu bölgelerin geliştirilmesine ve sorunların çözümüne ilişkin stratejileri belirlemek ve önerilerde bulunmak üzere Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur. **(Mülga ikinci cümle: 2/7/2018-KHK-703)**

İKİNCİ BÖLÜM

Serbest Bölgenin Düzenlenmesi

Bölgenin düzenlenme esasları:

Madde 5 – Serbest bölge ilan edilen yerlerde ihtiyaç duyulacak arazi ve tesisler Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre sağlanabilir. **(Ek cümleler: 9/2/2017-6772 s.k.)** Cumhurbaşkanı bu arazi ve tesislerin acele kamulaştırılmasını kararlaştırabilir. Arazi ve tesislerin kamulaştırılmasında kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderlerin, kamulaştırma talebinde bulunan işletici tarafından karşılanması Cumhurbaşkanınca kararlaştırılabilir.

(Değişik ikinci fıkra: 12/11/2008-5810 s.k.) Yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişiler Ekonomi Bakanlığından ruhsat almak kaydıyla serbest bölgelerde faaliyette bulunabilirler. Serbest bölgelerde faaliyette bulunan yatırımcı kullanıcılara Hazinesin özel mülkiyetinde bulunan arazi, arsa ve binalar kiralanabilir veya bunlar üzerinde 49 yıla kadar irtifak hakkı tesis edilebilir. **(Mülga cümle: 9/2/2017-6772 s.k.) (...)** **(Ek cümleler: 9/2/2017-6772 s.k.)** Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile bunlar üzerinde bulunan bina ve tesisler kiralanabilir veya aynı süre ile kullanma izni verilebilir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanımına tahsis edilen arazi ve binalar için Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınır. Arazisi özel mülkiyete ait serbest bölgelerde kullanıcı niteliğini haiz olmayan mülk sahipleri, aidat ve benzeri bölge katılım bedelleri bakımından kullanıcılarla aynı mali yükümlülüklerle tabidir.

Serbest bölgede arazinin kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, kurulması ve kullanılmasıyla ilgili diğer bütün izinler ve ruhsatlar bölge müdürlüğünce verilir ve denetlenir.

Serbest bölgelerin asayiş hizmetleri polis tarafından yerine getirilir.

Üstyapıların tahliyesi ve malların tasfiyesi (Ek: 2/6/2022-7408 s.k.)

EK MADDE 5- Arazisi Hazinesin özel mülkiyetinde bulunan serbest bölgelerde, faaliyet ruhsatı iptal edilen kiracı kullanıcılar ile üstyapının bağlı olduğu faaliyet ruhsatı iptal edilen yatırımcı kullanıcılara, üstyapıda bulunan mallarının tahliyesi için bir aydan az altı aydan fazla olmamak üzere süre verilir. Bu sürenin sonunda kullanıcıya ait olup üstyapıdan çıkarılmayan mallar üzerinde kullanıcının her türlü tasarruf yetkisi kalkar ve bu mallar serbest bölge müdürünün başkanlığında oluşturulacak bir komisyon marifetiyle sayım ve tespit yapılarak tutanağa bağlanır.

Üstyapıda bulunan mallar üzerinde haciz veya satılamaz, devredilemez, rehin, ipotek gibi şerhler varsa, bu haciz veya şerhler; birinci fıkra uyarınca verilecek tahliye

süresinin sonunda, anılan fıkrada belirtilen komisyon tarafından yapılacak sayım ve tespite istinaden kalkmış sayılır.

Komisyon tarafından tutanağa bağlanan mallar, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre tasfiye edilmek üzere ilgili idareye teslim edilir. Bu malların satış bedeli ile ilgili olarak 4458 sayılı Kanununun 180 inci maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanmaz. Bu malların satış bedelinden gümrük vergileri, hizmet karşılığı alacaklar ve yapılmış masraflar, satış için yapılmış masraflar ayrılarak bakiye bedel hak sahiplerine dağıtılmak üzere ilgili birimlere gönderilir ve varsa artan para kullanıcı adına emanet hesabına alınır. Emanete alınan para talep edilmesi halinde kullanıcıya ödenir.

Bu madde hükümleri, arazisi Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan serbest bölgelerde; faaliyet ruhsatının süresi sona eren kiracı kullanıcılar ile üstyapının bağlı olduğu faaliyet ruhsatının süresi sona eren yatırımcı kullanıcılar için de uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Muafiyet ve teşvikler:

Madde 6 – (Değişik: 29/1/2004 – 5084 s.k.) (Değişik birinci fıkra: 12/11/2008-5810 s.k.) Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber; yer ve sınırları Cumhurbaşkanınca belirlenmiş, serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin ve kambiyo mevzuatının uygulanması bakımından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen ve serbest dolaşımdaki eşyanın bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

Bu bölgelerde gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmaz.

Kullanıcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelere ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun hükümlerine bağımlı olmaksızın düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(Değişik dördüncü fıkra: 9/2/2017-6772 s.k.) Bu Kanun kapsamında kazançları gelir veya kurumlar vergisinden istisna tutulan kullanıcılar ve işleticiler, yatırım ve üretim safhalarında Cumhurbaşkanınca belirlenecek vergi dışı teşviklerden yararlandırılır. Bu Kanun kapsamında kazançları gelir veya kurumlar vergisinden istisna tutulmayan kullanıcılar, yatırım ve işletme safhalarında bu Kanun kapsamında yararlanılmayan vergi ve vergi dışı teşviklerden ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yararlandırılır.

Serbest bölgelerin gelir ve harcamaları:

Madde 7 – (Değişik: 20/6/2001-4684 s.k.) Serbest bölgelerden elde edilen gelirlerden:

- Faaliyet ruhsatı ve izin belgesi karşılığı tahsil edilecek ücretler,
- (Değişik: 13/1/2010-5946 s.k.)** Yurt dışından bölgeye getirilen malların CIF değeri üzerinden binde 1 ve bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların FOB değeri üzerinden binde 9 oranında, peşin olarak ödenecek ücretler,
- Serbest bölgeyi işleten gerçek veya tüzel kişilerle yapılacak sözleşmeler uyarınca tahsil edilecek tutarlar,
- Bölge faaliyetlerinden sağlanan diğer gelirler,

(Değişik paragraf: 14/7/2004-5217 s.k.) İlgili idare tarafından sözleşmeler gereği tüzel kişilere yapılan gelir payı aktarmaları düşüldükten sonra Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak bir özel hesaba yatırılır. Bu hesapta toplanan tutarlardan ret ve iadeler düşüldükten sonra kalan tutar, Ekonomi Bakanlığı merkez ödemelerini yapan merkez saymanlığı hesabına yatırılır. Merkez saymanlık hesabına yatırılan meblağ bütçeye gelir kaydedilir.

(Değişik ikinci fıkra: 11/4/2007-5623 s.k.) Serbest bölgelerde yatırım ve tesis safhasında kullanılan mallar, tevsi ve kapasite artırmak amacıyla getirilen mallar, kullanıcının kendisine ait olmayan bakım ve onarım maksadıyla getirilen mallar, bölgelere geçici olarak getirilen araç, gereç ve ekipmanlar, fason üretim amacıyla getirilen mallar, 6/2/2004 tarihinden sonra faaliyet ruhsatı alanlardan imalatçı kullanıcıların dışındaki kullanıcılar tarafından yurt dışından bölgeye getirilen ve/veya bölgeden Türkiye'ye çıkarılan mallar birinci fıkranın (b) bendi hükmü uyarınca bir ücrete tâbi tutulmaz. Ancak, bakım ve onarım ile fason üretimde yaratılan katma değer üzerinden ve 6/2/2004 tarihinden sonra faaliyet ruhsatı alanlardan imalatçı kullanıcıların dışındaki kullanıcılar tarafından yurt dışından getirilerek bölge içinde satılan mallardan bu ücret alınır. **(Ek cümle: 9/2/2017-6772 s.k.)** Ücrete tabi olarak yurt dışından getirilen mallar ile imalatçı kullanıcılar tarafından üretilen malların, bölge içinde satılması ve sonrasında Türkiye'ye çıkarılması hallerinde birinci fıkranın (b) bendi hükmü uyarınca ücret alınır.

(Ek fıkra: 9/2/2017-6772 s.k.) Cumhurbaşkanı stratejik, büyük ölçekli veya öncelikli yatırımlar ile konusu, sektörü ve niteliği itibarıyla proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlara yönelik olarak bu maddede yer alan oranları bölge, sektör, faaliyet alanı veya yatırım türü itibarıyla sınıra kadar indirmeye, farklılaştırmaya veya kanuni seviyesine kadar arttırmaya yetkilidir.

(Değişik son fıkra: 14/7/2004-5217 s.k.) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde oluşturulan özel hesabın işleyişine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Ekonomi Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Gelirlerin zamanında yatırılmaması halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mal ve Hizmetler

Bölgedeki mallar:

Madde 8 – Serbest bölge ile Türkiye'nin diğer yerleri arasında yapılacak ticaret, dış ticaret rejimine tabidir. Serbest bölge ile diğer ülkeler ve serbest bölgeler arasında dış ticaret rejimi uygulanmaz.

(Ek fıkra: 9/2/2017-6772 s.k.) Serbest bölgelerde faaliyette bulunan işletmelerde yatırım amaçlı olarak kullanılan makine ve ekipmanın bakım onarım ihtiyaçlarının Türkiye'nin diğer yerlerinde karşılanması, bölge faaliyetleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdaların Türkiye'ye çıkarılması, Türkiye'nin diğer yerlerinde yapılacak film çekim faaliyetlerinde kullanılacak araç-gereç ve ekipmanın bölgeden geçici çıkışı ve benzeri özellik arz eden durumlarda vergi mükellefiyetine ilişkin hükümler hariç olmak üzere, iş ve işlemlerin basitleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar Ekonomi Bakanlığınca ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca müştereken belirlenir.

(**Değişik fıkra: 12/11/2008-5810 s.k.**) Bedeli 5000 ABD doları veya karşılığı Türk Lirasını geçmeyen Türkiye mahreçli mallar, isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.

Kambiyo ve hizmetler:

Madde 9 – Serbest bölgelerdeki faaliyetlerle ilgili her türlü ödemeler dövizle yapılır. Cumhurbaşkanı ödemelerin Türk Lirası olarak yapılmasına da karar verebilir.

Serbest bölgede gemi ve liman hizmetleri işletici tarafından yapılır veya kamu kurum ve kuruluşlarına, gerçek veya tüzelkişilere yaptırılır.

(**Ek: 26/01/2023-7435 s.k.**) Serbest bölgelerde, kullanıcıların ihtiyacı olan doğal gaz altyapısını kurmak ve işletmek, kamu kuruluşları ve özel kuruluşlardan doğal gazı satın alarak bölge içinde dağıtım ve satışını yapmak, işleticinin yetki ve sorumluluğundadır. İşleticinin izni olmaksızın doğal gaz ihtiyacı başka bir yerden karşılanamaz ve bu amaçla münferiden tesis kurulamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bölge içi doğal gaz dağıtım ve satışı nedeniyle kullanıcılardan tahsil edilecek bedele ilişkin üst limit Ticaret Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir.

(**Ek: 26/01/2023-7435 s.k.**) İşleticinin talebi ve bölgede faaliyet gösteren doğal gaz dağıtım şirketinin kabulü halinde, doğal gaz dağıtım şirketleri serbest bölgeler içinde şebeke yatırımı yaparak veya yapılmış şebekeyi mülkiyeti ile birlikte devralarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirlenen koşullar çerçevesinde serbest bölge içinde doğal gaz dağıtım faaliyeti gerçekleştirebilir. Doğal gaza ilişkin faaliyetlerin işletici tarafından yürütüldüğü serbest bölgelerde, doğal gaz iletim ve dağıtım lisansı sahibi şirketlerin herhangi bir hak, yetki veya sorumluluğu bulunmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Kaldırılan ve Uygulanmayan Hükümler, Yönetmelik

Çalışma ve sosyal güvenlik esasları:

Madde 10 – Serbest bölgelerde, faaliyet gösterecek işyerlerinde yabancı uyruklu yönetici ve vasıflı personel çalıştırılabilir. Buna ait esaslar yönetmelikte belirlenir.

Serbest bölgelerde Türkiye Cumhuriyeti sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri uygulanır.

Kaldırılan hükümler:

Madde 11 – 21 Aralık 1953 tarihli ve 6209 sayılı Serbest Bölge Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Uygulanmayan hükümler:

Madde 12 – (**Değişik: 12/11/2008-5810/6 md.**) Serbest bölgelerde (...) 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanununun ölüm ve yangın halleri, kanalizasyonların inşaa ve tamiri ile içme, kullanma, endüstri suyunu sağlamaya ve gaz, su, elektrik sarfiyatını denetlemeye yönelik maddeleri dışında kalan hükümleri, 5682 sayılı Pasaport Kanunu, 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz. Ayrıca, 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen işlemler, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Uygulama yönetmeliği:

Madde 13 – Bu Kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan konularla, serbest bölgelerde faaliyette bulunacak işleticilerin teşekkül tarzı, görev, yetki ve sorumlulukları, bu işleticilere ve kullanıcılara verilecek, faaliyet ruhsatları ve iptali, bunların sınai ve ticari sicillerinin tutulması, hesaba yapacakları ödemeler, serbest bölge ile ilgili faaliyetlerin tabi olacağı esaslar, bölgelere giriş için verilecek izin belgesi ile görev kartları, ikamet izni ve çalışma esasları ve serbest bölgelerin işletilmesine dair diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

İşletme sözleşmelerinin yenilenmesi, değiştirilmesi ve süre uzatımı:

Ek Madde 1- (Ek: 9/2/2017-6772 s.k.) İşletme sözleşmesinin sona ermesinden önce, işletici tarafından işletme sözleşmesinde belirtilen taahhütlerin yerine getirilmiş olması ve Ekonomi Bakanlığının geleceğe yönelik yatırım taleplerinin kabul edilmesi halinde; 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki gelirlerin artırılması veya Ekonomi Bakanlığının mali yükümlülüklerinin azaltılması bakımından mevcut sözleşmelerdeki hükümler yeniden düzenlenmek suretiyle, sözleşme süresi Ekonomi Bakanlığınca belirlenen süreler itibarıyla uzatılabilir.

Birinci fıkrada yer alan şartların sağlanamaması veya sair nedenlerle işletme sözleşmesi sona erecek serbest bölgelerde, işletme izninin 49 yılı geçmemek üzere yeniden verilmesine ilişkin iş ve işlemlerde Ekonomi Bakanlığınca 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunda düzenlenen usul ve esaslar kıyas yoluyla uygulanır. Bu usule göre belirlenecek kamu kurum veya kuruluşları ile yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişilere, Cumhurbaşkanı kararı ile işletme izni verilebilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

İkinci fıkra kapsamında yürütülen çalışmalar tamamlanmaya kadar geçecek sürede iş ve işlemler Bakanlık tarafından yürütülür.

Yurt dışında bölgeler kurulması:

Ek Madde 2- (Ek: 9/2/2017-6772 s.k.) 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesinde yer alan serbest bölgeler, özel bölgeler, dış ticaret merkezleri ve lojistik merkezlerin yurt dışında kurulacağı ülkeleri belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu bölgelerin, Türkiye’de yerleşik bir şirket eliyle kurulmasına ve işletilmesine Cumhurbaşkanınca izin verilir.

Birinci fıkrada belirtilen bölgelerin kurulmasına, işletilmesine ve tasfiyesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Yurt dışında kurulan bölgelere Türkiye’de yerleşik şirketlerce yapılacak yatırımlara yönelik devlet yardımlarını belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Ek Madde 3 – (Ek: 2/7/2018-KHK-703) Mevzuatta Serbest Bölgeler Koordinasyon Kuruluna yapılmış olan atıflar, Cumhurbaşkanınca belirlenen kurul veya mercie yapılmış sayılır.

Ek Madde 4- (Ek: 4/11/2021-7341 s.k.) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçici 2 nci madde uyarınca ilk kez faaliyete geçecek serbest bölgelerde, işleticilerin serbest bölgelerin işletilmesi ile ilgili faaliyetlerden elde ettikleri kazançları, 30 yılı geçmemek ve Ticaret Bakanlığınca kendilerine verilecek ilk faaliyet ruhsatında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisna, münhasıran alım satım veya depo işletmeciliği faaliyet

ruhsatı sahibi kullanıcılardan elde edilen kazançlar ile 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerini kapsamaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 1 – (Mülga: 3/8/2002-4771 s.k.)

Geçici Madde 2 – Bu Kanun bir serbest bölge için, o serbest bölgenin faaliyete geçmesinden itibaren uygulanır. Faaliyete geçiş tarihi ise, o serbest bölge alanını çevreleyen çit, kule ve kapı inşaatlarının tamamlanması ve bölge müdürlüğü, polis ve gümrük birimlerinin göreve başlaması suretiyle bölgenin resmen açılış tarihidir.

Geçici Madde 3 – (Ek: 29/1/2004–5084 s.k.) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

a) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

b) Bu bölgelerde istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden müstesnadır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ruhsatlarında belirtilen süre 31.12.2008 tarihinden daha önceki bir tarihte sona eriyorsa, istisna uygulamasında ruhsatta yer alan sürenin bitiş tarihi dikkate alınır.

c) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler 31.12.2008 tarihine kadar her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

(Değişik ikinci fıkra: 12/11/2008-5810 s.k.) Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar;

a) Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin yurt dışına **(Ek: 28/7/2024-7524 s.k.)** satışından elde ettikleri kazançları ile serbest bölgelerde, bakım, onarım, montaj, demontaj, elleçleme, ayırıştırma, ambalajlama, etiketleme, test etme, depolama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan ve hizmetin tamamını Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara veren hizmet işletmelerinin, söz konusu hizmetlere konu malların serbest bölgelerden Türkiye’ye herhangi bir şekilde girişi olmaksızın yabancı bir ülkeye gönderilmesi şartıyla bu hizmetlerden elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu maddeleri uyarınca yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

b) **(Değişik: 9/2/2017-6772 s.k.)** Bu bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az %85’ini yurt dışına ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir. Bu oranı %50’ye kadar indirmeye ve kanuni seviyesine kadar yükseltmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Cumhurbaşkanı bu yetkiyi, stratejik, büyük ölçekli veya öncelikli yatırımlar ile konusu, sektörü ve niteliği itibarıyla proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlara yönelik olarak, bölge, sektör ya da faaliyet

alanı itibarıyla farklılaştırarak veya kademelendirerek kullanabilir. Yıllık satış tutarı bu oranın altında kalan mükelleflerden zamanında tahsil edilmeyen vergiler cezasız olarak, gecikme zammıyla birlikte tahsil edilir.

c) Bu bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili olarak yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve harçlardan müstesnadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 4 – (Ek: 11/4/2007-5623 s.k.) (Mülga: 9/2/2017-6772 s.k.)

Geçici Madde 5 – (Ek: 12/11/2008-5810 s.k.) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest bölgelerde faaliyet ruhsatı almış olan kullanıcılara kiralanan arazi, arsa ve binalardan Hazinesinin mülkiyetinde bulunanların ruhsat ve kira süresi, Ekonomi Bakanlığınca 49 yıla kadar uzatılabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Geçici Madde 6 – (Ek: 12/11/2008-5810 s.k.) Serbest bölgeler, Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihe kadar, gümrük rejimleri açısından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında, menşe hükümlerinin uygulanması bakımından ise Türkiye Gümrük Bölgesi sayılır.

GEÇİCİ MADDE 7- (Ek: 26/01/2023-7435 s.k.) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı işleticilerce yapılmış olan serbest bölgelerde, işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış faaliyetleri, 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasına uygun olarak devam eder. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı doğal gaz dağıtım şirketlerince yapılmış olan serbest bölgelerde, işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış yetkisi doğal gaz dağıtım şirketlerine devredilmiş sayılır.

Yürürlük:

Madde 14 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 15 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞ TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN

Sayıı: 2976

Kabul Tarihi: 2/2/1984

Resmi Gazete Tarihi: 15.02.1984

Resmi Gazete Sayısı: 18313

Amaç ve Kapsam

MADDE 3- Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına düzenlenmesini sağlamak amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek mali yükümlülükler konulması ve kaldırılması, bu yükümlülüklerle ilişkin esasların tespit edilmesi ve oluşan fonların kullanılması bu Kanun hükümlerine göre yürütülür.

Yetki

MADDE 2- Cumhurbaşkanı bu Kanun kapsamındaki konularda düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

Ek Mali Yükümlülükler

MADDE 3- İthalat, ihracat veya dış ticaret işlemleri üzerine konulan ek mali yükümlülüklerin nevi, miktarı, tahsili, takibi, iadesi, gerektiğinde bütçeye irat kaydedilmesi, bir fonda toplanması ve fonun kullanım esasları Cumhurbaşkanı kararında gösterilir.

Ek mali yükümlülüklerin tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uygulanır.

Müeyyide

MADDE 4- Cumhurbaşkanı Kararıyla tahsil edilen ek mali yükümlülükleri yerine getirmeden ithalat, ihracat veya diğer dış ticaret işlemlerini gerçekleştirenler, noksan ek mali yükümlülüğün iki katı para cezasına çarptırılırlar.

Yürürlük

MADDE 5- Bu Kanun yayımı, tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

Sayısı: 3065

Kabul Tarihi: 25/10/1984

Resmi Gazete Tarihi: 02/11/1984

Resmi Gazete Sayısı: 18563

BİRİNCİ KISIM Mükellefiyet

BİRİNCİ BÖLÜM Verginin Konusu

Verginin konusunu teşkil eden işlemler:

Madde 1 - Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir:

1. Ticarî, sınai, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,
2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı, ...

Ticari, sınai, ziraî faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliği Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edilir.

Bu faaliyetlerin kanunların veya resmî makamların gösterdiği gerek üzerine yapılması, bunları yapanların hukukî statü ve kişilikleri, Türk tabiyetinde bulunup bulunmaması, ikametgâh veya işyerlerinin yahut kanunî merkez veya iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmaması işlemlerin mahiyetini değiştirmez ve vergilendirmeye mani teşkil etmez.

İthalatın kamu sektörü, özel sektör veya herhangi bir gerçek veya tüzelkişi tarafından yapılması veya herhangi bir şekil ve surette gerçekleştirilmesi, özellik taşıması vergilendirmeye tesir etmez.

Hizmet:

Madde 4 - 1. Hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemlerdir.

Bu işlemler; bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleşebilir.

2. Bir hizmetin karşılığının bir mal teslimi veya diğer bir hizmet olması halinde bunların her biri ayrı işlem olup, hizmet veya teslim hükümlerine göre ayrı ayrı vergilendirilirler.

Hizmet sayılan haller:

Madde 5 - Vergiye tabi bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer şahısların karşılıksız yararlandırılması hizmet sayılır.

İşlemlerin Türkiye'de yapılması:

Madde 6 - İşlemlerin Türkiye'de yapılması:

- a) Malların teslim anında Türkiye'de bulunmasını,

b) Hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını,
(Değişik: 29/01/2000-4503 s.k.)

İfade eder.

Uluslararası taşıma işleri:

Madde 7 - Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşıma işlerinde, hizmetin iç parkura isabet eden kısmı Türkiye'de yapılmış sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mükellef ve Vergi Sorumlusu

Mükellef:

Madde 8 - 1. Katma Değer Vergisinin Mükellefi:

- Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanlar,
- İthalatta mal ve hizmet ithal edenler,
- Transit taşımalarda gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlar, ...

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Vergiye Doğuran Olay

Vergiye doğuran olayın meydana gelmesi:

Madde 10 - Vergiyi Doğuran Olay :

... ı) İthalatta, Gümrük Kanununa göre gümrük vergisi ödeme mükellefiyetinin başlaması, gümrük vergisine tabi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescili,

j) İkametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta gümrük bölgesine girilmesi veya gümrük bölgesinden çıkılması,
(Değişik: 29/01/2000-4503 s.k.)

Anında meydana gelir.

İKİNCİ KISIM

İstisnalar

BİRİNCİ BÖLÜM

İhracat İstisnası

Mal ve hizmet ihracatı:

Madde 11 - 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

a) İhracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetler, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler, serbest bölgelerdeki müşteriler için yapılan fason hizmetler ve

karşılıklı olmak şartıyla uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışındaki müşteriler için Türkiye'de verilen roaming hizmetleri, **(Değişik: 4/6/2008-5766 s.k.)**

b) Türkiye'de ikamet etmeyen yolcuların satın alarak Türkiye dışına götürdükleri malların teslimi anında Katma Değer Vergisi tahsil edilir. Ancak gümrükten malın çıkışı anında fatura veya belgenin ibrazında tahsil edilen Katma Değer Vergisi iade olunur.

Türkiye'de ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezi bulunmayanların taşımacılık faaliyetlerine ilişkin olarak satın alacakları mal ve hizmetler ile fuar, panayır ve sergilere katılımları dolayısıyla satın alacakları mal ve hizmetler nedeniyle ödedikleri katma değer vergisi, karşılıklı olmak kaydıyla iade edilir. **(Ek: 28/12/2001-4731 s.k.)**

14/7/2004 tarihli ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan sinematografik eserlere ilişkin yabancı yapımcılar tarafından satın alınacak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddin üzerindeki mal ve hizmetler nedeniyle ödenen katma değer vergisi yapımcılara iade olunur. **(Ek: 16/06/2009-5904 s.k.)**

Maliye Bakanlığı iadedden faydalanacak mal ve hizmetler ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir. **(Ek: 28/12/2001-4731 s.k.)**

c) İhraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait katma değer vergisi, ihracatçılar tarafından ödenmez. Mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilecek olan bu vergi, vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur. **(Ek Bent: 3/6/1986-3297 s.k.)**

Söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren 3 ay içinde ihraç edilmesi halinde, tecil edilen vergi terkin olunur.

İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi tahakkuk ettirildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammıyla birlikte tahsil olunur. Ancak, ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilmemesi halinde, tecil edilen vergi tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilir.

Tecil veya terkin edilen bu vergiler hakkında ihracatçılar bakımından bu Kanunun 32'inci maddesi hükmü uygulanmaz.

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilecek Katma Değer Vergisi, ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmesinden sonra kalan tutardan fazla olamaz.

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilmesi gereken Katma Değer Vergisi, ihracat işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır. İade veya tecil olunacak vergi miktarı, mükellefin ilgili dönem beyannamesinde yer alan bilgiler mukayese edilmek suretiyle hesaplanır.

İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun

görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir. (Ek: 9/4/2003-4842/21 md.)

2. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Katma Değer Vergisi tahsil edilmeden teslim edilecek mal miktarını; ihracatçı ve ihracatçıya mal teslim edenlerin her biri için, bir önceki yıl iş hacmi, cari yıldaki işlemler ve vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla gerekli görülen hallerde sınırlamaya ve bu istisnaların uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları tespit etkilidir. (Değişik Bent: 3/6/1986-3297 s.k.)

İhracat teslimi ve yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler:

Madde 12 - 1. (Değişik: 18/02/2009-5838 s.k.) Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır:

a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir.

b) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya yetkili gümrük antreposuna konulmalıdır. Teslim konusu malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket eden yurt içindeki firmalar veya bizzat alıcı tarafından işlenmesi veya herhangi bir şekilde değerlendirilmesi durumu değiştirmez.

Yetkili gümrük antrepoları ile buralarda düzenlenmesi zorunlu belgeleri belirlemeye, konulacak malın cinsi ve miktarı ile bunların antrepoda bekleme sürelerine ilişkin olarak sınırlama getirmeye, Gümrük Müsteşarlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yetkili gümrük antrepolarının işleyişine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca belirlenen esaslara uyulmaması halinde ziyaa uğratan vergi, buna ilişkin olarak kesilecek ceza ve hesaplanacak gecikme faizinin ödenmesinden katma değer vergisi iadesi alanla birlikte antrepo işleticisi de müteselsilen sorumludur.

2. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade eder. Bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır.

b) Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

3) (Ek: 04/06/2008-5766 s.k.) Fason hizmetlerin serbest bölgelerdeki müşterilere yapılmış sayılması için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Fason hizmet serbest bölgelerde faaliyet gösteren müşteriler için yapılmış olmalıdır.

b) Fason hizmetten serbest bölgelerde faydalanılmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Araçlar, Petrol Aramaları ve Teşvik Belgesi Yatırımlarda İstisna

Araçlar, kıymetli maden ve petrol aramaları ile ulusal güvenlik harcamaları ve yatırımlarda istisna (Değişik: 16.7.2004-5228 s.k.)

Madde 13 - (Değişik: 26/3/1985 – 3174 s.k.)

Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır.

a) **(Değişik: 25/5/1995-4108 s.k.)** Faaliyetleri kısmen veya tamamen deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere bu amaçla yapılan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçlarının teslimleri, bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetler ile bunların tadili, onarım ve bakımı şeklinde ortaya çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler, **(Değişik: 13/02/2011-6111 s.k.)**

b) Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler, **(Yeniden Düzenleme: 16.7.2004-5228 s.k.)** (Bu bendin uygulanmasında gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, özel tekne ve yatlar, deniz taşıma aracı olarak kabul edilmez.) **(Ek: 28/7/2024-7524 s.k.)**

c) Altın, gümüş, platin arama, işletme, zenginleştirme, rafinaj ve Türk Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama faaliyetlerine ilişkin olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan teslim ve hizmetler ile aynı Kanun hükümlerine göre boru hattıyla taşımacılık yapanlara bu hatların inşa ve modernizasyonuna ilişkin yapılan teslim ve hizmetler, **(Değişik: 28/3/2007-5615 s.k.)**

d) Yatırım Teşvik Belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makina ve teçhizat teslimleri ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralama (Şu kadar ki, yatırımın teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyayı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar). **(Ek Bent: 22/7/1998-4369 s.k.)**

e) Limanlara bağlantı sağlayan demiryolu hatları, limanlar ve hava meydanlarının inşası, yenilenmesi ve genişletilmesi işlerini fiilen kendisi yapan veya yaptıran mükellefler ile genel bütçeli idarelere bu işlere ilişkin olarak yapılan mal teslimleri ve inşaat taahhüt işleri, **(Değişik: 01/07/2006-5538 s.k.)**

f) Milli Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğüne milli savunma ve iç güvenlik ihtiyaçları için uçak, helikopter, gemi, denizaltı, tank, panzer, zırhlı personel taşıyıcı, roket, füze ve benzeri araçlar, silah, mühimmat, silah malzeme, teçhizat ve sistemleri ile bunların araştırma-geliştirme, yazılım, üretim, montaj, yedek parça, bakım-onarım ve modernizasyonuna ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler, Milli Savunma Bakanlığı veya Savunma Sanayii Başkanlığınca yürütülen savunma sanayii projelerine ilişkin olarak bu kurumlara ilgili projeler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler ve bu teslim ve hizmetleri gerçekleştirenlere bu kapsamda yapılacak olan, miktarı ve nitelikleri yukarıda sayılan kuruluşlarca onaylanan teslim ve hizmetler. **(Ek: 16.7.2004-5228 s.k.)**

g) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan malların, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatına teslimi, **(Ek: 16/06/2009-5904 s.k.)**

ğ) 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, ürün ihtisas borsaları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığından ürün senedi alım-satımı konusunda izin alan ticaret borsaları aracılığıyla ilk teslimi. **(Ek: 16/06/2009-5904 s.k.)**

h) Türkiye Kızılay Derneğine tüzüğünde belirtilen amaçlarına uygun olarak afet yönetimi ve yardımları, barınma, beslenme, sosyal yardımlar, toplumu bilinçlendirme, ulusal ve uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası Kızılay-Kızıllaç Hareketi faaliyetleri, savaş veya olağanüstü hâllerdeki görevleri ile kan, sağlık, göç ve mülteci hizmetlerini (sığınmacı hizmetleri dâhil) yerine getirmesine yönelik görevler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler; Türkiye Kızılay Derneğinin ulusal ve uluslararası işbirlikleri, uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamındaki teslim ve hizmetleri, **(Ek: 27/3/2015-6639 s.k.)**

ı) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tescil edilen gübreler ve gübre üreticilerine bu ürünlerin içeriğinde bulunan hammaddelerin teslimi ile küspe (Türk Gümrük Tarife Cetvelininin 2303.10 tarife pozisyon numarasında sınıflandırılan nişastacılık artıkları ve benzeri artıklar ile 2303.30.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyon numarasında sınıflandırılan biraçılık ve damıtık içki sanayinin posa ve artıkları hariç), tam yağlı soya (fullfat), kepek, razmol, balık unu, et unu, kemik unu, kan unu, tapyoka (manyok), sorgum ve her türlü fenni karma yemler (kedi-köpek mamaları hariç), saman, yem şalgamı, hayvan pancarı, kök yemler, kuru ot, yonca, fiğ, korunga, hasıl ve slajlık mısır, üçgül, yemlik lahana, yem bezelyesi ve benzeri hayvan yemleri (yeşil ve kuru kaba yemler ve bunların pellet şeklinde veya mevsimsel ihtiyaçlara göre bir bağlayıcı kullanılarak veya kullanılmadan işlem görmüş olanları dâhil) teslimi, **(Ek: 29/01/2016-6663 s.k.)**

i) Konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla, Gelir Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde belirtilenler hariç olmak üzere çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya iş yeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartları taşımadığı hâlde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi hâlinde zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyayı cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı müteselsilen sorumludur. İstisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması hâlinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi şarttır.), **(Ek: 23/02/2017-6824 s.k.)**

j) Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme, yenilenebilir ve diğer enerji tesisleri ile yol yapımına ve küçük sanayi sitelerindeki işyerlerinin inşasına ilişkin, bunlara veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları, **(Ek: 21/03/2018-7103 s.k.)**

k) Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler, Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler, **(Ek: 29/3/2018-7104 s.k.)**

1) Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere, münhasıran sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere söz konusu hizmetlerle birlikte sağlanan diğer teslim ve hizmetler istisnanın kapsamına dahil değildir.), **(Ek: 29/3/2018-7104 s.k.)**

m) 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri (İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.), **(Ek: 29/3/2018-7104 s.k.)**

n) 21/6/1927 tarihli ve 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınların teslimi (Bu bent hükmünün uygulanmasında, bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen had uygulanmaz.), **(Değişik: 21/2/2019-7166 s.k.)**

Cumhurbaşkanı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddi, istisna uygulamasında asgari tutar olarak belirlemeye ve belirlenen bu tutarı iki katına kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye yetkilidir. Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Taşımacılık İstisnası

Transit taşımacılık:

Madde 14 - 1. Transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek taşıma işleri vergiden müstesnadır.

2. Bu istisna, ikametgâhı, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan mükelleflere, ilgili ülkeler itibariyle karşılıklı olmak şartıyla tanınır.

3. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde, Cumhurbaşkanınca belirlenen sınır kapılarında 4458 sayılı Gümrük Kanununun ihracat rejimi kapsamında yurt dışına çıkarılacak eşyayı taşıyan kamyon, çekici ve soğutucu ünitesine sahip yarı römorkların depolarına (araçların ve soğutucu ünitelerin standart yakıt deposu miktarlarını aşmamak kaydıyla) yalnızca yurt dışına çıkışlarında yapılacak motorin teslimi vergiden istisnadır. **(Ek: 27/04/2006-5493 s.k.)**

Maliye Bakanlığı, bu istisna uygulamasına ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diplomatik İstisnalar

Madde 15 - 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır :

- Karşılıklı olmak kaydıyla, yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerine, konsolosluklarına ve bunların diplomatik haklara sahip mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,
- Uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlara ve bunların mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,

2. Bu istisnaların uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları tespit etmekte Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İthalat İstisnası

Madde 16 - 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

- Bu Kanuna göre teslimleri vergiden istisna edilen mal ve hizmetlerin ithali,
- 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi, (7) numaralı bendi ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi hariç], **(Değişik: 28/7/2024-7524 s.k.)** geçici ithalat ve hariçte işleme rejimleri ile geri gelen eşyaya ilişkin hükümleri kapsamında gümrük vergisinden muaf veya müstesna olan eşyanın ithali, (Bu Kanunun 11 inci maddesinde düzenlenen ihracat istisnasından yararlanarak ihraç olunan ancak, Gümrük Kanununun 168, 169 ve 170 inci maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın ithalat istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşyayla ilgili olarak ihracat istisnasından faydalanılan miktarın gümrük idarelerine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi şarttır.)

c) Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mallar, **(Değişik: 25/12/2003-5035 s.k.)**

2. Gümrük Kanununa göre geri gelen eşyanın dışarıda bir işleme tabi tutulması veya asli kısmına bir ilave yapılması halinde eşyanın kazandığı değer farkı istisnaya dahil değildir.

ALTINCI BÖLÜM

Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar

Madde 17 - 1. Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar:

Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasî partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların:

a) İlim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri,

b) Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

2. Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve engelli bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkünevleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile bunlardan sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerine yapacakları teslim ve hizmetler(**Değişik: 23/07/2010-6009 s.k.**),

b) 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Kanun hükümlerine tâbi özel okullarca bedelsiz verilen eğitim, öğretim hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, 24/3/1950 tarihli ve 5661 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrenci Yurtları ve Aşevleri Hakkındaki Kanuna Ek Kanun ile 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulan öğrenci yurtları tarafından bedelsiz verilen yurt hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, üniversite ve yüksekokullarda ise % 50'sini geçmemek üzere verilen bedelsiz eğitim ve öğretim hizmetleri, kanunların gösterdiği gerek üzerine bedelsiz olarak yapılan mal teslimi ve hizmet ifaları, birinci fıkrada sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifaları ile fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi, (**Değişik: 16/7/2004-5228/15 md.**) (**Değişik: 28/3/2007-5615 s.k.**)

c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukları ile yabancı hayır ve yardım kurumlarına, bu maddenin 1 numaralı fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapacakları teslim ve hizmetlere ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler. (**Ek: 23/11/2000-4605 s.k.**)

d) (**Ek: 14/07/2004-5226 s.k.**) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restorasyon ve restitüsyon projelerine münhasır olmak üzere, bu projelendirmelerden yararlananlara verilen mimarlık hizmetleri ile projelerin uygulanması kapsamında yapılacak teslimler.

İstisna kapsamına girecek mal ve hizmetler ile bunların asgarî standartları ve bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

e) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kanunlarla kendilerine verilen görev gereği ve kuruluş amaçlarına uygun ruhsat, izin, onay ve benzeri hizmetleri ile bu hizmetlerle ilgili olarak kullanılacak basılı kâğıtların bu kuruluşlar tarafından teslimi (motorlu taşıtlar tescil plaka teslimleri hariç), (**Ek: 16.7.2004-5228 s.k.**)

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek mal ve hizmetler ile bunların asgari tutarlarını ve bu bendin uygulamasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

3. Askerî Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) Askerî fabrika, tersane ve atölyeler, orduvevi ve bağlı şubeleri, askerî gazinolar, kışla gazinoları, vardiya yatakhaneleri ve bunların müstemilatı, özel, yerel ve kış eğitim merkezleri, askerî kantinler ve askerî müzelerin kuruluş amaçlarına uygun olarak yaptıkları teslim ve hizmetler ile bu kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri, (**Değişik: 11/2/2014-6519 s.k.**)

b) (**Mülga: 3/06/1986-3297 s.k.**)

c) (**Mülga: 06/12/1984-3099**)

4. Diğer İstisnalar:

a) Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf esnaf ile kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler, aynı Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler,

b) Gelir Vergisi Kanununa göre gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler ile aynı Kanunun 66'ncı maddesine göre vergiden muaf olan serbest meslek erbabı tarafından yapılan teslim ve hizmetler,

c) Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile aynı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yazılı şartlar dahilinde adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemleri ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmaz. İşlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergiler, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından, Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre (**Değişik: 28/7/2024-7524 s.k.**) indirim konusu yapılır.),

ç) Uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışından alınan roaming hizmetleri ile bu hizmetlerin Türkiye'deki müşterilere yansıtılması, (**Ek: 28/11/2017-7061 s.k.**)

d) İktisadi işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemleri ile Sağlık Bakanlığına bağlı hastane, klinik, dispanser, sanatoryum gibi kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri,

e) Banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile 5520 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (p) bentlerinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemleri, **(Değişik: 09/04/2003-4842 s.k.)**

f) Darphane ve Damga Matbaası tarafından yapılan teslim ve hizmetler, **(Değişik: 14/3/2007-5602 s.k)**

g) Külçe altın ve külçe gümüş teslimleri ile kıymetli taşların (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebrecet, inci) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre Türkiye’de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi, döviz, para, damga pulu, değerli kâğıtlar, hisse senedi, tahvil (elde edilen faiz gelirleri ile sınırlı olmak üzere tahvil satın almak suretiyle verilen finansman hizmetleri dâhil), varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikaları, Türkiye’de kurulu borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçları ile metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıkları ile konfeksiyon kırpıntılarının teslimi (...), **(Değişik: 04/06/2008-5766 s.k., Değişik: 16.7.2004-5228 s.k.)**

h) Ziraî amaçlı su teslimleri ile köy tüzel kişiliklerince köyde ikamet edenlere yapılan ticarî amaçlı olmayan perakende içme suyu teslimleri, kamu kuruluşları, tarımsal kooperatifler ve çiftçi birliklerince yapılan arazi ıslahına ait hizmetler,

ı) Serbest bölgelerde verilen hizmetler ile serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işleri, **(Değişik: 16.7.2004-5228 s.k.)**

i) Varlık ve hakların, Türkiye Varlık Fonu ve alt fonlara devri ile bu varlık ve hakların Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi tarafından yönetilmesi suretiyle yapılan teslim ve hizmetler,

Bu bent kapsamında istisna edilen işlemler bakımından, 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.

j) Boru hattı ile yapılan yabancı ham petrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınması hizmetleri,

k) Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin kurulması amacıyla oluşturulan iktisadi işletmelerin arsa ve işyeri teslimleri (...), **(Ek Bent: 22/7/1998-4369 s.k)**

l) 30.1.2002 tarihli ve 4743 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan varlık yönetim şirketlerinin bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumlardan devraldığı alacakların tahsili amacıyla bu alacakların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi ile aynı Kanuna göre finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları hükümleri kapsamında yeniden yapılandırılan borçların ödenmemesi nedeniyle bu borçların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi,

m) Bankalar Kanunu uyarınca; mal ve hakların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna teslimi ile bunların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi, bu Fonun devraldığı alacakların tahsili amacıyla, bunların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi ve temettü hariç ortaklık haklarıyla yönetim ve denetimleri devralınan şirketlerin aktiflerinin Fon alacaklarının tahsili amacıyla (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) teslimi,

Bu istisna işlem bedelinden Fona intikal eden tutarla orantılı uygulanır. (**Değişik: 16.7.2004-5228 s.k.**)

n) Basın, Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne verilen haber hizmetleri.

o) Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda (...) vergisiz satış yapılan işyerlerinin ve bu işyerlerine ait depo ve ardiye gibi bağımsız birimlerin kiralanması, (**Ek: 16.7.2004-5228 s.k.**)

ö) Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri, (**Ek: 29/3/2018-7104 s.k.**)

p) Hazinece yapılan taşınmaz teslimi ve kiralamaları, irtifak hakkı tesisi, kullanma izni ve ön izin verilmesi işlemleri ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca yapılan arsa ve arazi teslimleri, belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler,

r) Kurumların aktifinde (...) en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine devir ve teslimleri ile bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin finansal kiralama ve finansman şirketlerince devir ve teslimi.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundukları taşınmaz ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

Bu fıkranın (u) bendi kapsamında varlık kiralama şirketlerine ve (y) bendi kapsamında finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerinin, kaynak kuruluş ve kiracı tarafından üçüncü kişilere satışına ilişkin en az iki tam yıl aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin varlık kiralama şirketleri, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır.

s) Engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programları.

ş) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinde tanımlanan konut finansmanı amacıyla teminat gösterilen veya ipotek konulan konutun, konut finansman kuruluşları, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, ipotek finansmanı kuruluşları ya da üçüncü kişilere teslimi (müzayede mahallinde yapılan satışlar dahil) ile bu şekilde alınan konutun, konut finansman kuruluşları, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı veya ipotek finansmanı kuruluşları tarafından teslimi (müzayede mahallinde yapılan satış dahil).

t) 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin, 1 inci maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (d) alt bendi ile 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendinde belirtilen işlemler hariç

olmak üzere, ürün ihtisas borsaları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığından ürün senedi alım-satımı konusunda izin alan ticaret borsaları aracılığıyla teslimleri (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.).

u) (Ek: 13/2/2011-6111 s.k.) (Değişik: 15/7/2016-6728 s.k.) Her türlü varlık ve hakkın, kaynak kuruluşlarca, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme süresi sonunda geri alınması şartıyla varlık kiralama şirketlerine devri ile bu varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerince kiralınması ve devralınan kuruma devri.

İstisna kapsamında, varlık kiralama şirketlerine devredilen varlık ve hakların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

v) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler.

y) (Ek: 12/07/2013-6495 s.k.) (Değişik: 05/07/2016-6728 s.k.) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında; finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarınınca bizzat kiracıdan satın alınıp geriye kiralanan her türlü taşınır ve taşınmazlara uygulanmak üzere ve kiralamaya konu kıymetin mülkiyetinin sözleşme süresi sonunda kiracıya devredilecek olması koşulu ile kiralamaya konu taşınır ve taşınmazın kiralayana satılması, satan kişilere kiralınması ve devri.

İstisna kapsamında, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen her türlü taşınır ve taşınmaz malların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

z) 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/B maddesi kapsamındaki araştırma ve geliştirme, yenilik ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan patentli veya faydalı model belgeli buluşa ilişkin gayri maddi hakların kiralınması, devri veya satışı (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından bu Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.). (Ek: 06/02/2014-6518 s.k.)

YEDİNCİ BÖLÜM

İstisnadan Vazgeçme ve İstisnaların Sınırı

İstisnadan vazgeçme:

Madde 18 - 1. Vergiden istisna edilmiş işlemleri yapanlar, ilgili vergi dairesine yazılı başvuruda bulunarak, belirtecekleri işlem türleri için vergiye tâbi tutulmalarını talep edebilirler. Bu talebin dilekçede belirtilen ve dilekçe tarihinden sonra ifa edilen işlemlerin tamamını kapsamaması şarttır. Şu kadar ki, mükellefiyetin devam etmekte olan işlemlere şümulü yoktur. (Değişik: 16.7.2004-5228 s.k.)

2. Kamu menfaatine yararlı dernekler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş amaçlarına uygun olarak işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri teslim ve hizmetlere ilişkin istisnalar hariç olmak üzere, 17 nci maddenin

(1) ve (2) numaralı fıkralarıyla (3) numaralı fıkranın (a) ve (4) numaralı fıkranın (e) bentlerinde yazılı istisnalar hakkında yukarıdaki (1) numaralı fıkra hükmü uygulanmaz. (**Değişik: 16.7.2004-5228 s.k.**)

3. İstisnadan vazgeçeceklerin talepleri üzerine, vergi dairesince, vergi mükellefiyetleri talep tarihinden itibaren tesis olunur. Bu şekilde mükellef olanlar üç yıl geçmedikçe mükellefiyetten çıkamazlar. Mükellefler üç yıllık sürenin bitiminden önce mükellefiyetten çıkma talebinde bulunmadıkları takdirde mükellefiyet yeniden üç yıl süre ile uzatılmış sayılır.

İstisnaların sınırı:

Madde 19 - 1. Diğer kanunlardaki vergi muaflık ve istisna hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Katma değer vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir.

2. Uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Matrah, Nispet ve İndirim

BİRİNCİ BÖLÜM

Matrah

Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah:

Madde 20 - 1. Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedeldir.

2. Bedel deyimi, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade eder.

3. (**Mülga: 22/7/1998-4369 s.k.**)

4. Belli bir tarifeye göre fiyatı tespit edilen işler ile bedelin biletle tahsil edildiği hallerde tarife ve bilet bedeli Katma Değer Vergisi dahil edilerek tespit olunur ve vergi müşteriye ayrıca intikal ettirilmez.

İthalatta matrah:

Madde 21 - İthalatta verginin matrahı aşağıda gösterilen unsurların toplamıdır:

a) İthal edilen malın gümrük vergisi tarhına esas olan kıymeti, gümrük vergisinin kıymet esasına göre alınmaması veya malın gümrük vergisinden muaf olması halinde sigorta ve navlun bedelleri dahil (CIF) değeri, bunun belli olmadığı hallerde malın gümrükçe tespit edilecek değeri,

b) İthalat sırasında ödenen her türlü vergi, resim, harç ve paylar,

c) Gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyenler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler. (**Değişik: 22/7/1998-4369 s.k.**)

Uluslararası yük ve yolcu taşımalarında matrah:

Madde 22 - İkametgâhı, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta şahıs ve ton başına kilometre itibarıyla yurt içi emsalleri göz önüne alınmak suretiyle matrah tespitine Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Özel matrah şekilleri:

Madde 23 - Özel matrah şekilleri şunlardır:

a) Spor-Toto oyununda ve Milli Piyango dahil her türlü piyangoda, oyuna ve piyangoya katılma bedeli,

b) At yarışları ve diğer müşterek bahis ve talih oyunlarında bu yarış ve oyunlara katılma karşılığında alınan bedel ile bunların icra edildiği mahallere giriş karşılığında alınan bedel,

c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar ve yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi ve gösterilmesinde bunların icra edildiği mahallere giriş karşılığında alınan bedel ile bu mahallerde yapılan teslim ve hizmetlerin bedeli,

d) Gümrük depolarında ve müzayede mahallerinde yapılan satışlarda kesin satış bedeli ile 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara tesliminde, senedin en son işlem gördüğü borsada oluşan değeri. (**Değişik: 16/06/2009-5904 s.k.**)

e) Altından mamül veya altın ihtiva eden ziynet eşyaları ile sikke altınların teslim ve ithalinde matrah, külçe altın bedeli düşüldükten sonra kalan miktardır.

f) İkinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmaz ticaretiyle iştigal eden mükelleflerce, katma değer vergisi mükellefi olmayanlardan (mükellef olanlardan istisna kapsamında yapılan alımlar dâhil) alınarak vafında esaslı değişiklik yapılmaksızın satılan ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların tesliminde matrah, alış bedeli düşüldükten sonra kalan tutardır. (**Ek: 29/3/2018-7104 s.k.**)

g) Maliye ve Gümrük Bakanlığı işin mahiyetini göz önünde tutarak özel matrah şekilleri tespit etmeye yetkilidir.

Matraha dahil olan unsurlar:

Madde 24 - Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahildir:

a) Teslim alanın gösterdiği yere kadar satıcı tarafından yapılan taşıma, yükleme ve boşaltma giderleri,

b) Ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurlar,

c) Vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler.

Matraha dahil olmayan unsurlar:

Madde 25 - Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahil değildir:

a) Teslim ve hizmet işlemlerinde fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen ticari teamüllere uygun miktardaki iskontolar,

b) Hesaplanan katma değer vergisi.

Döviz ile yapılan işlemler :

Madde 26 - Bedelin döviz ile hesaplanması halinde döviz, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği andaki cari kur üzerinden Türk parasına çevrilir. Cari kuru belli olmayan dövizlerin Türk parasına çevrilmesine ilişkin esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığı belirler.

Emsal bedeli ve emsal ücreti :

Madde 27 - 1. Bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah işlemin mahiyetine göre emsal bedeli veya emsal ücretidir.

2. Bedelin emsal bedeline veya emsal ücretine göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün mükellefçe haklı bir sebeple açıklanamadığı hallerde de, matrah olarak emsal bedeli veya emsal ücreti esas alınır.

3. Emsal bedeli ve emsal ücreti Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit olunur.

4. Katma değer vergisi uygulaması bakımından emsal bedelin tayininde genel idare giderleri ve genel giderlerden mamule düşen hissenin bedele katılması mecburidir.

5. Serbest meslek faaliyetleri için ilgili meslek teşekküllerince tespit edilmiş bir tarife varsa, hizmetin bedeli, bu tarifede gösterilen ücretten düşük olamaz.

6. Arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin bedelin tespitinde, müteahhit tarafından arsa sahibine bırakılan konut veya işyerinin, Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ikinci sıradaki maliyet bedeli esasına göre belirlenen tutarı esas alınır. (Ek: 29/3/2018-7104 s.k.)

İKİNCİ BÖLÜM

Oran

Oran

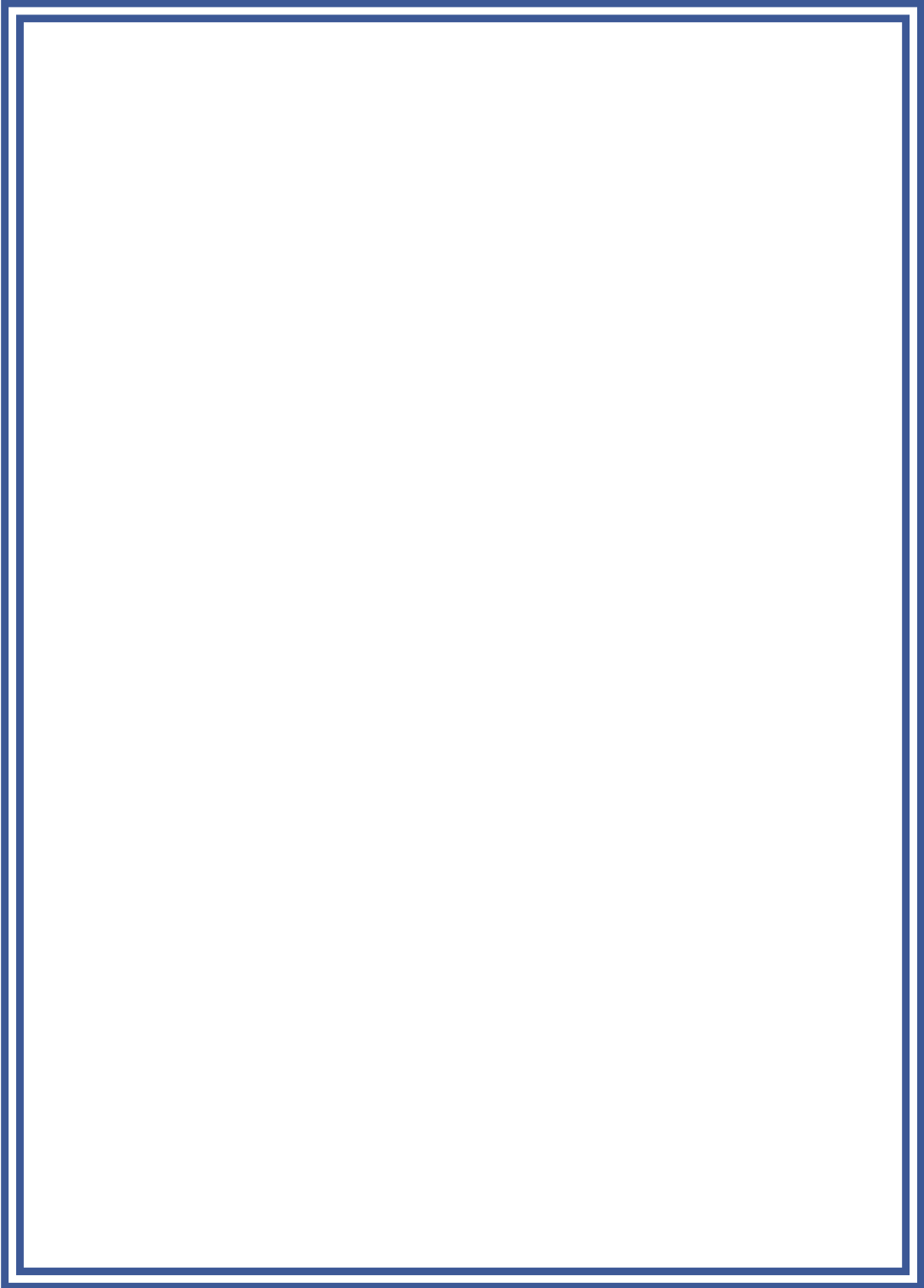
Madde 28 - Katma değer vergisi oranı, vergiye tabi her bir işlem için % 10'dur. Cumhurbaşkanı bu oranı, dört katına kadar artırmaya, % 1'e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası ve inşaatın yapıldığı arsanın veya konutun vergi değeri ve bulunduğu yeri esas alarak konut teslimleri için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkilidir.

Yürürlük:

Madde 62 - Bu Kanunun Bakanlar Kurulu ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki veren hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri 1.1.1985 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 63 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU

UGM

Sayısı: 4760

Kabul Tarihi: 06/06/2002

Resmi Gazete Tarihi: 12/06/2002

Resmi Gazete Sayısı: 24783

BİRİNCİ BÖLÜM

Konu, Tanımlar, Vergiyi Doğuran Olay, Mükellef

Verginin konusu

Madde 1 – 1. Bu Kanuna ekli;

- a) (I) sayılı listedeki malların ithalatçıları veya rafineriler dahil imal edenler tarafından teslimi,
b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanların ilk iktisabı,
c) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olmayanlar ile (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların ithalatı veya imal ya da inşa edenler tarafından teslimi,
d) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olmayanların özel tüketim vergisi uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı,

Bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tâbidir.

2. (**Değişik: 30/03/2006-5479 s.k.**) Kanuna ekli listelerde yer alan mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalardır. Bu malların tarife numaralarında veya tanımlarında bu Kanuna ekli listeler dışında yapılacak değişiklikler Özel Tüketim Vergisi Kanununun uygulanmasında hüküm ifade etmez. (**Ek cümle: 4/6/2008-5766 s.k.**) Bu Kanuna ekli listelerdeki malların tarife numaralarında veya tanımlarındaki değişikliğin mahiyetini, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yapılan değişikliklere bağlı olarak açıklamaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Tanımlar, teslim ve teslim sayılan haller

Madde 2 – 1. Bu Kanunun uygulanmasında;

a) İthalat: Verginin konusuna giren malların Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine girişini,

... İfade eder.

Vergiyi doğuran olay

Madde 3 – Vergiyi doğuran olay;

... e) İthalatta, 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre gümrük yükümlülüğünün doğması, ithalat vergilerine tâbi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescilidir.

(**Ek fıkra: 30/03/2006-5479 s.k.**) Bu Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan malların 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca el konulan veya 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinden Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen zorunlu standartlara uymayanlarının rafinerilere teslim edilmesi halinde vergiyi doğuran olay, bu malların rafineriler tarafından tesliminde gerçekleşir ve verginin mükellefi bu teslimi gerçekleştirenlerdir.

Mükellef ve vergi sorumlusu

Madde 4 – 1. Özel tüketim vergisinin mükellefi, bu Kanuna ekli;

a) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olmayanları imal, inşa veya ithal edenler ile bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler,

b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanlar için; motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerdir. ...

İKİNCİ BÖLÜM

İstisnalar

İhracat istisnası

Madde 5 – 1. Bu Kanuna ekli listelerdeki malların ihracat teslimleri aşağıdaki şartlarla vergiden müstesnadır.

a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye yapılmalıdır. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezleri yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir işletmenin, yurt dışında faaliyet gösteren şubelerini ifade eder.

b) Teslim konusu mal, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinden çıkmış olmalıdır. Malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket edenlere veya bizzat alıcıya işlenmek ya da herhangi bir şekilde değerlendirilmek üzere yurt içinde teslimi ihracat sayılmaz.

2. (Değişik: 29/03/2018-7104 s.k.) Bu Kanuna ekli (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına teslimi vergiden müstesnadır.

3. (Ek: 29/3/2018-7104 s.k.) İhraç edilen veya 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına teslim edilen malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi ihracatçıya veya gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına mal teslim edenlere iade edilir. Maliye Bakanlığı, bu mallara ait verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Diplomatik istisna

Madde 6 – Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı listelerde yer alan malların, karşılıklı olmak kaydıyla yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve uluslararası anlaşmalarla vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları tarafından kendi ihtiyaçları için ilk iktisabı, ithali veya bunlara teslimi ile ev sahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'deki uluslararası kuruluşlar ve bunların yönetici kadrolarında görev yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan mensupları tarafından Türkiye'de görevde buldukları süre içinde kendi ihtiyaçları için ilk iktisabı, ithali veya bunlara teslimi vergiden müstesnadır.

Diğer istisnalar

Madde 7 – Bu Kanuna ekli;

1. (I) sayılı listede yer alan malların;

a) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilâtının ihtiyacı için bu kuruluşlara veya bunların gerek göstermeleri üzerine ve işlemlerin bu kuruluşlar adına yapılması koşuluyla akaryakıt ikmalini yapanlara teslimi,

b) 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama ve istihsal faaliyetlerinde kullanılmak üzere bu faaliyetleri yapanlara teslimi,

c) **(Ek: 30/07/2003-4962 s.k.) (Değişik: 28/03/2013-6455 s.k.)** 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin tabii afetler, bulaşıcı hastalıklar ve benzeri olağanüstü durumlarda genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslimi ile 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 16/A maddesi uyarınca tasfiyelik hale

gelenlerinin bu bentte sayılanlara bedelsiz teslimi,

2. (Değişik: 16/07/2004-5228 s.k.) (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan;

a) 87.03 (hesaplanması gereken özel tüketim vergisi ve diğer her türlü vergiler dahil bedeli 200.000 TL'yi aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, engellilik oranı % 90 veya daha fazla olan malûl ve engelliler tarafından,

b) (Ek: 6/2/2014-6518 s.k.) 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dâhil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin % 50'sinin altında olanlar ile sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olanların engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu ilgili mevzuat çerçevesinde alınan engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi % 90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

c) 87.03 (hesaplanması gereken özel tüketim vergisi ve diğer her türlü vergiler dahil bedeli 200.000 TL'yi aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

d) (Ek: 04/06/2008-5766 s.k.) (Değişik: 06/02/2014-6518 s.k.) Bu bendin (a), (b) ve (c) alt bentleri kapsamındaki araçların aynı alt bentlerde belirtilen malûl ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hâle gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu alt bentler kapsamındaki araçları hurdaya çıkaran malûl ve engelliler tarafından,

Beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı,

3) (Değişik: 16/06/2009-5904 s.k.) a) (II) sayılı listede yer alan mallardan; uçak ve helikopterlerin Türk Hava Kurumu tarafından ilk iktisabı,

b) (II) sayılı listede yer alan malların, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı tarafından ilk iktisabı,

c) (Ek: 30/05/2013-6491 s.k.) (II) sayılı listedeki 8701.20, 87.04, 87.05 ve 87.09 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların, münhasıran petrol arama faaliyetinde kullanılmak üzere ilk iktisabı,

4. (IV) sayılı listedeki 9302.00.00.00 ve 93.03 tarife pozisyonunda yer alan malların Milli Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı,

Milli İstihbarat Teşkilâtı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğüne teslimi veya bunlar tarafından ithali,

5. (IV) sayılı listede yer alan malların genel ve katma bütçeli dairelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslimi veya bunlar tarafından bedelsiz olarak ithali,

6. Kanuna ekli listelerdeki mallardan 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci

Maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ve (7) numaralı fıkrası kapsamında ithal edilen eşya ile (12) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında ithal edilen bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P. numarasında “-Diğerleri” satırı altında yer alan mallardan özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi dahil gümrük vergilerine ilişkin istisna uygulanmaması durumunda belirlenecek gümrüklenmiş değeri 200.000 TL’yi aşanlar hariç], geçici ithalat ve hariçte işleme rejimleri ile geri gelen eşyaya ilişkin hükümleri kapsamında gümrük vergisinden muaf veya müstesna olan eşyanın ithali (Bu Kanununun 5 inci Maddesinde düzenlenen ihracat istisnası ile 8 inci Maddesinin (2) numaralı fıkrasında düzenlenen ihracat kaydıyla teslimlerde verginin tecil ve terkin edilmesi uygulamasından yararlanılarak ihracat edilen, ancak 4458 sayılı Gümrük Kanununun 168, 169 ve 170 inci Maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın ithalat istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşya ile ilgili olarak ihracat istisnasından veya tecil-terkin uygulamasından faydalanılan miktarın gümrük idaresine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi şarttır.),

7. 4458 sayılı Gümrük Kanununun transit, gümrük antrepo, dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tâbi tutulanlar ile serbest bölgeler ve geçici depolama yerleri hükümlerinin uygulandığı mallar,

8. (Ek: 20/8/2016-6745 s.k.) (II) sayılı Listede yer alan kayıt ve tescile tabi mallardan;

87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³’ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³’ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan kişilerden hayatını kaybetmiş olanların eş veya çocuklarından birisi, eş ve çocuğu yoksa ana veya babasından birisi tarafından bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı, Vergiden müstesnadır.

(Ek fıkra: 28/11/2017 s.k.) Birinci fıkranın; (2) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentleri ile (6) numaralı bendinde yer alan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Hesaplanan tutarın 100 lirayı aşmayan kesirleri dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu şekilde tespit edilen tutarı %50’sine kadar artırmaya yetkilidir.

Madde 7/A – (Ek: 27/4/2006-5493 s.k.) Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan 2710.19.43.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı malların, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde; Cumhurbaşkanınca belirlenen sınır kapılarında, 4458 sayılı Gümrük Kanununun ihracat rejimi kapsamında yurt dışına çıkarılacak eşyayı taşıyan kamyon, çekici ve soğutucu ünitesine sahip yarı römorkların depolarına (araçların ve soğutucu ünitelerin standart yakıt deposu miktarlarını aşmamak kaydıyla) yalnızca yurt dışına çıkışlarında teslimi vergiden müstesnadır.

Maliye Bakanlığı, bu maddede düzenlenen istisnaya ilişkin usûl ve esasları belirlemeye, istisnayı bu maddeye göre işlem yapanlara verginin iadesi yöntemi ile uygulamaya yetkilidir.

Verginin tecili

Madde 8 – 1. (Yeniden düzenleme: 30/7/2003-4962 s.k.) Bu Kanuna ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki malların; (I) sayılı listeye dahil olmayan malların imalinde kullanılmak üzere mükellefler tarafından tesliminde tarh ve tahakkuk ettirilen özel tüketim vergisinin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek kısmı, teminat alınmak

suretiyle tecil olunur. Söz konusu malların tecil tarihini takip eden aybaşından itibaren oniki ay içinde (I) sayılı listeye dahil olmayan malların imalinde kullanılması halinde tecil olunan vergi terkin edilir. Bu hükümlere uyulmaması halinde, bu malların tecil-terkin işlemi dışındaki amaçlarla tesliminde tarh edilmesi gereken vergi tutarından, daha önce tahsil edilen verginin mahsubundan sonra kalan tutar, vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen gecikme zammı ile birlikte alıcıdan tahsil edilir. Ancak, tecil edilen verginin 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler dolayısıyla terkin edilememesi halinde bu vergi, tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte alıcıdan tahsil edilir.

2. İhraç edilmek şartıyla ihracatçılara teslim edilen mallara ait özel tüketim vergisi, mükelleflerce ihracatçılardan tahsil edilmemesi şartıyla, bu mükelleflerin talebi üzerine vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur. Söz konusu malların ihracatçıya teslim tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde ihraç edilmesi halinde tecil edilen vergi terkin olunur. İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci Maddesine göre belirlenen gecikme zammı ile birlikte tahsil olunur. Ancak, ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilememesi halinde, tecil edilen vergi, tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının

Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci Maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilir.

(Ek paragraf: 21/03/2018-7103 s.k.) İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir.

3. (III) sayılı listede yer alan malların tamamının ya da bir kısmının tesliminde veya ithalinde tahakkuk eden vergiyi, teminat alınmak suretiyle, bu malların tüketiciye teslimine kadar (bu safha dahil) tecil ettirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Vergi indirimi

Madde 9 – Özel tüketim vergisine tâbi malların, yer aldığı listedeki başka bir malın imalinde kullanılması halinde ödenen vergi, Maliye Bakanlığınca belirlenen esaslara göre ödenecek vergiden indirilir.

Madde 9/A – (Ek: 21/3/2018-7103 s.k.) Bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04, 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların imalinde kullanılan (IV) sayılı listedeki malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi, (II) sayılı listedeki malların imalatçısına iade edilir. Maliye Bakanlığı verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

İstisnaların sınırı ve yetki

Madde 10 – 1. Özel tüketim vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir. Diğer kanunlarda yer alan istisna veya muafiyet hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.

2. Maliye Bakanlığı, bu Kanunda yer alan istisna ve muafiyetlerin uygulanması ile verginin tecilinde alınacak teminatların türü ve miktarları ile tecil edilen verginin terkinine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Verginin Matrahı, Oranı veya Tutarı

Vergileme ölçüleri ve matrah

Madde 11 – (Değişik: 30/3/2006-5479 s.k.) 1. (I) sayılı listedeki mallar için belirlenen maktu vergi tutarları kilogram, litre, metreküp, standart metreküp, kilokalori veya bunların alt ve üst birimleri ile gerektiğinde büyüklükleri de dikkate alınarak kap, ambalaj veya adet olarak uygulanabilir.

2. (III) sayılı listenin (A) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarları ile (B) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi ve maktu vergi tutarları;

a) (A) cetvelindeki mallardan, 2203.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için bir litredeki her bir alkol derecesi, 22.04, 22.05 (2205.10.90.00.12 hariç) ve 2206.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için her bir litre, diğer mallar için içerdiği alkolün her bir litresi itibarıyla,

b) (Değişik: 31/5/2012-6322 s.k.) (B) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarları perakende satışa sunulan sigaraların ve makaronların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara veya her bir makaron, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı itibarıyla, maktu vergi tutarları ise 20 adet sigaradan, 50 adet makarondan veya 50 gram tütünden oluşan birim ambalaj itibarıyla (Birim ambalajların farklı adet veya gramdan oluşması halinde vergi tutarı, anılan adet veya grama göre oranlanarak hesaplanır.), uygulanır.

3. (II), (III) [(B) cetvelindekiler hariç] ve (IV) sayılı listelerdeki mallar için verginin matrahı; bunların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder.

4. (III) sayılı listenin (B) cetvelindeki mallar için verginin matrahı; bunların nihai tüketicilere perakende satış fiyatıdır.

5. (Değişik: 31/5/2012-6322/ s.k.) (III) sayılı listenin (A) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarlarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere yalnızca nispi vergi uygulanır. (B) cetvelindeki mallar için maktu vergi ile birlikte, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere nispi vergi uygulanır.

Cumhurbaşkanı bu maddede yer alan vergileme ölçülerini değiştirmeye yetkilidir.

Oran veya tutar

Madde 12 – 1. Özel tüketim vergisi, bu Kanuna ekli listelerde yazılı malların karşılarında gösterilen tutar ve/veya oranlarda alınır.

(Ek paragraf: 4/6/2008-5766 s.k.) (Değişik: 24/5/2013-6487 s.k.) (II) sayılı listedeki mallardan alınacak vergi, mükellefin bu malı alış bedeli ile her hâlükârda bu malların imalatçısının satış bedeli veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahı üzerinden malın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamaz. Verginin, mükellefin alış bedeli üzerinden hesaplandığı durumlarda, malı teslim tarihine kadar bu malı mükellefe teslim eden tarafından yüzde 10'a kadar yapılan

indirimler alış bedelinden de indirilebilir. Ancak bu indirimler sonrası kalan tutar, malın imalatçısının satış bedelinden veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahından düşük olamaz. Maliye Bakanlığı, bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(Ek: 28/7/2024-7524 s.k.)

2. Cumhurbaşkanı, topluca veya ayrı ayrı olmak üzere;

a) a) (I) sayılı listede yer alan veya bu maddenin (5) numaralı fıkrası uyarınca yeniden belirlenen maktu vergi tutarlarını, her bir mal itibarıyla söz konusu listede yer alan veya yeniden belirlenmiş sayılan en yüksek vergi tutarının beş katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, bu sınırlar içinde mal cinsleri, özellikleri, kullanım yerleri veya ithalatın şekline göre farklı tutarlar tespit etmeye, **(Değişik: 14.07.2023_7456 s.k.)**

b) **(Değişik: 30/3/2006-5479 s.k.)** (III) sayılı listedeki mallar için belirlenen oranları her bir mal itibarıyla sıfıra kadar indirmeye, (A) cetvelindeki mallar için dört katına (B) cetvelindeki mallar için yarısına kadar artırmaya, asgari maktu vergiyi her bir mal itibarıyla sıfıra kadar indirmeye, (A) cetvelindeki mallar için iki katına (B) cetvelindeki mallar için üç katına kadar artırmaya, bu sınırlar içinde malların cinsleri, özellikleri, fiyat grupları, alkol dereceleri ve içerdiği alkol miktarına göre farklı vergi oranı ve asgari maktu vergi tutarı belirlemeye, (B) cetvelindeki mallar için listede yer alan asgari maktu vergi tutarlarının, perakende satışa sunulan ürünlerin birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara veya makaron adedi, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı ile çarpımı sonucu bulunacak (...) **(Ek: 28/7/2024-7524 s.k.)** tutarı aşmamak üzere; birim ambalaj itibarıyla maktu vergi tutarı belirlemeye, bu tutarı malların cinsleri, özellikleri, ambalajları (paketleri) ve bunların fiyatları ve fiyat grupları itibarıyla farklılaştırmaya,

c) **(Değişik: 16/11/2016-6761 s.k.)** (II) sayılı listedeki mallar için belirlenen oranları ve oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının alt ve üst sınırlarını üç katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, bu sınırlar içinde kalmak şartıyla 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (...) ⁽¹⁾ mallar için farklı matrah grupları oluşturmaya, malların matrah grupları, motor gücü, cinsi, sınıfı, üst yapı gövde tanımı, emisyon türü ve değeri, istiap haddi ile yolcu ve yük taşıma kapasitesi itibarıyla farklı oranlar belirlemeye; uygulanmakta olan oranları EURO normlarını sağlayan katalitik konvertör sistemi ile teçhiz edilmiş taşıtlarda yarısına kadar indirmeye, kanunî oranına kadar çıkarmaya,

d) (IV) sayılı listedeki mallar için belirlenen oranları sıfıra kadar indirmeye; 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı mallar için %50'ye, diğer mallar için %25'e kadar artırmaya; 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı mallar için belirlenen oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının alt ve üst sınırlarını dörtte birine kadar indirmeye, dört katına kadar artırmaya,

e) Listelerde gümrük tarife pozisyonu veya tarife alt pozisyonu olarak yer alan malların her biri için belirlenmiş olan oran veya tutarların alt ve üst sınırları içinde kalmak suretiyle, bu pozisyonların altında yer alan mallar itibarıyla farklı vergi tutarları veya oranları belirlemeye,

Yetkilidir.

3. **(Mülga: 30/12/2004-5281 s.k.) (Yeniden düzenleme: 31/05/2012-6322 s.k.)** (III) sayılı listedeki mallar için belirtilen asgari maktu vergi tutarları veya Cumhurbaşkanıca bunlara ilişkin belirlenen en son asgari maktu vergi ve maktu

vergi tutarları, ocak ve temmuz aylarında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen üretici fiyat endeksinde son altı ayda meydana gelen değişim oranında, bu değişimin ilanı gününden geçerli olmak üzere yeniden belirlenmiş sayılır. Cumhurbaşkanı, uygulama dönemlerini gün veya ay olarak belirlemeye veya belirleyeceği mallar ve aylar itibarıyla yeniden belirlenmiş sayılan tutarların uygulanmamasına karar vermeye yetkilidir.

4. (**Değişik: 16/7/2004-5228 s.k.**) (I) sayılı listedeki mallar için uygulanan maktu vergi tutarlarının, bu maddenin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından farklı tespit edilmesi halinde; Maliye Bakanlığı vergi farklılaştırmasını, verginin mükellefe veya vergiye tâbi işlemlere taraf olanlara iadesi yöntemi ile uygulamaya, teminat istemeye, bu teminatın türü, tutarı ve çözümüne ilişkin usul ve esaslar ile verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

5. (**Ek: 14.07.2023-7456 s.k.**) (I) sayılı listede yer alan maktu vergi tutarları veya Cumhurbaşkanıca bunlara ilişkin belirlenen en son maktu vergi tutarları, ocak ve temmuz aylarında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen yurt içi üretici fiyat endeksinde son altı ayda meydana gelen değişim oranında, bu değişimin ilanı gününden geçerli olmak üzere yeniden belirlenmiş sayılır. Bu hesaplama sonucunda ortaya çıkan vergi tutarlarında virgülden sonraki dört hane dikkate alınır. Cumhurbaşkanı, uygulama dönemlerini gün veya ay olarak belirlemeye veya belirleyeceği mallar ve aylar itibarıyla yeniden belirlenmiş sayılan tutarların uygulanmamasına karar vermeye yetkilidir.

Müteselsil sorumluluk ve ceza uygulaması

Madde 13 – 1. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından ithal edilen ham petrolün Türkiye'deki rafinerilere fason olarak rafine ettirilmesi sonucu elde edilen (I) sayılı listedeki malların tesliminde doğacak özel tüketim vergisinin ödenmesinden, ham petrol ithalini gerçekleştirenlerle birlikte, ilgili rafineri şirketi müteselsilen sorumludur.

2. (I) sayılı listedeki malları teslim alanların, bu malları daha yüksek tutarda vergiye tâbi bir mal olarak kullanmak veya üçüncü kişilere satmak suretiyle vergi ziyaına sebebiyet vermeleri halinde, ziyaa uğratılan vergi bunlar adına tarh olunur ve tarhiyata 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 344 üncü Maddesine göre vergi ziyayı cezası uygulanır.

3. (II) sayılı listedeki malların ilk iktisabı, teslimi veya ithaline ilişkin işlemleri gerçekleştirenler, bu işlemlerden önce özel tüketim vergisinin ödendiğini gösteren belgeleri aramak zorundadırlar. Bu mecburiyete uymamak suretiyle gerekli verginin ödenmesinden önce işlem yapan gümrük memurları, kayıt ve tescile yetkili memurlar, motorlu araç ticareti yapanlar, bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler ile icra memurları, ziyaa uğratılan vergi, vergi cezası ve gecikme faizinden mükellefle birlikte müteselsilen sorumludurlar. Ancak bunlar, ödemek zorunda kaldıkları vergi, ceza ve faizler için mükellefe rücu hakkına sahiptirler.

4. (**Ek: 04/06/2008-5766 s.k.**) (**Değişik: 28/03/2013-6455 s.k.**) 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen ulusal markeri bulunmayan ya da standartlara uygun olmayan özel tüketim vergisine tabi malları bulundurduğu tespit edilenler adına, malların tespit tarihindeki miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi resen tarh edilir. Bu tarhiyata ayrıca vergi ziyayı cezası uygulanır.

5. (Ek: 28/3/2013-6455 s.k.) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların bulundurulduğunun tespit edilmesi halinde, bu malları bulunduranlar adına; her bir tespit için bu Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan malların 50 litreyi, (B) cetvelinde yer alan 2402.20 ve 2402.90.00.00.00 (yalnız tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar) G.T.İ.P. numaralı malların 5.000 adedi aşması hâlinde ise müteselsilen sorumlu olmak üzere, bu malları bulunduranlar ile ithal veya imal edenlerden herhangi biri adına; malların tespit tarihindeki emsal bedeli veya miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi resen tarh edilir. Bu tarihyata ayrıca vergi ziyai cezası uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin Beyanı, Tarhı ve Ödenmesi, Verginin Belgelerde Gösterilmesi, Matrahta, Vergide ve Mükellefiyette Değişiklikler

Verginin beyanı, tarhı ve ödenmesi

Madde 14 – ... 3. İthalatta alınan vergi, ilgili gümrük idaresince hesaplanır ve gümrük mevzuatına göre kabul edilen beyanname veya diğer belgeler üzerine imza alınmak suretiyle mükellefe, kanunî temsilcisine veya gümrük müşavirine tebliğ edilir. Bu tebliğ üzerine ortaya çıkacak ihtilaflar için ithalat vergilerinin tâbi olduğu usul ve esaslar uygulanır. Bu vergi, ithalat vergileri ile aynı zamanda ödenir. İthalat vergilerine tâbi olmayan mallara ait vergi, gümrük mevzuatına göre kabul edilen beyannamenin veya diğer belgelerin tescili tarihinde, bu tarihteki oran veya tutarlar üzerinden hesaplanarak tahsil edilir. ...

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdarelerince Alınan Özel Tüketim Vergisine İlişkin Hükümler

Gümrük idarelerince alınan özel tüketim vergisine ilişkin hükümler

Madde 16 – 1. İthalde alınan özel tüketim vergisi gümrük makbuzunda ayrıca gösterilir. İthalat vergilerinin maktu veya sabit oranlı alındığı hallerde tarife, malın ithalinde alınacak özel tüketim vergisi de dahil edilmek suretiyle tespit olunur.

2. 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile diğer kanunlar gereğince ithalat vergileri teminata bağlanarak işlem gören mallara ait özel tüketim vergisi de aynı usule tâbi tutulur.

3. Bu Kanuna göre gümrükte vergisi ödenmeden veya eksik ödenerek ithal edilen malların hiç alınmamış veya eksik alınmış özel tüketim vergisi ile vergiden müstesna olduğu halde yanlışlıkla alınan veya fazla alındığı anlaşılan özel tüketim vergisi hakkında 4458 sayılı Gümrük Kanunundaki esaslara göre işlem yapılır. İthal edilecek mala ilişkin beyan üzerinden hesaplanan vergiler ile muayene ve denetleme sonucu hesaplanan vergiler arasındaki farklarda, 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca ithalat vergileri noksanlıklarında uygulanacak esaslara göre para cezası kesilir.

4. (I) sayılı listedeki malların ithalinde, ödenecek özel tüketim vergisine karşılık olmak üzere türü, tutarı ve çözümüne ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığınca

belirlenmek suretiyle teminat alınır.

Yürürlük

Madde 19 - Bu Kanunun;

- a) Geçici 2 nci Maddesi yayımı tarihinde,
- b) 15 inci Maddesinin 2 numaralı fıkrasının (b) bendi 1.8.2003 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- c) Diğer hükümleri 1.8.2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
Yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

